

ABDULLAH ÖCALAN

12 EYLÜL FAŞİZMİ

VE

PKK DİRENİŞİ

Weşaneên Serxwebûn: 50

Dizgi: Lider

Birinci baskı: Mayıs 1991

İÇİNDEKİLER

Yayınevinin notu.....	9
Önsöz yerine.....	11
12 Eylül faşist cuntası birinci yılını doldururken.....	17
Giriş.....	17
Emperyalizmin Ortadoğu politikası.....	19
Türkiye’de faşist cuntanın yönetime geliş nedenleri.....	20
Faşist cunta kimin hizmetindedir?.....	24
Tarihi yanlışlığın sonuçları ve Türkiye sol hareketinin durumu.....	28
12 Eylül faşist yönetimi döneminden Kürdistan’daki gelişmeler.....	33
PKK Kürdistan’da direnişi temsil ediyor.....	35
12 Eylül faşist rejimi dördüncü yılına girerken genel durum, sorunlar ve görevlerimiz.....	38
Giriş.....	38
12 Eylül’ü doğuran yakın tarihsel nedenler (TC’nin kısa bir değerlendirmesi).....	43
Doğuş ve yükseliş dönemi (1923-50).....	43
Olgunluk ve gelişme dönemi (1950-80).....	60
a) 27 Mayıs 1960 askeri darbesi.....	62
b) 12 Mart askeri-faşist darbesi.....	65
1980’den günümüze kadarki çürüme ve çöküş dönemi.....	73
12 Eylül rejimini toplumsal ve uluslar arası dayanakları ve günümüzdeki durumu.....	83
12 Eylül rejimini geleceği.....	97
Genelde Türkiye muhalefet hareketi, özelde demokratik Ve sosyalist hareketin tarihsel ve güncel durumu ve Önünde duran görevler.....	100
a) Burjuva muhalefetin durumu ve niteliği.....	101
b) Türkiye devrimci-demokratik muhalefeti, sorunları ve görevleri.....	108
12 Eylül faşist sömürgeciliği ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi.....	121
12 Eylül rejimi karşısında PKK’nin tarihsel rolü.....	124
Cumhuriyetin son 5 yılı ve Kürdistan’da devrim şafağı.....	136
12 Eylül’ün 5. yılında berraklaşan gerçekler.....	138
Kürdistan’da devrim şafağı.....	153

Erken seçim sonrası faşist-sömürgeci rejimin durumu, Yaşanan gelişmeler ve görevlerimiz.....	163
1988 yılına girerken Türkiye’de son siyasal durum ve olası gelişmeler üzerine.....	191
Askeri-faşist rejimin karakteri değişmemiştir.....	195
Rejim içi politik gelişmeler nasıl olacaktır?.....	200
Partimizin önderliğindeki cepheleşme ve ordulaşma hareketi sürekli gelişecektir.....	208
Partimiz Türkiye devrimci hareketini gelişmesine büyük önem vermektedir.....	214
Partimiz her türlü gelişmeyi karşılamak için sürekli hazır olacaktır.....	218
Türklerde militarizm ve buna karşı PKK direnişinin anlamı.....	222
Türklerde siyasallaşma tamamen askeri karakterde olmuştur.....	223
Türk burjuvalaşması militarizm temelindedir.....	226
Sivil toplum halk devrimiyle gelişir.....	252
12 Mart dönemi direnişçilerinin anıları PKK’de somutlaşmıştır.....	275
8. Yıldönümünde 12 Eylül faşist rejimi ve direnen halk gerçekliğimiz.....	285
Türkiye’de toplum ve politika üzerinde ordunun etkisi.....	287
Günümüzde Türkiye politik ortamının durumu.....	293
12 Eylül faşizmine karşı PKK direnişinin anlamı.....	298
Halk direnişimiz tam zaferi kazanacaktır.....	306
Uluslar arası gelişmelerin Türk faşizmi ile devrimci direnişimiz üzerindeki etkileri.....	309
Türkiye’de durum ve devrimci görevler.....	326
Türk devlet yapısının özellikleri, 12 Eylül rejiminin geldiği nokta ve devrimci gelişme olanakları.....	343
Türk özel savaşı ve devrimimizin yaşadığı gelişme.....	367
Düşman cephesindeki son siyasal gelişmeler ve ulusal kurtuluş mücadelemiz üzerinde olası etkileri.....	378
Yenilen “Özal Hanedanı” değil, 12 Eylül faşizmi ve Kemalizm’dir.....	379
Rejim içi arayışlar çözüm olma gücünde değildir.....	384
Önümüzdeki dönem ve başarmamız gereken politik görevler.....	397
Güncel siyasal gelişmeler ve devrimci savaşımız üzerindeki etkileri.....	411
TC askeri bir devlettir.....	412
Toplum, ordudan ve 12 Eylül düzeninden uzaklaşıyor.....	416
Kürdistan’daki savaş durumu çözümün anahtarıdır.....	422
Özel savaşın yeni taktikleri.....	426
Özel savaş Türkiye’ye de taşırılacaktır.....	436
Sonucu devrimci savaş taktiklerinin uygulanma düzeyi belirleyecektir.....	439
Önümüzdeki on yılı Kürdistan’ın bağımsızlık ve Özgürlük yılları haline getirelim.....	442
Reel sosyalizm içindeki gelişmeler ve dünya dengesinde Yarattığı değişiklikler.....	445
Türk faşist rejiminin durumu ve Kürdistan’da uyguladığı Özel savaş politikaları.....	446

Kürdistan’da yaşanan gelişmeler ve devrimci görevlerimiz.....	471
Sonuç: Görevlere militanca sahip çıkalım!.....	485
TC’nin 67. yıl gerçeği	
ve özel savaş cephesinin yönetimi üzerine.....	491
Cumhuriyetin çağdışı temeli ve kişiliksizleştirme politikası.....	492
Cumhuriyetin şekillendirdiği Özal kişiliği ve ANAP yönetimi.....	498
M.Kemal’in ikiyüzlülüğü, cumhuriyetin ilanındaki	
ilkesizlik ve kısaca gelişim tarihi.....	503
PKK, TC’nin düşürdüğü kişiliğe	
alternatif insan tipini yaratıyor.....	516
TC çete ve teröristtir.....	517
PKK insanlığı kurtarma hareketidir.....	518
Militanlarımız TC gerçeğini doğru kavramalı ve	
Onun etkilemelerini yerle bir etmelidir.....	520

YAYINEVİNİN NOTU

Elinizdeki kitap, PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin ekonomik, sosyal ve siyasal dayanakları, rejimin temel özellikleri, yapılışı ve rejim içinde ortaya çıkan gelişmeler, bu rejime karşı devrimci mücadele görevleri ve PKK’nin geliştirdiği direniş üzerine 1980’lerin değişik dönemleri ile 1990 yılı içinde yaptığı siyasal değerlendirmelerin derlenmesinden oluşmaktadır. Böyle olmasına rağmen, o kadar yoğun bir siyasal değerlendirme ortamı yaşanmış ve o kadar çok değerlendirme yapılmıştır ki, bunlar içinden ancak seçilmiş bir kısmını ihtiva etmektedir.

Günümüzde herkes şu gerçeği kabul etmektedir ki, 1980’ler Türkiye’sine damgasını vuran iki temel siyasal olgu vardır: 12 Eylül askeri darbesi ile gelişen faşist-askeri rejim ve PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi. Bu, karşı-devrim ile devrim diye de ifade edilebilir. Bu karşıtlık, bu temelde süren mücadele, geçen on yılda Türkiye’deki bütün siyasal olaylar üzerinde şu yada bu oranda etkide bulunmuş, onlara yön vermiştir. Karşıtlığın birinci tarafı, kendini doğurtan en temel nedenin ikinci tarafın doğuşu olduğunu ilan etmişti; şimdi ikinci tarafın vurduğu darbeler altında her gün bir parçasını kaybetmekte, yavaş yavaş can vermektedir. Bu durum, on yılda yaşanan bu büyük gelişmeyi göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Elinizdeki kitap, işte bu gelişme sürecini ayrıntılarıyla ifade etmekte, bu sürece yön veren hareket ve mücadelenin en ön safında yer alan kişinin mevcut gelişmeyi nefes nefese nasıl yaşadığını göstermektedir. Bu nedenle, geçen on yılda yaşanan siyasal olayların en gerçekçi ve ayrıntılı değerlendirilmesini bu kitapta bulmak mümkündür.

Kitapta yer alan yazıların bir kısmı, daha önce Serwebûn gazetesinde de yayınlanmış ve broşür olarak yayınevimiz tarafından basılmıştır; bir kısmı ise ilk kez burada yayınlanmaktadır. 1980’li yılların karşı-devrim ve devrim açısından anlam ifade eden her siyasal olayının ayrıntılı değerlendirmeye tabi tutulması ve onlardan devrim için sonuçlar çıkarılması gereği, sık sık değerlendirme yapmayı 3gerekli kılmıştır. Siyasal olayların aynı temel üzerinde gelişmeleri ise,

kitapta yer alan değerlendirmelerde zorunlu bazı tekrarların bulunmasına yol açmıştır. Bu durumu, okuyucunun, mevcut değerlendirmelerinin devrimci harekete sadece politik açıdan değil, onunla birlikte günlük taktik uygulama açısından da yön verdiğini ve belki de dünyanın en zor koşullarında gerçekleşen bir pratik devrimci mücadelenin geliştiricisi olduğunu dikkate alarak, özellikle “Önsüz Yerine” başlıklı yazıyı okuyup geri toplumsal koşullarda devrimci kadroların siyasal eğitiminin ne denli zor ve de önemli olduğunu, mevcut değerlendirmelerin ise bunu gerçekleştirerek ne kadar büyük ve hayati bir rol oynadığını görerek, bu temelde hoşgörüyü karşılanacağını umut ederiz.

İnanıyoruz ki, elinizdeki kitap, sadece 1980’li yılların siyasal olaylarının en derin yorumunu ihtiva eden bir belge olarak kalmayacak, bu niteliğiyle birlikte parti kadrolarının ve halk kitlelerinin siyasal eğitiminde ve siyasal bilincin gelişmesinde de büyük ve sürekli bir rol oynayacaktır. Bu temelde, yayınevimiz de, PKK Genel Sekreteri Abdulah ÖCALAN yoldaşın bu değerlendirmelerini bir araya getirip “12 Eylül Faşizmi ve PKK Direnişi” adlı bir kitap halinde kitlelere ulaştırarak önemli bir görevi yerine getirmiş olacaktır.

Weşanên Serxwebûn

ÖNSÖZ YERİNE

Parti kadrolarının politikleşme zayıflığı Ve yoğunlaşma sorunu

Parti kadrolarının politik yoğunlaşma sorununa büyük önem vermemiz, parti gerçeğimizi ve özellikle onun örgüt gerçeğini daha net görebilmek içindir. Kadro, politikada ne kadar yüksek bir yoğunluğu yaşarsa, kendi temel görevlerine o oranda hakim olur. Bugün parti kadrolarında görülen büyük bir noksanlık, bütün bu konulardaki yoğunlaşmayı, “ne de olsa partimiz biliyor, partimizin çizgisidir ve belirlenmiştir, benim kafa yormama ne gerek var” diyerek, gereksiz görmedir. İşte kafa yormaya gerek duymayarak yoğunlaşmayı sağlamadı mı, yapması gereken taktik önderliği veya örgüt kurma ve yönetme işini de fazla başaramaz. Günümüzde ortaya çıkan da budur. Biz, parti adına isterse sınırsızca yoğunlaşıp, bu gelişmeleri ciltler dolusu açalım; bunlar partinin temel gücünün, çekirdeğinin özümsemesi için yapıldığına göre, burada sorun, bizim daha fazla açıklama, çözümleme yapmamız değil, buna kadroların ulaşma kabiliyetidir. Görülen eğitim, yaşanan deneyimler kadroları arzulanan yoğunluğa ulaştırmış mıdır? Sanırım bu konuda büyük bir noksanlık yaşanıyor. Eğer seçkin bir politik kadromuz olsaydı, bütün örgütsel-eylemsel görevlere, çok yüksek bir başarı ölçüsüyle gitmesi kaçınılmaz olurdu.

Bugün birçok güç, partinin siyasi doğrultusunu incelemekte ve doğru bulmaktadır. Bu belirlemelerin parti çekirdeğinde yoğunlaşmasını tam sağlayamadığımız gibi, kendi kitlemize yansıtılması (ki, bu da uygun örgütlerle olur) konusunda da, sanki böyle görevler yokmuş gibi adeta görevlerin dışında yaşanılıyor. Böyle partililik, böyle parti önderleri olmaz. Bu konularda artık ciddi bir düzeltmeyi yaşamak gerekiyor. Partini doğrultusunu, (bazı genellemeler dışında) pratiğe uygulayacak denli yoğun yaşamak gerekiyor. Bu konuda politikleşeceksiniz! Yüksek politik çözümlemeyi, önünüzdeki bütün işleri çözüme bağlayacak kadar yaşayacaksınız! Politik eğitimi büyük bir ciddiyetle ele alıp sağlayacaksınız! Politik alana yönelme cesareti bile gösterilmiyor. Bu konuda, son derece çocukça kalınıyor. Bu, partimizin en önemli yetmezliklerinden birisidir. Yani politik sorunun kadro düzeyinde çözümlenmesindeki eksikliklerdir. Şimdiye kadar bu konuya çok yüzeysel yaklaşıldı, adeta teğet geçildi. Aslında bir kordu yeterince politikleşti mi, o kadro durmaz. Yüksek politik seviye kazanmış olmak demek, sağlam bir öngörü sahibi olmak ve eğer devrimci politikaya tamamen nüfuz edilmişse bunun hangi çabayla kazanılacağını da tam tespit etmek demektir. Böyle bir kadro nereye giderse gitsin, hangi göreve el atarsa atsın planlayıcı ve kurucu olur ve olanakların saptamasını doğru yapar. Küçük ve birleştirilebilecek öğeleri iyi ayarlar ve bunları gelişme doğrultusunda iyi örgütler. İşte birçoklarında olmayan budur. Peki, böyleler politikayı ne soruyorlar? Politika en fazla duyarlılık isteyen, en ince ve kesinlikle kişilikte

yücelmeyi şart kılan bir sanattır. Bugün partimizde de yüksek bir politik düzey gerçekten yaşanılırsa, bu kadar çetrefilli bir uluslar arası konuma denk gelen ve daha çok da halkın saflarındaki son derece karmaşık sorunlarda doğruyu tespit edip gereken kuruluşa ancak yönelebilir. Biz, partimizi bu biçimde eğitmek ve inşa etmek için büyük bir özen gösteriyoruz. Bunlar, herhangi bir nedenle değil, tamamen devrimci yaşamı yönetmek için yapılıyor. Zaten bunu yönetmemek demek, imha olmak demektir. İmhayı boşa çıkarmak için de bunu her zaman yaparız.

Fakat aynı durum, uzun bir süredir kadro çekirdeğimiz açısından gereken ağırlığa kavuşmuştur. Bu konuda, “bu işi büyüklerimiz bilir, bize ne söylenirse onu yaparız” tarzındaki yaklaşım, kadronu politikleşmesine en tehlikeli ve sorumsuzca yaklaşımlardan birisidir. Kendini sıkıkmamak, yoğunlaştırmamak, “ne de olsa önderliğimiz vardır, zaten bütün doğruları zamanında söylüyor, yine söyler” diye hareket etmek, büyük sorumsuzluk, önderlik gerçeğini oportünistçe kavramak ve uygulama yeteneğini de daha baştan boşa çıkarmaktır. İşte daha çok burası önemlidir. Fazla çözümleme yapmak yerine, çözümlemelere ulaşmanı niçin ve hangi zaruretle gerektiği hususu en önemlisidir.

Sorunlar çözülmediği müddetçe kendisini her zaman dayatır. Sizler ne kadar vurdumduymaz davranırsanız davranın, böyle davrandığınız için sorun halledilmiş olmaz, aksine kendini gittikçe daha fazla dayatır. Kadronun temel politikleşme sorunu vardır. Bu, baştan günümüze kadar böyledir. Partimiz, yüksek düzeyde bir politik çizgi temelinde gelişen bir parti olduğuna göre, eğer bu politika yürütülmek ve ağır yenilgilerden kurtarılacak isteniyorsa, biricik çare, onu hayata geçirmekten sorumlu olan uygulama gücünün, kadro gücünün politikleşmesidir. Hele hele son zamanlarda ister ülkede, isterse yurtdışında olsun, partinin politik düzeyinden çok geri konumda olan birçok kadro işbaşındadır. Kimisi şöyle sorumlu, kimisi böyle sorumlu, kimisi şöyle merkez, kimisi böyle tek sorumlu olan bütün bunlar, tabii ki partinin politik düzeyine ulaşamadıkları için, onun politikasıyla çok kötü oynadılar.

Bütün devrimci çalışmalarda, politik çalışma esastır. Politik çalışmanın da esası ve başarısı, kendisini politik kadroların oluşumunda gösterir. Kadronu politikleşmesi yetkin değilse, parti için hangi sağlıklı politik çalışmalardan bahsedebiliriz? İşte bugün yakamızı bırakmayan bela budur. Sağlam politik kadrolarımız olmazsa, parti politikamız üzerinde yoğunlaşma ve onu bütün çalışmaların esası haline getirme zayıf olursa, işte o zaman gerileme ve başarısızlık kendiliğinden gelir. Bu durumda, hem örgütlenmede ve halkla ilişkilerde ve hem de bütün uluslar arası ilişkilerde peş peşe kayıplar kaçınılmaz olur. Bugün çoğunlukla yaşanan durum budur.

Hazır çözümlemeler bile sağlam bir incelemeden geçirilememektedir. Peki nereniz tamam dersek, ne cevap verilecektir? İhtiyaç mı duyulmuyor? Görünen o ki, daha fazla politikleşme durumunuz da yok, darmadağın, sistemsiz, bölük-pörçük bazı bilgileriniz var. Doğrultu anlamında, onunla bütünleşme anlamında bir politik kişilik gelişmemiştir. Bu konuda aşırı bir biçimde çocukluk, amatörlik yaşanıyor ve yaşatılmak isteniyor. Bu sorun had safhadadır. Ne üzerinden atlayarak ne de göz yumarak halledilir ve esas olarak da parti sizleri yönlendirdiği için, kendinizi ne kadar vurdumduymazlığa ve duyarsızlığa vurursanız vurun, sorunun ağır etkisinden kurtulamazsınız. Doğrusu, sorununu çözümünden kaçmak değil, çözümünü gerçekleştirmektir. Sorun gerçekten ciddidir. Bütün faaliyetlerimizin yönetimi, silahlı savaşın ve cephe politikasının hayata geçirilişi, dış ilişkiler vb.leri, kesinlikle bu konuda kadrolardan yetkinleşme istiyor. Birçoğunuzun basit bir örgütsel yönetimi gerçekleştirememenin, hatta parti politikasını basit bir alanda hayata geçirememenin olumsuz sonuçlarını nasıl yaşadığını şimdi çok iyi görüyorsunuz. Avrupa’dan gelenleriniz, ülkeden gelenleriniz ve şuracıkta sınırlı bir faaliyet üzerinde sorumluluk üstlenenleriniz pratiklerine baksınlar. Kendilerinin bile dehşetle karşıladığı durumlarla karşı karşıya olduklarını kabul edeceklerdir. Pratikte yaşanan olumsuzlukların nedeni, ne teknik donanım yetersizliği, ne arazi koşulları, ne de kitle desteğindeki yoksunluktur. Bütün bu alanlarda işleri iyi götürebilmeye imkan veren olumluluklar söz konusudur. Olmayan, bunlar üzerinde yönetici güç, inşacı güç, yani politik güçtür; politik yönetim ve politik kadrodur. Sağlam politik kadrolar haline gelmeniz için çeşitli değerlendirmeler yaptık. Konu, uzun bir eğitimle de gündeminize getirildi. Sınırlı bir yoğunlaşmada belki yansıdı. Her öğemiz, bu konuda kendisini ölçüp-biçmelidir. Mevcut

yapısı parti işlerine yetecek düzeyde bir yoğunluk mudur? Buna cevap verebilmeli ve yine sorunu yukarıya havale etmemelidir. Her şeyden önce, politik rolünün gereklerini yerine getirdiğine dair kendisini ikna etmelidir.

Bizde çok güçlü olan hep dışa yaslanma durumuna, hep asli görevlerimizin yürütülmesini başkalarından beklemeye, artık kesin bir son vermelidir. Eskiden olduğu gibi, görevlerimizi yine uyduruk gerekçelerle sabote edemeyiz. Görev başarılmak içindir. Yoksa bazı gerekçelerle savsaklanmak için değildir. Oysa çoğunlukla yapılan budur. Neden ulaşılamadığına dair “kanıt” çok ama, gerçekten kadro olabilmek için ulaşmak gerekir; hem de bu zorunludur. Eğer ulaşılmamışsa, o zaman yaklaşım eksiktir. Halbuki sorunlara yaklaşımda şu yöntemi esas almaya mecburuz: “Çözüm mümkündür” ve daha sonra da “gerçekleştirdik”. İşte yaklaşım budur. Bu, partileşmenin temel bir hususudur da. Partinin ideolojik-politik düzeyini tutturmak demek, ideolojik-politik sorunu çözmek, halletmek demektir. Partimiz, ideolojik-politik doğrultu olarak kendisini sağlam bir konuma getirebilmiştir. Bu konuda sorun, kadronun buna ulaşması sorunudur. Ben, tüm gücümle, böylesine bir doğrultuyu ortaya çıkarmak ve en üstte yönetimini sağlamak için elden geleni yaptım ve yapıyorum. Ama bunu güncel olarak hayata geçirmekten sorumlu olanların da, ona ulaşmaları ve onu kendi alanlarına uygulayacak kadar güçlü olmaları gerekir ki, stratejik önderlik taktik önderlikle tamamlansın. Zaten bunlardan birinde kopukluk oldu mu, tek bacaklı yürümeye benzeyen bir durum ortaya çıkar.

Bu konuda sorunlar daha kapsamlı bir biçimde tartışılmalı ve her öğemiz güçlü bir konuma ulaşmak için yoğunlaşmalıdır. Sunulan olanaklar az değildir, gelişmenin gereğine derinden inanılmalıdır. Daha önce çokça yapıldığı gibi bazı öznel nedenlere sığınarak değil, acemilikleri bir tarafa bırakarak, kendine güvenerek ve çözümüne inanarak sorunlara yaklaşmalı ve bu konuda arzulanan dönüşümü sağlayabilmelidir.

İşin temeline bunu almamız doğrudur. Çünkü çoğunluğun gerçekten büyük fedakarlık yaptığına, cesaretli davrandığına eminiz. Diğer gelişme olanakları da o denlidir. Eğer burası tamamlanırsa, yüksek bir politik gelişme sağlanırsa, bütün bunların bir anlamı olacaktır. Belki biraz zor gibi gelir ama, devrimimizin ileriye yönelmesinin temel garantilerinden birisi bu olduğu için başarmalıyız. Geri kadrolarla devrimi ilerletemeyiz. Bu konuyu olanca açıklığıyla böyle ortaya koymanın nedeni şudur: 1970’lerden günümüze kadar hep kadrolarımıza güvendik, kadrolarımız yapar ve ulaşırlar dedik; ama, baktık ki kendilerini hep ihmal etmişler ve bütün işlerin yönetimi de bu tip kadrolar yüzünden yetersiz bırakılmış, bilakis bunu bozacak, dağıtacak ne varsa o dayatılmış ve bundan dolayı da çok şey yitirilmiştir. Buna bir son vermek istiyoruz. Doğru bir politik şekillenme için teorik derinlik gelişmiştir ve politik tecrübelerimiz ileri düzeydedir. Buna ulaşmayı partimizin şimdi gerçekleştirmesi mümkündür ve bu kıvanç vericidir. Özeleştirisel konumda olan öğelerimizin en başta ve mutlaka yapmaları gereken iş budur. Yeni katılan öğelerimizin de eğitimden almaları gereken, ulaşmaları gereken husus budur.

Ocak 1989.

12 EYLÜL FAŞİST CUNTASI BİRİNCİ YILINI DOLDURURKEN¹

Giriş

Faşist-askeri yönetimin, devlet yönetimini tümüyle eline geçirmesinden bu yana yaklaşık bir sene geçmektedir. Bu dönemde, yönetimin uluslar arası dayanakları, iç siyasal-sosyal dayanakları ve çözmek zorunda oldukları görevler düne oranla daha net bir şekilde açığa çıkmış bulunmaktadır. Bu dayanakları, bir yıllık uygulamaları ve bu politikanın önümüzdeki dönemde ortaya çıkaracağı sonuçları kısaca özetlemek istersek; faşist-askeri yönetim her şeyden önce dünya emperyalist

¹ (*)12Eylül faşist-askeri darbesini birinci yılına girişi vesilesiyle yapılan bu değerlendirme, daha önce yayınevimiz tarafından Temmuz 1982’de broşür olarak yayınlanmıştır.(W.S.)

sisteminin, 1970'lerden beri yaşadığı yoğun ekonomik ve bu temelde gelişen her alandaki bunalımlarından, 1980'lere doğru karşı-devrimci faaliyetleri yoğunlaştırarak ve daha çok zora dayalı politikaları gündemleştirerek çıkmaya çalıştığı bir dönemin ürünüdür.

Son on yılda yaşadığı bunalımını kendine bağımlı yeni-sömürgelere taşıyarak, yükünü belli bir oranda hafifletmeye çalışan emperyalist sistem, yeni-sömürgelerin çarpık ekonomik yapılarının kendilerine yüklenen ekonomik bunalımın altından kalkamamalarının yanı sıra daha da çok ezilmeleri sonucu tümüyle çıkmaza girmiştir. Ayrıca bu dönemde, sosyalist ülkelere karşı daha önce belli bir yumuşama siyaseti altında geliştirdiği ilişkileri sertleştirerek karşı-devrimci eğilimlerini ön plana çıkarmaya başlayan emperyalizm, sosyalist ülkelere yönelik olarak geliştirdiği faaliyetlerle de bu bunalımın altından çıkmak istemiştir. Yine bu dönemde, emperyalist devletlerin, ekonomik alanda bir türlü giderilemeyen çelişkilerin devamına rağmen askeri alanda, özellikle sosyalist ülkelere karşı bütünleşmeye, ortak bir politika gütmeye çalıştırmaları ve böylelikle kendi aralarındaki çelişkileri sınırlayarak ve özellikle askeri alana yansıtmayarak bunalımı daha az yaralarla atlattırmaya çalıştıkları görülmüştür.

Fakat, 1980'lere doğru geldiğimizde bu çabalar fazla etkili olamamıştır. Özellikle, dünya emperyalizmi jandarmalığını üstlenen Amerikan emperyalizmi, Carter yönetimi altında bu yöntemlerle bunalımdan çıkmaya çalışmış; ama, bütün bu politikalar bunalımı daha da ağırlaştırmaktan öteye geçemediği gibi, 1980'lere doğru geldiğimizde çok güç durumlara düşmekten kurtaramamıştır.

Dünya emperyalist sisteminin yönetimini elde tutan ABD tekeleri, dünya genelinde sarsılan ve eğer tedbir alınmazsa daha da gerileyecek olan çıkarlarını korumak için, bir yönetim değişikliğini zorunlu görmüş ve daha çok Amerikan toplumunun en gerici, en saldırgan eğilimlerini yeniden canlandırmaya çalışan, sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı saldırıyı tümüyle dış politikalarının temeli, içte ise tekellerin azgın sömürü ve baskı politikasını iç politikalarını temeli haline getiren Reagan yönetimini oluşturmaya başlamışlardır. Bu yönetim, sıradan herhangi bir yönetim olmayıp, emperyalist sistemin son on yılda içinde bulunduğu ağır bunalımlara karşı, karşı-devrimin bir cevabıdır.

Bu, emperyalist sistemin, ABD'ni iç ve dış politikasında saldırgan bir tutum yüklenen yeni yönetiminin öncülüğünde tüm dünyada karşı-devrimi güçlendirmeyi ve böylelikle bu bunalımdan çıkmayı umut etmesinden kaynaklanmıştır. Bu politikayı, çeşitli açılardan kendi çıkarlarına uygun görmeyen diğer emperyalist ve bağımlı ülkeler dahi sarsılan dünya kapitalizminin çıkarları söz konusu olduğundan bu politikaya sürüklenmekte, bunun bir uydusu gibi hareket ederek karşı-devrimin hizmetinde çalışmaktadır.

Emperyalizmin Ortadoğu politikası

Taşıdığı özellikler açısından emperyalizm için vazgeçilmez bir alan olan Ortadoğu, dünya emperyalist sisteminden en fazla etkilenen bölge özelliğini bu dönemde de korumuştur. Emperyalizm, Ortadoğu'ya yüklenip, kendisini bu alanda güçlendirme ve bunun için gereken her yola başvurma politikasını hayata geçirerek, büyük toplumsal altüst oluşları yaşayan, stratejik-coğrafik ve temel enerji kaynağı olan geniş petrol kaynaklarına sahip bulunan bu bölgeye tüm gücüyle sarılmış; ilerici yöndeki değişikliklere karşı koyarken, bölgede karşı-devrimin hizmetinde olan ve saldırganlığı güçlendiren yönetimleri işbaşına getirme, onları güçlendirme ve böylece bölgeyi emperyalizmin sağlam bir kalesi haline getirme çabaları, 1980'lerde tanık olduğumuz en önemli politik sorunlardan birisini teşkil etmiştir.

Emperyalizm, dünya genelindeki bunalımlarının atlatılmasına temel olarak Ortadoğu'yu almıştır.

Ortadoğu'da bunalım kolay atlatılırsa, yani bu bölgedeki devrimci değişiklikler yerine daha çok karşı-devrimci değişiklikler egemen kılınırsa, bölgenin kaynakları emperyalizmin hizmetinde olmaya devam ederse, emperyalizmin genel bunalımından çıkma şansı çok daha fazla olacaktır. Ayrıca buna, emperyalizmin eskiden bölgede hakim kıldırttığı statükonu parçalanması da

eklenmelidir. Afganistan'daki gelişmeler, İran devriminin son güçleri emperyalizmin statükosunu daha da zayıflatmış, özellikle Arap alemindeki Filistin direnmesi ve ilerici Arap ülkelerini emperyalizme ve Siyonizm karşı giderek radikalleşen tavırları, Afganistan'daki gelişmelerle de birleşince, eski dengenin emperyalizm aleyhine hızla bozulduğu ve bölgede önemli siyasal gelişmelerin gündeme girdiği görülmüştür. Kısaca, dünya genelinde yaşadığı bunalımın yanı sıra Ortadoğu'da da devrime yönelik gelişmelerin bu bunalımı da9ha da ağırlaştırması, emperyalizmin, bölgeyi yeniden değerlendirmesini ve konumunu güçlendirmeye çalışmasını kaçınılmaz bir olay haline getirmiştir.

İşte 1980'lere geldiğimizde güvendiği statükonun bozulmasında telaşa düşen emperyalizm, bölgede konumunu güçlendirmek, İran ve Afganistan'daki gelişmelere set çekmek için kendine bağlı güçlü yönetimlere ihtiyaç duymaktadır. İsrail'in saldırgan yönetimi, Mısır'ın işbirlikçi yönetimi, Pakistan'daki faşist-askeri yönetim ABD emperyalizminin emrinde sağlam dayanaklar olarak, buralardaki kontrolü emperyalizmin elinde tutmasına karşılık, diğer ülkelerdeki durum, emperyalizm için aynı elverişli şartları göstermiyor, tersine çıkarlarını tehdit ediyordu. Emperyalizmin çıkarlarını tehdit eden bu durum, yeni komploları ve müdahaleleri zorunlu bir hale getirmiştir.

Türkiye'de faşist cuntanın yönetime geliş nedenleri

Bu yıllara geldiğimizde Türkiye'deki devrimci gelişmeler de alabildiğine hızlanmıştı. Emperyalizmin öteden beri güvendiği bir kalesi olan Türkiye'de, iç çatışmalarla istikrarın bozulması ve bu nedenle devrimin gündeme giren bir olay haline gelmesi, başta ABD olmak üzere emperyalizmin çıkarlarını tehdit ettiğinden, Türkiye sorununun dört başı mamur bir diktatörlüğün yönetime geçirilerek çözümlenmesi zorunlu bir hale gelmiştir. Emperyalizmin dünya genelinde yaşadığı bunalım ve bunalımdan çıkmak için güçlendirdiği karşı-devrimci faaliyetlerin en yoğun olarak yaşandığı Ortadoğu'daki gelişmeler Türkiye'nin önemini açıkça ortaya koymuş, buna bir de Türkiye'nin iç yapısındaki gelişmeler eklenince, Türkiye'de faşist bir yönetimin başa geçirilmesi kaçınılmaz olmuştur.

Türkiye'de faşist bir yönetimin işbaşına geçirilmesinde dış şartların önemli etkisini yanı sıra, onun yakın siyasal tarihte yaşadığı gelişmelerin de rolü büyüktür. Türkiye'nin yakın siyasal tarihindeki gelişmelerle uluslar arası emperyalist sistemin gelişmeleri birbirine sıkı sıkıya bağlı olup, birbirlerini karşılıklı olarak etkilemektedir.

12 Eylül darbesiyle başa geçen faşist-askeri yönetimin daha önceki yönetimlerle benzerlikleri ve ayrılıklarının daha net şekilde ortaya çıkması açısından, Türkiye'ni yakın siyasal tarihinin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Ayrıca bu, Kemalizm'in geçirdiği dönüşümü tüm çıplaklığı ile ortaya koyarken, Türk devlet sisteminin içinde bulunduğu koşulları, bu koşullardan kaynaklanan biçimi de artık inkar edilemez bir tarzda açığa çıkacaktır.

1925-40 yılları arasında henüz net bir şekilde ayrıışmayan burjuvaziye temsil eden Kemalist ideoloji, politika ve devlet yapısı, uluslar arası koşullardan da yararlanarak kendi tanımı-nedeni üzerinde sisli bir örtü meydana getirmiş ve bu sis altında bütün açıklığı ile izah edilememiştir. 1940'lardan sonra, burjuvazinin değişik kesimleri arasında gelişen farklılıkla birlikte ekonomide geline yer, Kemalizm ve bunu devlet biçimini bir dönüm noktasına doğru getirmiştir. Özellikle ikinci paylaşım savaşından sonra, siyasal bağımsızlıklarını elde eden ama, sosyalizme yönelmemiş olan ülkelerle emperyalizm arasında yeni-sömürgecilik temelinde ilişkilerin başladığı bu dönemde, Kemalizm de kendini bu yeni koşullara uyarlamaya ve belli değişiklikler göstermeye başlamıştır.

Emperyalizmin yeni-sömürgecilik politikasıyla uyuşan Kemalizm, ekonomideki büyümeye ve giderek tekeleşmeye bağlı olarak gerici bir devlet yapısını geliştirmiş, 1960-70 yılları ise böyle bir gelişmeyi daha da hızlandırmıştır.

Kısaca tahlil edilmek istenirse, Kemalizm, ikinci paylaşım savaşından sonra uluslar arası tekeller ve bunları temsil eden emperyalizmle uyuşurken, içerde de ekonomide gelişen tekellerle uyuşmuş, daha önce özellikle milli burjuvazinin çıkarlarına hizmet eden devletçilik biçimini aşarak,

ideolojik-politik ve devlet biçimi olarak tekelci burjuvazinin çıkarlarını dile getiren bir biçime dönüşmüştür. Aslında Kemalizm, Türkiye’ni içte ve dışta geçirdiği gelişmelere bağlı olarak daha 1950-60 yılları arasında bir dönüşüme uğramakta, yani, uluslar arası emperyalizmle bunların uzantısı durumundaki Türk tekeli kapitalizminin çıkarlarını uyumlulaştıran, bunu en uygun tarzda sürdüren bir evreye doğru dönüşmüş bulunmaktadır.

Burada belirtilmesi gereken bir olgu, Kemalizm’in sivil faşist gelişmeler karşısındaki anlamıdır. Kemalizm 1920-40 dönemindeki biçimiyle 1950-70’ler dönemindeki biçimi arasındaki fark ile Türkiye’de sivil karakterli faşizmin geliştirilmeye çalışılması arasındaki çelişkini görülebilmesi, devletin ve faşizmin tanımlanamamasında ve buna karşı görevlerin belirlenememesinde en büyük etken olmuştur.

Özellikle 27 Mayıs 1960 darbesi ve bu darbe temelinde gelişen yeni dönemde, bir yanda solun gelişmesi, diğer yanda sivil karakterli faşist gelişmelerin yaygınlaşması, Kemalizm’in ideolojik-politik ve devlet sistemi açısından geçirdiği evrimin unutulmasına ve meselenin bir yanda solun, diğer yanda sivil faşizmin gelişmesi şeklinde dar bir biçimde ele alınmasına yol açmıştır. Bu da, daha sonra Kemalist yönetim adı altında dört başı mamur bir faşist yönetimin Türk devletini bütün katmanları içinde karşılarına çıkmasına ve hepsinin bu güç karşısında paramparça olmalarına yol açmıştır.

Kemalist devletin, gerek alt ve gerek süt yapıda dönüşümünü birçok çevre tarafından ya Kemalizm’in etkisizleşmesi, ya da 1925-40’lardaki özelliklerinin ortadan kalkmasının sonucu olarak kendisinin de ortadan kalktığı ve artık Türkiye’nin sosyal-siyasal gündemine girmesinin mümkün olmadığı şeklinde değerlendirilmesi ve Türkiye’deki sahte parlamentoculuk anlayışıyla ve bu anlayışı meşrulaştıran çeşitli küçük-burjuva reformist anlayışların yaydığı ideolojilerin de etkisiyle devlet meselesi daha da çarpıtılmıştır. Tabii bunun sonucu olarak devrimci çalışmalar sağlıklı bir temele oturamamış, ciddi yanılgılara düşen devrimci mücadeleler 1980’lere doğru geldiğimizde büyük darbeler yemekten kurtulamamıştır.

Türkiye’de, özellikle 1960’lardan itibaren ve daha çok MHP biçiminde somutlaşan sivil faşist hareketin gelişmesi, devlet meselesinin tahlil edilmesi açısından belirleyici bir öneme sahip olmamış; yine aynı dönemlerde daha çok TİP hareketi biçiminde gelişen ve daha sonra çeşitli gruplarca paylaşılmaya çalışılan sol görüşler açısından geliştirilen “devrimci” mücadele anlayışı da, devleti ve sivil faşist gelişmeyi tahlil etmede büyük bir yanılgı içinde olmuştur.

Sol, bu dönemde kendi stratejisini-taktikini-örgüt yapısını ve çalışma biçimini, daha çok sivil faşist bir yönetimin gelişeceği düşüncesine göre oluşturmuştur. Böyle bir yönetimin, burjuvazinin sağ partileriyle uzlaşarak ve giderek birleşerek başa geçebileceğini düşünen sol hareketler, devletin faşistleştirilmesine karşı “Kemalizm’in sol geleneklerine” dayanarak ve devleti ilerici reformlara tabi tutarak, özellikle CHP’ye yamanıp onu sollaştırarak faşist gelişmeye karşı durabileceklerini ve 1980’lerde doruk noktasına varan durum budur. Denilebilir ki, devletin gerçek durumu unutulmuş, devletin yapısı içinde birbirlerine karşı devleti ele geçirme savaşımında oldan sivil faşist akımlarla sivil devrimci akımın çarpışması olayı yaşanmıştır. Burada her iki tarafında kavrayamadığı olgu, Kemalist ideoloji, politika ve devlet sisteminin 1980’lerde de kendi hükmünü icra edişi, kendisini hesaba katmayan güçlere karşı rahatlıkla alternatif olabilmesi ve onlara büyük darbeler vurabilecek güçte bulunmasıdır.

Buna açıklık kazandırmak, cuntanın durumunu kavramak ve 12 Eylül darbesiyle gerçekleşen yönetime karşı sağlıklı bir mücadele geliştirmek açısından önemlidir.

12 Eylül faşist yönetimi, Türkiye’de faşist yönetimin Kemalist devletin içinde gerçekleşen bir olay olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Türkiye’de gerçekleşen faşist yönetim, Kemalist devlet anlayışının, Kemalist ideolojinin ve toplumun çeşitli alanlarında geçerli Kemalist anlayışların bir dönüşümü biçiminde olmuştur. Faşizm başka yerlerde aranmamalıdır, çünkü Kemalizm’in uğrayacağı dönüşümlerin kendisi faşizmdir. Kemalizm, devlete ve toplumsal yapıya o kadar egemendir ki, başka nitelikli faşist ideolojinin, değişik bir kaynaktan çıkıp bu devlet biçimini aşması ve onu bu biçimde faşistleştirilmesi mümkün değildir. Kısaca, Türkiye’de devletin ve siyasal

alanın gericileşmesi ve dört başı mamur bir faşist diktatörlüğe dönüşmesi, Kemalist devletin uğradığı biçim değişikliklerinden başka bir şey değildir.

1925-40 arasındaki dönemi, faşist niteliklerin daha o zamandan bile devletin bünyesinde önemli oranda bulunmasına rağmen, tümüyle faşist bir dönem olarak değerlendiremiyorsak, bunun nedeni, dış uluslar arası koşullar, özellikle de Sovyetler Birliği'nin durumu ve Türkiye'de henüz gelişmiş bir kapitalist yapının olmayışdır. 1950'ler sonrasında bu eksiklikler kapanınca, yani uluslar arası alanda siyasal gericileşme tekellerin bir nolu özelliği halinde gelişirken, içte de Türk kapitalizmi tekelleşmeye doğru yöneldiğinde, 1925-40'lar arasında tam faşistleşmeyen Kemalist ideoloji-politika ve devlet sistemi 1950-60'larda bu doğrultuda hızla bir evrim geçirmiş, 1960-70 yıllarında daha da büyüyen siyasal gericilik 1980'lerde faşist bir diktatörlük olarak karşımıza çıkmıştır. Böylece Kemalizm, doğasında mevcut bulunan öze uygun bir biçim almıştır.

Denilebilir ki, Kemalizm olgunlaştığında katıksız bir faşizmdir. Henüz gençken iyice ayırt edilemeyen bu özellikleri, olgunlaşma ve çöküş çağında faşist bir diktatörlük biçiminde açığa çıkmıştır.

Ne zaman ki, Türk kapitalizmi gençlik ve olgunlaşma dönemini aşır özellikle 1960-70'lerden sonra çöküş çağına girmişse, faşistleşme de o oranda artmış ve Kemalist devletin faşist bir devlet biçimine dönüşmesi de buna bağlı olarak hızlanmıştır. 1980'lerde Türkiye devletinin ve toplumsal yapısının temelleri çatırdamaya başlar ve çöküşe doğru gitmesi gündeme giren bir mesele haline gelirken, en geçerli ideoloji, politika ve devlet biçimi olarak Kemalizm hükümünü sürdürmüş; bu olguyu doğru tahlil edemeyen ve buna karşı tedbir geliştiremeyen devrimci muhalefet örgütleri ve partiler ve hatta Kemalist espri dışında gelişen MHP'nin öncülük ettiği tipte bir faşistleşme dahi bu gerçek karşısında tutunamamış ve bu dönemde yenilgiye uğramaktan kurtulamamışlardır.

Denilebilir ki, 12 Eylül darbesi, Kemalizm'in iç yüzünü tümüyle açığa çıkarması açısından devrimciler için derslerle dolu bir olaydır. 12 Eylül darbesi kadar hiçbir olay, daha önce karmaşık bir konu haline getirilen devlet meselesini doğru bir biçimde ortaya koyamazdı. Diğer tip olgular gerçeği belki saptırırdı, ama 12 Eylül, Türkiye'de devletin oluşmasında olduğu kadar, olgunlaşması ve devrilmesinde de tahlillerin nereden başlatılıp, nerede bitirilmesi gerektiğini hiçbir sapmaya yer bırakmayacak tarzda tüm açıklığıyla ortaya koymuştur.

Faşist cunta kimin hizmetindedir?

Önümüzdeki dönemde muhtemel gelişmeleri belirtmek açısından da, 12 Eylül faşist yönetiminin elinde Türkiye'nin bugün kimin hizmetinde olduğunu ve bu hizmeti nasıl yerine getirdiğini, ayrıca kendisinin iç ve dış koşullardan yararlanarak ne tip uygulamalar ortaya koyduğunu açıklamak gerekmektedir.

Kemalizm, daha devlete egemen olmaya başladığı dönemde de, işine geldiği zaman devrim kozunu oynamak, işine geldiği zaman karşı-devrim kozunu oynamak özelliğini tekrarlamaktan geri kalmamıştır. Kemalizm eğer kendi devlet çıkarlarına elverişliyse her türlü gerici ideoloji ve politikaya yaslanmakta bir an dahi tereddüt etmeyeceği gibi, yine çıkarlarına elverişliyse devrime de el atmaktan, ona da sahip çıkmaktan asla geri kalmayacak bir özelliktedir. Bu, Türk burjuvazisini zayıflığı ve tabansızlığının bir sonucu olmasına karşın, Kemalist ideologlar tarafından, Kemalizm'in eşsiz dehası, eşsiz politik ustalığı ve ölümsüz ilkeleri olarak gösterilmeye çalışılmıştır.

Kemalist yöneticiler ve ideologların günümüzdeki en büyük sorunları, Türk devletinin uluslar arası karşı-devrim arenasında en iyi nasıl satılabileceği ve bunun karşılığı olarak dövizin nasıl elde edilebileceğidir. 12 Eylül faşist yönetimi elinde Türkiye, devlet ve toplum sistemiyle gerçekten de tümüyle bir meta haline getirilmiştir. Stratejik konumundan ötürü sosyalist ülkelere ve Ortadoğu'daki devrimci gelişmelere karşı bir tehdit olarak kullanılma, Ortadoğu'da emperyalizmin çıkarlarını koruma, dünya emperyalizminin karşı-devrim çabalarına alet olma karşılığında Türkiye bugün satışa çıkarılmıştır. Kendisini döviz ve destek karşılığında utanmazcasına satışa çıkarırken, faşist ideologlar bunu akılcı siyaset, gerçeğe uygun siyaset olarak değerlendirmiş, bu konuyla Türk devleti, köhnemiş karşı-devrimden başka hiçbir şeye hizmet edemez duruma gelmiştir. İçerde

insanları dayanılmaz şikence, baskı ve sömürü altında tutan, dışarıda ise karşı-devrimin pazarında en rezilcesine satılan ve gerçekten de tarihin çöp sepetine atılması gereken bir alet durumundadır. Bu durum her ne kadar, meslekleri MİT içinde geçen ve burjuva basında tırmanarak bugün karşımıza ideolog olarak çıkan kişilerin ağzından yaldızlı laflarla örtbas edilmek isteniyorsa da, özünde Türkiye devlet hurdalığı, bu karşı-devrimin elinde şu veya bu değer biçilen bir aletten başka bir şey değildir.

Bugün Türk devletine değer veriliyorsa, bunun nedeni, uluslararası emperyalist sistem içinde çok önemli yer işgal eden Ortadoğu’da emperyalizmin yaşamasına hizmet etmesidir.

Bu nedenledir ki emperyalizm, bir hurda haline gelen bu yapının ayakta kalması için, kapitalist kar mantığına sığmayacak olan her türlü politik, askeri, mali yardım yapmaktadır. Yine bu yardım, sosyalist ülkelerin bağrında bir hançer rolünü üstlenen bu hurdalığı sosyalist devletlere karşı bir kalkan olarak elinde tutmak için yapılmaktadır. Generaller tayfası ise, bu özelliklerini ilginç bir politika veya yaratıcı dehalarının bir ürünüymüş gibi gösterip, bu konuda keşif üstüne keşif yaparak her türlü gerici çevrelerden döviz koparmayı marifet saymaktadır.

Yıkılması gereken bu hurdalık 1980’lere geldiğimizde hala yaşayabilmişse, bunun nedeni, bir yandan bu olgunun doğru olarak kavranılmaması sonucu doğru bir devrimci anlayış, taktik, örgütlenme ve mücadelenin geliştirilemeyişi iken, diğer yandan da, uluslar arası gericiliğin günümüzde dünyanın hiçbir devletinde görülmeyen desteği bu devlete sağlamış olmasından dolayıdır. Dünya gericiliği “mutlaka ve mutlaka Türk devleti yaşamalıdır” demektedir. Başta ABD emperyalizmi, Türk devletinin yaşatılmasını zapturapt altında olan tam bir diktatörlükte görürken, Avrupa emperyalizmi de aynı politikada uyumaktadır. Genelde emperyalizmin çıkarını korumada stratejik bir yeri olan bu yönetim onlar için de büyük önemdedir. Aynı şekilde, Türk devleti hurdalığının paramparça olması kendilerinin de sonunu getirmede önemli bir etken olacağı için bölge gericiliği de, buna çok önem vermekte ve her türlü desteği sağlamada cömert davranabilmektedir. İşte, bu devletin bu kadar yaşamasının dünyada pek görülmemiş ilginç bir nedeni de budur. 12 Eylül faşist yönetimi, bu gerçekleri daha da açık bir tarzda ortaya çıkarmıştır.

12 Eylül faşist cuntası, bugün tümüyle ABD’ni emrindedir. Bu, son derece açık ve tartışmasız bir olgudur. Uluslar arası emperyalizmin etkin askeri, siyasi, ekonomik yardımları sürekli artmakta, yine emperyalist basın-yayın koşulları tümüyle bu yönetimi desteklemektedir.

Başını ABD’nin çektiği bu yardımlara, Alman emperyalizmi alabildiğine destek olmaktadır. Çünkü, Türkiye emekçilerini, bu devletle birlikte en çok sömüren emperyalist devletlerden biri de odur. Türkiye sınırları içinde sömürdükleri yetmiyormuş gibi iki milyona yakın insani kendi metropollerine taşıyarak bunlar üzerinde amansız bir baskı ve sömürü kuran Alman emperyalizmi de, Kemalist ideolojinin günümüz koşullarına uyarlanarak en iyi şekilde uygulanabileceğinin akıl hocalığını yapan, bu devleti destekleyen diğer güçlü bir emperyalist devlettir. Bu devletin günlük uygulamaları da bunu açıkça göstermekte; bu basınıyla, yayınıyla her gün ortaya çıkmaktadır. Özellikle Alman emperyalizminin ilginç buluşlarından birisi de, böyle bir yönetimin bütün yeni-sömürgelere örnek olarak sunulmasıdır. Kemalizm, emperyalizmin hizmetinde öylesine bir rejimdir ki, bunu utanmadan bütün Afrika devletlerine önermekte ve evrensel sonuçlar çıkarmaya çalışmaktadır. Bu bile Kemalizm’in günümüzde emperyalizmin işine ne kadar çok hizmet ettiğinin açık bir kanıtıdır.

Bölge gericiliği de bu yönetimi karşılıksız olarak desteklemektedir. Özellikle Suudi Arabistan, Pakistan ve diğer gerici bölge güçleri bölge gericiliğinin yaşatılmasının temel dayanaklarından birisi olmasından ötürü bu yönetimi olanakları ölçüsünde karşılıksız olarak desteklemekten çekinmemektedirler. Eğer Suudi gibi bir rejim hiç düşünmeden bu rejimi destekliyorsa, Kemalizm’in kendi gerici emellerine ne kadar iyi hizmet edeceği günümüzde yeniden keşfetmesinden dolayıdır. Gerek emperyalist devletler ve gerekse bölgesel gerici güçler 12 Eylül faşist darbesiyle gerçek tarihi özüne bürünen bu Kemalist devleti bu kadar destekliyor, hatta evrensel bir sistem olarak görüyorlarsa, bu, dünya gericiliğinin Kemalizm’in şahsında kendileri için en güçlü dayanağı bulmalarından dolayıdır.

Cuntanın iç politikasına bakılacak olursa, bu gerçekler yine açıkça ortaya çıkar. Kemalizm daha doğduğu günden itibaren kapitalizmi yaşatmakta kararlı olan tüm burjuva çevrelerinin ortak bir ideolojisi ve devlet yapısıdır.

Son bir yıllık uygulamalar Kemalizm'in bu dönemdeki ekonomik politikasının kimin hizmetinde olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Emperyalizme en çok bağımlı olan katıksız gerici çevrelerin ve özellikle İMF'nin adeta bir memuru gibi çalışan, ekonomik politikayı oluşturan ve uygulayan Turgut Özal'ın durumunda bu son derece açıktır. Cuntanın son bir yıllık yönetiminde bu kişinin geliştirdiği ekonomik tedbirlerle, emperyalizme katıksız bir bağımlılık içinde bulunan kesimin dışında toplumun hemen her kesiminin çıkarları darbe yemiştir. Son bir yılda meydana gelen ekonomik darlıklar, burjuvazinin en kodaman çevrelerinin bile inkar edemeyeceği kadar apaçık ortadadır. Türkiye'nin ekonomisinde daralma vardır. İşsizlik bir çığ gibi büyümekte, yatırımlar durdurulmakta, üretim artırılmakta, enflasyon oranı hızla büyümekte ve halkın elinde biriktirdiği ne varsa bunların bir kısmı alınıp dışarıya satılırken, diğerleri de yine elinde çeşitli yöntemlerle alınıp tasarruf haline getirilmektedir. Dışarıda da işçilerin elindeki tüm dövizler, içinde zoru taşıyan yöntemlerle gasp edilmektedir.

Bütün bunlar, bir yandan işbirlikçi yerli tekelerin çıkarları ve dayatmaları sonucu yerine getirilip bir kısmı onlara verilirken, diğer yandan bir kısmı da bunların uluslar arası bağlantıları olan emperyalist tekelere aktarılmaktadır.

Günümüzde eğer Türkiye kapitalizmi ancak faşist bir yönetimle zorla ayakta tutulacak bir duruma gelmişse, her taraftan sağlanan ve hiçbir ekonomiyi sağlıklı bir biçimde yaşatmayacak olan kaynaklarla, bizzat cuntanın dediği gibi "koltuk değnekleriyle yaşatılıyorsa" ve yine ekonominin en önde gelenin deyişiyle "bu inek bu durumda bile artık süt veremez duruma gelmişse", bütün bunlar son bir yıllık ekonomik politikanın sonuçlarını ve bu kapitalizmin ne olacağını açıklar. Kemalizm, tüm yaldızlı cümlelere rağmen ekonomik politikada, günümüzde kime ve neye hizmet ettiğini açıkça ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, son bir yılda toplumun süt yapısını kültürel, moral ve ahlaki alanlarında yaşanan olaylar da, Kemalizm'in son kertede bir ahlaksızlık rejimi olduğunu ortaya çıkarmıştır. Kültürde bir kaos, bir yozluk, sosyal ve ahlaksal yaşamda toplumun tümüyle çılgınlaşması görülürken, toplum, işkence, baskı ve her türlü aşağılık propaganda yöntemleriyle ya kişilikleştirilmeye, ya ajanlaştırılmaya yada artık devletin elinde her türlü kalıba girmeyi kabul edecek insanlar haline gelmeye zorlanmaktadır. Kısaca, örneğin ancak Hitler faşizminde gördüğümüz bir sosyal dokunu yaratılmasında Kemalizm hiç ret ondan geri kalmamıştır.

Son bir yıllık uygulamalar, Kemalizm'in faşist niteliğini sosyal-ahlaki ve kültürel yapıda, diğer alanlardan aşağı olmadığını ortaya çıkarmıştır. Yaşanan işkenceler, kültür adına piyasaya sunulanlar, topluma tek bir sosyal dokuyu hakim kılmak için geliştirilen her türlü propagandalar bununu böyle olduğunu açıkça göstermektedir. Hatta, bu alanda kendi öz çocukları olan, kendi burjuva siyasal organizasyonlarını bile elinin tersiyle itmekten geri kalmamıştır. Kemalizm'in devlet anlayışını, politikasını, ideolojisini her zaman baş ilke kabul eden, parlamento, burjuva partileri ve bunların önderlerini Kemalizm'in ilkelerini sürdürmez bir noktaya geldiklerinde cuntanın günlük bir emriyle yaşamlarına son verildiyse, bundan da Kemalizm'in bunlara karşı ne kadar saygılı olduğu ve bu değerlere ne kadar kıymet biçtiği açıkça anlaşılmıştır.

Son bir yıllık uygulamalara bakıldığında, Kemalizm'in bir benzerinin ancak İspanya'da Franko faşizminde, İtalya'da Mussolini faşizminde ve Almanya'da Hitler faşizminde olduğu görülecektir. Kemalizm'in bu yüzü, eğer Hitler, Mussolini ve Franko döneminde ortaya çıkmamış ve gecikmeli de olsa son bir yılda bu kadar açıkça ortaya çıkmışsa, bu tarihin de bir zorlaması olarak artık Kemalizm'in ruhundaki özün ortaya çıkması ve olması gereken bir biçimde kendi adına yakışır bir somutluk kazanmasından başka bir şey değildir. Tarih bu konularda Kemalizm'in hakiki karakterini ortaya çıkartmazlık edemezdi. Kemalizm, eğer eski biçimiyle anlaşıp tarihe geçseydi, tarih gerçekten yanlışlık yapmış olacaktı. Bu yanlışlığın yapılmaması, yine Kemalizm'in özü-karakteri gereğidir.

Tarihi yanlışını sonuçları ve

Türkiye sol hareketinin durumu

Son bir yıllık dönem, düzenle çelişkili olan, fakat Kemalizm'in özünü bir türlü kavrayamayan muhalefet açısından da öğretici derslerle doludur. Bu güçler açısından kısaca bazı belirlemeler yapılırsa aslında yapılan fedakarlıklar, ortaya konulan cesaret bu kadar az direnmeyle sonuçlanmamalı, devrimcilerin direniş cephesi bu kadar dağınık ve sessiz olmamalıydı. Türkiye gerçeğinde ortaya çıkan bu durum, çeşitli dünya örneklerine baktığımızda karakteristik özgül bir olaydır.

Biz bunun nedenlerini biraz daha açacak olursak; düzenle muhalefet içinde olması gereken sol neye karşı çıktığının bilincinde değildi veya bunu tam olarak değerlendirmiyordu. Bu sadece 1970'ler sonrası devrimci harekete egemen olan bir yanılgı değil, daha 1920'lerde Kemalizm'in devlete yeni yeni damgasını vurmaya başladığı bir dönemde TKP'de ortaya çıkan ve bugüne kadar gelişen özelliğin bir sonucudur. O dönemde, tam doğru bir değerlendirilmesinin yapılmaması, bu örgütlerin Kemalizm tarafından boğazlanarak cüceleşmelerine ve günümüzde işe yaramaz bir hale gelmelerine neden olmuştur. Kemalizm, karşı-devrim sanatında o kadar geliştirilmiş bir silahtır ki, kendisiyle boy ölçüşmesi gereken ve en az onun kadar uyanık olması gereken komünistleri bile bu konuda epey yanıltmış, onları adeta bu hatalarını kurbanı haline getirmiştir.

Henüz gelişme döneminde olan Kemalizm karşısında önderliği yitiren komünistlerin yenilgisi o dönemde kaçınılmaz olduğu gibi, gelişen kapitalizmi temsil eden Kemalizm karşısında eskiyi temsil eden Kürt toplumunun hakim sınıflarının tutunamaması da kaçınılmazdı. Fakat bu kaçınılmazlık, Kemalizm'in bu kadar güçlü kalmasında bu örgütlerin hatalarının olmadığı sonucuna hiçbir zaman götürmez.

Bu tarihte Kemalizm benzeri rejimler, Bulgaristan'da, Arnavutluk'ta ve Çin'de gelişme halinde olmasına karşın, komünist partileri, karşılarındaki güçleri doğru değerlendirerek bunlarla sürekli bir mücadele içinde olmuşlar ve ikinci paylaşım savaşına girdiğimizde bu rejimleri devirmişlerdir. Eğer, Kemalizm karşısında direnmesi gereken güçler bu örnekler gibi direnememişlerse, bunda kendi hatalarının payı büyüktür. Zaten Kemalizm'in bu dönemde tam bir Bulgar ve Arnavutluk faşizmi gibi olmamasının ve Kemalizm olarak güçlü kalmasını nedeni de devrimci hareketlerin gelişmemiş olmasıdır.

Kemalizm'in 1950-60'larda uluslar arası ve iç koşullara uygun biçim değişikliğinin kavranamaması da, solun yaptığı en önemli siyasal değerlendirme hatalarından birisidir. Sol bu dönemde, AP'yle uzlaşma içindeki sivil faşist gelişmeye göre kendini ayarlamamalı, iktidara daha çok bununla savaşarak gidilmemesi gerektiği gibi bir anlayışa saplanmamalıydı. Bu tehlikeyi de katmakla birlikte, esas olarak faşizmin devletten kaynaklanacağını, günün birinde devletin, kendini yok etmede kararlı bir güç olarak karşısına dikileceğini, Kemalist ideoloji ve politikaya dayalı Kemalist devletin böyle bir biçime dönüşeceğini bilerek, kendisini buna göre hazırlamalıydı.

Fakat 60'lardan itibaren sol, böyle bir yapı içine girmediği gibi, Kemalist devrimciliğin göklere çıkarılması gibi boş bir olgu ortaya çıkarıldı. Gerçekte ise, bazı yazar ve ideologların böyle bir maskeyle ortaya çıkmalarına karşı, bunların Kemalizm'in gerçek özünü temsil etmedikleri açıktır. Siyasal-toplumsal yaşantıda güçleri yok denecek kadar az olan bu kişilerin görüşleri devrimi bulandırmaktan başka işe yaramadığı halde, bunlar doğru değerlendirilemedi, tersine her birisi ordu veya CHP içinde çok güçlü siyasal mihrakların temsilcisi imiş gibi ele alınarak, ona göre ittifaklar geliştirilmeye çalışıldı.

Aslında ittifak edecek bir güç yoktu. İttifak diye güvendikleri, bir gün karşılarında balyozu sert bir şekilde vuran güçlerden başkaları değildi. Sol, bu konuda kendisindeki eksikliği giderememiş, kendisine müttefik olarak seçtiği CHP içindeki sol kesimi kendi ideolojik-yönetimi altında örgütleyememiş, daha sonra buna faşist yönetimin bütünüyle sahip çıkararak kendisini bu konuda etkisiz kılmasına yol açmıştır.

Solun kendisine karşıt olarak aldığı sivil faşist kurumlaşma, çeşitli ülkelerde veya ordu kanalıyla geliştirilen faşizme benzer bir olgudur. Türkiye'de faşizmin gelişmesi, Almanya-İtalya-

İspanya gibi düşünülmesine karşın, Türkiye devleti ve toplumsal gerçeği bu tip bir faşist gelişmeye elverişli değildi ve MHP’ni öncülük etmek istediği tipte bir faşizmin gelişmesi de beklenemezdi. ABD’nin geliştirdiği faşist yönetimlerin daha çok ondu destekli olduğu düşünülürse, gelenekleri bu işe uygun olan Kemalist ordunun, koşullara göre faşist darbeyi de gerçekleştireceği anlaşılır bir şeydi.

O halde, MHP eliyle geliştirilecek faşizmin de taktik olarak hesaba katılmasına karşın, daha çok çöküş dönemine giren ve ordu darbesiyle her an faşistleşecek olan Kemalist devlete karşı stratejik, taktik, örgüt ve çalışma tarzı geliştirilmeli ve sol, böylece olmayan sol-Kemalistleri müttefik olarak belirleme yerine, tekeleşip çöküşe giden kapitalizmin gericiliğine karşı olan sınıfları proletaryanın bağımsız ideolojisi ve politikası altında örgütlemeli ve baş müttefik olarak da, yeni bir sosyal temelde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini görmeliydi. Temel ittifak bu iki hareketin arasında düşünülmeli ve yan ittifaklar temel ittifakın etrafında geliştirilmeliydi. Daha başlangıçta böyle bir anlayışla yola çıkılarak, strateji, taktik, örgüt ve çalışma tarzında bunun gerekleri yerine getirilseydi, 1980’lerde de olsa Kemalist ordu geleneklerinden kaynaklanan böyle faşist darbenin bu biçimde gelişi ve rahat bir biçimde oturuşu hiç şüphesiz ki, mümkün olmayacaktı.

Aslında bu noktada, fedakarlık ve cesaret açısından devrimci birikimin devrim yapmaya aday olduğunu söyleyebiliriz. Ama ortada olmayan şey, devletin doğru bir tanımlanması, doğru bir ittifak anlayışı, bunlara bağlı olarak doğru örgütlenme ve çalışma tarzlarıydı. Devletin bu yönlü gelişimi göz önüne alınması gerekirken “demokrasinin sınırlarını genişletme” savaşımı içine girilmesi ve bunun için seçim taktiklerinin iktidara yürümenin baş araçları haline getirilmesi ve hatta bunu önemli oranda stratejik bir anlayış olarak görülmesi, küçük-burjuva reformizminin, revizyonizminin ideolojik ağırlığının ve Kemalist devlet olgusunun çarpıtılmasının bir sonucuydu. Nitekim böyle bir yönetim faşizm biçiminde karşılarına geldiğinde bir günde ortadan kalkan parlamento, burjuva partileri en küçük bir direnme gücünü bile kendilerinde bulamadılar. Bu da, bu konularda reformizm ve revizyonizmin ne kadar vahim bir yanılgı içinde olduğunu ortaya koymaktadır.

Devlete karşı şiddet temelinde direnmeyi kabul eden örgütler de, doğru bir siyasal anlayıştan yoksun oldukları için, yalnızca şiddeti görüp, bunun ne tip bir devlete karşı ve nasıl bir siyasal ittifaklar anlayışı içerisinde geliştirilmesi gerektiğini iyice değerlendiremediklerinden, mücadeleyi kendi önderliklerinde geliştiremediler. Ve faşist darbenin gerçekleşmesinden bu yana geçen bir yıllık zaman içinde başarılı sonuçlar alamadılar.

Daha önce devleti yönetmiş olan burjuva partilerinin, faşist nitelikte de olsa Kemalist devlete diyecekleri bir şey yoktur. Onlar, yılarca bu ilkeleri savunmuşlar ve zaten böyle bir devletin kurulmasına çalışmışlardır. Mayaları Kemalist ideoloji ve politikadan etkilenen bu partiler, Kemalist devletin faşist devlete dönüşmesi kendilerini de rahatlattığından bunun karşısında hiçbir şey yapamadılar. Aksine kendi partileri kendi ellerindeki parlamento ortadan kaldırılırken kendilerini yaratan bu güçlerin ortadan kalkışını, dünyada eşi görülmemiş bir biçimde alkışla karşıladılar.

Reformist küçük-burjuva muhalefetleri de siyasal anlayışlarına bağlı olarak bu dönemde hiçbir direnme göstermemiş, çoğu siyaseti terk ederek siyasi ilticacılar durumuna düşmekten öteye gidememişlerdir. Özellikle 12 Eylül darbesinden bu yana geçen bir yıllık süre içinde, bu tip reformist küçük-burjuva örgütlerin, ne ülke içinde ne de ülke dışında ciddi bir direnmeleri söz konusu olmamıştır. Bunlardan bazıları hala, Kemalizm’in faşistleşme niteliğini kabul etmek istememekte, tarihi yanılgıların çarpıcı bir biçimde böylece karşılarına çıkmasını bir türlü kendilerine yedirip, gerçeğin adını doğru bir şekilde koyamamaktadırlar. Ve böylece de, en ufak bir direnme örneğini ortaya koymaları söz konusu olamamaktadır.

Gerek küçük-burjuvazini devrimci kanatları ve gerekse komünistler, yıllardan beri direndikleri gibi bu dönemde de direnme örnekleri göstermelerine rağmen, daha önce sola egemen olan hataların bedelini, hapishanelerde çekilen yoğun işkencelerle, dışarıda ise bir yığın değerli komünistin katledilmesiyle ödemişlerdir.

Devrimciler, bireysel düzeyde de olsa direnmiş, reformist-revizyonist kesim gibi alanı utanmazca terk etmemişlerdir. Hapishanelerde ve dışarıda elden geldiğince direnmiş ve böylece

tarihte en olumlu şeyi yaparak, faşist yönetimin iğrençliğini kanlarını akıtarak gösterebilmişlerdir. Fakat, önceki dönemin ağır hataları, bu direnmelerin güçlü bir anti-faşist direnişe dönüşmesini engellemiştir. Bunu, direnmenin azlığı veya zayıflığından değil, daha önce bunlara temel teşkil eden siyasal anlayışların, örgütsel çalışmaların sonuçlarında görmek gerekir.

İster reformist, ister devrimci kesimiyle olsun solun 12 Eylül cuntası karşısında daha ilk günden direnmesini sağlayacak ve giderek geliştirecek olan şey, faşizmin devlete egemen oluş biçiminin doğru değerlendirilmesi ve bu anlayıştan doğru bir devrimci ittifak anlayışı ile bunlardan kaynaklanacak doğru taktik ve çalışma tarzlarının çıkarılmasıydı. Eğer bunlar yapılmış olsaydı, şüphesiz ki, direnmeler günümüzde daha da güçlü olacak, Salvador'da görüldüğü gibi, sözde sağa da sola da karşı olan böyle faşist bir yönetime karşı devrimcilerin sağladığı gelişmenin bir benzeri Türkiye'de de gerçekleşmiş olacaktı.

Eğer bu hatalar hala giderilmezse direnmenin zayıflığı yine sürmeye devam edecektir. Özellikle solun on beş yıllık yapısına egemen olan siyasal taktik, örgütsel ve çalışma anlayışları yeniden gözden geçirilip doğru bir raya oturtulmazsa, direnmenin güçlü bir şekilde gelişmesini beklemek hayaldir. Bu durum, tüm örgütlerin kendilerini bir özeleştiriden geçirmelerini ve bu özeleştirmenin ışığında doğru bir siyasal anlayış temelinde ittifaklar ve devrimin temel gelişme aracında karar kılmalarını gerektirmektedir. Bu eksiklikler giderilirse devrimin gelişmesi zor olmayacaktır.

Bu konuda bir noktayı da, 12 Eylül faşist yönetiminin çarpıtılmış bir tanımlamasına yer vermemek açısından MHP hakkında açmak gerekmektedir.

Türkiye'de faşizmin, MHP eliyle geliştirilerek devlet biçimi haline gelmesine gerek yoktu. Zaten her şeyden önce, Türk devletinin yapısı buna imkan tanımamaktadır. Fakat MHP, gerektiğinde Kemalistlerin, tekelcilerin desteği ile geliştirilmiş, güçlendirilmiş, iktidara ortak ettirilmiş ve bugün de yargı önüne çıkarılmış bulunmaktadır. Birçok kişiye bir çelişki gibi gelebilecek bu durumun temelinde, solu MHP ile uğraştırıp gerçek hedefi görmesini engellemek amacı yatmaktadır. MHP ile uğraşacak bir sol, gerçek hedefi görmemekten dolayı çok hata yapacak ve sonuçta ordu eliyle geliştirilen faşizmin karşısında yenik düşecekti. Kısaca, halkın gerçek direnmesinin gelişmemesi açısından MHP bir emniyet subayı olarak değerlendirildi. On beş sene bunun için ayakta tutulan MHP, belli bir oranda bu görevini yaptıktan sonra aynı faşist güçler tarafından bir tarafa fırlatıldı. Çeşitli ülkelerde de değişik faşist yönetimler bunun benzerlerini yapmışlardır.

Bugün MHP ile 12 Eylül faşist yönetimi arasında bir çatışmadan bahsetmek mümkün değildir. MHP'ye karşı takınılan tavır, kitlelerin devrim mücadelesinin gelişmemesi, hedef şaşırtması açısından bir taktiktir. Cuntanın MHP'yi yargı önüne çıkarması, MHP ile bütünleşmesinin çok büyük bir tehlike teşkil edeceğini bilmesinden ve kitleler nezdinde kendi yerini sağlamlaştırması açısından zorunludur. MHP'nin Türkiye için cuntayla aynı amaçlar doğrultusunda savaştığını söylemesine rağmen yargı önüne çıkarılması bundan dolayıdır. Yoksa cunta, özce MHP'nin temsil ettiği değerlere karşı değildir. Kısaca MHP'yi faşizme kendisi olarak değerlendirmek, faşizme karşı verilen ödün ve faşizme karşı mücadelede düşülen en vahim yanılgı olmuştur.

12 Eylül faşist yönetimi döneminde Kürdistan'daki gelişmeler

Kemalizm'e önemli özelliklerini veren, Kemalizm'i Kemalizm yapan önemli bir etken de Kürdistan gerçeğidir. Ve yine, 12 Eylül faşist yönetiminin başa gelmesinde de Kürdistan'daki gelişmeler temel etmendir.

Bir yandan gelişen Türkiye işçi hareketi, devlete karşı 1920'ler dönemiyle kıyaslanamayacak bir muhalefetin başını çekmeğe doğru giderken; diğer yandan Kürdistan'dan da önderliğin hem sosyal temel açısından, hem de ideoloji, politik açıdan eski biçimini aşarak, proletarya önderliğinde ulusal kurtuluş temelinde modern yurtsever bir hareketin gelişmesi, Türkiye proletaryasının tek

başına yapamayacağı devrimin güçlü bir müttefikinin doğasına ve bu iki müttefikin bağdaşmasının temelinde devlet sorununun çözümünün an meselesi haline gelmesine yol açtı. Türkiye devriminin taktiğinin hayata geçirilmesinde ve devletin yıkılmasında, Kürdistan'ın son derece stratejik rolünün olması, cuntanın hesaplarını, Kürdistan'daki devrimci gelişmeyi yok etme ve Kürdisatn'ı Türk kapitalizminin orunlarının çözümlendiği bir alan haline getirme anlayışı üzerinde oluşturmanın nedenidir.

12 Eylül faşist yönetimi, Türkiye egemen sınıflarının tarihinden ve Kemalizm'den devraldığı her türlü baskı, sömürü, asimle ve yok etme politikasını bu dönemde zirveye çıkarmayı ve bir de modern bir temel üzerinde yükselen Kürdistan devrim hareketini ezmeyi en temel hedef olarak şekillenmiştir. Son bir yıllık uygulamalarla Kürdistan'da yürüttüğü ekonomik sömürünün yanı sıra, tüm Kürdistan halkına yönelik geliştirdiği eşine ender rastlana işkence, zulüm ve katliamlar da, cuntanın bu konudaki özgürlüğünü tarihine yakışır bir tarzda ortaya koyduğunu göstermiştir.

Burada önemli olan bir nokta da, Kürdistan'daki ekonomik sömürünün yoğunlaştırılmasıdır. Bir yıl içinde işsizlik alabildiğine artmış, maddi yaşamın sürdürülmesi dayanılmaz bir noktaya gelmiştir. Kürdistan'da ne var ediliyorsa tümü gasp edilmekte, ülke kaynakları eskiden görülmemiş bir insafsızlıkla talan edilmektedir. Kürdistan, insanların işsiz-güçsüz gezdiği bir hapishane durumuna getirilmiştir. Ama, bütün bunlar daha işin bir yanıdır.

Faşist yönetim esas olarak, kendisinin mezar kazıcığını yapacak olan Kürdistan devrimci hareketinin yok edilmesini varlık koşullarından birisi olarak görmektedir. Kürdistan'da oluşan objektif koşullara bağlı olarak doğan proletarya önderliğindeki modern ulusal kurtuluş hareketinin ortaya çıkması ve gelişmesinden sonra 12 Eylül faşist yönetiminin gelişmesi tesadüf değildir. Özellikle sıkıyönetimler döneminde küçük-burjuva muhalefeti Kürdistan'da egemen kılarak bunalımını atlama isteyen Türk burjuvazisi bizzat Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı eliyle sürdürdüğü bu politikanın iflas etmesinden sonradır ki, 12 Eylül cuntasını, devletin sonunu getirecek olan ve emperyalizmin çıkarları açısından bölgede büyük bir tehlike oluşturan proleter önderlikli harekete karşı şartlandırılmış bir biçimde gündemine getirmiştir.

Türk burjuvazisi, Kemalist devlet biçiminin daha başlangıcında dahi kendisi için bir tehlike olarak görmediği reformist muhalefeti ve bunların Kürdistan'daki bağlaştığı olan küçük-burjuva reformizmini kendine koltuk değneği yaparak bir iktidar deneyi de yaşamak istemiş, fakat başarısızlığının daha ilk günden ortaya çıkmasıyla birlikte, artık gündeme giren proleter devrimcilerin yok edilmesi görevini 12 Eylül faşist yönetiminin önüne koymuştur.

PKK Kürdistan'da direnişi temsil ediyor

PKK hareketi, cuntanın gelişinden önce olduğu gibi, sonrasında da devletin doğru tanımlanmasında, buna dayanılarak geliştirilen siyasal çizgi, örgüt ve mücadele anlayışında esas olarak temel bir hata yapmama sonucu ve daha çok böyle bir siyasal çizgiye sahip olmanın büyük avantajını elinde bulundurarak Türkiye solunun her türlü hata ve keşmekeşliğine ve yine Kürdistan'da her türlü soysuzluğu bir yaşantı tarzı, bir siyasal gelenek haline getiren küçük-burjuva reformizminin tahribatlarına karşın, tüm dünya gericiliğinin desteğini alan 12 Eylül faşist cuntasına karşı daha doğduğu günden direnmesini bilmiştir.

12 Eylül öncesindeki mücadelede yüzlerce kadro ve sempatizanını şehit vermesine ve yüz binlere varan taraftarlarının tutuklanarak işkence tezgahlarına yatırılmasına karşın, PKK, 12 Eylül sonrasında da mücadeleyi sürdürecektir kadar güçlü olduğunu, bu dönemde de direnişi yükselterek kanıtlamıştır. Yine, binlerce tutuklusunun ender görülen direnmesi sosyal ve ulusal direnmeye layık olmanın örneklerini sunarken, PKK, kitlesi, sempatizanları, cezaevlerindeki ve dışarıdaki kadrolarıyla sürdürdüğü direnişle devrimci mücadeleyi geliştirmektedir.

12 Eylül cuntası daha birinci yılını doldurmadan en ağır baskı koşullarında en çok darbe yenildiği bir dönemde, Ortadoğu'nun sıcak bir savaş alanı haline geldiği tam bir devrim ortamında, PKK, I. Konferansını düzenleyerek direnişin en son zirveye varan örneğini sunmuştur. Nasıl ki, 12 Eylül faşist yönetimi, gericici tarihin, her türlü baskı yönetiminin bir ürünü ve yaşadığımız yıl da,

cuntanın radyosu, televizyonu, basınıyla PKK hareketini düşman olarak ilan ettiği bir dönem olmuşsa; PKK I. Konferansı da PKK'nin bu devlete karşı direnmenin tüm tarihi sorumluluğunu üzerine alarak bir hesaplaşma için hazırlık içinde olduğunu son derece açık bir şekilde ortaya koymuştur.

Sayılmayacak kadar çok sahte pehlivanın bulunduğu Türkiye ortamında bugün, dost-düşman, iki belirgin güç görünmektedir: 12 Eylül faşist darbesi temelinde faşist devlet ve buna karşı Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin başını çeken PKK hareketi, her geçen gün bu iki gücü biraz daha karşı karşıya getirmekte ve bunların birbirine karşı mücadelesinin Türkiye devletinin sonunu belirleyeceği açıkça ortaya çıkmaktadır.

PKK Konferansında, geçmiş mücadele pratiğinin değerlendirilmesinde çıkarılan dersler ve geleceğe ilişkin askeri-siyasal ve örgütsel alanda çizilen siyasetler, sadece Kürdistan devrimine değil, Türkiye devrimine de önemli oranda yol göstermektedir. PKK; bugüne kadar bir türlü aşılamayan Kemalist devlet anlayışını, 12 Eylül faşist darbesinin karakterini, iç ve dış dayanaklarını net bir şekilde ortaya koyarak, buna karşı sağlam bir ittifak anlayışının değerlendirilmesini yapıp bu rejime karşı direnmenin doğru taktik anlayışını sergileyerek, bunun en başta nerede-nasıl geliştirilebileceğini yaptığı pratik hazırlıklarıyla göstermiştir. Ve bunu Politik Rapor'da ve Konferansta geliştirilen tartışma ve alınan kararlarda açıkça ortaya koyarak tarihin söylemesi gereken sözü söyleyeceği noktaya gelmiştir. PKK hareketi, 12 Eylül faşist yönetimi daha birinci yılını doldurmadan önce, hiç kimsenin cesaret edemediği bir tarzda kendi hatalarını irdeleyerek bunları gidermiş ve geleceğin görevlerinin sağlam bir bilançosunu ortaya koyarak, bu görevleri yerine getirmek için günlük çalışmalarından bir an bile vazgeçmeksizin en ağır görevleri kendi omzuna alıp faşist yönetime karşı direnmenin temel güçlerinden birisi olduğunu kanıtlamıştır. Özellikle konferans sonuçları, bunun böyle olduğunu tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır. Biz, 12 Eylül faşist yönetiminin birinci yılını doldurmaya çalıştığı bir dönemde böyle bir görevi yapmakla, bir yandan Kürdistan halkının mücadelesine layık olduğumuzu gösterirken, diğer yandan Türkiye halkının da mücadelesinin temel güçlerinden birisi olduğumuzu kanıtladığımız kanısındayız.

Bundan sonra yapılması gereken şey, bu doğru anlayışları hayata geçirmektir. PKK hareketi bu konuda da üzerine düşeni yapmaktan geri kalmamakta, gerek ülke içinde verdiği direniş örnekleriyle ve gerekse ileride diğer devrimci güçlerle ittifak anlayışı içinde geliştirilecek direnmede kendinden beklenen her şeyi yapacağını, kendisini geleceğin görevlerine güçlü bir biçimde hazırlayarak kanıtlamaktadır.

Bu hazırlıkların ne kadar ciddi olduğu, düşmanın PKK hareketine karşı aldığı tavırdan da açıkça anlaşılmaktadır. Böylelikle biz, faşist yönetimin birinci yılını doldururken, en zor koşullarda bile devrimcilerin direniş geliştirebileceğini, geleceğin direnme dolu günlerinin bir hayal olmadığını göstermiş bulunuyoruz.

Bu temelde doğru siyasal anlayışın hayata geçirilmesi için, 12 Eylül öncesinde gerçekleştirilemeyen doğru ittifakların bu dönemde gerçekleştirilmesini yerine getireceği önemli görevler bulunmaktadır. Yine 12 Eylül faşist yönetime karşı geliştirilemeyen güçlü direnmeler vardı. Bu direnmelerin geliştirilmesi için doğru devrimci taktikleri ve özellikle Kürdistan'da geliştirilmesi gereken doğru silahlı mücadele anlayışını hayata geçirerek, Türkiye ve Kürdistan halkını 12 Eylül faşist yönetime karşı örgütlenmesinde, hareket olarak yapmamız gereken görevin bilinci ve hazırlığı içindeyiz.

Bu düşünce ve inançlarla cuntaya karşı mücadelemizin ikinci yılına girerken, bu yılın, cuntaya muhalif olan bütün devrimci, reformist, ilerici güçlerin ideolojik mücadele-politik esneklik temelindeki destek, dayanışma ve ittifakının hayata geçirildiği ve devrimci taktiklerin uygulandığı yıl olmasını diliyoruz. Yine bu dönemin Türkiye devrimci güçlerinin özellikle bölge ilerici güçleri ve sosyalist ülkelerle sağlam ilişkiler geliştirdiği bir dönem olmasını umut ediyoruz.

Önümüzdeki yılda bu anlayışlar, eğer daha büyük bir güçle hayata geçirilirse, 1980'ler öncesi ve cuntanın birinci yılında sağlanamayan güçlü ve kalıcı birlikler şüphesiz ki, yaratılacaktır.

12 Eylül 1981

12 EYLÜL FAŞİST REJİMİ DÖRDÜNCÜ YILINA GİRERKEN GENEL DURUM SORUNLAR VE GÖREVLERİMİZ(*)

Giriş

12 Eylül askeri-faşist darbesinin, üç yılını doldurup dördüncü yılına girerken ortaya çıkardığı gerçekler ve yol açtığı gelişmeler, bugün her zamankinden daha fazla açıklık kazanmıştır. 12 Eylül faşist darbesi, sadece güncel gelişmeler ve sorunları net bir biçimde ortaya çıkarmakla kalmamış; denilebilir ki, cumhuriyet tarihinin dağarcığında ve Kemalizm'in kapsamında ne varsa hepsini açığa çıkarmış; eskiden birçok nedenden ötürü gizli kalmış, bastırılmış, kendisini tam anlamıyla ifade edememiş birçok özellik, rejimin günümüzde gelip dayandığı noktada gerçek çehresine bürünmüş ve yıllardır demagoji ile örtbas edilmek yada çarpıtılmak istenen rejimin bünyesindeki tüm olumsuzluklar ve zaafılar, bugün son derece netlik kazanmıştır.

Tarihin farklı zaman ve mekan koşullarında ve yine farklı sınıf temellerinde de ortaya çıksa, 12 Eylül askeri-faşist darbesinden sonraki Türkiye, birçok bakımlardan benzerlikler** gösteren Louis Bonapart'ın

(*)Bu değerlendirme, daha önce Serxwebûn gazetesinin 21 ve 22. sayılarında da yayınlanmış, ayrıca yayınevimiz tarafından broşür olarak basılmıştır. (W.S)

(**)Yazıda, bonapartizm ile Kemalizm arasında kurulan bağlantı, Kemalizmi bir bonapartizm olarak değerlendirme anlamında olmayıp; bu tarihsel mukayese askeri yönetimin ağırlıkta olduğu bir geçiş sürecini yaşayan rejimin ve dolayısıyla Kemalizm'in karakterinin daha iyi kavranmasında önemli ipuçları vermesinden dolayıdır.

2 Aralık 1851 darbesinin Fransa'da ortaya çıkardığı gerçekler ve yol açtığı gelişmelerin tipik bir benzerini yaşamaktadır. Mars'ın, sınıf mücadeleleri açısından bu dönem Fransa'sını konu alan "Louis Bonapart'ın 18. Brumaire" adlı eserinde, 2 Aralık 1851 darbesiyle ortaya çıkan ve hemen herkesi şaşırtan gerçek ve gelişmeleri yorumlarken vardığı en çarpıcı sonuç; bu darbe ile toplumun her alanına hakim kılınan zorbalık, kokuşmuşluk ve keyfiliğin ve yine iktidarın toplumdan kopma durumunda bulunan bir avuç ayrıcalıklı kesimin elinde toplanmasının, bu işi gerçekleştirenlerin yetenek ve yeteneksizliklerinde değil, burjuva düzenin kendisinin tükenmişliğinde ve bu rejimin daha doğarken bünyesinde taşıdığı gericiliğin gerçek boyutlarına ve çehresine ulaşmasında aranması gerektiğidir. Bu düşüncesini, Fransız burjuvazisinin her şeyini borçlu olduğu ve bu yüzden de ilahlaştırdığı Napoleon Bonapart'ın, başlangıçta gizlemeyi başardığı çehresinin, onun varisi olarak ortaya çıkan Louis Bonapart'ın çehresinde gerçek görüntüsüne ulaştığı ve 1851 Fransa'sının daha önceki parlamenter Fransa içinde var olduğu ve ondan çıktığı biçiminde ifade ederek, şöyle demektedir: "Hiçbir circe (mitolojideki büyücü kadın) gelip de, kem gözlü bir büyü ile burjuva cumhuriyeti şaheserini bir gudubet haline çevirmiş değildi. Bu cumhuriyet saygınlık görünümünü yitirmişti, o kadar. Bugünkü Fransa (1851 hükümet darbesinden sonraki) parlamenter cumhuriyet içerisinde, daha o zaman tümüyle vardı. Dıştaki kılıfı yırtmak ve içindeki gudubeti herkesin gözleri önüne sermek için süngü darbesi yetmişti."

Türkiye koşullarında ise bu, Kenan Evren cuntası ile toplumun üzerine bir karabasan gibi çöken rejimin, yıllarca sözde sol çevrelerce bile ilerencilik olarak gösterilen Kemalizm'in ve 1960 sonrası sahte parlamentarizmin içinde var olduğu ve 12 Eylül askeri-faşist darbesi ile bunların üzerlerindeki yıldızların kazınarak, özlerinin ortaya döküldüğü ve gerçek görüntülerine kavuştukları biçiminde anlaşılmalıdır.

12 Eylül darbesi ile ortaya çıkan gelişmeler, sadece egemen sınıflar açısından değil, ezilen sınıf ve tabakalar açısından da birçok gerçeği açığa çıkarmıştır. Cumhuriyet tarihi boyunca sınıfsal ve siyasal gelişmelerin zayıflığı ve bunun bir sonucu olarak devrim ve karşı-devrimin kendilerini yeterince güçlü bir biçimde ortaya koymamalarından ötürü, geçmişte demagoji ile örtbas edilen yada çarpıtılan birçok olgu, bugün gerçek anlamına kavuşmaktadır.

Günümüz TC'sini ve 12 Eylül'ü tam olarak anlamak istiyorsak, bu her şeyden önce, cumhuriyet geçmişinin doğru bir değerlendirmesini zorunlu kılar. Yine aynı şekilde yalnız devrimci güçlerin değil, diğer birçok siyasal gücün de günümüzde karşı karşıya bulunduğu tikanıklıkları anlamak istiyorsak, bu güçlerin tarihsel ekonomik, sosyal ve siyasal şekillenmesini köklü bir biçimde ele almak ve yüz yüze bulundukları sorunların köklerine inmek zorundayız. Bir anlamda 12 Eylül'ün yaptığı en büyük hizmet(!) gerçekleri hayallerden ve demagojilerden sıyrarak sorunları çıplak bir biçimde ortaya sermesidir.

Bu, böyle olmak zorundaydı. Geçmişte çeşitli nedenlerden ötürü kendisini kamufle edebilen egemen güçlerin, bugün her bakımdan açık olmaktan başka çareleri yoktur. Bu nedenle iktidarı ele geçiren işbirlikçi-tekelci güçler, gerek içte ve gerekse dışta en açık ve en kaba-karşı devrimci zor uygulamaları ve yine en ince ve en kaba sömürü yöntemlerine başvurmaktan çekinmemekte, bu işi de, kalıcı olmadıkları bilincinin verdiği “ne kadar vurursam kardır” mantığıyla ve “yılların hesabında bir yanlışlık yapmamak için dakikaları bile sayan” bir hassasiyet ve kararlılıkla yapmaktadırlar.

Dönemin özelliklerinden ötürü halk güçleri de, gerek geçmişin değerlendirilmesinde ve gerekse içinde bulunduğumuz dönemin ve geleceğin sorunları ve görevlerinin belirlenmesinde son derece açık olmak zorundadırlar. Günümüz, bulanıklığı ve yetersizliği kabul etmemekte, açık olmayı her sınıf ve tabakanın, güç ve yetenekleri ölçüsünde görevlerinin üstesinden gelmesini zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle biz, birçok gücün, 12 Eylül sömürgeci-faşist darbesi karşısında ortaya koyduğu ya kadercı ve suskun yada gerçeklerden kaçan tutumları, halklarımıza karşı yapılabilecek en büyük kötülük olarak görmekteyiz. Devrimci sorumluluğun ağır bir gereği dahi, 12 Eylül askeri-faşist darbesi ile ortaya çıkan gerçeklerin, ciddi bir değerlendirmesini ve günümüzün sıkı bir irdelenmesini zorunlu kılmaktadır.

Marx'ın da, darbeden sonra dahi içinde bulundukları aymazlıklardan ötürü, 2 Aralık 1851 günü bir avuç çapulcuya gafil avlanan Fransız toplumunun ve bu toplumun çeşitli sınıf ve tabakalarının temsilcilerini önüne koyduğu görev de budur ve şöyle der: “Fransızların yaptıkları gibi, kendi ulusunun gafil avlandığını söylemek yetmez. Ne bir ulusun, ne de bir kadının karşısına çıkan ilk serüvencinin kendilerini iğfal edebildiği zaaf anı bağışlanır bir şey değildir. Şeyleri bu biçimde sunmakla sorun çözülmez, ancak başka bir biçimde ifade edilmiş olur. Nasıl olup da 36 milyonluk bir ulusun üç dolandırıcı tarafından ansızın faka bastırıldığı ve direnç göstermeden köleliğe sürüklendiği, gene de açıklanması gereken bir şey olarak kalır.” (Sayfa 483) Türkiye gerçeğinde çok daha çarpıcı bir biçimde ortaya çıkan bu durum, tüm nedenleri ile ortaya konulmak, izah edilmek ve giderilmesi için çözüm yolları önerilmek zorundadır. Bu bakımdan Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadeleleri açısından bu dönemde yapılabilecek en büyük kötülük, işlerin üzerine tüm açıklığı ile gitmemek, bunun da ötesinde yeni bir kaçış ve kendini örtbas için zemin yaratma ve bunun için yaratılan zeminlere meşruiyet kazandırmaya çalışmaktır. Ayrıca bu tavrın anlaşılabilir veya makul görülebilir hiçbir haklı nedeni de yoktur. Bugün hemen bütün güçlerin ağız birliği halinde ifade ettiği, “solun” yenilgiye uğradığı, kaybettiği yolundaki görüşler bir anlamda doğrudur. Evet Türkiye’de “sol” yenilmiştir. Ama yenilen “sol”, başlangıçtaki haklı ve doğru çıkışına rağmen, süreç içerisinde reformist burjuvazinin kuyruğuna takılan, onun açtığı platformlarda iş yapan ve onun değirmenine su taşıyan “sol”dur. Kaybeden, küçük-burjuva demokratizmi ve sosyalizmi ile yıllarca “sol”culuk adına yaşanan yanılgılar ve hayallerdir. Devrimin yenilgiye uğradığı görüşleri ise, geçmişteki hastalıklı “sol” hareketi, Türkiye ve Kürdistan devrim hareketleriyle bilinçli bir biçimde karıştıran, maksatlı görüşlerdir. Bu görüşlerin sahipleri, Türkiye ve Kürdistan devrimlerini kendi çözümsüzlüklerine hapsetmek ve devrimin gelişimini engellemek istemektedirler. Gerçekte, özellikle Türkiye devrimci hareketi, onlarca yıldan beridir

gelişmesinin karşısına dikilen bu hastalıklı “sol”un yenilgisi ile bir şey kaybetmediği gibi önündeki engelin ortadan kalkmasıyla kendi diliyle konuşma ve kendi silahlarıyla savaşma olanağına kavuşmuştur. 1851 Fransa’sındaki benzer durum için Marx şöyle demektedir. “Toplum bugün için kendi başlangıç noktasına geri dönmüş görünüyor. Gerçekte toplum ancak şimdi, kendine devrimci başlangıç noktası yaratmak, yani ciddi bir toplumsal devrime yol açabilecek tek durumu, ilişkileri koşulları yaratmak zorunda bulunuyor.”

Denilebilir ki, nasıl ki, Kemalist rejim ve Türk burjuvazisini tüm gerçekleri bu dönemde ortaya çıkmışsa devrimci ve demokratik hareket de gerçek kimliği ile yine bu dönemde ortaya çıkacaktır. Evet, devrimci hareketin olanakları günümüzde bir hayli sınırlanmış ve hareket önemli oranda kadro kaybına uğramıştır. Ama devrim günümüzde daha da güçlenmiş bulunan objektif bir temele sahiptir. Ve eğer rollerini doğru oynayabilirlerse, böylesi dönemlerde küçümsenmeyecek bir kadro birikimi de mevcuttur. Bu nedenle, geçmiş dönemdeki hata ve yetersizliklerini tamamlaması ve döneme özgü doğru anlayış ve uygulamalara yönelmesi halinde, devrimci ve demokratik hareketin, kısa sürede güçlü bir atılım gerçekleştirerek, iktidara alternatif hale gelmesi kaçınılmazdır.

Günümüz, çeşitli bahane ve savsaklamalar ile meydanı rejime terk etme değil, tersine düşünce ve eylem başta olmak üzere her bakımdan üzerine yürünmesi gereken bir gündür. Çünkü yaşanan an, en sonuç alıcı mücadeleler için paha biçilmez fırsatlar yaratan tarihi bir andır.

Ancak, özellikle sol güçler, söz konusu tarihi fırsatı değerlendirmek ve tarihsel rollerini oynamak bakımından, adeta acınacak bir durumdadırlar. Türkiye ve Kürdistan’daki “sol” güçler, genellikle rejimin durumunu tüm açıklığı ile ortaya koyup gerekeni yapmak yerine, gerçeğe teğet geçerek, teoride alabildiğine bulanıklığa, pratikte ise, hem de en soysuzundan bir kaçışa yönelmektedirler.

Elbette ki bu, kabul edilecek bir tutum değildir. Bu devrimci ve yurtsever güçlerin takınması gereken tek doğru tutum, devrimin de, karşı-devrimin de güncel ve tarihsel tüm dayanaklarını üzerine gitmek, gereken sonuçları ortaya çıkarmak, bundan kaynaklanan görevleri belirlemek ve bu görevlerin gerçekleştirilmesi için gereken tüm çabaları ortaya koyabilmektir.

Bu amaçla biz, sömürgeci-faşist darbenin gerçekleştirildiği 12 Eylül 1980’den bu yana reddedilmez bir biçimde kanıtlanmış bulunan konuyla ilgili görüşlerimizi darbenin 3. yıldönümü nedeniyle kapsamlı bir biçimde tekrar ortaya koymayı zorunlu görmekteyiz.

3. yıldönümünde sömürgeci-faşist darbenin değerlendirmesi ve devrimci-yurtsever güçlerin görevlerini konu alan bu yazı 12 Eylül’ün tarihsel dayanağını oluşturan TC’nin değerlendirmesi; bu hareketin günce, uluslar arası ve toplumsal dayanakları; rejimin geleceği; muhalefet hareketinin tarihsel ve güncel durumu; önümüzdeki dönemin görevleri; 12 Eylül ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi; bu rejim karşısında PKK’nı tarihsel rolü gibi noktalara aydınlık kazandırmaya çalışacaktır. Ayrıca, sömürgeci-faşist yönetime karşı üç yıldır sürdürdüğümüz direniş mücadelemizin sonuçlarını da özetlemeye çalışacağımız yazımızda, tüm yurtsever ve anti-faşist güçleri, böylesi bir direniş temelinde bir kez daha ortak mücadeleye çağırmayı vazgeçilmez bir görev olarak görmekteyiz.

12 Eylül’ü doğuran yakın tarihsel nedenler (TC’nin kısa bir değerlendirmesi)

12 Eylül askeri-faşist hareketinin üç yıllık uygulamalarında daha da netlik kazanmış bulunan ulusal ve uluslar arası planda ortaya çıkardığı gerçekler ve yol açtığı gelişmeleri anlayabilmek için, öncelikle bugünkü rejimin köklerini içinde gizli olduğu TC’nin kısa bir irdelenmesini yapmak zorundayız. 12 Eylül askeri faşist rejimi, bir yandan her alandaki uygulamaları ve günlük beyanlarıyla usanç verici bir tarzda Atatürkçü olduğunu ilan ve ispatla uğraşırken, diğer yandan da, kendisini, yepyeni bir olay ve ana rahmine yeni düşmüş bir bebek gibi tanıtmaya çalışmaktadır. Diğer nedenler yanında bir de bu nedenle, Türk burjuva yönetiminin tarihini, kesin hatlarıyla ortaya koymak gerekmektedir.

Türk burjuvazisinin ekonomik ve siyasi açıdan tarihi, yaklaşık olarak üç döneme ayrılır. Birinci dönem, 1923-50 yılları arasındaki doğuş ve yükseliş dönemi; ikinci dönem, 1950-80 yılları arasındaki olgunluk ve gelişme dönemi; üçüncü dönem, 1980'den günümüze kadarki çürüme ve çöküş dönemi.

Doğuş ve yükseliş dönemi (1923-50)

Fazla ayrıntılara dalmadan belirtilebilir ki, Türk burjuvazisinin doğuşu ve ilk iktidar denemesi esasta Osmanlı merkezi feodal hanedanlığının çöküş ve dağılma yılları olan 19.yy. sonları ve 20. yy.ın başlarına denk düşer. Daha ilerde ayrıntılarıyla ortaya koymaya çalışacağımız bu konuda, geçerken de olsa bir noktayı belirtmekte yara var; Türk burjuvazisi, her ne kadar bu yıllarda oluşumunun asgari koşullarına kavuşmuş ve özelliklerine uygun bir ilk iktidar yürüyüşünü gerçekleştirmişse de, daha sonraki gelişmelerin de ortaya koyduğu gibi, Türk burjuvazisi henüz sınıfsal oluşumunun başındaydı ve mayasındaki özelliklerden ve zaaflarından ötürü gerici ve fırsatçı bir tarzda iktidara oturmak istemekteydi. Türk burjuvazisi bunu, istisnai nedenlerden ötürü başarabildiyse de, yukarıda sözü edilen nedenlerden ötürü sonuçta ağır yenilgiye uğramaktan da kurtulamadı. O, bu olumsuz özellikleri bünyesinden atmamakla birlikte tarihin kendisine tanıdığı ender bir fırsatı iyi değerlendirerek, gerçek doğuşunu ve yükselişini, oluşturduğu kemasilt diktatörlük sayesinde 1923 ve 40 yılları arasında gerçekleştirdi. Ancak biraz yukarıda da belirttiğimiz gibi bu oluşum, Türk burjuvazisinin ilk biçimleniş özellikleri ile ilk sınıfsal eyleminin, doğrudan etkisi altında idi. Bu durumu daha iyi kavrayabilmek için, Türk burjuvazisinin oluşum özellikleri ile ilk iktidar deneyini daha yakından incelemek gerekir.

19.yy. sonları ve 20. yy. başlarında Türk burjuvazisi dağılan ve çöken imparatorluğu ayakta tutmak amacıyla, imparatorluk aygıtı feodal kliğin egemenliği yerine, kendi sınıf egemenliğini hakim kılmak için sürekli bir çaba içerisindeydi. Ancak bunu, devrimci bir tarzda, yani imparatorluğu dağıtıp doğuşunu ve gelişimini demokratik bir temelde sağlayarak değil, aksine son derece gerici ve köhnemiş bir aygıt olan imparatorluğu aynen muhafaza edip, daha da yetkinleştirerek kendi sınıf egemenliğinin aracı haline getirmek biçiminde gerçekleştirmek istemekteydi.

Jön-Türkler hareketi ve İttihat ve Terakki ile başlayıp, yeni Osmanlılar, Panislamizm ve Pantürkizm ile devam eden ve en son ifadesini de Kemalizm'de bulan çeşitli ideolojik ve politik gelişmeler, özünde Türk burjuvazisini doğuş yıllarında feodal imparatorluk aygıtını sultanla paylaşma, daha sonra adım adım, yani reformist bir yolla bu aygıtı kendi iktidar aracına dönüştürme çabalarıdır.

Oysa bu aygıt, zamanın en gerici aygıtlarından biriydi. Ama onlar, halklar üzerinde en gerici baskıları uygulayan ve en kaba sömürüyü gerçekleştiren bu aygıtı dayanarak iktidar olmak ve gelişmek amacındaydılar.

Bilindiği gibi Türk burjuvazisinin, bu amacını gerçekleştirmek için attığı ilk adım, I. Meşrutiyet'tir. Daha sonra İttihat ve Terakki tarafından, birincisine göre daha ileri bir adım olan II. Meşrutiyet gerçekleştirilmiştir. Ama gerek bu iki adım, gerekse bunlar arasındaki çeşitli girişimler, Türk burjuvazisinin imparatorluğu tabandan, bir ekonomik ve sosyal hareket olarak, bu anlamda da devrimci ve demokratik bir tarzda değil, tepeden ve evrimci bir tarzda ve liberal tarzda değil, gerici bir tarzda ele geçirme ve onu bu temelde adım adım kendi sınıf iktidarı durumuna dönüştürme uğraşısını ifade etmekteydi. Burjuvazinin genel oluşum özellikleriyle izahı zor olan veya çok ender rastlanan bir örnek olarak, Türk burjuva sınıfını doğuşu böyle olmuştur.

Bu oluşum özelliklerinden ötürü Türk burjuvazisi, imparatorluğu dağıtmak için değil, daha çok birleştirmek ve güçlendirmek için çaba sarf etmiştir.

Özetlenirse, Türk burjuvazisi, feodal hanedanların, paşaların, beylerin ve özellikle de onların bürokratik aygıtlarının burjuvalaşması biçiminde ortaya çıkmıştır. İttihat ve Terakki'nin tamamen Osmanlı devletinin bürokrasi aygıtına ve özellikle de askeri kurumlara dayandığı bilinen bir

gerçektir. O, tepeyi ele geçirdiği oranda giderek sosyal ve ekonomik bir sınıf haline gelmeye ve bu temelde kabuğunu değiştirmeye çalışmıştır.

Türk burjuvazisi bu özelliklerinden ötürü içte ne kadar anti-demokratik ise, dışta da o kadar emperyalizm yanlısı bir tutum içine girmiştir. Daha da ötesi o, sınıf olarak oluşum ve gelişimini o dönemde kendisi için en uygun olan emperyalist ülkelerle kader birliği içinde gerçekleştirmeye çalışmıştır. Denebilir ki o, Alman emperyalizmini imparatorlukla girdiği gayri-meşru ilişkiden doğmuştur ve daha doğuşunda var olan bu emperyalist etkiler, onun süreç içerisinde daha da belirginleşen, deyim yerindeyse piç karakterini temel nedenini oluşturmaktadır. Alman emperyalizmini bugün Türk burjuvazisinin en büyük koruyucularından biri kesilmesi boşuna değildir. Çünkü Alman emperyalistleri çok iyi bilmektedirler ki, Türk burjuvazisi, daha doğuşundan itibaren birçok bakımdan onun katılım özelliklerini taşımakta ve onu temsil etmektedir. Soruna böyle yaklaşıldığında, bugün yaşanan birçok olay ve olgu da kendiliğinden anlaşılmaktadır.

Kısaca Türk burjuvazisi yalnız ortaçağ feodal baskılarının bir ürünü olarak ve sadece onun özelliklerini bağrında taşıyan bir güç olarak değil, aynı zamanda emperyalizmin de birçok özelliklerini kişiliğinde somutlaştıran bir sınıf olarak doğmuştur. Nitekim Türk burjuvazisi Alman junger burjuvazisinin oluşum ve gelişim seyrini izlemiş ve daha çok da bu sınıfın durumunu örnek alarak yıkılmanın içinde olan Osmanlı imparatorluğunu iktidarının ilk basamağı haline getirmeye çalışmıştır. Yarı-feodal ve yarı-komprador Türk egemen sınıfını temsil eden İttihat ve Terakki kligi, bu amaçla imparatorluğu hızla kendi hakimiyeti altına almıştır. Ancak Alman emperyalizmini yanında, sömürgeci ve emperyalist amaçlarla katıldığı birinci dünya savaşında yenik düşünce iktidardan alaşağı edilmiştir. Bu nedenle Türk burjuvazisinin ilk iktidar denemesi yarıda kalmıştır. Ancak iktidar denemesi yarıda kalsa da, iktidar görmüş bir sınıf olarak Türk burjuvazisi, gelecekteki yeni atakları için büyük bir tecrübe birikimi sağlamış, özellikle imparatorluğun içe ve dışa yönelik politikalarını kendi sınıf politikaları haline getirip özümsemiştir. O, bu kısa iktidar döneminde, gerek halkları baskı ve katliamdan geçirmede ve gerekse misli görülmemiş bir sömürü uygulamakta, Osmanlı sultanlığından hiç de geri kalmadığını kanıtlamıştır.

Birinci dünya savaşında, Türk burjuvazisinin maveracı temsilcileri tüm toplumu sürükledikleri tehlikeli macerada, en başta kendi sınıf egemenliklerini ve hatta varlığını büyük bir tehlikeyle yüz yüze getirmişlerdir. Bu tarihsel dönemde Türk burjuvazisi, ya ikinci bir doğuşu gerçekleştirecek, ya da belini doğrultması artık mümkün olmayacaktı. İşte böylesi tarihsel bir anda geçmiş deneylerinden aldığı dersle fırsatları iyi değerlendiren Türk burjuvazisi, ikinci doğuşunu Kemalizm biçiminde gerçekleştirdi. Ama bu nasıl bir doğuştu? Ona, özünde olmayan ilerici anlamlar atfetmeye çalışan birçoklarının aksine, Kemalizm'in Türk burjuvazisinin savaş sonrası tarihine doğru bir tarzda oturtulması, bugünü anlamak açısından da büyük önem taşımaktadır.

Açık ki, Mustafa Kemal veya Kemalizm yeni doğmuş bir olgu değildir. Kemalizm, emperyalist burjuvaziyle feodal hakim sınıfların geçmiş ilişkilerinin bir ürünü olan Türk burjuvazisi, bu klik yerine yine İttihat ve Terakki kökenli, aynı ideoloji ve politikayı kendisine temel alan bir başka kligi ortaya çıkarmak, oluşum ve gelişimini bu klik eliyle tamamlamak zorundaydı. Bu kligin henüz deşifre olmamış ve yıpranmamış bir klik olması ve yeni sloganlar ile ortaya çıkması ise büyük önem taşıyordu.

Türk ulusal direnme hareketi, bu konuda, burjuvaziye eşsiz bir fırsat sundu. Türk burjuvazisinin İttihat ve Terakkici kliginin maceracı ve emperyalist tutumlarının bir sonucu olarak neredeyse ulusal yok oluşla yüz yüze gelen Türkiye halkı, kendiliğinden bir ulusal direniş hareketi başlatmıştı. Ancak birbirinden kopuk ve öndersiz olan bu direnişin, kendi sınıfsal varlığını da kurtaracak tek olgu olduğunu anlayıp, önderlik için yeniden elverişli koşulların doğduğunu gören Türk burjuvazisi, fırsatı kaçırmadı. Yeni bir çehre ve yeni sloganlarla iktidara yönelen Türk burjuvazisini, bu tarihsel dönemde temsil eden klik M.Kemal kligi idi.

İşte ne birtakım güçlerin göstermek istedikleri gibi M.Kemal yeni doğmuş büyük bir dev ve ne de Türk burjuvazisi ve Türkiye Cumhuriyeti dev gibi yaşanmış olgulardır. Benzerleriyle kıyaslandığında, bunun böyle olmadığı görülecektir.

Türk burjuvazisinin öz ürünü olarak M.Kemal, ortaya çıktığı ilk günden itibaren emperyalizm ve ortaçağ gericiliği ile sıkı bağlantılar içine girmiş ve onunla suç ortaklığı yapmıştır. M.Kemal, emperyalist Alman ordularıyla birlikte ve yine sömürgeci emeller doğrultusunda Avrupa’da, Asya’da ve Afrika’da ve Balkanlar’da at oynatıp, kılıç şaklatmıştır.

Bu özelliklerinden dolayı yenilmiş ve yıpranmış olan İttihat ve Terakki kliği yerine, yeni bir klik oluşturmak gereği doğduğunda, bunu oluşturma görevini elbette ki onun gibi bir burjuva uşağı üstlenecekti.

M.Kemal bu dönemde yeniden iktidara yükselme savaşımı veren Türk burjuvazisi için, yol-yöntem gösteren ve bunu hayata geçirmede aktif rol üstlenen bir kişi olarak tarih sahnesine çıkmıştır.

Türk burjuvazisinin birinci dünya savaşının yıkıntıları arasında yeniden iktidara yükselişi, henüz doğuş ve yükseliş halindeki bu sınıfın yaptığı ikinci bir hamle olarak değerlendirilebilir. Bu hamle, dönemin elverişli iç ve dış koşullarından yararlanarak burjuvaziyi M.Kemal önderliğinde tekrar iktidara geçirmeyi amaçlamaktaydı. Bunun için çeşitli elverişli şartlar mevcuttu. Türk burjuvazisine böylesine kısa bir dönemde iktidar olma şansı veren, her şerden önce imparatorluğun yıkılmasıydı. İkincisi, bir dış şart olarak ortaya çıkan, fakat belirleyici bir rol oynayan Ekim Devrimi, Türk burjuvazisinin hemen yanı başında patlak vermişti ve Ekim Devrimi ile güçlü bir darbe yiyen emperyalizmin saflarında büyük bir gedik açılmıştı. Üçüncüsü, Yunanistan’ın girdiği işgal ve istila hareketinin başarısı, gücünü çok aşan bir hareket olmasından ötürü olanaksızdı; dördüncüsü, emperyalizmin M.Kemal’e karşı iktidara geçirmeye çabaladığı sultanlık dağılmış, tükenmiş, iktidar olmak koşulları bitmiş bir güçtü; beşincisi, dış koşul olarak emperyalizmin Osmanlı imparatorluğu üzerindeki emellerinin büyük bir kısmını gerçekleştirmiş, yani imparatorluktan koparmak istediği tavizleri önemli oranda elde etmiş olmasıydı. Sözü edilen hususların tümü, Türk burjuvazisinin iktidara yürümesi için gerekli elverişli fırsatları yaratmaktaydı.

Her şeyden önce bu sınıf, imparatorluğun güçlü askeri ve sivil aygıtlarına dayanmaktaydı ve bu aygıtlar tamamen parçalanmış değillerdi. Yine, Türk burjuvazisi, 20.yy. başlangıcında, Türk toplumunun karşı karşıya kaldığı büyük tehlikeler ve uğradığı işgal ve istilaya karşı, sınırlı da olsa bir hamle yapabilecek tek sınıf veya bu şansa sahip olan tek güç durumundaydı. Örgütlülük ve bilinç açısından birçok sınıftan daha ileri bir konumda bulunan bu sınıf, sosyal bakımdan da iktidara en yakın olanıydı. Ayrıca bu alanda asker-sivil bürokratlardan oluşan önemli bir kadro birikimine de sahipti.

Dışta ise, o zaman henüz doğmuş bulunan Ekim Devrimi ile doğru ilişkiler geliştirmekle, İttihat ve Terakki’nin maceracı dış politikasını terk ederek, daha gerçekçi hedefler çizmekteydi. Özetle, o zamanki iç ve dış koşullar böylesine bir burjuva hareketi başarıyla sonuçlandırmaya son derece elverişliydi.

Ancak hemen belirtilmesi gereken husus şudur ki, harekete damgasını vuran sınıfın oluşumundaki olumsuzluklar ve çarpıklıklar nedeniyle, bu hareketin ilericiliği son derece sınırlıdır. Türk burjuvazisinin bu dönemde iktidarı ele geçirmesi, içte tamamen işçi, köylü, komünizm ve halk düşmanlığı temelinde gerçekleşirken, dışta da anti-emperyalizm şurada kalsın, daha ulusal kurtuluş savaşı içindeyken bile emperyalizmin yordakçılığına soyunmak gibi olumsuz bir zemine dayanmıştır. Sultanlığı iktidar üzerindeki hak ve taleplerden yoksun bırakarak, gücünü çok çok aşan bir biçimde ve yalnız başına iktidara oturan Türk burjuvazisi, ekonomik ve sosyal planda çok zayıf olmasına rağmen, elverişli iç ve dış koşullara dayanarak işçileri ve köylüleri tamamen iktidar dışı bırakabilmiştir. Türk burjuvazisi, yine bunların yanında başlangıçta gelişmesine hiç olanak tanımadıkları ve hatta varlığını bile meşru olarak görmedikleri için, sultanlığı ve sınırlı olarak emperyalizmi de iktidar dışı tutmuştur.

Türk burjuvazisinin yeniden iktidara yükseldiği 1923’lerde Kemalizm biçiminde somutlaştırıp yürürlüğe koyduğu rejim, monarşist bir diktatörlüktür. Ancak Türk burjuvazisi, sultanlığın yeni koşullarda devamı olan ve en fazla bonapartizmle tanımlanabilecek bu yönetimi, büyük bir iki yüzlülükle dünyaya cumhuriyet olarak lanse etmiştir.

Son derece dikkat çekici olan bu hususa, açıklık kazandırmak gerekmektedir. Çünkü bugün birçok bakımlardan ikinci cumhuriyet olarak da adlandırılabilir olan 12 Eylül faşist darbesinin kökleri cumhuriyetin kuruluş yıllarına kadar uzanmakta, bu darbe ideolojik ve siyasal özellikleri itibarı ile daha çok o döneme ve Kemalizm dayandırılmış bulunmaktadır. O nedenle de, Türk burjuvazisini cumhuriyet adı altındaki ilk iktidar gaspına dikkatlice bakmak gerekir.

Bu konudaki en ilginç husus, cumhuriyetin ilan ediliş biçimidir. Bu öylesine garip bir olaydır ki, adeta bu cumhuriyetin neme nem bir cumhuriyet olduğuna ilişkin her şeyi ele vermektedir. Birçok tarihi belge ve olayın kahramanlarının bizzat aktardıklarından bugün artık herkes bilmektedir ki, Türkiye’de cumhuriyet, M.Kemal’in içkili akşam yemeklerinden birinde vücut bulmuştur. Söz konusu yemek ziyafetinde M.Kemal’in “arkadaşlar yarın devletin biçiminin cumhuriyet olduğunu ilan edeceğiz” diye ortaya attığı fikir, masadaki asker ve sivil bürokratlarca “olur paşam” diye karşılık bulunca, ertesi gün 21 paralel top atışlarıyla Türkiye’nin idare şeklinin “cumhuriyet” olduğu ilan edilmiştir.

Avrupa’da burjuva sınıfın siyasal iktidar biçimi olarak doğuşunu monarşilere karşı onlarca yıllık mücadelelere borçlu olan cumhuriyet, nasıl olmuştu da Türkiye’de bir gecede hakim yönetim biçimi haline gelmişti?

Cumhuriyetle yönetilen hemen hiçbir ülkede böylesine garip bir durum yaşanmamıştır ve esasen böyle cumhuriyetler de yoktur. Bu olay, TC’nin nasıl bir cumhuriyet olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

1923’e kadar hiçbir paşanın, burjuva ideologu ve siyasetçisinin hiçbir konuşmasında ve eserinde, Türkiye için böyle bir yönetim biçimi olarak cumhuriyetin adından dahi bahsedilmemiş, başka biçimlerde de olsa bununla ilgili bir görüş ileri sürülmemiştir. Meşrutiyet ve bununla ilgili olarak yeni Osmanlıcılık, Pantürkizm, Panislamizm vb. ideolojik ve siyasal akımlar ortaya çıkmış, ama cumhuriyetçiliğin yanına bile yaklaşılmamıştır. Bu gerçeklere rağmen Türk burjuvazisi, yeni rejiminin biçimini, hem de birkaç dakikada çıkardığı bir kararla, cumhuriyet olarak belirlemiş ve ilan etmiştir. Açık ki bu durum, diğer nedenler yanında esas olarak Türk burjuvazisi ve onun önderlerini ne kadar azgın diktatörler olduklarıyla açıklanabilir.

Bilindiği gibi, cumhuriyet ilk defa ortaya çıktığı İngiltere ve Fransa gibi ülkelerde, burjuvazinin gelişmiş ekonomik ve politik temeline dayalı, uzun ve sert sınıf savaşımının bir ürünü olarak doğmuştur. Bu savaş, yıllarca süren bir ilim ve kültür mücadelesinden, ideolojik ve felsefi mücadelelere, oradan da tüm bu mücadelelerin yoğunlaşmış ifadesi olan siyasal mücadeleler düzeyine yükselmiştir. Gerek büyük Fransız ihtilali, gerekse daha sonra bu temelde doğan Avrupa’nın irili ufaklı birçok ülkesindeki cumhuriyetlerin ortaya çıkış durumları hatırlanırsa çoğunun böylesi zorlu bir mücadelenin ürünü olduğu görülecektir.

Peki ya TC; o hangi mücadelenin ürünüdür? Artık tarihsel gerçeklerle ortaya çıkmış ve herkes bilmektedir ki, o sabık bir diktatörün bir günlük kararı ile vücut bulmuştur. Akli başında hiç kimse bunun aksini iddia edemez. Eğer iddia edenler varsa şu soruyu cevaplamak zorundadırlar: Cumhuriyet uğruna bir savaşı Türkiye’de kimler, ne zaman ve nasıl yürütmüşlerdir? Yoksa onlar da M.Kemal gibi cumhuriyeti, bir gecede ortaya çıkarıp kamuoyuna yutturabilecek bir olgu olarak mı düşünmektedirler?

Açık ki, Türkiye’de ne cumhuriyet uğruna savaş yürütmüş bir sınıf ve ne de sınıf önderleri vardır. Çünkü yukarıda ifade edildiği gibi cumhuriyet, her şeyden önce, gelişmiş bir sosyo-ekonomik şekillenmesi, en gelişmiş sınıf olan burjuvazinin durumunda da açıkça gözlemlendiği gibi, böyle bir rejimin gereklerini karşılamak bakımından son derece zayıf ve yetersizdi.

Türk burjuvazisi, daha savaş içinde iken bile halkların ve çeşitli milliyetlerden burjuvaların servetlerini gasp etmeye kalkacak kadar çapulcu ve üretimden kopuk bir sınıftır. Onun savaş sonrasındaki durumu da, esas olarak böyledir. Yeniden iktidara yükseldiği yıllarda, Ermeni ve Rum mallarının müsaderesi ile uğraşan Türk burjuvazisi, her şeye rağmen ciddi bir üretim faaliyetine yönelmemiştir. O zamanki istatistikler bunu açıkça kanıtlamaktadır.

Aynı şekilde bu sınıf, böyle bir rejime temel teşkil etmesi gereken felsefi, kültürel ve ideolojik bir çalışma yürütmemiş, böyle bir mücadele içine de girmemiştir. Onun özellikle ideolojik planda

yaptığı şey, feodal ideolojini, ulusçuluk ve en kaba şovenizmle karıştırılarak, yarı-İslamcılık ve yarı-Türkçülük biçiminde somutlaşan bir zehrin katliamlarla beyinlere zerk edilmesidir.

Yine siyasi alanda da Türk burjuvazisi, böyle bir rejim yaratmak için herhangi bir mücadeleye atılmamıştır. Yukarıda da izah edildiği gibi kendisi feodal Osmanlı hanedanlığının fideğinde yetişmiş olan bu sınıfın, anti-monarşist olması gereken cumhuriyet, Türkiye’de bu anlamlarda herhangi bir kazanıma dayanarak ortaya çıkmamıştır. Örneğin o dönemde, ulusal kurtuluş savaşı vermesi nedeniyle üzerinde çokça spekülasyon yapılsa da Türk burjuvazisinin daha o yıllarda emperyalizmle ısrarla ilişki araması nedeniyle bir anti-emperyalizm ilkesi yoktur ve dolayısıyla TC, bu önemli dayanaktan da yoksun olarak ortaya çıkmıştır.

Son olarak Türk burjuvazisi, cumhuriyetin gerçek tanımını teşkil eden burjuva demokrasisini temsil edip uygulayacak bir sınıf değildi ve TC, bu önemli dayanaktan da yoksun olarak ortaya çıkmıştır.

Son olarak Türk burjuvazisi, cumhuriyetin gerçek tanımını teşkil eden burjuva demokrasisini temsil edip uygulayacak bir sınıf değildi ve TC’nin mayasında da böyle bir demokrasi anlayışının kırıntısı bile yoktu.

Cumhuriyeti, esasen devrimci burjuvazinin işçilerle köylülerin ittifakını temel alarak, burjuva demokrasisini geliştirmek amacı ile fikir özgürlüğünü ve siyasal özgürlükleri alabildiğine geliştirme hareketidir. Ama Türk burjuvazisinin, değil işçiler ve köylülerle ittifak geliştirme, bunların hak ve özgürlüklerini tanıma ve fikir özgürlüğü ile siyasal özgürlükleri programlaştırması, burjuva demokrasisi için bile bir programı yoktur. Daha da ötesi bu yoldaki gelişmeleri sert bir biçimde cezalandırmıştır. Türk burjuva tarihçilerini zorlama bir biçimde sultanlığa karşı mücadele yürütmüş bir cumhuriyetçi kahraman olarak göstermeye çalıştığı M.Kemal’in durumu da, bu konuda tam bir iki yüzlülük, ciddiyetsizlik, inançsızlık ve hatta bir sapıklık biçiminde ortaya çıkmıştır. Çünkü, M.Kemal, Sultan Vahdettin’den aldığı emirle ve hanedanlığa karşı çıkan güçleri bastırmak amacıyla Anadolu’ya geçerken, İstanbul’dan sultanın elini öperek ayrılmıştır ve hatta o dönemde hanedanlıktan biriyle evlilik girişimi bile vardır. Sultana karşı çıkış ise, Anadolu’daki hareketi bastıramayacağını anlayınca, bu harekete katılmaya kara vermesinden sonra ortaya çıkan bir durumdur. M.Kemal, kurtuluş savaşı boyunca da sultanla uzlaşmaya çalışmış ve ona bağlılık telgrafları göndermeye devam etmiştir. Hiçbir taktik yaklaşımla izah edilemeyecek olan ve esasen M.Kemal’in sultanlığı yeni koşullarda yaşatma çabasını kanıtlamaktan başka bir anlam taşımayan bu durum, cumhuriyetin ilan edildiği son güne kadar sürmüştür. O kadar ki, M.Kemal’in en yakın arkadaşlarının bile onun kafasındaki bu “cumhuriyet” fikrinden haberi yoktur.

Tüm bu gerçeklere rağmen, yalınkat bir diktatörlük olan bu rejime cumhuriyet ve yine gelmiş geçmiş en sayılı diktatörlerden olmasına rağmen, M.Kemal’e de cumhurbaşkanı denilebilmiştir. Bu nedenle Türkiye’de birçok sözde bilim adamı, edebiyatçı ve sanatçı, TC’nin doğuşunu, dünyadaki diğer gerçek cumhuriyetlerin doğuşuyla aynı olan bir olay gibi yorumlamaya ve kutlamaya çalışmaları, ancak bu diktatörlüğün aydınları ne denli sindirip uşaklaştırdığını göstermektedir. Çünkü, benzeriyle dürüst bir kıyaslama, TC’nin her şeye benzediğini, ama bir cumhuriyete asla benzemediğini açıkça ortaya koymaktadır.

TC, Türk burjuvazisini kendine özgü bir diktatoryasıdır. Bu diktatörlüğün özelliklerini anlamak için konuyu biraz daha açmak gerekir.

Rejimin en temel özelliklerinden biri, siyasal iktidarın oldukça merkezileşmiş bir biçimde burjuvazinin elinde toplanmasıdır. Siyasal iktidarın bu denli merkezileşmesini nedeni, iktidarın sınıf temelini zayıf olmasıdır. Türk burjuvazisi, ekonomik ve sosyal güç olarak o kadar zayıftır ki, bu alandaki boşluklarını kapatması için siyasal ve özellikle de askeri alanda son derece örgütlü ve güçlü olmak zorundadır. Bu sınıf, olarak yaşaması ve gelişimini sağlaması için kaçınılmazdır.

Ekonomik ve sosyal temeli güçlü olan bir burjuva sınıfın siyasal iktidardaki yönetim biçimi, genellikle burjuva demokrasisi diye ifade edilen yönetim biçimidir. Ama, ortaçağla konuşunu devrimci bir tarzda değil, gerici ve tepeden inme bir yöntemle halletmeye çalışan ve yine ekonomik olarak üretken olmayan bir sınıf, açık ki demokrasiyi uygulayamaz. Hele hele bu Türk burjuvazisi gibi yüzyıllardan beridir talanla geçinen feodal bir imparatorluğun fidesinde yetişmiş bir sınıfsal ve

kendisi de yine 1920'li yıllarda Ermeni, Rum burjuvalarının mallarını gasp ederek kesesini şişirmeye çalıştığı gibi, başka halklar ve ezilen milliyetlerden burjuvaların sırtına basarak yaşamak istiyorsa, onun iktidarının cumhuriyet değil, bunun zıddı olan bonapartizm veya bonapartizme benzer çağdaş meşrutiyetçi biçimlerin olacağı açıktır. TC örneği, Türkiye'ye özgü yanları ve sınıf temellerindeki farklılıklar saklı olmakla birlikte, yine de en çok Marx'ın Louis Bonapart'ın darbesini, Engelsin Almanya'daki Bismarck deneyini, Lenin'in ise Rusya'daki Karnilov örneğini irdeleyerek ortaya koydukları bonapartizmle açıklanabilir veya onunla benzer özellikler göstermektedir.

Denilebilir ki, Türk burjuvazisinin cumhuriyet biçiminde lanse etmeye çalıştığı Kemalist diktatörlük, aslında daha gerici diktatörlüklerin de öğelerini içinde taşıyan Türk bonapartizminden başka bir şey değildir. Bu öyle bir diktatörlüktür ki, sadece işçi-köylü düşmanlığı yapmak, komünistleri, demokratları ve ezilen halkları katletmekle kalmamış, burjuva ve küçük-burjuva güçler üzerinde de sert baskılar uygulamıştır.

Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda Türkiye komünistleri başta olmak üzere, Ermeni ve Rum halklarını katliamlardan geçiren Kemasilt burjuvazi, bir yandan da daha ilerde uygulamak üzere Kürtlere yönelik katliam hazırlıklarına başlamıştır. İşçi ve köylülüğün çıkarlarını temsil eden birçok grubu şu veya bu biçimde büyük millet meclisinden dışalayan Türk burjuvazisi, komünist partisini tümüyle dağıtmış, bununla da yetinmeyerek, özellikle küçük-burjuvazi ve köylülüğün çıkarlarını esas alan örgütlenmeleri de tasfiye etmiştir. Türk burjuvazisinin, cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte bütün bu uygulamalarını daha da derinleştirerek tek parti diktatörlüğüne yönelmesi, cumhuriyetin niteliğini daha da açıklığa kavuşturmuştur. Bu dönemdeki burjuva iktidarını biz, Türk burjuvazisine özgü bir bonapartizm olarak tanımlarken, bünyesinde daha gerici diktatörlükleri besleyecek olan başka birtakım öğeleri de taşıdığını belirtmiştik. Esasen bonapartizmin kendisi de, parlamenter cumhuriyetin zıddı bir rejim olarak, birçokları tarafından faşizmin bir ön biçimi olarak da değerlendirilmiştir. Eğer Fransa'daki Louis Bonapart'ın iktidarına ve Karnilov'un yönetim ve uygulamalarına faşizm denilmiyorsa, bu faşizmin her şeyden önce en iri tekel gruplarının proletarya devrimleri çağında ortaya çıkan en kanlı ve en zorba iktidar biçimleri olması gerçeğine dayanır. Yani faşizmin o dönemde burjuvazinin bir iktidar biçimi olarak ortaya çıkmasının objektif şartlarının henüz olgunlaşmamış olmasındandır.

Bu gerçeğe rağmen, faşizmin birçok özellikleri Ekim Proletarya Devrimi'nden çok önce olmuştur. Fransa'da 1850-70 ve Almanya'da 1860-90 yılları arasındaki, Rusya'da ise kara yüzler faşizmi diye değerlendirilen dönemler, birçok özellikleriyle faşizmi ihtiva etmektedirler. Ama açık ki, bunlar, faşizmin öncüleri olarak değerlendirilmesi gereken özelliklerdir. Aynı tanımlama daha güçlü bir biçimde rahatlıkla Türk bonapartı Mustafa Kemal veya Kemalist diktatörlük için de ileri sürülebilir. Hatta bu tür özellikleri ihtiva etmek bakımından Kemalist diktatörlük daha ileri bir konumda bulunmaktadır. Ekim devrimi sonrasında proletarya iktidar savaşımının artık Türkiye'nin gündemine de girmesi ve bu devrimin yanı başında ortaya çıkmasından ötürü, Anadolu topraklarının devrimin sıcaklığını duymaya boşalması gibi nedenlerle, Kemalizm'in faşizmle ilişkisi, Bismarck'ın ve Napoleon'un faşizmle olan ilişkisinden daha fazladır. Ayrıca Fransa'da ve Almanya'da cumhuriyetçilik geleneği güçlüdür ve bu olgu en gelişmiş biçimde yaşanmıştır. Türkiye pratiğinde, cumhuriyetin nasıl ortaya çıktığını izah etmiştik.

Kemalist diktatörlüğün faşist öğeleri daha çok bağrında taşımasını üçüncü bir nedeni ise, Türk burjuvazisini milli yanlarının ve kendi iç dinamikleriyle gelişmesinin zayıf olmasıdır. Birçok yönleriyle feodal özellikler arz eden bu sınıf, Ermeni ve Rum komprador-burjuvazisinden boşalan yeri, Türk komprador-burjuvazisi olarak tutmaya çalışmaktaydı. Kısacası iktidara damgasını vuran bu sınıf, birçok örnekte görüldüğü gibi, burjuvazinin devrimciliğe daha yakın kesimi ya da orta ve küçük-burjuva kesimler değil, feodalizmden kompradorlaşarak burjuvalaşma sürecini yaşayan üst tabakasıydı. Bu nedenle de bu sınıfın iktidar biçiminin en gerici ve faşizme en yakın iktidar biçimi olması kaçınılmazdır. TC bu özellikleriyle bazı farklılıklar gösterse de, o dönemde Bulgaristan'da (1923'te kanlı faşizm darbesi yapıldı), Arnavutluk'ta ve birçok Balkan ülkesinde yaşanan örneklerle oldukça benzemektedir.

Süreç içinde faşist özellikleri giderek ağır basan kemasilt diktatörlük, ekonomik ve sosyal koşullarına kavuşunca dört başı mamur bir faşist diktatörlük haline gelerek dönüşümünü tamamlamıştır. Türk burjuvazisinin iktidara henüz bütünüyle hakim olmadığı bir dönemde, Kemalizm'in bu niteliği henüz açığa çıkmış değildir. Ama Kemalizm'in iktidara oturması, içte ve dışta kendini sağlama alması ve diğer çeşitli parti ve grupları dağıtarak 1925'lere doğru tek parti rejimine yönelip Cumhuriyet Halk Partisi'ni iktidar partisi haline getirmesiyle, faşist nitelikleri de belirgin özellikleriyle uç vermeye başlamıştır. Yönetimin bütünüyle faşistleşmesi, açık ki o dönemde, hem Türkiye'nin uluslar arası plandaki konumu ve hem de içindeki ekonomik ve sosyal temelin henüz buna olanak tanımaması nedeniyle mümkün değildi. 1930'lara gelindiğinde gerek iç ve gerekse dış koşullar bu doğrultuda hızla olgunlaşmaktaydı. İçte sosyo-ekonomik gelişmeler, devlet tekelliliği ve bu temelde palazlanan büyük burjuva bir kesimin oluşumu, faşist bir yönetimin objektif koşullarını hazırlarken, dışta da giderek gelişen Mussolini ve Hitler faşizmi ile artan ilişki ve hatta ittifaklar içine giriliyordu. Bu yoldaki gelişmeler 1930'lardan sonra daha da hız kazanmıştır.

Ancak özellikle 1950'lerden sonra, işbirlikçi temelde de olsa Türk kapitalizminin kaydettiği gelişmeler, bir yandan faşist bir yönetimin objektif koşullarını hazırlamakla birlikte, diğer yandan politik üst yapıda bir genişleme ve kısıntı kabilinde de olsa burjuva demokratik birtakım gelişmelerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Ancak ortaya çıkan bu gelişmeler, henüz burjuvaziye ürkütecek boyutlarda değildi. Ayrıca uluslar arası koşullar da, görünüşte de olsa böylesi bir yönelimi zorunlu kılmaktaydı. Çünkü o yıllarda Türk burjuvazisi, emperyalizmle girdiği ilişkilerini bir sonucu olarak, ekonomik palazlanmasını AT içine girerek sağlamaya çabalamaktaydı. Bu ise onu, burjuva demokrasisi içinde kalmak ve sınırlı da olsa bazı burjuva demokratik gelişmeleri yaşama zorunda bırakıyordu.

Bu dönemin sona erişiyle, yani Türk kapitalizminin çürüme belirtilerinin giderek artmasıyla birlikte, artık üst yapıda da gerek devlete ve gerekse politikaya ve ideolojiye hakim olan Kemalizm'in faşist özü iyice açığa çıkmaya başladı.

Türk kapitalizmini 70'lere ve özellikle de 80'lere doğru bunalımının iyice derinleşip adeta yıkılışın eşiğine gelmesi ve sorunların sadece ekonomik alanda değil, politik alanda da kendisini dayatması, daha önce kemasilt ideoloji ve politikanın bünyesinde gizli olan birçok faşist öğenin açığa çıkmasına ve resmi-faşist bir biçime bürünmesine yok açtı. Kapitalizmin çürüme belirtileri artıkça ve çöküş süreci derinleştikçe, bunu faşizmle durdurmak zorunlu bir hal alıyordu. Tekelliliğin ve kapitalist soygunun hızlı gelişimi ise, buna engel değil, bilakis güçlü bir temel teşkil ediyor ve faşizmin gündemleşmesini adeta zorunlu kılıyordu.

Kapitalizmin tekellilik alanındaki her gelişimi ve bunun doğal sonucu olan kendini üretmekte karşılaştığı her zorluk, üstyapıdaki yansımaları faşist tedbirlerin geliştirilmesinde bulur. Bu genel bir kuraldır. Kapitalizmin bu aşamasında (bu bir de bağımlı bir kapitalizm ise) bir avuç tekellili dışında, toplumun diğer sınıf ve tabakalarına verebileceği fazla bir şeyi yoktur. Tekelleşme olgusu kaçınılmaz bir biçimde tüm ekonomik ve siyasal gücün bir yandan bir avuç büyük burjuvazinin elinde yoğunlaşmasına yol açarken, diğer yandan bu kesim dışındaki tüm sınıf ve tabakaların ekonomide ve politikada devre dışı bırakılmalarına yol açar. Bu sınıf ve tabakalar üzerindeki baskı ve sömürüyü kaçınılmaz biçimde artıran tekellili kapitalizm, yine kaçınılmaz olarak var olan burjuva demokrasisinin kısıntılarının da sona erdirilmesine yol açar. Bu da faşizmin ta kendisidir. Türk kapitalizminin bu özellikleri artıkça, faşizm de üstyapıda alabildiğine derinleştirilmiştir. Dolayısıyla, daha baştan beri devlete, onun ideolojisine ve politikasına damgasını vuran Kemalizm de, asıl gerici ve diktacı özelliklerine bu dönemde açığa çıkarmıştır.

Bu dönemdeki ekonomik ve sosyal gelişmeler zorunlu olarak ideolojik ve politik bir takım gelişmelere yol açmış ve hatta çok partili parlamenter cumhuriyete görünüşte de olsa bir hayli yaklaşmıştır. Ama, daha sonraki gelişmeler ve özellikle 12 Eylül faşizminin toplumun tüm kesimleri üzerine rahatça oturulmasından da anlaşılmaktadır ki, aslında yaşanmış olan demokrasi, parlamenter cumhuriyet vs değil, bu olguların yanılsamalarıdır. Ancak Kemalizm, ortaya çıkan gelişmeler karşısında özünü gizleyebilmek için, birer incir yaprağı olarak yararlandığı bu olguların,

topluma gerçek demokrasi veya cumhuriyet diye yutturabilmiştir. Benzer bir durum hakkında Marx, Louis Bonapart'ın darbesini değerlendirirken şöyle demektedir:

“Şubat Devrimi, (1848 devrimi, siz bunu Türkiye koşullarında 1960 darbesi olarak düşününüz, yn.) eski toplumu gafil avlayarak başarılan ani bir darbe oldu, ve halk mutlu ani darbeyi, yeni bir çağ açan tarihsel bir olay saymıştı. 2 Aralık günü (Türkiye’de 12 Eylül’de, yn.), Şubat Devrimi, (Türkiye’de 1961 Anayasal rejimi, yn.) bir düzenbazın hokkabazlığıyla yok edildi ve devrilen sanki monarşi değil, yüzyıllık bir savaşım pahasına krallıktan koparılıp alınan liberal ödünlerdi. Toplum kendi kendine yeni bir kapsam, yeni bir içerik vereceği yerde, yalnız devlet, kendi eski ilkel biçimine, şövalye kılıcının ve papaz kukuletasının düpedüz küstah egemenliğine (Türkiye’de yeni koşullardaki Kemalizm, yn.) dönmüş görünüyor. İşte böylece, 1848 Şubat’ının el darbesine 1851 Aralık’ının kafa darbesi karşılık veriyor. Kolay kazanılan kolay yitirilir.”

Bu gerçek Türkiye koşullarında çok daha çarpıcı bir tarzda yaşanmıştır. Türkiye’de yıllarca demokrasi ve cumhuriyetçilik adına yaşanan şeyin, ne denli sahte ve temelsiz bir şey olduğunu, sonuçta bu tür rejimlere sahip tüm ülkelerde ortaya çıkan ortak görünümüyle, yine Marx’ın değerlendirmesinden izleyelim:

“Anayasa, ulusal meclis, hanedan partileri, mavi ve kırmızı cumhuriyetçiler, Afrika kahramanları, politika kürsüsünden gelen gök gürültüsü, günlük basının şimşekleri, tüm edebiyat, politikanın ünlü kişileri ve ün yapmış aydınlar, medeni hukuk, ceza yasası, “Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik” ve 2 Mayıs 1852, bütün bunlar, düşmanlarının bile bir büyücü saymadıkları bir adımın okuyup üflemesi ile, sanki büyü yapılmış gibi ortadan kayboldular. Genel oy hakkı, sanki dünyanın gözleri önünde, kendi vasiyetini kendi eliyle yazmak ve halk adına; var olan her şeyin yok olması gerektiğini ilan etmek için ancak bir an yaşamışa benziyor.”

Kısaca yükselişi ve olgunlaşma dönemlerinde, sınırlı da olsa genelde belli bir gelişmeyi mümkün kılan koşullar nedeniyle fazla açığa çıkmayan Kemalizm’in bu özellikleri, gelişmenin tıkandığı ve hatta çürümenin baş gösterdiği bu dönemde bütünüyle faşizme dönüşmüştür. Bugün, 12 Eylül rejiminin tüm ideologları, politikacıları ve her türlü temsilcilerinin, Atatürkçülüğü ağızlarından düşürmemeleri, bunun açık bir kanıtıdır. Yıllarca Atatürkçülüğün ilericiliğine inanmış veya inandırılmış olanlar, ortaya çıkan bu gerçeği yorumlamakta zorluk çekmektedirler. Oysa Marx’ın da belirttiği gibi, “insanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar, ama kendi keyiflerine göre, kendi seçtikleri koşullar içinde yapmazlar, doğrudan veri olan ve geçmişten kalan koşullar içinde yaparlar.” Kenan Evren ve çetesinin, Türk burjuvazisi için yapmakta oldukları tarih de aynen böyle gerçekleşmektedir.

Bu durum sadece Türkiye’de ortaya çıkmış bir gerçek değildir. Hitler ve Mussolini faşizmini ortaya çıkışı da, Alman ve İtalyan kapitalist gelişmesinin geçmişi ve biçimleniş özellikleri ile yakından ilintilidir. Bu ülkelerdeki kapitalist gelişme de, Türkiye’deki şekillenme ile benzer özellikler göstermektedir. Alman faşizmi, Kemalizm’in kendine en çok örnek aldığı sistem olan Bismarck bonapartçılığının yarattığı zemin üzerinde ortaya çıkmış ve yükselmiştir. Yine İtalya kapitalizminin benzer özellikleri de, İtalyan faşizminin gelişiminin tarihsel temelini oluşturmuştur.

Bunlardan çok daha gerici temelde ve çok daha yetersiz bir biçimde ortaya çıkmış, kapitalist gelişme içine proletarya devrimleri çağında girmiş, iktidarı tepeden inmece yöntemlerle gasp etmiş ve en ufak bir demokratik gelişmeye dahi göz yummamış olan Türk kapitalizmi, elbette ki daha da gerici olacaktı. Yine elbette ki Türk kapitalizminin çöküşe gittiği dönemde, onun ideolojik, politik önderliği Mussolini ve Hitler faşizmden daha koyu bir faşizmi uygulayacaktı. Bu açıdan, 12 Eylül’le birlikte toplumun başına geçirilen dizginsiz gericiliği yadırgamamak gerekir. İçinde bulunduğumuz Türk kapitalizminin çöküş döneminde, üstyapının tam bir faşist diktatörlüğe dönüşmesi, Kemalizm’in tarihsel gelişiminin doğal bir sonucudur. Bundan çıkan diğer bir sonuç ise, Türk burjuvazisi böyle bir diktatörlüğü tam gücüyle uygulamadan, devrimin bir alternatif olarak doğmaması gerçeğidir. Rejim bünyesindeki tüm gerici özellikleri açığa çıkmadan, devrime doğru yol almak pek mümkün değildir. Bu açıdan, 12 Eylül rejimini, nasıl Kemalizm’in faşizme dönüşmesi olarak değerlendirmek gerekiyorsa, aynı zamanda devrimin bir arifesi olarak da değerlendirmek gerekiyor.

1923-50 yılları arasındaki gelişmeler genel özellikleri ile böyledir. Ancak bu döneme ilişkin görüşlerimizi bağlamadan, sorunu iyice bilince çıkarmak için, günümüze dek yaşanan bu özellikleri ana hatlarıyla ve sonuçları ile birlikte tekrar belirtmekte yara vardır.

Türk burjuvazisini zayıf sınıfsal şekillenmesi ve üzerinde yükselmek istediği ortaçağ feodal despotizminin olumsuz mirası, toplumun başına, halklara karşı en soysuz talan ve zulüm uygulama ve toplumdaki her şeye el koyma hakkını kendinde gören bir paşalar güruhunu musallat etmiştir. Türk burjuvazisinin sınıf egemenliğini hazırlamaya çalışan ve Kemalistler adındaki bu Türk bonapartizminin temsilcileri, amaçlarını gerçekleştirmek için, ezilen halklar, tüm sınıf ve tabakalar ve hatta burjuvazi üzerinde bile sadece zora dayalı bir egemenlik sistemi kurdular. Kemalizm olarak adlandırılan bu sistemin özellikleri Türk burjuvazisinin oluşum ve gelişim özellikleri tarafından belirlenen, faşizme bir hayli yakın bir nitelik arz eden, Türk bonapartizmi olarak da adlandırılabilir bir burjuva diktatörlüğüdür. Türk burjuva egemenlik sistemine ilişkin yaptığımız bu tanım özellikle onu, ya faşizm ya da ilericilik olarak tanımlama alışkanlığında olanlar ile çeşitli sistemlerin yönetim biçimlerini kalıplar halinde kavramış olanlara doğru ve tatminkar gelmeyebilir. Ama hakim sınıfların günümüze kadar ki, hiçbir egemenlik sistemi, akla-kara gibi birbirinden ayrılmış değildir. Engels de “Tarihte Zorun Rolü” adlı eserinde bu gerçekten hareket ederek, 1849 Fransa’sındaki burjuva iktidarını “monarşist, bürokratik, yarı-feodal ve askeri irtica” olarak değerlendirmektedir.

Kemalist diktatörlüğün, hamurunun gericilikle yoğrulmuş olmasından ötürü, bu dönemde uyguladığı baskı sistemini burada uzun boylu anlatmaya olanak yoktur. Ancak şu kadarı belirtilebilir ki, o, burjuva anlamda da olsa en sınırlı muhalefeti bile tasfiye etmiştir. Terakki Pervaz Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Fırka örneğinde görüldüğü gibi, Türk burjuvazisinin iktidara yerleşmesi ve sürdürülmesinde büyük bir rol üstlenmiş kişilerin, bu organlar aracılığı ile yürüttüğü son derece mütevazı liberal muhalefet bile, Kemalist diktatörlük tarafından kanla bastırılmış ve dağıtılmıştır.

Bu diktatörlüğün komünistlere karşı tutumu ise, dünya çapında bir üne sahiptir. TKP örneğinde görüldüğü gibi, Kemalizm, komünist hareketi gerek yok etme ve gerekse kuyrukçu yapmakta son derece başarılı bir örnek sergilemiştir. Kemalistler bu partiyi, bir kısım unsurlarını yok ederek ve diğer bir kısım unsurlarını da içerden ele geçirerek en sadık bir kuyrukçu haline getirmişlerdir. TC’nin komünistler üzerindeki bu yöntemi, bugün bile, alınması gereken önemli derslerle doludur. Bizzat sahte bir komünist partisi kurması ise, Kemalizm’in bu konudaki azgınlığını bir başka kanıttır.

Ezilen milliyetleri ve başlangıçta özellikle Rumlar ve Ermenileri büyük bir katliamdan geçiren Kemalist diktatörlük, Kürdistan üzerine de büyük istila ve işgal seferleri düzenlemiş, 1925’lerden 40’lara kadar devam eden bu seferlerle halkı büyük katliamlardan geçirmiş, bu temelde sağladığı egemenliği altında asimilasyon vb yöntemleri de kullanarak tüm bir halkı ulus olarak ortadan kaldırmaya çalışmıştır. İçerde de işçiler ve köylüler üzerindeki baskı ve sömürüyü görülmemiş boyutlara vardır. Kemalist diktatörlük, tüm bu uygulamaları ve özellikleri ile, neme nem bir diktatörlük olduğunu ortaya koymuştur.

Sonuç olarak, Türk burjuvazisinin yükseliş döneminde oluşturduğu bu iktidar biçiminin, yarı-askeri, yarı-faşist bir diktatörlük biçimi olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Olgunluk ve gelişme dönemi (1950-1980)

İkinci dönem dünya çapında faşizmin yenilmesi, burjuva demokrasilerinin ve sosyalizmin ittifakının zafer kazanmasıyla başlar; Türk burjuvazisinin, yapısal ve köklü bir iktidar değişikliğini gerçekleştirdiği 12 Eylül 1980’e kadar sürer.

Bu dönemin ana özellikleri de şunlardır: Türk burjuvazisi, dışarıda demokrasi ve sosyalizm cephesinin, ulusal kurtuluş ve proletarya devrimlerinin faşizme ve emperyalizme karşı zaferler kazandığı, dünya çapında faşist iktidarlara sürdürmenin olanaklarının son derece daraldığı, içerde ise demokratik kıpırdanışların arttığı bir dönemde, kendi iradesi dışında, çok partili rejim denilen bir

adımı başlattı. Devrimci patlamalarla yıkılmayı önlemek için, burjuvazi tarafından atılan bu adım, yine üstten ve bizzat tek parti, tek şef döneminin (ki önemli oranda faşist nitelikler arz ediyordu) mimarları tarafından uygulanmaya konmuş ve evrimci bir tarzda yerleştirilmeye çalışılmıştır.

Açık ki bu adım, gerçek anlamda bir demokrasiye geçiş olarak değerlendirilemezse de, tek parti ve tek şef biçiminde formüle edilip uygulanmış olan eski iktidarın aşılması, tam demokratik olmasa ve Türkiye koşullarına özgü olarak değerlendirilse de, parlamenter, çok partili burjuva cumhuriyetine geçiş evresi olarak görülmelidir. Bu dönemde iktidarın sınıf temelini, yine açık ki, burjuvazinin en iri kesimleri, özellikle bu dönemde biraz palazlanmış olan tüccar, toprak burjuvazisi, banka ve mali sermaye grupları oluşturmaktaydı. İktidar bu güçlerin hegemonyası altındaydı ve burjuvazinin diğer sınıf ve tabakalarına tanınan haklar ve olanaklar oldukça sınırlıydı.

Ancak bu kesimler de kendi içlerinde çeşitli biçimlerde ayrıışmışlardı. Başlangıçta üst tabakanın kendi hegemonyası altında bir arada tuttuğu burjuvazinin çeşitli kesimleri, özellikle savaştan elde ettikleri vurgunlar ve daha önce yoğun bir baskı altında gerçekleştirdikleri altı-değer birikimiyle alabildiğine palazlanmışlar, bunun bir sonucu olarak kendi aralarında ayrıışmaya başlamışlardı. 1950'lerde hızlanan bu ayrıışma, siyasi plana çok partililik biçiminde yansdı. Esas olarak bürokratik burjuvazinin temsilcisi olarak nitelendirebildiğimiz ve o güne kadar tüm iri burjuva sınıf ve tabakaların çıkarlarını kendisinde somutlaştıran CHP'ye karşı, bu dönemde DP ortaya çıktı. Daha çok toprak ve ticaret burjuvazisinin çıkarlarına ağırlık veren ve özellikle de bu temelde kendilerini daha hızlı bir sanayileşmeye, tekleşmeye götürmek isteyen bu kesimler, CHP içinde yoğun bir biçimde bulunan orta-burjuvaziden ayrılarak, DP adında ayrı bir parti kurdular. Bu partinin ortaya çıkışı, Türk burjuvazisinin kendisini ulusal ve uluslar arası plandaki gelişmelere uygun olarak restore edip, gelişimini bu temelde hızlandırmak istediğini gösteriyordu. Çünkü bu dönemde uluslar arası palanda da, özellikle ABD'nin öncülük ettiği ve kapitalist sistemin tıkanıklıklarını çözmeye çalışan bu restorasyon uygulaması gündeme konulmuş bulunuyor. Bağımlı ülkeleri yeni-sömürgecilik adındaki bir statü altına alarak emperyalizmin bunalımını aşmaya çalışan ABD, o dönemde bu sömürgecilik biçimini gizlemek için, Filipin demokrasisi dediği bir sistem ortaya attı ve kapitalist bağımlılık içindeki tüm ülkeleri bu oltaya takarak, sömürü sisteminin içine çekmeye çalıştı. Gericici ve işbirlikçi karakteri başından beri belirleyici bir rol oynamış olan Türk burjuvazisi, yeni temsilcisi DP vasıtası ile gönüllü bir biçimde ABD'nin yanında ve onun sömürgecilik sistemi içindeki yerini aldı.

Türk burjuvazisi, bu yolla iktidara getirdiği DP aracılığıyla liberal yönetimler altında yoğun bir sömürü gerçekleştirmiş, topraktaki kapitalist gelişmeyi alabildiğine hızlandırmış, sanayi alanında ise, ABD'nin desteği ile özellikle gıda ve emperyalizm için kar getirmeyen sanayi dalarında ve daha çok da montaj sanayisi denilen alanda önemli gelişmeler sağlanmıştır. Kısaca yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, 1950'lerden sonra ortaya çıkan ulusal ve uluslar arası plandaki gelişmeler, Türk burjuvazisi açısından ifadesini, işbirlikçi bir sanayileşme temelinde gerçekleştirilen göstermelik bir parlamenter demokrasiye geçişte bulmuştur.

Bu iktidar biçimi veya Türk burjuvazisinin girdiği bu yeni evre, her ne kadar tek parti, tek şef iktidarı ile kesin bir kopuşmayı ifade etmese de, yine de bir önceki evre ile belli farklılıkları ihtiva etmektedir. Bu dönem, Türkiye'de kapitalizmin olgunlaştığı, geliştiği, sermayenin devletçilik eliyle yoğunlaştırılıp özel elerlere aktarıldığı, toprakta kapitalizmin hızlandırıldığı, mali ve ticari sermayeden sınai sermayeye doğru bir akışın sağlandığı, tekelciliğin, özellikle de uluslar arası tekellerle birleşme temelinde geliştiği, tüm bu gelişmelerden ötürü de sosyal çelişkilerin alabildiğine kızıştığı bir dönemdir.

Bu nedenle biz, bu yılların, Türk burjuvazisini gelişme ve olgunlaşma yılları olduğunu söylüyoruz. Her ne kadar bu dönemde CHP ve DP arasında iktidar üzerinde bir çekişme varsa da, bu söz konusu partilerin neredeyse aynı politikaları gütmeleri ve birçok yönüyle aynı sınıfların çıkarlarını temsil etmelerinden ötürü, burjuva iktidarını tehdit etmekten çok uzaktı. Bu anlamda da burjuva iktidarı henüz güçlüydü ve yine çarpık temelde de olsa kapitalizm, özellikle toprakta ve sanayide gelişmesine devam ediyordu.

Siyasi üstyapıda ise, burjuvazinin gerçek anlamından henüz çok uzak olsa da cumhuriyetçiliği yeni başlamıştı. Çok partili yaşam başlangıç aşamasındaydı ve tam örselenmiş, aşınmış olmaktan uzaktı.

Dönem burjuva sınıflar açısından olduğu gibi, emekçi sınıflar açısından da, daha önceki döneme göre farklılıklar arz etmekteydi. Bu dönemde, özellikle işçi sınıfı yoğun bir gelişme göstermiş, köylülük kendi içinde parçalanıp ayrışarak, oluşan yoksul köylülük önemli bir güç haline gelmiş ve geniş bir aydın gençlik tabakası ortaya çıkmaya başlamıştı.

Tüm bu gelişmelerin bir ürünü olarak bu dönemde ekonomik ve sosyal mücadelelerin objektif temeli daha da olgunlaşmış ve bu mücadeleler oldukça hız kazanmıştır. Bu dönemin de kendi içinde önemli bazı durak noktaları vardır.

1-27 Mayıs 1960 askeri darbesi:

DP iktidarı altında gelişen kapitalizm, sosyal alandaki ilk patlamasını 27 Mayıs askeri darbesi ile yaptı. 27 Mayıs askeri darbesi, DP'nin siyasal, ekonomik, sosyal düzeydeki politika ve uygulamalarına karşı bir tepki olarak gelişen, CHP'nin önderlik ettiği hareketti. Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin, yeni dönemin özelliklerinden biri olarak, gerçek renklerine bürünmesi yolunda önemli bir adım olması nedeniyle bu hareket ve ona yol açan nedenleri biraz daha yakından incelemek gerekir.

DP iktidarı döneminde devlete ve topluma hakim olan büyük burjuvazinin ilk yıllarındaki liberal uygulamaları, eşyanın tabiatı gereği, daha sonraki yıllarda yerini hızla tekelci uygulama ve gelişmelere terk etmiştir. Bunun sonucu olarak, ağırlıklı bir biçimde CHP içinde yer alan orta ve küçük-burjuva kesimlerin, ekonomik ve sosyal alandaki çıkarları sarsılmış, devlet üzerindeki etkinlikleri ise, neredeyse devre dışı bırakılacak kadar daralmıştı. Yine bu uygulamaların bir sonucu olarak bu sınıflar, hızlı bir ekonomik çöküntüye uğramış, maruz kaldıkları anti-demokratik uygulamalar nedeniyle alabildiğine yorulmuş ve yıpranmışlardı. Şüphesiz bu orta burjuva kesimler içerisinde, orta sınıf askerler de önemli bir yer tutuyorlardı. Aynı zamanda sağlanan kapitalist gelişmenin enflasyonist bir politikaya dayanması nedeniyle ve 1960'lara doğru giderken dünya çapında yaygınlaşan emperyalist bunalıma bağlı olarak, Türk kapitalizmi de derin bunalımlarla yüz yüze gelmiş, işbirlikçi sanayi kapitalizmi ve özellikle montaj sanayisi önemli tıkanmalara uğramıştır.

İşte tüm bu olumsuz gelişmeler kaçınılmaz olarak toplumda sosyal kaynaşmalara neden oldu. Gelişmelerden zarar gören sınıf ve tabakalar arasında iktidar üzerinde mücadeleye girişebilecek sınıflar, örgütlülükleri ve emekçi sınıfların zayıflıkları nedeniyle orta sınıflardı. Bu sınıflar, diğer ezilen sınıf ve tabakaların hoşnutsuzluklarına ve fakat esas olarak ordu içindeki yandaşlarına dayanarak, tepkilerini askeri bir darbe biçiminde ortaya koydular. Darbe, özellikle başlangıçta, daha önceleri çıkarları devletçe garanti altına alınmış orta ve küçük-burjuva bazı kesimleri (Hepsi değil, örneğin köylü ve esnaftan çok, asker, sivil bürokratik bazı kesimler) temel almasına rağmen, sonuçta daha çok işbirlikçi sanayi burjuvazisine altılim kazandırmıştır. İşbirlikçi sanayi burjuvazisi süreç içerisinde, orta sınıfların muhalefetinden yararlanarak toprak ağaları ve ticaret burjuvazisinin çıkarlarını ikinci plana itmiş, ama yedeğine aldığı bu muhalefet üzerinde de denetim kurarak, 27 Mayıs darbesini kendi sınıf diktatörlüğünü kurup pekiştirmekte bir araç olarak kullanmıştır.

27 Mayıs darbesi, bir devrim, köklü bir altüst oluş değildir ama, siyasal düzeyde önemli sonuçlar doğuran bir harekettir.

Darbenin en önemli sonuçlarından biri de, oluşturduğu 1961 Anayasasıdır. 27 Mayıs Anayasası da denilen bu yeni anayasa, Türkiye'de çok partili cumhuriyete sınırlı da olsa demokratik bir nitelik verdi. Diğer bir deyişle, hastalıklı Türk burjuva demokrasisinin sınırlarını genişletti. Ama unutmamak gerekir ki, bu "demokratik" anayasa bile sürgülerin gölgesinde oluşturuldu. Marx'ın "Louis Bonapart'ın 18. Bruimeir" de dediği gibi, "Anayasa daha sonra süngüler altında katledildiyse de, anayasayı daha anasının bağrında gene süngü darbeleri ile, hem de halka

doğrultulmuş süngülerle korumak ve anasının da onu süngülerin yardımıyla dünyaya getirdiğini unutmamak gerekir.”

27 Mayıs, esasta, artan toplumsal muhalefeti düzenin sınırları içinde tutmak, özellikle o zaman dünyanın birçok ülkesinde emperyalizme ve yeni-sömürgeciliğe karşı hızlanan radikal devrimci dönüşümlerden Türkiye’nin etkilenmesini engellemek için oluşturulmuştur. Parlamenter veya anayasal muhalefet ya da anayasal hak ve özgürlüklerin kullanılması denilen şeyin dayandığı gerçek budur. “Burjuva demokrasisi”nin sınırları, daha çok devrimci, radikal bir hareketin gelişmesini, programlaşmasını, örgütlenmesini ve eyleme geçmesini engellemek için geniş tutulmuştur. Ve nitekim bu oyun tutmuştur da. O zamana kadar objektif ve sübjektif olarak belli bir gelişme içinde olan muhalefet, “anayasa, hak ve hukuk” demiş, başka bir gelişme sağlayamamıştır. Her türlü “sol”, “sosyalist” parti anayasaya göre kurulmuş, “devrimcilik” de dahil her şey anayasanın süzgecinden geçirilmiş ve adeta iğdiş edilmiştir. “Burjuva demokrasisi”nin yetersiz olan birçok özelliği de, yine bu anayasaya göre giderilmeye çalışılmış ve böylece herkesin üzerinde kavga edebileceği bir zemin oluşturulmuştur.

İşbirlikçi sanayi burjuvazisinin 1960 darbesinden sonraki siyasi hareketi, ifadesini AP’nin kuruluşunda buldu. 27 Mayıs Anayasasını kendi hegemonyasını güçlendirmek için kullanan işbirlikçi burjuvazi, geçici olarak orta ve küçük-burjuvaziye de bir sus payı verdi. İşçi sınıfına da, sendika kurma ve sendikal mücadele yürütmek için sınırlı ve güdümlü de olsa çeşitli yasal haklar tanıdı. Ancak tüm bunlarla birlikte işbirlikçi-tekelci burjuvazi, tek başına sahip olacağı bir iktidar için çabalarını yoğunlaştırmaya devam etti ve faşist bir iktidar kurma çalışmasına hız verdi. Bu amaçla başlangıçta komünizmle mücadele dernekleri, daha sonra ise MHP ve ülkü ocakları gibi sivil faşist milis kuruluşları oluşturdu ve yaygınlaştırdı. Bu tarzda durumunu güçlendirip iktidar üzerindeki hegemonyasını pekiştiren işbirlikçi sanayi burjuvazisi, bir yandan da karşı-devrimci yeni bir örgütlenme geliştirme işine girişti.

ABD’nin dünya çapında, özellikle Vietnam’da geliştirdiği özel savaş yöntemlerini Türk ordusunun bünyesinde hızla aşılmaya başlayan tekelci Türk burjuvazisi kontr-gerilla, Özel Harp Dairesi gibi faşist kurumları bu dönemden sonra oluşturdu ve geliştirdi. Bu sınıf, faşist girişimlerini, 12 Mart 1971’de giriştiği bir darbe ile iktidarı tamamen ele geçirmeye kadar vardırdı.

Kısaca 1960-70 yılları, tekelci Türk burjuvazisinin, ortaya çıkan ekonomik, sosyal ve siyasi gelişmeleri eskisinden daha güçlü bir biçimde kendi hegemonyası altına aldığı, bir koltuğuna faşizmi ve diğer koltuğuna sosyal-demokrasiyi alarak, küçük-burjuva reformist muhalefetini sunduğu sahte örgüt ve mücadele platformlarıyla, işçi sınıfı aristokrasisini ise önüne attığı birkaç kemikle etkisiz kılıp satın aldığı ve iktidarını bu temelde sürdürdüğü yıllar olmuştur.

Tekelci burjuvazi, bu dönemde muhalefet güçlerini, bir yandan baskı, diğer yandan yasal saptırma yöntemleri ile, kendi öz partilerini kurup gerçek mücadele yollarına girmekten alıkoyarken, kendisi adım adım faşizme yürümeye devam etmiştir.

2-12 Mart askeri-faşist darbesi:

Türk burjuvazisinin gelişme ve olgunluk dönemindeki ikinci durak noktası 12 Mart askeri-faşist darbesidir. bu dönemi belirleyen ana unsurlar; ordu içinde ve dışında hızla gelişen faşist hareket, icazetli reformist küçük-burjuva sol muhalefet ve ifadesini CHP ya da Ecevitçilikte bulan burjuva demokratik muhalefet (ki bunlar tekelci burjuvazinin koltuk değneği yaptığı muhalefetlerdir) ile bu reformculuk, sahte sosyalistlik ve icazetli muhalefetten devrimci sosyalizme, Marksizm-Leninizm doğru sağlanan hızlı dönüşümdür.

12 Mart 1971’de gerçekleştirilen askeri-faşist darbe, diğer nedenler dışında, özellikle 1970’de gerçekleştirilen askeri-faşist darbe, diğer nedenler dışında, özellikle 1970’lerde gençlik içinde devrimciliğin ve Marksizm-Leninizm’in kök salmaya başlamasına tepki olarak doğdu.

Bu darbenin Türkiye’nin yakın tarihinin biçimlenmesinde önemli bir yeri ve rolü vardır.

Her şeyden önce 12 Mart, olgunluk ve gelişme çağındaki Türk kapitalizminin artık çöküşe doğru gitmeye başladığı, ekonomide, toplumsal yapıda ve siyasi iktidardaki gediklerin açığa çıktığı,

yetmezliğin ve çatlakların her düzeyde büyüdüğü, alternatif olarak halk muhalefetine yalnızca reformcu değil, devrimci zeminde de boy verdiği ve düzenin sınırlarını aşip onu temelde tehdit eden boyutlara ulaştığı bu dönemde, tekelleri burjuvazinin iktidarda faşist modeli kalıcı kılmak, ekonomide kendi çıkarlarını sağlama almak, kapitalizmin çöküşünü faşizmle durdurmak için “burjuva demokrasisi”nin çok sınırlı olan kırıntılarını da silip süpürmek ve siyasal düzeyde demokrasiye, ekonomide ise tekel dışı kesimlerin çıkarlarına önemli bir darbe vurarak, her şeyden önce de devrimci gelişmeleri yok etmek için gerçekleştirilmiş askeri-faşist bir darbedir.

Ama bilindiği gibi, 12 Mart darbesinin ömrü kısa olmuştur. Bunun böyle olması, ordunun zayıflığı ve demokrasi güçlerini mücadelesinden ötürü değildir. Ayrıca bu dönemde siyasal iktidar ciddi bir tehlike altında da değildir. Darbe, kısa süreli de olsa, devrimci hareketi ezme, tekel dışı kesimleri devlet ve ekonomide güçten düşürerek, onları ekonomik ve siyasal kazanımlardan yoksun bırakabilme ve tekelliliğin daha da artan bir oranda devlette ve ekonomide kök salmasını gerçekleştirme amacındaydı. 12 Mart hareketi, bu amaçları önemli oranda gerçekleştirdi. Ancak, faşist bir iktidar kurmak için, zaman henüz erkendi. Dışındaki tüm toplumsal muhalefet güçlerini şu veya bu yolla yorup yıpratarak, faşist bir iktidar girişimi karşısında fazla varlık gösteremeyecekleri noktaya getirmek için, işbirlikçi burjuvazinin zamana ihtiyacı vardı. Bu nedenle tekelleri burjuvazi, yoğun ve sistemli bir hazırlık için geri çekildi. Bu, 12 Eylül darbesinin hazırlıklarının sürdürüldüğü evredir.

Eğer o zaman 12 Mart darbesi günümüzde olduğu gibi kalıcılaştırılmak istenseydi, açık ki zoraki bir dayatma, henüz tam zamanı gelmemiş bir olguyu erkenden başlatmak olacaktı. O nedenle sadece başını uzatmakla yetinen faşizm, bir iki pençe darbesi vurduktan ve bazı kısa vadeli amaçlarını gerçekleştirdikten sonra (özellikle ordu içindeki faşistleşme) tekrar pusuya yatarak kendisini gizlemiştir. İyi bilinmektedir ki, bugünkü generaller, o zaman8 da vardı ve faşizmi, başta ordu içinde olmak üzere her alanda örgütleyip hakim hale getirmek için yoğun bir çaba harcıyorlardı. İlk girişimlerinde ortaya çıkan birçok zayıf ve güçlü yanlarını fark etmişler, esas amaçlarına ulaşabilmek için gerekli hazırlıkları yapma ve koşulların olgunlaşmasını bekleme sürecine girmişlerdi. Bunun için, 1970-80 yılları arasında, gerek burjuvazi cephesinde ve gerekse muhalefet cephesinde yaşanan parlamentoculuk, demokrasicilik ve hatta sosyalizm adına yaşanan birçok şey, gerçekte çok sahte şeylerdir.

Sözde “burjuva demokrasisi” yürürlükte ama, 12 Mart tarafından tecavüze uğramıştır ve her an onun tehdidi altındadır. Aynı şekilde sözde devrimcilik vardır ama, ezici bir darbe yemiştir ve yenilgisinden dersler çıkararak kendisini daha güçlü bir temelde örgütleyememekte, faşizmi göğüsleyecek bir biçimde yenileyememektedir. Ancak buna rağmen, gerek sağda (resmi burjuva partileri), gerekse solda, her şeyin olması gerektiği gibi yaşandığına dair son derece aldatıcı ve sahte bir durum vardı.

Kısaca bir içi çelik, bir karmaşıklık, bir altüst oluş ve kesin hesaplaşma için bir hazırlık evresi yaşanmaktaydı. Bu açıdan dönem, hemen her çevrede bir rahatsızlık ve tedirginlik yaratmaktaydı. Herkes, dilediğini hayata geçirememenin tatminsizliği içindeydi. Ve Demeklesin kılıcı gibi başının üzerinde sallanan ordu içindeki ve dışındaki faşizmin sıcak nefesini ensesinde hissettiğinden, kendini nihai kurtuluş için donatamamanın endişesini yaşamaktaydı. Tüm bunlar, burjuva çevrelerde de benzer bir biçimde yaşandı.

Sonuç olarak belirtmek gerekirse faşizm, 1973’te yenilmemiş, geri çekilmiştir. Başını uzatmış, vantuzlarını vurmuş ve pusuya yatmıştır. Faşizmin başı kesilmemiş, vantuzları parçalanmamıştır.

İyi bilinmektedir ki generaller, geri çekildikten sonra da parlamentoya muhtıra vermeye devam etmişlerdir. Yine ordu içindeki Özel Harp Dairesi ve kontr-gerilla, bu dönemden sonra, giderek tüm toplumun üzerinde egemen kılınmak için daha da örgütlenmiştir, MHP’ye toplumsal bir temel yaratmak için çabalar alabildiğine yoğunlaştırılmıştır. Dolayısıyla faşizmin geri adım atması bir yana, aksine gerek ordu içinde ve gerekse dışında toplumsal zemin yaratmak için hummalı bir faaliyet içine girmiştir. Ve işte 12 Eylül, öncülerini daha bu yıllarda güçlü olarak bulmuştur. İleride de görüleceği gibi bu kemalimdir.

Peki tüm bu genişlemeler olurken sözde Türk “burjuva demokrasisi”nin meyvesi olan burjuva sivil muhalefeti, partileri ve parlamentoculuğu ne durumdaydı? Tük kelimeyle denilebilir ki, faşizmin tasallutu altındaydı. Faşizm, hem parlamentonun içinde, hem dışında, hem ordu içinde ve hem de sivil kesimlerde adım adım hükmünü yürütmeye devam ediyordu. Parlamento faşizmin en yoğun baskı ve tehdidini yaşamakla kalmayıp, birçok ögesiyle onu suç ortaklığı içindeydi. MHP, resmi faşist bir parti olarak parlamentoda yer almaktaydı. AP, MHP ile bir koalisyon kurmuş, faşist birçok yasa ve kanun oluşturulmasına ön ayak olmuş, faşizmin toplumsal bir temel bulmasında önemli hizmetler sunmuştur. Tüm bu güçler, aynı zamanda ordu ile iç içe yaşamış ve adeta onu yamanmışlardır. Dolayısıyla parlamento kendini mahkum etmiş, kendisini yok edecek birçok ögeyi bizzat içine almış, bu öğeleri besleyip büyüterek kendi mezarını kendisi kazmıştır. Marx’ın 1840’ların sonundaki Fransa parlamentosu için belirttiği gibi, “Düzenin parlamenter partisi huzur için bağırıp çağırımları ile kendi kendini eylemsizliğe mahkum etti ise, burjuvazinin siyasal egemenliğini, burjuvazinin varlığı ve güvenliği ile bağdaşmaz ilan etti ise, toplumun öteki sınıflarına karşı savaşımında, kendine özgü rejimin, yani parlamenter rejimin bütün koşullarını kendi elleri ile yıktı ise, burjuvazinin parlamento dışı kitlesi de, tersine, başkana karşı kölece boyun eğişiyle, parlamentoya karşı sövmeleri ile, kendi basınına karşı kabaca davranışı ile Bonapart’a kuvvetli ve mutlak bir hükümetin koruyuculuğu altında, güven içinde kendi özel işleriyle uğraşabilmesi olanağını sağlamak üzere, onu, burjuvazinin kendi konuşmacılarını ve yazarlarını, politikacılarını ve yazıncılarını bastırmaya ve kökünü kazmaya kışkırttı. Bu kesin, aynı zamanda, iktidarın hem tasalarından, hem de tehlikelerinden kurtulmak isteğiyle yanıp tutuştuğunu dobra dobra açıkladı.”

Başta MHP olmak üzere düzenin birçok partisi, bugün parlamento, yani TBMM’nin daraltılıp, iktidarın orduya devredilmesi gerektiğini parlamento kürsüsünden bağırıma başladı. Yine Marx’ın dediği gibi, “Bunlar, parlamentoları anayasanın açık ırzına geçmediği ve işi uzatmadan yetkilerinden el çekmediği için öfkeleniyordu.” Ama tüm bu gelişmeler olurken, en sıradan kanunları bile çıkarmayarak, ele aldığı sorunu kördüğüm haline getiren, bitmez tükenmez bir it dalaşı içinde, kendi kendisini yiyip bitiren de yine parlamentonun ta kendiydi. Parlamento ve partiler, Marx’ın deyişiyle, “...ne yönetmeyi ne de hizmet etmeyi, ne yaşamayı ne de ölmeyi, ne cumhuriyete katlanmayı ne de onu devirmeyi, ne anayasayı sürdürmeyi ne de ondan kurtulmayı, ne cumhurbaşkanı ile işbirliği yapmayı ne de onunla tüm ilişkiyi kesmeyi bilmediğini gösterdi. Peki düzen partisi, bütün bu çelişkilerin çözümünü kimden bekliyordu? Takvimden, olayların gidişinden, olaylar üzerinde bir etkinliği olduğunu varsaymaktan vazgeçiyor, böylelikle onları kendisine karşı zor kullanmaya zorluyordu, bu yüzden de, halka karşı savaşımında iktidara vergi bütün özel nitelikleri karşısında tamamıyla güçsüz bir halde görününceye kadar birer birer kendisine bıraktığı gücü kışkırtıyordu. Yürütmenin başkanına, kendisine karşı kampanyayı daha rahat hızlandırıp geliştirmesi, saldırı araçlarını güçlendirmesi, silahlarını seçmesi, mevzilerini biriktirmesi olanağını vermek için, tam en tehlikeli anda sahneden çekilmeye” başladı.

Bu durum daha başlangıçta M.Kemal’in tek parti ve tek şef döneminden beri böyledir ve bu son derece garip bir durumdur. Oysa bilinmektedir ki, parlamentolar çeşitli tartışmaların yapıldığı, düşüncelerin özgürce savunulduğu ve burjuva anlamda da olsa bazı sorunların çözülebildiği yerlerdir. Ama söz konusu gerçekler, türe parlamentosuyla daha doğuşundan beri taban tabana zıttır. Dolayısıyla tarihi böyle olan bir parlamento, doğal olarak, faşizmin giderek gelişmesi karşısında, kendi kendini inkar edecekti. Daha başından hastalıklı doğan, ordunun tasallutu altında bulunan ve üstelik bunu da meşru sayan bir parlamento, açık ki faşizmin şaha kalktığı böylesi yıllarda kendi varlığını savunamayacaktı.

Bunun böyle olmasının elbette tarihsel, toplumsal ve siyasal nedenleri vardır. O, uğrunda büyük savaşlar yürütülerek kazanılmış bir parlamento bünyesinde yer alan partiler de onun fazilet ve erdemine inanmış partiler değiller. Ona hayat veren sınıf, hiçbir zaman demokratik bir parlamentodan yana olmamış ve hatta ondan rahatsız olmuştur.

Parlamentonun bu kadar kötürüm bir durumda olmasının yapısal diğer bir nedeni ise, ordunun daha başından beri bu kurum üzerinde giderek artan denetim ve vesayetidir. Ordu nasıl TC’yi bir

yanaşması gibi görmüş ve değerlendirmişse, parlamentoyu da öyle ele almış ve hatta ondan da az değer vermiştir. Elbette ki, böyle bir parlamentonun, hiçbir kesim üzerinde bir itibarı olamazdı. Hele hele bu parlamento, bir de ona inan ve onu yaşatmak için değil de, onu tüketmek için çabalayan partilerden oluşmuşsa, bu parlamentonun varlığını sürdürmesini bile mümkün olmayacağı kendiliğinden anlaşılır. Nitekim burjuvazi, sevil siyasi iktidarın ömrü dolduğunda, parlamentoyu mezara gömmekte bir an bile tereddüt etmemiştir.

Parlamentonun kendisi ve sözcüleri de böyle bir sonucu hazırlamak için elerinden her şeyi yapmışlardır. 1973-80 arasında yaşanan olaylar bunu açıkça kanıtlamaktadır. O dönemde parlamento, ordusunun kendisine gönderdiği muhtıralara, orduyu överek karşılık vermiş, kendi meşruiyetini savunacağına, adeta orduya davetiye çıkarmıştır. Daha da ötesi parlamento, sözcülerinin günlük eylemleri ve açıklamalarıyla öylesine ciddiyetsiz, öylesine sorumsuz bir tablo sergilemiş ve toplumun gözünde öylesine gereksiz ve asalak bir görünüm kazanmıştır ki, adeta kendisi topluma “ordunun yönetimine el koyması gereklidir, ondan başka yol yoktur” dedirtmeye ve ordu darbesini meşrulaştırmaya çalışmıştır. Yaşanan bu durum karşısında tekelci burjuvazinin, Marx’ın da Fransa için belirttiği gibi “inanılmaz, gürültülü kaynaşma, değişiklik, uzatma, anayasa, gizli fesat, güç birliği, dışa göçme, el koyma, kapma ve devrim karmakarışıklığı içinde, bir öfke nöbeti sırasında ‘sonsuz bir korkudansa korkunç bir son daha iyidir!’ diye bağıracağı” açıktır.

Burjuva siyasi iktidarının araçları olan partiler de, yine ordu tarafından işdiş edilmiş kurumlardır. Meşruiyetini daha doğduklarından bu yana ordudan alan resmi burjuva partilerinin kurucuları da yine çoğunlukla ordu mensuplarıdır.

Dünyadaki benzerleri gibi burjuva demokrasisinin sıcak savaşımı içinde doğmayan ve esasen anti-militarist olması gerekirken, varlık nedenlerini orduya dayandıran bu partiler, sahip oldukları özellikler nedeniyle, biraz sıkıştıklarında hemen kendilerini inkar etme ve koşulsuz olarak siyasi mücadelede vazgeçme gibi eşine ender rastlanan bir durum içine girmişlerdir.

Denilebilir ki, resmi partiler Türkiye’de daha doğdukları günden beri devletin ve özellikle de ordunun gölgesinde figüranlık yapmaktan başka bir rol oynamamış ve başka bir anlam da taşımamışlardır.

Bu niteliğinden ötürü, esasta iktidar araçları olması gereken partiler, yine Türkiye’de iktidarsızlığın ve programsızlığın meşrulaştırıldığı zeminler ve araçlar durumuna düşmüşlerdir. Milyonluk tabana sahip olan, düzenin geçmişteki sözde meşru partileri AP ve CHP’nin durumları, bunun en açık kanıtıdır. 12 Eylül faşist darbesi karşısında çok daha net bir biçimde ortaya çıkmıştır ki, Türkiye’de burjuvazinin gerçek iktidar aracı, daha başından beri ordudur. Devleti bu araca dayanarak ele geçiren, yöneten ve elinde tutabilen burjuvazi, iktidar aracı olarak parlamento ve partilere, kimi ayıplarını örtecek bir incir yaprağı olmak dışında herhangi bir anlam atfetmemiş ve bu kurumların çağdaş rollerini oynayabilmelerini engellemek için de elinden gelen her şeyi yapmıştır. Bunun bir sonucu olarak Türkiye’de partiler, adeta burjuvazinin iç ve dış kamuoyunu oyalayabilmek ve çağdışı görüntüsünü gözlerden saklayabilmek için, gerek gördüğü zaman “ oynayın” diye sahneye sürdüğü ve yine gereksiz gördüğünde ise “çekilin” diyerek tutup kenara attığı basit figüranlar olarak kullanılmıştır. 12 Eylül öncesinde hemen hepsi iktidara gelmiş olan partiler, ordunun kendilerini, değil iktidardan, siyasetten bile men etmesi karşısında tek bir söz söylemeden emri yerine getirmiş ve böylece kendi gerçekliklerine karşı bile ne büyük ihanet içinde olduklarını ortaya koymuşlardır.

Parti adına partisizliğin ve iktidar adına iktidarsızlığın bu denli egemen olduğu bir başka durumdan söz edilemez ve dünyada bu partilerin benzerlerine rastlamak pek mümkün değildir. Faaliyetten men edildiklerinde, buna karşı burjuva anlamda da olsa direnmedikleri gibi, bunu tekrar oyuna çağrılacakları döneme kadar bir dinlenme molası sayan söz konusu partiler, esasen bu sonucu da bizzat kendi elleriyle, bilerek ve isteyerek yaratmışlardır. Çünkü onlar, ne sevil siyasi iktidarın oluşumu ve ne de sürdürülmesinde, amaç ve uygulamada gereken gücü gösterememişlerdir.

Bir bütün olarak parlamento ve partilerin içine düştükleri bu durum, esas olarak Türk burjuvazisinin bu aygıtlara hiçbir zaman inanmadığının kanıtıdır.

Türk burjuvazisinin bu konudaki inançsızlığı o kadar barizdir ki, basın-yayın yoluyla aylarca bu organların gereksizliği üzerine propagandaya girişmiş, onları hor görmüş ve temsilcilerini, onların kendisine yaptığı hizmetleri takdir etmesi bir yana, gözden düşürmek için her şeyi yapmış ve hatta cezalandırmaya kalkmıştı.

Ama tüm bu uygulamalar karşısında bu parlamenterler ve siyasetçiler, adeta sırtlarına bindirilmiş bir yükten kurtulmanın rahatlığı içine girmişlerdir.

O nedenle de bugün ne Ecevit'in sahte hürriyet kahramanlığı ve ne de Demirel'in yine sahte demokrasi havariliği ciddiye alınabilir. Bu bayların otellerde göz hapsinde tutulmaları da onların faşizm ve bugünkü cunta ile suç ortaklığını gözlerden saklayamaz.

Bu dönemde tekeli burjuvazinin demokratik kurumlar ve demokrasi ile adeta alay edercesine takındığı pervasız tutumlar ve burjuva sivil siyasal güçlerin içine düştüğü aciz ve hatta soysuzluk karşısında, faşizmin, hem de ordu eli ile, her gün adeta “geliyorum” diye bağırdığı bir ortamda, Türkiye muhalefet güçlerini içinde bulunduğu durum da pek iç açıcı olmamış ve hatta karşı-devrimi davet eden bir olumsuzluk olmuştur.

Tekeli burjuvazinin faşist bir diktatörlüğü halkların başına dikmek için, sistemli ve ısrarlı bir çaba yürüttüğü ve planlarını adım adım hayata geçirdiği bu dönemde, Türkiye sol güçleri de devrimci bir program, strateji, örgüt ve eylem yaratma doğrultusunda ciddi bir çaba içine girmemiş, daha da ötesi, bütün bu konularda ortaya koydukları olumsuzluklarla tutarlı, devrimci çabaların önünde ciddi bir engel haline gelmişlerdir.

Türkiye sol güçleri, her şeyden önce, düzeni tahlil etmekte yetersiz kalmış; hangi düzenle savaştıklarını, ne teoride ve ne de pratikte gösterebilmişlerdir. Bu güçler, yıllarca burjuvaziye atıp tutmuşlar, faşizm üzerine ahkam kesmişler, ancak hangi program ve strateji ile düzene karşı yürüyeceklerini bir türlü ortaya koymamışlardır. Denebilir ki onlar, savaştıklarını iddia ettikleri şeyin kendisiyle değil, gölgesi veya hayaliyle savaşımlardır. Halbuki iktidar için ve hem de en sinsice geliştirilen faşizme ve diğer kurumlara karşı savaşım, gölgelere karşı yürütülen bir savaşım değil, hiçbir hata ve yetersizliği affetmeyen gerçek ve kızgın bir savaşım.

Ama Türkiye’de sol, iktidar için savaşı hiçbir zaman böyle anlamamıştır. Teori adına keşmekeşliği, program adına programsızlığı, eylem adına eylemsizliği ve örgüt adına örgütsüzlüğü alabildiğine derinleştiren bu güçler, devrimci şiddet adı altında yürüttükleri ilkesiz eylemlerle de düşmanı bu alanda geriletmeleri bir yana, daha da güçlendirmişlerdir.

Türkiye’deki sol, bu sorumsuz tutumunu kendi iç sorunları karşısında da göstermekten kaçınmamıştır. Sahip olduğu devrimci mirası iyi değerlendiremeyen ve hiç olmazsa ağır darbeler yememek için dahi olsa gerekli tedbir ve hazırlığı geliştiremeyen bu sol, içine girdiği sürecin doğal bir sonucu olarak, hızlı bir tükenişe uğramaktan kurtulamamıştır.

Bütün bu gerçeklerin bir ürünü olarak, 12 Eylül 1980’de faşizm, hemen tüm güçleri hayallerinin ağır etkisi altında ve adeta uykudayken yakalamıştır. Gerek halk, gerek burjuva sivil siyasal güçler ve gerekse devrimci ve demokratik güçler, sanki yıllarca yaşamlarına hükmedecek talancı, zorba ve katliamcı bir diktatörlükle karşı karşıya değilmişçesine, sessiz ve basiretsiz bir tutum takınabilmişlerdir. Bu durum, “parlamentoyu feshettim” dediğinde, tek bir parlamenterin bile bu kuruma sahip çıkmamasında olduğu gibi, “sizi görülmemiş bir işkence ve katliam ortamında yaptıklarınıza pişman ettireceğim” dediğinde, hazırlıksızlıkları ve eylemsizlikleriyle düşmanına gafil avlanarak, adeta vurması için kellelerini ona uzatan sözde devrimci ve demokratik güçlerin tutumlarında da sabittir.

İşte TC tarihinde, emperyalist çevrelerin bile “Atatürkçülüğün yeniden doğuşu” olarak değerlendirdikleri ve ikinci cumhuriyet olarak da adlandırılabilir yeni dönem böylesi bir ortamda boy verdi.

1980’den günümüze kadarki çürüme ve çöküş dönemi

Bu dönem, 1970’lere gelindiğinde olgunlaşma ve gelişme dönemini geride bırakıp, bir çöküş ve çürüme sürecine girmeye başlayan Türk kapitalizminin, içine girdiği bu süreci durdurabilmek ve

varlığını karşı-devrime dayalı bir biçimde sürdürebilmek için 1980’de, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin uluslar arası dayanaklarının da desteğinde gerçekleştirdiği askeri-faşist bir darbe ile başlar ve günümüze kadar devam eder.

Seçkin geçen bir çok kafanın başlangıçta kavrayamadığı bu dönem, faşist güçlerin son derece bilinçli ve sistemli bir biçimde hazırlayıp başlattıkları, bunun bir sonucu olarak, demokrasinin kırıntılarını bile silip süpürdükleri, reformizm biçiminde de olsa ulusal ve toplumsal muhalefete imkan tanımadıkları bir dönemdir.

Düzenin kurucuları bu döneme ister “2. Kurtuluş Savaşı”, ister “Cumhuriyetin yeniden kuruluşu”, isterse “Atatürk ruhunun yeniden diriltilmesi” desinler ve yine isterse “yeni bir demokrasinin temellerini atmakta olduklarını” iddia etsinler, bu cafcacı sözlerin altında yatan gerçek, çöküşe giden Türk kapitalizmini, yalnız fiziki anlamda değil, ideolojik, siyasal vb tüm alanlarda varlığını ancak baştan ayağa çıplak zor aygıtlarıyla bezenmiş bir faşist diktatörlükle ayakta tutabildiğidir.

İşte bu dönem üzerinde yükselen 2. Atatürk Kenan Evren böyle bir dönemin kurucusu, dönemin iktidar biçimi olarak lanse edilen Kemalizm böyle bir Kemalizm, yine tüm bunları formüle eden cumhuriyet de böyle bir cumhuriyettir.

Ne bu rejim ve ne de rejimin yapılandığı bugünkü Türkiye Cumhuriyeti yansıtılmak istendiği gibi yeni şeyler değildir. 12 Eylül askeri-faşist rejimi ve onu koşullandığı yeni TC kökleri yakın tarihsel eşğine getirmiş olduğu Türk burjuvazisinin vardı en son iktidar biçimidir. Bugünkü cumhuriyet, TC’nin ilk iki döneminin doğal bir uzantısıdır ve bu dönemler tarafından şekillendirilmiştir. Bu rejim, varlığını daha önceki dönemler içerisinde ve adeta gizli bir biçimde sürdürmüştür. Bugün eğer toplumun gözenekleri, ordu ve ondan kaynaklarına güçlerce tıkanıyor ve toplum kendisini ağır bir baskı altında hissediyorsa, bunun nedeni yakın tarihsel geçmiş içindeki objektif ve sübjektif gelişmelerde aranmalıdır.

Türk burjuvazisi, doğuşu ve iktidara yükselmesinde olduğu gibi, çöküşünde de zayıflığının bir sonucu olarak kendisini ordusuna teslim etmiştir. Yakın geçmişte birçok güç, parlamento ve partilerin oynadığı sahte oyuna aldanarak, yaşanan şeyin bir demokrasi olduğu yutturmacasına kendisini kaptırmış, ancak bu yanılgısının bedelini 12 Eylül 1980 günü başlarına oturtulan faşist diktatörlüğe hazırlıksız yakalanarak ve bu rejim karşısında kendilerini yenileme gücünü ortaya koyamamış çok ağır ödemiştir.

Oysa gerek parlamento ve gerekse partiler, ortaya çıktıkları ilk günden itibaren, Kemalizm’in militarizm ve faşizm üreten gerçek niteliğini örtbas etmekten başka bir işe yaramamışlardır. Bu anlamda söz konusu kurumların görevi bittiğinde, Kenan Evren’in kendisini açıktan 2. Atatürk ilan etmesi bir tesadüf değildir. Günümüz Türkiye’si hakkında, Reagan’ın bile “Atatürk’ün ruhu Kenan Evren’de yaşıyor” diye ifade ettiği, Kemalizm’in her şeyiyle yeniden yaşanmaya başlandığına dair taşınan yaygın kanı, Marxın, Louis Bonapart’ın 18. Brumaire’ın de ifade ettiği evrensel bir doğrunu yeni dönemde Türkiye’de de gündeme geldiğini kanıtlamaktadır. Marx şöyle diyor:

“İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar, ama kendi keyiflerine göre, kendi seçtikleri koşullar içinde yapmazlar, doğrudan veri olan ve geçmişten kalan koşullar içinde yaparlar. Bütün ölmüş kuşakların geleneği, büyük bir ağırlıkla yaşayanların beyinleri üzerine çöker. Ve, onlar kendilerini ve şeyleri, bir başka biçime dönüştürmekle, tamamıyla yepyeni bir şey yaratmakla uğraşır göründüklerinde bile, özellikle bu devrimci bunalım çağlarında, korku ile geçmişteki ruhları kafalarında canlandırırılar, tarihin yeni sahnesinde o saygı değer eğreti kılıkla ve başkasından alınan ağızla ortaya çıkmak üzere onların adlarını, sloganlarını, kılıklarını alırlar...”

bir başka deyişle, Türk kapitalizminin çürüme ve çöküş döneminin Kemalizm, dört başı mamur bir faşizm olmak zorundaydı ve bu anlamda da, yedikleri bunca darbeye rağmen hala kendilerine gelememiş olan bir kısım burjuva ve küçük-burjuva “demokrat” ve “sosyalistlerinin” Kemalizm’in bu olmadığı ya da gerçek Kemalistlerin kendileri olduğuna dair adeta sayıklama derecesindeki iddialarına rağmen, gerek Kenan Evren’in 2. Atatürk olduğu ve gerekse generaller çetesi başta olmak üzere 12 eylül faşist darbecilerinin gerçek Kemalistler olduğu yolundaki iddia ve belirlemeler doğrudur ve Kemalizm’in özünü yansıtmaktadır.

TC'nin ilk iki dönemini değerlendirirken de ifade ettiğimiz gibi, özellikle 1925-40 yılları arasında henüz net bir şekilde ayrılmadığından hemen tüm burjuva kesimlerin temsilciliğini yapan Kemalizm, gelişmiş bir kapitalist yapı ve güçlü bir burjuvazi yaratabilmek için her çareye başvurmuştur. Bu amaçla uluslar arası planda özellikle sosyalizm ile emperyalizm arasındaki çelişkilerden iyi bir biçimde yararlanmasını bile Kemalistler, gerektiğinde emperyalizmle en uşakça ilişkilere girmekten kaçınmamışlardır. Ancak dönemin özelliği gereği ne emperyalizmle ileri düzeyde ilişkiler geliştirmek mümkün olabilmiş ve en de Kemalistlerin tüm çabalarına ve Sovyetler Birliği'nden aldıkları desteğe rağmen, güçlü bir milli burjuva sınıf yaratılabilmıştır. Bu ise, gerek içerde ve gerekse dışarıda Kemalizm'in gerçek niteliğinin anlaşılmasını güçleştirmiş, özellikle orta sınıfları, günümüze dek devam eden tehlikeli yanılgılara sürüklemiştir.

Oysa 1940'lardan sonra, burjuvazinin değişik kesimleri arasında gelişen farklılıklar ve buna temel teşkil eden ekonomik yapının bir değişikliğin eşiğine gelmesi karşısında Kemalizm, emperyalizmin o dönemde kapitalist gelişme yoluna yönelen tüm ülkelere dayattığı yeni-sömürgecilikle uyuşmakta bir an bile tereddüt etmemiştir. Bu, Kemalizm'in ikinci dünya savaşından sonra uluslar arası tekeller ve emperyalizm ile olduğu gibi, içerde de milli burjuvazinin çıkarlarına hizmet eden devletçiliği aşarak gelişen tekellerle bütünleşmesi anlamına geliyordu.

Bununla birlikte başlayan yeni süreci partimiz, I. Konferansının Politik Rapor'unda şöyle dile getirmektedir: "Türk kapitalizmi 1940-60 yılları arasında kendi içinde ve uluslar arası tekellerle bağlantılı olarak bir büyüme, giderek tekelleşme dönemi yaşadı. Emperyalizmle bağ içinde oluşan işbirlikçi-tekelci kapitalizm, tüm ekonomi üzerinde denetimini kurmaya çalıştı. Kendi içinde ayrışarak bölünen Türk burjuvazisinin çeşitli kesimleri, politik iktidarı ele almak için, aralarındaki mücadeleyi giderek yoğunlaştırdılar. Orta burjuvazi, eskiden kalan yönetim egemenliğini korumak isterken, yeni oluşan ve fakat emperyalizme ve ileri ekonomik temeline dayanarak güçlenen işbirlikçi-tekelci burjuvazi, devlet yönetimini ele geçirmeye ve bunu ekonomik gelişmesinde kullanmaya çalıştı. Bu gelişimi ile Türk kapitalizmi artık üretim güçlerini geliştiremez hale gelerek, yavaş yavaş çürümeye başlıyordu. Siyasal iktidarda işbirlikçi-tekelci burjuvazinin etkinliğinin artmasıyla Kemalist iktidar yavaş yavaş aşıyor, kendi gerici zıddına dönüşüyordu.

1960'tan sonra Türk kapitalizmindeki bu süreç daha da hızlandı. Emperyalist tekellerle bağ içinde oluşan işbirlikçi-tekelci Türk kapitalizmi, bankacılıkta, sanayide, ticarete ve tarımda etkinliğini kurarak, 1970'e doğru ekonomideki egemenliğini sağladı. Emperyalizme bağımlılığı nedeniyle emperyalist bunalımlardan etkilene ve tekellerin egemenliğini yaşayan Türk kapitalizminde bu dönemde dağılma ve çürüme süreci hızlandı.

Kapitalizmin böylece tekelleşmesini etkisi ile sosyal yapıdaki ayrışma hızlanarak Türk burjuvazisi, işbirlikçi-tekelci burjuvazi, orta burjuvazi ve küçük-burjuvazi biçiminde bölünürken, geniş bir işçi sınıfı ve emekçi kesimi de ortaya çıktı. Böylece Kemalist iktidarın dayandığı ekonomik ve sosyal temel iyice zayıfladı. Ekonomideki egemenliğini, en açık bir biçimde 1965'te AP iktidarıyla devlette de sağlayan işbirlikçi tekelci burjuvazi, sorunlarını Kemalist devlet ve yönetim modeli ile çözemiyordu. Tekellerin ekonomideki hakimiyetine uygun düşen devlet biçimi siyasal gericilik ve giderek faşizm olmak zorundaydı. Ve nitekim politik gelişmeler de hep bu yönde oldu. Bu açıdan bu dönemde siyasal olaylara damgasını vuran, devleti faşistleştirme çabalarıyla, buna karşı orta sınıfların, küçük-burjuvazinin ve emekçilerin giriştiği "burjuva demokrasisini" koruma mücadelesidir.

Faşizm bir yandan MHP eliyle toplumsal temele dayalı olarak ve öte yandan Kemalist devlete dayanarak ordu eliyle geliştirilmeye çalışılıyordu; ve bunlar elele vermişlerdi. Askeri-faşist güçlerle sivil faşist güçler 'Özel Harp Dairesi' örneğinde görüldüğü gibi birleşip halkın mücadelesine karşı kanlı ve sert yöntemler uygulayarak gelişme durumundaydı. MHP ve 12 Mart faşist darbesi, bu gelişmenin araçlarından sadece görünen ikisiydi. Aslında tümüyle yaşanan olgular, devleti faşistleştirme çabasıdır, faşist devlete dönüşüm çabalarıdır.

1970'ten sonra, özellikle petrol sorununun da etkisiyle giderek derinleşen emperyalist bunalım, en şiddetli olarak bağımlı Türk kapitalizmini etkiledi. Bu süreç içinde, dağılmaya ve çürümeye yüz tutmuş olan Türk kapitalizmi, tamamen işlemez ve kendini yeniden üretmez hale

geldi. Enflasyon, işsizlik, enerji sorunu, bütçe açıkları, dış ödemeler açığı son derece büyük boyutlara ulaşarak, bu durum, yokluk ve yoksulluk içinde kıvranan halk kitlelerinin düzene karşı muhalefetlerinin alabildiğine şiddetlenmesine ve devleti tehdit edecek boyutlara ulaşmasına yol açtı.

Ekonomideki bu çöküş ve halkın muhalefetindeki muazzam yükseliş, başlangıçta 1975-1977 arasındaki faşist yanı ağır basan MC hükümetleriyle kontrol altına alınmak istendi. Bu durum başarı sağlamayınca, bu sefer CHP ağırlıklı hükümetle halkın muhalefeti engellenmeye çalışıldı. Sıkı yönetim uygulamalarıyla bile CHP hükümeti görevini yapamayınca MHP destekli faşist AP hükümeti ile, bunalımdan faşizm güçlendirilerek çıkarılma yoluna gidildi.

Ama tüm bu çabalar hiçbir sonuç vermeyip istenilen başarılamayınca, en son çare olarak, burjuvazinin dağılmayan ve güçlü bir görünüm arz eden tek örgütü ordu olduğundan, 12 Eylül darbesiyle yönetimin direkt ordu tarafından ele alınmasını sağlayan işbirlikçi-tekelci burjuvazi, bu yolla devleti faşist bir devlet haline getirerek, içine girdiği bunalımdan çıkmayı umut etti.”

İşte 12 Eylül faşist darbesi, Türk kapitalizminin böylesine umutsuz bir durumu yaşadığı ve artık askeri-faşist bir diktatörlüğe başvurmak dışında herhangi bir çaresinin kalmadığı bir dönemde ortaya çıkmıştır.

Türk kapitalizminin çürümüşlüğü yanında, 12 Eylül faşizmini gündeme getiren iki temel etken daha vardır. Bunlardan birincisi, gerek Türkiye ve (Özellikle) gerekse de Kürdistan’da devrimci ve demokratik hareketin alabildiğine yükselme kaydetmesidir. 1975’lerden itibaren Türkiye ve Kürdistan’da hızlanan devrimci ve demokratik hareketin gelişimi, esas olarak küçük-burjuva demokratizmi ve sosyalizmini aşamamış olsa da, özellikle Kürdistan’da o tarihten sonra gelişme kaydeden proletarya hareketi, hem Kürdistan ve hem de Türkiye’de tarihsel denebilecek gelişmelere yol açtı ve faşist Türk burjuvazisini büyük bir açmazla karşı karşıya bıraktı. Faşist Türk burjuvazisi ise bu gelişmelere, devlet biçiminde köklü bir değişikliğe giderek karşılık verdi.

Türkiye’de faşizmi bir iktidar biçimi olarak, kaçınılmaz bir biçimde gündeme getiren ikinci neden ise, Türk kapitalizminin göbeğinden bağlı bulunduğu emperyalizmin ve özellikle de onun başını çeken ABD emperyalizminin, dünya genelinde ve bölgede içine girdiği derin bunalımdır. Bu bunalımın en yoğun olarak yaşandığı Ortadoğu’daki gelişmeler, Türkiye’nin önemini daha da artırdığından, emperyalizmin bunalımdan karşı-devrimi güçlendirerek çıkma taktiğinin bir sonucu olarak, devrimi bastırmak ve bölge çapında karşı-devrimi hakim kılmak görevini gerçekleştirecek faşist bir diktatörlüğün Türkiye’nin başına geçirilmesi, emperyalizm için de tek yol olarak görülmektedir.

Sözü edilen nedenlerle, köklü bir dönüşümün öngününü yaşayan ve ayakta kalmak istiyorsa askeri-faşist bir diktatörlüğe yönelmek dışında bir olanağı kalmayan Türk burjuva egemenlik sistemi, aynı zamanda eğer devrimci müdahale ile karşı karşıya gelse idi nihai olarak tarihe gömülme tehlikesini de yaşamakta ve tarihinde ilk defa böyle bir gerçekle yüz yüze gelmekte idi. Ancak düzenin hem tabanı ve hem de bu tabanın çatlamasına ve yıkılacak bir noktaya gelmiş olmasına rağmen, bu düzeni yıkacak ve onun yıkıntıları üzerinde yeni bir düzen inşa edecek güçlerin yetersizlikleri ve elverişsizlikleri nedeniyle yıkılması mümkün olmamıştır...

Kemalizm, yüzyılımızın başlarında sınıfsal ve ulusal çelişkilerin, sosyal ve ulusal güçlerin objektif yetmezlikleri nedeniyle tıkanıdığı ve bir iktidar boşluğunun doğduğu Türkiye’de, iktidara yine de en yakın güç olan Türk burjuvazisini elverişli ulusalar arası koşullardan da yararlanarak yönetime oturtmaya ve bir burjuva egemenlik sistemi tesis etmeye çalışan ve esas olarak orduya, askeri bürokrasiye dayanan bir harekettir. Burjuvazi adına ve fakat çoğu kez ona rağmen hedefine ulaşmaya çalışan bir hareket olarak, öncüleri olan Napolyonculuk ve Bismarck’cılık gibi o da, tüm muhalif güçler ve hatta burjuvazinin kendisine karşı bile zor yöntemini ve anti-demokratik uygulamaları esas almış ve Türk hakim sınıflarının sadık bir izleyicisi olarak, adını “cumhuriyet” de koysa, varlığını daha çok çıplak bir diktatörlüğe dayandırmıştır.

İşte böyle bir diktatörlük altında çelişkilerin olgunlaşmaması ve açılıp, patlak vermemesi için ne lazımsa yapan Kemalizm, karşı-devrimin bagajındaki tüm yöntemleri uygulamaya koymaktan çekinmemiştir. Bu alanda dünya ölçüsünde örnek teşkil eden Kemalist uygulamalar, daha sonra

Hitler vb.lerinin bizzat ifade ettiği gibi tüm karşı-devrimcileri tahrik eden boyutlara ulaşmıştır. Gerek Türkiye’de ve gerekse Kürdistan’da sınıfsal ve ulusal mücadelenin kötürümleşmesini temel bir nedeni de, elbette ki Türk burjuvazisi ve onun temsilcisi olan Kemalistlerin bu özgün egemenlik ve baskı sistemidir. Dünya karşı-devrim güçlerinin ABD’nin önderliğinde işi insanlığı tümünden imhaya yönelmeye vardırığı günümüzde bile, karşı-devrimi en ideal biçimde hakim kılmak konusunda Kemalizm örnek teşkil etmeye devam etmektedir.

Karşı-devrimin Kemalizm ile en güçlü tanımına ulaşması, elbette ki izah edilmesi gereken bir husustur. Kemalizm’in gerek kendi egemenlik sahası ve gerekse bölge ve dünyada bu denli etkin bir rol oynaması, esasta onun, tarihi olarak Türk egemen sınıflarının oluşum ve varlıklarını sürdürmelerinde güçlü bir temel teşkil eden orduya dayanmasından kaynaklanmaktadır.

Bir süt yapı kurumu olan ve sınıf hareketlerinin belli bir evresinde siyasi mücadelesinin ürünü olarak doğan ordu, Türkiye’de, burjuvazi başta olmak üzere Türk egemen sınıflarının güçsüzlüğü yüzünden, yeni bir toplumsal sistem ve hatta ulusal varlığın dahi yaratıcısı olan temel bir öge durumundadır. Toplumsal ve siyasal gelişmelerin orduya yansması yerine, ordu Türkiye’de siyasallaşma, toplumsallaşma ve hatta ekonomik yaşamın oluşum ve yönlendirilmesi sürecine damgasını vuran bir güçtür. Bu gerçek kendisini, toplumun her alandaki gelişmesini ordunun çıkarları ile birleştiren ve bunun topluma egemen kılan ordu-millet formülünde dile getirmektedir. Siyasal düzeyde ise ordu, özellikle de generallerin şahsında her şeyi belirleyen bir konumda olmuştur. Adeta değişmez bir kader gibi, bu alanda son söz daima ordu tarafından söylenmiş ve topluma hakim kılınacak rejimin niteliğı, partiler ve demokrasinin gerekliliğı konusunda da kararı, yine daima ordu ve onun generalleri vermiştir. Şüphesiz bu durumun temel nedeni, Türk burjuvazisinin ekonomik ve sosyal zayıflığının siyasal alana da yansması ve bu siyasal boşluğu ordu gücü ile doldurma gereğini sürekli bir biçimde duymasıdır. Bu durum Türk burjuvazisinin öncüleri olan Jön-Türklerden beri böyledir. Türk burjuvazisi, politikayı hep orduyla yaratıp, ona dayanarak yürütmek istemiş, sınıfsal ve siyasal zayıflığını bu araçla gidermeye çalışmış ve gerek iktidarı ele geçirmek, gerekse korumakta hiçbir zaman bu araç dışında herhangi bir şeye bel bağlamamıştır.

Elbette ki, ordunun günümüzde Türkiye’de hala her alanda belirleyici bir konumda yer almasının ve politikanın merkezinde bulunmasının, tarihi olduğı kadar güncel toplumsal ve ulusalar arası nedenleri de vardır.

Ordunun tüm siyasal gücü kendisinde merkezileştirmesi, kaçınılmaz olarak iktidar sorununun da ordu tarafından veya orduya karşı çözümlenmesi zorunluluğunu gündeme getirmiştir. Daha başka bir deyişle, ordunun günümüze dek oynadığı rol, artık çözümlü doğru gitmektedir. İzah edilen nedenlerden ötürü, iktidar sorununun ordu sorunu ile özdeşleşmiş olduğı Türkiye’de, sosyal ve ulusal mücadelelerin en gelişkin dönemlerini yaşadığı günümüzde, ordunun karşı-devrimin odağında yer alacağı açıktır. Bu anlamda da, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, 12 Eylül faşist rejimi, yine izah etmiş bulunduğumuz nedenlerle Kemalizm’in kisvesi altında ortaya çıkmak zorunda olduğı gibi, aynı zorunlulukla, ordu eliyle vücut bulmak ve toplumun başına geçirilmek durumunda idi.

12 Eylül rejiminin ortaya çıkış gerekçeleri ve niteliğı konusundaki bu uzun boylu açıklamalar, toplumun Kemalizm ve onun oluşturduğı çeşitli egemenlik biçimlerinin gerçek niteliğı hakkında, gerek bilinçli, gerekse bilinçsizce sürüklendiğı yanılgıları gidermek ve günümüze dek hayallerinin ağır etkisi altında yaşayan küçük-burjuva demokrat ve sosyalist çevreleri, artık gerçeğe gözlerini açmaya davet etmek için zorunluydu. İktidar sahiplerini çok iyi bildiğı bu gerçeklerin, büyük çoğunlukla halk güçleri tarafından kavranamamış olması, elbette ki 12 Eylül faşist rejiminin iktidara kolayca yerleşebilmesinin de en belli başlı nedenlerinden biridir. 12 Eylül rejiminin tezgahçıları, TC tarihinin doğal gelişiminin vardığı bu en son aşamayı bilerek, tüm güçlerini buna göre seferber ederken, kendine ilerici demokrat ve sosyalist diyenleri en başta olmak üzere, toplumsal ve ulusal hemen tüm güçler, önlerine “demokrasi”, “çok partili hayat”, “parlamento” diye sürülen şeylerin görüntüden ibaret olduğunu anlayamamış ve hayallerini gerçek yerine koymuşlardır. Yürüttüklerini iddia ettikleri devrimci ve demokratik mücadelenin zeminini bir türlü

kavrayamayan, yine mücadele ettiklerini söyledikleri devletin yapısını doğru tahlil edemeyen söz konusu güçler, Kemalizm hakkında da tehlikeli bir yanılgının hakim olmasında başrolü oynamışlardır. Elbette ki, Türkiye’deki ve Kürdistan’daki çeşitli güçlerin Kemalizm hakkındaki yanılgıları ve hatalı anlayışları herhangi bir şeyden çok bu güçlerin zayıflıkları ve Türk burjuvazisine çeşitli biçimlerdeki bağımlılıkları ile izah edilebilecek bir durumdur.

12 Eylül rejimi, TC tarihinin, günümüzde tüm çelişkileri ile kendisini olanca çıplaklığı ile açığa vurmasıdır. Rejimin niteliği ile ilgili gerçekler 12 Eylül ile birlikte öylesine net bir biçimde ortaya çıkmıştır ki, Kemalizm, adeta kendisini bir türlü anlamak istemeyenlere, “ben buyum, beni böyle anlamalısınız” demektedir. Özellikle Kenan Evren ve çevresindeki kırk haramilerin şahsında gerçek kimliklerine kavuşan M.Kemal ve zamanın huşu içine alınan “askeri ve mülki erkanı”, kendilerine yıllarca karşılıksız bir sadakatle bağlı güçlerle alay edercesine, 12 Eylül’de en kuvvetli darbelerinden birini de bu güçlere vurarak, gerçek iktidar biçimlerini konuşturmuşlardır.

Sonuç olarak; 12 Eylül askeri-faşist rejimi, Kemalizm’in sadık izleyicisi, TC tarihinin her alandaki gelişiminin doğal bir uzantısıdır.

Her ideolojide ve politikada, sınıfsal gelişmeye ve özellikle de kapitalist bunalım dönemlerine bağlı olarak çeşitli değişiklikler yaşanır. Bunu gerçekleştiremeyen ideoloji ve politikanın yaşam şansından bahsedilemez. Kemalizm de bunu uygulamış, kendi ideolojik ve politik yapısında bunu gerçekleştirebildiği içindir ki, varlığını, hem de etkin bir tarzda günümüze dek sürdürebilmiştir.

Ancak bununla birlikte Türk burjuvazisinin ideolojide ve politikada bütünsel bir yaşamı vardır. O, bir zaman şunu, başka bir zaman da bunu uygulayan bir güç değildir. Ve doğuşundan batışına kadar bağlı kaldığı esas bazı ilkeleri vardır. Doğuş ve yükseliş dönemlerini anlatırken belirttiğimiz Türk burjuvazisinin bu ilke ve özellikleri, 12 Eylül’den sonraki uygulamalarında açıkça görülebileceği gibi, döneme uyarlanma anlamında bazı değişikliklere uğrarsa da, öz itibarı ile günümüzde de hüküm sürmektedir.

Türk kapitalizmini birinci döneminde, o dönemin ulusal-toplumsal ve uluslar arası koşulları gereği yarı askersel-faşist bir diktatörlük uygulayan Kemalizm, kendisine güveninin arttığı kapitalizmin olgunlaşma döneminde sınırlı bir demokrasiye yönelmiş, temsil ettiği kapitalizmin çöküş döneminde ise, en gerici iktidar biçimi olan faşizme yönelmiş, bunu da tarihsel geleneğine uyup, en güçlü dayanağı olan ordu eliyle gerçekleştirmiştir.

Bu nedenle 12 Eylül’ün başarısını ne generallerin becerisine, ne salt solun zayıflıklarına, ne burjuva partilerini yetersizliklerine ve hatta ne de salt emperyalizmin etkilerine bağlamak mümkündür. 12 Eylül’ü TC’nin tarihsel gelişmesinin doğal bir ürünü olarak değerlendirmek gerekir. Diğer etkenler, bu gelişme ile uygunluk arz ettiği oranda, anlam ve önem kazanmıştır. Marx’ın Fransa’daki 1852 darbesi için belirttiği gibi: “Hükümet darbesinin gölgesi, Parisliler için artık o kadar içli-dışlı oldukları bir hayalet haline gelmiştir ki, sonunda etten ve kemikten sahibisi görüldüğü zaman ona inanmak istemediler. Hükümet darbesinin başarılı olmasına olanak veren şey, o halde, ne 10 Aralık derneği başkanının ağzının sıklığı ve ne de ulusal meclisin beklenmedik ani bir saldırıya uğraması oldu. Hükümet darbesi eğer başarıya ulaştıysa, bu, Bonapart’ın boşboğazlığına ve meclisin darbe hakkında bilgisi olmasına karşın daha önceki gelişmenin zorunlu, kaçınılmaz bir sonucu dolayısı ile oldu...”

Tarihsel köklerini böyle izah edebileceğimiz 12 Eylül askeri-faşist rejiminin niteliğini ve geleceğini belirleyebilmek için, bu rejimin toplumsal ve uluslar arası dayanakları ve güncel durumuna da eğilmek gerekmektedir.

12 Eylül rejiminin toplumsal ve uluslar arası dayanakları ve günümüzdeki durumu

“Mali aristokrasi, yasaları kendi isteğine göre kabul ettirdiği, devlet yönetimini çekip çevirdiği, kurulu bütün kamu güçlerini elinde bulundurduğu sürece, saraydan batakhanelere kadar bütün çevrelerde aynı ahlak bozukluğu, aynı hayasız sahtekarlık üreterek değil de, başkasının elindekini kurnazlıkla ele geçirerek aynı havadan zengin olma susuzluğu doğuyordu. Ve asıl

burjuva toplumunun en yüksek tepelerinde en sağıksız, en yolsuz aşırı istekleri doyurma arsızlığı alabildiğine körükleniyor, ve her an, gene burjuva yasalarının kendileri ile çatışma haline geliyordu, çünkü elbette ki, dalavere ile havadan gelen zenginlik tatmin yollarını, zevkin rezilleştiği yerde, altın, çamur ve kanın birbirine karıştığı yerde arar. Mali aristokrasi, zevklerinde olduğu gibi kazanç tarzında da, lümpen-proletaryanın burjuva toplumunun doruklarında dirilişinden başka bir şey değildir". (Fran.Sın. Sav, Syf. 253)

Marx'ın 1848-50 Fransa'sındaki egemen burjuva sınıf için ifade ettiği bu görüşler, günümüz koşullarında iktidarı gasp etmiş olan işbirlikçi Türk tekelci burjuvazisi için de, aynen ifade edilebilecek görüşlerdir.

Bütünöyle karşı-devrimi mahmuzlama göreviyle, bunalımlarını nispeten durulmuş bulunduğu 1950-70 döneminde emperyalizm tarafından sahte bir ekonomik zeminde kemirtilen, ancak emperyalist bunalımın gündeme girdiği 1970'lerden itibaren, toplumun başına musallat ettiği ordu sayesinde içte ve dışta açıktan soygun ve talana girişen, üretimden kopmuş ve çok haklı olarak "burjuva toplumun doruklarında dirilen lümpen proletarya" olarak adlandırılabilir işbirlikçi-tekelci burjuvazi, Türkiye'deki 12 Eylül rejiminin gerçek toplumsal temelini oluşturmaktadır. Bu tanım faşizmin, "tekelci burjuvazinin en irilerinin kanlı ve zorba diktatörlüğü" biçimindeki tanımıyla da tam bir uyum içindedir. Ayrıca söz konusu güç, bir de bütün bir tarihi boyunca ciddi bir üretim faaliyetine girişmeden halkların ürettiği tüm değerlere zorla el koyan bir mirasın temsilcisi ise, böyle bir gücün, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve tarihi olarak ömrünün sonuna geldiğinde, klasik faşizmin tanım ve pratiklerini çok aşan boyutlarda bir çürümüşlük ve vahşet tablosu sergileyeceği açıktır.

Nitekim 12 Eylül rejimi bugün, tekelci burjuvaziden toplumdaki en sıradan uzantılarına, general ve erleriyle ordudan tüm sivil temsilcilerine kadar bir bütün olarak burjuva toplumun çürümüşlüğü ve çözülmüşlüğü örgütlemektedir.

Cuntanın başı Kenan Evren başta olmak üzere, toplumun her kesiminde, rejimin dayandığı unsurların niteliği göz önüne getirildiğinde, bunların her sınıf ve tabakanın tortuları, yani basit çıkarlar karşılığında ruhlarını satmaya hazır, her türlü insanlık değerlerinden ve çağdaş gereklerinden soyunmuş ve toplumun dışına düşmüş unsurlar oldukları rahatlıkla görülebilir.

Kendisini II. Atatürk olarak ilan eden ve gerçekten de onun öz kimliğini benliğinde temsil eden Kenan Evren, Engels'in Louis Bonapart için söylediği gibi, "Bütün öteki gerçek burjuvalar gibi, o da bir türedi, bir sonradan görme idi." Aynı zamanda, hemen bütünöyle üretimden kopmuş işsiz-güçsüzlerden, yani esas olarak lümpenlerden oluşmuş bir ordunun başı olarak o toplumu, zulüm ve soygunu ile haraca bağlamış bir büyük lümpendir de.

İşte Kenan Evren'den başlayarak, toplum dışına atılmış en sıradan unsurlara kadar, 1970'lerden günümüze dek faşist Türk burjuvazisi ve emperyalist güçlerce, istihbarat örgütleri, resmi ve sivil faşist güçler eliyle örgütlenilmeye çalışılan, ancak 12 Eylül'den sonra emir-komuta zinciri içerisinde, çeşitli biçimlerde örgütlenmeleri en üst düzeye vardırılan, toplumun tortularının bu birliği, rejimin ete-kemiğe bürünmesi ve mükemmel bir cisimleşmesidir.

12 Eylül'den sonra her alanda yaratılan bu "declesser" kesimlerin birliği, faşist teşkilatlanmanın da temelini teşkil etmektedir. Bilindiği gibi, faşizm, zor kullanma ve soygunculukta sınır tanımamadır ve bugün Türkiye'de bu en özgün biçimiyle yaşanmaktadır. İdari alanda ordu generallerinden, köy muhtarlarına ve oradan da sokak serserilerine dek uzanan bir ajan ve muhbir örgütlenmesi olarak MİT, ekonomik ve mali alanda başına yine generallerin geçirildiği, çoğu yeni, işbirlikçi mali ve sanayi tekel grupları ile bunların yönlendirdiği tefeci-bezirgan cinsinden bir soyguncu alayının temsilcisi olarak, ordu vakıf kuruluşları, kimi banka-bankerlikler ve sanayi-ticaret odaları vs. sosyal alanda, görevi rejimi savunmaktan ibaret olan ve başında rejimin sadık uşaklarının bulunduğu tek işçi, kadın, şoför sendika ve dernekleri, siyasal alanda en tescilli burjuva uşağı ve çeşitli mesleklerden objektif olarak dışlanmışlardan oluşturulmuş bulunan paravan örgütler, danışma meclisi ve partiler, eğitim ve kültür alanında yine çeşitli faşist kurumlaşmalar tepeden tabana el ele vererek bir şebeke oluşturmuşlardır.

Günümüzde tüm topluma hakim kılınan ordunun yönetimi ve himayesi altında gerçekleştirilen bu örgütlenme ve uygulamalar, Marx'ın Louis Bonapart'ın 10 Aralık derneğinin yapısına ilişkin olarak aktardığı görüşler ve değerlendirmelere fazlasıyla benzemektedir. Marx şöyle diyor: "Geçmişlerinin ve hatta kökenlerinin nereden geldiği şüpheli, yıkıma uğramış 'kibar düşkünler' yanında, burjuvazinin kokuşmuş serüvencileri ve döküntüleri yanında, bu dernekte, başı boş serseriler, yol verilmiş askerler, zindandan çıkmış forsalar, sürgün kaçkını kürek mahkumları, hırsızlar, şarlatanlar,... yankesiciler, gözden sürmeyi çeken hokkabazlar, kumarbazlar, pezevenkler, genelev işletenler, hamallar, işsiz yazarlar, org çalıcıları, paçavracılar, bilerciler, kalaycılar, dilenciler, kısacası Fransızların 'boheme' dedikleri bu ne olduğu belirsiz, çürümüş, kararsız tüm yığın vardı... Kendisini lümpen-proletaryaya başkan atayan, ... kişisel olarak ardında koştugu çıkarları çoğaltılmış, çeşitlendirilmiş bir biçimde yalnız lümpen-proletaryada bulan, toplumun bütün sınıflarının bu tortusunu, bu döküntüsünü, bu firesini kayıtsız şartsız yaslanabileceği tek sınıf olarak gören bu Bonapart, bu gerçek Bonapart'tır... Bu düzenbaz şefih, halkların yaşamına, onların eylemine ve devletin eylemlerine, sözün en kaba anlamıyla, bir komedi olarak bakar..."

Köyü ve kenti ile ilişkisini koparmamış herkes bilir ki, yakın geçmişte yörenin en serseri, en lümpen, en namussuz ve en soysuz kişisi, şimdi halkın tepesine zorla efendi olarak diktirilmiştir. Keza toplum üzerinde daha önce çeşitli Pazar oyunları ve ücret-fiyat düzenlemeleri ile gerçekleştirilen sömürü, şimdi çeşitli ordu komutanlıkları ve bakanlıklara ait vakıflarla, yardım adı altında zorla el koyma biçiminde gerçekleşmektedir. Tepede yürütülen bu soygun, tabanda daha da katmerli bir biçimde karakol komutanları, erler ve muhbirler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bütün kabadayılar, serseriler, hırsızlar ve tüm sapık generaller ile emekli subaylar günümüzde bir şebeke Halinde teşkilatlandırılmış ve halkın başına bela kesilmişlerdir. Bu şebekenin halka uyguladığı talan o düzeye varmıştır ki, halkın çektiği acılar bile onlar için bir sömürü kaynağıdır. Üç-beş kuruşu olan bir kişiden, elindeki ve avucundakini sızdırmak için oğlu ya da kızı içeriye alınarak fideye istenmekte, kendileriyle işbirliği yapmayan burjuvalar ise vakıflara büyük meblağlı yardımlar yapmaya zorlanarak iflasa sürüklenmekte ve hatta çoğu kez hükümet karalarıyla ve zorla, iflas ettiği ilan edilerek mallarına el konulmaktadır. Devlet tarafından el konulan bu servet ve mallar, daha sonra yeni tekel grupları olarak örgütlenilen generaller ve rejimin sivil uşaklarının emrine verilmektedir.

Esnaftan memura, memurdan işçiye, işçiden köylüye kadar toplumun tümü, vakıflar adı altında örgütlenirilmiş olan (yenisi ve eskisiyle)bu türedi işbirlikçi tekeller tarafından soyulmakta, soyulmayacak kadar yoksul olanlar ise, bir de sırf bu nedenden ötürü işkence altına alınmaktadırlar. Bu ise ihbarcısından yargıcına kadar söz konusu talandan kendi paylarına düşeni almak için ayrı bir olanak sunmaktadır. Böylelikle, toplumun tümü maddi değerleri el değiştirmektedir. Kim tarafından ele geçirilmektedir? Toplumun üretim dışı kalmış, işsiz-güçsüz lümpen takımı tarafından.

İşte, özelliklerini belirlemeye çalıştığımız II. Cumhuriyetin dayandığı rejimin sosyal temeli, genel olarak yukarıda bahsettiğimiz, ister toplumun üstünde isterse tabanında yer alsın tüm sınıf ve tabakalardan gelme böylesi bir tortu tabakadır. Elbette ki, bu kesim işbirlikçi-tekelci kapitalizmin bir ürünü ve faşist burjuvazisinin gerçek temsilcisidir.

12 Eylül askeri-faşist rejimi, iç gelişmelerin olduğu kadar ve hata emperyalizme aşırı bağımlılığı nedeniyle uluslar arası gelişmelerin de bir ürünüdür.

Türk burjuvazisi doğarken nasıl ki esas olarak Alman emperyalizminin Osmanlı feodal sultanlığı ile gayri-meşru ilişkisinin bir ürünü olarak doğmuşsa, işbirlikçi-tekelci burjuvazi ve onun tezgahladığı 12 Eylül rejimi de yine günümüzün kokuşmuş emperyalist mihraklarının en çürümüşleri olan ABD ve Alman emperyalistlerini izdivacından doğmuştur. 12 Eylül rejiminin milliyetçilik iddialarına aldanmamak gerekir. Emperyalist dünyanın koro halinde cuntayı desteklemesi ve hatta onu ideal bir örnek olarak sunması tesadüf değildir.

İyi bilinmektedir ki, 12 Eylül tezgahçıların merkezi Brüksel'deki NATO karargahıdır.

Emperyalist sistem 80'li yılların başından beri en derin ve sürekli bunalımlarından birini yaşamaktadır. Hele hele İran devrimi bunalımın derinleşmesinde ağır bir darbe olmuş ve sistem adeta sersemleşmişti. Ve yine bu yıllarda dünya çapında derinleşen bu bunalımdan emperyalizmin

güçlü bir şekilde çıkabilmesi için, sistemin jandarması ve ileri karakolu olan ABD, Reagan yönetimi ile birlikte taarruza kalkmıştı. İşte bu taarruza kalkış ilk ifadesini veya yansımasını faşist Türk cuntasının işbaşına getirilmesinde buldu.

Emperyalizmin karşı-devrimciliği örgütlemesindeki en başarılı girişimi, 12 Eylül askeri-faşist darbesidir. Cuntanın sistemden bu kadar destek görmesi (yalnız askeri değil), ekonomik, siyasi her türlü ve her düzeyde bundan ötürüdür.

İşlediği insanlık suçu ve dayanılmaz baskı ve sömürüsüne rağmen cuntanın, Avrupa'nın en keskin demokrasi havarisi çevrelerinden bile destek görmeye devam etmesi, yine bundan ötürüdür. Elbette ki bütün bunlar cuntanın emperyalizme sunduğu eşsiz hizmetler karşılığında yapılmaktadır. Bu nedenle de cunta, temsil ettiği güçlerin amaçlarını gerçekleştirmekte sınır ve kural tanımamakta, hedefine varmak için her yol ve yöntemi denemekten çekinmemektedir. Türenmişliğin verdiği çaresizlikle alabildiğine azgınlaşan cunta, ömrünü doldurmuş güçlerin telaşlılığı ile uzun vadeli hesaplar yapamamakta, bu ise bazen bindiği dalı bile kesmesine neden olduğundan, özellikle Batı Avrupalı emperyalistlerin tepkisine yol açmaktadır.

Ancak cunta, Avrupa demokrasisini çok zayıf bir noktadan yakalamıştır. O, Avrupa demokrasileri ve genelde tüm burjuva demokrasilerini zaafını o kadar iyi bilmekte ve üzerlerine öyle ustaca yürümektedir ki, sonuçta istediğini elde ettiğine bakara, "cuntanın çok güçlü" olduğu yanılgısına bile kapılmak mümkündür. Evet cunta bir anlamda güçlüdür. Ama o bu gücünü, sistemin zaaflarından ve kendi demokrasilerine ihanetinden almaktadır. Avrupa kendi var oluşu nedeni olan demokrasiye o denli ihanet etmiştir ki, bu kendisini en açık bir biçimde Kenan Evren ve faşist Türk cuntasına verdiği destek ve onun suçlarına iştirakte somutlaşmıştır.

Doğal olarak, Kenan Evren bugün Avrupa emperyalistlerine ve sözde bir takım demokrat çevrelerine "Siz bir hiçsiniz, kendinizin bizzat o kadar ihanet ettiği demokrasiyi benim çiğnediğimi söyleyemezsiniz. Sizin, ırzına çoktan geçtiğiniz demokrasiyi benim kirlettiğimi iddia edemezsiniz" demek ve bu çevrelerin seslenişlerine kulak asmada, işlerini bildiği gibi yürütmeye devam etmektedir. Çünkü o, temsil ettiği faşist rejimin oluşturulmasında ne denli önemli rol oynadıklarını bilerek, bu çevrelerin sonuçta nasıl olsa kendi istem ve uygulamalarına katılmak ve onu desteklemek zorunda olduklarını çok iyi bilmektedir. Nitekim, günümüzde Avrupalı emperyalist çevreler karşısında takındığı tutumla cunta, bu çevreleri öylesine güç bir duruma sokmuştur ki, onların maskelenmiş tüm gerçeklerini kendi pratiğinde açığa çıkararak, adeta tarihsel bir rol oynamıştır.

Emperyalist Avrupa'nın "Uygulamalarınız Avrupa Konseyi'ni ilkeleriyle çelişiyor. Bu kadar da oyun oynanır mı? Bu oyunu biraz daha kurallarına göre oynayamaz mısınız? Demirel ve Ecevit'in siyasetten men edilmesine ve işlerin yokuşa sürülmesine ne gerek vardı. Biz size terörizmi ve her türlü sivrilikleri ezin, ama tümüyle bizim istediğimize uygun yapın demedik mi? Bunlar tümüyle bizlere bağlı değil midirler? O halde bunlara ne diye bahsi yapılıyor? Tüm bunlar biraz uygarca ve bizim demokrasiye karşı 'hassasiyetimiz' göz önüne alınarak, daha ustaca yapılamaz mı" biçimindeki serzeniş ve çıkışmalarına Kenan Evren şöyle cevap vermektedir: "Beyler bize bütün bunları söylerken yüzünüz kızarmıyor mu? İliklerinize dek gericiliğe batarak, insanlık üzerinde atom savaşı tehdidi savurarak, halklar üzerinde görülmemiş baskı ve sömürü uygulayarak bu konuda en iyi dersi bize siz öğretmediniz mi? Beni işbaşına getiren siz değil misiniz? Öyleyse benim yaptıklarına ne diye karşı çıkıyorsunuz? Rejimimiz bütün bunları yapmaksızın kendisine yüklenen görevi nasıl yerine getirebilir ve tarihi rolünü oynayabilir? Bu nedenlerden ötürü bize en büyük desteği veren, sizlerin de karşılarında vecd içinde durduğunuz Reagan ve Thatcher yönetimi değil mi? Öyle ise ağzınızı kapatın. Batı'nı çıkarlarını her gün, her saat, tekrar tekrar ben sizden daha iyi savunurum ve yerine getiririm. Böyle bir işi gerçekleştirmede ise bu tür gevezeliklerin yeri yoktur."

Ve nitekim cunta ve cunta şefi Evren'in her gün, her yerde sözleri ve uygulamaları ile yaptıkları da bunlardır. Sonuç olarak cuntanın emperyalist sistemin en gerici mihraklarını sıkı desteği içinde oluşturduğu, TC'ni en az tarihsel geçmişinde olduğu kadar günümüzde de emperyalizmin en gerici özelliklerinin bir kaynaşımı olduğu artık tartışma götürmez bir gerçekliktir.

İçte ve dışta kaynağını böylesine gerici ve çürümüş güçlerden alan 12 Eylül askeri-faşist rejiminin günümüzdeki durum ve uygulamalarının, toplumu karşı karşıya bıraktığı sonuçlar nedeniyle etkisi altına alamadığı bir tek fert dahi kalmamıştır.

Rejim her şeyden önce, içte hiçbir güç ve hiçbir sınıfın yapamayacağı kadar toplumla oynadı. 12 Eylül cuntasını el atmadığı hiçbir şey kalmadı. Hatta bu işte o kadar ileri gitti ki, efendilerinin “mülkiyet kutsaldır, dokunulmazdır” ilkesinde en büyük gediği kendisi açtı. Hırsızlıkla, zorla toplumun elinde ne var ne yok toplayan ve bunu doruk noktasına çıkaran, bu rejimin ta kendisidir. Ama bu, düzenin şu ya da bu kişisi, yine şu ya da bu kurumun icat ettiği bir durumdan çok Türk kapitalizmini çürüme ve çöküş döneminin ortaya çıkardığı kaçınılmaz bir olgudur. Çünkü Marx’ın 1850’ler Fransa’sı için dediği gibi, “Artık yalnız 10 Aralık derneğinin başkanı kurtarabilir burjuva toplumunu! Artık yalnız hırsızlık kurtarabilir burjuva toplumunu! Yalnız piçlik aileyi; düzensizlik düzeni kurtarabilir!”

İşte böylesi bir ortam içerisinde bulunan toplum, her alanda üzerine çöken bu karabasana karşı her geçen gün sesini daha fazla yükseltmeye çalışmaktadır. Ancak toplum, bir kez eline düştüğü bu kırk haramiler çetesinden, ne malını ve ne de canını kurtaramamaktadır.

“12 Eylül öncesini hatırlayın, günde 20 kişi ölmüyor muydu” diyen cunta, sanki kendileri adam öldürmüyor ve yüz binleri katliamdan geçirmiyormuşçasına, kendisini topluma bir nimet gibi sunmakta, “soyulup soğana çevrilmişseniz bunu nimet bilin, başınıza daha da kötüsü gelebilirdi. İflasa sürükleniyor olabilirsiniz ama ne de olsa yaşıyorsunuz” diyerek gerçekleştirdiği soyguna herkesin şaşkın bakışları arasında ve milletin gözünün içine bakarak devam etmektedir. Ve cunta tüm bu uygulamalarına “birlik, düzen ve güvenliğin sağlanması” adını vermektedir.

Mal ve mülk için durum bu iken, namus ve can güvenliği için ne söylenebilir? Bugün gerçekte, Hitler faşizmine bile taş çıkartılırcasına süren işkenceler altındaki can güvenliğinin nasıl olacağı ortadadır. İşkence sadece devrimcilere karşı uygulanan bir şey değildir. Bugün toplumun, işkenceden nasibini almayan tek bir ferdi dahi yoktur. Belki birçoğu somut olarak işkence görmemektedir, ama aile ve akrabalarından en az birisi işkence altında tutularak diğerlerini de manevi olarak bu işkencelerden paylarını almaları sağlanmaktadır. Toplum, böylesi bir yaşama zorla mahkum edilmiştir.

Durum son derece açıktır. Toplum böyle bir can güvenliği altında, günde 40 kez can vermekte, ihanet ve kölelik arasında bir tercih yapmaya zorlanmaktadır. Bugün Türkiye’de uğrunda gerekirse ölünen sonuna kadar bağlı kalınması gereken insani değerler, o denli kabul edilmez ve yaşanmaz bir biçimde çiğnenmiştir ki, bu değerlere her sahip çıkış anında ölümle karşılık bulmaktadır. O nedenle, “can güvenliği” bir yana, bugün topluma hakim olan, insan hayatını hiçe sayarak günde yüz ve hatta bin defa can alan ve bu bakımdan can güvensizliğinin son derece yaygınlaşmış bulunduğu bir yaşam biçimidir. Ama eli kanlı ve ağzı salyalı askeri-faşist çete, “can güvenliği”ne ilişkin bu demagojiyi öylesine sık kullanmıştır ki, neredeyse insanlar gerçekten hayatlarını kendilerine bahşedenin Kenan Evren olduğuna inanacak kadar alıktırılmıştır. Halbuki can bahşetmek bir yana, canı bizzat alan bu çetenin ta kendisidir. Evet, bu konuda fazla bir şey söylemeye gerek yok, Türkiye’de yaşanan gerçekler bunlardır. Herkes çevresinden gelen iniltiye biraz kulak verirse, cuntanın sağladığını iddia ettiği can güvenliğinin neme nem bir güvenlik olduğu hemen anlaşılabilir.

Cuntanın dilinden ve elinden düşürmediği diğer bir konu da namus meselesidir. Tarihte ender rastlanan namus düşmanlığı bizzat bu çete tarafından yürütülür ve tepede olduğu gibi tabanda da yalnız devrimci bayan ve erkekler değil, toplumun tümünün namusuna el atılırken, bu alçak çetenin namus havarisi kesilmesi, gerçekten insanlara parmak ısırtacak cinsten iğrenç bir demagojidir.

Her şeyden önce insanlar, bizzat bu rejim tarafından işsiz bırakılarak, sonra elinde ne var ne yok el konularak ve ar-namus duyguları yok edilerek, en soysuz yaşantıya zoraki biçimde yine bu rejim tarafından itilmektedir. Bu durum esrar, içki, fuhuş vb yöntemlerle yaygınlaştırılmaktadır.

Evet, cuntanın her gün, her saat ısıtıp temcit pilavı gibi öne sürdüğü mal, can ve namus güvenliği böyle sağlanmaktadır. Güven, huzur, emniyet kelimelerine cunta tarafından kazandırılan anlam bu olunca, demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine, ekonomik ve sosyal yaşama vereceği

anlam ve biçim de kendiliğinden anlaşılabilir. Cunta, yönetimi boyunca ekonomide işçi sınıfının, köylünün ne kadar yoksullaştıklarına, işsiz, güçsüz kaldıklarına veya 80'ler öncesi ücretler ve fiyatlara nazaran bile toplumun ne girdaplara sürüklediğine değinmeyeceğiz. O kurtardığını iddia ettiği düzene ve egemen sınıflar açısından ne yaptıklarına bakmak dahi rejimin durumu ve uygulamaları hakkında fikir edinmeye yeter.

Birçok sınıfın elinde ne var ne yok çalıp çırpan generaller, tüm ordu ve şürekası iyice palazlanmışlardır. Ve şimdi inleyip sızlayan yalnız işçiler ve köylüler değil, özellikle son zamanlarda, yine burjuva birçok ara tabaka da, “kırk haramilerin soygunundan paylarına düşeni almaktadır. Denilebilir ki, tekel gruplarını bir kısmı da içinde olmak üzere burjuvazinin büyük bölümünün elindeki servet ve değerler yeniden paylaşımına tabi tutulmaktadır. Her şey biraz da yeni tekel gruplarının oluşturulması için sermayenin el değiştirmesini sağlamaya göre düzenlenmektedir. Önce bankerler rezaleti, daha sonra bankalar ve iflas eden şirketleri kurtarma operasyonları hep bunu için yapılmaktadır.

Üretimdeki gerileme ve hayat pahalılığındaki artışa rağmen “ekonomik istikrar” olarak lanse edilen bu soygun ve talan, yine bu temelde sağlanan nasibi ihracat artışı nedeniyle, son derece başarılı bir ekonomik gelişme olarak sunulmaya çalışılmaktadır. İhracat artışı ile sağlanan gelir, halkın kemerleri biraz daha sıkmasına mal olurken, cunta işbirlikçisi kesimlerin daha da semirilmesine yol açmaktadır. Bu temelde iyice çarpıtılan ekonomik hayat, emperyalizmin de desteğiyle her alanda hızla militarizm edilmekte ve bir savaş ekonomisi niteliğine büründürülmektedir. Bunun da savaş kundakçısı bir ekonomi olduğu ve bunalımı zirveye çıkaracağı açıktır. İşte istikrara kavuşturulduğu ve kurtarıldığı iddia edilen ekonomisini durumu da günümüzde budur.

Çok iyi bilinmektedir ki, işsizliğin %10'a ulaştığı birçok Avrupa ülkesi, bunu geleceğine yönelik ciddi bir tehdit saymaktadır. Oysa bu oran Türkiye'de resmen %30, gizli işsizlikle birlikte %50'dir. Hayat pahalılığı alınan tüm “önlemlere” rağmen %30'dan aşağı düşmemektedir. Oysa bu, diğer ülkelerde %10'a ulaştığında bunalım olarak adlandırılıp, acil önlemlere başvurulmaktadır. Sanayide birçok şirketin kapandığını ise herkes bilmektedir. Bütün bu gerçeklere karşılık rejimin temsilcilerinin ileriye sürebildikleri tek şey ihracatın arttığıdır. Bu, ekonominin bunalımdan çıktığını değil, bunalımın, ekonominin çeperlerinin en ince noktasına kadar derinleştiğini ve yaygınlaştığını gösterir. Hele bir de, suni birtakım zorlamalarla, üretime dayalı olmayan, daha çok savaş hali yaşayan Libya, İran, Irak gibi ülkelere her birisine birer milyar kapasitede ihracat yapıldığı dikkate alınırsa, 3 milyarlık ihracat artışının da kaynağı anlaşılır. Bu istisnai ve tesadüfi koşullar her an değişebilir. Öyleyse ortada korkunç bir başarısızlık vardır. Tüm bu veriler bunalımın bütün vahametiyle devam edeceğini gösterir. Kısaca, Türk kapitalizmini ekonomik bunalımlarını bu rejim altında aşma ve kendini yaşatma olanağının olmadığı artık açığa çıkmıştır.

12 Eylül askeri-faşist rejiminin demokrasiye ilişkin iddia ve uygulamaları ise üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Anımsanmalıdır ki, demokrasi daha çok bu tip diktatörlere, generallere karşı savaşarak elde edilir. O halde, demokrasinin hedefi olan ve bu temelde devrilmesi gereken bir gücün demokrasiyi kurması nasıl mümkün olabilir? Bu açık gerçeğe rağmen, her gün radyo, TV ve basından “demokrasiyi kuruyoruz; birinci evre bitti ikinci evreye geçtik” safsatalarını duymaya devam etmekteyiz. Bu “demokrasinin birinci evresi” hepimizce bilindiği gibi “danışma meclisi”nin oluşturulması ve faaliyetleri ile başladı. Danışma meclisinin toplumun en uşak, en soysuz ve demokrasi düşmanı kesimlerini birleştirilmesinden oluştuğu, gerek seçilen kişilerden ve gerekse uygulamalardan ortadadır. Denilebilir ki, Türk tarihinde bile bundan daha yanaşma, daha uşak bir meclis görülmemiştir. Bonapart hükümetiyle benzerlik arz eden bu duruma Marx şöyle atıfta bulunur: “Fransa daha önce de bir sürü metres hükümeti görmüştür; ama, henüz, hiçbir zaman bir hommes entretenus (kapatma erkekler) hükümeti görmedi.” (Marx-Engels, Seçme Yapıtlar I, syf. 587) Ne kadar kompleksli, iş ve sosyal hayatta başarısız, sadist, arzu ettiğini elde edememiş biri varsa bunların hepsi bugün danışma meclisinde bir araya getirilmiş ve toplumun her alandaki yaşamını yasal düzenlemeye kavuşturmakla görevlendirilmiştir (!) Bu meclis hukuk alanında yaptığı anayasa ve çıkardığı kanunlarla bütün bir insanlık tarihi boyunca görülmemiş bir

kanunsuzluk örneği sergilemiştir. Kendisi bizzat kanunsuzluk demek olan, sınır tanımayan azgın bir diktatörlüğün emri altında oluşturulmuş kanunların en büyük kanunsuzluk olacağı açıktır. Ama cunta şefleri bu açık gerçeklere rağmen, bu alanda da büyük bir demagoji sürdürmektedirler.

Demokrasi, şanına uygun bir biçimde böyle alçakça katledilirken, içte ve dışta rejim yardakçısı birçok güç tarafından bu durum “demokrasiye geçiş için atılmış ileri bir adım” olarak lanse edilmeye çalışılmıştır.

“Demokrasi” yolunda atılan ikinci adım olarak sunulan “siyasi partiler ve seçim yasası” da yaratıcılarını bile dehşete düşürecek derecede seçimlerle ve partilerle oynanmış olduğunun bir belgesi olarak ortaya çıkmıştır. En gerici, burjuva demokrasisini en az kabul eden kesimler, en anti-demokratik uygulamalarda bulunan Demirel bile bunun faşizm olduğunu, faşizmin bir oyunu ve yutturmacısı olduğunu itiraf etmekten kendisini alamamışlardır. Konuyla ilgili olarak siyasetten men edilmiş “16eski politikacı” imzasıyla dağıtılan yazıda şunlar belirtilmektedir: Seçimlerin bir sahtekarlık tablosu çizdiğini söyleyip, “Avrupa ve ABD’nin Türkiye’deki diktatörlük ile demokrasi arasındaki savaşta tarafsız kalmalarını isteyerek, “Kenan Evren’in sunduğu diktatörlük rejimini desteklemeye devam eden Batılı müttefikler, Türkiye’de demokrasiye dönüşün gecikmesinin de müttefikleri değil midirler” diye devam etmekte, “Türkiye halkı cunta tarafından seçilmiş olan adayları oylayacaktır. Bu Türk ulusuna, Türk ordusuna ve ülkeye bir hakaret değil midir? Türkiye bir Pakistan değildir. Biz bir Ziya-ül Hak aramıyoruz. Türkiye, tarihi boyunca asla bir sömürge olmamıştır. Türkiye bugün, ordunun iktidarı ele aldığı 12 Eylül 1980’den önceki krizden daha ağır bir krize itilmiştir” demekte ve “bu gidişin sonu faşizm veya komünizm olacaktır. Türkiye’de özgür ve dürüst bir seçime yer olmayacaktır” sözleriyle bitmektedir. (Time dergisi, aktaran Demokrat Türkiye)

Evet kendileri yıllarca kendileri yıllarca faşizmin değirmenine su taşımış bu burjuva uşakları bile, faşizmin bu dizginsizliği karşısında öfke ve şaşkınlıklarını gizleyememektedirler. Çünkü, bir türlü anlayamadıkları bir biçimde rejimin her şeyi kılıçla halletme mantığının bir gereği olarak, kılıcını en fazla onlara kaldırmaya başlamıştır. Oysa bunlar 12 Eylül’e alkış tutan, ordudan medet uman, en gerici uygulamaları salık verenlerdir. Yine konuya ilişkin Marx’ın Bonapart hükümetine atıfta bulunan sözlerine başvuralım:

“Fransız burjuvazisi çalışan proletaryanın egemenliğine karşı şaha kalkmıştı ve başında 10 Aralık derneğinin başkanı olmak üzere, lümpen-proletaryayı iktidara kendisi getirdi. Burjuvazi kızıl anarşinin gelecekte yapacağı terör korkusu ile, bütün Fransa’yı, yürek çırpıntılı içinde tutmuştu ve 4 Aralık’ta, Montmartre Bulvarı’nın ve İtalyanlar Bulvarı’nın seçkin burjuvalarını, rakı ile sarhoş olmuş düzen askerinin tüfek atışlarıyla pencerelerinden aşağı indirterek burjuvazi için böyle bir geleceği defterden silen Bonapart oldu. Burjuvazi, kılıcı tanrılaştırmıştı, şimdi ise, kılıç ona hükmediyor. Burjuvazi, halk toplantılarını polis gözetimi altına sokmuştu, şimdi polis gözetimi altına konma sırası onun salonlarına geldi. O, demokratik ulusal muhafızı dağıtmıştı, şimdi dağıtılan kendi ulusal muhafızıydı. O, sıkıyönetim ilan etmişti, şimdi ona karşı sıkıyönetim ilan edildi. O jürilerin yerine askeri komisyonları getirmişti, şimdi de, kendi jürileri, yerlerini askeri komisyonlara bıraktılar.

Burjuvazi halk eğitimini rahiplere teslim etmişti, şimdi rahiplere teslim edilen kendi eğitimiydi. O, yargılamadan, insanları sürmüştü, şimdi onu sürüyorlar yargılamadan. O, devlet kuvvetiyle toplumun her türlü hareketini bastırmıştı. Şimdi de devlet kuvveti, onun kendi toplumunun her türlü hareketini bastırıyor. O, para çantası aşkına kendi politikacılarına ve kendi edebiyatçılarına başkaldırmıştı. Şimdi ise, onun politikacıları ve edebiyatçıları bir yana atılmakla kalmamış, kendisinin de ağzını tıkayıp kalemini kırdıktan sonra çantasını yağmalıyorlar. Burjuvazi, yorulmak bilmeden, Aziz Arsene’in Hristiyanlara bağırarak bağırdığı gibi bağırıyordu: Fuge, tace, quiesce! (sıvış, ses etme, rahat dur!) ve işte şimdi Bonapart bağırıyor burjuvaziye: Fuge, tace, quiesce!” (Marx-Engels, Seçme Yapıtlar I, syf. 570)

İşte tüm bu uygulamalardan sonra cuntanın demokratik ve sosyalist çevrelerinin dışında kendilerine de yönelmelerinden sonradır ki, Demirel ve Ecevit’iyle bunlar, demokrasi havarisi kesilmişlerdir. Durum böyle olmasına rağmen mevcut uygulamaların demokrasiye doğru güçlü

adım olarak değerlendirilmesi, burjuvazi için demokrasi, kendi kaderini belirleyebilmesi, iktidarını koruyabilmesi demek olan burjuva demokrasisinin içeriği ile de çalışmaktadır. Çünkü pratikte görülen bunun tam tersidir. Emperyalizmin en has adamları Demirel'ler, Ecevit'ler çevreleri ile birlikte onar yıl siyasetten men edilmişlerdir. Bunlar dışındaki ikinci kuşak uşaklardan 500'e yakınına da siyasetle uğraşması beşer yıl men edilmiş, iş bununla da kalmayıp, yeni kurulan partilerin AP ve CHP'nin devamı sayılmasından ötürü ya kapatılarak, ya veto edilerek, ya da çeşitli hile ve entrikalarla seçimlere katılmaları engellenmiştir.

Bunlara yönelik uygulamaların nasıl gerçekleştirildiği bilinmektedir.

BTP, AP'ni devamı olduğu gerekçesiyle kapatılmış, Doğru Yol Partisi vetolardan dolayı gerekli kurucu üye sayısı barajını öngörülen süre içinde aşamadığından seçimlere katılamamıştır.

Sosyal-demokrat bir parti kurmak amacıyla Erdal İnönü piyasaya çıkmış ve SODEP kurulmuştur. Ama o da, DYP'nin akıbetine uğramaktan kurtulamamıştır. Bütün bu kişi ve kuruluşların tekeli burjuvazinin has temsilcileri olduğu bilinmektedir. Bu kesimlere karşı tutumu böyle olan cuntanın kuracağı "yeni demokrasi"nin neme nem bir şey olduğunu anlamak zor değildir.

"Demokrasi" yolunda atılan "üçüncü adım" da, ilk adım gibi Evren faşizminin daha da kurumlaşmasına hizmet için atılmıştır. Üçüncü adım, bilindiği gibi, partilerin kurulması aşamasıdır. Hepsisi de bütünüyle cuntanın emrinde olan, biri emekli general ve subaylarla donatılmış MDP, biri ekonominin akıl hocaları takımı-teknik kadrodan oluşan Anavatan Partisi, bir diğeri ise, yüzde yüz kapatma bir "solcu" olan HP olmak üzere üç parti kurulmuş ve seçimlere sadece bu üç partinin katılmasına izin verilmiştir.

Siyaset yapmak isteyen sivillere yüzde yüz yeni rejime hizmet için bu partiler dışındaki tüm kapıları kapatan cunta, siyasi kurumlaşma adı altında generallerin geleceğini de güvenceye almayı ihmal etmedi. Ve onların yerini cumhurbaşkanlığı ve sekreter yası biçiminde sağlamlaştırdı. "Demokrasiye geçişin son aşamasında" olan 6 Kasım "seçimleri"nden sonra geliştirilecek "Demokrasiye geçtik" demagojisine ilişkin birkaç noktaya dikkat çekmek gerekir. Açık ki seçimler faşist diktatörlüğü maskeleyen faaliyetlerinin son perdesidir. "Demokrasiye geçiş aşamaları" ne ise, 6 Kasım sonrası "demokrasi" de o olacaktır. Nasıl ki, "anayasa" Kenan Evren'in sınır tanımayan diktatörlüğünü onaylatmada bir paravan görevi görmüşse, 6 Kasım "seçimleri" de faşist diktatörlüğün onaylatılmasında bir paravan vazifesi görecektir. Çünkü bu oyunun oyuncuları cunta tarafından belirlenmiştir. Halk sadece bu oyunu seyretmek zorlanmaktadır. Aslında bu, 12 Eylül'de iktidarı zorla ele geçiren darbecilerin başvurdukları zor adım adım toplumsal yaşamın tümüne egemen kılma çabasından başka bir şey değildir. Bunu önce orduda, giderek devlet ve toplum üzerinde bir dizi kurumlaşma ve yeniden örgütlenme ile gerçekleştirmektedirler. En kısıtlı burjuva demokratik hakları bile rafa kaldıran, en uşak burjuva muhalefeti bile yalnız siyasal değil, ekonomik olarak da devre dışı bırakan bir yönetimin demokrasiyi getirmesinden değil, ancak faşist diktatörlüğü pekiştirmesinden bahsedilebilir. Çıkarılan tüm yasalar, oluşturulan tüm kurumlaşmalar ve her türlü girişim hep buna yöneliktir. 6 Kasım seçimlerinde oluşacak olan "parlamento" ile bu diktatörlüğün göze batan yanlarının gizlenmesi amaçlanmaktadır.

Parlamentolar ve partiler iktidar olmak için kurulurlar. İktidar eğer kurallarına göre oluşmuşsa meşruiyetini parlamentodan alır. Halbuki bugün Türkiye'de tam tersi bir durum yaşanmakta, parlamento meşruiyetini iktidardan, yani Kenan Evren ve şürekasından almaktadır. Önce bizzat cunta tarafından yerle bir edilen bir kurum şimdi diktatörlüğün onayından geçerek yeniden kurulmaktadır. Marx'ın Louis Bonapart için dediği gibi, "Bonapart 1848 Devrimi için ihlal edilmez görünen her şeyi ihlal ediyor; kimilerini devrime boyun eğmiş, kimilerini de devrim ister duruma getiriyor ve hükümet mekanizmasından hükümet mekanizması halesini çekip çıkararak, onu hiçe sayarak, onu aynı zamanda hem rezil hem de gülünç ederek bizzat düzen adına anarşi yaratıyor..." Bugün cunta şefi Kenan Evren'in de değil diğer partiler, bizzat kendi yönetimine bile yaptığı tam da böyledir.

Yalnız kurucular ve partiler değil, parlamentoya girecekler bile cuntanın onayını alarak meşruiyet kazanabilmektedirler. Bu, parlamentonun gayri-meşru bir kurum olduğunu, faşizmin ayıplarını örten bir asma yaprağı olduğunu ortaya koymaktadır.

Bugün bu rejim altında çok sınırlı, burjuva ve hatta tekeli anlamda da olsa bir demokrasiden söz edilememektedir. Tekeller için dahi olsa bir demokrasiye müsaade edilmiyorsa, 6 Kasım'da oluşacak parlamentonun diktatörlüğü maskeleyen bir perdeden başka bir şey olmayacağı rahatça söylenebilir.

Bugüne kadar cunta dört başı mamur faşist bir diktatörlük için ne gerekirse onu yapmıştır. Bu, 6 Kasım'la tamamlanacaktır. Bundan sonra izleyeceği tutum, her türlü örgütlenmesini ve kurumlaşmasını tamamlamış, devrimci güçler karşısında “zafer kazanmış” bir karşı-devrim hareketi olarak oluşturduğu bu yapıyı korumak ve savunmak olacaktır.

6 Kasım 1983'ten sonra girilecek süreç, karşı-devrim güçleri açısından sürekli bir çürüme, çöküş ve baş aşağı gidiş, devrim güçleri açısından ise devrimin arifesi olacaktır.

12 Eylül rejiminin geleceği ile ilgili olarak konuyu biraz daha açmak ve devrim güçleri açısından bazı sonuçları ortaya koymak, mevcut durumun ve görevlerin kavranması bakımından önem taşımaktadır.

12 Eylül rejiminin geleceği

Şimdiye kadar yaptığımız güncel durum hakkındaki belirlemeler cuntanın geleceğinin ne olacağını açığa çıkarıyor.

Türk burjuvazisi, Türk kapitalizminin ömrünü uzatmak için 12 Eylül hareketine başvurmuş, ancak bunun 6 Kasım senaryosu ile iflas edeceği açıkça ortaya çıkmıştır. Yeni değerlendirmelere gerek yoktur. Bu bunamış ve hiçbir zaman üretmeden asalak bir şekilde yaşamış ihtiyar bakire, “kurtarıcısı” generaller çetesinin kucağında son nefesini vermekten kurtulamayacaktır. Bu gidişin böyle olacağını cuntanın akıl hocaları ve efendileri emperyalistler bile büyük bir endişe ile itiraf etmektedirler.

CİUA'nın güvenilir uşağı ve 12 Eylül'ün teorisyenlerinden Metin Toker bile bu konuda “Uygulanırsa mutlaka hüsrarla bitecek bir senaryo” başlıklı makalesinde gerçeği, “O zaman seçim yarışında ancak üç parti kalır. Bunlardan bir tanesine zaten bu kadar kısa zamanda bu kadar boy atacağı düşünülmendiğinden müsaade edilmiştir. Bu arada onun başına da bir şey getirilirse iki partili mükemmel bir sistem oluşturulur. Bunlardan bir tanesi anayasal ortanın sağını, öteki solunu temsil ettiği için sistem fevkalade demokratiktir de... Seçmenin sandık başındaki tamamıyla serbest iradesine göre biri ‘majestenin iktidarı’, diğeri ‘majestenin muhalefeti’ olur. Bazı kimselerin pek de meçhul olmayan sebeplerden dolayı sokuşturmaya çalıştıkları senaryo uygulama imkanı bulursa bütün bu olacakları, adımın ‘Metin’ olduğunu bildiğim kadar açık şekilde görürken tarihi karara on gün kala bunları söylemezsem ben ilerde çocuklarımla bile yüzüne bakamam” diye itiraf etmektedir.

Yine cuntanın şakşakçısı ve akıl hocalarından Nazlı Ilıcak bu gidişin acı bir son ile biteceği endişesini “Her gece iki gündüz arasındadır” makalesinde şöyle dile getirir: “Uzun vadede istikrar ancak demokrasilerde bulunur. Demokrasinin kapıları ülkeyi derinden sarsacak ani iktidar değişikliklerine, olup-bittilere, maceralara kapalıdır. Bu gün, iktidarda olan şahıs, yarın muhalefet için de itibarlı bir mevki işgal eder. peron gibi metreslerini, dolarlarını, gar dolap dolusu elbiselerini bırakıp pijama ile yabancı bir gemiye sığınmaz. Hitler gibi bir sığınakta canına kıymaz. Mussolini gibi bir sokak fenerine baş aşağı asılmaz.”

Tabii ki bu itiraflar cuntanın gazabına uğramaktan kurtulamamıştır. Yazı sahipleri hakkında dava açılmış ve yayını yapan gazeteler hemen kapatılmıştır. Ama güneş balçıkla sıvanamaz. Kaldı ki, bu konuda endişelerini dile getiren yalnız bu çevreler değil, efendileri emperyalistler bile aynı endişeleri taşımaktadırlar.

ABD Dışışleri Bakanı, “Bu rejimin ilerde geniş huzursuzluklara yol açması kaçınılmazdır” demektedir. Avrupa sosyal-demokratından muhafazakarına kadar bütünüyle bu uygulamaların demokrasi ile ilgisi olmadığı konusunda feryat etmektedir.

Sonucun ne olacağı bu çevreler tarafından böylesine açık ifade edildiğine göre pek fazla bir şey söylememize gerek kalmamaktadır.

Evet, Türk kapitalizminin güvence altına alındığı insan hak ve özgürlükleri, mal ve can güvenliği, ekonomi, demokrasi, kısacası tüm toplumun sağlama alındığı iddialarının gerisinde yatan gerçek budur. Bütün bu gerçekler karşısında Türk burjuvazisinin felsefesi ise “bunak bir ihtiyarın küçük bir çocuk gibi hırçınlaşması” biçiminde özetlenebilir. Açık ki, özellikleri ve hastalıkları ortaya konan bir yapı 12 Eylül’ün 40 harami mantığıyla düzeltilemez.

Bu nedenle de içerde başta emekçi sınıf ve tabakalar olmak üzere, rejimin dayanağı ve işbirlikçisi dar bir kesim dışında, 12 Eylül askeri-faşist yönetimi en yakın bağlaşıkları ve hatta suç ortağı bazı emperyalist çevrelerden bile hızla soyutlanmaya başlamıştır. Özellikle son dönemde gerek içte, gerekse Avrupa’da rejimi teşhir çabalarının yaygınlaşması bunu doğrular niteliktedir.

Nereden bakarsak bakalım TC, generallerin elinde son anlarını yaşamaktadır. Ama bu son kendiliğinden gelmeyecektir. Yıkılıncaya kadar bir örüntüden ibaret olarak da kalsa bu rejim, ancak devrimci bir savaş karşısında nihayet bulacaktır.

12 Eylül şimdiye kadar Kemalizm sadık bir şekilde TC’yi ulaştırması gereken noktaya getirmiş, şimdiye kadar örtülü olan toplumsal çelişkileri gün ışığına çıkarmıştır. Hemen hemen tüm sınıf ve tabakaları kendi düşmanı haline getirmiş, çelişkileri derinleştirmiştir.

Devrimle değiştirilmesi gereken birçok şeyi karşı-devrimci bir tarzda değiştirmiştir. Yani parlamento, anayasa, partiler, sendikalar... vb birçok kurum karşı-devrimci bir tarzda değiştirilmiştir. Tüm iktidar, tüm toplum bir kişinin eline teslim edilmiştir.

12 Eylül cuntası tarihsel rolünü oynamış ve doğal olarak objektif ve sübjektif anlamda ne kadar karşıtı güç varsa ayağa kaldırmış ve muhalefet cephesini alabildiğine genişletmiştir. Objektif planda çelişkileri derinleştirmekle kalmayıp, sübjektif planda en azgın baskı, sömürü, işkence ve katliamı uygulayarak muhalefet güçlerinin bilinçlenmesini sağlamıştır.

Rejimin yıkılması için ne kadar muhalif güç gerekliyse her türlü uygulama ve yöntem ile rejim karşısına dikilmiş, en kaba ve karşı-devrimci zoru uygulayarak halkın devrimci zorunu uygulayacağı zemini hazırlamış, uygulamalara karşı öfke, hiddet son kerteye ulaşmıştır.

Kısaca sosyal, siyasal, ekonomik, tüm alanlarda devrimin gelişmesi ve Kemalizm’in almış olduğu bu son biçimin yıkılması için ne gerekliyse bizzat rejimin kendisi tarafından yapılmış ve koşullar son derece olgun hale gelmiştir.

Ancak devrim için son derece elverişli hale gelmiş olan bu koşullar, devrimci bir savaş geliştirmek yönünde yeterince kullanılıp değerlendirilebilecek mi? Günümüzün can alıcı sorunu budur. Çünkü rejimin önümüzdeki beş yıl içinde planlanan kurumlaşmasının gerçekleşip gerçekleşmemesi de buna bağlıdır. Ya devrimci ve demokrat güçler bu elverişli koşullardan yararlanarak işte ve dışta devrimci gelişme ve çözümü dayatacak, ya da rejim tüm bu çürümüşlüğüyle ve sadece devrimci-demokrat güçler üzerine düşeni yapamadıkları için kendini her alanda kurumlaştırabilecek ve değişik biçimler altında da olsa, franko faşizmi gibi ömrünü on yıllara uzatabilecektir. Devrimci-demokrat hareketin yedeğinde olmayan bir burjuva muhalefet de bu gerçeği değiştirmekte fazla rol oynayamayacaktır. Burjuva muhalefet (liberal, küçük-burjuva) böylesi bir hareketin baskısı olmaksızın, hiçbir zaman rejim üzerinde ciddi bir baskı unsuru olamayacak, rejim tarafından ciddiye bile alınmayacaktır. İç mücadelenin ortaya çıkardığı beklenmeyen bazı durumlarda iktidara gelmesi halinde ise, bu burjuva muhalefet, biçimde bazı değişiklikler olsa bile esasta faşizmin programını uygulamak zorunda kalacaktır. Çünkü rejime karşı köklü bir yönelimi gündeme koymaksızın, yani kısaca rejimin tasfiyesini hedeflemeksizin mevcut koşullar içinde, yine mevcut program dışında herhangi bir programı gündeme koyabilme imkanı yoktur. Rejim her alanda programını yürütebilmenin her türlü tedbirini almış, orduyu, rejimin geleceğini güvenlik altına almadan baş sorumlu olarak tayin etmiş, bu nedenle de günlük yürütmeyi bile şu veya bu biçimde bu kurumun denetim ve vesayeti altına sokmuştur.

Tüm bu gerçeklerden ötürü denilebilir ki, rejimin geleceği denen bir şeyden ancak, devrimci ve demokratik muhalefetin devrimci bir savaş temelinde rejimin varlığına son vermek ve halklarımız için özgür ve bağımsız bir geleceği sağlamak için rollerini oynamaları gereken bu tarihi dönemde bir yetmezlik, ya da ihanet içine düşmeleri halinde söz edilebilir. Yoksa yukarıda saydığımız nedenlerden ötürü bu rejimin geleceği yoktur ve varlığını sürdürmesi söz konusu olsa bile bu ancak uzun süren bir can çekişme olabilir.

Bu noktada, önümüzdeki dönemde rejim açısından durum bu iken, bu rejime son verecek olan muhalefet güçlerinin, devrim cephesinin durumu nedir ve gelecekte ne olmalıdır?

Genelde Türkiye muhalefet hareketi, Özelde demokratik ve sosyalist hareketin tarihsel Ve güncel durumu ve önünde duran görevler

a)Burjuva muhalefetinin durumu ve niteliği

12 Eylül rejimine karşı yalnız demokratik sosyalist bir muhalefet değil, burjuva bir muhalefet de gelişmektedir. Bu, devrimci güçler açısından bir kazanç sayılmalıdır. Ancak geçmişini çok iyi tanıdığımız bu sivil burjuva muhalefetin çok güvenilir, hele demokrasi savaşımında iyi bir müttefik olmayacağı açıktır. İktidarda iken, milyonluk tabana sahip partilere ve parlamentoya sahipken bu olanakları nasıl kullandığını çok iyi bilinen bu kesimin, bugün bu olanaklardan yoksun olarak nasıl bir muhalefet yapıyor açıktır. Bu muhalefet, kendi içinde sivil-faşist kanattan sosyal-demokrasi ve küçük-burjuva muhalefete kadar çeşitli renkler taşımakla birlikte, genel olarak kendi öz dinamiklerine dayalı ve yine kendi öz çıkarlarını savunan bir mücadelenin sonucu olarak değil, cuntanın fazla teşhir olduğunu ve muhtemelen tutunamayacağını hesaplayan emperyalistlerin, devrimci-demokratik hareketin gelişimini önleme temelinde bir ihtiyati tedbire duyduğu ihtiyaçtan ötürü vardır ve daha çok da onun desteği ile canlandırılmaktadır.

Elbette ki biz, bunu belirtmekle, burjuva muhalefetin sivil-faşist kanat da içinde olmak üzere ekonomik ve sosyal bir zemine dayandığını ve onun bir ifadesi olduğunu yadsıyamıyoruz.

12 Eylül öncesinde AP iktidarı döneminde başlatılan, 12 Eylül'den sonra ise tümüyle hakim kılınan ekonomik politika, bugünkü burjuva muhalefetin boyutlarını ve içeriğini belirleyen en temel etkenlerden biridir.

24 Ocak kararları altında formüle edilen bu yeni ekonomik politika, 1979'lara kadar uygulanan ekonomik politikalarla temelden bir takım farklılıklar göstermektedir.

24 Ocak kararları, her şeyden önce, bu kararların uygulamaya konulduğu döneme kadarki ekonomik işleyiş ve tekelleşme modeline bir tepki olarak doğmuştur. Bilindiği gibi, ister devletçiliğin ağır bastığı dönemlerde, isterse DP iktidarı ile başlayan özel sektöre dayalı ekonomik modelde olsun kapitalist gelişme, büyük ve özellikle de tekelci burjuvazinin himayecilikle palazlandırılıp geliştirilmesine dayandırılmıştır. Ancak bu gelişme, normal bir kapitalist gelişme sürecine, yani kendi iç dinamikleriyle sanayi kapitalizmi biçiminde bir büyümeye varabilseydi, sorun yoktu. Ya da bir başka deyişle, bugünkü sorunlar gündeme gelmezdi. Ama tekelleşmenin dışa bağımlı ve montaja dayalı hafif sanayi dalındaki bilinen çarpık gelişimi, ağır sorunları da beraberinde getirdi. Bu sorunların başında sanayi için gerekli hammadde ve ara malını hemen bütünüyle dışardan almak zorunda kalan Türk tekelci kapitalizmi, bu nedenle adeta bir döviz yutma makinesi haline gelmişti. Bu özelliğinden ötürü Türk ekonomisi, yatırımlar ve üretimin sürdürülmesinde sürekli döviz ihtiyacı içinde kıvranıyor ve giderek artan bir biçimde dış borç ve krediye gereksinim duyuyordu. Nitekim bu nedenle 1980'lere gelindiğinde 20 milyar dolara varan dış borç tutarı ile iflasın eşiğine gelmiş, bu durumyla uluslar arası para kuruluşlarını dahi telaşa düşürmüştü.

İkinci sorun ise, Türk tekelci burjuvazisini uluslar arası tekellere karşı korumak ve Pazar üzerindeki hakimiyetini sağlamak amacıyla uygulanan yüksek gümrük duvarları ile himayeci politika ve uygulamalardır. Bu uygulamalar Türk tekelci kapitalizmini, uluslar arası tekellerin

büyük rekabet gücüne karşı korumuştur; ama üretime değil, daha çok spekülasyona, yine gerçek bir sanayileşmeye değil, montajcılığa dayanması yüzünden, ekonominin himayesinde asalak biçimde büyüyen bir ura dönüşmekten koruyamamış ve hatta giderek bu hastalığın en önemli nedenlerinden biri haline gelmiştir.

Çünkü kendi iç dinamiği ile bir sanayi kapitalizmi yaratabilmenin tarihsel fırsatını kaçırmış ve kapitalist gelişmeye, emperyalizmin dünya hakimiyeti koşullarında adım atmış Türk burjuvazisi, kendisini uzun süre emperyalizmin başta ekonomik hakimiyetinin etkilerine kapalı tutamazdı. Güçlü bir kurumlaşmaya dayanan ve tüm ileri teknoloji ile büyük üretim kapasitesini kendi tekelinde tutan uluslararası sermayeden tecrit edilmiş bir kapitalistleşme, çok ilkel bir gelişme döneminden sonra hızla kötürümleşmeye ve bitkisel hayata girmeye mahkumdu.

Nitekim tecrit etme bir yana uluslar arası sermaye ile ileri düzeyde ilişkilere sahip olan Türk kapitalizmi, sınırlı bir himayecilik sonucunda bile hızla olumsuz sonuçlarla yüz yüze kalmaktan kurtulamamıştır. Çünkü Türk kapitalizminin yapılanış özelliği ile göbeğinden bağlı bulunduğu emperyalist tekellere karşı himayecilik, onun bu bağdan beslenmesini ve dolayısıyla yaşamını engeller. 14 Ocak'ta alınan ekonomik kararların en önemli bir maddesi uluslar arası sermaye ile bütünleşmeyi ve bu sermayenin Türkiye'ye akımını önleyen bu himayeci ekonomik rejimin değiştirilmesiydi.

Bu değişikliğin dolaysız sonucu, bilindiği gibi o döneme kadar, teşvik primleri vb ile önemli oranda bu himayeci rejim sayesinde yükselen ya da ayakta kalabilen büyük-burjuva ve tekel gruplarının iflasıdır. 12 Eylül'den sonra adı büyük birçok şirketin iflası ve iflasın eşliğinde çeşitli "kurtarma operasyonları" ile kurtarılmaları, 24 Ocak Kararlarının bu yöndeki uygulamalarının bir ürünüdür.

24 Ocak Kararlarıyla gündeme konan yeni ekonomik politika, döviz ihtiyacı ve dış borç açığını sürekli kamçılayan Türkiye'deki "ithal ikameli" olarak da adlandırılan geçmiş ekonomik model yerine, ihracata dayalı bir ekonomik modeli öngörüyordu. Yani ekonomik rejimin, toplumun tüm ekonomik ve sosyal yaşamını daha derin krizler içine iten ve özellikle burjuva sınıflar arasında ciddi altüst oluşlara yol açan temel felsefesi buna dayanmaktadır. Yani içerde üretim ve tüketim kısılacak, halkın elinde ve avucundaki hemen tüm maddi değerlere şu veya bu yolla el konulacak, orta sınıfların tasarrufları yine şu veya bu yolla belli kurumlarda yoğunlaştırılacak, yeni ekonomik politikaya hizmet etmeyen sanayileşme, üretim ve yatırım faaliyetleri durdurulacak, amaca hizmet etmeyen ekonomik kuruluşlar kapatılacak ve tüm bu önlemler sayesinde sağlanan sermaye birikimi ile dışa açılması olanakları yaratılmış olacaktır.

1980'lerde, Turgut Özal yönetiminde uygulamaya konan ekonomik politika budur. Daha sonra yaşanan "bankerler" olayında da görüldüğü gibi, büyük patlamalara neden olan bu politikanın, toplumu dört bir taraftan kısıtlayan kısıtlayıcı bir yönetim olmaksızın uygulamaya konulması olanaksızdır. İşte çok iyi bilinmektedir ki, 12 Eylül'ü zorunlu kılan temel nedenlerden biri de, 1980'lere gelindiğinde tam bir iflasla yüz yüze kalan Türk tekelci kapitalizmini IMF'nin acı ilaçlarla dolu reçetelerini gündeme koyup, bu iflastan kurtulabilmektir.

12 Eylül sonrasında cunta ve sözcüleri, topluma süngü zoru ile dayattıkları bu ekonomik modelin, hemen tüm sınıf ve tabakalarda duyulan, fakat emekçi sınıflar ile ara tabakayı dayanılmaz yaşam koşullarına sürükleyen sarsıntısını mazur göstermek için çeşitli gerekçeler öne sürdüler.

Bu gerçeklerin başında, enflasyonun durdurulacağı ve dolayısıyla giderek hayat pahalılığının da önüne geçileceği gelmekteydi. Oysa aradan geçen üç yıllık sürede yaşananlar bir kez daha kanıtlamıştır ki, Türk Kapitalizminin yaşadığı bu çürüme döneminden ve onun emperyalizme olan marazi bağılılığı koşullarında hiçbir hastalığına köklü çözüm getirme olanağı yoktur.

Suni bir takım önlemlerle ve esas olarak da baskı yoluyla enflasyon oranı %30'lara kadar düşürülebilmiş, ancak normal ekonomik dengeler sonucunda gerçekleşmeyen bu sonuç, daha tehlikeli yeni gelişmeleri, toplumsal patlamaları getireceği-doğuracağı endişesiyle alınan yeni kara ve uygulamalarla hızla bozulmaya yüz tutmuştur.

Dolayısıyla halkı mahkum ettiği "kemer sıkma" politikası ile gövdesinden ikiye bölünme noktasına getirdiği gibi, içerde ve dışarıdaki çıkar çevrelerini de tatmin etmekten ve amaçlarını

gerçekleştirmekten uzak kalan yeni ekonomik model, biri öbürünü tekzip eden karar ve uygulamaları ve bir avuç vurguncu faşist tekelci grup dışında hemen tüm toplumsal sınıf ve tabakaları karşısına almış olması nedeniyle, yürürlüğe konulmasından kısa bir süre sonra gerçek bir tıkanma ile karşı karşıya kalmıştır.

Evet, bu ekonomik yapı her alanda toplumu tam bir tıkanmaya uğratmıştır ama, Türk kapitalizminin bünyesinde bu tıkanıklığı aşabilecek bir alternatif de mevcut değildir. Geldiği noktada, gerek yapılanma özellikleri, gerekse gelişme seviyesi nedeniyle Türk kapitalizminin liberal, ya da daha başka ara yol ve yöntemlerle ayakta tutulması mümkün değildir. Böylesi uygulamalar altında bu kapitalist yapının hızla dağılmaya uğraması kaçınılmazdır. Bu nedenledir ki, aslında herhangi bir zorlamanın da ötesinde Türkiye’de iktidar ve muhalefet odakları giderek daha benzeri renkler taşımakta ve birbirine yakın programlarla ortaya çıkmaktadırlar.

Cuntanın icazetli muhalefeti HP’den gözetmiyoruz, ama 12 Eylül öncesinde CHP ve AP’nin son iktidar dönemlerinde, gerek İMF’nin reçetelerini uygulamada ve gerekse aldıkları ekonomik karar ve tavırlarda, özde birbirleriyle ve hatta 12 eylül yönetiminin çoğu uygulamaları ile bile büyük bir yakınlık içerisinde oldukları bilinmektedir. Bu nedenledir ki, biz bu muhalefet hareketinin sahteliğinden söz etmekte ve ona gerçek bir burjuva demokratik muhalefet rolünün atfedilemeyeceğine önemle işaret etmekteyiz. Eğer bu muhalefet, Türk kapitalizminin yapısına köklü bir yönelimi, dolayısıyla emperyalizme sınırlı bir yönelmeyi bile önüne koysa idi, elbette ki Türkiye ve Kürdistan devrimci ve demokratik mücadeleleri açısından ciddi bir rol oynayabilecek ve Türkiye’nin kaderinin değiştirilmesinde etkin bir rol oynayabilecek ve Türkiye’nin kaderinin değiştirilmesinde etkin bir konumda yer alabilecekti. Ama bilinmektedir ki, burjuva muhalefetin en “sol” da geçinenleri bile böyle bir programla ortaya çıkmayı akıllarından dahi geçirememektedirler.

O halde, sübjektif biçimlenmeleri ve çeşitli yönelimleri ile bu muhalefet hareketinin niteliğini ve muhtemel geleceğini biraz daha somutlaştırmak gerekmektedir.

Burjuva muhalefeti yelpazesinin en sağında, askeri-faşist cuntanın bu role özel olarak hazırlanmış göstermelik resmi muhalefeti, en “sol”unda ise çeşitli eğilimleri ile küçük-burjuva muhalefet yer almaktadır.

Esasen özü ve biçimlendirilişi herkesçe çok iyi bilindiği için, “majestelerinin muhalefeti”nden fazla söz etmeye gerek yoktur. Ama atlanmaması gereken bir gerçek vardır ki, o da, mevcut yönetimin tüm toplumu tabanına kadar kaçınılmaz biçimde parçalanma ve ayrışmaya uğratan, yürürlükteki ekonomik modeli ile bir avuç işbirlikçi burjuva ve onun sözcüleri dışında tüm topluma sosyal ve siyasal mücadele alanını tıkamış bulunan günümüzdeki politika ve uygulamalar etkisini zorunlu bir biçimde bu muhalefet üzerinde de gösterecek ve 12 Eylül rejiminin emniyet sübaplarını bile zorlayacaktır.*

AP ve CHP’nin gerisinde yer aldığı muhalefet, eski ekonomik modele dayalı, yönetimde nispeten geniş çıkar çevrelerinin yer alabildiği, orta sınıfların ise yine ekonomik yaşamdan, varlıklarını sürdürecek kadar pay alabildiği liberal ekonomi ile tanımlanması olanaksız, ancak bugünkü ekonomik modelle bütünleşmeyen bir ara biçim ile Türkiye’nin mevcut ekonomik ve sosyal gerçekliğine uymayan bir yapıyı temsil etmektedir.

Bunu ele alırken, konuya ilişkin bazı yanlışlıklara dikkat çekmek gerekiyor. Geçmişte devrimciliği, sosyalist burjuva kuyrukçuluğu biçiminde ele alanlar, iliklerine kadar reformizme batanlar ve böylelikle devrime en büyük zararı verenler, bugün yine bir takım tekerlemelerle eski tarihi yanlışlıklarını devam ettirmek istemektedirler. Bunlara göre görevimiz Ecevit’i ve Demirel’i, yani kısaca “burjuva demokrat” muhalefeti desteklemek ve onların yeniden “iktidar olmalarına olanak hazırlamaktır. Evet belki böyle açıkça ifade edilmesi de birçok “devrimci” grup kendilerini bu ham hayallere kaptırmışlardır.

Oysa iktidarda iken bu kadar beceriksizce yerini orduya, faşizme terk eden bu burjuva kesimin, yeniden iktidar olma şansı pek yoktur. Hele hele burjuva demokratik anlamda hiç yoktur. Bunların burjuva demokrasisini geliştirmelerini beklemek eşyanın tabiatına aykırıdır. Bir kere çöküş aşamasını yaşayan Türk kapitalizminin, burjuva demokrasisine yönelmemsisinin objektif koşulları yoktur. Türk burjuvazisinin bundan

(*)Nitekim daha sonraki gelişmelerin bu yönde olduğu herkesçe gözlendi. Anavatan Partisi, beklenmedik bir biçimde iktidar partisi haline gelirken, gelmiş geçmiş muhalefet partilerinin en itibarsız ve muvazaa partisi olarak isimlendirilen HP de birdenbire “ağırlık” kazandı. Şüphesiz ki bu değişiklikte, yukarıda sözünü ettiğimiz etken belirleyici rol oynadı. Ancak özellikle Anavatan Partisi’nin bunun yanında, faşist yönetimin askeri ve sivil kanatları arasındaki çelişkide, sivil kanadı temsil eden bir konumda yer aldığını da vurgulamak gerekir. Ordu sırtından, vakıflar vb yollarla zorla el koymalar sayesinde gerçekleştirilen soygunlar üzerinde yükselen “paşaların-holdinglerin” karşısında, Turgut*

sonra dayanabileceği tek nokta, sürekli artan baskı ve zor, yani faşizmdir. Ama halen burjuva demokrasisi gelebilir ihtimali üzerine politika geliştirenler, eğer art niyetli değillerse büyük bir gaflet içindedirler.

Türk burjuvazisinin olgunluk ve gelişme çağına bile, demokrasiyi ne kadar uygulayabildiği herkesçe bilinmektedir. Çöküş aşamasında, en ağır bunalımını yaşayan Türk burjuvazisinin, burjuva demokrasisini uygulamasını beklemek, eğer bilinçli bir ihanet değilse ham hayalden başka bir şey değildir.

Evet bir burjuva muhalefet gelişmektedir, ama bu muhalefet, burjuva demokrat bir muhalefet değildir. Bir başka deyimle bu muhalefet, burjuva demokratik bir iktidarla sonuçlanamaz. Ordu içinde veya dışında, demokratik ya da gerici görünümü, yani yeni faşist klikler ve cuntalar çıkabilir. Ama bunların hiçbirisi gerçek demokratlık adına ve burjuva demokrasisi için muhalefet etmeyecektir. Çünkü Türk burjuvazisi için artık açık olan bir şey vardır ki, o da işlerin ancak faşizmle idare olunacağıdır. belki alternatif olarak, o da yalnız devrim güçleri tarafından yıkılmaya yüz tuttuğu, devrimin bir alternatif olduğu zaman, el Salvador veya benzer bir ülkede arandığı gibi sosyal-demokrat veya daha liberal çözümleri dayatabilir.

Bu noktada yanılgıya düşmemek açısından bir hususa önemle işaret etmek gerekmektedir. Bugün daha çok danışıklı dövüş biçiminde sahnede boy veren Demirel-Ecevit kliklerinin sürdürdüğü burjuva muhalefet küçük-burjuva sol tarafından göklere çıkarılmakta, henüz kendilerinin bağımsız bir program ve eylemle ortaya çıkamadıkları bugünkü koşullarda, El Salvador ve Nikaragua’daki, Hristiyan demokratlarla, devrimci-demokratik hareketin ittifakının gündeme geldiğinden dem vurmaktadırlar. Bu, Türkiye gerçeği ile bütünüyle çelişen bir durumdur. Çünkü ne Türkiye’deki sol, El Salvador’un bağımsız eylem

*Özal’ın partisi, köşe başlarını tutmuş eski işbirlikçi tekel gruplarının temsilciliğini üstlenmiştir. Sermaye yoğunlaşmasını olumsuz yönde etkileyen militarist kanadın yüksek boyutlardaki askeri harcamaları yanında, bir de bu türedi holdingler, işbirlikçi-tekelci kapitalizmin sırtına bindirilen yeni kamburlar olmuş ve Turgut Özal’ın “refah programı”nı uygulamada çeşitli açmazlarla yüz yüze getirmiştir.

Ayrıca tekelci-faşist burjuvazini, daha önceki yönetimler gibi siyasi endişe taşımayacağı ve dolayısıyla kamuoyu baskısına aldırmayacağı için, politikalarını rahatça uygulama ve sonuç almada en emin yol olarak gördüğü generaller yönetimi, çok geçmeden generallerin,*

gücü, örgütsel ve siyasi yapıyla iktidara yürüyen ve kendi programı temelinde burjuva muhalefeti ile ittifak yapan soldur; ne de burjuva muhalefeti, burjuva demokrasisine ulaşmak için toplumun diğer sınıf ve tabakaları ile askeri-faşist rejime ve onun dayanaklarına karşı ittifaktan çekinmeyen bir burjuva muhalefettir.

Türkiye’deki burjuva muhalefeti, solun son derece zayıf olmasından ve iktidara alternatif bir güç olamamasından yola çıkarak, devrimci ve demokratik halk güçlerine karşı ve aynı emperyalist mihrakların çıkarlarını temel alan programlar üzerinde rejimle anlaşmış, ancak farklı bazı çıkarlar ile yöntem farklılıkları üzerinde mücadele yürüten mevcut rejimin çeşitli tonlardaki klikleridirler.

Elbette ki, burjuva klikler arası mücadele, solun güçlü ya da zayıf olmasına göre farklılıklar arz eder. Eğer Türkiye’de sol muhalefet çok güçlü olabilse idi, el Salvador ve Vietnam türünde gerçekten demokratik bir burjuva muhalefet gündeme gelebilirdi. Ancak, günümüzdeki Türk burjuva muhalefeti daha çok, bugün iktidara alternatif oluşturamazsa da, gerek Türk burjuvazisinin çözümsüzlükleri, gerekse yetersizliklerini giderdiğinde hızla bu konuma ulaşması mümkün olan

devrimci ve demokratik halk hareketlerine karşı ikinci bir barajı oluşturma hazırlığı içindedir. Kısaca onun muhalefeti devrimi önleme temelinde gerçekleşen ve bu anlamda da, “şikeli” bir muhalefettir.

Bu belirlemelerin doğruluğu, geçmiş pratikle kanıtlanmıştır. Devrimci-demokratik hareketlerin gelişimi karşısında geçmişte birlikte hareket eden asker ve sivil tekelci-faşist güçler, ancak bu hareketlerin zayıf düşürülmesinden sonradır ki birbirlerine karşı mücadeleyi gündeme koymuşlardır.

Bu açıdan Demirel’ler ve Ecevit’lerin, demokrasi hakkında söyledikleri parlak sözler ve yönetime karşı yaptıkları gösterişli çıkışlara kapılmaksızın, bunların yürüttüğü muhalefetin, bu kez de doğrudan Avrupa

*başta da Kenan Evren olmak üzere, politikacılığa soyunup, beklenenlerin aksine kışlarına dönmeleri üzerine, bunca soygun ve talana rağmen iştahları yine de kursaklarında kalmıştır. Çünkü generaller, Turgut Özal’ın tavizsiz ve acımasız ekonomik modelinin, toplumda yarattığı yıkıntıların sonuçlarını kendilerine fazlasıyla ödettirecek patlamalardan ürkererek, yeni bir takım tedbirlerle bu politikayı yumuşatma yoluna gitmiş, bu ise ekonomiyi yeni çalkantılara uğratmıştır.

Ancak cunta, Kafa oğlu ile uygulamaya koyduğu bu yumuşama politikasına rağmen diğer nedenlerle birlikte yeni ekonomik modelin kefareti MDP’yi kesin biçimde*

Emperyalistlerinin tezgahlarında örülmeye başlanan ve cuntanın da onayını almış yeni bir “devrimi önleme hareketi” olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Emperyalizm kısa vadeli bir taktik olarak buna başvurabilir. Ama bunun karşısında takınılması gereken tavır, açık ki devrimi zafere ulaştırmak olmalıdır. Zira bu çözüm devrimin dayatması sonucu devrimi boğmak için gündeme gelecektir.

Elbette ki devrimci taktik, burjuva muhalefet ne kadar cılız ve anti-demokratik olursa olsun, onun iktidarla olan çelişkisinden faydalanmaktır. Ama bu onun kuyrukçusu olma biçiminde değil, devrime hizmet eden bir tarzda olmalıdır.

b) Türkiye devrimci-demokratik muhalefeti, sorunları ve görevleri

Çokça dile getirilen “TC’nin kurulduğu, burjuvazinin iktidara yükseldiği dönemde eğer öncülük burjuvaziye kaptırılmasaydı (ki o zaman proletarya ve halk demokrasisi güçlerinin önderlik koşulları çok sınırlı da olsa vardı), Vietnam ve Çin’de görüldüğü gibi Türkiye’de de anti-emperyalist ve anti-feodal devrim koşulları vardı” biçimindeki görüşlerin o günün tarihsel, sosyal ve siyasal gerçekliği karşısında bir soyutlama olarak kaldığı, ama bazı haklılıklar da içerdiği açıktır. Bilinmektedir ki, o dönem Türkiye komünistleri tarihsel ve haklı bir çıkış yapmış, ancak katliamla bastırılan girişimlerinden sonra, TKP daha kurulur kurulmaz öndersiz kalmıştır. Girişimin içinde taşıdığı zaafı yüzünden ilk çıkış böyle sonuçlanınca, TPK mücadeleye önderlikte sınırlı bir konuma bile ulaşamamıştır.

Esasta objektif şartların zayıflığı, sübjektif planda TKP’nin çok genel hatlarıyla belirtebileceğimiz kuyrukçu politikası, Kemalizm bel bağlama, onun “ilerici” yönünü abartması, hatta anti-emperyalist, anti-feodal

*reddederek, kendisine ödeten kitlelerin büyük öfke ve nefretine muhatap olmaktan kurtulamamıştır.

Ayrıca 6 Kasım’da ortaya çıkan sonuçlardan sonra Turgut Özal, her şeye rağmen İMF’nin de tam desteğini ve dayatmalarını arkasına alarak söz konusu ekonomik modeli, bu kez çok daha yıkıcı sonuçlar yaratacağı gün gibi açık olsa bile uygulamaya koyacak ve Türk tekelci burjuvazisi ölmeden önce doyumsuz bir açlığın verdiği iştahla her şey saldıran kimi hastalar gibi ömrünü bu vurgun ekonomisi içinde tamamlayacaktı.*

sıfatlar yakıştırması (aslında Kemalizm anti-feodal değil, feodallerle işbirliği halindedir)ve dolayısıyla öncü değil kuyrukçu çizgisi onun yenilgisinin temel nedeni olmuştur.

Halbuki o zaman bağımsız bir politika ile demokrasi ve ulusal soruna doğru bir yaklaşım ve Kemalizm yerine halk güçlerine bel bağlama gerçekleşmiş olsaydı, açık ki gelişmeler daha olumlu, devrimci kazanımlar daha fazla olacaktı. TKP'nin böylesi bir politika yerine Kemalizme bel bağlaması, günümüze kadar etkilerini yalnız TKP üzerinde değil, tüm sol hareketin gelişmesi üzerinde duyurmuş ve bu üzerinde değil, tüm sol hareketin gelişmesi üzerinde duyurmuş ve bu hareketlere damgasını vurmuştur. Başarısızlığın bir diğer nedeni de rejimin yükseliş çağını yaşıyor olmasıdır. Kısaca Kemalist diktatörlük altında sol her ne kadar devrimci çıkışlar yapmak istemişse de, bu çıkış bastırılmış ve 1940'lara dek adeta bitkisel hayata itildiğinden ciddi bir devrimci miras da bırakamamıştır.

Türkiye'de kapitalizmin olgunlaşma ve gelişme aşamasında, feodal ekonominin üstten tasfiye edilmesine paralel olarak sosyal ve sınıfsal yapıda meydana gelen değişme ve gelişmeler, objektif koşulların olgunlaşmasına yol açtı. Objektif gelişmeler, sınıflar arası çelişkileri de giderek keskinleştirdiğinden, toplumda demokratik, sosyalist bilinçlenme hızlandı. Ve sol nispeten güçlü bir objektif temele dayalı olarak, bir akım halinde yeninde şekillenmeye başladı.

1960-70'ler ve hatta 80'lere kadar geçen döneme damgasını vuran bu gelişmeye, her ne kadar devrimcilik yerine daha çok reformizm, liberalizm ve oportünizm egemen olsa da, yine de bir demokratik ve sosyalist gelişmeden söz edilebilir. Ancak hakim eğilim, kuyrukçu solun, Kemalizm'le (Aslında bu bir hayaldir) ittifakı önce çıkarırken, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi gibi kalıcı ve devrimci bir müttefiki göremeyen sosyal-şoven eğilimlidir. Bunun kökeni tarihseldir. TKP'ye dayanır ve bu aşılmış değildir. Buna rağmen sosyal temeli olan bu gelişmeler eskiden olduğu gibi imha edilememiş ve niteliği ne olursa olsun politik alana yansımaları önlenememiştir. Güçlü programlar ve örgütlenmeler oluşması da bu alanda önemli mesafeler kat edildiği bilinmektedir.

Bu dönemde Türkiye devrimci-demokratik hareketini, hastalık ve zaafalarını aşamamasının birçok nedeni belirtilebilir. Ama esas olarak, demokrasi adına ortaya çıkan tüm güçlerin kendi sağlarına, yani ifadesini daha çok CHP'de bulmuş olan burjuva liberalizmine bel bağlamaları ve onun gölgesinde demokrasi mücadelesi yürütmeye çalışmaları belirtmek gerekir. Kendilerine devrimci, demokrat ve benzeri hangi sıfatları takarlarsa taksınlar söz konusu güçler, kendilerini 27 Mayıs Anayasası ve CHP'ye göre şekillendirdiklerinden, onların devre dışı kalmalarıyla bu güçler de bugünkü bilinen akıbetlerine uğramaktan kurtulamamışlardır.

1970'lere doğru devrimci gelişme özellikle gençlik hareketi içinde hızlanmıştı, ama egemen çizgi reformizmdir ve bu, günümüze kadar halen aşılmış değildir. Stratejide ve taktikte bu çizgi egemendir. Solun kendi bağımsız programı, stratejik ve taktik eylem hattını yaratamaması, "liberal burjuva" diye tanımladıkları CHP'ye bağlı olmalarından ileri gelmiştir. Bu yıllarda Dev-Genç, THKP gibi ciddi devrimci çıkışlar vardır. Bunlar devrimci bir hat geliştirmek ve devrim yapmak istemişler, ancak buna fırsat bulamadan ezilmişlerdir. Reformizm bu çabalara rağmen aşılamamış, etkinliğini sürdürmeye devam etmiştir.

1975'lerde de durum aynıdır. Devrimci Yol, Devrimci Sol gibi çıkışlar vardır. Ancak bunlar da, geçmişten ders çıkarıp hata ve zayıflıklarını aşarak kendilerini yenileyemediklerinden, bu bağımlılık zinciri kırılamamıştır. Kısaca 1970'ler öncesi TKP'ni içine düştüğü ideolojik, politik konum aşılamamıştır. Dolayısıyla 12 Eylül gerektiği bir biçimde hazırlıklı karşılanamamış ya da başarısı engellenememiştir.

Eğer sol kendisini yenilemiş olsa ve reformist hayaller peşinden koşmasaydı, bugün direnişçiliği ve örgütlülüğüyle daha ileri bir konumda olabilirdi. Bunun maddi zemini vardı. Ama o bunu yapmak yerine burjuva demokrasisinin soldan bir uzantısı konumuna düştü. Hatta onlar Türkiye'de burjuva demokrasisinin gelişebileceği ve buna dayanarak parlamento yoluyla ve bunun dışardan birçok eylemle desteklenmesi ile devrim yapılabileceği, halk demokrasisine gidilebileceğini sandılar. Bu onların, Türk kapitalizmini ve onun almış olduğu siyasal biçimi, yani burjuvazinin karakterini kavrayamamalarına, kavrasalar bile pratikte en dar program, örgütlenme ve eylem anlayışıyla gereken mücadeleyi yürütememelerine yol açtı.

Her ne kadar sol, siyasal şiddet eylemleri gerçekleştirdiyse de, bunlar da pasifizmin bir kefareti olarak ve ona bir tepki biçiminde geliştiler. Yoksa bu eylemler hazırlıklı, kendini yenilemiş, devrimi olanaklı kılacak bir çizgini ürünü olarak gelişmediler. Ve sonuçta devrimci harekette en soldan en sağına kadar hakim olan görünüm bu idi.

Bütün bu darlıkların esas nedeni, çöküş çağını yaşayan Türk kapitalizminin halen burjuva demokrasisine dönebileceği varsayımı ile hareket etmeleridir. Bunu teorik olarak belki kabul etmeyebilirler, ama pratikleri esas olarak böyle bir anlayışın ürünüdür.

Ve bu kavrayış, onların 12 Eylül karşısında hazırlıksız kalmalarına (12 Mart deneyine rağmen), dolayısıyla kapitalizmin üst yapısını tam değerlendirememelerine ve bunun bir türevi olarak rejimin gelişimini görememelerine, görseler bile devrim için gerekli tedbirleri alıp, eski zaafları aşarak devrimci bir çizgi ve Marksizm-Leninizm egemen kılamamalarına yol açmıştır. Bunu ise yenilgiyle biteceği açıktır.

Biz, 80'ler öncesi solun, demokratik ve sosyalist hareketin içinde birçok devrimci grup, akım ve kişi olduğunu yadsıyamıyoruz. Ama bunların harekete egemen olmadığından ve reformizmin egemen hale gelmesinden ötürü de yenildiklerinden söz ediyoruz. Bu güçlerin yenilgisi, düşmanın güçlü olması veya baskılarının ağırlığından çok (bunlar da önemli etkenler olabilir), esas olarak kendi iç yapılanmalarından kaynaklanmaktadır.

Bu konuda, 1960-80'ler arası kapitalizmin olgunlaşma ve gelişme özelliğinden, yani çürüme belirtilerinin henüz yaygın olmamasından ötürü, burjuva demokrasisinin solu aldatabilmesi, peşinden sürükleyebilmesinden bahsedilebilir; sol hareketin ağır yanılgılar taşımasının maddi temeli olduğu (gerçi bunlar kabul edilir nedenler değildir) bahane edilebilir. Ama artık çürüme ve çöküşün iyice açığa çıktığı 1980 Türkiye'sinde, devrimin her şeyden önce objektif şartlarının son derece olgunlaştığından bahsetmek gerekir. Bugün yaşatılmak istenen kapitalizm yalnız proletarya ve emekçi halk kesimlerini değil, burjuvazinin büyük bir kesimini de sarsmakta ve zayıf düşürmektedir. Bu, çok yeni bir gelişmedir ve de önemlidir.

Rejimin bu temelde kendisini yenilediğini biliyoruz. Bu, Kenan Evren'in kapitalizmin çöküş sürecine uygun her türlü yenilenme ve yapı değişikliği, “ yeni bir demokrasi ve politikacı tifi” dediği şeylerdir. Cunta bu anlamda toplumu tepeden tırnağa kadar yenilemek istemekte, askeri disiplini tamamen devlete ve topluma egemen kılmaya çalışmaktadır. Karşı-devrimin mantığı budur ve bunu sonuna kadar sürdürmekte asla tereddüt etmeyecektir.

Karşı-devrim cephesinde durum bu iken, devrim cephesinin de kendisini yenilemek zorunda olduğu açıktır. Ancak bu yenilenmenin, devrimci-demokratik hareketin, kendisini geçmişin olumsuzluklarından sıyrarak, devrimci mücadelenin kazanımları temelinde kendi gerçek kimliği ile ortaya çıkıp, gerçek önderlik rolünü oynaması olarak anlaşılmalıdır. Dönemin gerektirdiği yenilenmenin anlamı budur. Ama küçük-burjuva sol, bu noktada çok tehlikeli bir yönelim içindedir.

Bilindiği gibi, 12 Eylül'le birlikte her bakımdan yeni bir dönemin eşiğine gelmiş olan sol, genel olarak, her alanda duruma uygun taktikler belirleyebilmek amacıyla geçmiş dönemi ve geleceğin sorunlarını kendi içinde veya dışa yönelik yeterli ya da yetersiz bir biçimde de olsa tartışmaya başlamıştır. Bu tartışmaların kaçınılmaz biçimde küçük-burjuva solun mahkumiyeti ve devrimci bir tarzda yenilenme zorunluluğunun tespitiyle sonuçlanacağını bilen kuyrukçu sol, böylesi bir sonucu engelleyebilmek için, ortaya sürdüğü “teori” ve “tespitlerle kafaları bulandırmaya, yılgınlık yaratmaya, teslimiyet ve kuyrukçuluğu yeni kılıflar altında piyasaya sunmaya başlamıştır.

Küçük-burjuva solun bu saptırma faaliyetlerinin başında, 12 Eylül ve devrimci demokrat hareketin değerlendirilmesinde, ne 12 Eylül hareketini ve ne de devrimci-demokratik hareketi köklü bir tahlile tabi tutmaksızın, solun yenildiğini ilan etmesi gelmektedir. Solun karşı karşıya kaldığı başarısızlıklar ve yediği darbelerin en önemli kaynağı olarak, geçmişte örgüt ve mücadele anlayışı ile devrimci-demokratik hareketin perspektiflerini çarpıtıp, onu burjuvazinin kuyruğuna takmaya çalışan ve 12 Eylül'de iflası kesinleşen küçük-burjuva sol, yenilen darbeler ve karşı karşıya gelinen yenilginin gerçek nedenlerini örtbas etmek için büyük çaba sarfetmektedir. Bu nedenle de kendi yenilgisini devrimci hareketin yenilgisi olarak gösterip, hem sorumluluktan sıyrılmak ve hem de

yeni uzlaşmacı anlayışlarına meşruiyet kazandırmak istemektedir. Özellikle küçük-burjuva solu tarafından sözü çokça edildiği için hemen belirtmek gerekir ki, devrim yenilmemiştir. 12 Eylül karşısında yenilen reformizm ve oportünizmdir. Evet Türkiye devrimci demokratik hareketi ağır darbe almış ve hatta ezilmiştir. Ama bunun nedeni, hareketin genelde önderliğine damgasını vuran reformizmdir. Devrimci çizgi harekete egemen değildir. Bu anlamda da devrimin ve devrimci çizginin yenilgisinden söz edilemez. Yenilen, ağır yanılgılara düşen, hayallerini gerçek yerine koyarak devrimin doğru strateji ve eylem hattına ulaşmasını engelleyen, ne kadar ipe sapa gelmez teori varsa bunu politik çizgi olarak ileri süren ve bir kör dövüşü biçiminde yürütülen anlayışlardır. Gerçekte 12 Eylül karşısında yenilen, utanılacak durumlara düşen, yalnız son 20 yıl değil, 60 yıldan beridir devrimci harekete hakim olan özdür. Bunu açıkça belirtmek gerekir.

Yüz binlerce insanın işkence hanelerde katledildiği, tüm toplumun görülmemiş baskı cenderesinden geçirildiği bir ortamda faşizme karşı en küçük bir kıpırdanış bir direniş veya eylem bile yapamayan bir sol, açık ki kendisini gözden geçirmek zorundadır. Ama bunu yaparken suçu onda bunda arama yerine, bizzat kendisinde aramalı ve yine işe her şeyden önce kendisinden başlamalıdır.

Kısaca yenilen küçük-burjuva devrimciliğidir, yoksa proleter devrimcilik değil, yeni dönem karşısında yenilenin oportünizm olduğu rahatlıkla söylenebilir. Küçük-burjuva solun 12 Eylül karşısındaki tükenmişliği ve darbeden sonra takındığı tutum bunu açıkça kanıtlamaktadır. O nedenle de, 1980 öncesi solun genel hatlarıyla içinde yaşadığı hayallerin, programlar ve teori diye ileri sürülüp işleri karmaşıktırmaktan başka hiçbir şeye yaramayan, ideolojik-politik yapılanmaların ortadan kalkmasına fazla üzülmemek gerekir.

Ancak bundan ders çıkarmak gerektiği de ortadadır. Devrimci hareketin gerçek kazanımlarının korunması, mücadelenin sahip çıkılması gereken tüm yönlerine, faşizme ve emperyalizme karşı direnişçiliğine, özellikle de 1970 sonrası direnişçiliğine sahip çıkmak ve geleceğin temellerini atmak ancak bununla mümkündür.

Boşalmış, yenilmiş şeyleri aynen sürdürmek mümkün değildir. Öyleyse solun kendisini yenilemesi gerektiğinden çıkarılacak anlam ve devrimci direnişçiliğin özünün temel alınması, özellikle TC'nni kuruluşunda Bolşevik Devrimi temelinde yürütülen ne varsa ona 1970'lere doğru devrimci gençlik hareketi ve devrimci hareketin çıkışına, Marksist-Leninist ideolojinin egemen kılınması için yürütülen çabalara sahip çıkmak ve o zaman tam başarıya ulaşmamış dahi olsa Marksist-leninist ideolojinin egemen kılınması için yürütülen çabalara sahip çıkmak ve o zaman tam başarıya ulaşmamış dahi olsa Marksist-leninist çizgiyi hayata geçirmek anlaşılmalıdır.

Devrimin objektif koşullarına paralel olarak sol kendini küçük-burjuva özelliklerinden, oportünizm hastalığından sıyrabilirse en güçlü gelişmeye bu dönemde ulaşacaktır. Bunun için koşullar son derece elverişli olduğundan, sübjektif alanda da gelişme sağlanmaması için hiçbir neden yoktur. Ancak engellerin varlığı ortadadır. Birçok kez en kötü yenilgileri yaşamalarına rağmen, halen küçük-burjuva akımlar devrimci mücadele içindeki tahribatlarını sürdürmektedirler.

Bunu en soysuzca bir biçimde yurtdışında, özellikle de Avrupa'da yapmaya çalışmaktadırlar. Devrimci güçlerin ağır darbe yemesinden yararlanarak, devrimin bir daha toparlanamayacağı varsayımına kendilerini inandırıp fırsatçı bir zihniyetle, kendilerini Avrupa'daki her türlü karşı-devrimci (sosyal-demokrat, Troçkist, revizyonist) platforma teslim ederek "yeni sosyalizm" adı altında ruhlarını ve davranışlarını her türlü gericiliğe katık yapmaya hazırlanmaktadırlar.

Faşist cunta ezdiği, kırıp geçirdiği Türkiye ve Kürdistan halkının tarih boyunca biriken kinini bugün daha da geliştirmiş, ekonomik, toplumsal, siyasal düzeyde yarattığı korkunç tahribata karşılık da kaçınılmaz bir biçimde ortaya çıkacak olan büyük devrimci kabarışın temelini hazırlamıştır. Bu durum herkes tarafından bilinen açık bir olgudur. Şimdi bu süreci, bilinen bir oyunla kapatmak istemektedirler. Faşist cuntanın uygulamaları altında canından bezdirilmiş kitleye, en pespaye türünden bir burjuva muhalefeti alternatif olarak gösterilmeye çalışılmaktadır. Demokrat Türkiye'de *Demirel'ler muhalefetine göklere ulaştırılması, bunlarla işbirliğinin şimdiden en büyük görev olarak bilince çıkarılması, bunun gerekliliği üzerinde durulması sebepsiz değildir. Sanki proletaryanın, sanki halk demokrasisinin özellikleri hiç bilinmiyormuş sanki dünya halklarına

eğitici demokrasi deneyleri hiç yol göstermiyormuş gibi, bu güçlerin ayrıca “yeni demokrasi ve sosyalizm” arayışı içinde olmaları tamamen TC’nin devrimle alaşağı edilmesini önlemek için başvuru manevralardır. Faşizm sonrası, burjuva partileri faşizmle uzlaşma temelinde bir “demokrasi” arayışı içindedirler. Bu arayış, Louis Bonapart ve Bismarck, Bismarck’a dayanmış, bonapartizmle anlaşılmış ve “sosyalizm budur” diye ortaya çıkmıştı. Bugün Avrupa’da gerçekleştirilmek istenen şey de budur ve biz, bu konuda oldukça kuşkuluyuz. Demokrasi adına benimsetilmek istenen ve sosyalizm adına dayatılanlar, gerçekte Marksist-Leninist’lerin en kesin biçimde mahkum

(*)Almanya’da 1980-83 yıllarında kendilerine Dev-Yol’cu diyen bazılarınınca yayınlanan bir gazete.

etmeleri gereken uzlaşma ve direnmeme teorileridir. Tıpkı Bismarck zamanında Bernstein’in geliştirdiği “sosyalizm ve demokrasi” modeli gibi.

Avrupa’da geliştirilmek istenen 12 Eylül sonrası demokrasi ve sosyalizm düşüncelerinin savunucuları, cuntaya tek bir fiske dahi vurmamış, buna karşı bir örgütlenme içine girmemiş ve hatta örgütlenme önünde bir engel oluşturarak son derece tehlikeli bir konuma gelmişlerdir. Sol maske altında sürdürülen bu faaliyetler, bu nedenle daha tehlikelidir ve mutlaka teşhir edilmek zorundadır. Tüm devrimci-demokratlar, bunun derin bilincinde olarak, bu akımlarla kendi aralarında kesin bir sınır çizgisi çizmek, gerçek devrimci-demokratik mücadelenin cuntanın yıkılışından ve devrim arenasından geçeceğini her an bilinçte tutmak durumundadırlar. Avrupa demokrasisinin cunta sonrası aracılık yaptığı ve bu temelde yeni bir “demokrasi” geliştirdiği bilinmektedir. Devrimci direnişin, kendisini halklarımızın kurtuluşunda tek alternatif olarak dayattığı yaşanan süreçte, Avrupa sosyal-demokrasisi özellikle burjuva muhalefeti yoluyla etkin bir biçimde devreye girerken, önemli oranda dümenine aldığı küçük-burjuva muhalefet de devrime sırt çevirmiş durumdadır. Bu güçler bugün, Avrupa’da devrim adına teslimiyetin, uzlaşmanın ve devrimci ruhtan boşalmanın teorilerini üretmekte ve açıktan sosyal-demokrasinin ajanlığına oynayarak gelişmeler önünde çok çeşitli biçimlerde engel olmaya çalışmaktadır.

Açık ki, eğer halklarımıza karşı kanlı faşist bir diktatörlük çıkarılmışsa, bunun karşısında demokrasi ve sosyalizm güçlerini en sıkı ve devrimci birlikleri de yaratılacaktır. Biz, Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesiyle Türkiye halkının faşizme karşı direniş mücadelelerini temel bir mesele olarak ortaya koyduk. İki halkın cephesinin iç içe örülmesi gerektiğini belirttik. Şimdi bunların geri biçimler olduğu, önemli oranda Ulusal Kurtuluş Cephesi ile FKBDC değil de, cunta sonrası bazı geniş muhalefet odaklarının oluşumu ve bunlarla ilişki olduğu söyleniyor. Bu konudaki niyetler ve dolayısıyla Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile FKBDC üzerindeki tertipler, öfkelerini ve burjuva muhalefet karşısındaki iştahını teskin eden bazılarınınca, sözde devrimcilik adına çok iğrenç bir biçimde açığa vurulmaya başlanmıştır. Türkiye devrimine sahip çıkma adı altında kaleme alınan ve devrimcilik taslamakta tafasından geçinmeyen birtakım çevrenin meşruiyetini nereden ve nasıl almak istediklerini bir ibret belgesi olarak ortaya koyan şu alıntıyı dikkatle okuyun:

“Şimdi 12 Mart sonrası ile kıyaslanmayacak kadar olumsuz bir ortamda tekrar meşrulaşma mücadelesi vereceğiz. Ama yanımızda PKK gibi bir müttefikle.... Devrimci Yol geçmesi gereken bu bataklığı boynunda PKK gibi bir değirmen taşı varken... sökülüp çıkaramaz....

Daha şimdiden görülebilir ki önümüzdeki dönem uzunca bir süre parlamento dışı sol politik platformu, Ecevit-H.Tunç grubunun örgütlemeye çalıştığı ‘alternatif sosyal-demokrasi’nin etkinliği altında olacak, eğer uygulama zemini bulabilirse burjuvaziye yeni olanaklar (özellikle ideolojik planda) sunabilecek bu oluntunun PKK’yi Dev-Yol’a karşı nasıl kullanabileceğini düşünmek bile ürperticidir. Bu grupçuluk olarak yorumlanmamalıdır. Bir kere hersek kendi hareketinin yararını düşünmek zorundadır. Sütelik zaten PKK’nni bizim anladığımız anlamda bir meşruiyet talebi de yoktur...” (Hareketimiz Bu Sorunları Yaşıyor-Dev-Yol’dan ayrılmış bir grubun yazısı, yn.)

Hem de bunu Türkiye’deki devrimci mücadelenin en çok sahip çıkması gereken, faşizme, işkencelere ve baskılara karşı direnişi, yenilginin temel nedeni olarak görerek ve ona saldırarak yapmaktadır.

1980'lerden sonra solun kendisini yenilemesi zıt bir şekilde, yani devrimcilik ve ilericilik adına ne varsa onlara sırt dönülerek, emperyalizmin sol içindeki uzantıları sosyal-demokrasi, Euro-komünizm, troçkizm, Avrupa'daki komünist partileri ve uluslar arası komünist hareket içindeki revizyonist ideolojileri özümseyerek ve bu anlayışlardan birtakım ilkeler yaratılarak, buna da "yeni sosyalizm" adı takıştırılarak yapılmaya çalışılmaktadır. Bu, açık ki sosyalizm değil, ideolojide ve politikada proletaryanın demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin iğdiş edilmesi, devrimci mücadelenin önüne engel dikilmesidir. Yine açık ki bu, "Yeni sosyalizm" değil, kendisine ne isim takarsa taksın, en eski oportünizm ve revizyonizmdir. Bernstein ile doğan, II. Enternasyonal'de gelişen, Sosyalist Enternasyonal'de kangrenleşen, troçkizmde emperyalizm ile bütünleşen ve bugün dünya devriminin gelişmesi önünde engel teşkil eden en gerici revizyonizmdir.

Bugün özellikle Avrupa'da yaygın olarak geliştirilen "yeni sosyalizmin" özü budur. Tabii ki bu, devrimci hareketin geçmişte sahip çıkılması gereken tüm değerlerin, direnişçilik adına ne varsa her şeyin silinip süpürülmesi ve böylelikle Avrupa demokrasisinin (yani emperyalizmi) gözüne girerek, cunta sonrası iktidar olmak için yapılan bazı hazırlıktır.

Yani faşizm Türk cuntasının şahsında yenilgiye doğru gittiğinden, yeni bir iktidar modelinin hazırlığı içinde olan emperyalizm, bu modeli soldan "yeni sol" ile tamamlamak istemektedir.

Tüm hesaplar, Yunanistan, İspanya ve Portekiz örneğinde görüldüğü gibi faşizm gittiğinde (!)yerine sosyal-demokrasiyi başa getirmek üstüne kurulmaktadır. Sosyal-demokrasi öncülüğünde demokrasi savaşı bayrağı açılarak, bunun tekerine (Yunanistan, İspanya, Portekiz örneğindeki gibi) revizyonist partiler yerleştirilip, yani aşırı sol vb denilen kesim bu biçimde etkisizleştirilerek, sözde burjuva demokrasisinin zaferi ve faşizmin yenilgisi sağlanmış olacaktır.

Evet çok tehlikeli bir oyun. Ama ne yazık ki Avrupa'da geliştirilen senaryo bu. Çevrelerce cuntaya beş yıllık ömür biçilmiştir. Yani bu hesaba göre, cunta 1988'lere doğru gidecek ve burjuva demokrasisi gündeme gelecektir. Öyleyse şimdiden sosyal-demokrat parti hazırlanmalı, günü geldiğinde "burjuva demokrasisi" güçleri revizyonist komünist parti ile diğer solları da katarak seçime gitmeli ve böylece "demokrasiye" dönüş tamamlanmalı!

İşte "yeni sosyalizm" adı ile döndürülen dolapların altında yatan gerçek budur.

12 Eylül öncesi iktidara aday olamayan sol, darbenin sert baskılarını yaşamak zorundaydı. Yüz binlerce insanın tutuklu olmasına rağmen, zindanlarda ve dışarıda direnişin sesinin boğulmaması, mücadelenin derinliğe kök saldıgını göstermektedir. Ancak bu, 12 Eylül rejimini karşılayabilecek ve onu alt edebilecek güçte değildi. Ciddi yetersizlikler ve eksiklikler taşıyordu ve bunlar aşılamadığı için yenilen darbenin sersemliğinden henüz kurtulunabilinmiş dağlıdır.

Rejimi hakim kılmak ve yaşatmadaki hazırlığını daha önce izah ettiğimiz cuntanın karşısında sol ne yaptı, hazırlıklarını tamamlayıp eksiklerini aşabildi mi? Yıkılması için gerekli her türlü elverişli koşulun bulunmasına mukabil, sol bunun için hazırlıklarını tamamlayacağına, sorunlara sırt çevirip inkar etmeyi ve göçmen sol olmayı tercih etti. Ama gerçeklere sırt çevirmekle, tahiri sorumluluktan kaçılmaz. 12 Eylül'ün sola vurduğu darbeden hiçbir güç kendisini suçsuz çıkaramaz. Herkes ortaya çıkan bu sonuçlardan sorumludur. Ve kendilerini bu temelde değerlendirmelidirler. Bu görevler birtakım sahte hazırlık görüntüleri ile ertelenemez.

Öyleyse Türkiye sol hareketinde yenilenmekten bahsedilecekse bu, sonderece olgun objektif koşulların, subjektif planda proletaryanın ihtilalcı çekirdeğini yaratarak tamamlanması biçiminde olacaktır. Bunun için gerek teorik, gerekse pratik planda güçlü kazanımlar vardır. Bu kazanımlardan özellikle 1970 direnişçiliğinin temel alınması ve günümüz koşullarına uyarlanması yeterlidir.

Geçmişin devrimci direnişçi pratiği tüm eksikliklerine rağmen sahip çıkılıp temel alınması gereken pratiktir. Bu uğurda dökülen kan, faşizmin zindanlarında yürütülen direnmeler, Marksist-leninist ideolojinin formülasyonu ve devrimci Marksist hareketin geliştirilmesi için yürütülmüş olan soylu çabalara tüm eksikliklerine rağmen sahip çıkılmalı ve eksiklikleri giderilmelidir.

Nedir bu eksiklikler? Açık ki, Türkiye proletaryasının devrimci programını, stratejisini ve eylem hattını günün koşullarına uygun hale getirmektir. Geçmişte elde edilen kazanımları 12 Eylül rejimini karşılayacak tarzda geliştirmek ve yukarıda belirtilen eksikliklerini tamamlamak gerekmektedir. Eskiyle yetinilemez, çünkü rejim, TC'nin çöküş dönemine uygun her türlü yapı

değişikliğini yarattı. Öyleyse buna uygun yeni bir program, ittifaklar, strateji ve eylem hattı değişikliğini gerçekleştirmek zorunludur. Özellikle şimdiye kadar yapılanlar sağ bir biçimde “Burjuva demokrasisi” denilen, ama Türkiye’de bir türlü var olmayan kesimin stratejisinin bir uzantısı olma biçiminde gerçekleşmiştir. Yapılması gereken Türkiye’nin en devrimci sınıf ve tabakalarına, başta Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, temel demokrasi güçleri, işçi ve köylülüğe sahip çıkan bir strateji yaratmanın esas alınması, doğru bir eylem hattı çizilmesi, bunun da Türkiye’de kapitalizmin kent ve kırlarda gelişmesine uygun olması, özellikle Kürdistan’ın özelliklerinin dikkate alınması, kısaca karmaşık eylem çizgilerinin bütünleştirilmesi temelinde bir eylem hattı çizilmesidir.

Kısaca yenilenmeden, bu görevlerin yerine getirilmesi ve eksikliklerin giderilmesi anlaşılmalıdır. Ama elbette ki, bunlar Avrupa’da yenilenme adına geliştirilen şeylerle taban tabana zıttır. Eğer yenilenme olayı rejimin saldırılarını karşılayabilecek tarzda ise, ona çözüm gözüyle bakılabilir. Ama ne yazık ki bu anlamda bir yenilenme Türkiye solunda çok zayıftır.

Her şeyden önce Türkiye proletaryasının ihtilalci çekirdeğini veya bu konudaki girişimlerin bir araya gelmesini sağlamak gereklidir. Proletarya adına yola çıkan tüm gruplar proletaryanın politik birliğini yaratmak zorundadırlar. Eğer bu olmazsa proletaryanın ihtilalci çekirdeği mutlaka yaratılmalı ve bu işçi sınıfı ve emekçi halkın günümüze uygun taleplerine sahip çıkma temelinde geliştirilerek FKBDK’ye önderlik edecek güçlerden biri haline getirilmelidir.

Proletarya bugün kendisini örgütlendirirken, bunu aynı zamanda faşizme karşı birleşik bir cephe biçiminde yapmak zorundadır. Yani proletarya hareketi, partisi olacaksa bunu ancak cephe esprisi içinde gerçekleştirebilir. Bunu daha başından beri faşizme karşı tüm güçlerle ittifak yaparak, bunlarla iç içe hayata geçirebilir. Solun kendisini yenilemesi deyince, biraz da bu tarzda, yani onun faşizme karşı direnişçi, devrimci ve demokratik bir program çıkarabilmesi anlaşılmalıdır. Çekirdeği yaratması, solun kendisini yenilemesi, eskinin yetmeyen, hatalı program ve stratejilerinin aşılmasıyla mümkündür.

Ancak her alanda olduğu gibi Türkiye solu bunda da önemli zaaf ve yanlışlıklara sahiptir ve bunlar bugün (FKBDK’ni varlığına rağmen) tamamen aşılmış değildir.

Açık ki, bu konuda yapılması gereken, halk güçlerini taleplerine cevap veren bir demokrasi programı, buna bağlı olarak faşizme karşı güçlü bir direniş cephesi yaratmak, bunu pratiğe dayalı olarak eylemlerle güçlendirmektir. Bunun için ise tüm halk güçleri kendi aralarında sağlıklı bir diyalog geliştirmeli, en basit tartışma, toplantı, eylem birliklerinden, daha ileri birlik ve eylemleri gerçekleştirmeyi temel almalıdır. Objektif zemin bunun için son derece olgundur.

Ama her şeyden önce sol, geçmişte bu konuda hakim olan hatalı anlayışları aşmalı, örgütler ideolojik ve politik bağımsızlıklarını koruyabilmeli ve bu temelde ne kadar anti-cuntacı güç varsa hepsiyle cuntaya karşı ideolojik-politik görüş ayrılıklarına bakılmaksızın uygun yol ve yöntemlerle cephe biçiminde bir uzlaşma sağlanmalıdır. Unutulmamalıdır ki, cephe bir uzlaşma platformudur. Cephe ideolojik, politik fikir ayrılıklarını giderme zemini değil, farklı çizgiler olduğu için gerekli olan hayati bir sorundur.

Ama geçmişte her güç, kendi politikasını birlik politikası imiş gibi diğerlerine dayatmıştır. Devrimci hareketin zayıf kalarak darbe yemesinin bir diğer etkeni olan bu anlayışlar bugün de yeniden hortlatılmak istenmektedir. Oysa ki, cuntanın yıkılması dışında birçok konuda kendi görüşlerini dayatmak, bilinçsizce de olsa cuntanın yıkılması dışında birçok konuda kendi görüşlerini dayatmak, bilinçsizce de olsa cuntanın ömrünü uzatacağından ona hizmet etmek, birlik önünde engel olmaktır. Bu anlayışlar aşılmalı, görüş ayrılıkları eleştiri-birlik esprisi içinde tutularak cepheleşme gerçekleşmelidir.

Hiçbir güç, bir diğerinden ideolojisinin terkin talep edemez, ama bu böyledir diye birliğe gitmemezlik de edilemez. Karşılıklı uzlaşma ve herkesin gücü oranında katılımı ile birlik gerçekleştirilmelidir. Oluşacak birlik, herkesten aynı oranda katılım talep edilemeyeceği dikkate alınarak, cephelerin genel bir eylem bütünlüğü sistematığı içerisinde geliştirilmelidir. Böyle bir direniş ve eylem hattında, farklı direniş çizgileri ve pratik adımlar birleşebileceği gibi, bu birlik güçlerin kendilerini en çok geliştirebilecekleri, zayıflıklarına, mevcut olanaksızlıklarına

bakmaksızın gelişmeye katkıda bulunabilecekleri tek platformdur. Açık ki, böyle bir birlik-cephede tüm güçler, bu eylem hattının bir ögesi olarak, içerde-dışarıda, silahlı-silahsız, yaygın-dar ama mutlaka gücü oranında eylem geliştirebilecek ve düşmanla hesaplaşmada kendilerini bu birlik sayesinde daha güçlü göreceklerdir.

Fakat önemli bir nokta olarak belirtilmelidir ki, geliştirilecek bu eylemler geçmişte çok sık görüldüğü gibi programsız ve örgütsüz olmamalı, yine salt faydacı anlayışlarla günü veya örgütü kurtarmak gibi dar bir amaç için değil, tüm halk güçlerini gelişmesi ve tümünün iktidara yürüyecek ortak bir perspektifle programa sahip olması ve bunun hayata geçirilebilmesi göze alınarak geliştirilmelidir. Kısaca, günübirlik bir eylemcilik veya birlik değil, iktidara yönelik programlı, örgütlü bir ittifaka yönelmek ve bu alanda her adımı hesaplı atmak zorunludur. Eğer sol kendisini bu temelde yenileyebilirse, burjuva muhalefet ile de iktidara kadar ittifaka gidilebilir. Solun kendisini yenileyebilmiş olmasından da, ancak bu görevleri başardığı oranda söz edilebilir. Yoksa, “yeni” adı altında tasfiyeciliği geliştirerek değil.

Bunların yapılması halinde objektif gelişkinlik sübjektif gelişme ile karşılık bulacak, dolayısıyla devrimin arifesi olan bu rejimin yıkılmaması için hiçbir neden kalmayacaktır. Her gün zaten kendiliğinden olgunlaşan sübjektif olgular anlatılanlar ışığında birleştirildiğinde, devrimin zafere ulaşması kaçınılmazdır.

Tüm olumsuz girişimlere rağmen, sol hareket içinde böyle bir devrimci gelişmenin ortaya çıkacağından, çeşitli geciktirme çabaları da olsa bu çıkışın asla engellenemeyeceğinden kuşumuz yoktur. Hele böyle bir gelişmenin yanında Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi gibi güçlü bir müttefik oldukça, zafer her gün emin adımlarla yaklaşan somut bir olgu olacaktır.

12 Eylül faşist sömürgeciliği ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi

Türkiye devrimci-demokratik hareketi için uzun bir tarih içinde ele alınan sorunlar, Kürdistan’daki devrimci mücadelenin tarihi gelişim olarak daha yeni olması gibi bir fark dışında, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi için de geçerlidir. Onula sıkı ilişkiler içinde olduğundan Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi de, Türkiye solunun taşıdığı hastalıkları taşımış ve cılız kalmıştır. Türkiye sol hareketinden Kürdistan’a ilişkin doğru ve çözümü kolaylaştırıcı yaklaşımların doğmaması, ama uzun geçmişlerine rağmen bu ülkenin bu güçler tarafından da inkarı olayının yaşanmış olması, Kürdistan’daki gelişme açısından da olumsuz bir rol oynamıştır. Biliniyor ki, Kürdistan, 60 yıllık bir geçmişi olan TKP’den bu yana, Türkiye sol güçleri tarafından adeta görmezlikten gelinmiş ve hatta bu ülke ve halk üzerindeki her türlü imha ve soykırım uygulamalarına karşı bu güçlerin seyirci kalması durumu yaşanmıştır. Kürtler azınlık olarak değerlendirilirken, Kemalizm’le ittifak esas alınmıştır. Bu gelenek, 1960-80 arası kısmen aşılsa da, esasta aşılmış değildir.

Türkiye solu, bir müttefik olarak, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin doğup gelişmesine yardımcı olmak bir yana, adeta bu gelişmeye karşı durmuş, onu çıkmaza sürüklemeye çalışmıştır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin doğup gelişmesinde en fazla destek olması ve birçok yönüyle katkıda bulunması gereken Türkiye, solu, bu görevlerini gerçekleştirmediği gibi, Kürdistan’ın objektif koşullarının tahliline yöneldiğinde ve bu kendi program ve stratejisine kavuşup pratik gerçekliği dönüştürüldüğünde, adeta burjuvazini “sol”dan borazancısı kesilerek “bu bölücülüktür” diye karşı çıkmış, doğruların kendisini zorla dayatması karşısında bile bu gelişmenin karşısında durmak istemiştir. Bu açıdan denilebilir ki, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin Türkiye solundan öğrendiği fazla bir şey yoktur; tersine o, tüm tecrübesizlik ve olanaksızlığa rağmen, bu sosyal-şoven anlayış ve yaklaşımlarla kıyasıyla bir mücadele içinde gelişmiştir.

Dolayısıyla Kuzey-Batı Kürdistan’da 1970-75’lerde ortaya çıkan devrimci-yurtsever hareket; bir yandan klasik Kürt milliyetçiliği ve onun her türlü işbirlikçilerinin reformist ideolojik ve politik yansımalarıyla boğuşarak, öte yandan Türk burjuvazisini soldaki uzantısı olan sosyal-şovenizmle hesaplaşarak, onun ideolojik-politik inkarcı anlayışlarını teşhir ederek gelişmiştir.

Reformizmin, Türkiye'deki kadar bir gelişme ortamı bulamamasının en büyük nedeni de, yaşanan bu kıyasıya mücadeledir. Elbette bunun bir nedeni de, Kürdistan toplumuna hiçbir şey veremeyen, aksine her türlü gelişmenin önünü tıkayan kapitalizmin sömürgeci karakteridir. Türk burjuvazisinin reformculuğa karşı olma özelliği ve diğer tüm bu nedenlere, reformizmin Kürdistan'daki sınıf temeli olan küçük-burjuvazisinin reformculuğa karşı olma özelliği ve diğer tüm bu nedenlere, reformizmin Kürdistan'daki sınıf temeli olan küçük-burjuvazinin zayıf bir sosyal gelişme içinde olması, bir yandan feodalizme, öte yandan Türk kapitalizmine bağımlılığı ve yine Türk burjuvazisini baskısı ile alt ve üstyapıdaki engellemeler ile, bu sınıfın yeteneksizliği eklenince, küçük-burjuvazinin güçlü bir reformist hareket yaratması mümkün olmamaktadır. Türkiye'de bunun etmeli güçlü olmasına rağmen, yerel gericilik ve sömürgeciliğin balyozu bu sınıfların tepelerinden eksik olmadığından, onları kendilerine bağlayarak ya ihanete çekmeleri, ya da eğer ileri bir adım atarlarsa ezmelerinden dolayı, reformizm Kürdistan'da güçlü bir çözüm olarak gündemde değildir. Bu durum, diğer parçalar için de söz konusudur.

Ve dolayısıyla, sömürgeciliğin ve yerli işbirlikçi güçlerin amansız baskıları karşısında devrimci çıkış için son derece gelişmiş objektif şartlar vardır. Kürdistan'da gelişmeyi sağlayacak tek şey, devrimci-yurtsever bir direniş çizgisi ve bu direniş çizgisini hayata geçirecek Marksist-leninist ideolojinin kaynaştırılmasıdır. O açıdan, devrimci hareket, küçük-burjuva reformizmini ve ilkel milliyetçiliği etkisiz hale getirirken zorluk çekmemiştir.

1975-80 arasında CHP'ye dayanarak Türk demokrasisinin gölgesinde gelişmek isteyen Kürt küçük-burjuva reformizmi, 12 Eylül ile birlikte değil tek bir direniş ve çıkış yapmak, nefes dahi alamadan içerde ve dışarıda tanınmaz ve rezil bir hale gelerek ortadan kalktı. Ve denilebilir ki, küçük-burjuva reformizmi, Türkiye solunda bu akımın yaşadığı durumu, daha da tanınmaz ve utanç verici bir biçimde Kürdistan'da yaşadı.

Ama bütün bu olumsuz gelişmelere rağmen, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, PKK'nin şahsında görülmemiş bir gelişmeye tanık olmuştur. Bu, her şeyden önce, PKK'nin Kürdistan ulusal kurtuluş problemine doğru yaklaşımı ve bu temelde sosyal-şovenizmin inkarcılığını, ilkel milliyetçilik ve yerel gericilik ile sömürgecilik ve sosyal-şovenizmle suç ortaklığı içinde olan küçük-burjuva reformizmini teşhir edip, onları işlemez hale getirmeyi başarmış olmasından dolayı gerçekleşmiştir. Şartların son derece olgun oluşuna, yaklaşımın Marksizm-leninizm ile bütünleşmesi de eklenince, yeterli bir çaba sarf edildiğinde başarmamak için hiçbir neden kalmamıştır.

İşte bunun somut bir ifadesi olarak PKK, kurtuluş sorununa reformcu değil devrimci bir tarzda yaklaştığı için, Marksizm-Leninizm Kürdistan gerçeğine Türkiye'de olduğu gibi oportünistçe değil, en ihtilalci şekilde uygulanması ile güçlü bir kurtuluş hareketi yaratıldı. Bu dönüşüm, 12 Eylül öncesinde olduğu gibi, sonrasında da görülmemiş bir direnme ve gelişmeye ortam hazırladı.

Bugün gerek Türkiye, gerekse de Kürdistanlı birçok gücün ne durumda olduğunu, çok somut olarak görmek mümkündür. Darbe yiyen, ezilen ve bir dağılma içerisinde olan bu güçler, öyle bir duruma gelmişlerdir ki, basit yaşamlarını sürdürebilmek için adeta kendilerini satılığa çıkarmakta, Avrupa sosyal-demokrasisinin ajanlığına oynamaktadırlar. 12 Eylül ve ardından yaşanan gelişmeler, bu sınıfın temsilcilerini, tam da kendi özelliklerinden kaynaklanan bir biçimde böylesi bir konum içerisine sürükleyebilmiştir.

Oysa ki, alınan darbelere, mücadele kaçkınları ve teslim olanlara rağmen, bu yıllarda PKK'nin şahsında güçlü bir gelişmenin yaşandığı da bilinmektedir. PKK, yalnız 1980 öncesi değil, sonrasında da azgın baskı ve teröre rağmen (ve hatta 12 Eylül sonrası daha da) ileri bir gelişme sağlamıştır. Açık ki, bu, PKK'nin ihtilalci özünden, direnişçiliğe ve Marksizm-Leninizm'e bağlılıktan kaynaklanmaktadır. Eğer PKK, "Kürdistan'da Zorun rolü", "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu" ile "Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağı" gibi teoride önemli bir gelişme sağlamışsa, bunu, Marksizm-Leninizm'in yaşayan ihtilalci özüne bağlı kalarak ve ülke pratiğine uyarlayarak gerçekleştirmiştir.

Bu çabalar 12 Eylül rejiminin tüm uygulamalarına rağmen sürdürüldü. Rejim kendisini tepeden tırnağa yeniler, Kürdistan üzerinde akıl almaz bir vahşet uygular ve yenilerini uygulamaya

hazırlanırken, PKK, sömürgeciliğin ve faşizm tarihte ve günümüzde Kürdistan üzerindeki emellerini açığa çıkararak, bu temelde sağladığı bilinçlenme ile Kürdistan halkının temel güçlerini, müttefiklerini ve doğru eylem hattını belirleyerek mücadeleyi daha da güçlendirmeye çalışmaktadır.

Program teorik olarak açılmış, stratejik hat ve eylem tam netleştirilmiştir. Rejimin yapılandırıldığı süreç içinde gerçekleştirilen tüm bu gelişmelerle cuntanın tüm hamlesi boşa çıkarılmıştır.

PKK bununla da kalmayıp, tüm bu faaliyetlerini yalnız Kürdistan açısından değil, Türkiye devrimci-direnış hareketi açısından da, onlarla iyi ittifak içerisinde girerek bütünleştirmiş, ve yine bunu gücü oranında Ortadoğu mücadeleleri içine yansıtmıştır. Bütün bu gelişmeler, PKK'nin devrime aday bir güç ve ideolojik-politik yapısının da gelişmeye ne denli açık olduğunun kanıtıdır. PKK, ulusal direnişin temsilcisi ve buna önderlik eden proletaryanın devrimci partisi olarak, rejime karşı koyacak ne kadar güç varsa ayağa kaldıracak bir ulusal hareketin önderi olabileceğini kanıtlamıştır.

Bu anlamda, PKK şahsında Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, için bir yenilgiden bahsedilemez. Tam tersine, kayıplar ne olursa olsun onları kat kat telafi eden bir gelişmeden, büyük başarılarından bahsetmek gerekir. Sağlanan bu başarılar yanında eğer önümüze konulan görevler gerçekleştirilirse, geleceğin devrimci gelişmelerle geçeceği garantisinden bahsetmek mümkündür.

12 Eylül rejimi karşısında PKK'ni tarihsel rolü

Faşist Türk sömürgeciliğinin yıkılışında, Kürdistan'ın oynayacağı rol bugün çok daha açık bir biçimde görülmektedir. Hemen belirtmek gerekir ki, Kürdistan'daki muhalefetin ezilmesiyle kendi yükselişini sağlayan TC, nihai darbeyi de bu alandan almaktan kurtulamayacaktır. Bu tarihsel ve diyalektik olarak öylesine iç içe geçmiştir ki, Kürdistan nasıl ki şimdiye kadar çağdışı bir sömürgecilik altında tutularak ekonomiden politikaya kadar Türkiye'de gericiliğin ve faşizmin kaynağı olmuşsa, TC çökerken ve rejim yıkılırken de hem Türkiye devrimci-demokratik hareketi, hem Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, yani devrim açısından gelişmenin kaynağı olacaktır.

Türk burjuvazisini, o kadar kolay bir biçimde iktidar olabilmesi, Kürdistan gibi bir zemine dayanmasından ötürüdür. O, gerek Anadolu işgalinin kırılmasında, gerekse ekonomik güçlenmesinde önemli oranda bu zeminden yararlanmış, iktidarını Kürdistan'daki gericiliğe dayanarak perçinleştirmiştir. Geçmişte TC için böylesine bir yaşam kaynağı olan Kürdistan, bugün ise onu yıkacak kaynak durumuna dönüşüyor.

O halde, Kürdistan'ın Türkiye kapitalizmini devirmedeki rolü, rastlantısal bir ittifak esprisi biçiminde ele alınamaz. O, Türk kapitalizmini yaşamında olduğu gibi, yok olmasında da belirleyici, başlatıcı ve sonu getirme gibi tarihsel bir role sahiptir.

Onun içindir ki, Türkiye devrimci-demokratik hareketi kendisini gözden geçirip yeni döneme hazırlanırken, Kürdistan gerçeğine en güçlü biçimde sarılmak zorundadır.

12 Eylül rejimi şekillenirken, sözcülerinin sıkça belirttikleri gibi, darbenin yapılamasının birinci gerekçesi, "milletin birlik ve bütünlüğü olmuştur. Açıktır ki, birinci hedef, Kürdistan'ın kopmasını önlemektir. Faşist yönetim salt Türkiye'deki sınıf muhalefetini değil, daha da önemlisi o çokça tekrarlanan "vatanın ve milletin bölünmezliğini" tehdit eden Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ezerek, Kürdistan'daki sömürgeci varlığını yaşatmak için bu sefer Kürt halkını nihai olarak imha etmeyi amaçlamaktadır. Sınıf muhalefetini ezip, Kürdistan'daki ulusal uyanışı bastıramadığında, Kürdistan ulusal kurtuluş hak etinin inisiyatifi ele geçireceğini ve bunun ise kendisinin sonu demek olduğunu çok iyi bilen rejim, her gün yaygın bir biçimde "biz 12 Eylül'ü gerçekleştirmeseydik, vatan elden gidecekti" diyerek, bunun tehditvari tekrarını yapıyor ve amaçlarına ulaşmak için de kesin bir süre belirliyor.

Bundan çıkarılması gereken sonuç, Kürdistan TC'nin egemenliği altında kaldıkça, Türkiye solu için iktidar olmak bir yana, çok sınırlı bir gelişmenin bile sağlanamayacağıdır. Çünkü, uykuda ve sesi boğulmuş bir Kürdistan, cunta için güç kaynağıdır.

Lenin'in proletarya devrimine giden yolda ulusal kurtuluş mücadelelerini belirleyici rolüne ilişkin ifadesi, Türkiye'de de etle-tırnak gibi birbirine bağlı bir gerçeği yansıtmaktadır. Türkiye devrimci-demokrat hareketinin zaferini kopmaz bir biçimde Kürdistan'a bağlı olmasındandır ki, her iki ülkede de devrimci güçler, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin çözümleyici bir anahtar olduğunu dikkate almak ve artık devekuşu politikasına son vermek zorundadırlar. Hiçbir bahane, bu gerçeğin gömemezlikten gelinmesine ve zaferi sağlayacak bu yola girilmemesine gerekçe olarak kabul edilemez.

Türkiye'de sol muhalefetin bu kadar kolay ezilebilmesini de nedeni olan Kürdistan üzerindeki sömürgeci hakimiyet parçalandığında, Türkiye'de burjuvazinin iktidarı diye bir olgu da kalmayacaktır. O halde, devrime yürürken, görevler iyi kavranmalı, işler tersinden ele alınmamalıdır. Geçmişte sorunun tersten ele alınışı nedeniyledir ki, bugün de hala çözüm bekleyen geçmişin birçok sorunuyla uğraşmaktadır. Leninizm'in ortaya koyduğu ve pratikte defalarca kanıtlanan bu gerçek, Türkiye için çok daha yakıcıdır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini Türkiye devrimi için çözümleyici bir öge olarak görmek zorunlu olduğu gibi, çelişkilerin en karmaşığını yoğun bir biçimde yaşayan en zayıf halka Kürdistan'ı ele alıp, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini geliştirmek yalnız yurtseverlik değil, enternasyonalizm açısından da Türkiye halkı ve proletaryasının kurtuluşu için vazgeçilmez stratejik bir görevdir.

O halde, cuntayı devrimde Kürdistan, stratejik ana halka olarak ele alınmalı ve uygun taktiklerle sıcak mücadele alanı haline getirilmelidir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini stratejik önemini görmek kadar, onu doğru taktiklerle beslemek ve hayata geçirmek de günümüzün en can alıcı güncel görevidir.

Bugün Türkiye'de cuntaya karşı sınıf mücadelesi mi yükseltmek isteniyor, Kürdistan'daki mücadeleyi kızıştır; zemin bunun için son derece elverişlidir. Ulusal baskının eşi görülmemiş türünün sürdürüldüğü bu ülkede objektif şartlar son derece gelişkin, Kürdistan'da her şey isyan halindedir. Bu isyana öncülük edildiğinde, coğrafyası ve isyankar halkı ile objektif koşulların son derece elverişli olduğu bu ülkenin her türlü gericiliğe ve egemenliğe karşı bir savaş alanı haline getirilmesi için hiçbir engel kalmayacaktır.

Akıllı her demokrat ve sosyalistin, bu alanın önemini kavramaması için hiçbir neden yoktur. O halde, eskiden olduğu gibi tersten değil, çevrildiğinde tüm kapıları bir kerede açarak eve girmeyi mümkün kılan bir anahtar gibi, Türkiye devriminin sorunlarına el atarken de kapıyı Kürdistan anahtarıyla açmak gerekir. Ve Kürdistan, bu anahtar görevini şimdi tam da yerine getirecek durumdadır.

Türk burjuvazisini, duyduğu korku ile iliklerine kadar titreten şey, yalnızca Türkiye ve Kuzey-Batı Kürdistan'daki gelişmeler değil, aynı zamanda Ortadoğu ve Kürdisitan'ın diğer parçalarındaki gelişmelerdir de. Türk burjuvazisi, kendisini dört bir taraftan saran bu tehlikeli çemberin daraldığını her an hissetmekte ve her gün verdiği demeçlerle bunu açıkça belirtmektedir.

Irak-İran savaşı bu ülkeleri zayıf düşürdüğü gibi, onların Kürdistan üzerindeki denetiminde de boşluk doğurmuştur. Böyle bir savaş içerisinde birbirleriyle dalaşan bu güçlerin aralarındaki Kürdistan üzerindeki klasik ittifak da bozulmuştur. Önderliğin konumuna rağmen, Kürdistan'ın bu parçalarında sürekli gelişen bir silahlı direnmenin varlığı da buna eklenince, bu parçalar, Kuzey-Batı Kürdistan için adeta bir cephe gerisi üs olma konumuna gelmişlerdir. Sömürgecilik ve emperyalizm tarafından halkımızı bağrından parçalayan sınırlar, artık cuntanın vurdukça deşilip erken doğum yapacak yumuşak karnı haline gelmiştir.

Böylesine elverişli koşulların yaşandığı bir ülke ve halka karşı en acil görev 12 Eylül'ün dayanılmaz baskı ve acısını yaşayan bu halkı öncüye kavuşturarak yerine getirilebilir. Amansız baskılara maruz kalmış olan bu halkın, kendiliğinden mücadele geliştirmesi beklenemeyeceği gibi, öncü de ancak diğer ülkelerinkinden çok daha güçlü olarak ve bu koşulları değerlendirdiği oranda savaşı başlatabilir. Güçlü bir öncü olmadan, ne bu isyan duygularının savaşa dönüştürülmesi ve ne de doğru taktik ve savaş yöntemleri geliştirerek iktidara yürümek mümkündür. Bütün bunlar yapılmaksızın, cuntaya karşı direniş savaşı geliştirmek olası değildir.

Öyleyse, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin tek öncüsü olan proletarya partisinin, şimdi sürece en güçlü biçimde müdahale etmesi gerekmektedir. Eğer öncü yaratılmaz ve Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin başına geçemezse, tarihimiz boyunca hiçbir zaman ortaya çıkmamış olan bu tarihi fırsat kaçırılmakla da kalınmayacak, ama bu nedenle en soylu görevlere ters düşürülmüş olunacaktır. O halde acil görev, böyle bir öncünün örgütlendirilip geliştirilerek Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin başına geçirilmesi ve Kürdistan'ın devrim için seferber edilmesidir.

12 Eylül hareketinin baş hedefi ve Kürdistan halkının ise bugün tek umudu haline gelmiş olan PKK'nin içinde bulunan bu evrede rolü ve görevlerinin çok daha ağır olacağı açıktır. Biliniyor ki, 12 Eylül darbesinin önemli bir hareket noktası, PKK hareketini ezme ve bu temelde Kürdistan'daki ulusal uyanışı yeniden karanlığa boğma amacıdır. 12 Eylül'de doruğuna varan bu amaçlı saldırılar, gerçekte Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ilk filizlerini attığı yıllara kadar uzanmaktadır. 1978'de sıkıyönetim ilanı da, PKK önderliğinde mücadelenin geliştiği Adıyaman, Urfa, Maraş, Antep, Bingöl, Elazığ, Mardin vb yerlerin öncelikli olarak bu kapsam içine alınması bu gerçeği bir kez daha göstermektedir.

Cuntanın işbaşına gelmesinin birinci nedeni olarak gösterilen "ülkeni bütünlüğünü" tehdit eden PKK, 12 Eylül rejimine karşı Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin dikilmesinde ve bu rejimin gelişip karşı-devrimin açığa çıkmasında olduğu gibi, rejime karşı mücadelede bundan sonraki süreci de belirleyecek temel güçtür. Ve bu, yalnız Kürdistan değil, Türkiye açısından da böyledir.

Bazı küçük-burjuva zavalıcılarının derin sızlamalar içinde, 12 Eylül'ün gelmesinde "PKK'nin sebep olduğu" biçimindeki öfkeli feryatları bilinmektedir. Ama dünyada ve bizde de kanıtlanmış bir tarihsel gerçektir ki, uyanış ve başkaldırıların olduğu her ülkede, tehlikeyi yüreklerinde duyan hakim güçler de saldırılarını daha vahşi biçimlere büründürürler. Kürdistan'ın yüzyıllardır süregelen kölelik uykusunu parçalayarak, bu ülke adına yapılan her türlü sahtekarlığın da yaşam olanağını ortadan kaldıran ve bu halkı adım adım sömürgeciliğin karşısına ve hem de en devrimci tarzda diken PKK, Türk sömürgeciliğinin yarasına basarak, onu çığlına çevirmiştir. Bu anlamda da PKK bundan sorumlu bir güç olarak, bunun dışındaki her yolun çağrın aydınlığına rağmen, körlükte ısrar etmek olduğunu defalarca söylemiş ve bu güçleri de, halkımızı hakkı olan bağımsızlığa ulaştırma savaşının sorumluluğu içinde yer almaya davet etmiştir.

Bir yılan gibi Kürdistan'ı yutarak onu midesinde hazmetmeye çalışan TC, şimdi bu lokmayı eritememenin derin sancılarını yaşamakta, 40-50 yıldır midesinde taşıdığı, ama zayıflıkları nedeniyle bir türlü sindiremediği bu lokmanın kıpırdanışları ile çılgınca sağa sola saldırmaktadır. TC'nin eceli gelmiş bir canavar gibi saldırmasının, son bir çabayla lokmayı eritmek için amha ve baskı politikasını artırmasının izahı buradadır. Kürdistan, bu yılan için vazgeçilmez, ama onun midesini parçalayıp yaşamını sona erdirecek kadar da tehlikeli ve çetin bir lokmadır.

Bu lokmayı kıpırdatarak TC'yi can evinden vuran PKK, saldırıların hedefi olmakta; TC; Kürdistan'ın işini bitirmek için her şeyden önce PKK'yi yok etmek zorunda olduğunu görmektedir. PKK üzerinde giderek yoğunlaşan saldırıların nedeni budur.

TC, karşısında kendi sonunu hazırlayan gücün henüz küçük olduğunu ve ordularıyla karşısına çıkamayacağını bilmekte, ölümüne giden yolda ona tuzak kuran bu gücü görülmemiş bir vahşet ve katliamla ezmek istemektedir. Kürdistan yeniden ayağa kalktığında, nasıl bir gelişmenin doğacağını ve kendi başına gelecekleri bilecek kadar tarihi tecrübeye sahip olan TC, PKK'nin şahsında Kürdistan halkına karşı kural tanımaz bir savaşı yürütmektedir. Bu anlamda 12 Eylül, PKK şahsında uyanan Kürdistan'a karşı başlatılmış bir açık savaştır. Bu savaşta, TC, ya emperyalizme ve gericiliğe dayanarak bu gelişmeyi tümüyle ezip yok edecek, ya da kendisi yok olup gidecektir. Savaşın bunu dışında bir sonucu olamaz.

Ama hazmedilir bir lokma olmadığımız ve artık midenin tüm çabalarına rağmen eritemediği bu lokma tarafından parçalanacağı ortaya çıkmıştır. Bir var olma ve yok olma kavgasının verildiği Kürdistan'da, yaşanan süreç, her türlü vahşet ve saldırılara rağmen, yılanı karnını parçalayarak yaşam yolunun seçildiğini, halkımızın artık bu yola aktığını göstermiştir. Ne kadar zayıf ve olanaksızlıklar içinde olunursa olunsun, girilen bu yolda aydınlığa ulaşılabileceği kesindir. Açık ki,

bugün, dünya çapında fillerle karıncalar çarpışmakta ve karıncalar filleri hemen bütün cephelerde yenmektedirler.

İşte Kürdistan'da bugün yaşanan gerçek, süren böyle bir savaş içinde, sadece 12 Eylül faşizminin azgın zoruna karşı değil, ama bunun yanında devrim kaçkınlığına, reformizme, teslimiyet ve ihanete karşı da çetin bir mücadele vererek zindanlardan dış alanlara kadar direnişin yükseltilmesidir. PKK'nin şahsında yükselen bu direniş, 12 Eylül'ün tüm hamlelerini boşa çıkarabilecek yetenek ve gücün, sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de tek örneğidir.

Tarihte birçok örgüt sert baskı yıllarında, faşizmin karanlığından birkaç kadrosunu kurtarabilir ve devrimci özünü koruyabilirse, dönemi başarıyla atlattıklarına ilişkin değerlendirmeler yapmıştır. Komintern'in desteğine sahip Bulgaristan Komünist Partisi, o güçlü ustaların hayatta olduğu dönemde sınırlı bir kadro korunması, zindanlardan birkaç kişinin kurtarılması ve tekrar dönüşü başarıya giden yolda ciddi adımlar olarak nitelendirir. Ve bu Vietnam, Angola, Küba ve diğer birçok ülkede de böyle olmuştur.

Oysa biz, güçlü bir Komintern'in desteği ve enternasyonal dayanışmayı her an yanımızda hissetmek bir yana, çok sınırlı bir desteğe rağmen, esas olarak kendi öz gücümüzle kadroların korunmasını sağlayabildiğimiz gibi, onların nicelik ve nitelik olarak güçlü bir gelişimini gerçekleştirmeyi de başardık.

Kürdistan devriminin teorisi yetkinleştirilerek, bundan politik-askeri strateji ve taktik geliştirip, tümüyle Kürdistan somutundan kaynaklanan bu taktiklerin hayata geçirilmesi için sürdürülen hazırlıklar ülkeye aktarılmıştır. Sağlanan bu gelişme, açıktır ki, içerde-dışarıda ve özellikle cezaevlerinde sürdürülen eşi görülmemiş direnişçiliğin örgüt ruhu haline gelmesi ile başarılmış ve geleceğin güçlü ordulaşmasının temeli böylece atılmıştır.

PKK, en inanılmaz gerçekleştirecek, en aşılma engeli aşarak, en azgın düşmanla savaşarak bu dönemi geride bıraktı. Artık cunta için geriye saymanı, başta Kürdistan olmak üzere Türkiye'de de devrimci muhalefetin ileri adımlar atmaya başlayacağı döneme kendisini en güçlü şekilde yansıttığı içindir ki PKK, geleceği de güçlü bir biçimde karşılamaya hazırdır.

Böyle bir dönemin başlatılmasında hem objektif ve hem de sübjektif olarak PKK'nin katkıları tartışılmaz. PKK'nin bu etkisi, Türkiye'de Demirel, Ecevit ve Toker'lerin bile burjuva muhalefete katılmasında, bitmiş-tükenmiş gibi görünen solun almış olduğu bu yenilgi darbelerinin nihai değil, geçici olmasının sağlanmasında, Kürdistan gibi bir zeminde direniş tohumunun serpilmesinden, Türkiye ve Kürdistan için sağlıklı ve kalıcı birlik adımlarının atılmış olmasına kadar her gelişmede hissedilmiştir.

Artık zorluklar altında yaşanan bu dönem kapanmıştır. Günümüz, cunta açısından geriye saymanın (kesin tarih vermek gerekirse 6 kasım'dan itibaren) başladığı, PKK ve önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi açısından ise karşı-devrimin alaca karanlığından sıyrılarak başlangıçta çok zor ve ağır da olsa giderek sıklaşan ileri doğru adımların atıldığı dönemin eşliğidir. Doğruluğundan kuşku duyulmayacak olan bu gerçek, cuntanın PKK'ye yönelen Güney Kürdistan saldırısıyla da kanıtlanmıştır. Ayrıca yapılan hazırlıklar sonucunda PKK'ye "son ölümcül" darbeyi vurmak için girişilen bu saldırı, tam bir fiyaskoyla sonuçlandı. Tek bir kayıp bile verdirmediği devrimciler karşısında uğradığı bu bozgunu gizleyebilmenin telaşı içine düşen cunta, bu kez de, seferin adını "kulak bükme" hareketi olarak ilan edip, "uslu" durulmazsa "tokadını" hazırladığını duyurmaya başladı. Ama açık ki, başta bozguna uğrayan birlikleri olmak üzere, cunta, bu saldırıda kimin kulağının büyüklüğünü çok iyi bilmektedir.

Eğer cunta en güçlü görüldüğü bir dönemde bile bozguna uğramaktan kurtulamıyor, bunun karşısında en zor dönemi yaşıyor olmasına rağmen PKK giderek güçleniyorsa, geleceğin nasıl geçeceği daha şimdiden belirgindir. Görülen odur ki, PKK, belki peş peşe zaferler elde edilmese de, kısa vadede büyük bir güç biriktirebilecek, ülkenin gittikçe daha da derinliklerine kök salarak, geleceğin yaratılmasında görevlerini yerine getirmeye hazır bir parti olma konumuna gelecektir.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin uzun süreli alma özelliği de dikkate alındığında, işlerin aceleye getirilmesine gerek olmadığı gibi, bu süreçte alınabilecek darbelerin de o kadar önemli olmadığı görülecektir. Bu nedenle bize, ne basit yenilgiler telaşa ve ne de elde edilecek

zaferler basit sevinçlere itebilir. Açık ki, mücadele toprağa kök salarak, sindire sindire beslenecektir. Böyle bir savaşta, kısa vadede sonuç alma düşüncesini hatalı olması yanında, amatörlüğü yaratan bir düşünce olduğu da hatırdta tutulmalıdır.

Düşman kısa vadede hızlı askeri yöntemlerle ve bir-iki çarpışmayla sonuca ulaşmak isterken, biz ise, düşmanın istediği biçimde savaşmaktan sonuna kadar kaçınarak, güncel pratik faaliyetleri derinleştirecek ve uzun vadeli bir savaşla sonuç almaya çalışacağız. En basit bilinçlendirme faaliyetinden silahlı halk ayaklanmasına, en asit bir silahlı propaganda faaliyetinden 70'lik ihtiyarların harekete geçirilmesine kadar, bir halkı uyandırarak direnişe çekmenin var olan her yöntemini bulup uygulayacağız. Bu yöntemlere tarihimizde ilk defa başvurduğumuz, bu tohumları toprağımıza ilk defa serptiğimiz için, özellikle ilk adımlarda istenilen başarılar elde edilemeyebilir; ama açık ki, serpilen bu tohumlar bir kez toprakta can buldu mu, istila sürüleri artık baş edemeyecektir. Cuntanın telaşı, tüm saldırı ve vahşeti, başına vuran bu korku nedeniyledir. Biz ise, geleceğin halkımızın olduğunu bilerek, güvenle, adım adım ilerliyoruz. Halkımızı, geçmişte ve bugün de eylemsizlik ve teslimiyet içine çekmeye çalışan küçük-burjuva milliyetçiliğini uşakça sızlanmalarına da karşı durarak, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve önderi PKK'yi daha da politikleştirip, direniş savaşını yalnızca öncü ile ve aceleci bir tarzda değil, ülkeye iyice yerleşerek, en geniş halk kesimlerini Kürdistan Ulusal Kurtuluş cephesi içinde örgütlemekten erkenden başlama gibi bir amatörlüğe düşmeden yükseltiyoruz. Biz zaferi, direnişin Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi biçiminde somutlaşması, bu alan için lazım olan her türlü yol ve yöntemin bulunabilmesi için, gerekli olan sabır, fedakarlık ve cesareti göstererek, buna gerekli örgüt ve eylem biçimlerini katarak güvence altına alıyoruz.

Eğer tüm bunlar gereğine göre uygun tarzda yerine getirilirse, faşist Türk sömürgeciliğini Kürdistan'da ömrü uzun olmayacaktır. Bir müddet daha varlığını korusa bile, kısa vadeli ve çıplak bir askeri zora dayalı olacağından bu ona daha da pahalıya mal olacak, yarar yerine daha çok zarar verecektir.

Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketlerinin tarihi mirasını özümseyerek onları koruyan ve kendi şahsında somutlaştıran PKK, gündemine aldığı görevler karşısında gerçek tarihi rolünü bugün onayacaktır. PKK, şimdiye kadarki görevlerini başarıyla yerine getirdiği gibi, bundan sonra da ciddi hatalara düşmeden, güncel olduğu kadar uzun vadede de zaferi garantiye alacak gelişmelere kendini adapte edebilir ve sürekli bilinçlenmeyi bünyesine hakim kılsa, başarıdan zafer sarhoşluğuna, yenilgiden yılgınlığa kapılmadan önümüzdeki dönemde kayıplar ve dökülecek kan, çekilecek zahmet ne olursa olsun her zamankinden daha fazla biçimde devrimci kazanımlarını çoğaltarak nihai zafere giden yolu kısaltacak, başta Kürdistan olmak üzere Türkiye ve bölge halkalarına karşı olan görevlerini de böylece yerine getirecektir.

PKK, yalnız Kuzey-Batı kürdistan ve Türkiye'deki mücadeleyi yükseltmekle kalmayacak; Kürdistan genelinde ilkel, küçük-burjuva reformist milliyetçilikten kaynaklanan, yetersiz ideolojik-politik yapılanmaların yarattığı ve bugün Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin önünde engel olan şu veya bu gücün piyonu olarak ortaya çıkan çatışma ve çekişmelerin Kürdistan'da yarattığı tahribat ve olumsuzlukları aşacak ve sınırlayacak; yine bu güçlerle uygun biçimlerde mutlaka sağlıklı ilişkilere girecek ve tüm Kürdistan'da proletarya hareketinin ideolojik-politik etkinliğini derinliğine ve genişliğine egemen kılacaktır. Bu zeminde ideolojik-politik önderliğin sorunlarını çözmeye çalışacak, çıkan engelleri aşacak, Kürdistan halkının beklediği ve umut ettiği geçek kurtuluş yolunu gösterebilecektir. Mevcut geçmiş, bu konuda geleceğe ışık tutmaya devam ediyor ve edecektir de.

Aynı etkiyi Türkiye sol hareketi için de yapacaktır. Proletarya hareketinin çekirdeğinin ister yeniden yaratılması, isterse var olanların birleştirilmesinde bunları en güçlü bir biçimde destekleyecek, güçlendirecek, faşizme karşı Türkiye halkı ile birleşik mücadele yürütecek ve yine faşizme karşı çıkarılabilecek tüm güçleri en geniş ittifaklar içinde geliştirmeye özen gösterecek, bu temelde doğru bir anlayış ve stratejik bir yaklaşımı hayata geçirecek, gereken her fedakarlığı geçmişte olduğu gibi gelecekte de gösterecektir.

Dolayısıyla PKK her zamankinden daha fazla, başta Kuzey-Batı Kürdistan olmak üzere tüm Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin zaferinin garantisi olduğu gibi, Türkiye devrimci-demokratik hareketinin yeni temeller üzerinde gelişip zafere gitmesinin de güvencelerinden birisi olacaktır.

12 Eylül faşist rejimi 3. yılını doldururken, PKK'nın şanına yaraşan tarzda geride bıraktığı yıllarda olduğu gibi, güçlü devrimci birikimine dayanarak gelecekte devrimi zafere ulaştıracığı kesindir.

Türkiye Tüm halkı, ilerici ve devrimci güçler!

Bugün görülmemiş bir baskı ve sömürüyü en alçakça bir tarzda sürdüren, on binlerce evladınızı işkenceden geçiren, hayat pahalılığını, işsizliği alabildiğine yaygınlaştıran, insanlık dışı bir rejimi başınızdan atmak ve Kürdistan halkıyla özgür ve eşit temellerdeki ortak bir gelecek için ayağa kalkın! Bu rejim sadece Türk ulusu için bir kara leke olmakla kalmamakta, emperyalizm ve gericiliğin çıkarları uğruna tüm bölge halkları üzerinde de işgal ve istila dahil her türlü çılgınlığı geliştirmekten kaçınmamaktadır. 12 Eylül faşist generaller cuntası, dünya halklarının bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerini kanla bastıran ve insanlığın kaderiyle oynayan ABD emperyalizminin uşağıdır. Bu nedenle emperyalizmin işbirlikçisi faşist diktatörlük altında yaşamak gerçekten onursuz bir yaşamdır. Türk ulusunun da gelişmesini derinden yaralayan bu rejimden kurtulmak için tüm gücünüzü seferber etmeli ve başta Kürdistan halkı olmak üzere tüm müttefiklerinizle en güçlü bağları kurarak, vakit geçirmeden, şanlı özgürlük ve sosyalizm mücadelesine atılmalısınız. Bağımsızlık ve özgürlük bize, hiç kimse tarafından bahşedilmeyecek ve ancak kendi öz mücadelemiz ve kanla kazanılacaktır. Bu nedenle demokrasi ve sosyalizm savaşçılarımızın kanları, yüz binlerce yurtseverin acıları üzerine inşa edilmek istenen yeni işbirlikçi eğilimlerin ve emperyalist güçlerin oyunlarına gelmeyin, elinizde tek kurtuluş aracı olan demokratik halk iktidarı için direniş silahına sahip çıkın.

Yiğit Kürdistan halkı ve yurtsever güçleri!

Halkımız üzerindeki baskı ve katliamların doruk noktasına çıktığı, Türk faşist cuntasının gündemine yeni katliamlar sokmak için görülmemiş bir hazırlık içinde olduğu, yalnız Kuzey Kürdistan'ın değil, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki mücadeleleri de boğmak için kendisini birinci derecede görevli hissettiği böyle bir dönemde, ulus olarak var olmak, halk olarak bağımsız ve özgür yaşamak için her zamankinden daha fazla ve kararlı bir biçimde ayağa dikilmek gerekmektedir. Böyle bir ayağa kalkış için Kürdistan halkı tarihindeki en elverişli koşulları yaşamaktadır. Kürdistan'ı kendi aralarında sıkı bir biçimde parçalayıp bölüşenler, bugün her zamankinden daha fazla birbirlerine dalaşmış ve Kürdistan üzerindeki tecrit çemberi kırılmıştır. Kürdistan genelinde doğan proletarya, her türlü aşiret ayrılıklarının, feodal bölünmüşlüğü, parçalanmışlığın, çatışmanın sonunu getirecek tarihsel bir sınıf olarak doğmuş ve yalnız objektif olarak değil, subjektif planda da bugün kendi hareketini başlatmış ve Kürdistan'ın kurtuluşu için belirleyici rol oynayacak konuma ulaşmıştır. İşte, başta proletaryası olmak üzere tüm Kürdistan halkı bu elverişli koşullardan yararlanarak direniş hareketini geliştirmeli ve düşmanın en alçakça uygulamaları altında ve en gaddar sömürgeciliğin pençesinde inleyen bir ulus ve halk olarak kendi kaderini özgürce çizebilmek için gösterilmesi gereken tüm çabayı göstermelidir. Binlerce yıldır süren kölelik boyunduruğunu kırmak ve nihai zafere gitmek için, bir ulusal kurtuluş cephesinde birleşerek bu temelde direnişi daha da güçlendirmek gerekmektedir.

Tüm partili militan ve sempatizanlar!

Tarihimizin bu en kritik, kritik olduğu kadar da sonuç alıcı döneminde, partinin geçmişte büyük fedakarlıklarla sağladığı kazanımlar ve her şeyden önce de güçlü direnişçiliği ve bu direnişçiliğe yol gösteren doğru politik çizgisi temelinde, halkımıza taşırılması gereken bilinç ve örgütlenme mutlaka taşırılmalıdır. Partinin önümüze koyduğu politik ve askeri çizgiyi hayata geçirmek için tüm gücümüzü ortaya koymalı, bu konuda ister içimizde ister dışımızda ortaya çıkan her türlü engeli aşarak yürümesini bilmeliyiz. Bilinmelidir ki bu gerçekleştirildiği takdirde, bugüne kadar inanılmaz baskı ve imha girişimlerini boşa çıkaran Partimiz, bundan sonra da gelişmelerle dolu yeni bir dönemi başlatabilecek ve halkımızın mücadelesini zaferle taşıyabilecektir:

Eylül 1983

CUMHURİYETİN SON 5 YILI VE KÜRDİSTAN’DA DEVRİM ŞAFAĞI(*)

Tarihte ulusların, halkların, partilerin ve bireylerin yaşamlarında öyle dönemler vardır ki, bunlar (acı da olsa) geçmiş yılların hesabını yapmakta hayati öneme sahiptirler. Ve ancak bu hesaplar yapıldıktan, gerekli sonuçlar çıkarıldıktan sonradır ki geleceğe kendi öz çıkarları temelinde ve gerçek kimliği ile yüklenmek ve yine bu temelde kendi öz tarihini yapmak mümkün olabilir. Genelde cumhuriyet dönemi ama daha çok da onun son beş yılı, bu kuralı yaman bir biçimde doğrulamıştır. 12 Eylül faşizmi altında geçen beş yıl ve özellikle de rejimin 5. yılında yaşanan gerçekler, gerek Türkiye toplumunun çeşitli güçleri ve gerekse üzerinde insanlık tarihinin ender tanık olabileceği özgül nitelikte sömürgeci bir rejimin uygulandığı Kürdistan toplumu ve halkı açısından olsun hayati dersler ve sonuçlar açığa çıkarmış; yıllar boyu gizli-kapaklı tutulan önemli gerçekleri dışa vurmuştur.

Yaşanan son beş yıl, her gücün, sınıf, tabaka ve bireyin ne olduğunu ve ne olabileceğini tüm detaylarıyla ortaya koymuş bulunmaktadır. Bu anlamda çeşitli güçler hiçbir dönemde olmadığı kadar bu dönemde kendi gerçek güçlerinin boyutlarını görmüş, bunu gerçek ölçülerıyla tanıma olanağına sahip olmuşlardır. Yaşamaya hakkı olanla olmayan, eski ile yeni, düzen yanlısı ve kuyrukçusu ile muhalifi gerçek anlamda açığa

(*)12 Eylül faşizmini 5. yılına girişi vesilesiyle yapılan bu değerlendirme, daha önce Serxwebûn’un Eylül 1985 tarihli sayısında da yayınlanmıştır. Kısmi bir redaksiyon yaparak buraya alıyoruz.(w.S.)

çıkıştır. 12 Eylül rejimi altında geçen beş yıl, beşinci yılda ortaya çıkan gelişmeler ve dayatan gerçekler bir anlamda, gerçek gücün kimde olduğunu, demagojinin ne olduğunu; hükmü icra olunanla safsatada kalanın hangisi olduğunu, devrimin dilini konuşturanlarla “lafla peynir gemisi yürütenlerin” kimler olduğunu; geçmişin ütopyaları ile güncel gerçeklerin neler olduğunu ve bütün bunların en yalın ifadesi olarak Türk egemenliği gerçeğinin tarihte ve çağımızda, gerek Türk ulusu açısından ve gerekse onun egemenlik sahası ve onunla ilişki içindeki güçler açısından olsun ne olduğu ve hangi anlama geldiğinin eşsiz bir dışa vurma hareketidir de.

Türk egemenlik sistemi, tarih boyunca, hem kendi toplumu ve hem de yönetimi altında tuttuğu halklara nefes aldirmayan bir maraton biçiminde sürüp geldiği için, bu egemenlik altındaki insanlar sağlıklı bir düşünce ve davranış yapısına, kendilerine yön verme imkanlarına ve “asker-millet” felsefesine uygun olarak, ordu örgütlenişi ve askeri saldırılara göre ayarlanması, Türk egemen sınıflarının oluşum tarzlarından ve karakterlerinden ileri gelmektedir. Bu oluşum tarzı ve karakter Türk tarihi ile ayrılmaz bir bütün teşkil eder. Türk egemen sınıflarının tarihe girişlerinde olduğu gibi onu günümüze getirişlerinde de bu özellik oldukça etkilidir.

Evet, Türk egemen güçleri bu “asker-millet” felsefesini kendi tarih ve toplumlarına önemli oranda egemen kılmışlardır. 12 Eylül faşist hareketi ve rejiminin en çıplak bir biçimde ortaya koyduğu gerçeklerden biri de budur. Yıllardan beridir “sol” geçinen birçok kafadar bile eğer hala büyük oranda bu “asker-millet” felsefesine göre düşünüyor ve davranıyorsa, bu, Türk egemenlik sistemini ne kadar özgün bir karakterde olduğunu gösterir. Yine 12 Eylül rejimi altında yaşanan bu beş yıl, tarihte görülmemiş barbarlık ve talanlara ve en sinsi bir şekilde halk, demokrasi ve sosyalizm düşmanlığına dayanan bu sistemin, ancak özelliklerini önemli oranda topluma kabul ettirmesi ve (bir anlamda onu bilinçsizce ve objektif anlamda da olsa) suçlarına ortak etmesi sayesinde günümüze dek gelebildiğini en açık bir biçimde ortaya koymuştur. Marx’ın ünlü uyarısını hatırlayalım: “Fransızların yaptıkları gibi, kendi ulusunun gafil avlandığını söylemek yetmez. Ne bir ulusun ne de bir kadının karşısına çıkan ilk serüvincinin kendilerini iğfal edebildiği zaaf anı bağışlanır bir şey değildir. Şeyleri bu biçimde sunmakla sorun çözülmez... Nasıl olup da 36 milyonluk bir ulusun üç dolandırıcı tarafından ansızın faka bastırıldığı ve direnç göstermeden köleliğe sürüklendiği, gene de açıklanması gereken bir şey olarak kalır...” Bu, halk adına

konuştuklarını iddia eden Türkiyeli ve Kürdistanlı tüm güçler açısından artık olmazsa olmaz koşuluyla yerine getirilmesi gereken bir görevdir.

12 Eylül hareketinin, bu rejim altında yaşanan beş yıl ve beşinci yılda ortaya çıkan gerçekler ve özellikle Kürdistan’da yükselen direnişin anlamı iyi kavranmalı; artık bu gerçekler ve gelişmelerin dayattığı görevler layıkı ile omuzlanmalıdır.

Bu değerlendirmemizde, geniş tahliller yerine, 12 Eylül rejimi altında yaşanan beş yıldan çıkarılması gereken temel dersleri, bu görevi başarması gereken ve halkın sözcülüğüne soyunmuş güçlere eleştiri, uyarı ve görevlere davet temelinde yeniden ortaya koymaya çalışacağız. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve PKK gerçekliğinin doğru ele alınıp kavranması, bu gerçekliğe ve yaratılan gelişmelere doğru ve soyluca yaklaşılması çağrısında bulunarak, bunun zorunluluğuna dikkat çekeceğiz.

Geleceği güçlü yaratabilecekler ancak, ne kadar acı ve amansız olursa olsun geçmişi ve bugünü doğru ve yürekliçe değerlendirebilenler, bundan gerekli dersleri çıkarıp özümseyebilenler ve bu temelde geleceğe yürümeye cesaret edebilenler olabilir.

Sorunlara bir kez daha bu gerçeğin ışığında eğilmeyi ve bu temelde sonuna dek dayatıcı olmayı devrimci sorumluluğumuzun bir gereği olarak sayıyoruz.

12 Eylül’ün beşinci yılında berraklaşan gerçekler

Dikkatli bir gözlemci, 12 Eylül rejiminin, geçmişin tüm örtülerinden sıyrılarak kendini ele verme özelliği nedeniyle şu hükmü vermekte gecikmeyecektir: Türk egemenlik sisteminde ve dolayısıyla Türkiye toplumsal yaşamında her şey “ordu-millet” esprisine göre ve askeri tarzda ele alınıp geliştirilmek, işletilmek zorundadır. Bugün çok daha iyi açığa çıkmıştır ki, bu gerçeklik damgasını önemli oranda sola da vurmuştur. Evet, 12 Eylül rejimi altında bile keskin sol geçinen birçokları, objektif planda; kafa yapıları ve davranışlarıyla hala rejimin basit bir milisliğinden öteye gidemiyorlarsa, bunda, bu “asker-millet” anlayışının derin etkilerini görmek gerekir. Yine dünya halklarının önemli bir kısmının sosyalizmin ışıklı yolunda yürüdüğü günümüz ortamında hala, Türkiye gündeminde “sivil toplumun ne kadar zayıf olduğu, dolayısıyla demokrasinin bir türlü gelişemediği” yolundaki tartışmaların yer alması, Türkiye’de yaşanmakta olanın kaskatı bir militarizm olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Türk siyasetinde 20 yıl, başbakanlık da dahil en etkin görevler yürüten Demirel’in, sonuçta bir kalebent mahkum almaktan kurtulamaması; “büyük Türk demokrasi, yurtseveri” maskesi takınan Ecevit’in, milyonluk örgütü bir günde terk ederek bir basit şiar vatandaş pozuna sığınacak kadar küçülmesi; “radikal sol muhalefet” denilen güçlerin “pişmanlık yasası” vb uygulamalarla 12 Eylül rejimi tarafından kolaylıkla ve en geniş kesimleriyle “ıslah” edilebilmeleri, bu temelde gerçek devrim kuvvetleri üzerine adeta bir milis gibi sürülmeleri ve en acısı da bunu bir yapısal özellik biçiminde, hiç farkında bile olmadan objektif bir gerçeklik olarak sürdürmeleri hep, Türk egemenlik sisteminin ne kadar askeri-militan bir karakterde olduğunu açıklar.

Churchill’in “Türklerden politikacı yetişmez” dediği söylenir. Bu sözler emperyalizmin en şöhretli politikacılarından birine aittir. Buradan yola çıkılarak, dile getirdiği sözleri sadece bir “emperyalist kendini beğenmişlikten” kaynaklandığı söylenebilir mi? Elbette ki hayır. Bu sözler, önemli oranda yukarıda belirtilen gerçekleri dile getirmektedir. Ama eksiktir, çünkü Türkiye’de böylesine kısır olan sadece politik alan değildir. Türk egemenlik sisteminin hakim olduğu her saha, ister savaş isterse barış dönemlerinde olsun, birbirini aratmayacak ölçüde böylesi bir kısırlığı, çoraklığı yaşamakta ve yansıtmaktadır. Türk hakim sınıflarının egemen olduğu tüm alanlarda, kültür adına, ideoloji adına, bilim adına ortaya çıkan tüm gelişmeler, daha tomurcuk halinde iken sert bir rüzgarla biçilir ya da iflah olmaz bir hale getirilir; yerine Prusya militarist geleneğinde bile ender rastlanan bir “asker-millet” gerçeği mutlaka egemen kılınır.

İşte buradan yola çıkarak diyoruz ki, son beş yıl, bu gerçekleri biraz düşünme gücü olanların asla inkar edemeyeceği kadar açığa vurmakla tarihe büyük bir hizmette bulunmuştur. Evet, yaşanan bu son beş yıl toplum ve onun çeşitli düzeylerdeki temsilcilerinin, sadece 12 Eylül rejimi karşısında

değil, tüm cumhuriyet dönemindeki düzen temsilcileri, daha da genelde tüm Türk tarihinin despotik yöneticileri karşısındaki konumlarını, ne kadar çaptan düşürülmüş olduklarını, gerçek kimliklerinden ne kadar uzaklaştırdıklarını, halk güçlerinin ne kadar ezildiklerini ve kötürümleştirildiklerini, egemen güçlerin çıkarları doğrultusunda ne kadar kullanıldıklarını öğreten derslerle doludur. Türkiye’de bugün eğer halk güçleri, iddia sahibi birçoklarının küçümsemediğini çok iyi bildiğimiz Filipinler, Güney Afrika, El Salvador vb halk hareketlerini çok gerisinde, adeta bir yaprağı bile kıpırdatamayacak kadar zayıf ve hatta çürümüş bir konumu yaşıyorlarsa, bunda süregelen Türk yönetim geleneğinin belirleyici etkilerini görmek gerekir.

Yine aynı biçimde Türk egemen güçlerinin günümüzde İMF programlarına uyma ve NETO görevlerini yerine getirmede, emperyalizmin dünya çapında örnek göstereceği bir tablo sergilemeleri, yine Türk tarihinin o çok övülen özelliklerinden kaynaklanmaktadır ve bu, onun günümüze uyarlanmış biçimidir. Burada dile gelen, Türk boy beylerinin IX ve X yy.larda yayılan İslamcın ve Arap sultanlarının elinde bir kılıç haline gelmeleri, bunun askeri örgütlenmedeki en uç örneklerini yaratmaları ve kılıç şakırtılarını Orta Avrupa’ya kadar duyurmalarıdır. Ve hem de bunu hiçbir üretim temeline dayanmadan, talancılıkla başarmış olmalarıdır. Evet, onlar bunu bir var oluş ve yaşam biçimi olarak benimsemiş, bu yönlerini geliştirdikçe geliştirmişlerdir. İslamiyet’in dünya genelinde yayılma, fethetme, sömürme imkanları tükenince ve özellikle Batı kapitalizmi karşısında tutunamayıp kendisi sömürge durumuna düşünce, bu sefer de kurnaz Türk egemen sınıfları, daha XVII ve XVIII.yy.lardan başlayarak kapitalizmin işbirlikçileri, giderek İslam ve Ortadoğu toplumları üzerindeki yayıcıları ve hatta ajanları olma yoluna girdiler. Lale Devri, Tanzimat, Meşrutiyet I ve II, Cumhuriyet ve en son olarak da 12 Eylül rejimi ile bunu nasıl doruk noktalarına vardırıdıklarını; kapitalizmin ve emperyalizmin ne yaman kılıcı olduklarını bunlar kendi ağızlarıyla itiraf etmekte ve günümüzde her fırsatta “Ortadoğu’da Batı’nın en güvenilir ileri karakolu ve jandarması biziz” demekten adeta şeref duymaktadırlar.

Evet, eğer Türk egemen güçleri tüm halkların tarihsel birikimlerine, kültürel, ekonomik ve siyasal varlıklarına bu denli bir saldırı tehdidi oluşturuyorlarsa ve günümüzde bunu NATO’nun emrinde bir askeri güç olarak, adeta bir milis gücü gibi uşakça yapıyorlarsa, bunun da nedenini ve köklerini, işte bu tarihi geçmiş ve yine bu temeldeki biçimlenişinde aramak gerekir. Türk egemenleri tarihten şunu öğrenmişlerdir: En iyi çapulculuk ve talan feodalizmin emrinde mi yapılır, o halde kendileri onun en iyi kumandanları olmalıydılar. Onlar bunu günümüze dek tüm sistemler boyunca adeta bir “amentü” olarak bellemişlerdir. Selçuk beyden M.Kemal’e, giderek Kenan Evren’e kadar Türk yöneticileri ve temsilcilerini siyaset diye icra ettikleri, uşaklığına soyundukları sistemin kendilerinden ne istediğini tespit edip, buna dayalı saldırı planları, örgütleri ve hareketleri gerçekleştirmek; kendilerini geçindirmenin, idare etmenin ve ayakta tutmanın karşılığı olarak vurmak-kırmaktır. İşte bu olgu nedeniyledir ki ekonomi, kültür ve sanat bu egemenlik altında bir türlü yeşerememekte, yeşerse bile serpilip boy verememektedir; meyve vermesi bir türlü mümkün olamamaktadır.

Cumhuriyet başlangıç döneminde modernleşme ve yeni toplumsal sınıfların gelişimi konusunda bazı ütopyaalar vaat ediyor, sınıfsız-ımtiyazsız kitlelerden bahsediyordu. Kapitalizmi “devletçilik” maskesi altında biraz da gizleyerek umutla geliştirmeye çalışıyor, bunu, özellikle orta ve küçük-burjuvazinin çıkarlarını kollama vaadiyle onlara da benimsettirerek geliştirme umutlarını yaşıyordu. Oysa bu koşullarda (o da ancak emperyalizme işbirlikçilik zemininde) gelişme şansı olan sadece büyük burjuvaziydi. Ve toplum çoktan, onları böyle kabul etmek, benimsemek zorunda bırakılmıştı. Eski Osmanlı toplumu; yani feodal toplum artıklarının bu gelişmeler karşısında söyleyebilecekleri, yapabilecekleri fazla bir şey kalamamıştı. Halkın yeni güçleri ise, henüz ana rahminde iken boğulmaya çalışılmıştı ve zaten objektif olarak da bu gelişmelere karşı duracak konumdan çok uzak bulunuyorlardı. Buna bir de halk güçlerinin, egemen sınıflardan yaygınca etkilenmesi, onların adeta soldaki izdüşümü olma özellikleri de eklenince, 1980’li yıllara kadar, bırakalım Türk tarihi, ordusu, devlet sistemi; ekonomik, sosyal ve kültürel sistemin ciddi bir tahlile tabi tutulup tartışmaya sunulması, herkesin sorunlara adeta bir asker kafasıyla yanaşması gibi bir durum yaşandı.

Politikanın hükmü nedir? Ekonomi nasıl gelişir? Savaş-barış ilişkisi, askerlik-siyaset ilişkisi nedir? Nerede, nasıl başlar, nasıl sona erer gibi konulara sağlıklı yaklaşılmamış; çeşitli toplumsal sınıflar (ki bu demokrasinin ilk adımıdır) böylesi bir temelde kendi çıkarlarını programlaştırma ve örgütlenmeye dönüştürme imkanına bir türlü sahip olamamıştır. Gerçekler böyle olduğu içindir ki, Türkiye açısından hala (aksi ne kadar iddia edilirse edilsin) yaşanan durum demokrasi ya da demokrasi uğruna tutarlı savaşım değil, bunların tutarsız, yanlış ve hatta asker kafası ile gündeme getirilmesidir. Eğer bir sağır ve körler diyalogunu ciddi bir tartışma ve çözüm çabası olarak görmüyorsak, gerçekte durum budur. Hem ezenin ve (gariptir ama, büyük çoğunlukla) hem de ezilenin hala asker kafası ile düşünmesi ve davranması söz konusudur. Türkiye insanının cüce kalması, işte esas olarak buradan kaynaklanmaktadır. Bunun içindir Türkiye insanının kimliğini bir türlü bulamaması. Demokrasinin utanılacak bir gevezelik ve demagoji konusu olmaktan bir türlü kurtulamaması yine bundandır. Sevil toplumun sesi de bundan ötürü duyulamamakta, sol, devrimci muhalefet esas olarak bu nedenle hiç mi hiç gelişme şansı bulamamaktadır. Ordu içinde “sol” cuntanın lideri geçinen ve kendini devrimci sayan Türkiye solunun da uzun süre umut bağladığı Muhsin Batur’un anılarında ifade ettiği şu sözler her şeyi izah etmeye yetmiyor mu? “Demokrasi ütopyası adına devlet mi çöksün’ bunu mu seyredecektik, bunu mu kabul edecektik?” Evet bu zat devleti kurtarma uğruna solu nasıl kullandığını, yeri geldiğinde ezilmesine nasıl göz yumduğunu ve nasıl bizzat yerle bir ettiğini açıkça söylemektedir artık.

Türkiye egemenlik sisteminde güç daima orduda yoğunlaşmıştır. Bu, yalnız askeri alanda ve anlamında değil, ekonomiden kültüre, oradan da politikaya kadar hemen her alanda böyledir. Genel bir tanımla politika ekonominin, üstyapı ise altyapının yoğunlaşmış ifadesidir denir. Bu yoğunlaşma Türkiye gerçeğinde orduda cisimleşmiştir. Ordu Türkiye’de, tüm alanların kontrolünü elinde tutan bir güçtür. İşte tüm değerlendirmeler ve hareket tarzında, bu temel gerçeğe dikkat etmek ve ona göre hüküm vermek, uygulamak gerekir. Başta Türkiye halkı olmak üzere, bu sömürgeci-faşist egemenlikten zarar görmüş tüm halklar ve genelde insanlık açısından bir çıkış yolu bulunmak isteniyorsa, bu sistemin ve onun tarihi ve güncel temsilcilerinin eleştirisi, (çok genel olarak değinilmiş de olsa) burada yapıldığı gibi gerçekçi yapılmalıdır.

Halkımız bugün, Reagan’dan daha Reagancı bir yönetimle karşı karşıyadır, bu yönetim kendi halkını sadece zor, işkence ve katliamla siyaset dışı bırakmakla yetinmiyor, onu, ekonomik çıkarlarına tümünden el koyarak açlığın sınırına getirip bırakıyor. Halkını dünyanın dört bir yanına savurabiliyor ve onu en ucuza çalıştırabiliyor. IMF programlarını dünyadaki hiçbir gerici yönetimin cesaret edemediği bir biçimde, örnek gösterilecek tarzda uyguluyor. Hiçbir rejim kendi halkına karşı bu kadar suçlu duruma düşmemiştir; halkın tüm toplumsal, ahlaki, kültürel değerlerini böylesine bir kaos ortamına sürüklememiş, saygınlığı ile bu denli oynamamıştır. Türk sömürgeci-faşist egemenleri bunu, bugün bir avuç tekel ve holding adına yaparak, toplum dışılıklarını esasta açıkça ilan etmiş bulunmaktadırlar. Türkiye ve bölge halkları, çağımızın en anti-demokratik, giderek en halk düşmanı ve emperyalizmin en iğrenç, gönüllü ajanı bir yönetimle karşı karşıyadır. O nedenle bu rejime eleştiri köklü yapılmak zorundadır. Rejime karşı çıkış tarihsel bir temelde olmalı; bu güve karşı mücadelede ezilen halkların ve emekçilerin çıkarları temel alınmalıdır. Eleştiri “asker-millet” kafasından uzaklaşılarak, onun etkileriyle kıyasıya mücadele yürütülerek ve o kafa bir daha dirilmemesine mezara gömülerek yapılmalıdır.

Ama ne yazık ki Türk ne yazık ki Türk aydını bu konuda başarılı bir örnek sergilemiyor ve adeta her seferinde sınıfta kalan bir öğrenci konumunu aşamıyor. Kendi egemen sınıfını yargılamada ve halkına sahip çıkmada çok soysuz davranıyor ve bir türlü kuyrukçu konumundan kurtulmak istemiyor. Dünyanın her türlü baskı ve sömürsünü iliklerine dek yaşasa da bu “aydın” bir türlü onurlu bir mevkie oturmak istemiyor. Türk aydınlarının yaşadığı sefalet, bunalım ve kimlik arayışı da esasta buradan kaynaklanmaktadır.

Ancak yine de bunlar olmaksızın halkın öz çıkarlarının bilincine varması, bunu bir program ve örgütlenmeye kavuşturması mümkün olmadığına göre, mevcut durumuna rağmen Türk aydınlarını ısrarla göreve davet etmek kaçınılmazdır. Türk aydını eğer iddia ettiği gibi demokrat, devrimci ve hatta sosyalistse, kendi halkını beklentilerini egemen sınıflara karşı sıkı bir mücadele

ortamında, eleştiri düzeyinde de olsa karşılamak zorundadır. 12 Eylül rejiminin bu beş yılı onlara böylesine hayati bir imkan tanımıştır. Kendilerini bulma, rollerini tanıma, görevlerini yerine getirme, tarihin ve güncel gelişmelerin bilançosunu çıkarma ve bunu halktan yana bir programa dönüştürme gibi köklü tarihsel sorumluluklar bu aydınların omuzlarındadır. Onlar artık egemen sınıfların silik bir izdüşümü olmamalıdır. Bunlar rejimin üniversite, cami ve kahvedeki guguk kuşları olmaya artık bir son vermeli, bu onursuz mesleği derhal terk etmelidirler. Aksine bu yaklaşım yerine kendi halklarının sesi olmalı, bu sese sahip çıkmalıdırlar. Kendi halk tarihlerini bulmalı, buna dayanarak yeni tarihlerini yazmaya koyulmalıdırlar. Evet başarıya ulaşan, barbarların fetih tarihi olabilir ama bunların kendi halklarının da bir tarihleri vardır: Türkmenlerin, Anadolu emekçilerinin, Baba İshakların, Bedrettinlerin, Mustafa Suphilerin, Denizlerin, Mahirlerin ve daha birçok devrimci savaşçının mücadeleleriyle yarattıkları tarih. Bu tarih bir türlü başarıya gidememiş de olsa, onu egemen sınıfların tarihinden mutlaka ayırtmalıdırlar. Ve evet bu temelde kendi halklarını gerçek çıkarlarını en azından Evren-Özal faşistlerini çıkarlarından ayırt edebilecek kadar namuslu ve onurlu bir konumu mutlaka yakalayabilmelidirler.

12 Eylül altında yaşanan beş yıl, öncelikle Türk aydınlarının bu görevlerini hiçbir saksaklamaya sapmadan yerine getirmelerinin zorunluluğunu açıkça ortaya koyuyor.

12 Eylül sömürgeci-faşist rejimi altında geçen beş yıl, başta TC olmak üzere, onun egemenlik sahasındaki tüm güçlerin, 12 Eylül 1980'le birlikte nasıl kesin bir hesaplaşma sürecine ve bu anlamda nasıl dönülmez bir yola girdiklerini, yine bu nedenle nasıl sonuca ulaşmaktan kaçınılamayacağını; haksız, çürümüş, yaşamaya hakkı olmayan ve mücadeleyi kurallarına göre yürütmeyenlerin nasıl çözülmekten, dağılmaktan ve ezilmekten kurtulamadıklarını; haklı ve devrimci olanın ise eğer gereklerine uygun hareket edilirse, tüm imha ve tasfiye çabalarına rağmen nasıl gelişip zafere doğru ilerletilebileceğini artık en sıradan insana bile göstermiş, kavratmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti, 12 Eylül ile birlikte açık faşist bir diktatörlüğe dönüşerek, tarihi açıdan ömrünü tamamlamıştır. Cumhuriyetin son beş yılı ve özellikle de 12 Eylül 85'te tamamlanan 5. yılı giderek çok daha açık biçimde bunu kanıtlamış; cumhuriyetin tüm zaafları kendisini açığa vurmuş, düzenin kendini yenileme çabaları tümünden boşa çıkarak rejimin bir alternatif olamadığı açığa çıktığı gibi, bu düzen sınırları içinde ona karşı yeni alternatiflerin yaratılmasının da söz konusu olmadığı, olamayacağı artık en net biçimde anlaşılmıştır.

TC, ortada bir hurda yığını ve adeta bir kadavra gibi durmaktadır. İdeolojiden siyasete, ekonomiden askeriye, giderek kültür, edebiyat ve sanata kadar her alanda bir tıkanma içinde olan rejim, tüm bu alanlarda özellikle günümüzde kendini yeniden üretememenin en çarpıcı örneklerini vermektedir. Tarihte ve günümüzde benzer nitelikli hiçbir rejimin yaşamadığı kadar uç noktada bir tükenişi yaşayan günümüz TC'si, hiç de tesadüf olmayan ve yapısal bir gerçeği arz eden bu özelliğinden ötürü, devrimci gelişmelerin de dayatması ile akrep misali bir sona hızla yaklaşmaktadır. Evet Güney Afrika ırkçı rejimi bile sergilediği en klasik ve bağınaz sömürgeci, anti-komünist yapıya rağmen, hiç olmazsa inkarcı olmadığı noktasından hareketle bir çıkış üretebilir ve kendisini bazı oyunlarla, sahte çözümlerle bir süre daha yaşatabilir. Ama TC'nin böylesi bir şansı asla yoktur. Çünkü o, kendisi için tüm çıkış yollarını daha başından kendi eliyle imkansız kılmış, varlığını egemenliği altındaki halkların inkar, demokrasi ve sosyalizmin reddi ve imhası üzerinde biçimlendirmiştir. Bu, herhangi bir yönetimin ve küğün temsil ettiği bir eğilim ya da politika olmanı çok ötesinde, hemen tüm kanatları ile burjuvazinin varlık ve biçimlenmesine damgasını vuran Osmanlı fedolal-despotizminin fideğinde ordu eliyle üstten yaratılması; halkların yaşamlarına dek her türlü değerlerine el koyarak vücut bulma ve varlığını da yine bu temelde sürdürme olgusunun doğal bir sonucu olarak Türk burjuvazisinin tek yaşam biçimi, TC'nin de temel devlet politikasıdır. Günümüze dek ister iktidarda ve isterse muhalefette olsun hiçbir burjuva kanadın ve önde gelen temsilcilerinin TC'nin bu halk, demokrasi ve sosyalizm düşmanı karakterini aşamaması, lafta en radikal görünen yönetime muhalif güçlerin bile CHP ve Ecevit örneğinde açıkça görüldüğü gibi sonuçta bu politikaların en sinsi, en iğrenç ve en bağınaz uygulayıcıları, yürütücüleri durumuna gelmeleri hep böylesi bir mayalanmaya sahip olduklarındandır. Devrimci sol geçinen muhalefetin bir türlü devlete yönelmemesi halkın çıkarlarını formüle edememesi, bir savaş gücü, giderek bir

iktidar alternatifi durumuna yükselememesi, tam aksine adeta devrevi bir biçimde halkın çıkarlarına karşıt güçlere, engellere dönüşmesini ardından da yine bu egemen sınıfların ağır etkisi altında biçimlenmeye ve yaşama, onun icazeti ile ya da çizdiği sınırlar içinde ayakta durmaya, varlığını başta proletarya olmak üzere halka, onun çıkarlarına, gücüne ve mücadelesine değil, özellikleri böyle olan Türk burjuvazisini kuyrukçuluğuna dayandırması vardır.

“Türkiye’de sivil toplum var mıdır, yok mudur? Sivil toplum neden bu kadar zayıftır, demokrasi mücadelesi niçin bu kadar geri ve başarısızdır” tartışmaları ve soruları da anlamını yine yukarıdaki izahta bulmaktadır.

Bu konulara ilişkin görüş ve değerlendirmeler ve 12 Eylül hareketine başvurulmuş, ama oluşturulan rejimin sorunlara çare olması bir yana, kendisi bizzat sorunların kaynağı haline gelmiştir. Halk saflarında yarattığı acı ve sıkıntılar ve özellikle reformist “sol” eliyle, Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik hareketlerinde yol açtığı tahribatlara rağmen, 12 Eylül rejimi esasta, devletin dayandığı tüm kuvvetleri kaçınılmaz biçimde devletin aleyhine kuvvetlere dönüştürmüştür. Bu elbette ki kendi başına olmadı. Rejimin böylesine kendisini tüketen bir sürece girmesine yol açan temel etken; onun varlık nedenlerini başında yer alan Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini nihai olarak ortadan kaldırılması planının PKK önderliğindeki halkımızın karalı direnişi ile yerle bir edilmesi, hareketimiz için öngörülen karanlık geleceğin devrimci atılımlarla gelişmeye dönüştürülmesidir. İşte ortaya çıkan bu gelişmelerin bir türlü önlenememesi nedeniyledir ki, TC’nin tüm zayıflıkları, beklenmedik bir biçimde ve en güçlü görüldüğü bir zamanda, bir bir ortaya dökülmüştür. Gücüne o kadar övgüler dizilen Türkiye bütçesinin çok önemli bir bölümünü bu nedenle yutan, emperyalizm adına bölgede SSCB’ye karşı bile “at oynatma, kılıç şaklatmaya” soyunan milyonluk Türk ordusu bugün, bir yandan iktidarın, her türlü baskı, sömürü, talan, hırsızlık, fuhuş, işsizlik, zam ve yoksulluğun gerçek sorumlusu olarak; diğer yandan ve esas olarak geliştirdiğimiz devrimci savaş karşısında yerinden bile kıpırdamayacak, kendini bile ustalıkla savunamayacak hale gelerek nasıl kof, asalak, gereksiz ve anlamsız bir kuvvet olduğunu ortaya koymuştur. Ordu, daha şimdiden TC’nin başına bela olmuştur. Ve bu milyonluk orduya yapılan yatırımlarını kendisine tanınan sınırsız taviz ve yetkilerin devrimci kuvvetler karşısında boşlukta kalması nedeniyle sonuçta bir avuç işbirlikçi, bürokrat burjuva generalin kelsilerini daha da şişirmekten öteye gitmediği artık iyice anlaşılmıştır.

Siyasal planda rejim bütün bir toplumun kendisine, kendisinin de Evren ve Özal’a mahkum olduğunu adeta bağarmaktadır. 12 Eylül “düzeninden” adeta bir çakıl taşının bile kımıldatılmasına şiddetle karşı duran rejimin temsilcileri, burjuva alanında da olsa muhalefetin anlamsızlığını, dünya, bölge ve özellikle de Kürdistan ‘daki durumu ve devrimci yükselişi örnek göstererek anlatmaya ve bütün bir toplumu böylesi bir faşist rejim etrafında kenetlemeye çalışmaktadırlar. Böylesine pervasız ve akıldışı bir çabayı inatla sürdürürken, bunların esas olarak, Türk egemen sınıflarının tarihine, Türk burjuvazisinin özelliklerine ve Türkiye’de devrimci geçine solunun zaaflarına dayandıklarını, bunlardan güç aldıklarını hemen belirtmek gerekir.

Sağıyla ve soluyla yasal muhalefetin rolü, bugün çok daha iyi açığa çıktığı gibi faşist diktanın asma yaprakları olmayı geçmemiş; “rejimin emniyet rübabları” olma gibi bir niteliğe bile ulaşamamıştır. HP ve MDP’nin ayrı dönemlerde sol ve sağ muhalefetin kendilerine en yakın kesimleri ile birleşme çabalarını, rejimin yedekleri haline gelme gibi bir çabadan çok muhalif güçleri adım adım denetim altına alınıp tasfiyesi, rejimin bünyesinde eritilmesi hareketi olarak değerlendirmek gerekir. Çünkü bu rejim, devleti ayakta tutabilecek tüm kuvvetleri kendi şahsında toplamıştır. Bu düzen altında iktidar olma adına başkalarına dayanacak bir güç, olanak ve daha da önemlisi bir işlev ve rol bırakmamıştır.

Topluma yeniden kurtarıcı gibi sunulmaya çalışılan Demireller ve Ecevitler de bu anlamda esas olarak, devleti yaşatma çabasında rejimle dolaylı işbirliği için, devrimi engelleyici güçler olarak el altından ve icazetli biçimde, en alçakça bir danışıklı dövüşle piyasaya sürülmektedirler. Bunların eskiden beri demokrasi, sosyalizm ve hatta gizli-kapaklı olarak Kürt sorunu ile nasıl ve niçin oynadıkları, 12 Eylül 1980’den bu yana geçen beş yıl içinde, anlamak isteyen için fazlası ile açığa çıkmıştır. Biz burada, şimdi yeniden demokrasi pehlivanlığına soyunmuş bu kalpazanların 12

Eylül sabahı değersiz, basit ve zavallı piyonlar olarak halklarımız karşısında tüm görüntülerinden nasıl soyunduklarını hatırlatacak değiliz. Yine milyonluk örgütlerini nasıl terk ettiklerini, nasıl kendi elleriyle tasfiye ettiklerini ve destekçilerinden sinyal almadan, cuntanı yeşil ışığını görmeden nasıl ağızlarını dahi açmadıklarını da. Değil ilerici, demokrat ve devrimci güçler, kitleler bile bilinç düzeyleriyle de artık Evren, Demirel, Ecevit üçlüsünün şikeli dövüşünün gerisindeki gerçekleri görebilecek olgunluktadırlar.

Bu tablo içerisinde Türkiye'deki ve onu Kürdistan'daki iğrenç yansıması reformist sol, daha ilk günden başlayarak en kepaze konumu yaşamaktadır. 12 Eylül'ün 5. yılında da bu sol artık tümünden tasfiyeci bir güce dönüşmüştür. Liberal burjuvazinin kuyruğunda, devrimci sol harekete, özellikle Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve PKK'ye yönelik tasfiye hareketini bir görev olarak üstlenen reformist-teslimiyetçi sol, günümüzde bu en tehlikeli yolda kulaç atmaya devam etmektedir. Tutucu ve gerici karakteri, 12 Eylül rejiminin önlerine sürdüğü en alçakça planları ve en utanılası bir yaşamı adeta gönüllüce benimseyip buna "sol" adına izahlar, kılıflar kazandırmak ve bir meziyet olarak bakmak gibi iğrenç tutumları ile iyice belirginleşmiştir. Sol lafazanlık, oluşturulan sahte birlikler bu gerçekleri örtmeye yetmemektedir ve aksine onu kanıtlar mahiyettedir. "Sol Birlik" adı altında bu güçlerce oluşturulan sağ-tasfiyeci birliğin gerçek rolü ve anlamı, son HP-SODEP birleşmesi ile yolu açılmış görünen tasfiyeci birliklerin en planlısı ve geniş kapsamlısı olan DSP-Sol Birlik için el altından yürütülen yoğun çaba ve pazarlıklar da ortaya çıkmaktadır. İç yüzlerini böylesine dışa vurulmasıyla bunların, can havliyle "yine iftiraya uğruyoruz" diye bağıraraklarını dönmek zor değil. Ama devrimci direnişimiz bu gizli gerçekleri hiçbir demagojinin ve saptırmanın örtemeyeceği kadar açıkça dışa vurmaktadır.

O nedenle diyoruz ki, öncelikle bunlar kendilerini daha da kokuşturan bu mesleği terk etmeli, egemen sınıflara uşaklık ruhundan artık mutlaka kurtulmalıdırlar. Bunlar da içinde olmak üzere kendine demokrat, ilerici, yurtsever ve hatta sosyalist diyenlerin, eğer demokrasi ve giderek sosyalizm diye bir sorunları varsa, bunu ancak halkın çıkarlarını temel alarak, halkın tarihine ve kültürüne dayanarak çözümlenecekleri son derece açıktır. Türkiye halkını emperyalist ve sömürgeci eğilimlerden bir çıkarı yoktur. Yine Türk halkının günümüzde cuntanın tüm okul kitaplarını yeniden yazdırarak yaptığı gibi "milli tarih", "milli coğrafya" diye bir sorunları yoktur. Türk halkını kendi ekonomik ve siyasal çıkarlarını, kültür, tarih ve giderek insanlık değerlerini bilince çıkarıp, yetkince, cesurca ve ödün vermeksizin savunmaya ihtiyacı vardır. İşte gün; bu çıkarların böylesi temsilcileri, sözcüleri, militanları ve giderek önderleri olmasını bilme, bunu layıkıyla başarma günüdür. Ortalığı "sivil toplum nedir, nasıl geliştirilir? Acaba Erdal bey (!) sola kanat gerecek mi? Saraçhane mitinginde olduğu gibi bu kanatlar altında 'şanlı' bir çıkış yapabilmek acaba daha sonrası için de mümkün değil mi" gibi sahte ve utanç verici tartışmaları, hayalleri bir yana bırakıp, halkın çıkarlarını en açık biçimde savunma, egemen sınıfların her türlü ideolojik, politik dayatmalarını boşa çıkaracak düşünce, örgüt ve eylem gücünü ortaya çıkarmak, militanlık ve egemen sınıflara ödün vermeme günüdür. Türk aydınları bu görevi, yaşanan son beş yıldan gerekli dersleri çıkararak, daha fazla gecikmeden yapmalıdırlar. Hele hele sosyalizm konusunda iddiaları varsa bu yolun ilke ve dolayısıyla emir niteliğinde olan gerçeklerini layıkı ile yapmalı; tarihteki ve günümüz dünyasındaki yerlerini, rollerini iyi tanımalı, görevlerini bu kez başarıyla yerine getirmelidirler. Hiçbir aydın ve hele proletarya aydını, "şu nedenle emperyalizmin oyununa geldik", "bu nedenle burjuvazinin kuyrukçusu olduk", "Erdal beye şunun için ihtiyaç var", "Ecevit bir daha şahlanırsa şu olanaklar doğar" gibi alçakça demagojilerle ezilen sınıfları ve halkını aldatma düşkünlüğünü göstermez, böyle bir suçu işlemez.

Bu aydınların aynı zamanda, (gelişme şansları daha fazla olması nedeniyle) ezilen ulusa karşı aydınlatma görevleri de vardır. Fakat bu kesimler, dünyayı en barbar ve sinsi bir sömürgeciliğini, hem de bin yıldan beridir yaşama şansızlığına uğrayan Kürdistan halkına karşı, bırakalım bu görevlerini yerine getirmeyi, sorunlarının yanına bile yaklaşma dürüstlüğü ve yürekliliğini göstermedikleri için, bu alanda her şeyden çok daha sorumlu ve suçludurlar. Türkiye'nin devrimci geçinen solu önemli çoğunluğu ile bugün hala bu olumsuz konumu yaşamaktadır. Bunlar, "kraldan daha kralcı" bir tutum içine girerek gerçeğe gözlerini kapatmakta, Kürdistan'da yaşana gelişmeleri,

gerçek niteliği ile dile getirmekten bile ısrarla kaçınmaktadırlar. Demokratlık, ilericiilik ve hatta sosyalistlik adına “mangalda kül bırakmayan” Türkiye’deki birçok güç ve çevre ile Kürdistan’daki reformist milliyetçilik, Kürdistan’daki gelişmeler konusunda kendi kendisine sansür uygulamakta ve gelişmeleri çarpıtan özel bir üslupla gelecek için öngördükleri sinsi bazı planlarına yatırım yapmaktadırlar. Hemen belirtmek gerekir ki, bu “sol”, 12 Eylül faşist sömürgeciliği altında yaşanan son beş yılı, özellikle de bu konuda köklü bir yenilenme ile hatalarından arınma, gerçekleri bilince çıkarıp görevlerine layıkı ile sarılma ve böylece hem kendi halkı ve hem de Kürdistan halkının kurtuluşunu yakınlaştırmak için bulunmaz bir fırsat olarak değerlendireceğine; mayasından aldığı Türk egemen sınıflarının inkarcı yolunu seçerek, liberal burjuvaziye kuyrukçuluk ve egemen güçlere karşı meşruiyetini ispatlama uğruna, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ve PKK’yi boynuna geçirilmiş bir değirmen taşı olarak ilan etti. Evet bu tespitler uzlaşmacı, reformist “sol”un Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin gelişimini kendisine karşıt, onu boğan bir gelişme olarak gördüğünün en samimi itiraflarıydı. Bu “sol”un bir bataкта boğulmakta olduğu ve PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini, gelişimini, varlığını inkar eden ve atılımını önlemeye çalışan her güç gibi bunları da kaçınılmaz biçimde ölüme mahkum ettiği doğrudur. Ama bundan çıkarılacak sonuç nedir? Bunların bu denli çürümelerinden ve giderek ölümlerinden sorumlu olan kimdir? Burjuva kuyrukçuluğunu adeta yeminli bir meslek seçen ve asla kendisine yönelmeyen ve gerçek bir yenilenmeyi hedeflemeyen tutucu anlayış ve tavırları yüzünden, elbette ki gerçek sorumlu kendileridir. PK, gösterdiği olağanüstü çaba ve yükselttiği direnişle, onlara gelişmenin yolunu göstermiş, düştükleri bataktan kurtulmaları için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Onlarsa yaşamının yolunun, tam da rejimin sadık yandaşlarını istediği gibi PKK’yi tasfiyeden geçtiğine inanarak, tüm çabalarını bu doğrultuda yoğunlaştırmışlardır. Ama bu da kendilerine yarar sağlamamış, bu yolda ısrar ettikçe giderek küçülen, onurunu yitiren, liberal burjuva kalpazanlar peşinde koşuşturmaktan tükenen yine kendileri olmuştur.

PKK, onları her defasında, bu yolun kendilerini yok oluşa götüreceği, dönemin gerçeklerinin ne olduğu ve devrimci direnişi yükseltip, halklarımızın gerçek çıkarlarını temsil eden bağımsız politika ve eylem gücünü yaratmaları konusunda ısrarla uyarmıştır ve uyarmaya devam edecektir. Bu sol, eğer söylediklerimize inanmıyor veya bundan bir sonuç çıkaramıyorsa biraz çevresine bakmalıdır. Bu rejimlere karşı nasıl savaş yürütülür, nasıl güç olunur, nelerden taviz verilir, nelerden taviz verilmez artık görmeli ve öğrenmelidir. Demokratlık, ilericiilik ve hatta sosyalistlik adına devrimci şiddeti reddetmeyi en olumlu özellikleri olarak lanse eden, onu “maceracılık” diye akşam-sabah lanetleyenler, Hristiyan-demokratların bile Şili, El Salvador, Güney Afrika ve daha birçok ülkede şiddeti göze aldıkları ve bu temelde sonuç almaya çalıştıkları bir dünyada ve zamanda, nasıl ucube yaratıklar haline geldiklerini artık bilmelidirler. Eğer beğenmedikleri Pakistan ve Filipin muhalefeti bile bu temelde bu denli mücadele yürütebiliyor ve etkinlik sağlayabiliyorsa, demokratlık ve sosyalistliği ile çok övünen bu sol, bunu haydi haydi yapabilmelidir. Ama buna bir türlü yanaşmadıkları gibi bırakalım böylesi gelişmelere önderlik etmeleri ve yaratmalarını, ortaya çıkan gelişmeleri bile ya inkar, ya küfürle örtbas ya da çarpıtma şeklinde utanılacak tutumlar sergiledikleri açıkça ortadadır. Peki bu mudur demokratlık? Bu mudur sosyalistlik? Dünyada böyle demokratlık ve sosyalistlik; böyle demokratlar ve sosyalistler var mıdır? Sosyalizm, toplumsal, siyasal gelişmeler başta olmak üzere birçok alanda öngörü, gelişmelerin önceden tespit edilebilmesi değil midir? Hem bunu yapamayacak, hem gelişmelere önderlik edemeyecek ve hem de kendi dışında, buna rağmen yaratılan devrimci gelişmeleri (foyanı meydana çıkardığı için) “kendi pisliğini örtmesi” gibi saklamaya, çarpıtmaya çalışacaksın. Bunu kendisine meslek seçenlere her şey denebilir ama, demokrat ve sosyalist asla.

Evet, 12 Eylül faşizmini 5. yılında, bu vesile ile söz konusu güçlere, bir kez daha olumsuz konumlarını terk ederek, çağdaş gelişmeler, gerçekler ve özellikle de ülkemizde yaşanan duruma uygun olarak, sorumluluklarına sahip çıkmaya ve gereklerini zaman geçirmeden layıkı ile yapmaya çağırıyor ve bunu, halklarımıza ve ilerici insanlığa karşı sorumluluğun bir gereği olarak görüyoruz.

Cumhuriyet, tarihi olarak ölmüştür. Bu gerçeğin anlamına iyi varılmalı ve yerine halkın cumhuriyetini kuracak güçler haline gelmenin zorunluluğu, tarihliliği ve güncel gerçeklerin bu

konudaki dayatıcılığı yeterince görülüp, gereği mutlaka yapılmalıdır. Bu, elbette ki, çeşitli güçlerin keyfine göre ortaya çıkmış ve buna göre ilerleyen bir gelişme değil; gelinen tarihi aşamada, devrimle karşı-devrim, halk güçleri ile TC ve işbirlikçileri, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ile Türk faşist sömürgeciliği arasındaki mücadelenin artık gün gibi ortaya çıkardığı nesnel bir gerçektir. Ve tarihin tekerleği, hem Türkiye ve hem de özellikle Kürdistan'da şaşmaz bir biçimde devrimden yana ilerlemektedir. Kürdistan'da bu 5. yılda yaşanan görkemli gelişmeler, söylenenleri en açık biçimde doğrulamaktadır. Devrimin ayak seslerinin yaklaşmakta olduğunu, Türk burjuvazisi, kendi üslubuyla da olsa artık hemen her gün gazetelerinde yazıp çizmektedir. Rejimin temsilcilerinin son aylarda savurdıkları tehditler, tatbikatlarla yaptıkları gövde gösterileri, telaşlı gezileri, yeni alternatifler yaratacakları yolundaki aldatmacadan ibaret gayretleri, (evet bütün bunlar) rejimin önde gelen temsilcilerinin devrimin sıcak nefesini enselerinde duymaya başladıklarını açık kanıttır. Tüm bu gelişmelere damgasını vuran gücün ise Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve onun önderi PKK olduğu, yalnız Kürdistan'da değil, Türkiye genelinde de devrimci direniş ve gelişmenin PKK tarafından temsil edildiği, artık düşman tarafından bile itiraf edilmektedir.

Kürdistan'da devrim şafağı

Kürdistan halkı açısından cumhuriyetin son beş yılı, her alanda olağanüstü gelişmelerin yaşandığı yıllar oldu. Bu beş yılda halkımız, amansız bir hastalığa tutulmuş, lime lime dökülen bir canavarın, belki deva olur diye elindeki ava dişlerini ve tırnaklarını son kez ama sonuna dek geçirerek onu kan revan içinde bırakmasına benzer bir gerçeği yaşadı. TC, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve PKK'yi daha küçük bir tomurcuk halinde iken boğabilmek için, elindeki tüm tarihsel ve modern teknik imkanları kullandı ve hareketimize karşı küçümsenmeyecek desteklerle saldırıya geçti. Ancak hareketimiz ne pahasına olursa olsun kazanımlarını korumak ve giderek bunu zafere dönüştürmek için sonsuz bir direnme gücü gösterdi.

PKK'nin 12 Eylül faşist rejimine karşı yürüttüğü savaş, sadece düşünsel düzeyde kalan bir savaş değil; başta vahşi Diyarbakır zindanları olmak üzere, ülke içinde ve dışında her alanda, barbar bir güce karşı mazlum bir halkın ve onun öncüsünün bazen fertlerini ordulara karşı savaşına dönüşen, insan soyunun tanık olduğu en korkunç güç dengesizliği ortamında yürüttüğü bir savaştır. Evet bizzat kendilerinin söylediği gibi, birkaç yüz kişiye karşı, 500.000'i aşan faşist bir ordu gücünün, her türlü teknik donanım ve devlet desteğine sahip olarak yürüttüğü bir savaş. İşte böylesi bir doğaüstü eşitsizlik ortamında bile, Türk egemenlik sistemine karşı yaratılan Türkiye ve Kürdistan tarihinin en uzun ve başarılı devrimci direnişinin altında PKK'nin imzası vardır. 15 Ağustos devrimci atılımı ile PKK; Türk egemen güçlerinin, tarihten günümüze dek halk güçlerinin o kısa ömürlü, yenilgiye uğramak ve ezilmekten kurtulamayan direnişlerini ardından hep "ezdik, yendik, boyunduruk altına aldık ve uşaklaştırdık" diye övündükleri kara gidişi tersine çevirmiş, direnişi sürekli kılmayı ve geliştirmeyi bilmiştir.

PKK doğaüstü bir direniş ve çabayla, Kürdistan halkını devrimin şafağına ulaştırabilmiştir. Ama bunu bilip söylemek, onu yeterince kavramak ve gerektiği biçimde izlemek bakımından kafi değildir. PKK'nin düşünsel ve eylemsel eleştiri ve mücadele silahları, bu anlamda özgün nitelikleriyle kavranmalıdır. Bu silahlar parti kadroları tarafından olduğu kadar, parti dışı güçler ve çözümleri tarafından da doğru değerlendirilip, doğru kullanılmalıdır. Neydik nasıl olduk; neye karşı neyle ve nasıl savaştık; karşıımızdaki gücün durumu neydi, neyle, nasıl saldırdı; kör bir tarihi, bilinçsiz insan yığınlarını nasıl kullandı; bunu PKK içine nasıl yansıtmak, nasıl her şeyi içinden boşaltmak, bitirmek istedi; tarihte ne yaptı, günümüzde ne yapmak istiyor? Evet bütün bunlar iyi görülmeli, iyi kavranmalıdır. PKK de, daha ilk günden başlayarak bu büyük savunma savaşını ancak bu sorulara başarılı, yerinde ve gerçekçi cevaplar verebildiği için ilerletebilmiştir.

Evet PKK böylesi bir temelde, halkımızın tarihten silinmemesi, insanlığın bir yüzkarası olmaması ve üzerindeki lanetli sıfatların kaldırılabilmesi için muazzam bir direnme ve savunma savaşı yürütmüştür. Bu nedenle yürüttüğü mücadele bir partinin savunulması değil, son nefesinde yaşam kavgası veren bir halkın savunulmasıdır. PKK'nin bu savaşı özellikle, hareketimiz ve

giderek halkımızın imhası ve tarihten tümden silinmesi için açık bir karşı-devrimci savaş temelinde halklarımıza dayatılan 12 Eylül rejimine karşı geçen beş yıl içinde nasıl bir direnişle yürüttüğü ve düşmanın karanlık planlarını bu temelde nasıl yırttığı, artık bu gerçekten en çok kaanlara bile itiraf ettirmiştir. Direniş savaşımızın özellikleri, sonuçları ve yarattığı kazanımlar, başka parti yazılarında ayrıntılarıyla konulduğu için burada ayrıca değinmeyeceğiz ama 12 Eylül faşist rejiminin 5. yılında bu savaşın direniş tarihimize yeni bir evreyi başlatacak kadar zirveye çıkarıldığı ve destansı kahramanlıklar yaratıldığını belirtmek gerekir. Diyarbakır zindanlarını dehlizlerinden Ağrı Dağı'nın doruklarına kadar bu direniş, ülkemizin her yanında sergilenmiş, yaygınlaştırılmıştır. TC bu gelişmelere, bir kişinin karşısına bir ordu dikecek kadar çılgınca ve fakat aciz ve düşkünlük içerisinde karşılık vermeye çalıştı. Yıllarca işkenceni tanık olmadık biçimleri yaşandı, tarifsiz aılar, sıkıntılar ve olanaksızlıklarla boğuşuldu. İşte PKK daha ilk yıldan başlayarak rejime ve diğer güçlere yönelik savaşını ve eleştirilerini yaşadığı bu yaman gerçekliğin ve yarattığı canlı pratiğin parlak ışıkları altında ortaya koydu ve geliştirdi. Bu nedenle gerek rejim ve giderek cumhuriyete yönelik değerlendirme ve tespitler ve yine gerekse yaramaz konumdaki "halkın dostu" olması gereken güçlere yönelik eleştiriler iyi msenmelidir. Partimizin TC'ye ve onun günümüzdeki devamı olan 12 Eylül rejimine karşı yürüttüğü direnme savaşı tüm özgün karakteri ve özellikleriyle kavranmalıdır. Eğer gerçeğe, kaşarlanmış inkarcı takımının gözlükleriyle değil de, objektif olarak yaklaşılırsa, birbirine karşıt değil, gelişen ve o anlamda devrim ile karşı-devrimin helezoni evrensel gelişiminin ülkemizdeki çarpıcı bir örneğini sunan partimiz ile TC ve 12 Eylül rejimi arasındaki savaş geçen beş yıla damgasını vuran esas unsurdur. 5. yılda tüm çıplaklığı ile ortaya çıkan bu gerçek, artık sıradan vatandaşlar tarafından bile anlaşılmıştır.

12 Eylül rejiminin sorumluları bile artık, o iflah olmaz inkarcılıklarına rağmen, 12 Eylül karşı-devrim hareketinin tarihini, partimizin olduğu 1978 yılına dayandırmakta ve Türkiye ile Kürdistan genelinde bu tarihten sonra süren savaşın PKK ile TC arsında olduğunu; devrimci mücadele ve alternatifin ulusal ve uluslar arası platforma bu g tarafından zorla dayatıldığını aıklaamak zorunda kalmışlardır. M.Ali birand 12 Eylül hareketini hikayesini yazdığı kitabında, bunu belgeleriyle ortaya koymaktadır. Bu kitapta 12 Eylül hareketine, Hilvan, Siverek, Batman vb alanlardaki önemli gelişmelerden sonra 1978'de Diyarbakır'da karar verildiği yazılmaktadır. Maraş katliamını, zel Harp Dairesi'nin bu gelişmeleri geriletmek, hareketi sindirmek, vb amaçlarla tertiplediği artık açıklık kazanmış bir olgudur. 15 Ağustos devrimci atılımının yıldınmnde Genelkurmay Başkanlığını, zel Harp Dairesi'nin kurmaylarına dzenlettirdiği brifing niteliğindeki basın toplantısında bu gerçekler, bir bir teslim ve itiraf edilmiş, 78'lere kadar TC'nin 40 yıl istikrar içinde yaşadığı, ancak 78'de karşılarına PKK diye bir gücün çıkarıldığı, o tarihten bu yana bu güçle mücadelenin sürdürüldüğü ifade edilerek, özel harbin tüm yıkıcı, imhacı çabalarına rağmen PKK'nin bu savaşı günümüze dek getirdiği, istenmeyerek de olsa kabul edilmiştir.

Evet, bu etin gerçeklerin açıkça ortaya koyduğu gibi PKK, 12 Eylül 1980'den bu yana, halklarımıza egemen kılınmaya çalışılan karanlık bir döneme ve onun sorumlusu azgın bir rejime karşı böyle bir büyük direnişi başarıyla yürüten ve bunu giderek yükselten, zirveye diken bir gctr. O halde PKK'ye yaklaşım, onu değerlendirme ve her düzeyde ele alış da bu gerçeklere uygun olmak zorundadır. Özellikle Türkiye aydını ve ondan en kötü tarzda etkilenen Kürdistan'daki benzerleri, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve PKK'ye yaklaşırken bu gerçekleri dikkate almalı, bu konudaki geçmiş ve mevcut soysuz tutumlarını terk etmeli, artık egemen sınıfların beyni ve ağzıyla düşünüp konuşmamalı, hele hele mide salgılarını düşünce diye ortaya sürmekten artık kesinlikle vazgeçmelidirler. Gerçek insanlık değerleriyle ve halkların gerçek ıkarlılarıyla uygunluk içinde düşünmeli, tavır koymalı ve buna uygun eylem gücüne ulaşmalıdırlar.

PKK'nin bu konuda gösterdiği çaba, yarattığı direniş ve rotaya çıkardığı olağanüstü gelişmeler ortada iken, bunu inkara kalkmak, görmezlikten gelmek şaibeli göstermek, çarpıtmak ve hele hele "PKK bütün bu eylem ve çalışmaları dağılmasını önlemek için zorla yapıyor, yaptırıyor" gibi deli zırvası gevelemelerle geçiştirmeye kalkmak, bilincinde olunsun ya da olunmasın bu rejim ve onun emperyalist dayanakları ile aynı ağzdan konuşmak, aynı kafa ve ruhla düşünmek, duymaktır. Yürüttüğümüz savaşın içeriği ve boyutları düşman tarafından bile bu denli açıkça itiraf

edilmişken, özellikle reformist “sol”un içine düştüğü bu azgın “kraldan da kralcı” tutum, gerçeklerin örtbas edilmesine, çarpıtılmasına yetmeyecektir ama, onların gerçek niteliğini gözler önüne sererek, ne iflah olmaz hastalar olduklarını en sıradan insanlara bile kavratacaktır. Evet mücadele ve savaş denince; TC’ye karşı güç, örgüt ve eylem yaratmak, halkın çıkarlarını her düzeyde bağımsızca, açıkça, mertçe savunma denince; ülkemizin bağımsızlığı, halkımızın Türkiye halkı ile bu temelde ortak mücadele, eşit ilişkiler için devrimci, savaşçı birliklerini yaratma denince; saraya tutulmuş hastalar gibi “provokasyon”, “maceracılık”, “halkı katliama götürüyor”, “bizi oyuna getiriyor” diye avaz avaz bağırarak bu güçlere soruyoruz, eğer aşağılık uşaklar olmak, halklarımızın davasına sırtımızı dönmek, devrim ve görev kaçkını olmak istemiyorsak ne yapmalıydık? Yaptıklarımızdan başka şey yapılabilir miydi? Karşımızdakiler her alanda askerce örgütleniyor, askerce vuruyorlar. Bizim de halkımızın ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel tüm çıkarlarını onun anladığı bu dille savunmamız, bu koşullarda kaçınılmaz değil mi? Bu çıkarların düzene karşı böyle bir savunma savaşı dışında, bütün bir halk için elde etme olanağı, yolu var mı? Bunca yıl, bunun başka yolları da olabileceği konusunda sahte umutlar yaydınız ve bunu ortaya çıkarmaya çalıştınız. Ama size bu umutları şırınga edenlerin kapısında düştüğünüz sıkıntı, konumunuz ve elindeki-avucundakini de yitirmiş, aldatılan memur vatandaş durumunuzla içine girdiğiniz zavallılık, çizgimizin, savaşımızın doğruluğunu ve güçlülüğünü ortaya koymuyor mu? Bu gerçeği siz de niçin itiraf etmiyorsunuz? Eğer uşaklık ruhlarda bir karakter olarak yer etmemişse, eğer başka güçlerle halkımızın çıkarları aleyhine oluşturulan utanılası bağılıklar içine girilmemişse, bu gerçeği itiraf etmekten ötürü kim neyini yitirebilir?

Egemen sınıflar yüzyıllardır halklara nasıl saldırıyorlar, günümüzde bunu en gaddar bir biçimde nasıl yürütüyorlar? Halkların kurtuluş davası da böylesi bir güç, kararlılık ve etkinlikle savunulmak, zafere götürülmek zorunda değil midir? Boyunlarımıza her gün kılıçla vurulan bir güce, papaz gibi avuç açıp, vurulması için boynumuzu, kendimiz mi uzatmalıyız? Düşmanı geriletecek, halkların nefes borularını açacak savaş tarzı, onun anladığı dil, üslup nedir? Her alanda aktif savunmadır, ölümü kabul etmemektir.

Ama yanı başımızda, hem de halk adına konuştuğunu iddia eden öyle papazlar türedi ki, elinde kılıç her gün dehşet saçan bir düşman karşısında bunlar, barışçıl politikalar vazettiler. Erdal beyin bayrağı, Ecevit’in pelerini “Sol Birlik” adlı ucubenin şemsiyesi altında demokrasi ve hata sosyalizme ulaşılabilceğinden gizli, ya da açık dem vurdular ve böylesi umutlar vaat ettiler. Bunun demokrasi ve sosyalizm savaşçılığı ile bir ilişkisi ve benzerliği var mı? Cin Doruk vb düzenin has adamları bile, değil demokrasi ve sosyalizm demokrasiye asla varmayan ve büyük oranda şikeli bir klik savaşı içinde bile bu kadar iyimser vaadlerde bulunamıyor ve politik mücadelede bu kadar alçalmıyorlar. Rejimin saçtığı dehşet ve sosgun tablosuna bakarak bunlar, görünürde de olsa bu rejimle uzlaşmanın yaratacağı politik yıkımlara dikkat çekiyor ve bundan uzak durmaya çalışıyorlar. Çünkü karşı taraf toplumu çığırından çıkarmış, saldırı ve soygundan başka şey bilmeyen, tanımayan faşist bir güçtür. Böylesi bir olgu karşısında, halka sahte yollar önerilebilir mi? İşte PKK bu sahte yolların halk adına halkı papazca aldatmanı reddi hareketidir. PKK cellada karşı silkinme, direnme hareketidir. PKK halkın, azgın katliamcıya karşı onun anladığı dilden kendini savunma hareketidir. Saygı gösterilmeli, gerçekler teslim edilmelidir derken de bunu kastediyoruz.

12 Eylül’ün bu çok öğretici yıllarında artık, ne olduğu çok iyi bilinen burjuva demokrasicilik, parlamentoculuk oyunları, şu ya da bu gücün ulusal, uluslar arası çıkarları adına hiçbir şey anlamamış zavallı yaratıklar gibi ortalarda dolaşmamalıdır artık.

Halkımız çok acı çekti, sömürüldü, çok baskı ve işkence gördü. Bunların intikamını alınması, halkın çıkarlarının ortaya açıkça konulması, bu uğurda savaşılması gerekir. Bu “kırk haramilerden başka türlü kurtuluş yolu var mıdır? İşte PKK böyle bir savaşı formülleştiren ve bunu yalnız Kürdistan halkının çıkarları açısından değil, başta Türkiye halkı olmak üzere tüm bölge halkları ve ilerici insanlığın çıkarlarını dikkate alarak yapan ve yürüten bir harekettir. PKK, insanlığa böylesi bir katkıyla yükümlü, görevli olduklarını düşünenlerin, hissedenenlerin partisidir. Ve böylesi tarihi görevler başarmak üzere yola çıkarken olduğu gibi, bugün de o, sadece haklılığına ve halkının desteğine, öz gücüne güveniyor. Bu bize göre en büyük kuvvettir. Nükleer dehşet saçanları ve bu

araçların kör gücünü de dize getirecek kuvvet de budur. Böylesi bir temelde hareket ettiği içindir ki PKK; TC ve işbirlikçilerinin her alandaki yoğun saldırı, imha çabalarına ve dost olması gereken birçok gücün yıkıcı ve tasfiyeci tutum ve davranışlarına rağmen geliyor, güçleniyor ve yenilmiyor. Ne yazık ki bu gelişmeyi görmek istemeyen ve hazmedemeyenlerin başında yine (belki düşmandan da önde) dost olması gereken güçler geliyor.

Evet, bugün bunlar, değil yurtseverlik, demokratlık ve sosyalistlik, insanlık açısından bile utanç verici bir tablo sergilemektedirler. PKK'ni 15 Ağustos devrimci atılımı ile 12 Eylül rejimine karşı yarattığı devrimci direniş, gelişme ve alternatifi Kürdistan'ın her alanında ve giderek Türkiye'de önü alınamaz biçimde yayması ve bu temelde yükselen hareketi, Kürdistan'ı iki gün ziyaret eden yabancı basın temsilcileri ve hatta önde gelen emperyalist basın bile sayfalar dolusu değerlendirmelere konu yapar ve yeni politik değerlendirme ihtiyacını açıkça işaret ederken; demokratlık, sosyalistlik ve hatta komünistlik sıfatını adeta "hanedan"ca bir tutuculukla kimseye bırakmayan bunlar, partimizin öncülük ettiği Kürdistan'daki direniş ve gelişmeler karşısında kendilerine "görmedim, duymadım, söylemedim" kuralını uygulamaktadırlar. Elbette ki bu olumlu bir iş yapmamak anlamında böyledir; yoksa bunlar, hareketimize saldırı söz konusu olduğunda oldukça aktiftirler. O kadar ki, bizi zamanında ezmediği ve hala kesin bir yenilgiye uğratamadığı için rejime karşı çok öfkeli dirler. Birliklerini PK'nin önü nasıl alınır, PKK nasıl tasfiye edilir "stratejisi" üzerinde kurar, toplantılarını PKK'yi teşhir ve tecrit görevi ile açar ve kapatırlar. Cepheden saldırılar ile bir türlü işini halledemedikleri bu hareketi, bu sefer de bir zamandan beridir, gizli ya da açık yeni birtakım girişimler ve sinsi planlarla alt etmenin çabası içerisinde dirler. İpleri Özel Harp Dairesi'nin elinde olan Şahin-Yıldırım-Semir çetesinin içerde ve dışarıda PKK'ye yönelttiği tasfiyeci provokasyon ve ihanet hareketinin bu kendine yurtsever demokrat, sosyalist, komünist sıfatını layık gören ve fakat özünde kokuşmuş bir reformizmi temsil eden "sol" tarafından gizli ve açık olarak ne kadar desteklendiği, hangi olanaklar vaat edilerek semirtildiği, bürolar oluşturularak, bu tasfiyeci faaliyete, yani Özel Harp Dairesi'nin bu eylemine dolaylı da olsa nasıl katıldığı, ancak tüm bu çabalarına rağmen bunların, kucaklarına atılan birkaç hain, asalak ve çürümüş unsur dışında ellerinin nasıl böğürlerinde kaldığı herkes tarafından bilinmektedir. Fakat bunlar PKK'ye düşmanlık mesleğinden vazgeçmiş değillerdir. TKP'nin öncülük ettiği tasfiyeci "sol birliğin" şimdi yeni bir taktik denemekte olduğu gözlemlenmektedir. Bunlar bir yandan, PKK'nin şahsında devrimci direnişe "maceracılık" ve "provokasyon" diye küfretmeye devam ederken, diğer yandan sinsi ve alçak bir planın gereği olarak, PKK'nin direnişine ve şehitlerine onun adını anmadan, "Kürdistan halkının direnişi", "yurtseverlerin direnişi", "yurtseverler şehit düştü" biçiminde sahip çıkmaya çalışmaktadırlar. TKP ve onu gibi çürümüş partilerin akıl hocalığında bunlar. PKK önderliğini gayri-meşru ilan edip, şehitlerini ve direnişini arkalarına alarak, Türk burjuvazisi ile pazarlığa oturmak istemektedirler. Eve tüm Kürdistan halkı ve yurtseverleri, dürüst tüm ilerici, demokrat ve devrimciler bu alçakça niyet ve oyunları iyi görmeli; oynadıkları bu iğrenç oyunu bunların suratına, gördükleri her yerde tükürürcesine haykırmalıdır. Tarihi biraz bilenler ve halkımız çok iyi hatırlamaktadır ki bunlar, Kemal Atatürk'ten kalma niyet ve planlardır. Bu planları günümüzde ortaya sürmekle bu güçler, Atatürk'ün, yani cumhuriyetin has çocukları olduklarını bir kez daha kanıtlamışlardır. PKK'yi şaibeli, karanlık bir hareket, önderliğini ise gayri-meşru ilan edeceksin; mücadelemizi "provokasyon" diye karalayacak, tecrit etmeye çalışacaksın ama şehitlerin ve direnişin yarattığı etkileri tekeline alarak, Türk burjuvazisini "Kürt hareketi" ile tehdit edip legalite kazanmaya çalışacaksın. Bunu kazanıncaya kadar gerekirse biraz "Kürtçülük" yapacaksın, ama kazandıktan sonra "gerici ve bölücüdür" diye hareketi tenkite kalkacak, en iyi nasıl ezileceği konusunda burjuva orduya pilotluk, kılavuzluk, danışmanlık ve kurmaylık yapacaksın. Son nefeslerine kadar PKK ve Önderliğini adını sloganlarla haykırarak şehit düştükleri herkesçe çok iyi bilinen kadro ve savaşçılarına "yiğit, yurtsever, pırlanta gibi gençler" ve PKK Önderliğine de "asla yavaşılmayacak karanlık bir güç" biçimindeki sinsi ve alçakça yaklaşımın altında işte bu gerçek yatmaktadır. PKK Önderliği bunlara göre "kurbanlık koyun" gibidir; pısırik, köle ruhlarına ve gördükleri rüyaya göre TC nasıl olsa bir gün haklarından gelecektir. Ve işte o gün kendilerine gün doğacak, PKK'nin mirasıyla yaşadıkları gibi, belki kim bilir burjuvaziden bazı tavizler de

koparabileceklerdir. Çok alçakça, çok sinsi, ama çok aptalca ve boş bir hülya. PKK'nin, direnen Kürdistan halkını ve nihayet devrimimizin size vereceği, terk edeceği hiçbir miras yoktur ve olmayacaktır. Sizi bir kez daha uyarıyoruz, bu basit mantığı terk edin ve eğer değil yurtseverlik, demokratlık ve devrimcilik, bir nebze bile insanlığınız varsa, gerçeklere saygılı olun. Aksi halde, devrimci gerçeklik, kendisini ısrarla reddedenleri, tarihte olduğu gibi günümüzde de acımasızca ezecektir.

Geçen son beş yıl boyunca PKK, tüm bu gerçekleri yine böylesine açık bir biçimde dile getirmeye çalıştı. Yaşanılan gerçeklerin öğrettiği dersler ışığında, düşmanın tarihi ve güncel durumu kadar, kendi tarihi ve mevcut durumunu da bilince çıkarmaya, çağımızı bu dersler ışığında kavramaya çalıştı. Yine bu dersler ışığında yurtseverlik, demokratlık sosyalistliğin gerektirdiği görevlerini, ilerici insanlığa karşı olan yükümlülüklerini başarmaya, yerine getirmeye gayret etti. PKK, bu rejime karşı direnmeyi “kesinlikle ve sonuna kadar” şiarı ile benimsedi ve yükseltti. Bu amaçla bilincini, iradesini ve yüreğini sonuna kadar konuşturdu, zorladı. Devrimci-yurtsever birlik ve direniş uğruna ne gerekiyorsa, elinden gelen her şeyi sonuna kadar yaptı.ve halen, başta partimiz içinde olmak üzere, stratejisine uygun olarak sömürgeciliğe karşı savaşılan en militan kadroların birliğini adım adım hayata geçiren bir özellikte, Kürdistan halkının beklentilerine ve çıkarlarına en uygun bir tarzda halkın birliği ile parti birliğini; yine silahlı birliklerle siyasal cephe birliklerini iç içe örerek; bunu Türkiye halkını mücadelesi ile en doğru temellerde birleştirmeye çalışarak ve bu uğurda her türlü fedakarlığı göstererek yapmaya devam etmektedir.

PKK bu çabalarını son bir yıldaki olağanüstü direnişi ile adım adım gerçeğe dönüştürmektedir. Parti birliğinden anladığı, kadroların en soylu değerler etrafında savaşılan birliğini; yine halkın birliğinden anladığı öncünün savaşıla, direniş temelinde halkla bütünleşme ve halkın en geniş kesimlerini ERNK (Kürdistan Ulusal Kurtuluş cephesi) gibi bir önderlik altında örgütlemeyi önemli oranda gerçeğe dönüştürdü. Halkımızın böylesi bir faşist rejime karşı savaşında partimiz önderliğinde onun silahlı direnişini örgütleyip, yürütecek ve ordulaşmasını sağlayacak gücü, HRK'yi (Kürdistan Kurtuluş Birlikleri'ni) oluşturdu.

PKK, başından beri Kürdistan halkının siyasal, askeri, kültürel ve giderek tüm cephelerdeki birliğinin ancak bu temelde sağlanabileceğini iddia etmiş ve bunu günümüzde yarattığı gelişmelerle ispatlamıştır. PKK sadece öngörüsüyle değil, halka ve devrimcilere verdiği sözlere bağlı kalması, sözünün eri olması bakımından da kendisini kanıtlamıştır. Geçtiğimiz son bir yıl ülke içinde ve dışında sağlanan gelişmeler bunu en açık biçimde ispatlamaktadır. PKK, çizgiye bağlı, tutarlı bir devrimciliği hayata geçirmek ve yine bu temelde sadece Kuzey-Batı Kürdistan değil, bütün bir Kürdistan halkının birliğini ve direnişini güçlendirmek için her şeyini ortaya koymuş, çok değerli kadrolarını feda etmekten çekinmemiştir. PKK, bu yönlü çabalarını Türkiye halkını devrimci-demokratik hareketinin geliştirilmesi ve direnişin yükseltilmesi için de en yoğun biçimde harcamış, kendi direnişi ile gelişmenin nasıl ve hangi yoldan sağlanacağını göstererek, üzerine düşen görevi yapmaya çalışmıştır. Onun, bir türlü tasfiyecilikten, sahtekarlıktan kurtulamayan, ama içinde çok soylu değerlerin de olduğuna inandığımız demokrat ve sosyalist geçinen temsilcilerine, ortak mücadele konusunda, neyi nasıl yapmak gerektiğini bildirmiş, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi silahını ortaya çıkararak, omuz omuza savaşmayı önermiştir. PKK, bunu gerçekleştirmesi uğruna en büyük fedakarlığa kendisi katlanmıştır. Başta Türkiye proletaryasını temsilcileri olmak üzere, Türkiye'nin demokrat, ilerici ve sosyalist geçinen tüm güçlerine sonsuz bir bağlılık göstermiş, emperyalizmden bağımsızlık, devrimci-demokrasi ve giderek sosyalist savaşım için birlik ve dayanışma vaat etmiş, bu savaşımalarında sonuna dek yanlarında olacağını kendilerine açıkça söylemiş ve yazmıştır. Sadece bununla kalmamış, yarattığı büyük direnişle, bu alanda üzerine düşen katkıları yapmıştır.

PKK, Türkiye devrimci ve demokratik güçleriyle birliğe büyük önem vermiş ve vermeye devam etmektedir. Ama biz, bunun tasfiyecilik, reformizm ve kuyrukçuluk gibi belalardan, hantallıklardan arınmış bir birlik olması ve böylesi bir birlik uğruna savaşmak gerektiğine inanıyoruz. Tarihten günümüze dek hep bir kader gibi süregelen, fakat artık aşılması kesin bir zorunluluk olan, o egemen sınıfların izdüşümü gibi yaşama konumunun terk edilmesi çabalarına

faşizme karşı dişediş bir mücadele içerisinde, Türkiye halkını bağımsız ideolojik, politik, ekonomik ve kültürel gücü olmak uğrunda bir eğilime, mücadeleye militanca destek sunacağımızı, esas olarak böyle bir akıma ve gelişmeye omuz vereceğimizi her vesile ile belirttik. Geçtiğimiz beş yıl içerisinde bu yönlü bir çabayı kuyrukçuluk, reformizm, sosyal-şovenizm ve her türlü oportünizme taviz vermeden, yoğun biçimde yürüttük.

12 Eylül faşizminin 5. yılında biz yine başta proletarya hareketini birlik ve direnişinin geliştirilmesi olmak üzere, Türkiye halkının direnişçi birliğini geliştirmeleri için Türkiye devrimci-demokratik güçlere, gerçek devrimci programlar etrafında bir araya gelmekten bir saniye bile geri durmayacağımızı söylüyoruz. Yeter ki halkın gerçek çıkarları temsil edilsin, yeter ki gerçek bir militan eylemle faşizme karşı dikilsin... Başka hiçbir şartımız yoktur.

Bundan sonraki yıllar için devrimimizin yolu en net biçimde açılmıştır. Halkımız, tarihsel ve güncel durumunun güçlü bir eleştirisi ve buna dayanan güçlü eylemliliğimizle açılan bu yolda, yine büyük kahramanlıklarla geliştirilen ve bir yıl gibi kısa bir sürede “efsanevi” Türk ordusunun birçok kof özelliğini açığa çıkararak, onu moral çöküntüsü içine sokan eylemliliği temelinde öncüsü etrafında giderek daha çok kenetlenmektedir. Kürdistan halkı, kendi cephe bayrağını açarak ayağa kalkmış, ulusal kurtuluş yolunda yürüme kararlılığını ortaya koymuştur. Ve öncü, her zamankinden daha fazla, savaşın önder gücü olma konumuna büyük bir yetkinlikle sarılarak, zafer yolunda emin adımlarla yürümektedir.

Bundan sonraki tarihimizi belirleyecek olan bu yürüyüştür.

Eylül 1985

ERKEN SEÇİM SONRASI FAŞİST-SÖMÜRGEÇİ REJİMİN DURUMU, YAŞANAN GELİŞMELER VE GÖREVLERİMİZ(*)

Faşist Evren-Özal kliğinin olası durumu, çıkarılması gereken dersler ve bu dersler ışığında ortaya çıkan görevler karşısında partimize düşen sorumluluk, ulusal kurtuluş cephesi ve halk ordusunu geliştirilmesinde ifadesini bulmaktadır. Daha önce çeşitli değerlendirmelerimizde 1987-88'e ilişkin olarak rejimin biçimlenişinde düzenin kendi çelişkilerinin kızıışmasının belirgin bir yer alacağını, bu durum dikkate alınarak taktiklerimizin daha yetkin bir uygulamaya kavuşturulmasının önemini belirtmiştik. Bugün çok daha iyi görülmektedir ki, faşist-sömürgeci rejim ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında son derece zorlanmıştır ve programını hayata geçirmede büyük zorluklarla karşılaşmaktadır. Ülke dışında ve içinde mücadelemizi yalıtılamak ve geliştirdiği özel savaş yöntemleriyle tasfiye edebilmek amacıyla içte ve dışta büyük tavizler virmektedir. Mücadelemizin başlangıcı nasıl ki 12 Eylül faşist rejimini biraz da hazırlıksız oluşuma zorlamış ve Türk devletini ağır bir siyasi bunalım içine itmişse, mücadelemizin daha sonraki sürekliliği ve gelişimi de bu bunalımı iyice derinleştirmiştir. Hemen hemen her toplantılarında, kararlarında ve uygulamalarında bu etkinin yol açtığı yoğun bir endişeyi, korku ve paniği yaşamakta, çeşitli yeni politika ve örgütlenmelerle özel savaş geliştirmeye çalışmaktadırlar.

(*)Bu değerlendirme, daha önce Serxwebûn'un Aralık 1987 tarihli sayısında ve daha sonra da Seçme Yazılar-III.Cilt'te yayınlanmıştır. (W.S.)

Bugün yeni bir seçimin hemen ertesinde bulunmaktadır. Bunun ön yoklaması referandum adı altında yapılmıştı. Referandum, rejimin kendini ne kadar benimsendiğine dair sınamaya tabi tutması ve muhalefete yeni tasfiye yolları açmasıydı. Ardından gelen erken seçim ve bu süreçte yaşanan olaylar rejimin durumunu, geçmişe ait özelliklerini ve geleceğe yaklaşımını çok daha açık ortaya çıkardı. Bu nedenle, ortaya çıkan tüm bu olayları dikkate alarak gelişmeleri incelemek ve sonuçları değerlendirmek gerekiyor. Bunun için de, rejimi bu seçime getiren gelişmeleri görmek, Türkiye'yi 12 Eylül rejimine vardırıran nedenleri bugünkü sonuçlar ışığında ortaya koymak ve rejimin geleceğine yön verecek, onu ilerletecek ya da geriletecek olayları doğru belirlemek gerekiyor.

Her şeyden önce, rejimin beklediği sonuca ulaşamadığı söylenebilir. Bunda en büyük rol Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına aittir. Mücadelemiz başından beri rejimin bütün planlarını bozmakta ve sürekli kendini gözden geçirmeye zorlamaktadır. 12 Eylül rejiminin temelinde, Türkiye’de sınıfların mücadelesinin henüz çok geri olduğu ama 60 yıllık cumhuriyetin sivil politikacılar eliyle, partileriyle, parlamentosuyla artık yönetemez duruma geldiği, hem de sıfıra doğru tüm olanakları tükettiği, buna karşın halk muhalefetini de önemli zayıflıkları nedeniyle iktidara yürüme gücünde olamadığı, onun da “sol” dan benzer bir durumu yaşadığı koşullar vardır. Bu koşulları, karşılıklı iki cephenin içinde bulunduğu muazzam yetmezliği en iyi ordu gördü. Ordu bünyesindeki generaller ve özellikle özel savaş uzmanları, giderek bu durumu daha da kışkırttılar; kitleler nezdinde neden vazgeçilmez olduklarını, toplumun istikrarı ve hatta kurtuluş açısından kendilerinden başka kurtarıcının kalmadığını ispatlamak için elden gelen her şeyi yaptılar. Bunun, 12 Eylül darbesinin hazırlık aşaması olduğu, özellikle 1978’den itibaren yoğunlaştırılarak 1979’da bazı provalara girildiği bilinmektedir. Ve darbe yapıldığında böylece zaten sivil burjuva muhalefet ve burjuva sivil iktidar cepheleri önemli oranda tükenmiş durumdaydı. Sol muhalefet de, yediği darbeler sonucunda ve özellikle çok çeşitli faşist terör ve provokasyon ortamında kendini yenileyemez hale gelmişti. Bu durumda, darbenin ertesinde bütün bunların hepsi hemen teslim oldular. Burjuva sivil iktidar ve muhalefet buna ne ses çıkarabildi, ne de teslim olmaktan başka bir yol denedi. Çeşitli sol gruplar ise, daha kollarını bile kaldırmadan, kendilerini savunma durumuna bile geçirmeden ezildiklerini, temsil alındıklarını kabul ettiler.

Faşist generaller, bu koşullarda iktidara bütünüyle el koyduklarında 60 yıllık cumhuriyetin gelmiş bulunduğu noktayı, yaşanan kargaşanın nasıl büyük tehlikelere götürebileceğini çok iyi biliyorlardı. Yine bunu, kendileri açısından bir son şans olduğunun (ki, kendileri bunu sık sık tekrarlıyordu) ve bu şansın çok iyi değerlendirilmesi gerektiğinin farkındaydılar. Ufukta beliren tehlikeleri alabildiğine abartarak, baştan beri aldıkları burjuvazinin desteğini daha çok artırmak ve kitlelerin desteğini de buna katabilmek için politikalarını sürekli bir biçimde ve yoğun bir propagandayla tekrarlayıp durdular. Burjuva şovenizmini kitleler üzerindeki etkisi ile sol muhalefetin yaygın hataları da buna epeyce fırsat ve olanak sağladı. Bütün bunları kullanarak rejim başından itibaren kendini sağlama aldığını hissediyor ve rahatlıkla götürebileceğini sanıyordu. Fakat şu açık ki, 12 Eylül darbesi, muhalefeti ve sivil yönetimi dağıtıyor, ama ne güçlü bir devrimci muhalefet, ne de burjuva sivil yönetim bulunmadığı için, bu, ağır ezme biçiminde olmuyordu. Sol adına hareket eden güçler, yarı teslim olma, yarı izine çıkma, kendini müstafi addetme gibi bir durumu yaşıyordu. Herkes biraz da “generaller ne kadar götürecektir” dercesine bir “bekle gör” politikası içine giriyordu. Kısaca 12 Eylül rejimi sanki sınıflar mücadelesinde bir ertelenme olmuş, bir devre arası yapılmış gibi bir ortamda kendini buldu. Generaller, bunun verdiği rahatlıkla birkaç yılı iyi görürdüler, programlarını hayata geçirmeyi Bülent Ulusu hükümetiyle deneyerek belli bir mesafe daha aldılar. Eğer partimizin devrimci çıkışı gerçekleşmemiş olsaydı, bunlar programlarını 1983’ten itibaren de çok daha rahatlıkla ve iki bin yılına doğru ciddi bir krizle karşılaşmadan yürütebilirlerdi. Bu nedenle, özellikle 1983’ten itibaren farkına vardıkları gibi, partimizin yeni çıkışının rejimi gittikçe tehdit etmeye başladığı, bu konuda rejimin bir tedirginlik, endişe, nasıl hareket edeceğine dair bir arayış içine girdiği görülmektedir. Zaten daha sonra açıklanan çeşitli belgelerin de gösterdiği gibi, 12 Eylül kararlaştırılırken de Kürdistan’da partimiz önderliğinde gelişen ulusal uyanıştan duyulan korku en belirgin rolü oynamıştı. Bu nedenle 12 Eylül rejiminin görevlerini tam başarması için partimizden gelen tehlikeleri mutlaka ve kendi deyişleriyle “kökünü kurutuncaya kadar” bastırması gerekiyordu.

Her ne kadar 12 Eylül rejimi Türkiye’deki direniş odaklarını bastırdıysa da, (ki bizim için pek geçerli değildir) rejimi özellikle yurtdışı faaliyetleri tedirgin ediyordu. Ama bu tedirginlik 1983’e kadar öyle ciddi boyutlarda değildi. Çünkü, kısmen ülkede olursa da, ülkeye güçlü bir yönelimimiz henüz başarılmamıştı ve yaprak kıptırtacak durumda olup olmadığımız hala belirsizdi, dolayısıyla rejim ciddi bir durum değerlendirmesi yapmıyordu. O dönemde gerçekten partimizin de henüz çıkış yapacak bir durumu yoktu. 1982’de daha yeni bir karar durumu ve belli hazırlıkları vardı. Bu hazırlıklarımızın ülkeye aktarılıp aktarılmayacağı, bunun ne kadar başarılabileceği belli değildi. 1983’te

biraz güç ülkeye aktarılmış ve bazı hazırlıklar yapılmıştı, ama henüz ciddi bir eylem koyabilme durumumuz bile yoktu. Dolayısıyla bu koşullarda 6 Kasım 1983 seçimine gidildiğinde, sivil Özal kliğine doğru, endişeli de olsa yumuşak bir inişin yapılması, askeri kliğin sivil bir maske ile kendisini biraz maskeleyerek Avrupa'dan puan toplamaya çalışması ve radikal bir burjuva muhalefetin gelişinin önlenmesi anlaşıldır. 1983 seçimleri, gerçekten de, bu tip darbelerde görüldüğü gibi, belli bir planlama sonucunda geliştirilen yeni anayasa, partiler, seçim yasaları ardından askeri kliğin emirleri doğrultusunda çalışan sivil teknokrat-bürokrat bir ekibin işbaşına getirilmesi ve böylelikle rejimin kendini rahatlatması amacını taşıyordu. Tabii diğer bir neden de bastırma döneminin geride bırakılmış olmasıydı. İlk üç yılda gerçekleştirilen bastırma, ezme, işkence, tutuklama ardından rejimin kendi ekonomisini ve siyasal yapısını kurumlaştırmasına sıra gelmişti. 1983'ten itibaren girilen bu dönemde askeri klik tarafından özellikle MDP desteklenmek istendi. Ama, bilindiği gibi, tekelci kesimler, özellikle ABD ve İngiliz emperyalizminin muhafazakar rejimleri kendi modellerini ANAP'ın şahsında geliştirdiler. Böylece denedikleri bu siyasal kurumlaşmayı oluşturdıkları partili, parlamentolu sistemi, rejimin istikrar bulması olarak ilan ettiler.

İşte bizim de faaliyetlerimizi biraz yoğunlaştırdığımız tarihi olan bu evrede, faşizmin tam zaferine olanak vermemek, onda güçlü bir gedik açmak ve bu gedikten de önderliğimiz altında ulusal kurtuluş hareketini ve ardından anti-faşist direniş hareketini geliştirmek için gerek siyasal değerlendirmelerimizde ve gerekse pratik yürüyüşümüzde elden gelen her şey yapıldı. 1984'ün ortalarına doğru bilinen silahlı atılım dönemine girmeden önce biz sabırsızlığımızı çok açıkça belirttik. Gerçekten de dönem, her şeye yön vermenin belirleneceği çok kritik bir tarihi dönemdi; halk açısından güçlü bir gelişim ortaya çıkarılabileceği gibi, her şey kaybedilebilirdi de. Biz, o zaman pratik faaliyeti yürütmekte olan güçlere yönelttiğimiz eleştiride bunu açıkça ortaya koyduk. “Siz tarihle oynuyorsunuz, 12 Eylül faşist rejimi en kritik bir dönemden geçerken büyük bir sabır ve çabayla hazırladığımız olanakları geriye çekiyorsunuz, hareketi sağa çekerek ve bir keşif hareketi olmaktan öteye vardırmayarak, niyetiniz ne olursa olsun 12 Eylül programının başarıya ulaşmasının bir etkeni durumuna geliyorsunuz” dedik. Olayların gelişimi bu belirlemelerimizi açıkça doğruladı. Ama önemli hazırlıklara ve donanımına sahipken, rejim sivilleşmeye yönelir yönelmez ona gülü darbeler vurarak bu yönelimleri boşa çıkarabilecekken, İran-İrak savaşının sonuçlarından Kürdistan'da daha yoğun yararlanabilecekken, taktikle oynama dediğimiz o bilinen durumlar nedeniyle silahlı propaganda evresi iyi yönetilemedi ve bu durum atılımımızın hem geç, hem de zayıf başlamasına yol açtı. Ancak böyle olmakla birlikte yine de atılımımızın rejimin kendisini çok rahatça sürdürmesi önünde büyük bir engel olduğu ve onun duvarlarında önemli gedikler açtığı açıktır. Bu atılım, Türk burjuvazisini iflas eden 60 yıllık siyasetçiliğinin sağıyla, soluyla ve generaller eliyle yeniden ikinci cumhuriyet biçiminde diriltilmeye çalışıldığı, karşı-devrimci uygulamalarla baskı, zulüm ve imhanın geliştirilip kurumlaşmaya doğru götürüldüğü bir aşamada, bütün bunlara karşı duran ve Kürdistan tarihinin en önemli bir çıkışı olan, çok çeşitli engellemelere rağmen başlanan son derece önemli, hayati derecede vazgeçilmez tarihsel bir öneme sahip ulusal kurtuluş adımdır.

Tarihsel bir benzetme daha yaparsak, nasıl ki cumhuriyet kurulduğunda 1925 isyanı bu kuruluşu önemli oranda sarsmış ve daha sonraki yıllarda devam eden bu sarsıntı sonucu, cumhuriyetin faşist niteliği daha da açığa çıkarak Kemalist devlet bir faşist diktatörlük biçiminde şekillenmiş ise, aynı biçimde 1970-80 döneminde mücadelemizin gelişmesiyle de benzer bir durum yaşandı. O dönemde komünizm adına yola çıkan TKP önderliğinin durumu neydi? Daha ilk adımı atmadan hemen Kemalizm bel bağlamış ve sonuçta da hemen boğulmuştu. Açık ki, M.Kemal imzalı ve “gelin sizinle anlaşalım” yazılı bir mektuba komünist önderlik inanır ve hiçbir tedbir almadan Anadolu'ya geçerse, başına gelecek felaketi de baştan kabul etmiş demektir. Bilindiği gibi, Kemalistler bir-iki yıl içinde kalıntıları da tasfiye ettiler. Daha 1920'lerde Koçgiri'de ezilen Kürt hareketi, egemen sınıfın çıkarlarını Kemalist önderlik ile bütünleşmede görmesi sonucu fazla bir gelişme gösteremedi. O halde 1925'lerde olan nedir?tasfiye edilmiş bir solla gerici önderliğin elinde

olan bu ayaklanmaların, cumhuriyetin yeni kurulduğu ve kendini sağlamlaştırdığı bir dönemde patlak vermelerinden ötürü başarıya ulaşamayıp ezilmesidir.

Bu sonuçlar temelinde Kemalist rejim daha da gericileşerek, faşist karakterini daha da netleştirerek günümüze kadar devam ettirir. Kemalist rejim, bir yandan burjuva partisi denilen sistemi geliştirirken, diğer yandan kapitalizm geliştikçe burjuvazinin siyasi alternatifi ortaya çıkar. Kemalist diktatörlük giderek ayrılmaya uğrar, bir tarafta CHP, diğer tarafta DP denilen çok partili bir sisteme gidilir. Bu, daha önceki Terakki Perver ve Serbest Fırka biçimindeki ayrışmanın devamı olarak gelişir. Bunlar, 1960'lerden itibaren daha da genişleyerek, AP ve CHP'nin sağa ve sola açılımı ile MHP'li, MSP'li, TİP'li bir gelişmeye uğrarlar. Bu, sınıf mücadelesini daha da gelişimi anlamına geliyor ve bilindiği gibi 1980'lere kadar cumhuriyet, birinci dönemini olumsuz bir biçimde sona erdiriyor. Sağıyla ve soluyla bütün sivil siyasetler tükenişe giderken, tıpkı 1950'lerde olduğu gibi, tekrar ordu K.Evren'in deyişiyle ikinci bir kurtuluş hareketine, cumhuriyeti ikinci bir kurtarma hareketine giriyor. Nasıl ki ordu 1920'lerde cumhuriyeti kuruyorsa, şimdi bunlar da çürüyen cumhuriyeti yeniden kurmaya ve kurtarmaya çalışıyorlar. Peki bu cumhuriyeti, misak-ı Milli'yi kimden kurtarıyorlar? Açık ki dış düşmandan değil. Ortada ne Ermeni sorunu, ne Rumlar, ne de açık bir işgal var. Demek ki, bu kurtarma hareketi, ulusal kurtuluşçu gelişimimizden ve sınıfsal uyanıştan kurtarma hareketidir. İkinci cumhuriyetin kurtarılarak kurulmasında temel etken ulusal kurtuluş mücadelemizdir. O halde bizim 1984 silahlı atılımımızın rolü şu oluyor: İkinci cumhuriyet karşı güçlü bir direniş. İşte günümüz seçimleri ve rejimin günümüzdeki biçimlenişi bu direniş tarafından koşullandırılıyor. Direnişimize karşı özel savaşın geliştirilmesine hizmet eden bu seçimler ve seçimlerle birlikte ortaya çıkan sonuçlar, rejimin baştan beri oluşumunu ve taşıdığı özellikleri çok daha netleştirerek gösteriyor.

Partimiz bu direnişi daha kolektif, daha geniş bir anti-faşist birlik çerçevesinde yürütmek istedi. FKBDC'ni programının ve taktiklerinin oluşumunda çok çaba harcanmasına rağmen, tasfiyeci olanlar bu konularından ötürü gereken karşılığı veremediler. Bu koşullarda partimiz tüm gücünü ulusal kurtuluş cephesini geliştirmeye verdi, bu cephenin gereken temel adımlarını atmaya ve geliştirmeye çalıştı. Yaşanan gelişmeler açıkça gösteriyor ki, bu doğrultuda kendi rolünü küçümsemeyecek bir düzeyde oynadı ve bugün, faşist rejimi büyük bir çıkmaz içine sokan devrimci gelişmelerin tek yaratıcısı oldu.

Şimdi, burada ikinci cumhuriyet derken tabii birincisiyle karıştırmamak, aralarındaki farkı çok iyi görmek gerekiyor. Birincisinde burjuvazi henüz gelişen bir güçtür, tarih sahnesinde iktidara hakim olmayı ilk defa deniyor, yeni bir çıkış var. M.Kemal gibi karizma tik ve despotik bir öndere sahiptir ve dünya dengesinde çok uygun bir durum vardır. Yeni doğan SSCB'nin desteğine sahiptir, emperyalist kamp çatlamış; zayıf düşen İngiliz, Fransız ve Alman devletlerinin dıştan müdahale gücü azalmıştır. İçte ise, ömrünü teketen padişah kovulmuş, Ermeni ve Rum burjuvazisinin mallarına el koyan feodal-kompradorlar iktidara ortak olmuşlar, tüm bürokratlar ve paşalar iktidarın içinde yer almışlardır. Tüm bunlar gösteriyor ki, burjuvazinin gelişimi açısından son derece uygun koşullar mevcuttur. Dolayısıyla bu yıllarda cumhuriyet güçlüdür ve gelişmektedir. Ama 1980'lere gelindiğinde yine koşullar aynı mıdır? İkinci cumhuriyetin şekillendiği koşullar böyle midir? Tam tersine, mevcut koşulların tersine döndüğü çok açıktır. 1980'lerde yaşanan muazzam bir sınıf kavgası, ekonomik çöküntü, dış politikada istikrarsızlıktır. Kısaca Düyun-u Umumi'ye benzer bir durumdur. Ekonomi durmuş, grevler yoğunluk kazanmış, bütçe 70 sente muhtaç duruma gelmiştir. Kapitalizm doğuş ve gelişme evresinde değil, çöküş ve çürüme dönemini yaşamaktadır. Burjuvazi gençlik döneminde değil, ihtiyarlaşma safhasındadır. Her ne kadar yeni paşalar ve ANAP'ın yeni bürokrat ve teknokratları genç ve dinamik gösterilmeye çalışılıyorsa da, aslında bunların nasıl kartlaşmış ihtiyarlar oldukları çok açıktır. İşte ikinci cumhuriyet böylesi hastalıklı ve istikrarsızlık içinde bulunan bir kapitalizm temelinde ortaya çıkmaktadır. Ve üst yapıyı oluşturan siyasi, kültürel vb kurumlar da bu temele göre şekillenmektedir. Dolayısıyla günümüzdeki ikinci cumhuriyetin durum 1920'lerden çok farklıdır.

Aynı şekilde günümüz, Kürdistan ulusal direniş hareketi de 1925'lerdeki ayaklanmalardan çok farklıdır. Bir defa, günümüz direnişi, rejimin karakterini baştan beri doğru tarif ve tespit

etmiştir. Baştan beri sıkı bir hazırlık ve direnişçi bir tutum içinde bulunmaktadır. Zindanlardaki, dağlardaki ve yurtdışındaki direnişlerin durumu böyledir. Yine özellikle günümüz direniş hareketinin sınıf temeli yenidir; geçmiş direnişler aşiretçi-feodal-dinci ideolojiyi esas almışken, biz en devrimci ideoloji olan Marksizm-Leninizm esas almışız ve emekçi sınıfların talepleriyle yola çıkmışız. Yine örgütlenme anlayışımız çok sağlamdır, taktiklerimiz halk savaşı taktikleridir. Açık ki bütün bunlar eskiyle kıyaslanmayacak yeniliklerdir ve güçlü bir direnişin öğeleri olmaktadır. Bu farklılıklar gösteriyor ki, günümüz direnişi genç, yeni, gelişmeye açık, geleceğe yönelmek olarak başarı şansı çok yüksek olan bir harekettir.

Buna karşılık, faşist-sömürgeci rejim ise, başlangıçta çok kaba, güçlü gibi gözeten, ama ihtiyar, geleceği olmayan bir konumu yaşayan durumdadır. Günümüz değerlendirildiğinde çok açık görülecektir ki, gerçekten de rejim geleceğe ilişkin tüm umutlarını kaybetmiştir. Gelecekteki planlamaya hizmet edecek tüm olanaklarını günümüzde harcamaktadır. Tarihi böyle kullanmakta, cumhuriyetin birikimlerini güncel politika yürütmek için harcamaya çalışmaktadır. Toplumun bütün geleceğiyle oynayarak bugünü kurtarmak istemekte, büyük dış borçlar alarak gelecek nesli ağır bir borç içine sokmaktadır. Toplumu çözdürmekte, ulusal şovenizmi ve dini en gerici bir tarzda kullanmaktadır. Tarihten ve gelecekte, olumsuz yönden ne kadar yararlanmak mümkünse rejim öyle yapmak istemektedir. Tabii ki, tüm bunları Kürdistan ulusal direnişine ve sınıfsal mücadeleye karşı kullanıyor. Bütün bu taktiklere bizim mücadelemizin genelleşmemesi, bir halk savaşına doğru açılmaması için başvuruyor.

Söylediklerimizi özetlersek; rejimin ihtiyar, çürüyen ve geleceği olmayan konumuna karşılık, biz, son derece yeni, genç gelişmeye aday ve geleceği olan, ama bundan ötürü de taktikte henüz kıkırdak durumunda bulunan, henüz sağlam bir kemikleşmeyi, yapısallaşmayı yaşamamış, kendini hayallerden tam kurtaramamış, halk savaşının katı gerçeklerine henüz tam ulaşamamış, bunu ancak düşünce ve planlama düzeyinde geliştirmeye ve bazı pratik denemelerle kendini güçlendirmeye çalışan önemli yanlıgılarla ve biraz ağır-aksak yürüyen bir savaşımı , halk savaşımızın özellikleri böyle olan bir aşamasını yaşıyoruz. İşte buna bir de 1984'ten itibaren sağ, yani silahlı direnişe ve ulusal direnişe inançsız çeşitli öğelerin varlığı ve bunların küçümsenmeyecek engellemeleri eklenirse, bütün bunlara rağmen bu atılımın gerçekleşmiş olması önemlidir. Sadece 15 Ağustos da değil, bundan önceki zindan direnişleri, yurtdışı atılımı, parti ilanı ve metropolden hareketi ülkeye taşıma atılımı da benzer koşullarda gerçekleşmiştir ve hareketimize damgasını vuran büyük atılım dönemleridir. Bunlar içinde 15 Ağustos'un ayırt edici özelliği nedir? 12 Eylül faşist darbesine karşı bir ilan hareketi olmasıdır. Parti ilanımız, Ecevit'in sözde sosyal-demokrat iktidarına karşı bir ilan hareketiydi ve onu çökertti. 1979-80'de yaygınlık kazanan direniş eylemlerimiz Demirel ve işbirlikçilerine yönelikti ve onu da çökertti. 15 Ağustos Atılımımız ise Evren-Özal faşist rejimine karşı yeni bir ilan hareketiydi ve bugün onu son derece zorlayan bir konuma ulaşmıştır.

Demek ki, II. Cumhuriyetin bilinen kuruluşuna karşılık, bizim de bilinen sınıf temelimizin, ulusal direniş ve geliştirdiğimiz halk savaşını ana özellikleri ve kısa geçmişi böyle değerlendirilebilir. Günümüzdeki duruma bakılırsa aslında gelişmeler biraz daha net görülebilir. Gerek bizim cephemizde, gerekse düşman cephesinde 1983-84'lerde henüz kestirilmeyen birçok husus bugün netlik kazanıyor. Her ne kadar Evren-Özal kliği 1983'te birbirini istememe biçiminde belli bir hava yarattıysa da, hemen şunu belirtelim ki, 12 Eylül faşist-askeri diktatörlüğünün en akıllı uygulayıcısı Özal'ı ANAP çetesidir. ANAP, gerçekten de rejimine en uşakça hizmet eden, faşizmi MHP'den daha iyi örgütleyen bir topluluktur. 12 Eylül faşist cuntası ve generaller güruhuna dayanılarak sınıf mücadelesi, grevler, ücret artışları durdurulmuş, kitleler hiçbir hak-hukuk arayamaz bir konuma itilerek muazzam bir sermaye birikimi yaratılmıştır. Bu süreçte tekelleşme, holdingcilik son derece gelişmiştir. Bunlar ticaret ve ithalata bütünüyle hakim olmuştur. Bu durum Anadolu burjuvazisini bu işle uğraşan kesimini iflasa götürüyor. Zaten orta ve emekçi kesimler sürekli daha da kötü duruma itiliyor. Yeni yeni ortaya çıkan tekelleşen çevrelerin temsilcileri ihtiyar ve çürümüş kesimde yaşanan bunalım içerisinde kapitalistleşerek ANAP'ta yoğunlaşırlarken, generallerin güdümünde büyüyen silahlı kuvvetlerin vakıfları, tonları gelişiyor ve bunların hepsinin iç içeliği

sonucu bütün sermayeyi ele geçiriyor. Sermayeyi yoğun bir biçimde hakimiyetleri altına alan bu kesimler, özellikle İMF, Dünya Bankası gibi uluslar arası kredi kuruluşlarından sürekli borç alarak böylece Türkiye'nin bütün geleceğini satıyorlar. Bugün 36 milyara ulaşan borç yüküyle dünyada sekizinci sırada yer alan Türkiye, ülke Çinde de 10 trilyonu aşkın bir borçlanma altına girmiştir. Yıllardan beri toplumun geleceğinin alabildiğine karartılması ve ipotek altına alınması olduğu açıktır. Bunları niçin ve nasıl kullandıkları yaşanan uygulamalarla bugün çok daha açık görülüyor. Ulufe dağıtıyorlar, halkın maaş ve ücretleriyle ve rejime yüzde yüz evet dedirtmek amacıyla kullanıyorlar. Toplumdan çalınan, toplumun geleceğiyle oynayarak elde edilen bu parayı, kitleleri ANAP'a evet dedirtme temelinde yeni ilçeler, köyler inşa etmede, yani insanları satın almada kullanıyorlar. Toplum "yaşamak istiyorsanız bizim varlığımızı başınızdan eksik etmeyeceksiniz" dercesine bir duruma getirerek bilinen yöntemlerini tesis ediyorlar.

Çok iyi anlaşılıyor ki, tüm bunlar gerçekten de günü kurtarmak için, özellikle de içte sınıf mücadelesini ve daha çok da bizim direnişimizi kesmek için günlük olarak geliştirilen uygulamalardır. Son özel valilik ve özel kolordu sistemi, bu genel politikanın Kürdistan'a özgü önemli bir parçasıdır. Rejimi günlük işleyen bugünkü mekanizması aslında güncel bir olaydır, bunun ne tarihi geçmişi, ne de geleceği vardır. Fakat güncel olarak çok iyi kurulmuş bir mekanizmadır. Bu, ordunun ve aynı zamanda emperyalizmin yeni bir türetmesidir. Toplum tam bir cendere içine sokularak, ne burjuva anlamda bir muhalefetin, ne de halk muhalefeti anlamında bir gelişmenin olmaması için her türlü tedbir alınmıştır. İşte böyle bir yapı içinde Demireller ve Ecevitler nefes alamaz duruma getirilerek tekrar ortaya salındılar. Referandum bunu açıkça gösterdi. Yine halka, "eğer bir şey istiyorsanız, maaş-ücret, istikrar, her şey ANAP'ta vardır, o nedenle ANAP'tan başka alternatif yoktur" denilmekte ve halk da buna "evet" der hale getirilmektedir. Açık ki bunu yapan ağır ordu baskısı, denetimi ve yaratılan ajanlaşmadır. Bu durum cezaevlerine kadar yansıtılmıştır ve tümüyle toplumu teslim ve satın almaya yönelik bir politika uygulanmaktadır.

Evet, Evren-Özal rejimi, kitleleri burjuvaziye bağlamak için tarihi, dini, toplumsal yapının özelliklerini yoğun olarak kullanmakta ve böylece kendi alternatifsizliğini göstermeye çalışmaktadır. Bugün Ecevit, Demirel olayında görüldüğü gibi, burjuva muhalefeti çok kötü ekibin şefleri olarak ortaya sürmektedir. Onları ne tamamen bastırarak "kahraman" durumuna getirmek istemekte, ne de alternatif olabilecek şansı vermektedir. Birer figüran olarak piyasaya sürüp peşlerinde de biraz şakşakçı takarak "işte bakın, yasaklar kalktı, demokrasi gelişti" demektedir. Bilindiği gibi, bu, özellikle AT' ye girmek için bir yunan toplama, içerde rejimden hoşnutsuz olan çevreleri bunların kuyruğuna takarak rejimi palazlandırma ve böylece gelişebilecek radikal bir muhalefeti baştan engelleme çabası olmaktadır. Referandumun ortaya çıkardığı gerçek budur. Burada kitlelerin çıkarları için bir seçeneğin yokluğu açıktır. Kitleler de bunu doğrularcasına "yarı oy sana, yarı oy onlara" dediler. Bu seçenek halk seçeneği değildir. Evren-Özal kliğinin bu oyunu planlayıp figüranlarına oynatmış olduğu bugün çok daha açıktır. Dolayısıyla halk ne kaybeden ne de kazandır. Görünüşte kazanan bu burjuva klikler oldu, ama esasta kaybetmek karşısında bu sözde kazanma hiçbirine mutluluk getirmedi. Evren-Özal kliğinin bu marifetiyle aslında rejim kendini biraz daha meşrulaştırmaya çalıştı. Fakat görüldüğü gibi sonuçlar umulan gibi olmamıştır, rejimin tecridi daha da gelişmiştir. Kitleler gerek büyük oranda oy kullanmayarak ve gerekse objektif olarak muhalefet anlamına gelen yüzde elliden fazla Evren-Özal kliğine karşı oy kullanarak (ki, bu anayasa oylamasına göre çok ileri ve yüksek bir orandır) bunu göstermiştir.

Referandumun ortaya çıkardığı bu gerçekler 29 Kasım seçimleriyle daha çok açığa çıkmış ve doğrulanmıştır. Şimdi, 29 Kasım seçimlerinde kim kazanmıştır? Ortada seçim kazanacak bir oy oranına ulaşmış kimse yoktur; ne eskileri ve ne de Evren-Özal kliği böyle bir sonuca ulaşabilmiştir. Halk, verdiği oylarla bile bunların hiçbirinden umut beklemediğini ve rejime muhalefeti çok açık göstermiştir. Ama çeşitli zor yöntemleriyle ve yasal oyunlarla, oyların ancak üçte birini alan Özal ve ANAP sözde güçlü iktidar yapılmıştır. Peki bunun gücü nerededir? Çok açık ki ordudadır. Bu seçim adeta 12 Eylül darbesi ile 6 Kasım 1983 seçiminin bir benzeri olmuştur. Rejimin "sivilleşmeye, demokratikleşmeye geçiyorum" yalanı işte böyle açığa çıkmıştır.

Seçimler Evren-Özal kliğinin ne denli tecrit olduğunu gösterdiği gibi, diğerlerinin de istenmediğini çok açık ortaya koymuştur. Açık ki işler umut edildiği gibi sonuçlanmamıştır, daha büyük bir iktidar gücüne sahip olacağını umut eden Özal, gerçekte çok daha zayıf bir konuma düşmüştür ya da gerçek olan bu durumu şimdi açıkça görmüştür. Bu durum faşist rejim için son derece ciddi bir istikrarsızlık ve siyasal bir kriz durumudur. Bu durumla Özal, belki 2-3 yıl daha götürebilecek, ama uzun süre bunu devam ettiremeyecektir. Hemen şunu belirtelim ki, bu rejim kendini aslında kesin olarak 1988'e göre ayarlamıştır. Bu, çok önemlidir. Bu, Özal'ın değil, rejimin kendisinin ve bunun sahi olan ordunun ayarlamasıdır. Özal'ın bunu kendine göre düzenleme çabaları istediği gibi yürümemekte ve klikler arası çelişkileri daha da geliştirmektedir. Seçimlerde gördüğü tükenişini hazmedemeyen Ecevit bile, kendini ordunun düzenlemesine göre ayarlamaya çalışmaktadır. Evren'in başkanlık süresi de 1989'da bitmektedir. Bütün bunlar ne anlama gelir? Bunlar şu anlama gelir ki, 88 yılı gerçek devir-teslim durumunu yaşayacaktır. Demirel'lerin, Ecevit'lerin beklentisi de buydu, bu seçimleri 1988'de yapmak istediler ama başarılı olamadılar. Yani 12 Eylül faşist rejiminin programına göre bastırma, kurumlaştırma 1988'e kadar tamamlanacaktı. Ondan sonra yönetim, yıpranmamış, biraz dinlenmiş, 12 Eylül'den ders çıkarmış sosyal-demokrat veya liberal DYP görünümlü bir ekiple yürütülecekti. Klikler arasındaki muhalefetin özü de boydu. Ama şimdi Evren-Özal kliği iktidarı bırakmaya pek yanaşmamaktadır. Bunu çok önemli nedenleri vardır ve işte burada Kürdistan ulusal direnişinin büyük önemi ortaya çıkmaktadır. Eğer direnişimiz 1980'lerde boğulsaydı, daha sonra gelişmeseydi ve sonraki süreçte de bu böyle olsaydı, o zaman burjuvazi programına uygun olarak Demirel'i ya da sosyal-demokrat bir seçeneği denemeye girişebilirdi. Ancak kesintisiz gelişen direnişimiz bütün bunları boşa çıkararak rejimi ciddi bir çıkmaz içine soktu.

Şimdi bu durumu biraz daha yakından görmek gerekiyor. Generaller çetesi, 1980'de iktidara el koyduklarında bunlarda ne M.Kemal'in, ne de 27 Mayısçıların hırsı ve dinamizmi vardı. Çünkü özelliklerini daha önce belirttiğimiz bir ortama müdahale etmek durumundaydılar. Çöküş sürecine girmiş ve kendi olanaklarıyla kendini yenileme gücünü tüketmiş olan bir kapitalizmin yeniden bir kuruluşu yapılacaktır. Açık ki bunda fazla bir umut yoktu. Demirel ve Ecevit'i iktidardan düşürdüler, ama buna "düşürmek" demek de mümkün değildi. Çünkü her iki taraf da bitkindi, iktidarı almada alabildiğine isteksizdi. Savaşa yorgun girmişlerdi, adeta onları zoraki bir savaş ortamına itmişiz. Bu zoraki savaş ortamında tekerci burjuvazi öfkeli, "bunlara önceden iyi vurmalydık" diyor ve yumruğu en sert biçimde sallıyor. Ama karşısında kimse yok, rakip olacak sol çoktan minderin dışına çıkmış bulunuyor, sadece ortada gölgesi duruyor. Asker bütün heybetiyle ortaya çıkmış, sivil yönetime vuracak ama o da çoktan teslim olmuş; Demirel şapkasını alıp kaçıyor, minderde durmak istemiyordu ki yumruk değsin. Dolayısıyla onlar da isteksizdirler. Yine onlar çok iyi görüyorlar ki, generaller bir defa geldiler mi dururlar, fakat üretecekleri politika toplumun ağır sorunlarını çözme yeteneğinde değildir. Asker ancak zorla yıkar, dağıtır, el koyar, ama yeniden inşa ve kalkınma hareketini yapamaz; tersine, bunun önünde bir engeldir. Bu ortamda hareketimizin yarattığı büyük tehlikeyi mesele yaparak ortaya çıkan ordu, güya ortalığı temizleyecek, bu arda bize de öldürücü darbe vurarak cumhuriyeti kurtaracaktı. İşte ortamın isteklerine göre gelişmemesinin anlamı budur. Şimdi benzer bir durum sekiz yıl sonra tekrar oluştu. Zaten bu sekiz yıl boyunca olan bütün hal ve hareketlerine bakıldığında açıkça görülüyor ki, ne burjuva muhalefet öyle anlı-şanlı bir muhalefet yaptığına inanıyor, ne de Evren-Özal toplumun büyük kurtarıcıları olarak meydana çıkıyor. İsteksizdirler. Adeta oyuna gelmiş olmanın verdiği hayal kırıklığı, kızgınlığı ve öfkeyi yaşıyorlar. "Bizim gibi devlere bu duruma düşmek yakışmaz" dercesine bunu yaşıyorlar.

1983'te sahte bir devir-teslim yapılmıştı, sözde askerler çekildi siviller geldi. Çok sahte; yani uşakların elbise değiştirmesine benzeyen bir değişiklikti bu. Şimdi güya biraz daha gelişim göstererek siviller daha ağırlıklı gelmiş oluyorlar ve sivil toplum, demokrasi kuruluyor. Bazıları kendilerini buna pek kaptırıyorlar, ama bunun bazı "sol" çevrelerin de göstermek istedikleri gibi olmadığı görülüyor. Referandum ve seçim sonuçları 1988'de durumun pek de böyle gelişmeyeceğini göstermiş oluyor. Hızlı bir çekilişten yana olmayan Evren-Özal'a tekerci burjuvazi

ve emperyalizm tarafından bir süre daha onay verilmiş bulunuyor. Bu durum, “ sekiz yıl bile çok fazla, biz 1983’e kadar kalırsanız, ondan sonrasını tekrar bize bırakırsınız dedik” iddiasında olan Demirel’i daha çok öfkeliyor. Seçimden aldığı sonuçlar nedeniyle topluma küsen Ecevit’in yeniden orduya sığınmaya çalıştığı gözleniyor. İşte seçimlerin ortaya çıkardığı sonuçlar böyledir. Sözde bir parlamento oluşmuş, çok sayıda parti parlamento dışı bırakılarak parlamentodaki parti sayısı üçe indirilmiştir, ama görülen odur ki bu parlamento cumhuriyet tarihinin en kukla ve en tehlikeli parlamentolarından biridir. Seçimlerin ortaya çıkardığı sonuçlar istikrar getirmek bir yana, en büyük istikrarsızlığın tırmandırılması olmuştur. Burjuvazinin has sözcüleri bile seçim günü yazdıkları “istikrar” sözcüğünü ikinci gün değiştirerek büyük bir istikrarsızlık ve kriz dönemine girildiğinin feryadını yükseltmeye başlamışlardır. Seçimlerin ve hemen ertesinde yağmur gibi yağın ağır zamların açıkça görülür hale getirdiği gerçek böyledir. Burjuva klikler arasında bir uzlaşma sağlanamamıştır. Demirel, çok açık olarak “kendi anayasalarını çiğniyorlar, toplum bu kadarını kaldıramaz” demektedir; 12 Eylül cuntasını kanun üstü konumda tutan anayasa maddesini kaldırılmasını istemektedir. Artık son derece asalak ve vurguncu bir kesim oluşmuştur. Türkiye’yi ağır borç altına itmişlerdir. Toplumun tüm geleceğiyle oynamışlardır. Burjuva anlamda da olsa toplum bunu kaldıramaz. İşçi ve memur ücretleri yüzde altmış oranında düşürülmüştür. Köylülük çok güç koşulları yaşar bir durumdadır. YÖK, çok sayıda öğretim üyesini açığa almıştır. Bunlar, benzer birçok alanda topluma kaldıramayacağı kadar yük yüklemiştir.

Bütün bunlar göstermektedir ki, seçim sonrasında etkisini ağırlıkla hissettiren ve güncel bir olay haline gelen istikrarsızlık 1988’lerden itibaren daha da hızlanacaktır. Çünkü, burjuva kliklerini kendi aralarındaki anlaşma bozulmuştur. Özünde 1980’de zımni bir anlaşma vardır. Yani birisi iktidardan çekiliyor, diğeri de boyun eğiyordu. 1983’e kadar Demirel’ler, Ecevit’ler adeta sessizce cuntayı onaylıyorlardı. Burjuva muhalefet, adeta yolu düzleyip anayasayı çıkarsınlar, devrimcileri işkenceden geçirsınlar, azınlar ve toplumu yeniden bize muhtaç duruma getirsinler bekleyişi içindeydi. Sonradan “generaller sizi yönetmiyor, onun için de bu kadar yoksulluk, cinayet, istikrarsızlık var, toplum bize muhtaçtır” demek için iki-üç yıl beklediler. 1977-78-79 yıllarında Demirel ve Ecevit’ler baştaydı, ama 1980-81-82’lerde ise bekliyorlardı. Adeta “bakın generaller yönetemez, bizden daha kötüdürler” demek için zımni bir anlaşmayla işleri idare ettiler. Daha sonra “işte bize partileşme izni verdiler” dediler ve kendi partilerini kurdular. Ama yine bu yıllarda da “gelecek seçime, partilerimizi inşa edinceye kadar Evren-Özal iktidarı sürdürsünler” dercesine bir tavır takındılar ve gerçekten de durum böyleydi. Ama ne zaman ki, ortaya referandum oyunu, ardından seçim yasasındaki oynamalar çıkınca, bunlar durumların hiç de bekledikleri gibi olmadığını, eğer yaşamak istiyorlarsa mutlaka mücadele etmeleri, anlaşmayı bozmaları ve rejimi sessiz-maskeli onaylamaları bırakarak ona karşı tavır almaları gerektiğini hissettiler. Bu durum, biraz referandumla ve biraz da seçimle kızıştı ve özellikle daha sonra gelişecektir. O zaman bizim bundan çıkarmamızı gereken sonuç nedir? Gerek burjuvazi içinde çatışma ile ve gerekse halk tarafından dayatmalarla rejimin bütünlüğü önemli oranda parçalanmıştır. Gerek anayasal, gerekse ekonomik, siyasal temellerde olun istikrar bozulmuştur. Yani çok çeşitli kesimlerin kendi aralarındaki zımni anlaşmalar sona erdirilmiştir. Bu gittikçe daha yoğun bir biçimde açığa çıkacak olan bir husustur. Her ne kadar Demirel ile Özal’ı barıştırmak istiyorlarsa da, yani Demirel’i cumhurbaşkanı, Özal’ı başbakan yapma gibi bir yığın manevralar yapılyorsa da, burjuvazinin iç istikrarı özünde istikrarsızlık olarak gelişecektir. Yine sosyal-demokratlar daha da radikalleşme gereğini duyacaklardır.

Ayrıca kitleler sekiz yıl gibi uzun bir süre muazzam bir oyuna getirildiler. Onlardan birçok fedakarlık istendi. Ama niçin? “İstikrar ve toplumun kurtuluşu” için! Kurtulanlar kimdir? Adeta yerin dibine sokulanlar kimdir? Bu, açığa çıkmıştır. Şimdi, işçi sınıfını, köylülerin, hata orta sınıfın, memurların seslerine tanık olacağız. Her ne kadar rüşvetle bu sesler durduruluyorsa da, rüşvet bir sefer, iki sefer verilir, sürekli rüşvet olmaz. Şimdi toplum rüşvetlik olmaktan çıkıyor. Toplum içinden daha çok da işçi, köylü ve orta kesimler sürekli kanunlara dayalı hak isteyeceklerdir. Rejim bunları veremeyecek ve bu da doğal olarak kitleleri daha radikal bir muhalefet içine itecektir. Sosyal-demokratlar ile Demirel vb’leri, kitleleri kendi rotalarına katalize etmeye çalışacaklardır.

Bunlar da çok daha önceden iyi teşhir oldukları için, bunu fazla başaramayacaklardır. Geriye ise çok doğal olarak halkın kendi öncülerine kavuşması temelinde bir muhalefetin gelişmesi kalmaktadır.

İşte bütün bu belirtiler, Türkiye siyasal sahnesinde istikrarsızlığın, 83 sonrasına göre çok daha hızlı bir biçimde gelişebileceğini ve burjuva muhalefetin yerine ciddi bir muhalefetin ortaya çıkabileceğini, askeri rejimin epey teşhir ve tecrit olacağını, özellikle Özal'ın güncel politikayı kurtarma adına yaptığı tüm uygulamaların ters tepeceğini göstermektedir. Dış ve iç borçların ödenmesi kendisini daha yoğunca dayatacak, özellikle de ağır masraflar militarizmin beslenmesini zorlaştıracak, bütün geri ödemeler istenecek ve başarılması zor olan bu görevler ortamında, imkansızlıklar talepleri daha da yoğunlaştıracaktır. Bunlar istikrarsızlığın ekonomik temelleridir. Belirttiğimiz gibi, burjuva partileri arasındaki anlaşmaları, genelde de askeri çevrelerle sivil çevrelerin araları daha çok bozulacaktır. Buna bir de son zamanlarda çeşitli sol gruplar çerçevesinde gelişmekte olan tepkiler eklenecektir. Tüm bunlar Türkiye'yi tekrar çalkantılı, istikrarı sürekli bozulan (zaten istikrar kurulamadı, görünüşte kuruldu ama özünde istikrarsızlık tohumları büyüyecek ve ürün verecektir, yani bu yıllar böylesine anlamı olan yıllar olacaktır. Biz, daha önceleri “olası gelişmedir ki, Evren-Özal rejimi gider, yerine Demirel veya sosyal-demokratlardan birisi gelebilir” belirlemesinde bulunmuştuk. Şimdi, bu böyle olmayacağı benziyor, acaba bu, tespitimizin yanlışlığını mı gösteriyor? Durum daha çok lehimize mi, aleyhimize mi gelişme gösteriyor? Hayır, bu ancak gelişen ve bastırılmayan mücadelemizin Evren-Özal kliğini ürküttüğünü gösteriyor. Onlar, “eğer iktidarı bırakırsak, Demirel’ler iktidarı savunamaz” diyorlar, yani bizim atılımımız karşısında, onların, iktidarı savunamayacaklarını biliyorlar. Ve gerçekten de böyledir. Eğer iktidar bugün bunlara devredilmiyorsa, bunun nedeni çok açıktır. Evren, “sosyal-demokratların başa geçmesi halinde, PKK’nin sağlayacağı gelişme çok daha fazla olacaktır” demektedir. Ayrıca sürekli geri çekilen askeri sıkıyönetim yerine, ne olacağı henüz belli olmayan özel kolordu ile durumu tam net olmayan genel valiliğin getirilmesi öyle fazla ciddi önlemler değildirler. Bunlara bir de Demirel-Ecevit yönetimi de eklenirse, PKK bu ortamda atılımını güçlendirecektir.

Kürdistan’da özel savaş aygıtlarının durumu şimdi daha iyi anlaşılmaktadır. Acaba sıkıyönetim kaldırıldı mı, yoksa işe yaramaz duruma mı getirildi? Burjuva yazarları bile, “sıkıyönetimin on yıl sonunda kesin başarısızlığı” diye değerlendirmeler yaptılar. Gerçekten Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en uzun süreli sıkıyönetim, Kürdistan’da önemli bir fiyasko sonucu başarısızlığa uğradı. Yani, sıkıyönetim tarzındaki bir idare Türk burjuvazisi için artık bir kurtuluş yolu değildir ve ilk defa ordunun bir seçenek olmadığı ortaya çıkmaktadır. Burjuvazinin ve hatta toplumun tüm umudunu orduya bağlaması, onu sürekli kafalara hakim kılması, “ordu ezelden ebediyete kadar her şeyi kurtarır” felsefesi artık yıkılmıştır. Sıkıyönetimin başarısızlığı tarihi bir gelişmenin ve bir gerçeğin (ki halklar açısından büyük bir önemi vardır) ifadesi olarak, ordu seçeneğinin, özellikle sıkıştıklarında sık sık sarıldıkları ordu yönetiminin artık kurtarıcı olmadığını bunlara göstermiştir. Bunlar daha şimdiden başka seçenekler araştırarak, sıkıyönetim ve ordu olmadan da toplumu nasıl idare edeceklerini düşünüyorlar. Demokratik yöntemle idare etmek mümkün mü, değil mi? Eğer Türkiye yoğun bir biçimde bu tartışmanın içine girmiş ise, bunda sıkıyönetimin mücadelemiz karşısında tam başarıya ulaşamayışının yeri belirleyicidir. Aynı biçimde, sıkıyönetimin kaldırılması cumhuriyetin kuruluşundan, hatta daha öncelerinden beri tüm ordu patentli yönetimlerin sonu demektir. Artık bu araçlarla her türlü başarının temellerinin atılamayacağının anlaşılması demektir.

Türkiye genelinde olduğu gibi Kürdistan’da da sıkıyönetimin fazla anlam ifade etmeyeceği ortaya çıkmıştır. İşte, tam da bu noktada devreye konan özel bölgesel yönetim ve özel bölgesel kuvvetler vardır. Bu ne anlama gelir? Bu, Kürdistan gerçeğinin itirafı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin Türkiye’deki sınıf mücadelesinin önüne geçtiği, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini kendi özel taktiklerine kavuştuğu ve bu savaşın süreklilik kazanacağı gibi dört önemli hususta kendi ifadesini bulur. Yani, Türkiye’nin “Misak-ı Milli”sini ve ulusal birlik ve bütünlüğünün bir safsata olduğu, bizzat TC ve Evren-Özal kliği tarafından itiraf edilmiştir. Onların

sıkıyönetimle ve salt baskısına dayanarak o geleneksel bastırma, dağıtma, imha etme, tekrar çekilme ve böylelikle de ortalığı süt-liman etme anlayışının köklü bir darbe yiyerek başarısızlığa uğradığını göstermiştir. Bunun itirafı olarak, özel bölgesel yönetimi Kürdistan’da ilk defa kabul edip ardından da özel bölgesel kuvvetleri geliştirdiler. Kürdistan’ın değişik bir yönetimle, yani özel bir savaşla idare edilmesi gerektiğini ve bugün Kürdistan’da yaşananın bir özel savaş, bir karşı-devrim savaşı olduğunu bizzat bu yönetim, bu bölgesel kuvvetle ilan etmiş oluyor. Özel savaşın yöntemlerindeki çeşitlilik, karşılarında bir halk savaşının geliştiğinin itirafı anlamına da geliyor. Demek ki, bölgesel yönetim ve bölgesel kuvvet politikası, Kürdistan ve cumhuriyet tarihinde, cumhuriyetin aleyhine ve Kürdistan ulusal kurtuluşunun ise lehine büyük bir gelişmenin kendisinden başka bir şey değildir. Bunu anlaşılır kılan diğer bir neden de tüm burjuva muhalefetin diğer bütün konularda sözüm ona Evren-Özal’la tartışma halinde olmasına karşı, Kürdistan’a yönelik politikada geleneksel olarak birlik ve bütünlüğü sürdürmüş olmasıdır. Bu gelişme aynı zamanda, sosyal-şovenizm ve ilkel milliyetçiliğin de pek bunlardan uzak olmadığını, bunların politikalarının dolaylı uzantıları olduğunu ortaya çıkarmıştır. Halk bunları da çok iyi tanımıştır.

Burada bölgesel yönetimin bazı yeni savaş yöntemleri geliştirebileceğini belirtebiliriz. Aslında bölük-pörçük uygulanan politikaları valinin şahsında tekelleştireceklerdir. Yani Türkiye yönetimi daha çok burjuva parlamenter kılıflar altında gerçekleştirilirken, bu daha çok Kürdistan dışında Türkiye’ye özgü olarak geliştirilecek (ki, şimdiden bunun belirtileri çok kuvvetlidir) Kürdistan yönetimi ise, ikinci bir Evren, Kürdistan’ın Evrenleri olan özel yönetimlerce icra edilecektir. Burada iki başlı yönetim ortaya çıkmaktadır. Her ne kadar “Bölge Valisi, İçişleri Bakanlığına bağlı, yok Başbakanlığa bağlı, yok başına buyruktur, yok Evren kadar etkili ve yetkilidir” deniliyorsa da, bunda dile getirilmek istenen gerçek şudur: Kürdistan giderek Türkiye’nin bütünlüğünden ayrılmaktadır. Coğrafyası ayrıdır, tarihi ayrıdır. O zaman yönetimi de ayrıdır, dolayısıyla bu yönetimin uygulamaları da ayrıdır. Ve tüm bu gelişmeler tarihimizde ilk defa mücadelemizin etkisiyle yaşanmaktadır. Osmanlılar döneminde benzer şeyler vardı, ama bu kadar değildi. Kürdistan’da beyler, beylikler vardı, fakat imparatorluğun genel işleyişine biraz benziyordu, bu kadar açık değildi. O dönemde de bölgesel özerklikler epeyce vardı, ancak zamanla tüm bunlar tasfiye edilmiştir. Şimdi ortaya çıkan şey, tarihinde ilk defa Kürdistan, genel bir valiye kavuşturularak bundan sonrası için olası muhtariyet zemininin yaratılıyor olmasıdır. Tabii bu ikinci bir adım olacaktır. Eğer direnme karşısında fazla tutunamazlarsa (bugün İspanya’nın Bask’ta, Filipinlerin Moro adasında ve daha birçok ülkede olduğu gibi) Kürdistan’a verecekleri muhtariyete kendilerini hazırlamaktadırlar. Muhtemel gelişmelere karşı politika üretebilmenin zeminini yaratmaktadırlar. Özellikle de eski Kürtçüler (Karman İnan, Nurettin Yılmaz vb) muhtariyet için hazırlamaya çalışmaktadırlar.

Açık ki bu, işin TC yönüdür. İşin diğer yönü ise, önümüzdeki dönemin gelişmeleri üzerinde belirleyici role sahip Kürdistan ulusal kurtuluş savaşıdır. Düşman güçler, “GAP projesini boşa çıkarmak, yani Evren-Özal’ın bazı uygulamalarını boşa çıkarmak için dış güçler tarafından PKK bize saldırılmıştır” diyorlar. Bu bir taktiktir, tamamen bir Kozakçı oğlu taktiğidir. Kozakçı oğlu, “Onların karşına halkı çıkararak kazanacağım” diyor. Yani, bunda aynı zamanda bazı hain güçlere bir çağrı gizlidir. Kürt işbirlikçilerine taze kan vererek, şimdiden, “eski Kürtçüler serbest bir araya gelebilirler, hatta parti kurabilirler” diyerek sözüm ona bize karşı halkı çıkarıyor, bize karşı ekonomiyi çıkarıyor; gerçekte ise bize karşı işbirlikçileri çıkarıyor ve palazlandırıyor. Bu da özel savaşın siyasal alanda geliştirilmesidir. Ekonomik alanda GAP ve onun parçaları ve siyasal alanda ise işbirlikçilerin bir araya toparlanmasıdır. Ana politikaları bunlardır. Ki, bunların hepsi MİT örgütlenmesi olacak, istihbaratçı olacak. Yani bunlar kitle pasifikasyonun da rol oynayabilecekler. Ve muhtariyet ise, en son bu politikayı tamamlayabilir. Elit bir Kürt işbirlikçi tabaka etrafında, Kürtçe konuşulan, yazılan, biraz televizyonda da buna imkan veren bir yönelimin hazırlıklarını yapmaktadırlar. Ancak bu Irak’ın otonomi tarzından daha geri olan otonomi ucubesi temelinde milliyetçilerin de desteğini kullanarak önümüzdeki yıl böylesi bir politikayı geliştirebilirler. Bu, işin ekonomik ve siyasi yanıdır.

Peki, bölgesel kuvvetle halledilmek istenen şey nedir? Bölgesel kuvvet, Kürdistan'da açık ki yeni karakol sistemini geliştirmektir. Bu, eskinin o karakol sisteminin ulusal kurtuluş savaşımız karşısında tutunamadığını gösteriyor. Yeni karakol sistemini, özellikle Irak'takine benzeyen ve belki biraz daha geliştirilmiş olan karakol sistemini kuracaktır. Bir defa ordunun Kürdistan'da örgütlenişi, yerleşimi değiştirilerek, daha sağlam garnizonlara ve karakol sistemine dönüştürecektir. Bunlar sıkı bir istihbarat ağıyla birleştirilecektir. Bu istihbarat ağı içinde piyonlar var, korucular var, özel görevliler var, helikopter var, telsiz sistemini geliştirme, PTT sistemi, televizyon sistemi vardır. Ve hatta yeni uçaklar, helikopterler vardır; yine özel birlikler (Adına özel kolordu diyorlar) vardır. Özel kolordunun oluşum tarzı bellidir. Özel kolordu, daha çok Türkiye'de faşist MHP tipi bir örgütlenmesini bizzat devlet tarafından Kürdistan'da geliştirilmesidir. Yani, ne kadar ırsız-sapsız, mahkum, kaçakçı, lümpen, toplum dışı, izole olmuş asalak varsa bir araya getirilerek bir katiller sürüsü oluşturulmaktadır. Tepede avanak aşiret reisleri, tabanda ise lümpenler, katiller ve faşist-şoven kesimler Türkiye'de ve Kürdistan'da toplanacak, bu çapulcu güce bir de bol maaşla paralı askerlik yapmak isteyenler, bu konuda deney ve tecrübesi daha çok olanlar eklenecek ve onlar kolordu içinde bir araya getirileceklerdir. Bunların dışında özel timlerin binlercesi eğitildi ve daha da eğitilecektir. Bunlar, polisin özel kolorduya armağanıdır. Jandarmanın en tecrübelileri, hatta memleketlerine gidip tekrar askerlik yapmak isteyenler, özellikle istihbarat ve özel savaş subayları alınacak, köy milis çeteleri de bunların emrinde çalıştırılarak ve bunların garnizonları, teknik donanımları tahkim edilerek bu bölgesel kuvvet konuşturulmak istenecektir.

Tabii ki, bütün bunların avantajları kadar dezavantajları da vardır. Bir defa eski ordu sistemi ve operasyonları yerine bunların gelmesiyle bizzat Evren'in de peşinen kabullendiği gibi, yüksek dağlar, küçük yerleşim birimleri, mezra ve yaylalar daha şimdiden bunlar tarafından gözden çıkarılmıştır. Daha sıkı istihbarat ve örgütlenme sistemi halkın geniş kesiminde faşist MHP'ye karşı geliştirilen nefret gibi özel kolorduya karşı da nefreti geliştirecek ve bu güçler daha işin başında iken halkın kin ve nefretiyle karşılaşacaktır. Özellikle bunların o son savaş yöntemleri boşla çıkarılırsa bu böyle olacaktır. Bu özel kolordunun disiplinli ordu kadar savaşış savaşamayacağı da henüz belli değildir. Çünkü bunların çoğu paralı olduğu için, Kürdistan gibi çok yıpratıcı coğrafyası olan bir alanda bunların ne kadar iş yapacakları da meçhuldür. Ancak bunlar daha çok şehirlerde, biraz düz araziye sahip olan yerlerde "ölüm mangaları" olarak belki iş yapabilirler. "Bunlar henüz daha denenmemiş, daha doğru-dürüst silahları alınmamış, karakolları kurulmamış, ancak bu kışa kadar bunlar sağlanmaya çalışılacak" diyorlar. Burada önemli olan bu yeni özel kolordunun ski ordunun sağlamlığına ulaşış ulaşamayacağıdır. Bu henüz tartışmalıdır. Eski ordunun, daha sağlam olduğu söylenebilir. Yani, bu birlikler daha yerinde iken işlemez bir duruma gelecek ve bunlar Kürdistan'da yürümeyecektir. Ancak güçlü istihbarat ve teknolojileriyle bunların yapacakları muhtemel nokta operasyonları bazı birimlerimize darbe vurabilir. Fakat gerillanın da elbette bu uygulamalardan çıkarması gereken dersler olacaktır. Bölgesel kuvvetin durumu budur. Sayısı 40 bin, ileride 100 bin olur, bu o kadar önemli değildir. Zaten bunlar genel oldu kuruluşunun bir parçasıdır. Sözüm ona bu yeni bir icat oluyor, ama eskisinden pek farkı yok. Ve hatta daha da kötüdür. Bölgesel yönetim için de aynı şey söylenebilir. Eskiden gizli-örtülü olan sömürge valilikleri yerine bugün daha açık bir biçimde genel bir valiliğin atanmasından başka bir şey değildir. Yani, bunları ne fazla abartmak, ne de yeni özelliklerini göz ardı etmek gerekir. Somut tahliller yapmak, güçlü taktikleri geliştirmemiz açısından gereklidir.

Kısaca, demek ki Türkiye genelinde yönetimin Kürdistan'a yönelik bu ayrışması önemlidir. İlk defa Türkiye'de Kürdistan ayrımı çok geniş bir biçimde burjuva kamuoyunda ve basında tartışılmaktadır. Adeta önümüzdeki dönemde bir federasyonun akla uygun bir çözüm olabileceği demokratik-ilerici geçinenler tarafından daha şimdiden yaygınca tartışılmaya başlanmıştır. Tabii ki bunlar mücadelemizin yaratmış olduğu büyük bir seviyenin varlığına tanıklık etmektedir.

Bütün bunlardan hangi sonuçlar çıkarılmalı ve ne tür görevler belirlenmelidir? Daha önce belirttiğimiz gibi ANAP, özellikle ordunun sıkı koruması altında MHP'nin daha da geliştirilmiş bir biçimidir. Bir faşist partidir. Her ne kadar kendini "dört görüşün temsilcisiyim" diye lanse ediyorsa da, bu bir safsatadır. Türk milliyetçiliğinin en tehlikeli, en gerici, en şoven kesimini temsil ettiği,

sınıf temeli olarak da kapitalizmin en tekelci, en baskıcı uç kesimlerini partisi olarak politikalarını icra ettiği açıktır. Kaldı ki, MHP'nin, AP'nin, diğer bütün gericilerin, sahte sosyal-demokratların ve onların daha solundakilerin tümü aslında MİT ve özel savaş elemanlarıdır. Ve bunların hepsi bugün ANAP'ta yoğunlaşmıştır. Bu partinin Kürdistan'a düşen yapı ise genel vali Kozakçı oğlu ve özel kolordu yönetimidir. Türkiye'deki yönetimin özü budur. Demirel ve Ecevit'ler, belirttiğimiz gibi, ancak bire figüran role girerler. Belki bundan sonraki çalışmaları daha kavgalı ve gürültülü olabilir. Kürdistan'daki belediye yöneticileri, parlamenterler ise birer figüran da değil, düpedüz uşak piyonlardır. Esas kuvvet özel savaş kuvvetleridir ve esas yönetim bölgesel vali yönetimidir. Tüm bu kesimleri başlı başına bağımsız birer kuvvet olarak atfetmek yerine, böyle belirlemek gerekir. Ve bütün bunlar devre dışı bırakılmalıdır. Bir perde görevini gören belediye yönetimleri, parlamenterleri, burjuva partileri ve ilkel milliyetçiliği ise bir perde olarak görmek gerekir. Ve bu perdeleri yırtmak lazımdır.

Savaş, bölgesel yönetim ve bölgesel kuvvet ile, gerilla ile ulusal kurtuluş cephesi arasında görmek gerekir. Arada olan sahte sol, ilkel milliyetçilik ve sosyal-demokratlar bunu başka türlü göstermek istiyorlar. Oysa ki öyle orta yerde ayrı bir muhalefet cephesi yoktur. Şunu da belirtelim ki, "Sol Birlik" vb.lerinin iddiasını ne kadar içi kof ve boş olduğu da ortaya çıkmıştır. Sözüm ona onlara göre ya sosyal-demokratlar, ya da DYP iktidara gelecekti ve onlara da izin verecekti. Belki de Özal da verir ve anlaşabilirler. Bu, o kadar önemli değildir. Bunların tüm çabası parti kurma ve parlamento solculuğunu temsil etmektir. Ardından parlamento içi mücadele geliştirerek bir-iki bakanlık elde edecekler. Tabii hep ...-cekler,...-caklar. Bu...-cıklardan sonra, 60 yıl ne yapmışlar da, bir 60 yıl daha halkı uyutup kendi iğrenç tutkularını tatmin edecekler? Aslında bu...-ceklerin en gerçekçisi kendilerini tatmin...-cekidir. Yani, onların o ütopya ve hem hayallerini tümü böylece boşa çıkmış oluyor. Ama bizim açımızdan bu durum savaşımızın daha da geliştirilmesinin bir evresi olarak kabul edilip stratejimizin daha güçlü hayata geçirilmesi için taktikimizin yetkinleşmesinde ifadesini bulacaktır. Yani kısacası, 1988'e doğru Türkiye genelinde rejimin bünyesinde ve onun Kürdistan'a özgü politikalarının bu biçimde ayrışmasında bizim mücadelemizin yerinin belirgin olduğu kesinlik kazanmıştır.

O halde, bu biçimdeki gelişme daha önce beklemediğimiz bir gelişme değildir. Eğer Demirel'ler veya sosyal-demokratlar iktidarı devralmış olsaydı, bu bizim, Evren-Özal'ları zayıf düşüremediğimiz, onların üzerinde güçlü bir kuşku, endişe etkeni haline gelemediğimizi gösterecekti. Yani, bu onların direnişi bastırmalarının zaferi olacaktı. Bizim açımızdan ise, başarısızlığın kesin olduğu anlamına gelirdi. Eğer böyle olsaydı, 1988'lerde Demirel'ler ve Ecevit'ler burjuvazi tarafından daha çok istenecek, emperyalizm tarafından ise halkı biraz daha rahatlatır, radikal bir yoldan alıkoyar diye bunlara izin verecekti. Dikkat edelim Demirel'in ve diğer olası sosyal-demokrat alternatifin rolü Evren-Özal kliğinden gerçekten bunalmış, satın alınmış, mahvedilmiş kitlelerin radikal muhalefetine önlenmesidir. Baştan beri sosyal-demokrat maskelerin yaptığı budur. DYP'nin yaptığı da budur. Bütün bunlar mücadelemizden duyulan korkudan ötürü yapılmaktadır.

O halde, demek ki, bu "sivil toplum, demokrasi, burjuva demokratik alternatifi" diye lanse edilmek istenenlerin iktidara yönelememeleri, uluslar arası tekelci sermayenin bunlara "beş yıl daha bekleyin" demeleri, Türkiye'nin gündeminde istikrarın sağlığı şurada kalsın, ciddi tehlikelerin mevcudiyetini gösteriyor. Kitle muhalefetine özellikle bizim önderliğimiz altında birleşmesinden çekindiklerini, taktiklerimizin kuvvet kazandığını göstermektedir. İşte bu, onları ikircikli bir duruma itti. Ne Evren-Özal'dan vazgeçiyorlar, ne de Demirel, İnönü, Ecevit'lerden vazgeçiyorlar. Bu ikirciklilik çok kesindir ve bu istikrarsızlık demektir. Peki o zaman bu ne anlama geliyor? Bu, Demirel, Ecevit, İnönü gibilerin bir iktidar alternatifi olarak 4 yıl daha görülemeyeceklerine göre, muhalefetin radikalleşeceği demektir. Zaten bunlar daha önce teşhir ve tecrit edilmişler, iktidarı sürdüremez bir konumda olduklarını kanıtlamışlar, kitleler bunları denemiş; Evren-Özal kliği de yıprandıkça yıpranıyor, teşhir ediliyor. O halde geriye bütün tepkilerin ve öfkelerin radikal bir muhalefete dönüşmesine sıra geliyor. Eğer bunlar iktidar olsaydı 5 yıl daha belki rahat götürebilirlerdi. Ama alternatif olarak ciddiye alınmadıklarına göre, peki gözler nereye çevrilecek?

Açık ki daha fazla bize çevrilecek ve kitleler daha fazla radikalleşme gereğini duyacaklar. Enver-i şer yerine kendi öz seçeneklerine, alternatiflerine sarılacaklar. Ve bunda bizim rolümüz çok belirgin olacaktır. O halde, mücadele kimler arasında geçecektir? Baştan beri izah etmeye çalıştığımız gibi, yine ANAP'ta yoğunlaşan faşist karşı-devrimci ve onun Kürdistan'daki yansıması olan özel yönetim ve kuvvetleriyle, buna karşı bizim ulusal kurtuluş savaşımız, gerilla savaşımız ve bunun Türkiye'ye yansımaları arasında geçecektir. Ara bir cepheni olmaması aleyhimize midir, lehimize midir? Lehimize olma ihtimali çalışmalarımıza bağlı olacaktır. Aleyhimize olma ihtimali de başarısızlığımızda ortaya çıkacaktır. Eğer biz bunları daha da alternatif olmaktan çıkarırsak, yani bu "ara rejim" veya bu burjuvazinin yeni bir nefes alma seçeneğine karşı sürekli propagandayı, örgütlenmeyi derinleştirerek sürdürürsek sonuç bizim lehimize olacaktır. Şimdi bazıları "bunları destekleyelim, demokrasi gelişir, ondan sonra daha güçlü bir anti-faşist cephe kurulur" diyorlar. Biz ise, tam tersine "bunların yaklaşımı gericidir, ciddiye alınmazlar, anti-faşist halk cephesi daha şimdiden kurulmalıdır" diyoruz.

Daha şimdiden, direniş ve silahlı mücadele temelinde Türkiye için radikal-devrimci bir tarzda bir anti-faşist halk cephesinin oluşturulmasını istiyoruz. Bu, ne anlama gelir? Bu, Sol Birlik, Devrimci-İşçi ve benzerlerinin o reformist, burjuva kuyrukçusu taktikleri yerine devrimci bir taktiğin daha fazla yaşam şansı bulması demektir. Bu, halkların çıkarıdır. Yine Kürdistan için ilkel-milliyetçilik tarafından örülmeye çalışılan ve adına "otonomi" denen, ama otonomi sözcülüğüyle bile tanımlanamayacak olan sözde özerklik çabaları düpedüz bölgesel yönetimin bir kılıfı olacaktır. Aşiretçi-feodal egemen sınıftan küçük-burjuvalara kadar uzanan Kürt işbilkçi milliyetçiliğinin birleştirilmesi çabaları, bölgesel yönetimin sol maskeli uzantıları olmaktan başka bir anlam ifade etmeyecektir. Bu tür güç ve oluşumların bırakalım bir ara alternatif olabilmelerini, tam tersine daha da saldırgan ve ajan konumunda birer uzantı haline gelmeleri gelişecektir.

Kısaca, gerek Sol Birlik reformizmi, gerek ilkel milliyetçilik ve gerekse bunların Kürdistan'daki her türlü uzantıları kendilerini ağır bir taktik iflasın içinde görmekte-dirler. Zaten baştan beri bu böyledir, bunlara taktik değil taktiksizlik hakimdir, her zaman başka güçlerin birer basit taktik uzantıları olarak hareket etmişlerdir. Demirel'lerin, İnönü'lerin ve Ecevit'lerin devre dışı bırakılarak figüran rolünde bir muhalefet içinde tutulmaları bu güçlerin de hayallerini altüst etmiş, boşa çıkarmıştır. Dolayısıyla kurdukları o örgütlenmeler, ittifaklar, politikalar işlemez duruma gelmiştir. Ya doğru devrimci bir halk muhalefetine içine girecekler, ya da eriyip yok olacaklardır. Böyle bir kopuşmanın yaşanması belli bir olasılıktır. Böyle bir ortamda şimdi, 1982'de yaptığımız gibi, tüm gücümüzle radikal anti-faşist halk cephesini alabildiğine tekrar açacağız. Kürdistan'da ilanı yapılmış olan ulusal kurtuluş cephemizin örgütlenmesini tüm gücümüzle geliştirmeye çalışacağız. Böylece Evren-Özal rejiminin ve onun Kürdistan'daki bölgesel yönetiminin uzantıları haline gelmekte olan ajan güçleri daha toparlanmadan etkisiz hale getirmeye çalışacağız.

Şimdi bizim önderlik ettiğimiz cephenin savaşımı, olası gelişmesi nasıl olacaktır? Bütün bu değerlendirmelerimiz kendi durumumuza zaten açıklık kazandırmaktadır. Bunlar, 1987 dönemini geride bırakırken, 1988'in hazırlıklarına hangi temellerde ve taktik esaslarda başlayacağımızı, hatalardan kaçınmak, özellikle önemli siyasal hatalar yapmamak ve gerilla savaşımında yetkin bir konuma ulaşmak için bu mevcut gelişmelerde ne gibi sonuçlar çıkarmamız gerektiğini bize göstermektedir. Çıkarılması gereken sonuçlar nelerdir? Biz, bunu örgütlülüğe ve eylemliliğe nasıl dönüştüreceğiz? Evet, bütün bunlar üzerinde durmaya çalıştık. Baştan beri, hareketimiz daha doğuş evresinden beri güçlü bir bileşimi yaşıyordu. Parti çekirdeği, silahlı savaşım ve cephesel gelişim iç içe oluşuyordu. 1975'lerde biraz gün ışığına çıktığımızda durum böyleydi. 1978 bizi biraz daha açığa çıkardı, yani kitleler nezdinde bir siyasal kuvvet gösterisine girdiğimizde bizim silahlı cephesel bir parti olduğumuz daha da açığa çıktı. Ve daha sonraki 1983-84 ilanımız bizi daha da resmileştirerek, hem ordu, hem cephe, hem parti silahıyla savaşığımızı dünyaya gösterdi. Bugün yeniden belirlemek istediğimiz görevler, bunların örgütlenmelerinin ayarlanması, günümüzün koşullarına göre kendisini adapte etmesinden başka bir anlama gelmeyecektir. Daha çok taktik alanda geçmişten çıkarılacak dersler (özellikle taktik üzerinde oynamaların öneminin çok iyi

kavranması açısından) üzerinde durulmaktadır. Nasıl taktiği yetkinleştirmemiz gerektiği ve bunu politikamızın yürütülmesinde, stratejimizin hayata geçirilmesinde nasıl hayati bir sorun olduğunu çok iyi bir biçimde ortaya çıkarmaktadır. Tam savaştan bir parti çekirdeği, örgütlenen bir cephe ve gelişen bir gerilla savaşı nasıl olacaktır? Yönetim düzeyinde başarılması gereken görevler bunlardır. Tabii bu aynı zamanda geleceğe yönelik bir perspektif anlamına geliyor. Bu perspektif 1990'lara doğru gereken aydınlatmayı sağlamaktadır. Dolayısıyla yalnız bir yılı değil, ağırlıklı olarak 1988'ler ve hatta ondan sonraki birkaç yılı da şimdiki perspektif aydınlatmaktadır. Görevlerimiz bu geniş perspektif içinde ortaya çıkarılmaktadır. Bunlar örgütlenerek, eylemliliğe kavuşturularak yerine getirilmelidir. Zaten gelişmelerin kendisinden bizim de nasıl gelişeceğimiz ortaya çıkmaktadır.

Biz, her zaman gelişmemizi somut koşulların değerlendirmesine dayandırırız. Şimdi de yaptığımız budur. O halde, biz, her şeyden önce parti silahımızı tüm siyasi gelişmeler ışığında daha da geliştirmek durumundayız. Olgunlaşmış bir parti örgütüne sahip olmadan rejimin bugünü kurtarmaya yönelik politikalarıyla baş etmek mümkün değildir. Tüm gücünü partiyi tasfiye etmeye hasretmiş, onun her yönden teşhir ve tecridiyle uğraşan, paradan tatalım imhaya kadar, dış politikadan iç politikaya kadar, sol içi sızmadan tatalım faşist kontr-gerilla birliklerine kadar her şeyiyle parti varlığını imha etmeye çalışan bir rejime karşı, bizim parti silahını yetkinleştirmekten başka dayanacağımız en büyük ve güçlü bir silahımız yoktur. Bu silahın yetkinleştirilmesi, militan özellikleri işlerken daha iyi koyduğumuz gibi, daha sağlam adamlar olmamızla mümkündür. Nedir bunlar? Bir defa kişilik itibarıyla örgütlenmek, sağlam kişilik, her zaman güçlü bir örgütlenmede kendisini gösterir. Yine örgütlü bir parti, ancak örgütlü bir militan olmasını becermekle gelişir. Parti silahıyla savaşmayı, yaşamak istiyorsak, başarı istiyorsak, bir katkı sunmak istiyorsak güçlü bir partili gibi savaşmayı bilmekten başka çaremiz yoktur. Salt bir gerillacılık, salt bir cephe üyeliği belki halkın geniş kesimleri için söz konusu olabilir, ama parti gövdesini yönetmekten sorumlu olanlar kendi görevlerini böyle daraltamaz ve böylelikle de kaçınmazlar. Parti görevleri ancak tam sahip çıkmayla çözülebilir ve böyle yapılmalıdır. Parti görevlerinin çözümü gerilla ve cephenin gelişimi, parti görevlerine dört elle sarılmadan, görevlerin hakkı verilmeden, her türlü önderlik sorunları çözümlenmeden, genel merkezi yönetiminden tatalım da hücrel yönetime kadar her türlü yönetim görevi yerine getirilmeden gerçekleştirilemez. Bunlar doğru bir işleyişe kavuşturulmadan bizim sağlam bir cephe ve gerilla geliştirmemiz düşünülemez. O halde kendini partili hisseden, partiliyim diyen bütün adaylarımız ve de militanlarımız, hangi sahada yer alıyorsa o kurumun kendilerinden isteyebileceği görevi başarma ölçülerini tutturmalı, örgüt kurmalı, örgüt yürütmeli, yedek hazırlamalı ve örgütü sağlam bir işleyişe kavuşturmalıdırlar. Örgütün genişlemesi mi gerekiyor, daraltılması mı? Hangisi gerekiyorsa onu yapmalıdırlar. Parti önderliğinde kurulacak cephe örgütlerini, savaş birliklerini kuruluşunu mutlaka başarmalıdırlar.

O halde parti çekirdeğinin hem yoğunlaşması, hem kendisini örgütlemesi, hem de bu temelde giderek kendini genişletmesi sorunlarına büyük önemle eğilmeyi sürdürmeliyiz. Bu görevi kendimizi bir cephe üyesi veya bir savaşçı durumuna düşürerek daraltmayalım ve bu görevden kaçınmayalım. Zaten güçlü atılımcı önderler haline gelinemeyişin en önemli nedeni kişilerin kendilerini sık sık bir sempatizan durumuna düşürmeleridir. Açık ki görevlerin tam sahibi olmazsan, kendini bir çocuk yerine oturtursan, ilgisiz bir sempatizan durumuna düşürürsen, aslında objektif olarak görevinle oynamış ve görevini tasfiye etmiş olursun. Dolayısıyla nereden basılırsa bakılsın, parti görevlerine bu görevlerin ciddiyetini gerektirdiği bir ağırlıkla sahip çıkmak şarttır. Bundan, başka bir bahaneyle, herhangi bir engel ileri sürülerek, "eğitim, tecrübe noksanlığı var" diyerek kaçınmak asla doğru değildir. Görevler, ancak pratik içinde yoğun kafa yorarak, çaba harcanarak yaratıcılığı sürekli geliştirerek çözümlenebilir. Görev böyle başarılabilir. Diğer yöntemlere çok arkadaş başvurdu. Sonuçta kendilerini daha da daraltmaktan ve boşa çıkarmaktan ve de kötü bir onur sahibi olmaktan ileri bir noktaya varmadı. Bundan sonra, bu türden olumsuzluklara girmemek gerekir. Önderin ismi, üzerindedir. Önder, bütün engelleri aşan, daraltmaya karşı savaşan, rolünü ölüm pahasına da olsa oynayan kişidir. Önder budur, militan budur. Bunun dışındaki bir tanımlı reddediyoruz. Bunun iyici kafaya nakşetmek gerekiyor. Eğer

parti çekirdeğimizi bu temelde yaygınca ve yoğunca örgütlersek, önümüzdeki dönemi güçlü bir tarzda karşılayabiliriz.

İçinde bulunduğumuz döneme ilişkin görevlerimiz Parti Kongremiz tarafından ayrıntılı olarak ortaya konmuş, düzenli olarak plana kavuşturulmuş ve hedefler gösterilmiştir. Bunlar olduğu gibi gerçekliliğini korumakta ve görevlerimizi belirlemektedir. Mevcut gelişmelere ve olası gelişmelere ilişkin yaptığımız değerlendirmeler, belirlenmiş olan bu görevlerin pratik uygulanmasının yakıcı ve hayati önemde olduğunu göstermektedir. Bunlar parti örgütlerimizin sağlam temellerde geliştirilmesi, cephemizin ve kitle birliklerimizin örgütlenmesi ve halk ordumuzun ve direniş savaşımızın yükseltilmesi görevleridir. O halde, görevlerimizin esası örgütlenme, eylem, yani pratik uygulamadır. Dikkat edilirse, daha önceki dönemlerde, örneğin 1978-79'da biz partiyi ilan ettik; bunu kitleyi etki altına almak için yaptık, yani kitleleri örgütlenme bu kadar esas değildi. Yine 1984-85 ilanında biraz kitlede ilgi yaratmak, biraz örgütlemek vardı. Ama şimdi yapılması gereken ilan değil, ilgi yaratmak değildir, çünkü ilan yapılmış, ilgi milyonları sarmıştır; o halde şimdi her alanda örgütlenme yapılacaktır, yani politikalarımız uygulanacaktır. Bu dönemde ne politika oluşturulur, ne ilan edilir, ne de propagandası yapılır; bunların hepsi gerçekleşmiş görevlerdir. Gerçekleştirilmeyen görev örgütlemektir ve şimdi bu yapılmalıdır. Peki örgütlenme nasıl yapılacaktır? Açık ki cephe ve gerilla biçiminde. Ve bunların en iyi olanlarını sağlam parti üyeleri olarak eğitmek, kitle örgütleri ve gerilla içinde örgütlemek gerekecektir. Belli ki kitleler örgütlü bir yapıdan gelmezler, kendi öz örgütleri içinde, işçi, gençlik, köylü, kadın vb birliklerinde toplamak ve örgütlemek gerekir.

Demek ki, parti militanlığının önümüzdeki döneme ilişkin görevleri, kitle politikamızı daha yetkince kavramak, geçmişteki yanlışlıklardan arınmak, görevlerimizi geçmiştekinden daha farklı görmek ve uygulamaktır. Eğer başarılı olunmak isteniyorsa, özel bölgesel yönetim boşa çıkarılmak ve olumlu yönde partimizin kiteselleştirilmesi gerçekleştirilmek isteniyorsa, mutlaka ve hiçbir engel, kusur ileri sürülmeden pratik uygulama yapılmak zorundadır. Bu yapıldığında başarılarımız bundan sonra daha da yoğunlaşacak, devrimci atılımımız büyüyerek gelişecek, faşist-sömürgeci rejimin çöküşünü hızlandıran ve devrimci cepheyi geliştirip genişleten önemli ilerlemeler yaşanacaktır.

Aralık 1987

1988 YILINA GİRERKEN TÜRKİYE'DE SON SİYASAL DURUM VE OLASI GELİŞMELER ÜZERİNE (*)

1987 yılını geride bırakıp yeni bir mücadele yılına adım atarken, güncel siyasi durumu değerlendirmeyi gerekli görüyoruz. Son genel seçimler, hükümetin yeniden kuruluşu, TBMM'nin yeniden oluşumu ve solda ortaya çıkan yeni teslimiyet olayları, bizi konuyu güncelliği içinde değerlendirerek somut sonuçlar çıkarmaya, bunların bazı özelliklerini vurgulamaya, bu temelde örgütsel sorunlarımızı ortaya koymaya ve bunu cephe ve silahlı mücadele ile bağlantılı olarak işlemeye zorluyor.

1984 yılının sonlarında tam da bu ayda, hem 15 Ağustos Atılımının sonuçlarını ve hem de 12 Eylül rejiminin durumundaki olası gelişmeleri işlemiş; 1988 yılının bir dönüm noktası ya da yeni bir evrenin başlangıcı olabileceğini belirtmiştik. Genelde emperyalist-kapitalist sistem içinde tutucu ve muhafazakar iktidarlar döneminin, 1988 yılından itibaren yerini liberal ve sosyal-demokrat hükümetlere bırakacağını, on yıllık yeni bir dönem için sistemi bu biçimde daha sağlıklı işletme kuralının bir gereği olarak böyle davranılacağını ve Türkiye'nin de bundan payını alacağını vurgulamıştık. Yine o dönemde SHP, DYP ve DSP gibi güçlerin devreye girebileceklerini açıklamıştık. Tabii geline bugünkü noktada daha karmaşık bir durum ortaya çıkmış bulunuyor. Bunun üzerinde durmamız gerekiyor.

(*)Türkiye’de Kasım 1987’de yapılan erken genel seçim sonrası Aralık ayında yapılan bu değerlendirme Serxwebûn’un Ovak 1988 tarihli sayısında da yayınlanmıştır. (W.S.)

12 Eylül rejiminin programı istediği ve planladığı biçimde yürümemiş, tersine kendisini zorlayan bir noktaya gelmiştir. Bu rejimin veya başka bir ifade ile “II. Cumhuriyet”in yeni anayasa dönemi, siyasal partileri ve ideolojileri kendi içinde belli bir bütünlüğe sahiptir. 1980’lere doğru “Cumhuriyet”in geldiği nokta, ekonomiden siyasete kadar bir tıkanma ve kendini yeniden üretememedir. Bu, düzen partileri ve kurumları açısından böyle olduğu kadar, faşist ya da sol görünümlü muhalefet güçleri açısından da böyledir. Burada faşist muhalefetten bahsederken, TC’nin faşist bir devlet olmadığını söylemiyoruz. Daha ilk değerlendirmelerimizde bile, kuruluşundan itibaren TC’nin bu niteliği değişmemiştir. Burjuva demokratik görüntüsüne rağmen, Türk devletindeki faşist özellikler yaygındır. Bir sivil faşist parti olan MHP’nin yapmak istediği şey, devleti yeniden ve tamamıyla faşistleştirmekten ibarettir. Bu faşistleştirmeyi de daha çok yeni sola veya muhalefete karşı geliştirmek ve devletin faşist uygulamalarına daha fazla güç kazandırmak için yapmış; devlet desteğinde bir yan kuruluş olarak işlev görmüştür.

MHP neden iktidar olamamıştır? Alpaslan Türkeş’in mahkemede kullandığı meşhur bir sözü vardır; “Düşüncemiz iktidarda, ama biz cezaevlerindeyiz” diyordu. Ne var ki faşist klikler arasındaki savaşım son derece doğal bir olgudur. Bu klikler karşılıklı olarak birbirlerini dışlamaya çalışabilirler. Türkiye’de de MHP iktidar olabilir ve faşist bir iktidarı gerçekleştirebilirdi. Bunun için gücü de vardı. Peki, neden buna gereksinim duyulmadı? Çünkü devletin kendisi faşistti. Faşist bir devletin temsilcileri vardı, çeşitli kuvvetleri mevcuttu. İktidarın bir yan örgüte teslim edilmesi düşünülemezdi. Hitler faşizmi döneminde de bir ara bu böyle oldu. SS birlikleri faşizmin bir yan koluydu. Bunlar devlete ağırlıklarını koymak istedikleri zaman tasfiye edildiler. Türkiye’de MHP’ye atfedilen rol devrimci muhalefetin içine sızmak, solu bir kargaşa içine çekmek ve devlete yönelmesini engellemekti. Ecevit önderliğindeki CHP’nin roldü de bundan farklı değildi. Türkeş, bunu sağdan gerçekleştirirken, Ecevit de sol maske kullanarak aynı şeyi yaptı. Son dönemlerde Ecevit’in “Kerkük Türklerini kurtarma” işine sahip çıktığı ve “dünya Türklüğünü birleştirme” doğrultusunda MHP’den hiç de geride kalmayan milliyetçi tasarılarla ortaya atıldığı bilinmektedir. Yine onun sol maske takınarak solu tasfiye etmede küçümsenmeyecek bir rol oynadığı da açıktır.

Türkiye’deki sosyal-demokratçılığın devrimci sola karşı başlı başına bir tasfiye hareketi olduğunu özenle belirtmek gerekir. Sosyal-demokratlar neden bugün iktidar olamıyorlar? Çünkü bunlar alternatif bir program sunamıyorlar. Bunlar özünde iktidar olmak için değil, muhalefeti sabote etmek için devlet kurumlarını ve özellikle MİT’in ağır yönlendirmesi altında piyasaya çıkıyorlar.

Demek ki 1965’lerden itibaren Türkiye’de demokrasi mücadelesi ve devrimci-gençlik hareketi gelişmeye başladığı zaman, düzen içi tırmanan iki muhalefet vardır: Bunlardan biri MHP; diğeri de sol patentli olan Ecevit politikacılığıdır. 1980’li yıllara doğru gelindiğinde bunlardan biri sol hareketi yetersiz veya belirsiz bir şiddet ortamına çekerek, öteki ise onu revize edip geniş kitlelerden soyutlayarak düzenin varlığını sürdürmesinde küçümsenmeyecek roller oynamışlardır. Bu rollerini ifa etmelerinin ardından, 12 Eylül rejimi kendilerine “göreviniz bitmiştir beyler, artık geriye çekilin” demiştir. Onlar da rejimin istediği yere çekilmişlerdir. Geriye kalan ve çeşitli gruplar biçiminde örgütlenen sol, MHP ile Ecevit önderliğindeki CHP ortadan kaybolunca devlet karşısında kendisini yapayalnız bulmuş, sudan çıkmış balığa dönmüştür. Bu sol kısa bir süre içinde faşizmin indirdiği birkaç darbe ile ortadan silinmiştir. Bütün bunlar çok ağır bir biçimde sosyal-demokratçılık ve sosyal-demokrasi kuyrukçuluğu, onunla uzlaşma, reformizm ve tasfiyecilik biçiminde ortaya çıkmıştır. Sosyal-demokrasi, solu tasfiye etmiş, tasfiye rotasına sokulan sol ise reform ize edilmiştir.

Bunun yanı sıra işin terör yönü de bunda belli bir rol oynamıştır. Öyle ki çeşitli sol gruplar terörle tam bir kör dövüşü içine itilmişlerdir. Daha 12 Eylül askeri-faşist darbesi tezgahlanmadan aslında bu iki akım tarafından tüketilmiş olan sol, başını kaldırma olanağını bile bulmadan karşı karşıya kaldığı birkaç kontrgerilla darbesiyle son bulmuştur. Kısacası solun ya da devrimci muhalefetin işi, henüz 12 Eylül darbesine gelmeden, devletin 12 Eylül’ü hazırlayan yapısı

tarafından bitirilmiş; faşist cunta için ortam hazırlanmıştır. Buna, yaratılan bu kargaşa yüzünden halk kitlelerinin bezdirilmesini ve istikrar istemi adı altında can telaşına düşürülmesini de eklemek gerekir. Kitleler “ordu bizi kurtarsın” psikolojisi içine itilmişlerdir. Bu zaten planlı bir biçimde geliştirilen bir şeydi. Bakkal soyma, kahve bombalama vb türünden geliştirilen eylemlerin tümü, esas olarak orta kesimlerde ordunun kurtarıcı olduğu düşüncesini geliştirmeye çalışan sistemli olarak planlanmış kontrgerilla faaliyetleriydi. Toplum böylelikle faşist psikolojiye çekildi, sol böyle ezildi. Bunun sonucunda ordu toplumda bir kurtarıcı olarak görüldü. Hem alabildiğine aranır hale gelen istikrar ve hem de gerçekte kendisini dayatan ekonomik nedenler 12 Eylül faşist rejimine götürdü.

O koşullarda Türkiye’de tüketime yönelik ekonomik model iflas noktasındaydı. Artan enflasyon, enerji darlığı ve dış ödemeler dengesindeki sorunlar yeniden üretimi yapılamaz hale getirmişti. 12 Eylül rejimini zorunlu kılan en temel bir etken buydu. Askeri-faşist bir darbenin tezahhurlanışının altında yatan gerçek ekonomideki tıkanma veya ekonominin kendisini yeniden üretememesiydi. Siyasal planda düzen partileri gerçekten de parlamentoyu tıkamışlardı. Parlamente’nin kendi kendisine çözülüşü söz konusuydu. Dışarıya borç ödemeleri yapılamamaktaydı. İşte böylesi bir ortamda emperyalizmin de yeşil ışık yakmasıyla, önceden ortamı hazırlanan 12 Eylül rejimi rahatlıkla işbaşına getirildi.

12 Eylül rejiminin hedefleri bilinmektedir. Ekonomide yeniden üretimi olanaklı hale getirmek, bunun için de iç tüketimi kısarak dış borç ödemelerini sağlayacak biçimde ihracatı geliştirmek, ekonomide kemerleri sıkma politikasını uygulayarak sürekli işçi ücretlerini düşürmek, taban fiyatları yönünden köylünün bölüşümdeki payını iyice azaltmak, ihracatı geliştirmek amacıyla bu yönlü girişimde bulunan tekellere çok çeşitli avantajlar sağlamak, böylelikle içerde tüketimi kısarak dışarıya daha fazla mal satışını gerçekleştirmek, bunun sonucunda tekellere ve emperyalist ağababalarına olan borçlarını ödeyebilecek bir modele ulaşmak. Bu model içinde turizm gelirlerinin payı epeyce fazladır. Üretimin tamamına yakın bölümünün ihracat temelinde seferber edilmesi istismar edilmez bir durumdadır. Enflasyon oranının artışı ve bunun gelir dağılımını emekçi sınıflar aleyhine değiştirmesi, kitle muhalefetinin bastırılmasını şart koşturmakta, bir askeri yönetimi zorunluluk haline getirmektedir. 12 Eylül yönetimi aslında bu ihtiyacı karşılamak için geliştirilen bir rejimdir. Grevsiz, gösterisiz, eylemsiz ve kendisini istikrar içinde hisseden bir toplum bu programın yürütülmesi için vazgeçilmezdir. Bu da sağlanmıştır. Tıkanan parlamento ve gereksiz hale gelen burjuva partileri II. Cumhuriyet tarafından lağvedilmişlerdir. Bunun yerini, bu altyapıyı onaylayacak ve meşrulaştıracak olan siyasal partilerin kuruluşu, genel seçimler ve parlamente’nin oluşumu almıştır. Bunlar 1982-83 döneminde gerçekleştirilen şeylerdir.

Rejim bunları gerçekleştirdikten sonra generaller ikinci plana çekilmek istiyorlardı. Ancak bu geriye çekilme yeterince başarılamadı. Peki, neden tam başarılamadı diye sorulabilir. Bir kez kapatılan partiler ve temsilcileri siyaset dışında bırakılmışlardı. Bunların çeşitli sorunları vardı. Öte yandan Kürdistan’da devrimci direniş devam ediyordu. Dolayısıyla Milli Güvenlik Konseyi kendisini Cumhurbaşkanlığı Konseyi’ne dönüştürüp ikinci plana düşen bir konuma çekilirken, askeri yönetimin ve faşizmin programını en akıllıca yürütebilecek bir niteliğe sahip olan Özal devreye sokuldu. Bunun yanı sıra bir de MDP olayı vardı. MDP, askeri yönetimin olduğu gbii sürdürülmesini amaçlıyordu. Ancak iç ve uluslar arası tekler kendi ekonomik ihtiyaçlarına en iyi cevap verebilecek olanın Özal ve ekibi olduğunu, bu ekibin ekonomiyi biraz daha iyi çekip çevirebileceğini ve uluslar arası tekellerin ihtiyaçlarını daha iyi yerine getirebileceğini bildiklerinden, tercihlerini bu ekipten yana kullandılar. Askerlere daha çok siyasal istikrarı sağlama görevi verilirken, Özal’a da ekonomik istikrarı sağlama ya da ekonomiyi tekellerin çıkarlarına uygun bir biçimde düzenleyip sürdürme görevi yüklendi. Evren-Özal faşist kliği 1983 yılının sonlarından başlayarak bu biçimde devreye girdi.

Askeri-faşist rejimin karakteri değişmemiştir

1983 yılının sonlarına kadar Milli Güvenlik Konseyi tek başına ekonomik istikrarı gerçekleştirmeye çalışırken, bundan sonra sinsi bir biçimde işe ekonomiden başlayarak süreç içinde siyasal yönden de güçlenmeyi planlayan Özal olayı ortaya çıktı. Bu noktada devreye giren Özal, eski politikacılar denilen ekibin işe yaramaz hale geldiğini ve eskidiğini, bunların yeniden işbaşına gelmeleri halinde istikrarı bozacaklarını, modalarının geçtiğini ve çağın dışında kaldıklarını, dolayısıyla kendisinin en iyi politikacı ve kendi ekibinin de en iyi iş bitiren ekip olduğunu yoğunca işledi. Askerler karşısında kanıtlamaya çalıştığı şey şuydu: Askerler siyaseti ve ekonomiyi iyi yürütemezler. Siyaset ekonomiye bağlı olarak gelişir. Askerler karşısında güçlenmek için ekonomiyi düzlüğe çıkarmak, ekonominin düzlüğe çıkması oranında adım adım bir siyasal güç durumuna yükselmek, böylelikle askerleri kendisine bağlayacak ve denge sağlayacak sivri bir önder olarak Türk siyasal yaşamında yerini almak Özal'ın başlıca hedefiydi. Özal tam da böylesi bir zihniyet içinde bulunan bir tipti. Bu tip partileşirken dört görüşü bir araya toplamaya çalıştı. Dört görüşün birleştirilmesi aslında sosyal-demokratların teziydi ve amaç bütün görüşleri faşist bir potada eritmektir. Çünkü Ecevit politikacılığının provakatif ve tasfiyeci bir niteliği vardı. Özal'ın son seçimlerin ardından Ecevit'i övmesi ve görevini yerine getirdiğini belirtmesi boşuna değildi. MHP'nin düzenle kolaylıkla bütünleşebilen bir kesimini ve Erbakan'ın MSP'sinni önemli bir kadro potansiyelinin bu potaya çekilmesi işinde Özal'ın başarı sağladığı söylenebilir.

Bütün bunların yeni ekonomi ve siyasal oluşumun kadrolarına dönüştürülmesi 12 Eylül rejiminin ruhuna ve mantığına son derece uygundur. Dört görüşün sentezi denilen şey kabul edilmekte ve böylelikle eskiler de boşa çıkarılmaktadır. Özal, bu konuda gerçekten de sinsi ve usta bir politika yürütmektedir. Bu işi TKP'yi özümsemeye ve sola el atıp yavaş yavaş kendi içinde eritmeye kadar götürmüştür. Bu durumuyla biraz da Bismarckçılığa özenmekte; günümüz koşullarında faşist pota içine aldığı solu icazetli sola dönüştürerek istikrarı sürdürmek istemektedir. Bu konuda Özal'ın akıllı ve usta biri olduğunu kabul etmek gerekir. Ancak Özal'ın kendisi bir piyondur. Daha çok kendisine özgü bir siyasal ekol oluşturmaya çalışmaktadır. Bunun için ekonomiyi esas almakta, askerlerle son derece iyi geçinmenin yollarını aramaktadır.

Türkiye'de başta Mustafa Kemal döneminde olmak üzere ordu ile sivil kesimler iç içeydi. M.Kemal'in askeri komutanlığı ile sivil cumhurbaşkanlığı göz önüne getirildiğinde, bunun bir askeri-faşist diktatörlükten başka bir şey olmadığı rahatlıkla görülecektir. Daha sonraki sevil ve asker bileşiminden oluşan iktidarlar döneminde, ordu esas iktidar gücü olsa bile, biraz olsun sivillere açılma vardı. Özellikle DP ve daha sonraki AP iktidarlarda döneminde bu böyleydi. Bu dönemlerde ordu biraz ikinci plana düşmüştü. Şimdi Kenan Evren'in şahsında ordu yeniden siyasette ağırlığını hissettirmekte ve faşizmin en iyi şekilde bizzat ordu tarafından yürütüleceği gerçeği ortaya çıkmaktadır. Bunu çok iyi anlayan Özal, hem Bayar ve Menderes, hem de Demirel gibi davranmaktan kaçınmaktadır. Çünkü Bayar ve menderes ordu ile ilişkilerini iyi ayarlayamadıkları için 27 Mayıs 1960'da devrildiler. Demirel, düzenlenen iki darbe ile yönetimden uzaklaştırıldı. Özal, asker-sevil işbirliğini en iyi bir biçimde gerçekleştiren ve buna dikkat etmesini bilen biri olarak, bu eksikliği gidermeye çalışmakta, generallerin bir dediğini iki etmemektedir. Bu anlamda Özal yönetimi askeri-faşist rejimin bir biçimi ya da sonu olarak tanımlanabilir.

Başlangıçta askerlerin kesinlikle anlamadıkları ve gereksiz buldukları bu eğilim, daha sonraları biraz da sivillerle ilişkilerin geliştirilmesi ve esas olarak da ekonomik işlerin daha iyi çekip çevrilmesi için işe koşuruldu. Generallerin emrinde bir ekonomik komite gibi hizmet gören bu yapıya, şimdi biraz sosyal taban kazandırmak ve bir siyasal parti kimliği kazandırılarak biraz daha ilerletilmek istenmektedir. Ama esas olan özelliğinin onun ekonomik yanı olduğunu vurgulamak hatalı değildir. "Özal sivil darbe yaptı, askerleri ikinci plana düşürdü" sözleri tümüyle yalan ve demagojiden ibarettir.

Ordunun, 2000 yılına doğru gidilirken yeni bir yaklaşımının bulunduğundan, sevilere veya toplumla bağlarını daha iyi ve yeniden organize etmek için planlarının olduğundan bahsedilmektedir. Böyle bir planın veya en azından böyle bir yaklaşımın varlığı doğrudur. Bunun bir parçası olarak Özal'ın ehven-i şer, son derece boyun eğmeci ve işbirlikçi olduğunu bilen generaller, onun biraz daha güçlenmesine fazla ses çıkarmamaktadırlar. Özellikle orduya karşı sivil

kliğı öne çıkarmak isteyen Demirel ve İnönü'ye oranla Özal generaller için daha çok tercih edilecek biridir. Türk ekonomisini uluslar arası tekelerin ihtiyaçlarına göre en iyi bir biçimde işletecek kişinin Özal olduğu ve kendisinin denendiği göz önüne getirildiğinde, ikinci bir hükümeti Özal'a kotarmanın nedeni daha iyi anlaşılmaktadır. Yani 12 Eylül rejimi ve bu rejimin iç ve dış dayanakları açısından, Özal hükümeti bir dönem için daha denenmeye değer görülmüştür. Burjuva basını da bu durumu her gün işlemeye devam etmektedir. Tamamlanmamış olan programı tamamlamak, istikrar sağlamak, "çağ atlamak" ve dışarıya açılmak için, Özal'ın bir devre daha denenmesi kararlaştırılmıştır ve böylelikle Özal hükümetinin icraatına devam edilecektir.

Bunlar düzen içi ayarlamaları oluştururken, bunu dışarıdan zorlayan etkenler de bulunmaktadır. Her şeyden önce 12 Eylül rejimi, hem DYP ve hem SHP tipindeki bir hükümet için henüz hazırlıklı değildir. Generallerin kurumsaştırdıkları rejim bunlarla çelişki halindedir. Çok sınırlı ve düzen içi de olsa böyle bir çelişki vardır. Bu tartışılabilir ve buradan umulmadık bir halk muhalefeti çıkabilir diye düşünülmektedir. Yani generallerin Demirel'e ve başında bulunduğu partiye fazla bir güvenleri yoktur. SHP ise yeni bir oluşumdur. Kendilerini de belirttikleri gibi içinde her türden eğilim ve kişilik mevcuttur. Bu partilerin iktidar olmaları durumunda, MHP'den solun bazı artıklarına kadar irili ve ufaklı bir yığın kuruluş devreye girebilir. Oysa düzen bunları karşılamaktan çok uzaktır. 12 Eylül rejiminin "anayasal düzeni" bu durumu kaldıracak ve bunlara yasallık tanıyacak güçte değildir. Özellikle bu tür kuruluşlara güç vererek kendilerini parlamentoya taşıma ve iktidara ortak ettirme konusunda endişe duymakta ve sistemi tümüyle dolduracaklarından çekinmektedir. Bu nedenle Özal yönetiminin sürdürülmesi gerektiğine inanmaktadır.

12 Eylül rejiminin baş sorunlarından biri de Kürdistan'da yükselen ulusal kurutuluşçu muhalefeti eritmek ve yok etmektir. Türkiye'deki devrimci muhalefetin ya da solun durumu herkesin malumudur. Rejim icazetli sola belki izin verebilir. Burada ayrı bir başlık altında TKP'ni rolüne daha sonra değineceğiz. Burada, geçerken kısaca belirtelim ki, TKP ya da kendisine akıl verenler, 12 Eylül rejimin son dönemecine girdiğini ve etkin bir bastırma ve ezme konumundan uzaklaştığını gördüler. TKP ve akıl hocalarına göre, re<im daha radikal bir halk hareketinden ve özellikle PKK'ni Kürdistan'da önderlik ettiği direnişten çekinmektedir. Eski güçler yeniden kapıdan içeri girmek üzeredir. ANAP dört görüşü temsil etmeye veya bunlara hükmetmeye çalışmaktadır. Düzen açısından bu bir çıkmazdır ve çelişkili bir yapıdır. Kurnaz davranan ve biraz da bu çelişkiyi fark eden TKP, "madem ki Türkiye demokrasiye kavuşmuştur, o halde proletarya diktatörlüğünden vazgeçecek, Türkiye'nin birlik ve bütünlüğünü kabul eden, istikrardan dem vuran ve buna sonuna kadar evet diyen benim gibi bir parti gidip yerini bulabilir" havasıyla, rejimin bu konudaki kararsız ve sallantılı tutumundan yararlanarak, adeta tepeden Ankara'ya iniş yapmıştır. İlginç olan şey, bir de bu tutumun "büyük fedakarlık" olarak tanımlanmasıdır. Türkiye Postası'nın son sayısı, TKP ve TİP'in genel sekreterlerini büyük bir fedakarlığı göze alarak uçaktan indiklerini ve bunun büyük bir demokrasi hareketi olduğunu yazmaktadır.

Kuşkusuz gerçek durum asla böyle değildir. TKP'nin Ankara'ya yumuşak iniş yapması son derece sinsi ve kurnazca bir harekettir. Esasında bu partinin 12 Eylül rejiminin temsilcilerine vermeye çalıştığı mesaj şudur: "Sizin ortadan kaldırmak istediğiniz solu ben tasfiye etmek durumundayım. Aynı şekilde ben Kürdistan'da tasfiye etmeye çalıştığınız direnişe karşıyım. Bunlarla en iyi bir biçimde savaşan ve legalite olanağının tanındığında bunu en iyi bir biçimde gerçekleştirecek olan güç benim. Gerçekte benim devrim diye bir sorunum da yoktur." Evet, TKP'nin dönüşü son derece tehlikeli bir teslimiyettir ve tasfiyecilik temelinde bir dönüştür.

Böyle bir planın bu biçimde dikiş tutturamayacağı çok açıktır. Planın gerçekleşmeyişinin nedeni bu güçlerin faşist rejimle ilişkiye ya da uzlaşmaya oturmamaları değildir. Rejim, bu güçlere legalite olanağı tanınması halinde, devrimcilerin bunu on kat fazlasıyla kedilerine ödettireceğine inanmaktadır. Bu konuda kapalı kapılardan birinin az da olsa aralanması halinde, PKK'nin bunu büyük bir gediğe dönüştüreceğini iyi bilmektedir. Tabii bu ayrı bir husustur. TKP'nin bu çıkışı ya da havadan indirme hareketi şikeli bir muhalefete benzemektedir ya da daha açık söylemek

gerekirse şikeli bir muhalefettir. Herhalde bu, dünya komünist hareketi içinde tanık olunan son derece ilginç ve ilginç olduğu kadar da eşine ender rastlanan bir oportünizm ve tükeniş hareketidir.

12 Eylül rejimi ikinci bir dönem için Özal hükümetini işbaşına getirerek sonuna tamamlarken, mevcut durumda iktidarın DYP veya SHP'ye devredilmesi halinde sonucun belirsiz olacağına inanmaktadır. Bu durumda tekrar eski günlere dönüleceği ve istikrarsızlığın yeniden kapıyı çalacağı kuşkusu egemendir. Özal son genel seçimi bu temelde kazandı. Seçim yasası duyulan bu kuşkular sonucunda hazırlandı. Rejimin korku duymakta haklı olduğunu belirtmek gerekir. Ecevit'in ve SHP'nin güçten düşürülmesi ise bambaşka bir olgudur. Seçim yasası ve baraj sistemi ile adı geçen güçlerin geriye itilmeleri bu korku yüzündendir. Esasında yeni parlamento bu ekip tarafından yönetilen ve yönlendirilen yeni bir hükümetin sürdürülmesi için hazırlanmış bir planlamaya göre bölüştürülmüştür. Bunun en önemli nedeni, rejimin bu haliyle sona ermesi durumunda bunu kimin kullanacağıdır. Açık ki bunu PKK hareketi kullanacaktır. Buna karşılık belki bazı sol gruplar da devreye gireceklerdir. Ancak bunlar hemen hızla piyasaya girme, yeniden örgütlenme ve eylem yapma konumundan uzak bulunmaktadırlar. 12 Eylül rejimi henüz tamamlanmadan eski siyasiler devreye girerse 1988 yılını kim kullanacaktır? Faşist generaller bunun PKK'ni işine yarayacağını çok iyi hesaplamaktadırlar. Özal hükümetine ikinci bir dönem için ömür biçilmesinin nedeni budur. Yani buna göre istikrar devam etmeli, Özal kendi programını tamamlamalıdır. En önemlisi de örneğin Demirel'in iktidarı alması gerekiyorsa kendisi hazırlanmalı; SHP iktidara gelecekse kendi kadrolarını oluşturmalı, bir gölge kabine kurmalı ve bunun devleti ne denli temsil ettiği tekeller tarafından iyice ölçülüp tartılmalı, buna ehil değilse ehil hale getirilmelidir.

Rejim içi politik gelişmeler nasıl olacaktır?

Hemen belirtelim ki, 1990'lı yıllara geçişte teşkil edilecek parlamento ve hükümet tekeller tarafından daha şimdiden düşünülüp planlanmaktadır. Emperyalist güçler de bu yönlü çabaların ortağı durumundadır. Bunun için geleceğin yeni kadroları şimdiden fidelikte yetiştirilmektedir. 12 Eylül rejiminin koruması altında bunlar parlamento içinde ehilleştirilmekte, kendileri için alternatif programlar oluşturulmaktadır. Enflasyon başta olmak üzere ekonomik planda çekilen korkunç zorluklar ve halkın işkenceli yaşamının sorumlusu olarak Özal karşıya alınacaktır. Zaten onca devlet olanağını kullanmasına rağmen ancak yüzde 36 civarında oy alabilen Özal'ın oy oranının son zamlarla birlikte daha şimdiden yüzde 25'e kadar düştüğü belirtilmektedir. Birkaç yıl sonra bu oran daha çok azalacak ve yeni bir seçime gidilmesi durumunda mevcut seçim yasasıyla da olsa, Özal yönetimi büyük bir olasılıkla aşılabilecektir. Özal hükümeti biraz daha kullanılacak, tekelleşme bu hükümet eliyle biraz daha geliştirilecektir. Dış borç ödemelerinin yapılabilmesi için bazı tedbirler alınacak ve ekonomide tekellerin çıkarları iyice yetkinleştirildikten sonra, kitlelerin nezrinde tamamen itibardan düşmüş ve halkın nefretini kazanmış olan Özal yönetimi devre dışı bırakılacaktır. Bununla da yetinilmeyecek ve bu hükümet bir günah keçisi haline getirilerek bütün işkencenin, baskının ve ekonominin yoksullaşmanı sorumlusu ilan edilecektir. Zaten, Özal da on yıllık bir başbakanlığı kendisi için yeterli görmektedir.

Özal hükümetini yerini Demirel ya da İnönü önderliğinde bir hükümetin alması belki gerçekleşmeyebilir. Bugün Türkiye'de yeni bir politik şahsiyete ihtiyaç duyulduğundan bahsedilmektedir. Biz de Türk burjuva siyasetinin yeni bir politik şahsiyete ihtiyacının olduğuna inanıyoruz. Peki, bu şahsiyet kim olabilir? Türkiye'de eski politikacıların kişilikleri alabildiğine düşürüldü. Yeniler ise yetkin birer politikacı haline gelemediler. Burjuva politik liderliği konusunda tam bir kargaşa doğdu. Gerçekten de 12 Eylül rejimi ile birlikte Türkiye'de tam bir politik kişiliksizleştirme olayı yaşandı. Askerler politika sahnesine girdi. Ancak bizim eylemlerimiz sonucunda kitleler nezrinde itibarını yitiren ve nefret edilen bir konuma düştüler. Eski liderler eleştirile eleştirile politik kişiliklerini kaybettiler. Yeni lider adayları ise çok hamdırlar, eskilerin gölgesi ve ordunun dayatması altında bulunuyorlar.

Belli ki bu kadar dayatmayla politikacı değil uşak yetiştirmek bile zordur. Bunun sonucunda yeni liderler ortaya çıkmadığından, son derece karmaşık ve kişiliksiz bir politik ortam doğdu. Peki,

yeni bir politik şahsiyetin ortaya çıkması nasıl gerçekleşecektir? “Umut” bağlanacak yeni Kara oğlan ya da Keloğlanların ortaya çıkması epeyce zordur. Böylesi liderlerin askerler arsından çıkması ise mümkün görülmemektedir. Çünkü halk kitleleri ordudan nefret eder hale gelmişlerdir. Mevcut koşullarda yeni bir Evren’in ortaya çıkması zordur. Evren zaten görebileceği kadar tepki görmüş, kitlelerce lanetlenmiş ve hızla tecrit olmaya başlamıştır. O zaman gerçekten de şöyle bir sorun ortaya çıkmaktadır: Türkiye’de yıldızı parlayacak politikacı kim olacaktır? Gelecekte cumhurbaşkanlığı sorununu çözmek belki de mümkündür, ama bir hükümet başkanlığı sorununu çözmek epeyce zor olacaktır. Tabii bu Demirel’in kullanılmayacağı anlamına gelmemektedir. Demirel’in, İnönü’nün ve hatta başkalarının kullanılması söz konusu olabilir. Türkiye’de bu türden bir yığın politikacı vardır, onları da kullanabilirler. Ama bu politik şahsiyet konumunun Türkiye’ye yerine oturduğunu göstermez. Türkiye’de Celal Bayar ile Adnan Menderes, hatta Süleyman Demirel birer ekoldürler. Ecevit için bile aynı şeyler söylenebilir. Bir dönem için bunlar kuvvetli birer şahsiyetti. 1980’ler sonrasında askerlerin yavaşması olarak ortaya çıkan Özal ise çok siliktir. Rejimin gözden düşürdüğü eski politikacılar ise bir hayli yaşlandılar. Bunların yeniden ne kadar hükümet edecekleri belli değildir ve sermayeye güven vermemektedirler.

Sözgelimi bir Mehmet Keçeciler ya da Hasan Celal Güzel yeni politik şahsiyetlere olarak ortaya çıkabilirler mi? Hayır, bunlar öyle çaplı liderler değildir. Ancak tekeli sermaye ve ABD emperyalizmi Demirel’i ve Ecevit’i nasıl bulduysa, yeni bir lideri de öyle bulabilir. Ecevit Kissinger’in öğrencisi, Demirel ABD’nin adamıydı, ABD emperyalizminin seçtiği bir uzmandı. Generallerin durumları da bellidir, onlar derslerini NATO’dan almışlardır. Dolayısıyla yeni bir politikayı ve politikacıyı ortaya çıkarmaları mümkündür. Burada önemli olan toplumda etkinlik kurup kök salmış ve güven duyulan bir politik şahsiyetin bulunmamasıdır. Bu, rejim için ciddi bir çıkmaz ve büyük bir sorundur. Bu aynı zamanda alt ve üst yapısıyla cumhuriyetin tam bir tükenişi yaşadığını göstermektedir. Yeni politik kişilik ve yeni önderliklerin ortaya çıkmayışı, temelde rejimin tükenişinden kaynaklanmaktadır. Bugün Türkiye’de neden güçlü bir lider yoktur? Neden 1920’lerde Mustafa Kemal olayı ortaya çıktı? Çünkü burjuvazi o zaman yükselme dönemini yaşıyordu. Yükselen burjuva hareket kendi önderini ortaya çıkarabilirdi. Despotik ve antidemokratik temelde de olsa, burjuvazi bu dönemde kapitalizmi geliştirebilirdi. Yani kapitalizm ancak bu türden sert karakterli bir rejim altında ilkel birikimi gerçekleştirebilirdi. Bu nedenle burjuvazi için Mustafa Kemal gibi bir diktatörün varlığı gerekliydi. Daha sonraları tekelleşme gelişti. Tekelleşme Bayar ve Menderes gibi liderlere ihtiyaç duyuyor, Demirel gibi önderler istiyordu. Ecevit’e gelince, onu bir ekol olarak görmek yerine, solu tasfiye eden bir silah ya da bir yan ürün olarak değerlendirmek daha gerçekçi olacaktır. Generaller ise zaten düzenin gedikleri bekçileridir.

Öte yandan Türkiye batı kulübünün üyesi olmak istemekte, AT gibi kuruluşlara girmeye çalışmaktadır. Türkiye Batı’nın bir üyesi olabilir mi, Türkiye’de burjuva demokrasisi gelişebilir mi? Bunlar Türkiye için önemli sorunlardır. Bu dönemde herkesin saygınlığını kazanan bir şahsiyetin yetişmemesinin nedeni nedir? Çünkü Türkiye’de sınıflaşma gelişmiş, sınıflar arasındaki farklılık derinleşmiştir. Burjuvazinin kendi iç çelişkileri daha da artmıştır. Burjuvazinin bütün kesimlerini kendi etrafında bütünleştirecek lider kim olabilir? Böyle bir role Özal soyundu; ama bütün ustalığına ve ince manevralarına rağmen, Özal’ın topluma yüklediği külfet ve gerçekten de emekçileri adeta bir limon gibi sıkması başarılı olmasını engelledi. Özal’ın etkin bir politik şahsiyet olamayacağını belirttik. Bugün toplumun yüzde 25’i bile kendisini desteklememektedir. Fakir Fukara Fonu gibi kuruluşlar eliyle bazı kesimlere sağladığı maddi destek ve ortaya çıkardığı maaşlı işbirlikçi takımı sayesinde ayakta durmaktadır. Devlet desteği olmasa, Özal gerçekte bir hiçtir. Dolayısıyla Özal’ı seçkin bir politik şahsiyet olarak değerlendirmek mümkün değildir. Bu nedenle burjuvazini tekelleşmenin geleceğini sağlama bağlayacak bir alternatifi bulunmamaktadır. Umutsuz olan burjuvazi bu durumda az da olsa büyük bir olasılıkla burjuva demokrasisine açılacaktır. Demirel ve İnönü’nün önderliğindeki partiler biraz daha liberal ve sosyal-demokrat bir çehreye bürüneceklerdir. Bu kaçınılmazdır.

1090’larda yeni bir askeri darbe gündeme gelebilir mi? Bazıları böyle bir darbenin tezgahlanabileceğinden bahsetmektedir. Yeni bir askeri darbe ile ordunun yönetime el koyması

olanaksız bir şey değildir. Özellikle Kürdistan'da ulusal direniş hareketinin gelişmesi askeri klikleri hızla işbaşına getirebilir. Yükselen halk hareketi buna olanak tanıyabilir ya da bir zorunluluk olarak ortaya çıkabilir. Ancak gelişmeler ılımlı olur ve rejimin hemen devrilmesini gündeme getirebilecek patlamalar olmazsa, 1990'larda yeni bir askeri darbe olası değildir. Bugün Türk faşist rejimi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden ve İran-Irak savaşının sonuçlarından çekinmektedir. Bu yüzden generallerin elleri tetiktedir. Ancak yukarda da belirttiğimiz gibi, bunlar rejimi ciddi bir biçimde sarsmazsa, 1990'da muhtemelen bir erken seçim gündeme gelebilir. O zaman devletin birliğini gözetleyen bir kurum olan cumhurbaşkanlığı biraz sağlama bağlanacaktır. Genelkurmay Başkanı zaten kendi kuralları içinde seçilmektedir. Geriye kalan şey parlamentonun ve hükümetin teşkili sorunudur. Bu sorunun çözümü için yeniden bir erken seçim gündeme getirilebilir. Erkenden yıpranabilecek bir Özal hükümeti böylesi bir erken seçimle devrilebilir. Bunun yerine koalisyon hükümetine gidilebilir veya sosyal demokratlar işbaşına getirilebilir. Eğer sağda destek bulabilirse DYP ekibi etrafında belli bir yoğunlaşma mümkündür. Batı kulübüne üye olmak için şart koşulan bazı demokratik genişlemelerin sağlanabilmesi amacıyla siyasi tutuklular için af çıkarılması, cezaevlerindeki uygulamaların normalleştirilmesi, bölüşümdeki payları son derece azaltılmış olan işçiler ve köylülere biraz daha ekonomik hakların tanınması, bazı anti-demokratik yasaların yumuşatılması, YÖK'ün kaldırılması ya da değiştirilmesi, sendikal hakların iade edilmesi, böylelikle emekçilerin 12 Eylül rejimi döneminde kaybettikleri şeyleri kısmen de olsa kazanmaları gerçekleşebilir.

Kuşkusuz bu değişiklikler Kürdistan'a da yansıtılmak istenecektir. Kürdistan'daki direnişin yükseltilmesi durumunda, buna reformist bir alternatif dayatılmaya çalışılacaktır. Ancak bizim için bu bir hiçtir. Örneğin Demirel Kürtlerle diyalogu geliştirebilecek kişi olarak görülmekte, sosyal-demokratlar biz diyalogdan yanayız demektir. Daha şimdiden böyle söylendiğine göre, bu güçlerin gelişmeler karşısında İspanya'daki Gonzales hükümeti gibi bir otonomi programını üstlenmek üzere otonomi alternatifini gündemleştirmeleri beklenebilir. Özal hükümeti bu sorunların hiçbirine el atmayacaktır. Faşist uygulamalar sürdürülecek, emekçilerin bölüşümdeki paylarının azaltılmasına devam edilecektir. Tekelci sermayenin yoğunlaşması sürecektir, demokraside bir gelişme olmayacaktır. Burada TKP çok kötü bir biçimde aldanmış, kendi kazdığı kuyuya kendisi düşmüştür. Büyük bir olasılıkla Demirel'in bunlarla anlaşması istenecektir. Evren'in daha şimdiden verdiği buyruk budur. TKP ve TİP'in genel sekreterleri dört yıl daha içerde tutulacak, anlaşma daha sonra gelecek hükümete bırakılacaktır. Ortak Pazar açısından da durum böyledir. Sendikal hakların tanınması, seçim yasasındaki değişiklikler, YÖK ve daha birçok anti-demokratik kuruluşların yeniden düzenlenmesi Özal hükümeti döneminde gerçekleşmeyecektir. Bunların hepsinin çözümü daha sonra gelecek hükümete devredilecektir.

Aynı şekilde Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine yönelik politikada reformizmin Özal eliyle uygulanması zordur. Bütün bu gerçekler 1990'lı yıllardan itibaren yeni bir hükümetin devreye girmesini şart kılmaktadır. Böyle bir hükümetin işbaşına getirilmesi için yeni bir seçim gündemleştirilecektir. Daha şimdiden bu yönlü hazırlıkların yapıldığı görülmektedir. 12 Eylül rejimi Özal'ı bir komisyoncu ve para sızdıran bir tefeci gibi kullanacaktır. Özal'ın rolü budur ve tarihe böyle geçecektir. Bu kişiye cumhurbaşkanlığı payesini verilmesi mümkün müdür? Belli ki şimdiden bir şey söylenemez. Özal'ın cumhurbaşkanı olup olmaması o kadar önemli değildir. Bu arada sağdaki burjuva partilerini birleşmeleri mümkün olabilir mi? Olabilir. ANAP milletvekillerinin büyük bir bölümü DYP'ye geçebilir veya bu iki parti aralarında bir birliğe gidebilirler. Özellikle iktidarın SHP'ye kaptırılmaması için böyle bir yol denenebilir. Böylece yeni hükümetin DYP ile ANAP'ın birliğinden teşekkül etmesi akla uygun gelebilir. Tabii SHP'nin hükümet olma şansı da az değildir. Bir koalisyon hükümeti de kurulabilir. Gelişmelerin yönünün esas itibarıyla böyle olacağını söylemek uygundur.

Kısacası önümüzdeki birkaç yılın böyle gelişmesi olanaklı görülmektedir. Önümüzdeki dönemde hükümetin mevcut programının uygulanması muazzam sıkıntılara yol açacak, artan yoksullaşma kitlelerin tepkisini daha çok geliştirecektir. İşte mevcut hükümet tarafından uygulanan yoğun enflasyon politikası sonucunda bozulan gelir dengesinin kitlelerde yarattığı muazzam

öfkenin devrimci kanallara akıtılmasını önlemek için, kısmen de olsa bazı ödünler verilecek; bu tepkiyi boşa çıkarmak için ne lazımsa onu yapabilen bir hükümetin kuruluşunun hazırlıkları yoğunlaştırılacaktır.

Bu arada Türk burjuvazisi solu icazetli hale getirmek üzere esas olarak TKP'yi hazırlayacaktır. TKPD'nin bu biçimde hazırlanışı son derece ilginçtir ve bir ucu SSCB'ye kadar dayanmaktadır. TKP bu kez yasal düzen içinde yer alması bile, bundan sonraki parlamento ya da yasal düzen içinde legalite olanağına kavuşacaktır. Türk burjuvazisi önümüzdeki birkaç yıl içinde bir yandan bu güçlere karşı tutuklamalara başvururken, öte yandan kendileriyle uzlaşıp anlaşacaktır. Eğer Mustafa Kemal'in yaptığı gibi TKP solu tasfiye edilmesinde bir araç olarak kullanılabilirse, kendisine parlamentoda yer verilebilecek ve hatta bakanlıklar bile tahsis edilebilecektir. Eğer bu tasfiyecilik aracından hiçbir hayır görülmezse ciddiye alınmayıp bir kenara atılması ihtimali daha yüksektir. Çünkü sermaye buna aman vermeyeceğimizi çok iyi bilmektedir.

Bu dönemde öteki sol gruplar için de daha çok "yurda dön" çağrısı yapılacağını sanıyoruz. Yani Özal hükümeti döneminde bazı aydınlar için geliştirilen "yurda dön" çağrısı yeniden tekrarlanacak, vatandaşlık hakkının yeniden tanınması gündemde tutulacaktır. Dışarıda iyice sıkışan bu güçler tamamen kokuşmuşlardır. TC bunların sıkıntılarını iyi bilmektedir. Böylelikle bunlar bazı ajanlar aracılığıyla anlaşıp yurda dönecek ve ehlileştirileceklerdir. Yurda dönüşlerinde tıpkı Cem Karaca gibi düzeni övecekler, soldan nedamet duyduklarını söyleyecek ve böylelikle düzen içinde icazetli hale gelmeleri sağlanacaktır. Şimdiden bunlar yapılmaktadır ve yapılmasına devam edilecektir. Aynı şekilde Refah Partisi ve ülkücü güçler de rejim içinde eritilecektir. Şimdiden bu işe ağırlık verildiği görülmektedir. Küçük partilerin varlığı kabul görmemektedir. Özellikle RP gibi şeriatçı-dinci partiler Avrupa tarafından da kabul edilmemektedir. Çünkü bunlar emperyalizmin çıkarlarını tehdit etmekte ve akla hemen İran örneğini getirmektedir. Rejim bu partiyi parlamentoya sokmamak ve eritmek için tavrı alacaktır. Böylelikle rejim bu hükümet eliyle solun tasfiye edilmesi ve icazetli hale getirilmesi işine devam edecektir. Eski liderler içinde Ecevit gibi kimselerin işi zaten görülmüş ve bir kenara atılmışlardır. Buna karşılık SHP uygun bir biçimde kullanılacak bir araç haline getirilmeye çalışılacaktır. Büyük bir olasılıkla ANAP ve DYP kadroları yeni bir iktidar için hazırlanacaktır. Hangi tarafa katalize edilirse, kitleler de o yana akacaklardır. Düzenin programının ana hatlarıyla böyle gelişmesi mümkündür.

Tabii her dönemde düzeni bekçileri rolüne sahip çıkan generallerin unutulmaması gerekir. Düzen bir tehlike ile karşılaştığında bunlar her zaman devreye gireceklerdir. Özellikle devrimci kitlesel atılım, solun radikalleşmesi ve istikrarın elden kaçması durumunda generaller görev başına koşacaklardır. Generallerin devreye girmelerinin koşulları bunlardır. Hemen belirtmek gerekir ki, ordu içinden çeşitli güçlerin 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül ve hatta Mustafa Kemal'in ahbaplarıyla yaptığı darbelerle benzer darbeler yapmaları olanaklar dahilindedir. Mustafa Kemal'in bir darbeci olduğunu belirtmekte yarar vardır. Hem de bu darbelerin bir çoğunu yakın çalışma arkadaşları olan Kazım Karabekir, Ali Fut Cebe soy ve Rauf Orbay gibi generallere karşı yapmış; milli kurtuluşa önemli hizmetler gören bu güçleri darbeler yoluyla iktidardan uzaklaştırmıştır. Generallerin bu tip darbeleri artık eskisi kadar revaçta değildir. Çünkü bu darbeler ordunun bir alternatifi olmaktan çıkması görüntüsünü yaratmıştır. Yüzde yüz arkasında oldukları ve programını kendilerinin çizdiği Özal hükümeti gibi hükümetlerin işi bittikten sonra generaller yeni bir darbeye yönelecekler ve bu da ordunu son silah olarak kullanılması şansı Türkiye'de eskisi kadar güçlü olmaktan çıkmıştır.

Biraz da bunun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile ilişkisini ortaya koymak gerekir. Bu ilişkiyi anlamak o kadar zor değildir. Faşist cephenin mantığı böyle gelişir ve faşizmin işbirlikçisi partilerin gelişme şansı bu kadardır derken, devrimci muhalefetin durumunu ortaya koymakta da yarar vardır. Türkiye solunu kendisi için bağımsız bir hareket geliştirme şansı var mıdır? Böylesi radikal ve kendisini yenilemiş bir sol hareket günümüz koşullarında görülmemektedir. Mevcut koşullarda devrede olan güç esas itibarıyla PKK hareketidir. PKK hareketi, rejimin kendini ayarlama, ömrünü uzatma, programını tamamlama, kendisinden sonraki alternatifleri oluşturma gibi birçok davranışını ve yönelimini ağır etkisi altında tutan bir harekettir. Bir bütün olarak TC'nin kendisini yeniden düzenlemesi, esasında PKK hareketine karşı bir düzenleme olacaktır. TC'yi

Kürdistan'da özel vali ve özel kolordu gibi yönelimler üzerinde yoğunlaştıran şey, PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluşçu muhalefettir. Hükümetlerin işbaşına getirilişi ve devrilişi, çeşitli partilerin kuruluşu ve kapatılışı, solun ezilmesi ve icazetli hale getirilmesi PKK hareketinden duyulan ürküntünün bir sonucudur. Bunlar PKK hareketinin gelişmesini önlemek ve toplum üzerindeki muazzam devrimci etkinliğini kırmak için başvurulmuş ayarlamalardır.

Kürdistan'daki devrimci hareket bu yıllarda tek güçlü devrimci muhalefet hareketi olarak, sadece halkımız için değil, bir umut ve eylem gücü sıfatıyla Türkiye'nin emekçi kesimleri içinde de etkinliğini sürdürüp geliştirecektir. Rejimin bu biçimde kendisini özel kolordu ve özel valilik sistemiyle teçhizatlandırması da, önümüzdeki yıllarda onun devrimci hareketimize karşı bir program geliştirdiğini göstermektedir. Bu kadar kalabalık zırhlı birliğe, bu kadar yeni korucuya ve yeni kolordunu oluşumuna sözüm ona sol bir gücün de eklenmesi ve sahte reformcu yaklaşımların arcı olarak kullanılacak bir elit işbirlikçi kadronun oluşturulması düşünülmektedir. SHP ve DYP bunu ayrı ayrı kollardan yapmaya çalışacaklardır. Bunlar aynı zamanda MİT'in yaptığı ayarlamalardır. Türk parlamentosundaki son gelişmeler bu kapsam içinde değerlendirilebilir. Bunlar mücadelemizin yıllarca sürebileceği kabul edilerek, buna karşı programlar geliştirildiğini göstermektedir. Yani, düzen bu konuda hazırlıksız değildir. Hazırlıksızlık varsa, bu da hareketimizi bastıramamış olmalarındandır. Oysa hareketimizin gelişmesi onların iradesi dışındadır.

Partimizin önderliğindeki cepheleşme Ve ordulaşma hareketi sürekli gelişecektir

Biz burada önümüzdeki dönemde partimizin önderlik ettiği ulusal kurtuluş mücadelesinin ve hatta anti-faşist halk direnişinin nasıl boyutlanacağını, gelişeceğini ve cepheleşeceğini uzun boylu izah etmeyi gerekli görmüyoruz. Burada ana hatlarıyla belirtilmesi gereken şey şudur: Türkiye'de 1980'li yıllara kadar devrimci muhalefet daha çok işçi sınıfına dayanmaya çalışan devrimci aydın gençliğin önderlik ettiği bir konumu yaşıyordu. 1980'lerden itibaren devrimci hareket Türkiye'nin belli başlı büyük kentlerinden Kürdistan'a kaydı. İrili ufaklı muhalif sol grupların silinmesiyle birlikte, önderlik tamamen PKK'nin eline geçti. Bu önderlik esas olarak bu dönemden beri devam etmekte ve bugün çok daha güçlü bir konuma gelmiş bulunmaktadır.

Kısacası düzen politik yönden kendisini zorbela üretir ve güçlü politik şahsiyetler ortaya çıkaramazken, PKK'nin şahsında gelişen devrimci halk hareketimiz sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de emekçiler üzerinde direkt etkide bulunan bir politik önderlik oluşturmaktadır. Tabii bu yeni ve halkın çıkarlarını esas alan bir hareket olduğu için, gelişim şansı bulunan bir kuvvet duruma gelmektedir. Bugün ABD emperyalizminin daha PKK'nin Kürdistan'da bir silahlı halk ayaklanması demek olduğunu itiraf etmesi önemlidir. Bu ayaklanmanın öyle polisiye ve askeri tedbirlerle bastırılamayacağı burjuva liberallerini de ortak görüşü durumuna gelmiştir. Mehmet Ali Birand gibi burjuva liberalleri açıkça bunu bir tez olarak ileri sürmektedirler. Bu demektir ki, burjuvazinin liberal kesimi artık soruna başka türlü çözüm arama gereği duymaktadır. Burjuvazinin bazı kesimleri ve emperyalizm, devrimci hareketin gelişiminin böyle olacağını kabul ettikten sonra, aşırı sağ ve inkarcı muhafazakar kesim de eski konumunu değiştirmek zorunda kalacaktır. Bu, kendileri istediği için değil, kendilerine dehşet gibi gelse de, ortaya çıkan gelişmelerin bir sonucudur.

Türkiye'nin siyasal ortamı üzerinde etkide bulunan partimiz, bu etkisini Kürdistan'dan Türk parlamentosuna giden işbirlikçi milletvekilleri üzerinde de hissettirmektedir. Önümüzdeki dönemde başta bu güçler olmak üzere, bütün burjuva partileri üzerinde mücadelemizin etkisi şiddetli bir biçimde gelişecektir. Her şeyden önce, rejimin Kürdistan'a ilişkin ekonomik politikaları yarı yarıya işlemez duruma getirilecektir. Tabii bu arada rejimin o işbirlikçi kurumları ve klasik işbirlikçileri birer birer devrilecektir. Faşist sömürgeciliğin yeni bir elit işbirlikçi tabaka oluşturması mümkün müdür? Buna fırsat bulunabileceği kuşkuludur. Faşist rejimin derleyeceği kadroların ne kadar işleyebileceği epeyce muğlak bir sorundur. Bunlar mevcut koşullarda PKK ile diyaloga geçebilecek durumda değildirler. Çünkü PKK hareketinin dayattığı şey devrimdir. Kısacası, partimiz kendi

kurallarını işletecek ve gelişim rotasını sürdürecektir. Baştan beri düzeni almış olduğu bütün tedbirler, bağımsızlık talebiyle gelişen devrimci mücadelemizi engelleyememiş; düzenin sınıf mantığı, kendi iç yapısı ve çözümsüzlüğü nedeniyle hareketimiz sürekli gelişme kaydetmiştir.

Parti hareketimizin böylesine gelişim kaydetmesini tarihsel ve objektif temellerine değinmemizin fazla gereği yoktur. Bununla birlikte Kürdistan'da sınıf ayrışmasının yoğunlaşması, ülkemizde sömürgecilik statüsünün derinleşmesi ve hatta yasal hale getirilmesi, Kürdistan'ın resmen ve yasal olarak sömürge bir ülke olduğunun itiraf edilmesi, mevcut işbirlikçi yapının büyük bir sarsıntı geçirmesi, Türk ordusunun muazzam oranda yıpranması gibi olgular, Kürdistan üzerinde uygulanan sömürgeciliğin önemli bir çıkmaz içinde bulunduğunu göstermektedir. Koruculuk sistemini zor yoluyla da olsa yürütülememesi, sağdan soldan devşirtilen işbirlikçi sol güçlerin ve milliyetçi oluşumların iş yapabilecek durumdan uzak bulunmaları istemi son derece bunalımlı bir hale getirmektedir.

ABD emperyalizmini İspanya'nın Bask'a yönelik uygulamalarını ısrarla Türkiye'ye örnek göstermesi boşuna değildir. Çünkü böylesi bir klasik sömürgeciliğin kirli ve ortaçağdan kalma yöntemlerle sürdürülmesi Batı ölçüleri içinde kabul görmemektedir. Batı'nın bilinen demokratik gelenekleri böylesi bir sömürgeciliği kabul etmemektedir. Bu ise TC'nin sürekli teşhir ve tecrit olması anlamına gelmektedir. O, istediği kadar NATO'nun bekçisi o Ortadoğu ile Batı arasındaki köprü olduğunu tekrarlasın, Türkiye'de böyle bir rejim var oldukça, Batı kamuoyu başta olmak üzer, birçok Batı Avrupa ülkesini yönetimi bu rejimi olduğu gibi benimsemeyecektir. Bu konuda PKK hareketi TC'nin gerçek yüzünü açığa çıkarıp teşhir ettikçe, onun bu konumu daha çok göze batmakta ve dolayısıyla böyle bir sömürgecilik TC'nin sırtında muazzam bir kambur oluşturmaktadır. Belli ki, o bu kamburu sırtından atmadıkça ne kendi iç sorunlarını halledebilir, ne de Batı ile bütünleşebilir.

TC önümüzdeki dönemde sosyalist ülkelerle yeni ilişkiler geliştirebilir mi? Rejimin sözcüleri bazen sıkıştıklarında "kamp değiştireceğiz" diyerek Batı'yı tehdit ediyorlar. TKP'ni, TC'nin sosyalist ülkelerle ilişkilerinde bir köprü rolü oynamaya soyunması, müthiş ölçüde iğrenç bir yaklaşımdır. TKP'nin tam da TC'nin parti hareketimiz tarafından sıkıştırıldığı ve Batı'nın bu haliyle TC'yi kabul etmediği bir anda devreye girmesi, "sırtıma basarak sosyalist ülkelerle ilişki kurabilirsiniz, bu sistem içinde sorunlar daha kolay çözülür" demesi çirkin bir tutumdur ve TKP'ni mantığı kesinlikle böyledir. TKP'ye göre, daha Mustafa Kemal döneminden başlayarak, bazı basiretsiz politikacıların yanlış tutumları yüzünden TC Batı'ya bağlanmıştır. Aslında sosyalist ülkeler TC'ye bazı tavizler veriyor ve şirin gözükürlerse, TC ile daha olumlu koşullarda ticaret yapabilirlerse, onu Batı'dan ayırtmak mümkündür. TC'nin sosyalist ülkelerden kopmaması için TKP iyice ehlileştirilmiş, devrimle hiçbir alakası bulunmayan bir siyasal kulübe dönüştürülmüştür. TKP bu temelde devreye sokulmuştur.

TKP, TC'nin bu denli Batıcı olmasını istememekte, sosyalist ülkelerle ileri derecede işbirliğine girmese bile ortada kalmasını, ABD'nin nükleer savaş politikası ve silahsızlanma sorununda bir baskı unsuru olarak iş görmesini arzulamaktadır. Son derece tehlikeli reformist ve uzlaşmacı görüşler uğruna gerekirse kırk tane TKP'nin feda edilmesi bile düşünülmektedir. Bu görüşler söz konusu olunca PKK gibi hareketlerin desteklenmeleri zaten mümkün olmayacaktır. İşte TKP'nin tehlikesi buradan ortaya çıkmaktadır. Bu oluşum çok kirli bir misyonu yüklenmiştir. O, Türkiye'de ve Kürdistan'da devrimci-demokratik ve ulusal kurtuluşçu hareketin gelişimini engellemek, olası devrimci gelişmeleri tasfiye etmek, bunları rejime peşkeş çekmek ve sosyalist sistemin korkulacak bir aleti olmadığını kanıtlamak için böylesi bir operasyona girişmiştir. Bu operasyonun tutmasının mümkün olmadığını hemen belirtmek gerekir. Tutamaz, çünkü burjuvazi o kadar aptal değildir; burjuvazi bilmektedir ki, komünist adının resmileşmesi ve yasallaşması bile kendi açısından çok kötü sonuçlara yol açacaktır. Kaldı ki, TKP'nin Kürdistan'a uyarlanmış biçimi kurulsun bile, bunun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini durduramayacağı bilinmektedir. Türkiye'de de sol hareket TKP'ye karşı öfke ile doludur. Onun bu zeminde de mücadeleyi durdurması mümkün değildir. Tam tersine TKP'ye yöneltilecek eleştiriler, daha devrimci bir solun ortaya çıkmasına yol açacaktır. TKP teşhir oldukça PKK hareketi güçlenecektir; tecrit olmuş bir

TKP, PKK hareketinin güçlenmesi demektir. Bu denli ağır bir teslimiyet ortamında, PKK'nin şahsında Türkiyeli emekçilerin sağlam bir kurtuluş gücünü görmeleri kaçınılmazdır. Tabii burjuvazi de bu durumu çok iyi bildiğinden, TKP türünden çürümüş ve kokuşmuş yapıları bir kenara fırlatıp atacaktır. Gerçekten de TKP kokuşmuş bir iğrenç klik olarak ortada durmaktadır. Onun temiz sayılabilecek hiçbir yönü bulunmamaktadır. Bu yapının bir kenara atılması çok güçlü ve rejim açısından çok tehlikeli olmasından değil, çok kötü oynamasındandır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Batı bu tip bir Türkiye'yi ve Türk sömürgeciliğini, Türkiye'nin Batı'ya tam üyeliği karşısında bir engel olarak değerlendirmektedir. Türkiye'nin bu durumu batı'ya üyelik koşullarına ters düşmektedir. TC'nin olası Doğu'ya açılımı ise fazla olanaklı görünmemektedir. Çünkü tekelci sermaye Batısız edemez ve sermayenin ana karargahlarıyla bağlantısını kesemez. İşte burada sorun olarak ortaya çıkan şey, yukarda koymaya çalıştığımız programın 1990'lardan başlayarak işletilip işletilemeyeceğidir. Burada önemli olan PKK hareketinin bu programa karşı takınacağı tavidir. PKK hareketi, demokratik ve ulusal kurutuluşçu bir harekete olarak, Türkiye ve Kürdistan'da düzen açısından sürekli korku duyulan bir hareket olarak kalacak; bu hareketten kurtulmak için bir yandan zor, diğer yandan tavizler politikası temelinde seyreden bir yaklaşım izlenecektir. Dolayısıyla hareketimiz, Türkiye'nin iç politikasında daha fazla bir etkinliği yaşayacaktır.

Peki, böyle bir durum karşısında biz ne yapacağız? Gerçekte böyle bir soruyu ortaya atmak henüz erkendir. Ana hatlarıyla belirtmek gerekirse, geliştirilecek reformculuk ve tavizler politikasını elbette devrim uğruna kullanacağız. Buna ister diyalog ister uzlaşma adı verilsin, hem içine girerek hem de dışardan zorlayarak, hem diyaloga girerek hem de vurarak sömürgeciliğin işbirlikçi temelini tümüyle zayıflatıp parçalayacağız. Türkiye'deki iktidarlara sürekli zayıflatacağız. Bunun için gerekirse sosyal-demokratları ön plana çıkarabiliriz. Tabii koşulların uygun olması halinde bunu yapacağız. Bu güçler her zaman öne çıkartılamaz. Bunları sağa karşı çıkararak sağa zayıflatmak, daha sonra bunları zayıf düşürerek devrimi öne çıkarmak, hep iç içe uygulanacak şeylerdir. Bazen biri önde gelir, bazen diğeri sonraya denk düşebilir. Doğal olarak bunlar bizim güç toparlama taktiklerimizdir. Biz bunları kitlemizin siyasal ve askeri ordulaşmasını geliştirip güçlendirmek için uygulayacağız.

Kuşkusuz bunlar stratejik yaklaşımlar değildir. Eğer diyalog ve uzlaşma, stratejik bir görüş ve nihai bir amaç olarak ele alınacaksa bu devrime büyük bir ihanet olacaktır. Yok, eğer genelde devrimci stratejiye güç kazandırmak için yapılıyorsa, bu doğru taktiktir. Türkiye solu bu kavramları çok kötü bir biçimde kullanmaktadır. Taktik ilişki geliştirme adı altında çoğunlukla sol kendisini teslimiyete yatırmıştır. Ya da stratejiyi uygulama adı altında tam bir tecrit çizgisi uygulanmıştır. Bunlar yararlı politik gelişmeler yaratmaktan uzaktır. Buna karşılık hareketimizin Türkiye'deki politik yaşam üzerinde hatırı sayılır bir etkinliği vardır. Parti hareketimiz egemen sınıflar arasındaki çelişkileri kullanmış ve bunun sonucunda kendisini geliştirmiştir.

PKK hareketi, TC'nin dış politikadaki konumunu sıkıştırmış bulunmaktadır. TC'nin Avrupa ve Ortadoğu'ya yönelik dış politikası epeyce teşhir ve tecrit olmuş durumdadır. Açık ki önümüzdeki dönemde bu yönlü çabalarımızı daha akıllı ve planlı bir biçimde yürüteceğiz. Onun özellikle AT ile birleşme ve bütünleşme programını önünde en büyük engeli mücadelemiz oluşturacaktır. Bu dönemde TC'nin karşısına ulusal kurtuluş hareketimizi çıkartarak, Türkiye'ye demokrasinin bulunmadığını ve TC'nin üstü örtülü bir faşizmi temsil ettiğini göstereceğiz. Çelişkileri iyi kullanarak TC'nin Ortadoğu'ya yönelik politikasını da işlemez kılacağız.

Bu dönemde en çok da TC'nin Kürdistan'daki işbirlikçi dayanaklarını yok edeceğiz. Bunu hedefler programımızda daha açık bir biçimde ortaya koyacağız ve onun ülkemizdeki ekonomik, sosyal ve kültürel her alandaki politikalarına karşı amansız bir savaş ilan edeceğiz. Yürüttüğümüz devrimci savaş daha da yetkinleştireceğiz. Bunun için kitlelerin örgütlenmesi ve gerilla ordusunu geliştirilmesi çalışmalarımızı daha da güçlendireceğiz. Bu çalışmalar güçlendikçe, Türkiye üzerindeki etkimizi de daha fazla duyuracağız. Kuşkusuz her şey ne düzenin mantığıyla ne de bizim istediğimiz gibi yürür. Ani değişikliklerin ortaya çıkması da mümkündür. Bunlar her devrim açısından önemi büyük olan tarihin sürpriz gelişmeleridir. Ekim Devrimi bile böylesi bir sürpriz

gelişme sonucunda gerçekleşmiştir. Aynı sürpriz gelişmeler İran-Irak savaşında da görülmüştür. TC, geçmişte iki sistem arasındaki çatlaklıktan yararlanarak doğmuştur. Biz de bu çatlaklıklardan sızacak ve bunları daha da genişleterek halk muhalefetini zorlayacağız. Silahlı mücadeleyi yetkinleştiren, Kürdistan halkını kendi etrafında toparlayan bir parti Türkiye’de her şeyi yapabilir. Devrimin objektif koşullarının her zamankinden daha uygun hale geldiği de unutulmamalıdır. Özellikle ekonomik alanda sömürgecilik derin tahribatlar yapmaktadır. Bu aynı zamanda sınıf ayrışmasının da hızlandırılması ve muazzam oranda bir işçi gençlik kitlesini ortaya çıkarılması demektir. Eskinin geleneksel feodal yargıları parçalanmış, aşiretçilik çözülmüş, yeni bir işbirlikçi sınıf oluşturulamamıştır. Bu konuda tam bir kargaşa yaşanmaktadır. “Köy koruculuğu” sistemi TC’nin en çok geliştirmeye çalıştığı dayanağıdır. Ancak bu da daha fazla dayanabilecek güçte değildir.

İşte tam da objektif koşulların alabildiğine olgunlaştığı bu geçiş aşamasında, sübjektif planda ordu-cephe silahını yetkince örgütleyebilirsek, düzen ve devrimci muhalefet ikilemi net bir biçimde ortaya çıkacaktır. Bizim güçlenmemiz Türkiye’de de solun katbekat güçlenmesi demektir. İdeolojik ve pratik gelişmemiz daha şimdiden Türkiye işçi sınıfı hareketine gerekli yolu göstermektedir. Devleti bu denli zor duruma düşüren bir hareket, emekçilerin devrimci muhalefetine gelişmesi için muazzam olanaklar sunuyor demektir. Zaten Türkiye ile Kürdistan arasında resmi sınırlar yoktur. Devrimci hareket, Türkiye şehirlerine kayabilir veya oradan Kürdistan’a akabilir. Yani Türkiye’de sınırların düzleştirilmesi, nüfusun Türkiye’ye kaydırılması ve göç ettirme politikası, önümüzdeki dönemde TC’nin başına büyük bir bela olarak dikilecektir. TC, nüfusun önemli bir kesimini Kürdistan’dan kaçırarak Türkiye’nin belli başlı büyük kentlerine taşırmakla buraları adeta yarı yarıya Kürt emekçilerin yaşadığı alanlar haline getirmiştir. Türkiye’deki Kürt emekçileri örgütlememiz Kürdistan’a oranla daha kolaydır. Bu da Türkiye işçi sınıfı hareketinin gelişmesi, yeni devrimci sol akımların veya devrimci hareketlerin oluşması demektir. Bunun için koşullar her zamankinden daha olgun hale gelmiştir. Bu alanlara yapılan müdahaleler önümüzdeki dönemde daha da yoğunlaştırılabilir.

Bu da göstermektedir ki, Kürdistan’da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi Türkiye’de anti-faşist demokratik halk hareketinin gelişmesine yol açacaktır. Biz bunu daha örgütlü bir cephesel hareket haline getirmek için elimizden geleni yapmaya çalıştık, çalışıyoruz. Burada istediğimiz kadar gücü bir araya getirebiliriz. Bunun için görüşmeler geliştirilebilir. Bu temelde sosyal-demokratları zorlayabiliriz. Bizim biraz daha güçlenmemiz halinde bunlar bize sığınmak zorunluluğunu duyacaklardır. Yani bunlar iktidarı sözüm ona bizimle diyalogda aramaya çalışacaklardır. Sosyal-demokrat için bu gündemde bulunan temel bir sorundur. İster kabul ister reddedilsin, bu sorunu mutlaka çözümlemeleri gerekir. Elbette biz bütün bunlardan devrimci cepheyi güçlendirerek çıkarmaya çalışacağız. Bugün TKP inkarcı bir tutum sergilemektedir, ama yarın bizden imdat isteyebilir. “Sol Birlik” ve öteki reformist güçler bir güç birliğine talip olabilirler. Bu durumda biz bu güçleri işin hemen başında yerle bir edecek biçimde sekte bir politika yerine, bazen kendileriyle görüşerek, bazen dışarıda kalıp kazanabileceklerimizi kazanmaya ve devrimci gelişmenin önünde engel olarak dikilenleri tasfiye etmeye çalışacağız. Her şeyden önce de, Kürdistan’da objektif temeli gelişen işçi-köylü kitlelerini kendi öz kurtuluş araçlarına kavuşturacağız. Bizim üzerinde en çok ısrar edeceğimiz şey, siyasal ve askeri ordulaşmadır. Bu yıllardaki programımızın temelinde yatan şey budur.

Partimiz, Türkiye devrimci hareketinin Gelişmesine büyük önem vermektedir

Biz Türkiye halkının kendi kimliğine ulaşmasına da büyük bir önem atfediyoruz. Şimdi Türkiye’deki çeşitli sol güçler biraz olsun gerçekleri görmeye başlamışlardır. “Anti-PKK’cilik” furyası biraz durulmuşa benzemektedir. Bu önemlidir. “Anti-PKK’cilik” olgusunun gerçekte büyük ulus şovenizmiyle ilişkisi vardır. Bu, yüzyıllardan beri sürüp gelen ve Türkiye halkının eseri olmayan bir olumsuz mirasın sonucudur. Türk burjuva ulus geleneği ile Osmanlıcılık iç içedir.

Türkiye’deki İslamcılık da yine şoven bir karakter taşımaktadır. “Türk-İslam sentezi” biçiminde ifade edilen olay, bu gerçeği ele vermektedir. Bu şovenizm Türk halkının ufkunu karartmaya devam etse de, biz bunu önemli oranda yırttık.

Türkiye’de direnme üzerine yaratılan imajın, direnmenin mümkün olmadığı ve direnmeye yeltenenlerin ise hemencecik asılıp kesildiği biçiminde olduğu bilinmektedir. Buna göre ortadaki bir tek “terörist” olsa bile, TC ordusu derhal üzerine yürüyüp işini bitirmekteydi. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bu imajı kırdı, şovenizm dalgası yavaşlatıldı, biraz olsun ayakları yere değdi.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, bizim eylemlerimizin en büyük özelliği gerçekleri açığa çıkarma noktasında aranmalıdır. Eylemlerimizin Türk ordusuna ciddi zararlar vermesi, onu yıpratması ve siyasal ortamı renklendirmesi elbette önemlidir. Daha da önemli olanı eylemlerimizin gerçekleri ortaya çıkarmasıdır. Bugün bu gerçekler giderek kabul görmekte, sağ bile bunları kabul eder bir noktaya doğru gelmektedir. Bu arada Tercüman gazetesi bile birazcık akıllanmışa benzemektedir. Bu etkinliğimizin sürdürülmesi halinde, sağda bile bir düzeltme hareketi başlarsa buna şaşmamak gerekir. Bu durum Türkiye halkının kimlik arayışı üzerinde nasıl bir etkide bulunabilir sorusuna açıklık getirmek gerekmektedir. PKK hareketi için çoğunlukla “ittifaklara karşıdır, devrimci cephede bölücülük ve ayrımcılık yapmaktadır, ortalığı terörize etmektedir” denilmiştir. Bu gerçekten de son derece hainine bir yaklaşımdır. Çünkü biz Türkiye halkının kendi kimliğine kavuşması için elimizden gelen her şeyi yapmak istiyoruz ve yapıyoruz. Bu anlamda ulusal kurtuluş mücadelemiz Türkiye halkının kurtuluşu için de açılmış bir kapı niteliğindedir. Bu büyük bir tarihsel şanstır. Dr. Hikmet Kıvılcımlı’nın tespitleri şimdi gerçekleşme olanağına kavuşmuştur. O’nun en zor günlerde bile bunu aklına getirmesi nedensiz değildir. Daha 2930’larda Kıvılcımlı, gerillanın Kürdistan’da her şeyi yapabileceğini söylemektedir. Bu tespit şimdi gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Türkiye proletaryası ve halkı bu savaşa nasıl karşılık verecektir? Bu konuda biz dilek ve temennilerimizi belirtmekten çok, kesinlikle küçümsenme durumuna düşmeksizin, bunun nasıl akıllıca gerçekleşebileceğini anlamanın çabası içindeyiz. Burada sorun karşılıklı uzlaşmaların gerçekleştirilmesi değildir. Böylesi bir ittifakın da ötesinde, bütün gücümüzü ortaya koyarak açığa çıkarmamız ve geliştirmemiz gereken bir halk hareketi vardır. Bu siyasal kişilik, bir parti ya da halk cephesi olabilir. Biz halk cephesinin içinde yer alacağımızı belirttik. Tarihin yeniden yazılmasında, gerçeklerin yeniden açığa vurulmasında ve sol güçlerin birliğinin sallanmasında PKK hareketi üzerine düşeni yapmaya hazırdır. Eğer Türkiye solu, Kürdistan halkı karşısındaki görevlerini yerine getirmek bir yana, kendi halkına doğru sahip çıkmak istiyorsa, PKK hareketinden neler beklediğini açıkça ortaya koymalıdır. Eğer hala “PKK bizi vurabilir” düşünceleri taşınyorsa, bu konuda kendilerine güvence veriyoruz. Bizim için onların burunlarını kanatmanın bile gereği yoktur. Bizim bunun için sadece bir tek koşulumuz vardır: Türkiye halkıyla ve bu halkın davasıyla oynamamaları. Dikkat edilirse kendilerinden Kürdistan’ı tanımalarını bile istemiyoruz. Kürdistan’ı hala inkar etmelerine bir şey demeyeceğiz. Ancak Türkiye halkına doğru sahip çıkmalıdırlar. Bu durumda silahlı ve maddi destek de dahil, bütün gücümüzle kendilerini desteklemekten geri durmayacağız. Elimizde ne varsa kendilerine sunmaya hazırız.

Bugün Türkiye’de TKP’nin yapmak istediği şey, devrim için elverişli ortamı sağa ve tasfiyeye çekmektir. Kürtçülük adına yola çıkanlarla birlikte bu oluşumun yaptığı şey çok alçakçadır. Onun gerillayı “terörist” ve “maceracı” ilan ederek ve hatta gerillaya karşı olduğunu söyleyerek, TC ile masa başında pazarlığa oturması çirkindir ve çirkin olmanın da ötesinde alçakça bir çabadır. Bizim, sözde kalan “Kürdistan’a özgürlük” sloganlarına karnımız toktur. Bir yandan bu sloganı atarken, öte yandan bu uğurda görülmemiş ölçüde kadro gücünü şehit veren bir örgütün canına okumaya çalışması neyi ifade edebilir? Bizim hiçbir halkın tarihinde tanık olunmayan bir şehitler listemiz vardır. Eğer biri kalkıp da bir kez olsun bunları ağzına almaz ve üstelik bu şehitlerin geliştirdikleri eylemleri sözüm ona siyasal düzeyde mahkum eder, ardından da “biz Kürtlere özgürlük istiyoruz” derse, bunu kabul etmek mümkün müdür? Bu kadar şehit kanı döken, bu denli yeri göğü inleyen bir işkenceyi yaşayan bir harekete küfretmek basit bir olay değildir. Burada, esasında TC ve onu polisi ile işbirliği yapılarak, varılan bir “yok etme kararı”nın

uygulanması söz konusudur. Buradan çıkacak şey özerklik de değil, PKK'ye dayatılacak tasfiyecilik temelinde kendileri için yaşam olanaklarının aranmasıdır. Bu çok kötü bir hesaptır. Bunun hesabını mutlaka soracağız. Bunlar belki TC'den kendilerini kurtarabilirler, ancak PKK hareketinden kurtulmaları mümkün değildir.

Biz, arkalarında kimler bulunursa bulunsun, üzerimizde hainane planlar uygulamaya yeltenenlerle gücümüzün son sınırına kadar savaşmakta kararlıyız. Bu tür hesapları asla kabul etmiyoruz. Faşizme karşı bu denli direnen bir hareketi elbirliği ve alttan alta yapılan görüşmelerle bitirme kararı, bütün Kürt uşaklarını buna hazır hale getirme ve ardından da "Kürtlere özgürlük" diye bağırma, en değme Türkçülerin bile yapamayacakları şeydir. Ancak TKP ve yandaşları bu denli alçakça bir oyun içine girmişlerdir. Peki, kanıtınız nedir diye sorulabilir. TKP Genel Sekreterinin Ankara'ya gidişi, 15 Ağustos Atılımından önce ve özellikle bu atılım sonrasında Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini mahkum etme çabaları bu planın uygulanmasıdır; bunlar, TKP'nin bu işi Türk burjuvazisiyle birlikte halletmeye çalıştığını göstermektedir. Bu gözü dönmüşler belki de bir koltuğu kurtarmak istemişlerdir. Bu düşkünler bir maaş ve koltuk uğruna her şeyi satmaya hazırdırlar. İşte TKP denilen şey budur. Onun Türkiye halkıyla hiçbir ilgisi yoktur. Haydar Kutlu ve hempaları bir koltuk uğruna kırk kez Kürdistan halkını ve PKK'yi faşizme satmaya hazırdır.

Ancak politika ciddi bir uğraştır. Oyun oynanmaya kalkışıldığı yerde, oyundaki karşıt taraflar hesap sormaktan kaçınmayacaklardır. Bu konuda kesinlikle haksız değiliz. Biz TKP'yi karalama işine de girişmedik, sadece halklarımız adına sonuna kadar kardeşçe dayanışma istedik. Onlar ise tasfiyeyi dayattı. Şimdi kurnaz işbirlikçi Kürt güçleri devrededir. Faşist rejimin parlamentosunda bunlara da yer ayarlanmaktadır. İşbirlikçilikten alabildiğine pay al, kırk yıl boyunca bir halkı inkar et, her türlü işbirlikçiliği geliştir, bu kadar kan döküldükten sonra da kalkıp bunu pazarlamaya çalış; işte onların Kürtçülüğü budur, TKP'nin ve Kürt uşaklarının yaptıkları şey bundan ibarettir. Aradan kırk yıl geçtikten sonra aklı başına gelen bir Kürtçülük olamaz. İhanet onların ruhuna işlenir. Bu tür güçlere düşecek şey her türlü siyasal ortamdan uzaklaşarak yerlerine oturmalarıdır. Bunlar halka hizmet etmiyorlarsa, düşmana da hizmet etmemelidirler. Bu belki kendilerini faşizmin şerrinden kurtarabilir. Ancak Kürt egemen sınıflarındaki uşaklık ruhu ve her türlü değerle oynama geleneği güçlüdür. Bu TKP'de de, Kürdistanlı işbirlikçilerde de epeyce yer etmiştir. Bunlar PKK hareketini iyi tanıyorlar ve bunun için bir "merhaba" deme gücünü bile kendilerinde bulamıyorlar.

Biz halklar adına gerçekleri açıklamaya ve politik mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz. Türkiye halkı, artık PKK gibi sağlam bir müttefike sahiptir. Türkiye sahasında devrimci çıkışların olması beklenebilir. Tasfiyecilik, TKP ve benzeri güçler de kendisini açığa vurmuştur. Yeni güçler ise zayıf ve tecrübesizdirler, ancak gelişebilirler. Biz bu konuda ancak iyi niyetimizi belirtebilir, elimizden geldiği ölçüde kendilerini destekler ve imkan bulabildiğimiz oranda dayanışmamızla kendilerini güçlendirmeye çalışabiliriz.

Partimiz her türlü gelişmeyi karşılamak için Sürekli hazır olacaktır

Bundan sonra parti çekirdeğimizin sorunları, yönetimi ve örgütsel denetimi konularına değinebiliriz.

Gerçekte bu konuları çokça işlemiş bulunuyoruz. Böyle bir durumda doğru bir örgütsel önderlik ve yönetim nasıl geliştirilmelidir? Bu aynı zamanda parti çekirdeğinin önemli siyasal görevlere hazırlanması, başta cephe ve ordunun kuruluşu olmak üzere her alandaki görevleri omuzlaması sorununa sıkı sıkıya bağlıdır. Parti çekirdeğimizin eğitimi üzerinde bu kadar durmamızın nedeni, önümüzdeki yılları halklarımızın lehine muazzam devrimci gelişmelerle dolu kılmak içindir. Bu yüzden örgüt çekirdeğimizi hiçbir dönemde görülmemiş bir biçimde güçlendirmek, güçlerimizi uzmanlaştırmak ve özellikle pratik örgütlenme kapasitesi yüksek kadrolara dönüştürmek için çok şeyin yapılması gerektiği açıktır. İşte bütün bunlar doğru örgütsel yönetim sorunlarıdır ya da parti içi sorunlarımızdır.

Bizim 1984 değerlendirmelerimizde öngördüğümüz şeyler tam gerçekleşmedi. Düzen de istediklerini yeterince gerçekleştirmedi. Gelişmeler ne tam bizim öngördüğümüz, ne de düzenin istediği gibi oldu. Gelişmeler öngördüğümüz gibi gerçekleşmedi derken, bunları taktik öneme haiz sorunlar olarak ele alıyoruz. Yani düzen içi iktidar değişiklikleri, parlamentoda ve siyasal partideki gelişme ve değişimler gerçekte stratejik değil, esas olarak taktik açıdan dikkate alınması gereken konulardır. Dış politika açısından çelişkilerden doğru yararlandık. İç politikada ordu güçleriyle siviller arasındaki çelişkileri kullandık. 1970-80 yılları arasındaki dönemde ve daha sonraki yıllarda bu çelişkileri değerlendirdik. düzen sözüm ona bizi çelişkilerden yararlandırmamak için akıllılık edip ANAP hükümetini ömrünü uzattı. Oysa bu tam bir çürümedir. Biz bu çürümeyi de çok iyi kullanabiliriz. Düzen istediği kadar bu yılları iyi kullandığını ve istikrarı sağladığını iddia etsin, biz öyle aniden patlayan bir ayaklanma beklemiyoruz. Buna ne gücümüz var, ne de gerek duyuyoruz. Partimizin önderlik ettiği devrimci hareketin son derece planlı, adım adım yükselen, giderek sağlamlaşan ve yetkinleşen bir gelişme durumu vardır. Bizim istediğimiz gelişme aslında böyledir. Bu konuda kazanan ve kendisini iyi ayarlayan gerçekte düzen değil, parti hareketimizdir.

Düzenin bu biçimde gelişmesini sağ yorumunu yapanlar da oldu. Buna karşılık “sol” yorumunu yapanlar da ortaya çıktı. Düzeni bu türden gelişimi ile kısa soluklu ve aniden parlayıp sönen devrimci tipi arasındaki ilişkiye de açıklık getirebiliriz. Devrimciler uzun solukludurlar; tesadüflere değil planlı gelişmeye bel bağlarlar. Bu Leninist bir ilkedir. Tesadüfler ortaya çıkarsa bunları kullanırız. Tesadüfler doğmadı diye devrim duracak değildir. Tersine Ekim Devrimi öncesinde Lenin devrim yararına tesadüflerin ortaya çıkmasının iyi olduğunu, bunu için partinin hazır halde tutulması gerektiğini, tesadüfler doğmazsa, planlı devrimci gelişmenin sürdürülmesi gerektiğini söyler. Tesadüfler devrimin lehine olsa da olmasa da, planlı devrimci gelişme bizi adım adım devrime yaklaştıracaktır. Devrimler bazen tesadüflerden güç alarak gelişir. Ancak devrimler kendi düzenli eylemleriyle de zafere gidebilir. Biz her ikisi karşısında hazırlıklı olmak zorundayız.

Düzen içinde ortaya çıkabilecek beklenmedik gelişmeler karşısında partimiz son derece hazırlıklıdır. Yeni bir askeri yönetim iktidara gelse bile bu böyledir. Maraş katliamı döneminde, biz, bir askeri yönetimin gelişine karşı hazırlıklı olmalıyız, faşizmin yaklaşan ayak sesleri karşısında hazırlanmalıyız demiştik. İşte bu anlayış ve yaklaşımımız sonucudur ki, Kürdistan’da yeterince yapamadığımız hazırlıkları ülke dışında yürüttük. Bunun anlamı şudur: Görülmemiş bir faşist rejim olan 12 Eylül rejimine, son derece örgütlü ve derli toplu bir askeri yönetim olan bu rejime karşı bu kadar direnmesini bilen partimiz, bu rejimin son döneminde onu çok daha büyük bir hızla geriletebilir. 12 Eylül faşizminin saldırıya geçtiği koşullarda partimiz direnişini sürdürerek hazırlıklarını tamamladı ve faşizme karşı önemli mevziler kazandı. 12 Eylül rejiminin son dönemi ise, onu bitiş, teşhir ve tecrit olma ve ortadan kaldırılış dönemi olabilir. Kuşkusuz bu mücadeleyle gerçekleşecektir. Elbette bu dönemi çok daha büyük bir hazırlıkla ve gerçekten de yoğun ve hızlı bir gelişmeyle karşılayacak ve düşmanı gerileteceğiz. Partimizi buna göre hazırlamamız gerektiği ortadadır. Nitekim yapılan da budur.

Bunun üzerinde fazla durmaya gerek yoktur. Pratik çabalarımız bunu her gün, her saat kanıtlamaktadır. Yeni bir askeri yönetimin gelmesi durumunda mevzilerimiz sağlamdır. 12 Eylül rejimi gibi acımasız, hunhar ve işkenceli bir faşizmin sökemediği direniş hareketimizi, bu rejimle işbirliği içinde iktidara gelecek olan hangi general sökebilir? Yeni bir askeri darbe ile işbaşına gelecek generaller işlerimizi daha da kolaylaştırmaktan başka bir şey yapmayacaklardır. Böyle bir durumda TC müthiş bir teşhir ve tecrit sürecini yaşayacaktır. Kendileri açısından tehlike teşkil ettiği için, böylesi rejimlere başvuracaklarını sanmıyoruz. Bu konuda partimiz mevzi, güç ve tecrübe kazanmıştır. Başka bir olasılığın gerçekleşme şansı daha fazladır. Bu da liberalleşme, reformculuk ve diyalog yanı ağır basan yaklaşımdır. Bu da kesin değildir. Bunları belirtirken hep olasılık olarak ele alıyoruz. Devrimin gelişmesi esas olarak bizim yapacağımız hazırlıkların düzeyine bağlıdır. Ancak sorunu tümüyle buna bağlamak da doğru olmayacaktır. Düzenin kendi iç ve dış çelişkileri gelişmeler üzerinde önemli etkilerde bulunacaktır. Önemli olan sık sık durum değerlendirmesi yapmamız, bütün önemli taktik değişiklikleri göz önüne getirerek taktiğimizi ayarlamamızdır.

Taktiğin ayarlanması bazılarını yaptığı gibi sağa ya da sola yatma değil, daha çok örgütlenmek ve gerekirse kısmen geri çekilmektir. Hemen şunu belirtelim ki, şu anda geri çekilme gibi bir durum yoktur. Partimiz uzun süreden beri sürekli direnişini yetkinleştirmektedir. Bir askeri darbe gündeme gelse bile, hemen geri çekilme gibi bir sorunumuz olmayacaktır. Mevzilerimizi daha çok tahkim etmek, daha uygun gizlenmek, daha yetkince üslenmek ve savaşı şiddetlendirmek izleyeceğimiz yol olacaktır. Aslında bu dönemde parti taktiğimize muazzam bir atılım gücü verme, onu örgütlenmeye ve eyleme dökme durumumuz söz konusu olacaktır. Kısacası bu tür değişiklikler hükümet bünyesinde, parlamentoda ve hatta cumhuriyetin genel yapısında meydana gelse bile, bunlar devrime hazırlanmamızı ortadan kaldırmak şurada kalsın, bizi tam da istediğimiz bir sonuca doğru götürecektir.

Bugün TC'ye ilişkin, Kemalizm ve sömürgecilik üzerine talilerimiz doğrulanmıştır. Gelişmelerle birlikte bunlar bugün daha somut bir biçimde ortaya çıkmıştır. Biz buna partimizin siyasal çizgisinin doğrulanması adını veriyoruz. Bu biçimde doğrulanan bir çizgi yön verir. Bugün siyasal anlamda en küçük bir sıkıntımızın olmaması, aslında çizgimizin doğruluğundan kaynaklanmaktadır. Onca zorluklara rağmen, çizgimizin doğruluğu büyük bir siyasal etkiye ve prestije yol açmaktadır. Partimiz bununla kitleler üzerinde muazzam bir etki yaratmaktadır. Bunlar rahatlıkla güce dönüştürülebilecek etkilere sahiptir. PKK'nin böyle olduğunu dost da düşman da kabul etmektedir. Mevcut durum bizi mücadeleyi daha da güçlendirme görevi ile karşı karşıya getirmektedir. Bu görevler son derece sert bir örgütlenme çabasını gerektirmektedir. Söz konusu görevler çekirdekten bir örgütlenmeyi, akıllı bir taktik politika yürütmeyi ve kitlelerle günlük olarak doğru bir biçimde ilgilenmeyi şart kılmaktadır. Bu noktada küçük-burjuvazi direniyor, kendi sınıf temelinden kaynaklanan bir yığın olumsuz direnişle karşımıza çıkıyor. Ancak biz bu konuda akıllı davranacağız. Türkiye'de sosyalistlerin ve komünistlerin düştükleri hatalara düşmeyeceğiz. Bizim ne işbirlikçi milliyetçiliğe, ne de her boydan küçük-burjuva solculuğuna aldırmayacağımız kesindir. Bilindiği üzere ilkel-milliyetçilik emperyalizmin de destek ve yardımlarıyla Güney Kürdistan'da devreye sokulmak istendi. Bunlar son dört yıl içinde başımıza bela kesildiler. Ancak biz bunları hak ettikleri yere oturtmakta kararlıyız. Bunun için olanaklarımız hala yüksektir.

Tabii bunlar yine de boş durmuyorlar. Bizde küçük-burjuvazi partimizi epeyce zorluyor. Fiili bir boykotçuluk esprisi içinde bulunuyor, kendisini örgütlenmiyor. Boykotçuluk bu kesimin eğilimi biçiminde ortaya çıkıyor, ama gelişmeyi etkilemiyor. Çünkü halk kitlelerinin mücadeleye katılımı çok güçlüdür; kitleler coşkuludur ve partimize muazzam yardımlarda bulunuyor. Halk, hiçbir harekete nasip olmayacak desteği partimize sunuyor. Giden bir kişinin yerine bin kişi geliyor. Dolayısıyla PKK'nin gelişiminin durdurulması mümkün değildir. Parti çekirdeğimizin gelişim şansı yüksektir. Biz ulusal kimliğimizin kazanılmasında ve dolayısıyla bir halk hareketinin yaratılmasında gerekli olan gücü bulabiliriz. Zorlu bir mücadeleyi de gerektirse, bunun için şansımız fazladır.

Aralık 1987

TÜRKLERDE MİLİTARİZM VE BUNA KARŞI PKK DİRENİŞİNİN ANLAMINI(*)

12 Mart askeri darbesinin 17. yıldönümü dolayısıyla Türk toplumunda militarizmin yerini, Türk egemenlik sisteminin temel özelliklerini ve bu egemenliğe karşı çıkışta belli bir yere sahip olan 12 mart dönemi direnişçiliğinin bugün geliştirdiğimiz mücadele açısından anlamını biraz daha yakından görmek önem taşımaktadır. Özellikle, kavram olarak geliştirilmek istenen “sivil klik”, “sivil toplum”, “militarist toplum” kavramlarına açıklık getirmek ve bunların altındaki gerçekleri yakından görmek, doğru devrimci siyasal hattın çizilmesi ve buna uygun taktiklerin belirlenmesi açısından yararlı olacaktır. Türk toplumunun sivilleşme oranı nedir ve diğer çağdaş toplumlarla,

halklarla ilişkileri nasıldır? Sivil siyasi güçlerin gelişim gösterememesini, ordunun toplum üzerinde baskısını ve etkilerinin güçlü olmasını ve sürekli bunun gelişmesini nasıl kavramak gerekiyor? Bu soruların doğru ve yeterince cevaplanması devrimci mücadele açısından önemli sonuçlar ortaya çıkarabilecek, bu temelde yanlışların içine düşülmemesi ve devrimci örgütlenme ve çalışmanın daha başarılı gelişmesi söz konusu olabilecektir. Türkiye’de özellikle son zamanlarda ordu gerçeği daha açıkça tartışılmaya ve bu temelde sivil toplumdaki gelişmelerin ne olduğu ve nasıl gelişmesi gerektiği ele alınmaya, buna bağlı olarak da diğer

(*)12 Mart darbesini 17. yıldönümü dolayısıyla Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencilerine hitaben yapılan bu konuşma, ilk kez burada yayınlanmaktadır. (W.S.)

kavramlar yeniden oluşturulmaya çalışılmaktadır. Kuşkusuz biz bu konunun yabancıları değiliz ve konuyu yeni ele almıyoruz. Ancak burada daha detaylı değerlendirmeler yaparak, her şeyi yerli yerine oturtmada daha ileri ve sistematik sonuçlara varabiliriz. Bu da, hem Türkiye’deki tartışmalar, hem de kendi mücadelemiz açısından yararlı olur.

Türklerde siyasallaşma Tamamen askeri karakterde olmuştur

Başından beri Türk siyasallaşmasının esas itibarıyla askeri güce dayandığını, böyle bir örgütlenmeyi esas aldığını ve daha ilk sınıflaşma sürecine girildiğinden beri bu niteliğin sürekli geliştirildiğini söyleyebiliriz. Bugün de çok güçlü olan “ordu, millet” kavramı bu gerçeği ifade etmektedir. Askeri yoldan güçlü olmak, esas olarak yağma ve talana dayanır. Sadece kendi topluluğu içindeki artı-ürüne el koymak da değil, başka halkların elinde yoğunlaşan hazır değerleri yağmalamak için de, askeri bir güç olmak, en kolay ve en verimli yol olmaktadır. Orta Asya’daki Türk boyları daha barbarlığın yukarı aşamasındayken böyle olanaklara kavuştuklarında boy örgütlenmeleri askeri örgütlenmelere dönüşmüştür. Bunların zaten at sırtında dolaşan göçmen toplulukları olmaları söz konusudur. Hareketli yaşamları vardır, toprak üzerinde yoğunlaşmaları ve bu temelde bir uygarlaşmayı geliştirmeleri söz konusu değildir. Uygarlık alanlarına hücum ederek var olan değerleri ele geçirmek, kendilerini şekillendiren temel özelliktir. Buna kuraklık ve Orta Asya’nın elverişsiz coğrafyası da eklenince, tamamen askeri bir güç olmak, yaşamın ilerletilmesi açısından kaçınılmaz olmuştur. Ve sınıflaşmayla askerileşme iç içe gelişmiştir. Sonuçta Çin’e, Hindistan’a, Hazar Denizi’nin kuzeyinden Rusya steplerine ve Ortadoğu’ya doğru yayılma başlamıştır. Bütün bunlar, açık olan ve bilinen hususlardır. Burada önemli olan başlangıçtan beri askeri nitelikte bir gücün sürekli gelişme halinde olduğunun bilinmesi ve iyi anlaşılmasıdır. Bu da el koyma temelinde yani yağma ve talanla ve bunun olanaklı kılan bir örgütlenmeyle gerçekleştirilmiştir.

Türk boylarının, daha sonraki dönemde bütünüyle saldıran, zapteden, ele geçiren, var olan uygarlıklar üzerinde egemenlik kuran bir yapısı vardır. Bu temelde askeri güçten siyasi güce, devlet gücüne ve ekonomik güce dönüşme tarzında bir gelişmeleri söz konusudur. Oysa diğer toplumların ve uygarlıkların gelişiminde tersi bir süreç izlenmiştir. Bunlar, önce kendi kontrolleri altında üretimi geliştirmişler, bu gelişmenin sonuçlarını da siyasi ve askeri bir güce ulaştırmışlardır. Türklerde ise, önce ordu gücü olma, ordu kuvveti bulunduğu oranda devleti ele geçirme ve bu temelde de hakim sınıf haline gelme durumu vardır. Bunlar, feodal dönemde daha çok beyler, beylikler haline geliyorlar ve askeri güç de vurucu kuvvet oluyor. Bu da onları, her türlü yağma ve talana, daha sonra toprak ele geçirmeye ve egemenlik altına alınan halk üzerinde feodal sömürüyü geliştirmeye kadar götürüyor. Bunun Ortadoğu’da nasıl geliştiği tarih kitaplarında iyi anlatılıyor. Selçuklular, İran’da uygarlığa bu biçimde el koyuyorlar ve bunu ordu gücüyle yapıyorlar. Başka hiçbir güçleri yoktur. Atlı olan ve çok hızlı hareket eden işgalci boylar, kolay yaşama yolları olarak çareyi bu uygarlıkları yağmalamada görüyorlar. Bir toprak parçasını işgal etmeleri ve yağmalamaları onları eski yaşantılarıyla kıyaslanmayacak kadar bir bolluğu kavuşturuyor. Ve tabii ki bu bolluk, onların, askeri güçlerini ve örgütlenmelerini daha da yetkinleştirmelerine, hemen hemen tümüyle askeri temelde bir güce yükselmelerine yol açıyor. Çok iyi biliniyor ki, Türk Oğuz boyları, yaygın bir

biçimde kılıç kuşanıyorlar ve kendilerini ruhen de fetihçi bir karakterde hazırlıyorlar. Özellikle İslamiyet'in fetihçi karakteri ve duraksayan Arap yayılcılığından bu karakteri olduğu gibi devralmaları, onların güçlü bir istilacı topluluk olarak belirmelerine yol açıyor. Eski gelenekleriyle İslam'ın fetihçi karakterini birleştiren Türk istilacılığı daha da durdurulamaz bir hal alıyor. Örneğin Abbasiler döneminde, devlet mahiyetine tamamen savaşçı ve askeri komutan olarak girmelerine rağmen, öyle bir gün geliyor ki Abbasi ordusunu önemli tüm köşe başlarını, komutanlıklarını Türkler ele geçiriyorlar ve böylelikle onları hakimiyetleri altına almaya kadar ileri gidiyorlar

Türk boylarını bu süreçte Mezopotamya'ya yayıldıkları ve burada yavaş yavaş beylikler biçiminde yoğunlaştıkları görülür. Çok çeşitli Türk boylarını uygun topraklar üzerinde beylikler oluşturmaları da yine askeri temeldedir. Başlangıçta toprağa yerleşme ve toprağın işlenmesiyle ilişkileri yoktur. Bunların Anadolu'daki yayılışları da böyle bir nitelik taşır. Bizans ordularıyla yapılan savaşlar sonucunda açılan Anadolu kapılarından bir askeri güç olarak girerler ve mevcut değerlere el koyarak yavaş yavaş toprağı ve kentleri ele geçirirler. Ele geçirdikleri toprakların hakim gücü, yani egemen feodal sınıfı haline gelirler. Bu temelde belli bir egemenlik sağlamalarına rağmen, Mezopotamya ve Anadolu'daki mevcut uygarlıklar ve kültürler içinde erirler. Çünkü, Türk kültürü zayıftır, yerleşik halk kültürleri içinde etkili olamaz. Salt bir askeri kuvvet olduklarından ve kültür değerleri, dilleri ve gelenekleri bu alanlardaki halklarınkinden çok çok geri olduğundan, yerleşik halk kültürleri içinde erimekten kurtulamazlar. Öyle ki, 20. yüzyıla kadar bütünlüğe sahip ve gelişmiş bir Türk dilinden bahsetmek bile mümkün değildir. Bu dil, Türkmenler arasında konuşulmakla birlikte, uygarlık ve devlet dili haline gelemmez. Uygarlık dili, esas itibarıyla Farsça ve Arapça'nın etkisi altındadır. Osmanlı dili, Arapça ve Farsça'dan oluşan çok karma bir dildir ve buna Osmanlıca denmektedir. Türk boylarının diğer kültür değerlerinin durumu da aynıdır, daha çok yerleşik kültür değerleri içinde erimiştir. Türk boylarını Ortadoğu ve Anadolu'daki yayılışları, beylikler ve devletler kurmaları başlangıçta tamamen böyledir. Zamanla sahip oldukları askeri güç siyasi güce dönüşmüş, bu temelde siyasallaşma ise giderek onları toprağa sahip feodal sosyal bir sınıf haline getirmiştir. Birçok alanda ise, bu süreç kendilerinin önemli oranda erimesi biçiminde gelişmiştir.

Türk egemenleri, baştan itibaren böyle bir ordu kalkını içinde örgütlenme, bu temelde yaşamlarını sürdürme ve böylelikle kendilerini bir hakim sınıf haline getirme özelliğini göstermektedirler ve bununla da gurur duymaktadırlar. Aksında doğudan batıya doğru yayılmalarına ve daha önce İran, Mezopotamya ve Anadolu'dan geçmelerine rağmen, başlangıçta bu alanlarda uzun süre tutunamamışlardır. Güçlerini geliştirmeleri ve büyük bir güç haline gelmeleri, esas itibarıyla Avrupa kapıları açıldıktan sonra ve Avrupa yakasında olmuştur. Kendilerine Avrupa kapıları açılınca, bu askeri nitelikleri büyük bir gelişme göstermiştir. Çok geniş olan Avrupa yayılma alanı ve bunun için koşulların uygun olması, büyümek isteyen ve hırslı olan bütün güçleri kendine çekmiştir. Anadolu'da yer bulamayan ve fazlalık arz eden, ama istila ve yağma hırsı ile dolu olan bütün Türk boylarına, sürüler halinde Avrupa'ya geçme ve büyük bir istilacı ve yağmacı kuvvet olarak vücut bulma imkanı doğmuştur. İşte bu ortamda, bilinen güçlü akıncılar dönemi başlamıştır. Bu akınlarla Orta Avrupa'nın içlerine kadar gitmişlerdir ve böylelikle de güçlü Osmanlı ordularını, Osmanlı askeri toplumunun oluşmasını sağlamışlardır.

Osmanlı egemen sınıfı denildiğinde akla tam bir askeri-feodal hakim sınıf gelmelidir. Bu sınıf, tamamen yağma ve talana dayalı olarak oluşan bir sınıftır. Bu sınıfın çıkarlarını esas alan siyasi devlet sitemi, işgal edilen topraklar üzerinde "miri sistem" denilen ve belli bir askeri güç oluşturmaya dayanan bir tarzda gelişme göstermiştir. Bunlar, her yayılma ve talan hareketini, daha güçlü bir ordu oluşturmak, onu beslemek ve onula yeni ve daha geniş dış alanlara hakim olmak için bir basamak yapmışlardır. Kendi düzenlenişlerini, sitemlerini tamamen buna göre kurmuşlardır. Bunların yüzyıllarca hüküm sürmeleri, bu sistemle yakından ilgili ve bağlantılıdır. Güçlü bir askeri örgütlenme burada en temel etkidir. Osmanlı sistemini, dünyanın başka alanlarında olduğu gibi, tabandan gelen feodallerin askeri, ekonomik, sosyal ve siyasal güçleriyle orantılı olarak yer aldıkları bir sitem biçiminde değerlendirmek doğru değildir. Bunu, tepeden gelen merkezi-feodal-askeri bir

imparatorluk olarak değerlendirmek ve bunun da ancak gelişen kapitalizm karşısında dizginlenebildiğini söylemek gerekiyor.

Türk burjuvalaşması militarizm temelindedir

Türklerde baştan beri siyasallaşmanı askeri temelde olması, kapitalist gelişme sürecinde çok daha yoğun ve daha belirgindir. Türk burjuvalaşması, dolayısıyla Türk uluslaşması ve çağdaş anlamda toplumsallaşma tamamen militarizm temelinde olmuştur. Bu, baştan beri taşınan özelliğin daha da geliştirilmesi, feodalizmle çatışmayan, tersine onunla uyum içinde, feodal devletin askeri niteliğinin burjuva temelde dönüştürülmesi biçiminde bir burjuvalaşmanın yaşanması demektir. Türk kapitalizmini bu tarz gelişimi, genel kapitalist gelişmeye, örneğin batı Avrupa'da kapitalizmin gelişme özelliğine tamamen terstir. Bu durum son derece önemlidir ve çok iyi bilinmesi ve sonuçlarını ortaya çıkarılması gerekir.

Batı Avrupa'da kapitalizm, daha çok feodal devlete karşı, dönemin resmi sitemine karşı savaş içinde gelişmiştir. Bu gelişme, devletin resmi hiyerarşisi dışında, ona karşı, başta kent cumhuriyetlerinde ve tamamen sivil karakterde toplumun oluşması biçimindedir. Avrupa'da kapitalizmin gelişimi bu açıdan önem taşımaktadır. Burada mevcut egemenlik sistemini tam tersi bir gelişim söz konusudur. Bu, devletin resmi yapısı ve hiyerarşisi dışındadır ve bunun askeri güçle bir ilişkisi yoktur. Burada ticaretin yanı sıra manifaktür üretim yavaş yavaş gelişmeye başlar. Bir yandan üretim araçları gelişip bilim ve teknik ilerletilirken, öte yandan sağlanan bu gelişmeyle birlikte keşifler ve dünyaya açılım geliştirilmiştir. Bu durum, devlete karşı ve özellikle de onun hafife hiyerarşisine karşı sivil toplumun daha yetenekli, daha yaratıcı, daha bilgili bir sınıf olarak oluşmasına yol açmıştır. Bu yıllarda bireyin alabildiğine yetkinleşmesi sağlanmıştır. Bu temelde çok sayıda bilimsel buluş gerçekleştirilerek üretimin hizmetine sunulmuş ve böylece verimliliğin çok büyük ölçüde artmasına yol açmıştır. Bunun yanı sıra sanat ve edebiyatta Rönesans gerçekleştirilerek, bununla bütün toplum önemli oranda ordu hiyerarşisinin dışına ve ona karşı mücadele içine çekilmiştir. Burjuva sınıfın askeri bir niteliğe bürünmesi ve böyle gelişmesi başlangıçta kesinlikle söz konusu değildir. Daha çok ekonomik, kültürel, bilimsel ve teknik gelişme temelinde giderek sosyal bir sınıf halinde gelişmesi söz konusudur. Özellikle ticaret, ekonomik yönden onları oldukça güçlendirmiştir. Bilimsel ve teknik gelişmeyi üretim alanında son derece verimli kılmıştır. Bu gelişmeler, burjuva sınıfı, resmi sistem karşısında yepyeni bir güç, bir sivil güç, bir sivil toplum gücü haline getirmiştir. Bilindiği gibi, bu iki olgunun çarpışması burjuva devrimlerinin gerçekleşmesine neden olmuştur.

Burjuva devrimleri tamamen sivil ihtilallerdir ve burada askeri darbeler söz konusu değildir. Fransız, İngiliz ve Amerikan devrimleri, sivil burjuva toplumun hazırladığı devrimlerdir. Siyasal devrimlere giderken burjuvazi, ekonomik ve sosyal olarak oldukça güçlüdür; üretken, yaratıcı, keşifçi, son derece gözü pek ve kendine güvene bir sınıftır. Feodal sınıfın kokuşmuş yapısına ve ayrıcalıklarına karşı sonuna kadar üretime dayanan, herkese üretim içinde edindiği yere göre değer veren, kendine has yeni modern toplumu örgütleyen, bunu giderek resmi yapının karşısına diken ve yeni bir seçenek haline getiren, her bakımdan yenileştirici ve geliştirici özellikleriyle eski toplumu ve onun resmi askeri yapısını aşındıran, tecrit eden, ekonomik ve sosyal yönden kendisine bağımlı kılan, bunu gerçekleştirdikçe de üstünlüğünü ispatlayan ve bu oranda da hakim siyasi güç haline gelen bir karakteri temsil eder. burjuva toplumu, feodal toplum karşısında Fransız Devrimi'yle en büyük siyasal zaferini kazanır. Bu, gerici siyasal gücün, yeni ekonomik ve sosyal güç tarafından reddedilmesidir. Siyasal hakimiyetini kuran burjuvazi, artık dünya çapındaki modernleştirmede ve yaygınlaşmada önceliği ele geçirmiş ve bu büyük bir devrim olmuştur. Burada yeni bir sınıfın her düzeydeki hakimiyeti söz konusudur. Bütün feodal önyargılara karşı şiddetli bir mücadelenin verilmesi, kralın giyotine gönderilmesi, hor görülmesi ve her düzeyde düşürülmesi vardır. Yeniden doğuş denen Rönesansın feodalizme karşı çok güçlü olduğuna derinden inanıyorlar ve bu büyük burjuva ruh onları sınır tanımaz bir egemenliğe götürüyor. Dünyanın tek doğru sistemi olacak kadar kendilerini büyük görmelerine yol açıyor.

İşte bu burjuva hareket, başlangıçta tamamen devletin dışında, onun fethetmeye gücünün yetmediği kent merkezlerinde, uygun kıyılarda gelişmiştir. Fransız Devrimi, bu gelişmelerin doruk noktasına ulaşması olmuştur. Önce ekonomik ve sosyal güç haline gelinerek siyasal iktidar fethedilmiş, iktidarın fethinden sonra askeri bir güç haline gelinmiştir. Napolyon, burjuva ordu sisteminin yaratılmasının büyük dehası olarak bilinmektedir; Fransız burjuva milliyetçiliği ruhuyla dolu olarak bütün Avrupa üzerinde hakimiyet savaşımına girişmiş ve buna ulaşmıştır. Bu, burjuvazinin, feodal krallıklara, onun ordu anlayışına, geleneklerine ve savaşım tarzına karşı kesin bir zaferdir; burjuva devriminin Avrupa çapında yaygınlaşmasıdır. Daha sonra bu tarzda burjuva devrimleri peş peşe gelişmeye başlamıştır. İngiliz ve Amerikan örneklerinde görüldüğü gibi, bu devrimler çok daha liberal tarzda gelişmişlerdir. Günümüzdeki bazı devrimlerde bile Fransız Devrimi'nin etkisini görmek mümkündür.

Bu gerçekler ışığında Türklerde sivil toplumun veya burjuva toplumunun ne oranda geliştiğine bakmak gerekmektedir. Daha önce Osmanlı İmparatorluğunun merkezi-feodal-askeri bir devlet olduğunu belirtmiştik. Gelişen kapitalist sivil toplum karşısında bunalıma giren feodal toplum nasıl ki, Avrupa'da 19. yüzyılda kesin bir yenilgiyi ve aşılma durumunu yaşamışsa, Avrupa'daki burjuva devrimleri ve burjuva toplumun gelişmesi karşısında Osmanlı İmparatorluğu da benzer bir çözölmeyi yaşamıştır. 18. yüzyıldan itibaren başlayan bu gerileme süreci giderek hızlanmış, askeri-feodal toplum kendini yeniden üretemez duruma gelmiştir. Kendini yeniden üretebilmesi için yeni olanı reddetmesi gerekir ki, bunun da olanakları ortadan kalkmış durumdadır. Bu yüzden de içe doğru bir büzölme söz konusu olur ve bu gerçekte bir gerileme ve çözölme anlamına gelmektedir. İşte bu süreçte Türklerde (ki Rusya'da da benzer bir sürece daha erken girilmiştir), özellikle 19. yüzyılın ortalarından itibaren modernleşmeye ihtiyaç duyulur. Fakat bu, gelişen kapitalizm karşısında kendini savunma tarzında ortaya çıkar. Bunun ilk sözcüleri Tanzimat devri yöneticileridir. M. Reşit Paşanı yönetime gelişi böyledir. Ama daha çok da Namık Kemal ve diğerleri, imparatorlukta bir modernleşmenin sağlanması için, "Jön Türkler", "Yeni Osmanlılar" gibi bir akımın başlatılmasına önayak olurlar. Ancak bunların hepsi, imparatorluğun valileri ve paşalarıdır ve padişahla yakın ilişkileri vardır. Bunların bir burjuva sivil güç olma durumları kesinlikle söz konusu değildir. Söz konusu kişiler sarayın kapıkullarıdır, sarayın içindedirler ve onların verdiği maaşlarla geçinmektedirler. Fakat bir yandan da onu modernleştirmek istemektedirler. Batı'daki gelişmelerle fazla çatışmadan, imparatorluğu reformize ederek ömrünü uzatmak, birlik-bütünlüğünü sağlamak istemektedirler. Türk modernleşmesi işte bu temeldedir. Dikkat edilirse, bunun Avrupa'daki modernleşmeyle, sivil toplumun gelişmesiyle hiçbir alakası yoktur. Burjuva toplumun gelişmesiyle de hiçbir alakası yoktur. Öncüler de bellidir; Ziya Paşa, adı üzerinde paşadır, Namık Kemal ise validir. Bunlar aynı zamanda padişahın yakınıdır, sarayla haşır-neşirdirler. Esas olarak Sultan Aziz'i düşürmek, kendilerine yakın gördükleri bir şehzadeyi yerine padişah yapmak isterler. Buradan da görölüyor ki, bunların, resmi, feodal-askeri topluma karşı bir arayışları söz konusu değildir; istedikleri, sadece biraz reform geliştirebilmektir. Bu yüzden de işi sadece edebiyatla geçiştirmeye çalışırlar. Temelsiz hürriyet sloganları atarlar ve ilk defa burada, etkileri günümüze kadar süren sorumsuz aydın hareketi ortaya çıkar.

Bunlar, devlete dokunmazlar ve askeri temellerine asla saldırmazlar, sadece bazı rahatsızlıkları vardır ve biraz kendilerinin dikkate alınmasını isterler. Çünkü, yeni bir tabaka olarak gelişmek istiyorlar, fakat gerçekten özgürlükçü ve yenilikçi değiller; bunun için de, son derece örgütsüz, demagojik, ihtilalci değeri olmayan bir protesto hareketi olarak kendilerini gösterirler. Aslında bu, günümüze kadar süren bir gelenek olmuştur. Abdülhamit, başından itibaren bunların bu geleneğini iyi fark etmiş ve bunları istediği gibi yönlendirmiştir. Zaman zaman maaşlarını keserek, sıkıntıya düştüklerinde imdatlarına koşarak durumu idare etmiştir. Bunlar ise, maaşları kesildiğinde padişahlığa öfke duymuşlar, maaşları bollaştığı zamansa övgüler dizmişlerdir. Günümüz Türkiye'sinde de aydınların durumu bundan ibarettir.

Böylesi güçlere dayanan İttihat-Terakki hareketi de esas olarak bu karakterde gelişmiştir. Bu hareket, zaten askeri okullardaki öğrencilerin örgütlendirilmesinden ibarettir. Ki, bu okullar da sultanlığın okullarıdır. Dolayısıyla bu hareketin esas amacı, imparatorluğun, özellikle ordunun

restore edilmesi ve günün gerçeklerine uyarlanmasıdır. Alman stiline göre örgütlenen ve Fransız tarzında da eğitilen bir ordu istenmektedir. Aslında yapılmak istenen, imparatorluğa bir aş vurmaktır. Bu açıdan meşrutiyet çok çarpık olarak gelişir. İttihat-Terakki meşrutiyetçiliğinde kesinlikle halk diye bir kavram yoktur, demokrasi söz konusu değildir. Kavram olarak da, uygulama olarak da gerçek durum böyledir. İmparatorluğun resmi geri yapısıyla savaşım şurada kaslın, tersine tamamen bu yapı içinde ortaya çıkma ve buna dayanma durumu vardır. Askeri yapı, İttihat-Terakki'ni temel yapısıdır; baştan itibaren orduya dayalı olarak gelişmekte ve ordu gücünü padişaha karşı kullanarak siyaset üzerinde etkili olmaya çalışmaktadırlar. İttihat-Terakki, 1908'de yaptığı harekatta padişahı devirmez, sadece biraz geriletir, hatta onu koruması altına alır. Çünkü bunlar politikadan haresizdirler. Abdülhamit ise politikada daha güçlüdür ve İttihat-Terakkiciler onun politika okulunda yetişmişlerdir. Bu nedenle Abdülhamit'e ihtiyaçları vardır ve sık sık da ona danışır. İşte gerçekte iktidar olamamalarının nedeni budur.

Dikkat edilirse, İttihat-Terakki hareketinde devlete karşı başkaldırma, devletin resmi yapısını devirme söz konusu değildir. Örneğin, bir Fransız Devrimi gibi olma, Avrupa'nın birçok ülkesinde görülen burjuva toplumunun zaferi uğruna mücadele etme durumu burada kesinlikle yoktur. Tamamen feodal imparatorlukla uzlaşma ve bunu askeri nitelikte yapma durumu vardır. Daha önce de belirtildiği gibi, zaten İttihat-Terakki'nin bütün kadroları paşalar ve en güçlü bürokratlardır, yani feodal-askeri devletin resmi yapısının temel bir parçası durumundadırlar. Bunların üretimle, bir sosyal sınıfla ilişkileri yok denecek kadar azdır. Ancak devleti ele geçirdikleri zaman yavaş yavaş siyaset yapmaya çalışırlar; devletin çeşitli organlarına, valiliklere, kaymakamlıklara kendi adamlarını atarlar ve üretimle temasa geçerler; yerel feodal, tüccar, tefeci kesimlerle ilişki ve onlar üzerinde denetim kurarlar; bütün bunlar da, feodalizmin kendisini biraz burjuvalaştırarak daha da güçlendirmesinden başka bir şey değildir. Burada feodal özelliklerle burjuva özellikler, askeri temelde ve onun koruyucu zırhı altında yavaş yavaş iç içe geçer, bu nedenle birbirlerine karşı olma durumları yoktur. Böyle bir gelişmeye dayanarak, çok ince yöntemlerle ekonomiyi azınlıkların elinden alırlar. Özellikle o dönemde Ermeni ve Rum Hristiyan toplulukları, imparatorluk içinde sivil toplumu ve bu temeldeki gelişmeyi temsil etmektedirler. Bu sivil toplum güçleri, ekonominin ağırlıklı kısmını ellerinde bulundurmalarına rağmen, siyasi bir devrim yapma imkanını fazla geliştiremezler. Bu temelde gelişen Rum ve Ermeni faaliyetleri, özellikle Ermeni ulusal hareketi, resmi askeri toplum tarafından tamamen ezilir ve bunlar ekonomik olarak da tasfiye edilirler. Bunların yerine Türk burjuvalaşması diye bir burjuva gelişme ortaya çıkar. Ancak bunu yağmacı karakterde olduğu da inkar edilemeyecek denli açıktır. Böylece, maddi temelden yoksun, tamamen üstten dayatılan askeri güç sayesinde bir egemenlik gelişimi söz konusu olur. Bu durum, sivil toplum denen burjuva toplumunun temel değer yargılarına karşıt bir gelişmedir. Burada anlaşılması gereken şey, tamamen feodal-askeri zırh içinde bir meşrutiyet hareketinin geliştiği ve bunun da tamamen imparatorluğun bütünlüğünü sağlamak için olduğudur. Bu dönemde imparatorluğun bütünlüğünü sağlamak için olduğudur. Bu dönemde imparatorluk, özellikle Balkanlardaki sivil güçleri, türk olmayan burjuva gelişmeleri tasfiye etmeyi, dolayısıyla onların mallarına el koymayı hedeflemektedir. Bu, aslında burjuva toplumunun mantığına, değer yargılarına ve her türlü gelişme esaslarına aykırı bir gelişmedir.

Daha sonraki sözde cumhuriyet biçimindeki gelişme de, esas itibarıyla böyledir. Görünüşte sivil, feodalizme karşıdır, merkezi-feodal Osmanlı imparatorluğundan kurtulmuştur; özünde ise tamamen ona dayanma ve onun yeni askeri bir aşaması olarak ortaya çıkma durumu vardır. M. Kemal geleneği, tamamen askeri bir gelenektir, o da İttihat-Terakki yapısı içinden gelmiştir. Onun kadrosu da tamamen paşalar ve biraz da valilerdir. Kemalist hareket, tümüyle eski devlet aygıtını (ki, bu aygıt merkezi-feodal-askeri bir aygıttır) devralmıştır. M. Kemal'in tek bir sivil toplum girişimi, bir parti kurma, sivil kadrolaşma durumu yoktur. Beraberindekilerin hepsi paşadır, hepsi Osmanlı padişahından aldıkları güç ve yetkilerin sahibidirler; o geleneklerle büyümüş, güç ve yetki sahibi olmuş, birbirlerini bu temelde tanımışlardır. Yine buna dayanarak ordunun çeşitli birliklerini ele geçirmişlerdir. Hatta M. Kemal'in Anadolu'ya geçişi bile Osmanlı padişahının verdiği görev ve yetkiyledir. Daha sonra bu yetkiye ters düştüğü söylene de, aslında hem gerçek böyle değildir, hem

de bu o kadar önemli değildir. Burada önemli olan, böyle bir yetkinin verilmemesi durumunda onun beş para etmeyecek bir züğürt olmasıdır. Ayrıca sonuna kadar padişahlıkla ilişki içinde olduğu ve her zaman onun adına hareket ettiğini söylediği de bilinen bir gerçektir. Demek ki, M. Kemal başta olmak üzere tümünün gücü imparatorluktan kaynaklanmaktadır. Eğer bunların en isyankarı M. Kemal ise, diğerlerini imparatorluğa ne kadar bağlı olduklarını anlamak zor değildir. Açık olarak anlaşılıyor ki, kurucuları böyle olan cumhuriyet, sivil topluma dayanarak değil, tamamen feodal-askeri toplumun üstten dönüşümle restore edilmesi temelinde biçimlenmiş ve sivil toplumun karşıtı olarak gelişmiştir. O da, Anadolu'da üretim yapan güçleri teşkil eden Rumlara ve Ermenilere karşıdır. Başlangıçta bir Türk burjuva sınıfı bulunmadığı ve hatta tüccar kesimin bile çok zayıf olduğu dikkate alınırsa, bu cumhuriyetin dayandığı gelişmiş bir sosyal sınıfın olmadığı ve son derece bürokratik-askeri bir yapılanma olarak ortaya çıktığı görülür. Batı'dan aldığı tamamen üst yapı kurumlarıdır ve yaptığı bunları feodal aygıtla birleştirmektedir. Bu yapı, Kemalist diktatörlük olarak karşımıza çıkar.

Kemalist hareketin, kapitalist bir ekonomi ve bir burjuva sınıfı yaratmak gibi bir amacının olması söz konusudur. Feodal hiyerarşi içerikli devlet ve ordu kuvvetini esas alıp buna dayanarak kapitalistleşmeye çalışmışlardır. Baştan itibaren Türk kapitalizminin temel özelliği böyledir. Son derece merkezi bir biçimde devlet eliyle ve devlet fideğinde yaşanan bir gelişme söz konusudur. Sermaye İş Bankası biçiminde yoğunlaştırılır. Devletin yardımıyla bir ticaret burjuvazisi yaratılmaya çalışılır. Bu temelde mali sermaye oluşturulur. Fakat bunların hepsi de, devletin yeni sahipleri olan aynı gruptur. Böylece, devletin himayesi ile ticareti merkezileştirerek, vergi sistemi, gümrük duvarları, kapitülasyonların kaldırılması vb tedbirler alarak bir burjuva sınıfının ve bunun etrafında sermayenin oluşturulması amaçlanır. Bu, genel olarak burjuvazini oluşum tarzıyla çalışmaktadır. Örneğin, batı Avrupa'da burjuvazinin oluşumu böyle değildir, orada burjuva sivil toplumun oluşması devlete karşı gelişmiştir. Oysa Türkiye'de bu gelişmenin sınırlarını tümüyle feodal-askeri karakterli devlet çiziyor, devlet süte tam bir kalkan rolü oynuyor ve bu temelde, merkezileşen TC, halkın elindeki tüm değerleri tam diktatörce yöntemlerle gasp ediyor, iç ve dış ticareti, para basma yetkisini, mali ve ticari sermayenin yoğunlaşmasını tamamen kendi denetimi altına alıyor. Bir kez bu durum gerçekleşince, artık tek tek herkesin buna bağımlı kılınması zor değildir. Devlete kim daha çok yarıyor ve Kemalizm'in ruhunu kim daha iyi temsil ediyorsa devlet olanakları ona açılır, bunlardan bir burjuvalaşma geliştirilir.

Türk burjuvalaşmasının, sivil toplum karakterinde, devletin dışında ve devlete rağmen bir gelişme biçiminde değil, tamamen devletin himayesi, liderliği ve yardımı ile geliştiği açık bir gerçektir. Bu, Türkiye'de burjuvazini neden yönetici yönü güçlü bir sınıf haline gelemediğini, kapitalizmin alt ve üstyapısını devrimci bir tarzda kuramadığını, onun çapulculuğunu, günümüzde de çok yaygın bir enflasyona dayanarak yaşamak zorunda olduğunu açıklamaktadır. Bugün bu gücün kendisini tekeller, holdingler haline getirmesi, çapulculuğun günümüzde yeni bir biçime kavuşturulmasıdır. Cumhuriyetin ilk döneminde de bu böyledir. O denemde de, iç ve dış ticaret üzerinde zoraki bir hakimiyet vardır, paraya hakimiyetleri tamdır. Parayı istediği gibi basıp, ticareti istediği gibi yönlendirmektedir. Ve bunlar, daha başlangıçta, tekelci karakterde bir avuç sermayedarın elinde yoğunlaşır. Cumhuriyetin vurucu kadrosu, aynı zamanda sermaye sahibi ve burjuvalaşmaya yönelen kadrosudur da. Devletle burjuvazinin böyle tamamen iç içe bir gelişimi vardır.

Bugün Türkiye'de yeni bir burjuva sınıfı ve değer yargılarının geliştiğinden bahsedilir. Evet, ama bunun oluşumu ve özellikleri önem taşımaktadır. Feodalizm aşılmış, kapitalizm hakim olmaya başlamıştır; ama bu hangi karakterde, hangi özelliklerde olmuştur? Burada, Batı Avrupa'da oluşan yaratıcı, üretken, son derece kendine güvenen ilerici burjuva oluşumuyla taban tabana zıt bir burjuvalaşma süreci söz konusudur. Tamamen devlete dayanan, gerici, fazla üretici olmayan, lafçı, el koymacı, yine bireyin inisiyatifi ve girişken ruhuyla değil, devletin merkezi yönlendirmesi altında ve hep bireyin önünü açarak sağlanan bir gelişme vardır. Burjuva da olsa Türkiye insanının neden hür teşebbüsçü, üretici, yaratıcı olmadığı, bu noktada çok daha iyi anlaşılıyor. Burjuvazinin en üst katını işgal edenlerin bu oluşumu ortadayken, küçük-burjuvazini nasıl olacağını anlamak herhalde

zor değildir. Orada tamamen “ordu millet” ve paşalar geleneği söz konusudur. Kapitalizm bu temelde oluşuyor, kapitalizmi onlar oluşturuyorlar. Hatta şöyle meşhur bir sözleri de vardır: “Bu ülkeye komünizm gerekirse, onu da biz getiririz” diyebiliyorlar. Aslında en despot, en sömürücü, en baskıcı paşalarının kapitalizmi hangi oranda geliştirebilecekleri, bunların kurdukları cumhuriyetin hangi oranda bir burjuva cumhuriyet olabileceği son derece tartışmalıdır. Kapitalizmin üretim ve siyasal yapısı ve onun cumhuriyet anlayışı ile bunlarınkinin alakası yoktur. Fakat ona öykünüyorlar işte! Nasıl ki Namık Kemal’ler Batı’ya öykünmüşlerse, Kemalist kadro da öyle öykünmüştür. Namık Kemal sözüm ona hürriyet düşüncelerini getirmiştir, bunlar da cumhuriyet kurumlarını geliştirmiştir! Hatta Namık Kemal’in hürriyet düşünceleri, Kemalistlerin burjuva üstyapı kurumlarından daha geri de değildir, belki de daha ileridir. Bunun böyle olması işin karakteri gereğidir. Devrimci içeriğini güçlü olabilmesi için burjuvazinin devlete karşı gelişmiş olması gerekir. Oysa böyle bir Türk burjuvazisi yoktur. İmparatorluk içinde var olan burjuvazi ermeni ve Rum burjuvazisidir ve onlar da tasfiye edilmiştir. İmparatorlukta sivil burjuva toplumu temsil eden güçler bunlardır. Bunların dışında toprağa egemen olan feodaller, ticareti elinde bulunduranlar ise tefeci-bezirgan takımıdır. İşte bu sonuncular, öncekileri tasfiye etme temelinde, yukarıdaki elit bir tabaka olan paşalar grubu tarafından tekrar merkezileştiriliyor ve bunların hepsi birleştirilerek tüccarı, tefecisi, küçük memuru, paşası, bürokratı bir cumhuriyet biçiminde yoğunlaşıyor. Türk burjuvalaşması temelde işte böyledir.

Merkezi askeri niteliği ağır basan, bağınazca şoven, inisiyatif ve teşebbüs ruhundan yoksun, Batı’nın taklidi burjuva kurumlarına dayanan ve baştan itibaren hastalıklı olan bur burjuva sınıfın, uygulamalarının da, bu temel özelliklerine bağlı olarak son derece çarpık, çürütücü, çapulcu karakterde olması kaçınılmazdır ve ortaya çıkan gerçek de budur. Kemalist diktatörlük döneminin askeri-faşist niteliği bu nedendir. Mevcut kapitalistleşmenin böyle olması, onun siyasi üstyapısını askeri-faşist nitelikleri ağır basan bir karaktere getiriyor. Dünya çapında faşizmin geliştiği bu yıllarda, CHP’nin de bir faşist parti hüviyetine doğru dönüşmesi dolayısıyla devletin yapısında faşist özellikler ağırlık kazanıyor. 1930’lu ve 40’lı yıllarda bu durum oldukça belirgindir. Bu temelde ve özellikle ikinci dünya savaşı yıllarında burjuvazi epeyce palazlanır. DP döneminde orduyu biraz daha geri plana atarak kapitalist ekonomiye, dolayısıyla burjuva sınıfın gelişmesine öncelik tanımaya çalışırlar. Bayar ve Menderes’in ilk sivil olmaları, bu şansı biraz daha artırır gibidir. Askerlerse esas rollerini zaten cumhuriyeti kurarken ve iç isyanları bastırırken oynamışlardır.

Burada bir gerçeğe iyice dikkat çekmek istiyoruz. Birinci dünya savaşı sonunda imparatorluk dağıldığında Türk egemen sınıfı büyük bir tehlike içine girer. İttihat-Terakki sayesinde biraz sermaye edinmiştir, fakat daha güçlü olan ve hızla gelişen Ermeni, Rum ve diğer azınlık sermayelerine karşı yine de kıyameti koparır. Türk egemen sınıfını o zamanki temel sorunu, yıkılan devlete tekrar sahip olmak, artan Ermeni ve Rum sermayesini nüfuzundan kurtulmak ve onların üretim araçlarına el koymaktır. Ermenilere ve Rumlara karşı bilinen faaliyetleri ve kendilerinin cumhuriyetçiliği bu temelde ortaya çıkar. M. Kemal de “becerikli bir komutan” olarak bu temelde buna önderlik eder ve kritik bir bunalım döneminde büyük bir kısmı feodal ve tüccar olan Türk egemen sınıflarının gereksinim duydukları diktatörlüğü yaratır. Kemalist diktatörlüğün sınır tanımaz karakterde olması, biraz da bu sınıfların ruhuyla ilintili bir olaydır. O zamanki Türk feodalleri, tüccarları ve tefecilerini, demokrasi denilen, sivil toplum denilen, yaratıcılık ve inisiyatif ruhu denilen şeylerden haberi bile yoktur. Tümöyle çapul peşinde, başkalarının malına ve mülküne el koyma hesabındadır ve bir de taklitçilikle üstünü-başını düzeltmekle uğraşmaktadır. Altyapıda talan ve el koyma, üstyapıda elbisesini düzeltme; bunların birleşik ruhu ise M. Kemal’dir. Böylesine sivil geleneklerden yoksun ve anti-demokratik bir sosyal sınıf gerçeğinin üstyapıda, yani devletin kuruluşunda da son derece anti-demokratik olacağı, daha baştan merkezi yani çok güçlü olan bir cumhuriyeti esas alacağı açıktır. Mevcut sınıf yapısı, onların ruhu, dürtüleri ve eğilimleri kaçınılmaz olarak bunu körüklemektedir. Tabii ki, paşalar geleneği de buna tam denk düştüğünden, bilinen diktatörlük cumhuriyetin ilk yıllarında şekillenmiştir. Öyle anlaşıyor ki, cumhuriyetin ilk dönemleri, bu sınıfın eğilimlerini siyasi olarak bir diktatörlük biçiminde şekillendirme, ekonomik

ve mali alanda ise bir düzenlilik sağlamaz. İşte bu temelde bir Türk kapitalizmi oluşturulmak ve geliştirilmek isteniyor. Cumhuriyetin kuruluşu ordu sayesinde olduğuna göre, geliştirilmek istenen böyle bir sosyal sınıfın temsilinde en güçlü pay sahibinin ordu olması gerekir. Türk ekonomik, sosyal ve siyasal yapısı üzerinde ordunun bu denli güçlü olmasının nedeni budur.

Bu tarzda oluşturulan cumhuriyet, tefeciden orduya kadar hepsini çıkarlarını Türk kapitalizmi biçiminde merkezileştirmiştir. Tabii ki burada söz konusu edilen bir milli kapitalizm değil, emperyalizme bağımlı bir Türk kapitalizmidir. Daha sonra devletin bütün yaptığı şey, Batı taklitçiliği temelinde üstyapı kurumlarını geliştirmek ve halkın aşırı sömürülmesi temelinde burjuva sınıfın palazlanmasını sağlamaktır. Bilindiği gibi bu durum 1920-30'lu yıllarda devlet kapitalizmi temelinde sürekli geliştirilir. Bu dönem, ilk sermayeyi oluşturma ve yoğunlaştırma dönemidir. İkinci dünya savaşı döneminde, özellikle Almanya'ya epeyce hammadde ihracının gerçekleştirilmesi, varlık vergisi, savaş ekonomisinin had safhada uygulanması ve benzer yöntemlerle güçlü bir sermaye yoğunlaşması ve burjuva sosyal yapının ortaya çıkarılması sağlanır. DP bunun sözcülüğünü yapar. Epey tepki toplayan CHP biraz aşınmıştır, ayrıca ABD'nin de burjuva demokrasisi kılıfı gereği böylesi değişiklikleri uygun görmesi Türkiye'de DP iktidarını ortaya çıkarır.

Görülüyor ki DP, cumhuriyetin kuruluşu sonrasında Türk kapitalizminin ilk sermaye birikimi sağlandığında ve Türk burjuva sınıfı biraz kendine güvenir hale geldiğinde ortaya çıkan bir iktidardır. Ve artık bu noktada cumhuriyet için bir tehlike söz konusu değildir. İşçi-köylü, azınlıklar ve Kürdistan'daki ayaklanmalar tamamen ezilmiştir. Türk egemen sınıfı, başlangıçtaki o büyük tehlikeleri aşmış; ayaklanmalardan, işgal ve istiladan, komünistlerden ve hatta Çerkez Ethem gibi bazı mahalli köylü çetelerin başkaldırısından kurtulmuştur. Ayrıca cumhuriyet iyice kurumlaşmış, alt ve üstyapıda burjuvazi için uygun düzenlemeler yapılmıştır. Ekonomide merkezileşme sağlanmış, sermaye birikimine ulaşılmış ve ikinci dünya savaşında bu süreç çok daha hızlı geliştirilmiştir. Baştan itibaren bu politikaların oluşturucularından ve yürütücülerinden M. Kemal ölmüş, İsmet İnönü yoğun sömürü nedeniyle şiddetli bir tepkiyi üzerine çeker olmuştur. Tek şef durumundaki İnönü, onlarca yıldır süren baskı ve sömürü nedeniyle boy hedefi durumuna gelmiştir. Toplum ve burjuvazi bundan artık kurtulmak istemektedir. Burjuvazinin dışa açılmasının ve daha da gelişmesini yolu NATO'ya girmekten ve Batı ile bütünleşmekten geçmektedir. İşte bunun ilk adımı olarak, kendilerine çok partili bir cumhuriyeti uygun görürler. Fakat buradaki asıl neden dış istek değildir, daha çok Türk burjuvazisinin iç gelişmesini bu aşamada artık CHP kılıfından kurtulmak istemesidir.

Bilindiği gibi, DP, başlangıçta CHP'nin içinde bir kanat olarak gelişir ve onun içinde büyüyen burjuvaziyi temsil eder. büyük toprak sahipliği ile birlikte komprador nitelikli kapitalizm ve ticaret burjuvazisinin gelişmesi DP'nin sınıf temelidir. Aynı zamanda mali sermayenin yoğunlaşması ve belli bir sanayi burjuvazisinin de oluşmaya başlaması buna eşlik etmektedir. İşte buna sivil toplumun gelişmesi deniyor, ancak bu gelişmeler sivil toplum kavramına ters düşmektedir. Gerçekte olan, yukarda izah ettiğimiz tarzda oluşan burjuva toplumun, devletin sert bürokratik baskısından kendini biraz serbest kılma isteğidir. Türkiye'de meşhur demokrasi hikayesi işte budur. Baştan beri oluşan devletin aşırı korumacı gelenekleri, gelişen burjuvaziyi sıkmaktadır, daha fazla dışa açılmak ve biraz hür teşebbüsçü olmak istemektedir. Fakat bu konuda oldukça ürkektir, adeta saraylarda yetişen Namık Kemal'lerin hürriyetçiliğine benzemektedir. Tamamen devlet zırhı altında oluşan Türk burjuvazisi, biraz palazlanıp büyüyünce bu zırhı kısmen hafifletmek istemektedir. Nasıl ki bir çocuk büyüyünce aile ortamının koruyucu zırhından kurtulup biraz daha kendine güvenerek yaşamaya istek duyarsa, Türk burjuvazisi de, benzer bir tarzda "şimdiye kadar devlet babanın çiftliğinde ve onun himayesinde büyüdüğümüz artık yeter, şimdi rüştümüzü ispatladık, biraz hür teşebbüsçü olmak ve yaratmak istiyoruz" demektedir. Yani biraz da maceracı bir yaklaşımla kendine sevdalanıyor. Uluslar arası ortamın da buna olanak sağlaması, bu sevdayı daha da artırıyor. İşte Bayar ve Menderes buna öncülük yaparak, ordudan biraz uzaklaşma yaklaşımı içine giriyorlar. Ve bunun sonucu da biliniyor, ordu zırhı bunları tekrar kuşatıyor ve eziyor.

Demek ki, 27 Mayıs darbesi, güçlü olan ordu ve ordu-millet geleneğinin daha değişik sosyo-ekonomik koşullarda hakim kılınmasıdır. Devlet içinde özellikle CHP’de ifadesini bulan ve daha çok devletçi olan burjuva kesimlerin çıkarlarının ikinci plana itilmesi, büyük toprak sahibi, komprador, tüccar ve benzeri büyük burjuvazinin başı boş ilerlemesi ve toplumun bunalıma sürüklenmesi, başta üniversiteler olmak üzere tümüyle devletçi-orducu olan aydınların geniş muhalefetine yol açmıştır. Bu muhalefet, tıpkı Namık Kemal’lerin Osmanlı İmparatorluğuna karşı muhalefetine benzemektedir. Hatırlanırsa, o denemelerde de, bunalımdan ve maaşlarını azalmasından rahatsız olan yeniçerilerin padişaha karşı “istemezük” diyerek başkaldırıları vardır. 27 Mayıs döneminde de, büyük toprak sahipleri, kompradorlar, tüccarlar ve benzeri büyük burjuva kesimlerin temsilcisi olan DP iktidarına karşı çıkma biçiminde de olsa, yine devlete ve orduya dayanan bir muhalefet söz konusu oluyor. Yani 27 Mayıs’ın halka dayanan bir yönü, sivil toplumcu olma karakteri yoktur. Örneğin, bir işçi-köylü örgütlenmesine, hatta bir devrimci gençlik örgütlenmesine bile dayanmaz; sözde sivil dayanakları, tamamen CHP’nin kışkırttığı paşa ve subay çocuklarının üniversite öğretim üyeleriyle sıkı ilişki dahilindeki basit protestolarıdır; gerçekte ve esas yönü ise ordunu yeni bir işgal hareketi olmasıdır.

27 Mayıs, esas olarak, krize düşen ekonomik, sosyal ve siyasal yapının tekelcilikte büyümek isteyen işbirlikçi sanayi burjuvazisi lehine yeniden düzenlenmesidir. 1950’lerin sonlarında Türk sosyal yapısında iyice ayrışma ve çelişkilerde derinleşme söz konusudur. Burjuvazi içinde de ayrışma epeyce geliyor. Büyük toprak ağaları, kompradorlar, tüccarlar devlete tam hakimler, ancak işbirlikçi-tekelci sanayi burjuvazisine dönüşmeye bunların gücü yetmiyor. Yeni oluşan sanayi burjuvazisi ise oldukça cılızdır. İşte bir askeri darbe burada gündeme geliyor ve bu durumdan çıkış yolu olarak görülüyor. Ve ordunu sert darbesiyle her şey işbirlikçi-tekelci sanayi burjuvaziinin gelişimi doğrultusunda yeniden düzenleniyor. Bunun emekçilerin, halkın çıkarlarıyla kesinlikle bir bağlantısı yoktur. Türk egemen sınıfı bir çıkmaz içine girmiştir ve bunu kılıcını vurarak ordunu çözmesi gerekmiştir. Ve tabii yine bunun şakşakçıları, maaşları azalan ve ulufelerinin artırılmasını isteyen yeniçeriler gibi ordu ve bürokrasi, ulema takımı, propagandacı, alkışçı tayfası olmuştur. Bunlar da geçmişin “istemezük” diyen takımıdır. Ama bundan asıl yararlananlar, yine tekelci burjuvalaşmanın öğeleridir. Zor durumda olan Türk sosyal yapısına bir çıkış bulmak için, cumhuriyetin kuruluşunda olduğu gibi, yine bir askeri müdahaleye gerek vardır. Özellikle işbirlikçi-tekelci sanayi burjuvazisi bir atılım yapmak istemektedir ve elbette bu da gaspçı ve diktatörce olacaktır. Ordu eğiliminin, yani darbe ihtimalinin artması, aslında böyle köklü bir sosyal gelişmede aranmalıdır. Türk sosyal yapısında bir gelişme vardır ve bu gelişme feodalizmden kapitalizme doğrudur. Feodal toprak ağaları zengin toprak kapitalistleri haline geliyorlar, ticaret yaygınlaşıyor, geniş bir tüccar kesimi, Anadolu ticaret burjuvazisi oluşuyor. Bunlar aslında sivil toplumu geliştirmiyorlar, tamamen devletin himayesi altında oluşuyorlar. Elleri sermaye yoğunlaştıkça, daha fazla teşebbüsçü olmak ve daha fazla sermaye yoğunlaştırmak istiyorlar. Cumhuriyetin başlangıçta şekillendirdiği bazı kurumlar bu noktada kendilerini sıkıyor, gelişmelerine hizmet etmiyor, bu nedenle bunlardan kurtulmak istiyorlar. Vehbi Koç, bunların bir örneğidir. Bugün sayıları çoğalmış, bir yığın holding ortaya çıkmıştır. Bunların kendileri bir devlet olmak istiyorlar, devleti kendi gelişimine hizmet edecek tarzda dönüştürmek istiyorlar. 1950’lerin sonuna kadar süren gelişme artık buna engel teşkil ediyor. Bunu da parçalayıp yeniden şekillendirecek güç ordu oluyor, ordu devreye girerek bu düzenlemeyi gerçekleştiriyor. Böylece ekonomik ve sosyal gelişmelerini önü açılıyor ve yeni bir atılım yapma imkanına kavuşuyorlar.

1920’lerde benzer bir şeyi Ermenilerin ve Rumların tasfiyesi ve mallarına el konulması temelinde yapmışlardı. O dönemde Türk burjuvazisine siyasal güç ve gümrük duvarları lazımdı, kapitülasyonların geriletilmesi gerekiyordu. Düyun-u umumiye Türk tüccar ve toprak ağalarını zenginleşmesi önünde engeldi, bu nedenle onlar tüccar ve sanayici olamıyorlardı. İşte Kemalist ordu hareketi bunlara vurdu ve Türk egemen sınıfı için gelişme olanağı açtı. Bu olanağı kullanmak için de sanayinin geliştirilmesi gerekmekteydi. Bu konuda belli bir gelişme sağlandıysa da, bu henüz çok zayıftı; toprak ağaları ve tüccarların bu gelişmeyi hızlandırmaya güçleri yetmiyordu. Şurası çok iyi biliniyordu ki, ekonomiyi geliştirebilecek burjuva sınıf, ancak ve ancak sanayi

burjuvazisidir. Ancak gelişen sanayi daha çok iç tüketimi karşılamaya yöneliktir ve montajcı karakterdedir. Bu da daha çok dış güçlere dayalı olarak ortaya çıkar. Bu noktada gelişmeyi ilerletebilmek için yeni bir düzenlemeye ihtiyaç vardır ve bunun için de zor gereklidir. İşte bu zor da 27 Mayıs hareketi biçiminde ortaya çıkarılmıştır. Bu hareketin toprak ağalığına karşı olma yönü sınırlıdır; tüccarın çıkarını biraz geriletmiştir; sanayi kesimini çıkarlarını tatmin eden bir gelişmeye yol açmıştır. 27 Mayıs anayasasındaki uzlaşma işte budur. Tabii ki bu sınırlı bir uzlaşmadır ve böyle olduğu için de ardından 12 Mart darbesi gelişmiştir.

12 Mart, 27 Mayıs anayasasındaki uzlaşmayı işbirlikçi-tekelci burjuvazi lehine bozan, işbirlikçi-tekelci sanayiye diğer bütün kesimler aleyhine dizginsiz bir biçimde geliştirmek isteyen ve bunu da en kanlı, şoven ve diktatörce bir tarzda yapan bir darbedir. 27 Mayıs hareketinin çeşitli orta kimlere kısmen de olsa nefes aldırması söz konusudur; hatta işçi sınıf ve köylülüğe bile bazı basit haklar verilerek bir sosyal patlamayı engelleyici düzenlemeler yapılmak istenmiştir. Yani maaşlar artmış, sendikalar geliştirilmiş, köylünün ürününe biraz değer biçilmiş, doğal sermayenin aşırı yoğunlaşması kısmen engellenmiştir. 12 Mart ise, işçilerin, köylülerin, memurların bu sınırlı haklarını ve ellerinde yoğunlaşan payları tümünden almak, yine ticaret ve benzeri alanlardaki sermayeyi tümünden sanayiye aktarmak, siyasi gücü, yani devleti tümüyle işbirlikçi-tekelci burjuvazinin eline vermek ve bu sınıfın çıkarları doğrultusunda kullanmaktır. Bunun için de askeri zor, yeni bir darbe gereklidir ve sürekli bu zora başvurulacaktır.

Türk egemenliğini ta doğuşundan itibaren ele aldığımızda gördük ki, Türk boyları palazlanmak için askeri örgütlenmeyi esas almışlardır. Bu, yağma ve talandır, çapulculuktur. Yani kendilerini egemen güç haline getirmek için, girdikleri alanları düpedüz askeri güçlerle işgal etmek, yağma ve talan yapmaktır. Geçmişten bugüne bu hep yapılmıştır. Yerleşik uygarlıklara hakim olmak istediklerinde ordu gücüyle gitmişlerdir. Fakat sonuçta Batı kapitalizmi karşısında yenilmişlerdir. Kapitalizmin çelişkilerinden kurtulmak istediklerinde yine askeri zora ihtiyaç duyuyorlar ve imparatorluğu meşrutiyet biçiminde dönüştürüyorlar. Daha sonra imparatorluğun tümüyle işgal altına girme tehlikesi belirdiğinde ve Türk egemen sınıfının dağılma ve yok olma süreci söz konusu olduğunda yine tümüyle ordu gücüne dayanılıyor. Tamamen anti-demokratik ve askeri karakterli olan Türk egemenleri, bu sefer cumhuriyet biçiminde karşımıza çıkıyorlar. Bu kez TC sınırları dahilinde palazlanmak ve gelişmek, çağdaş ölçülerde sömürü yapmak istemektedirler. Gerek 27 Mayıs ve gerekse 12 Mart'ın temelinde, aslında, çağdaş ölçülerde sömürü yapma nedeni ve zorunluluğu yatmaktadır. Artık Türk hakim sınıfı da, benzerleri gibi, işçi ve köylüye dayalı sömürüyü esas almak zorundadır. Çünkü, cumhuriyetin ilk dönemlerindeki gibi bir vurgunculuğa artık olanak kalmamıştır. O denemde yağma ve talanla bütün azınlıkların mallarına ve paralarına el koyan bu güç, ancak kısmi bir palazlanma sağlayabilmiştir. Daha sonra özellikle köylü üzerinde insafsız bir sömürü yürütmüştür. İkinci dünya savaşı sırasında iç ve dış ticaretle, özellikle Hitler Almanya'sının muazzam hammadde satışıyla sermaye biriktirmiştir. Toprağa traktörün girmesiyle biraz ürün ortaya çıkarmış ve sermayesini geliştirmiştir. Artık tüm bu sermayeyi işçi ve emekçi kesimler üzerinde yoğun bir sömürüye dönüştürmek istemektedir. İşte adına "Hür teşebbüs" denilen, işbirlikçi-tekelci sanayi kapitalizmi dediğimiz kesim 1960'lardan sonra böyle gelişmiştir.

Tekrar da olsa, Türk egemen sınıfının bu gelişimini genel kapitalist gelişmeyle kıyaslamak yararlıdır ve çarpıcı sonuçlar vermektedir. Batı'da olduğu gibi, genel biçimiyle kapitalizm, başlangıçta bir sivil toplum içinde ekonomik ve sosyal bir güç olarak gelişiyor, bilimi, sanatı, tekniği, edebiyatı devrimsel nitelikte geliştiriyor ve bütün bu gelişmeler egemen feodal düzene tamamen karşıtlık temelinde ortaya çıkıyor. Bu ekonomik, sosyal ve bilimsel devrim, daha sonra bir siyasal devrimle tamamlanıyor, yeni bir devlet örgütlenilerek ordulaşılıyor. Türk sisteminde ise, bunun tam tersi bir durum söz konusudur: Düzen zor duruma düştüğünde ordu darbelerine başvuruluyor, ordu temel güç olarak kalmak kaydıyla ve onun eliyle düzen dünyadaki gelişmelere göre restore edilmeye çalışılıyor. Ordu egemen sınıf adına siyasal sistemi, devleti örgütleyiyor, daha sonra bu devlet eliyle egemen sınıf ekonomik ve sosyal bir güç haline getiriliyor, geliştiriliyor. Bu, bir devrimsel gelişme değildir, üstten, askersel ve tamamen gerici bir tarzda bir dönüşümdür. Bu nedenle, Türk burjuvazisini genel devrimciliği, sivil toplum halinde gelişmesi, hür teşebbüsçü bir

sınıf olma yolunda kendi geleneklerini yaratması söz konusu değildir. Tersine, tümüyle ortaçağdan kalma geleneklere, feodalizmin kurumlarına, özelliklerine ve köleleştirici ruhuna dayanmaktadır. Feodal devlete karşı değildir, tersine onun fideğinde yetişmektedir. Sivil toplumcu değildir, resmi hiyerarşik yapıyı, ordu millet geleneğini esas almaktadır. Hür teşebbüsçü değildir, merkezi devlet kapitalizmi biçiminde gelişmektedir. Şimdi bu sınıf, biraz daha kendisine güvenip ileri fırlamak istediğinde, böylesi bir dinamizmden yoksun olduğu için, ancak orduyu imdada çağırarak, “gel önümü aç, ben ilerlemek istiyorum” demektir. Ve ordu da, bunların çağrısına uygun olarak hareket etmektedir. Zaten yoğun ilişkileri ve birbirleriyle iç içe olma durumları söz konusudur. Derinleşen bunalım ve ortaya çıkan kargaşa karşısında ordu zaten hazır bir güçtür, hemen devreye girer ve bunların önünü açar. 27 Mayıs’ta da, 12 Mart’ta da böyle olmuştur.

Bu noktada 12 Mart darbesinin niteliği çok daha belirgindir. 12 Mart, işçi ve köylü üzerinde tamamen bir gasp gücüdür; bu kesimlerin çok daha geri bir konumda yaşatılmasını sağlamıştır. Yine çeşitli orta kesimler üzerinde de artı-değer gaspı vardır. Ayrıca yatırım yapamayan, sanayiye geliştiremeyen kesimlerin ellerindeki sermayenin tamamen sanayi kesimine aktarılması söz konusudur. Bilindiği gibi, daha önce AP’nin bölünmesi bu gerilemeler nedeniyle ve AP, artık bir gelişme sağlatabilmez bir duruma düşmüştür. İşte AP’ye karşı darbe yapılmasını nedeni de bu durum olmuştur. Ayrıca ve daha da önemli olarak, bu dönemde hızla gelişen devrimci gençlik hareketinin de ezilmesi gerekmektedir. Ki, bu hareket, işçi ve köylülerin çıkarlarını dile getirmektedir. İşte bunların hepsini geriye püskürtülmesi ve sermayeni tamamen işbirlikçi-tekelci burjuvazini elinde yoğunlaşmasını sağlanması, yine ordu eliyle ve 12 Mart darbesiyle gerçekleştirilmiştir.

Türk kapitalizmi, sanayi kapitalizmine doğru dönüşmede 27 Mayıs’la önemli bir basamak yukarı atlamıştır. AP, bunu biraz daha ilerletmiş ve kısmen de dengelemeye çalışmıştır. Çünkü, AP içinde toprak ağaları ve tüccarlar kesimi de güçlüdür. Her ne kadar Demokratik Parti bu kesimlerin sözcüsü olarak ortaya çıksa da, aslında uzun bir süre bunlar AP içinde dengelenmişlerdir. Bu gelişme, 1970’lerin başında, 1950’lerin sonunda yaşanan bunalımdan daha ağır bir bunalıma yol açmıştır. Bu nedenle, egemen sınıfın çeşitli kesimlerini bir denge içinde tutmanı imkanı kalmamış ve bir kısmının geriletilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bunun için de, siyasal planda AP’nin biraz parçalanıp geri plana itilmesi gerekli olmuştur. Yine ordunun devreye girmesi ve parlamentonun içinde ağaların, tüccarların çıkarlarını savunanlar da vardır ve bunların çıkarları sanayi kapitalizmini güçlendirmek isteyenlerin eğilimleriyle çelişmektedir. Mevcut bunalım ortamı işçi ve köylülerin haklarını savunmaları için belli bir imkan vermektedir. Bu ortamda işbirlikçi sanayi kapitalizminin gelişimini daha başat duruma getirmek için yeni bir hamle yapmak adeta zorunlu olmaktadır. İşte 12 Mart, böyle yeni bir hamledir; işbirlikçi sanayi kapitalizminin gelişiminde yeni bir basamağın yukarı atlanması olmuştur.

12 Mart darbesi, bu doğrultudaki atılışa aslında bir sonuç değildir, tersine daha sonraki gelişmeler için bir yön çizme, bir program belirlemedir. Sonraki evrelerin nasıl ve hangi temelde gelişeceğinin ve neye karşı duracağına belirlenmesidir. Muhtırayı takiben daha sonra bu adım da atılmıştır. “Beyin takımı” denilen İMF ile Dünya Bankası’ndan gelen kadrolar, kabinde yer almış ve politikayı bunlar çizmiştir. Bu arada muhalifler susturulmuş, AP ve Ecevit geri plana itilmiş, devrimci gençlik hareketi ise ordunun sert darbeleri ile ezilmiştir. Böylece tekelleşmek, holdingleşmek isteyen, bu konuda bir atılım yapacak kadar kendini güçlü hisseden, en gerici, en diktacı kapitalist kesimler 12 Mart generallerinin etrafında birleşerek bir oligarşiyi oluşturmuşlardır. Böyle bir yoğunlaşma ile bunlar, daha sonraki süreçte damgalarını vurmaya çalışmışlardır. 12 Mart’tan 1980’lere geliş, görünüşte sivil iktidarlar altında olsa da, gerçekte bu temeldedir ve her zamankinden daha fazla ordunun gücünü ve himayesi altında olmuştur. Ve bu süreç, ağırlıklı olarak işbirlikçi-tekelci sınıfın çıkarları temelinde bir gelişme seyri izlemiştir.

12 Mart programı temelinde, 1970’ler sürecinde işbirlikçi sanayi kesiminin tekelleşmesi hızla gelişmiş, Türkiye giderek birkaç holdingin denetimine girmeye başlamıştır. Tabii sınıflar arası çelişkiler de, buna bağlı olarak alabildiğine derinleşmiştir. Köylülüğün çözülüşü hızla devam etmiş, işçi sınıfı daha da gelişmiş, gençlik kesiminin yoğunlaşması oldukça artmıştır. Kırdaki toprak ağaları

torak kapitalistleri haline dönüşürken, orta ve yoksul köylülüğün ayrışması iyice belirgin hale gelmiştir. Üstte sermayenin yoğunlaşması, tekelleşmesi hızlanırken, altta toplumsal sınıflar bazında sermaye aleyhinde yoğun bir gelişme yaşanmıştır. Çok iyi bilinir ki, böyle bir durumda bir avuç tekelci kapitalist kesimin çıkarları, toplumun diğer bütün kesimlerini çıkarına ters gelişmek zorundadır. İşte buna da yine diktatörlük ve zor devreye girmektedir. Bunu da temsil edecek güç olarak sivil terör örgütü MHP geliştirilmiştir. Bu gücün yetmezliğe düştüğü noktada kont-gerilla devreye girmiş, kont-gerillanın da tek başına işleri yürütememesi durumunda yeni bir darbeye, tümüyle ordunun yeniden el koymasına gidilmiştir.

Burada yeniden 27 Mayıs'a dönersek, şöyle bir yönetim tablosu karşımıza çıkar; 27 Mayıs'tan sonra sözde sevil yönetime geçindiğinde eski bir kuvvet komutanı cumhurbaşkanıdır. Daha sonra genelkurmay başkanı cumhurbaşkanı yapılır. Ordu, Demeklesin kılıcı gibi her zaman parlamentonun üzerindedir. 12 Mart'ta tüm kurumlar ordu tarafından işgal edilmiştir. 12 mart sonrası 1973'te yine bir oramiral cumhurbaşkanı yapılmıştır. Böylelikle ordu, her dönemde iktidarın merkezinde yer almıştır. Cumhuriyetin kuruluşundan beri, DP dönemi hariç tutulursa (ki, o da tümüyle ordunun himayesi altındadır), tamamıyla ordunun kırmızı bir şerit gibi iktidarda yer alması söz konusudur. İktidarın esas sopası, ordu kökenli olan cumhurbaşkanının, genelkurmayın ve generallerin elindedir. Meclis tam bir figüranlık rolü üstlenmekte, başbakanlık da bunların günlük işlerini yürütmektedir. Pratikler ise, her türlü demagojinin geliştirildiği kurumlar durumundadır. 12 Eylül'e işte böyle bir yapılanma altında gelinmiştir.

1980'lere gelindiğinde, her alanda alabildiğine derinleşen bunalım nedeniyle, o güne kadar iç tüketime yönelik üretimle sermayeyi tümüyle elinde tekelleştirmek isteyen bir avuç işbirlikçinin artık iş yapamaz durumda olduğu görülmektedir. Bu durumu aşmak ve ekonomik-siyasi gelişmelere hakim olmak isteyen çevrelerin generallerle birlikte gerçekleştirdikleri müdahale oldukça sert çatışmalar biçiminde gelişmiştir. Çünkü, Türkiye bu yıllarda tarihinin en yoğun ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımını yaşamaktadır. Ordu yetmezliğe düşmüş ve ilk defa kendini daha tehlikeli bir ortam içinde bulmuştur. Toplumun üstünde dokunulmaz bir zırh gibi duran konumu sarsılmaya, bu nedenle ayakları yere değmeye başlamıştır. Kendini sosyal çatışmaların içinde ve harabe halinde bulan ordu gerçeği ve buna bağlı olarak da devlet gerçeği her zamankinden daha fazla anlaşılır olmuştur. Sermaye-ordu iç içerliği açıkça ortaya çıkmış halkın bu durumu görmesi ve gerçek ilericiliği doğru tayin etmesi gelişmiştir. Bütün bunlar, 1980'ler dönemini somut gerçekleridir.

Bu gerçeğe bakıldığında Türk egemenlik sisteminin temel özellikleri ve bu sistemde baştan sona kadar ordunun hakim durumda olduğu rahatlıkla görülebilir. Siyasal iktidarın durumu ne dolursa olsun, burjuva parlamentarizminin herhangi bir özelliği söz konusu değildir. Çok göstermelik bir burjuva parlamenter gelişme olsa da, bu, kuvvetten ve kudretten yoksundur ve orduya hakim değildir. Bir generalin sözü, tüm bu kurumlar için bir emirdir. Sürekli yaşanan geleneğe, yani ordu geleneğine de uygun olan budur. Darbenin anlamı ise, kanun dinlememedir, kanunu ve anayasayı işgal etme veya tasfiye etmedir. Siyasal iktidarın diğer organlarının ve hükümetin generaller karşısında ne kadar aciz durumda olduğunu, güdük Demirel hükümeti örneğinde ve yine Demirel'in şimdiki kişilik yapısında rahatlıkla görmek mümkündür. Özal ise, Demirel'e göre daha da siliktir. Hükümet kurumu, generallerin emriyle yürüyen, tamamen onların saptadığı çerçevede hareket eden bir yürütme organıdır. Parlamento sözüm ona yasalar çıkarıyor, fakat ordu, anayasa da dahil bunların hepsini bir çırpıda rafa kaldırabiliyor. Cumhurbaşkanlığı zaten ordunun direkt kontrolü altında ve onunla ilişki halinde bulunuyor. Bütün bunlar açıkça gösteriyor ki, ordu gücü, aslında siyasetin tek hakim ve otoriter gücüdür; diğerleri, daha çok günlük kullanılan, gerektiğinde rahatlıkla atılabilen, karar gücü olmayan, güçsüz kurumlardır. Parlamento ve hükümetin tarihi gelişimi zaten çok zayıftır, bunlar her zaman darbe ile aşılmaya mahkum kurumlardır. O halde, burada tek belirleyici güç olarak ordu vardır. Bu durumun ise sivil toplumla hiçbir alakası yoktur. Bütün bunlardan, Türkiye'de sivil siyasal ve sosyal güçlerin çok zayıf olduğu, genel ilericilik ve hür teşebbüsçülük anlamında bile bu güçlerin son derece güdük, cılız ve felçli bir konumda bulunduğu gerçeği açığa çıkmaktadır. Bu açıdan, Türk burjuva gelişmesi, Batı Avrupa örnekleri bir yana, dünyanın diğer alanlarındaki gelişmenin de çok gerisinde bir konum arz

etmektedir. Böylesi bir gelişmenin de sivil toplum kurtarmaktan ve sivil siyasal güçler geliştirmekten tamamen uzak olacağı açıktır.

Türk burjuvazisi, gerçek anlamda ne bir kültürel gelişmeye, ne de siyasal partilere sahiptir. Onun gerçek bir partileşme geleneği de yoktur. Göstermelik olarak kurduğu partiler, sadece günü kurtarma partileri, daha çok tıkanma ve çırpınma organlarıdır. Bunlar, kalıcı ve sağlam ilkeleri olan, sonuna kadar bu ilkelere sahip çıkan ve gerektiğinde bunları orduya karşı bile savunan partiler değildirler. Örneğin, geleneksel parti olan CHP, bizzat kendisinin kurduğu AP bir günde tasfiye edilebiliyor ve ardından dört görüş ANAP'ta birleşebilir deniliyor. Burjuvazi bütün bunları kabulleniyor. Burada, son derece uyduruk, kendi ilkesinde bizzat kendisi ihanet eden, siyasal olgunluktan uzak, devlet ve ordu ilkesinden başka bir şey tanımayan bir sınıflaşma gerçeği ile yüz yüze olunduğu açıktır. Neden İngiltere veya Amerika'da değil de hep Türkiye'de darbelerin olduğu burada açığa çıkmaktadır. Onlar da kapitalist ülkelerdir, ama oralarda generaller burjuvaların kapısının önünde bekçi köpekleri gibidir. Bu ülkelerde parlamento mutlak anlamda hakimdir. Örneğin İngiltere'de yüzlerce yıllık bir parlamento geleneği vardır, her şey parlamentoya sadıktır, ordu parlamentonun emrinde bir mahiyet memurluğu gibidir. Yüzyıllık geleneklere sahip partiler vardır, ne kadar daraltılırsa daraltılsın burjuva demokratik ilkeler heran gülüdür. Tamamen ekonomik, sosyal ve siyasal güç olan yaratıcı kapitalist sınıfın, böylesine kökleşmiş tarihsel gelenekleri, ilkeleri ve partileri vardır. Ordu, tamamen burjuvazinin emrinde ve onun bu gerçeğini savunma aracıdır; içte emekçi sınıflardan gelecek ihtilale karşı ve dışta da sömürgecilik için hazır tutulan bir güçtür, bunlar dışında bir fonksiyonu yoktur. Türkiye'de ise her şey bunun tam tersidir. Ordu egemenliği karşısında tam mir ilkesizlik ve kargaşa durumu söz konusudur. Bir general, her an kedisini ülkeni, milletin, devletin sahibi yerine koyabilir; ekonomiye de, sosyal yaşama da, siyasete de ve hatta sola da yön vermeye kalkışabilir; kendini en mükemmel adam olarak görebilir. Neden Türk generalleri böyle dizginsiz bir biçimde kendilerini anayasa ve parlamento yerine koyarlar, en mükemmel adam olarak görürler, neden her şeye yön verirler? Çünkü, gelenekleri böyledir, Türk sisteminde böyle alışagelmışlerdir, Türk egemenlik sitemi böyle oluşmuş ve günümüze kadar bu temelde gelişmiştir. Bunlar kendilerini tam hakim ve disiplinli güç haline getirmişlerdir. Bunu tümüyle topluma da kabul ettirmişlerdir. Burjuva sınıfı hep generale kulak verir, ordunun söylediği her şeyi bir emir olarak kabul etmeye hazırdır. Ordu, "parlamentoyu lağvedin" dese, buna bizzat parlamenterler onay verir. Dikkat edilirse, parlamentoların böyle lağvedildiği görülecektir. Ordu "pratiği değiştir" demiş, bunlar partilerini değiştirmişlerdir. Sözde bunlar sivil güçtürler, fakat ordunun emrinde bir askerden farksızdırlar. Daha da ötesi, emekçi kesim de ordu bayraktarlığını bir ilke olarak benimsemektedir. Burada sivil toplumun kökünün olmadığı ortaya çıkmaktadır. İlke yok, siyasal gelenek yok, yaratıcılık yok, burjuva anlamda bir hür teşebbüsçülük yoktur; hep devleş şu ayrıcalığı versin, şunun çıkarsın beklentisi söz konusudur. Yani Türk burjuvazisi hep devlete dayanarak ve çapulculuk yaparak yükselme hırsı ve açgözlülüğüyle doludur. Dış alanlara da, içte emekçilere de hep bu gözle bakarlar. Eskiden olduğu gibi dış alanlarda yağma ve talan olanağı kalmadığı için, şimdi emekçiler üzerinde had safhada bir sömürü gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar.

Bu noktada şu enflasyon, hayat pahalılığı meselesine de biraz değinmek gerekir. Çünkü bu, sistemleşmiş, çok yaygın ve toplumu tutan bir canavar biçiminde gelişmektedir. Bunun tarihi anlamı ve mevcut kapitalist sitem içinde önemli bir işlevi vardır. Eskiden, cumhuriyetin kuruluş döneminde artı-ürüne zorla el konulurdu, sömürü böyle soygun biçiminde yapıldı. "Senin bu kadar öküzün var şu kadar vereceksin, bu kadar ürünün var şu kadarını alcağız" denilerek ve bu zorla alınırdı. Bu durum egemen sınıfı belli ölçüde palazlandırdı. Şimdi sömürüyü bu tarzda yapamıyorlar, onun için yöntem değiştirmek durumunda kalıyorlar. İşte enflasyon bu yeni yöntemin, yeni soygun biçiminin adı oluyor. Elbette her işçini başına gidip "maaşından yarısını kes" diyemezler, köylünün elinden öküzünü, ürününü artık zorla alamazlar. Şimdi toplum, özellikle emekçiler biraz aydınlanmıştır, böyle kaba sömürüyü kabul etmeyecek kadar kendilerini biraz tanımışlardır. Orta kesimler de en azından maaşlarını biraz savunacak kadar uyanmışlardır. Bütün bu kesimler elbette güçlü örgütlere henüz sahip değildirler, fakat eskiye oranla epeyce

bilinçlenmişlerdir. Nitekim dünyanın diğer ülkelerinde %5'lik bir hayat pahalılığı ayaklanmalara yol açarken, Türkiye'de her gün astronomik rakamlara ulaşmasına rağmen hiç ses çıkmaması bir gerçeği ortaya koymaktadır. Fakat yine de egemen sınıfın eski yöntemlerle sömürü gerçekleştirmesi artık mümkün olmamaktadır. Sömürü yönteminin değiştirilmesi, sessizliği sağlayan yöntemlerin uygulanması gerekmektedir. İşte bu yeni yöntem enflasyon olmaktadır.

Biliniyor ki, enflasyon, toplumun alt kesimlerinin elindeki değerlerin aşırılması ve işbirlikçi-tekelci sanayi kesiminde değer akışının güçlendirilmesi için bulunan bir yöntemdir. Yani eskiden zorla el koyma biçiminde yapılan hırsızlığın, soygunun daha gizli bir tarzda sürdürülmesidir. Soygunun kolayca tespit edilemediği, hırsızın, soyguncunun herkes tarafından görülemediği bir yöntemdir. Mali politikalarla oynayarak, bol bol para basarak, ha bire zam yaparak değer aşındırmaktır. Bu biçimde değerler bir kesimin elinden alınarak diğerine verilmektedir. Türkiye'de kapitalizmin gelişmesiyle birlikte, özellikle 1970'lerden itibaren hayat pahalılığının sürekli artması, bunun burjuvazinin sermaye biriktirmesinin tek yolu olmasındandır. İşçi ve köylüler, orta kesimler üzerinde sömürünün yoğunlaştırılması açısından mutlaka başvurmaları gereken bir yöntemdir. Günümüzde bu kadar had safhada uygulanması da kaçınılmazdır. Bu, sistemin doğası gereğidir. 12 Eylül askeri-faşist darbesi, bu noktada da 12 Mart'ın yetkinleştirilmesinden başka bir şey değildir. 12 Mart'ın çizdiği program, bu sefer daha dört başı mamur bir tarzda uygulanmıştır.

Türkiye'de işbirlikçi kapitalizm artık holdingleşmiştir; bazı holdingler elinde Türkiye tamamen parsellenmiştir. Evren-Özal yönetimi, işte bu gelişmenin temsilcisidir. Açıkça görülüyor ki, çıkış yapmak isteyen holdingci kesim yine orduya ihtiyaç duymuştur. Bu sefer parlamentodan, partilerden, hatta cumhuriyetin birçok yerleşik geleneğinden tümüyle kurtulmak istemiştir. Devrimci kabarış var ki, zaten onun tümüyle ezilmesi gerekmiştir. Geriye, holdingci çevrelerin çıkarlarını günlük olarak dikkate alan bir hükümet, ona günlük emir veren ve göz kulak olan generaller ve sözüm ona "danışma meclisi" adı verilen piyonlar topluluğu kalmıştır. Çok açık ki, bu tablo, son derece dar bir çıkar grubunu temsil etmektedir. Generallerle holdingler zaten iç içedirler. Silik toprak ağalarının çıkarları, iç tüketim ve iç ticaret son derece daraltılmıştır. Her şey, generallerle sarmaş dolaş olan dış ticaret grupları, bankalar, holdingler ve iri bürokratların çıkarlarına göre düzenlenmiştir. Türkiye'yi işte bunlardan oluşan dar bir azınlık yönetiyor. Türkiye tarihinin en vurguncu takımı olan bu kesim, hayat pahalılığını korkunç boyutlarda geliştirerek emekçileri soyup soğana çeviriyor. Toplumun elinden aldığını dışarıya satarak vurgunu ket ket artırıyor ve uluslararası sermayeye değer transfer ediyor. Bütün bunlar son derece dar bir kesimin elinde olunca, işte karşımıza en diktatör, en kanlı, en şovenist bir iktidar çıkıyor. Türk rejiminin günümüzdeki durumu işte budur.

Bu rejim, tarihin hiçbir döneminde görülmemiş bir sermayeyi dar bir kesimin elinde yoğunlaştırmıştır. Türkiye'yi tarihinde görülmemiş bir biçimde dışarıya açmıştır. Yani sömürüyü uluslar arası sermayeyle ortak yapmaktadır. Rejim, iç ve dış politikasını tümüyle buna hasretmektedir. Bunu önemli oranda enflasyon, yani hayat pahalılığı biçiminde sağlamaktadır. Bu temelde yeni holdingler ve bazı topluluklar gelişiyor. Bunlar, Türkiye'yi çeşitli açılardan kendi aralarında paylaşıyorlar. Böylece küçük mülkiyet siliniyor ve büyük mülkiyetin bu biçimi yaygınlık kazanıyor. Burjuvazinin bu kesimi kesin egemenliğini koruyor. İşte bu gelişmenin günümüzde geldiği evre, ekonomik, sosyal ve siyasal olarak en bunalımlı bir dönemin içine grimerdir. Böylesi dönemler, zaten devrimle karşı-devrimlerin iç içe gelişmesi dönemleridir.

Türkiye'nin 1980'le içine girdiği dönem, öyle sıradan bir askeri darbe dönemi değildir. Böylesi dönemin darbeleri, gittikçe artan bunalımlara karşı geliştirilen, karşı-devrimci niteliği sürekli gelişen, aynı zamanda karşı-devrimden çıkarı olan kesimlere dayanan ve bu çıkarları esas alan darbelerdir. İşte 12 Eylül, bunun en gelişmiş biçimidir. 12 Eylül, karşı-devrimin sürekli ve en yoğun tarzda geliştirildiği, emekçiler aleyhine her türlü tedbirin en ağır tarzda alınıp sürekli kılındığı, bir avuç holdingci çevrenin çıkarlarını en ileri düzeyde geliştirmek için bütün tedbirlerin alındığı ve bütün bunların da açık ordu gücü temelinde ve faşist terörle yürütüldüğü bir sitemin adıdır. Kendisine sivil yönetim denilen Özal hükümeti ise, bu sistemin asma yaprağıdır. Bu sitem, generallerin, bankacıların, tüccarların, sanayicilerin, yani büyük soyguncu takımının çıkarlarını en

iyi denkleştirdikleri ve bu temelde bütünlüğü korumak için olmazsa olmaz anmasıyla hareket ettikleri bir sistem durumundadır. Evren'in sık sık sözünü ettiği bütünlük işte budur; "parçalanırsak hepimizi yutarlar" demeleri, işte bu gerçeğin ifadesi olmaktadır. Bu durum onları, bağnaz, gerici, faşist, eli kanlı bir politikayı yürütmeye zorunlu kılmaktadır.

Bütün bunlar, şu sonuçları ortaya çıkarmaktadır: Burjuvazi eliyle Türkiye'de sivil toplumun gelişme şansı yok denecek kadar azdır. Kendi deyimleri ile bu şansı yakalayamamışlardır. Sivilleşme doğrultusundaki çabalar hep askeri darbelerle karşılanmıştır. Burjuvazi, bu konuda topluma öncülük edememiş, hep orduya ve ordunun toruna sığınmıştır. Halkın sınırlı tepkileri ise çok gaddarca bir tarzda ezilmiştir. Artık geriye kalan tek şey şudur: Devrimci çıkış, halkın devrimci çıkışı. Aslında halkın da tek doğru yol olarak gördüğü budur. Sivil toplum, ancak devrimle ve devrimci yöntemle gelişen bir toplum olacaktır.

Burada şunu açıklıkla belirtmek gerekir ki, askeri yönetimlerle toplum ve özellikle sivil güçler iğdiş edilmişlerdir. Ordu geleneğinin, paşa geleneğinin Türk toplumu üzerindeki imajı çok güçlüdür. Toplumda asker denilince akla yiğit ve her şeye hakim kişinin gelmesi, sivil denilince de silik, ikinci planda kalan kişinin düşünülmesi buradan ileri gelmektedir. Çünkü, asker hep hakimdir, hep gelişmeleri kontrol eder, yönlendirir, denetler; sivil ise, hep boyun eğer. Bunu partiler düzeyine de yansıtmaktadırlar. Türkiye'de partiler kişiliksizdir, ilkelerini kendi elleriyle ir günde rafa kaldırabilirler. Partiler içindeki liderlerin çoğu sevil elbise giymiş eski paşalardır, korucuları arasında hep eski generaller yer almaktadır. Sivillerin durumunu anlamak açısından sözüm ona en belirgin olan Menderes örneği incelendiğinde korkunç bir zavallılaşma tablosu görülecektir. Menderes'in hayatı şimdi daha iyi izah edilmeye çalışılmaktadır. Onu korkunç bir sonu vardır ve çöküşle noktalanmıştır. Onun şahsında çöküşe giden aslında aciz sivil bir kişiliktir. Adam gerçekte siyasi bir güç olamıyor, biraz ekonomik gücü var ve onula kazanmak istiyor, fakat ordu bunu kabul etmiyor. Ordu kişiliği, ordu zoru, ordu kuvveti onu eziyor ve Menderes'in başına gelmedik şey kalmıyor. Ordunun onu bitirishi son derece düşündürücüdür ve iyi anlaşılması gerekir. Onların şahsında yaşanan şey, aslında sivil güç ve otoritenin felç olması, nefes alamaması durumudur. Bu, burjuva ve gerici nitelikte de olsa, bir başbakanın ne hale getirildiğinin hazin bir örneğidir.

Kendini Menderes'in devamı olarak ortaya çıkaran Demirel, biraz daha kurnaz davranmaya çalışıyorsa da, askerler onu da bir palyaço, tam bir keloğlan durumuna getirmişlerdir. İkiide bir hükümetten kovarak, muhtıralarla ve mektuplarla tehdit ederek bu duruma düşürmüşlerdir. Şapkasını alanın kaçtığı bir ortamda, Demirel'in bütün derdi, generallerin baskısından biraz kurtulmak olmuştur. Ve bu anlamda belki de daha onurludur. Ecevit'ten daha fazla generallere karşı şahsiyetini ispatlamak istemektedir. Demirel'in bütün tarihsel işlevi budur. Bir sivil siyasetçi olarak, ordunun biraz kendi denetimi altında olmasını istemektedir; "politikayı biz yapıyoruz, parlamentoyu ve partileri biz temsil ediyoruz, o halde ordu bizi dinlesin" demektedir. Yani biraz Batı'dakine benzer bir biçimde, orduyu kısmen sivil yönetimlerin denetimine alma istemi vardır. Ancak ordunun bunu kabul etmediği ve de etmeyeceği çok açıktır. Demirel'in gücü ile ordunu gücü ortadadır. Kaldı ki, Menderes'e göre Demirel daha siliktir. Menderes, biraz sivil konumlu ve şahsiyetlidir, bu işi daha oturaklı götürmek istemiştir. Ve belli oranda da yürütmüştür. Demirel ise, ilkelerine, partisine ve parlamentoya ihanet etmiştir. Çünkü, o da şapkasını alıp kaçmıştır. Siliktir ve orduya karşı ilkelerinin savunucusu değildir. Yani burjuva anlamda da tam bir oportünisttir. Menderes'ten daha oportünisttir. Bu nedenle de kişiliği çok zayıftır. Ama buna rağmen, halen her oportünist gibi parlamento, partiler, sivil politika, demokrat Türkiye kelimelerini ağızdan düşürmek istemektedir. Şimdi biraz daha tutarlı olmak istiyorsa da, Türkiye gerçeği gereği aslında lafta kalmaktadır. Milyonluk partisi yine bir günde kapatılabilir, ancak buna ses çıkarmaz, radikal bir direniş içine giremez. Boyun eğicidir, teslimiyetçidir, ama halen de kitleyi ve siyaseti bırakmış değildir.

Ecevit'e gelince, o tamamen devletçidir, bu anlamda Demirel'den daha da gericidir. Onu solculuğu resmi solculuktur, devlet ve ordu solculuğudur, kaynağını Osmanlı paşalarından ve M. Kemal'den alan paşa solculuğudur. Her ne kadar halkçı gibi görünmeye çalışıyorsa da, yaptığı tamamen devlet otoritesine dayanan bir solculuktur. Bismark geleneği hatırlanırsa, onu sosyal

demokrat partiyi revize etmesine benzeyen, ama daha silik ve daha kötü bir tarzdaki kopyası gibidir. Demirel'e göre uşağın uşağıdır, üçüncü kuşakta bir ordu yamakçısıdır.

1980'le devreye sokulan bir de Özal ailesi ve Malatya gerçeği var. Belli ki, bunları biraz da en kişiliksiz çevrelerden seçmektedirler. Özal, sınıf temeli olmayan bir bürokrattır, son derece feodal önyargılarla yüklü bir ailenin içinden gelmektedir. Bu nedenle uşaklaşmaya çok uygundur, sivil geleneği yoktur, tamamen kapıkulu ve bir iktidar figüranıdır. Düzenin ve zor gücünün uşağıdır. Böyle bir adamın, ordunun elinde bir kukla gibi hareket edeceği açıktır. Sivil klik denilen Demirel, ona göre daha onurludur. Özal, Menderes ve Demirel'in deneyimlerinden çıkardığı sonuçlarla generallerin politikasını tamamen dikkate alan, ABD'nin en çok desteklediği, generallerin kişiliğine de en uygun bir hükümet başkanıdır. Onun karşı çıktığı paşalar emekliye ayrılacak olanlardır, yani karşı çıkışları sahtedir. O, ekserlerin güdümünde en silik, en şahsiyetsiz, en güçten düşürülmüş bir kişiliktir; gerisinde holdinglerin, tekellerin, müteahhit ve tüccarların olduğu sözde siyasi bir grubun başıdır. Özal hükümeti, askerler tarafından en çok iğdiş edilmiş, güçten düşürülmüş, askeri güce en çok tapınır hale getirilmiş, elinde en çok sermaye yoğunlaşmış, demokratik geleneklere en çok karşı olan, ilkesizliğin en çok yoğunlaştığı, zorun emrine en çok giren, böylece de faşist nitelikte yeni bir gruplaşmayı temsil eden bir hükümettir. Bu hükümetin ordu gücü sayesinde iktidara geldiği bilinmektedir. Bu hükümet, sivil klik rolünü geliştirmek bir yana, sivil kliği de kendi içinde dejenere eden, çürüten bir güçtür; uluslar arası sermayenin istediği politik değerlerin, askeri-faşist organizasyonun bir mihrağıdır. Bunun kişiliği olan Özal, bu konuda biraz da ustadır. Toplumsal, siyasi ve sosyal eğilimleri faşizmin ve ordunun hizmetine uygun hale getirmede, hepsini birleştirmede, bunun için siyasi arenayı ve ekonomiyi kullanmada çok usta birisidir. Zaten bu yüzden hükümet başkanıdır ve bu yüzden belki de hükümet etmeye devam edecektir.

Özal hükümeti karşısında burjuva muhalefet olarak iki eğilim gelişmek durumundadır. Bir tanesi sivil toplumu temsil etmek iddiasında olan sosyal-demokrat muhalefettir. Bunun devletçi karakterini son derece fazla olduğu bilinmektedir. Diğer Demirel'in muhalefettir ki, bunun da burjuva demokratik toplumu oluşturup oluşturamayacağı geçmişine bakılarak kestirilebilir. Böylesi bir alternatif ne kadar varlık hakkı tanınabilir. Mevcut Evren-Özal kliğinin durumu incelendiğinde, bunlara biçilen alanın sınırlı olduğu görülüyor. Bunlar, toptan tasfiye edilmeleri istenilmediği için ayakta dururlar. Yoksa kendi güçleriyle ve mücadeleleriyle değil. Olası bir durumda belki yararlanılır bir araç olabilirler diye bunların varlıklarına müsaade edilmiştir. Yasaklıydılar, yasaklı olmaktan nasıl çıktıklarını ve icazetli olduklarını biliyoruz. Bunların sivil burjuva toplumunu geliştirme şansını, tarihi temellerine ve mevcut devlet-ordu sistemine bakarak değerlendirdik ki, bu çok sınırlıdır. Yine de, Batı'ya öykünerek, böyle bir alternatif canlı tutmak isteyeceklerdir. Büyük ihtimalle de bunlar, gelişen devrimci muhalefete karşı bir oyun, bir alternatif olarak tutulmak istenecektir.

Sivil toplum halk devrimleriyle gelişir (Türk aydın solculuğunun devletçi niteliği ve PKK devrimciliğinin temel özellikleri)

Türkiye'de ve tabii Kürdistan'da sivil toplum ancak halk temelinde ve halkın da en ilerici sınıfı olarak proletarya önderliğinde gelişebilir. Doğru devrimci sınıf olarak proletaryanın önderlik ettiği bir sivil toplumsal hareket ancak başarılı olabilir. Bu hareket, tümüyle devlete karşı, orduya karşı, resmi topluma karşı gelişmek durumundadır. Bu konuda, burjuvazinin, resmi toplum dışında bir hareket oluşturması bir yana, tamamen onun kulu, kölesi olma biçiminde bir gelişmeyi yaşadığı çok iyi görülmektedir. Burjuvazinin bir seçeneği temsil edemeyeceği çok açık olduğuna göre, devlete karşı, özellikle onu ordu geleneğine ve resmiyetine karşı, temelde halka ve onun her düzeydeki çıkarlarına, gücüne ve geleneklerine dayalı çıkış, tek doğru ve sonuç alacak sivil toplumsal çıkıştır. Toplumun güç kazanması, bu noktada devrimin güç kazanması biçiminde karşımıza çıkıyor. Toplumsal kişiliğin güç kazanması, devrimci kişiliğin güç kazanmasına bağlı olarak ortaya çıkıyor. Böyle olduğunu yaşadığımız pratik çok açık gösteriyor. Türkiye'de aydın,

eğer sivilleşmek istiyorsa, yani ordu geleneğinden kendini kurtarmak istiyorsa devrime bağlanmak zorundadır. Devrime bağlanmadan halka bağlanmak zordur. Halka bağlanmak için mutlaka devrime bağlanmak gerekiyor.

Türkiye’de solun devletçi olmaktan kurtulamaması, hep orduya, devlete, devletle haşır-neşir olmuş bir sınıfa dayanması, onun yenilgisini temel nedenidir. Çünkü devrim, sivil karakterde olmak, yani orduya, devlete, onun kültürüne, onun bütün çıkış biçimlerine karşı gelmek zorundadır. Türkiye’de bunu yapamadığı, hatta buna dayandığı ve lafta devrimcilik tasladığı için, elbette ki ezilmek durumunda kalmıştır. 12 Mart ve 12Eylü dönemlerinde solun hemen ezilmesinin temel nedenlerinden birisi budur. Devletçi gelenekle ilişki ve hatta “sol cunta” adı altında cuntaya dayalı bir devrim beklentisi, 12 Mart’ta çok biraz bir biçimde yaşanmıştır. Aslında bunun daha çok TKP’nin doğuşundan başlatmalıyız. 1920’lerde komünist hareket idaresini paşaların çıkardığı izne bağlar; 27 Mayıs’ta solculuk tümüyle “Milli Birlik Komitesi”ne bağlıdır, 12 mart’ta da (ki, 9 Mart’ta bir sol darbeden söz edilirdi) umudunu bir sol cuntaya bağlamıştı. Yani hepsi olmasa önemli bir kısmı bununla hastalıktır. 12 Eylül’e gelindiğinde solun bu durumu aştığı söylenemez. Devlet geleneğinden kopmak istemiş, fakat halkla bütünleşememiştir. Halkın sözcüsü olmak isteyenler halkı görememiştir. Halk için parti, halk için hareket, halk için doğru çalışma tarzı yoktur. PKK içinde de bazılarını halka neden despot gibi yaklaştığı, kendini burada ele vermektedir. Halkla neden sağlam bağlar yok? İşte bu soru cevabını, resmi devletçi kültürden nasiplenilmiş olunmasında bulmaktadır.

Şu çok iyi açığa çıkmıştır ki, gerçek halk aydını olarak derinleşmemek, kişiyi halkın karşısında son derece gerici ve sekter kılmakta, tasarrufçu ve bastırmacı yapmaktadır. Ve bu da, egemen sınıf geleneğiyle bütünleşmiş resmi devlet geleneğidir. Bunun halkçılıkla alakası yoktur. Halkla neden bütünlenilemediği ve kaynaşamadığı, ağızların neden bölük-pörçük laf yaptığı ve kişiliklere neden hakim olunamadığı, izahını burada bulmaktadır. Bu kültür geleneği ve oluşumla yarım aydın, sahte aydın durumunda kalmak, böylesi bir sonuç ayartmaktadır. Bir de bizde feodal kalıntılar var ki, bu durum onunla birleşince elbette tanınmaz bir halk politikacılığı ortaya açıklamaktadır. Demirel’in halk politikacılığı, bizim solcuların da halk politikacılığıdır. Çoğunun halkla ilişkileri, onları devrime kaldırmamaktadır; mahalle politikacıları gibi biraz ağalık, biraz jandarmalık, biraz da polislik yapılmaktadır. Elbette bu kişilik halkı örgütleyemez, halk önderi olamaz. Bizim kitle çizgimizin doğru ve yeterli uygulanamaması, tarihi ve siyasal temelini buradan almaktadır. Resmi düzenin şekillendirdiği kişilikte, devletçi Kemalist gelenekle, ortaçağ kalıntılarının kişilikler üzerindeki hakimiyetle fazla yol alınamayacağı açıktır.

1960-80 arasındaki Türkiye’de bu yapı çok yaygın bir durumdur ve hepinizin yaşamı bu tarihlere denk düşmektedir. Kendinizi sosyal, ulusal olarak tanımladığınızda böylesine bir ortamın içinde bulmuşsunuzdur. Şimdi bu ortamda eleştirel bir yaklaşım olmayınca, ortamın ne olup ne olmadığı, neye ve kime hizmet ettiği, bundan nasıl kurtulmak gerektiği gibi konularda temel bir felsefe ve yaklaşım geliştirme doğrultusunda gerekli çaba olmayınca, buradan hemen tasfiye olacak sol ortaya çıkmaktadır. Mezhapçı gruplar iki günde kurulup iki günde bozulmaktadır. Sık sık kendini aldatma, yanıltma, kırk yamalı bohça gibi ortada durma, kararsız, istikrarsız, yalpalayan, içinden çıkılmaz bir durum yaratma bu nedenledir. Bunun hiç de iç açıcı bir ortam olmadığı açıktır. Türkiye aydın yapısının bu yıllarda tam bir çıkmaz içinde kalışı ve Türkiye solunun bugünkü zor durumu temellerini buradan almaktadır. Tabii bu dönemde soylu bir devrimci gelenek ve büyük bir halk hareketi de olmayınca ve sert faşist baskılar peş peşe gelince, bu tabaka, ister kendini örgütlersin isterse örgütlendirmesin, her türlü soysuzluğun yaşandığı ve hatta faşizmin kadrolarının derlendiği bir kesim olduğu gibi, köksüz solculuğun da kaynağını oluşturuyor. Oportünizmin kaynağı olduğu kadar milliyetçiliğin de kaynağı oluyor. Bunların olamadığı şey nedir? Daha fazla baskı ve sömürü altına alınan halk kesimi ile çıkarları devlette dile getirilen egemen sınıflar arasındaki kavgada saf tutamamadır. Bunlar, ikisini ortasında sallanma, sözüm ona ikisini de kendisine çekme, yani tam bir küçük-burjuva orta kesim hayalciliği ve bu hayaller tutmayınca da kendine ve topluma ihanet etme, bu noktada her türlü demagojiye bürünme, bunalım, hiçbir değer tanımadan sonuna kadar yozlaşma durumunu yaşıyorlar.

O halde, Türkiye'nin bugün yaygınca yaşadığı sosyal ve siyasal bunalımın böylesine bir sınıfsal temeli de vardır. Özellikle devrimci örgütlenmelerin gelişmeyişi bu sınıfsallıkla ilişkisi bulunmaktadır. Bir kuşağın çok feci bir biçimde ezilmesi, kendini toparlayamaması, örgütleyememesi bu nedenledir. Durum böyle olunca, gerek 12 Mart döneminde ve gerekse 12 Eylül'ün gelişiminde neden halkın muhalefetine gelişemediğini anlamak şimdi daha kolaydır. Çok açık ki, buna talip olan, bunu esas alan, bu konuda şiddetli bir ihtiyaç duyan yoktur. Peki halk önderliği ve halk örgütleri nasıl gelişecek? Açık söylenmese de, halkın, sadece kullanılması ve yeri geldiğinde de atılması gereken bir nesne olarak görüldüğü açıktır.

Demek ki, Türkiye solunun bugünkü yapısının sınıfsal temelini böyle koymak gerekir. "Sosyalizm yetmedi, sosyalizm bunalıma düştü" gibi izahlar kesinlikle gerçekçi değildir. Devrimci çıkışlar vardır; ama bu çıkışlar, teoride devletin resmi anlayışını aşamamış, pratikte de kolayca ezilmişlerdir. Bununla birlikte bozulmuşlar, adeta eski mezheplerin kalıntılarına benzer bir görünüm almışlardır. Daha çok yozlaşma ve bunalımı yaşadıkları için, devletin her yeni hamlesi karşısında ayakta duramamışlardır. Benzer durum, kendisine sivil burjuva klik denen kesim için de geçerlidir. Bunlar, zaten ordu ile içli dışlıdır, ayrı parti ve siyaseti ordunun denetimi dışında ve ona rağmen sürdürecektir ne güçleri ve ne de öyle gelenekleri vardır. Bütün bunlar göz önüne getirildiğinde, 12 Eylül faşist rejiminin daha sonraki tüm gelişim sürecinin neden fazla tepki görmediğini ve böyle rahat işlediğini anlamak zor değildir.

Şimdi burada özenle üzerinde durulması gereken şey, Türkiye'de ortaya çıkan böylesi bir aydınlaşmanın tehlikeli sonuçlarıdır. Buna, aslında aydınlaşma da değil, devletçi dogmaların etkisi altında yaşamak denilebilir. Bu yapıda isyancı özellikler törpülenmiş, halk silinmiş, sadece devlet yüceltilmiştir. Ekmek kapısı, güç kapısı devlettir, yüce olan, büyük olan devlettir, saygı duyulması gereken devlettir! Ve ona baş kaldırılamaz! Halk ise beş para etmez bir sürüdür! Gerçekten de böyle bir yığın haline getirilmiştir. Hiç kimse, içinden çıktığı bu kabuğu beğenmemektedir. Kurtuluşu devlet kapısında elde edeceği bir işte, bir memuriyette aramaktadır. Aslında devleti de anlamayan bu devletçi felsefede, devlet, her şeyin kendisinde bulunabileceği bir sığınak, bir ekmek kapısıdır. "Devlet baba" düşüncesi, işte bunu ürünü ve gereğidir. Kişi, işini, ekmeğini, sağlığını, güvenliğini, her şeyini devlette arayınca, artık burada gelişen devletçi bir ruh olur, bu da hep devlete tapınmayı ve boyun eğmeyi beraberinde getirir. Böyle bir kişilik, örneğin bir öğretmende ifadesini bulduğunda ve bu öğretmen bir köye gittiğinde, kesinlikle köyün ve köylünün sorunlarıyla uğraşmaz, köylünün örgütlenme diye bir sorunu olduğuna inanmaz, hatta buna sınıksız kapalıdır. Onun tüm yaptığı, köylüden nasıl üstün olduğunu sosyal yaşantısı ile göstermeye çalışmaktır. Bunun için evini ayırır, konuşmasını ayırır, ailesini ayırır, tüm derdi köylünün üstünde bir yaşam tutturmaaktır. Böyleler popülist bile, yani halk kuyrukçusu bile olamaz; sonuna kadar halka kapalı, okullarda etkin bir biçimde yer ettirilen Kemalist ideoloji tarafından şekillendirilmiş bir sözde aydınlardır. Halk saflarından da gelmiş olsalar, bunların durumları böyledir. Çünkü, kendilerini halktan ayrıcalıklı hissederler; onlara göre, kendilerini besleyen tanrı devlettir, maaşı oradan gelmekte ve bütün güvencesi oraya dayanmaktadır. Duygularıyla ve maddi çıkarlarıyla devlete böyle bağlana birinin, halkı esas alması, halkı örgütlemesi ve eyleme kaldırması düşünülemez. Bir de buna, gittikçe daha fazla devlete bağlanması ve kendini halktan üstün tutarak ondan tecrit etmesi eklenince, böyle bir aydın, ne kadar solcu gözükmüşse gözüksün, tektir; tek olduğu için de korkunç güçsüzdür, güçsüz olduğu için de devlete tapınır.

O halde, bu durum, resmi devletçi aydın anlayışı, Türkiye'de neden demokratik bir aydın hareketinin ve bir halk hareketinin gelişmediğini çok iyi açıklamaktadır. Devlete başkaldırmak ve onun büyüklüğüne göz dikmek bir yana, devleti olumsuz görmek bile bu anlayış açısından tehlikelidir, günahıdır. Din, zaten yüzyıllardan beri bunu söylemiştir. Resmi ideoloji de, bunun ne kadar tehlikeli ve ne kadar saygısızlık olduğunu sürekli işlemektedir. Bu, okulda, camide, kışlada yaygın olarak işlenen bir husustur. Böyle oluşturulan bir tip, kesinlikle tekleştirilmiş ve devlet karşısında atomize edilmiş bir kişiliktir. Bu kişilik, mevcut özellikleriyle ezilmiştir, teslim alınmıştır, örgütsüz bırakılmıştır. Türkiye'nin sözde aydını, aslında bu kişiliğin sözcüsüdür, kendisidir; o, devletin güçten düşürmüş olduğu halkın neden boş olduğunu, alçak olduğunu, düşkün

olduğunu propaganda etmekle uğraşır; yine neden devletin güçlü olduğunu, devlete tapınmak, devleti kutsal görmek ve ona baş kaldırmamak gerektiğini propaganda eder. sol aydın, devletçi geleneğin etkisi altındaysa daha da çok böyledir. Bunlar, hep birlikte, 1960-70/80’li yıllarda zor duruma düşen devleti, daha güçlü bir devlet haline getirmek, yeni bir sistemle biraz daha demokrat görüntüye kavuşturmak, batı karşısında biraz çekici kılarak ve kitle temelini genişleterek yaşatmak isterler. Kesinlikle yıkma ve devrimci bir dönüşümü geliştirme düşüncesi yoktur. 1970’lerin başında bazı gizli devrimci gençlik grupları oluşmuş olsa da, devleti yıkmak bir yana, bunların kendilerini bile çok kısa bir süre yaşatamadıklarını biz çok yakından gördük. Bunlar, devleti yıkmamanın tarihsel temellerini ve teorik çerçevesini önemli ölçüde görememişlerdir. Yine halkı tüm yönleriyle görememişlerdir. Devletçi düşünceden kopuşları tam değildir, halkı esas almaları tam gerçekleşmemiştir. Sol, 1970-80 arasında da, ana hatalarıyla bunu aşmış olmaktan uzaktır. Burada solun mezhepleşmesi durumu vardır. Devrimci bir çıkış devlet karşısında ezilince, tıpkı eski dinsel çıkışlarda olduğu gibi, mezhepleşme dönemi başlamıştır. Türkiye solculuğunda bu anlamda bir gericileşme de söz konusudur. Devlete ulaşma, onu aşma, bunun için halk temeline dayanma düşüncesi ve pratiği yerine, adeta mezhebi, aşireti, kabileyi korumak gibi grubun varlığını korumayı esas alma, bunun için daralmak ve böylece tasfiye olma durumu yaşanmıştır. Devlete karşı henüz direnişe geçirilemeden içine girilen durum budur. Yine örgütlenme açısından da, özellikle önem taşıyan örgütlenme şiddetli bir ihtiyaç duymamaları vardır. Gerek içinde yetiştikleri devletçi resmi anlayışa sahip olma ve gerekse halka karşı sürekli koşullandırılmış durumda bulunma, bir de halk saflarından geliyorsa sürekli kendilerini küçük ve yetkisi görme, onları daha baştan örgütlenme alanının dışına itmektedir. Dolayısıyla, bu konuda önderlik etmesi gerekenler, daha başlangıçtan itibaren kendilerini mahkum etmiş oluyorlar. Bir kez kişilikte devletin resmiyetine öykünme ve ona ulaşma esas gaye olarak alınınca, halktan kopuş ilericilik olarak, halktan uzaklaşma modernleşme biçiminde görülünce, böyle bir aydının gerçekleştireceği hiçbir şey kalmamış demektir. Bu, sadece hayallerinin, rüyalarının bir üreticisi olmaktan öteye bir varlık değildir.

Şimdi bunu çeşitli biçimlerde kendi yaşamımıza uyguladığımızda göreceğiz ki, aslında yaşamamız bütün bunlarla eş doğrultuda gelişmiştir. Amacı ve içeriğinin ne olduğu fazlaca bilinmemiş, eğitim adına sunulan birçok şey sadece ezberlenmiş, onu gözden geçirme, ondan kuşku duyma, onu düşünceyle geliştirme diye bir şeye gereksinme bile duyulmamıştır. Böylece buna bir de ortaçağdan kalma aileci, ulusallaşmamış, toplumsallaşmamış geleneklerin etkisi de eklenerek, bizim tip ortaya çıkmıştır. Bu da başa bela bir tiptir. Bu tipin 1960-70’li yıllarda ne kadar yaygın ve etkin olduğu, çoğunuzun içinden geldiği ortamın da bu ortam olduğu düşünülürse, örgütlenme meselesindeki durumlar daha iyi anlaşılır. Bu konuda her türlü küçük-burjuva saplantılar, yanılgılar, aldatmacalara had safhadadır. Kişilik bir kez halka kapalı oldu mu o zaman devlete ulaşmak isteyecek, bu imkan olmayınca da kendini yaygın demagogik yöntemlerle aldatmakla uğraşacaktır. Böyle kişiliklerde soylu bir eyleme yönelme yok, devlete ulaşma da mümkün değil, o zaman böyleler hayallerle ve geriliklerle oynuyorlar, birbirleriyle uğraşıyorlar. Özellikle kişisel plandaki çatışmacılığın, sürtüşmeciliğin temeli işte budur. Böylesi tip daima dar düşünüyor, örneğin toplumu değil, hep aileyi düşünüyor, yanındakiyle birleşmeyi ve eylem geliştirmeyi değil, çekişmeyi esas alıyor. Bu, aslında Türkiye’nin 1960-70’li yıllarında sınıf temeline kavuşan, hem devletten ve hem de halktan uzaklaştırılmış, ideolojik olarak seçkin bir devletçi anlayışa sahipken pratikte bunun dışına atılmış olan, bu nedenle tam bir kaos ve çürüme içinde bulunan bir tiptir. Bu tip, Türkiye solculuğunda bu denli güçlü olan oportünizmin ve sosyal şovenizmin maddi temelini oluşturur, tutarlı ve doğru devrimci örgütlenmelerin geliştirilememesinin de esas kaynağıdır.

Bugün bu tip Türk aydını, ne yaparsan yap güçlü bir devrimci örgüte gereksinme duymamaktadır. Hatta, gerekli olan yine teorik gruplar oluşturmak, bir dergi çıkarmak ve onun etrafında bir ahbap-çavuş grubu yaratmak olduğunu söylemektedirler. Devlete yönelmeyecek, düzene alternatif olmayacak böyle solculuğun başını Amerika dahi çekmek ister. Devlete yönelmeyen, onun temellerini oymayan ve halkı esas almayan solculuğa, komünizm adı da verilse, o, devrimci örgütlenme önündeki en tehlikeli engeldir. Çok açık görülmüştür ki, bu tip kişilik, devrimci halk örgütlenmesi önünde her türlü engelin yeşermesine göz yummaktadır. Geçmişte

Türkiye’de yaşanan ve bugün de yaşatılmak istenen budur. Dergiler kuruldu, şimdi partiler kuruluyor ve hepsi de bunu yeniden tekke kurmak için yapıyor. Bunlar, gerçekten de tarikatçı sol tekkelerdir. Ortalıkta çokça sol ve sağ tekke vardır. Tekelci kapitalizmin silik bir kopyası olan bu sol ve sağ tekkelerin hiçbirisi, düzene karşı yeni bir seçenek değildir. Daha da ötesi, bunlar devrimci örgütlenmesini önünde engeldirler ve böyle olması da kaçınılmazdır. Bu durumda olan kişiliklerin, devrimci bir hareket yaratamayacağı ve devrimci bir kişilik olamayacağı açıktır. Devrimci bir kişilik olabilmek için örgütçü kişilik gerekir. Örgütçü kişilik de, her bakımdan devleti aşan ve kendini alternatif hale getiren kişiliktir. Devleti aşmak demek, devletin dayandığı tüm tarihsel ve güncel sınıfsal, kültürel ve siyasal özellikleri aşmak demektir. Basit yiğitliğe ve lafçılığa geldi mi kimse kimseye sıra vermemektedir, basit iddiacılık, kendini üstün ve seçkin görme sürüp gitmektedir; bütün bunlar ara sınıfın kötü özellikleridir. Nitekim bize de herkes bunları dayatmaktadır. Böylelerinin bir incir çekirdeğini dolduracak kadar yarattığı değer yoktur, ama yine de son derece kendilerini beğenmektedirler. Kendini beğenmek biraz da güç olmayı gerektirir, fakat bunların herhangi bir gücü ve bir anlayış üstünlüğü yoktur. Olan, sadece kötü bir yanılgı, kendine sevdalanma, oportünizm ve şovenizmdir. Türkiye solu, bu tip kişilikler yüzünden onca katliamı, işkenceyi idamı yaşamış, sonuç yine devletin egemenliğinin daha da gelişmesi olmuştur.

Bu tip kişilik, aynı zamanda boyun eğmecidir, üstün söylediği her şeyi, nedenine bakmaksızın hemen kabul eder. yani bir provokatör bile bu tipi istediği gibi çekip çevirebilir. Bunun nedeni, sahip olunan otorite anlayışını, resmi devlet anlayışıyla karıştırmaktır. Bu, çok ciddi bir eksiklikler, çok büyük bir eğitimsizliğin belirtisidir. Bu konuda yılların çok ihmalkar bir tarzda geçirilmesi söz konusudur. Bir sosyalist olarak, bir demokrat olarak kendini eğitememe ve özellikle sosyalist olmama durumu vardır. Sosyalizme, sadece birtakım klişelerin ezberlenmesi biçiminde yaklaşılmaktadır. Sosyalizmin bir ülkeye uygulanmasını, mevcut devletin tahlili ve onun aşılması, bunun da uygun örgütlülük ve eylemlilikle yapılması, bu konuda sonsuz çabanı harcanması biçiminde ele alan bir anlayış ve pratik yerine, bunun tam tersi olan, sosyalizmi birkaç dogmaya indirgeyen, devleti aşma değil onu görmemeyi ve hatta onun dolaylı yansımaları yaşayan, devleti alt edecek devrimci örgüt ve eyleme yönelmediği gibi örgütlenmeyi tıkayan ve eylemi de olanaksızlaştıran bir anlayış ve pratik sergilenmektedir. Çok açık ki, böyle bir anlayış ve pratiğin sahibi, bitik bir tipten başkası değildir. Bu tipin yeni bir dünyayı kurması şurada kalsın, olanı da bozması söz konusudur. Kısaca, ilerici ve geliştirici değil, tümüyle gerici ve engelleyicidir. Türkiye’de bugün dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemiş baskı ve sömürünün bir kitle gösterisine bile yol açmaması işte bu nedenledir. Dünyada hiçbir hükümet, baskı ve sömürüyü bu kadar uzun süre ve iç içe götüremez. Ama Türkiye’de bu gerçekleşmektedir. Neden? Çünkü, Türkiye halkı, üzerinde her türlü baskı ve sömürü gerçekleştirilebilecek bir duruma getirilmiştir. Özal, bu konuda oldukça gözü karadır. Çünkü, halkın bu durumunu ve solcu geçinen aydının bu yapısını adam çok iyi biliyor. Bunu iyi bildiği için de, daha katmerli bir sömürüyü geliştirebiliyor, tekellerin güçlenmesi için ne lazımsa onu rahatlıkla yapabiliyor. Bu durum sürdükçe, belli ki iktidarda da kalabilir. Çünkü, halkın içinde bulunduğu durum buna uygundur; solculuğun durumu ise, son derece icazetli, son derece uşakça ve demagogcadır. Bu sol, olumlu gelenekleri de çok kötü kullanmaktadır. Bu, aslında tehlikeli bir yanıltma ve tefsiriye etmedir; ve olan direnmelerin devrimci özünü tasfiye ettirmedir. İcazetli solun günümüzdeki işlevi de bu olmaktadır.

Çok açık ki, halk açısından bu durum en kötü olanıdır ve bu durumun mutlaka aşılması gerekir. Bunun için de temelde halkı esas alan, tamamen gayri-resmi bir toplumu öngören, devletin dışında ve ona karşı olan, tarihte ve günümüzde sivil halk gücünün yaratıcılığına, inisiyatif gücüne ve bunun bütün özgün değerleri yaratacağına inanan bir yaklaşım şarttır. Sadece buna inanmak da değil, bizzat pratikte halkla bütünleşerek, onun kurtuluş ideolojisini, politikasını, örgütlenmesini ve eylemini oluşturarak hayata geçirmek gerekmektedir. Günümüz koşullarında sivil toplumsal çıkışın burjuvazi önderliğinde olması düşünülemez. Çünkü bunun maddi temelleri yoktur ve tarihi gelenek buna fırsat tanımamaktadır. Bunun, ancak proletarya önderliğinde ve halk temelinde gelişeceğini ortaya koymaktadır. Aydın, eğer gerçekten ilerici olmak istiyorsa, devrimci olma ve halka dayanma oranında bu sığata erişebileceğini kavram durumundadır. Halkın gücüne ve otoritesine, halkla

ilişkilere inanan, onu örgütleyen ve onun gücüne dayanan bir sivil güç olmak gerekmektedir. Yani, öyle jandarmalık taslayarak bu iş olmaz. Ne var ki, bu durumda olması gereken çoğu kişinin zor anlayışında jandarmalık kokmaktadır. Halkın silahlı gücü olma, onun askeri olma anlayışı ne kadar gelişim göstermiştir? Bu konuda tıkanma ve başarısızlık varsa, bu durum Türk ordu geleneğinden kaynaklanmaktadır ve nedenini kesinlikle orada aramak gerekir.

TC egemenliği altında, yani toplum üzerindeki katı ve sürekli hiyerarşik yapı ve yoğunlaşan resmi gelenek altında halk, iyice küçültülmüş, düşürülmüş, büzülmüştür. Devrim seçeneği sürekli boğulmuş ve halk kişiliği diye bir kişilik kalmamıştır. Son derece kendini yitiren, karakterden ve onurdan yoksun, “emredersin paşam” zihniyetiyle hareket eden, her devlet görevlisi önünde boyun eğen, kendine güvensiz, ancak hamal olabilecek ve basit kazanımlar uğruna çalışabilecek bir insan tipi yaratılmıştır. Bilirsiniz ki, orduda yaratılan çok kötü bir asker tipi vardır. Kendisine küfredilir, dayak atılır, köleleştirilir, ancak bu asker hepsine “emredersin komutanım” der. Aynı yapı toplum üzerinde de egemen hale getirilmeye, toplumda resmi askeri toplum özellikleri hakim kılınmaya çalışılır; “devlet baba”, “ordu millet” kavramları, üstün kavramlar olarak sürekli benimsetilir. Toplumun ve halkın getirildiği nokta budur. Mevcut düzen yüceltildikçe yüceltilir, adeta tanrı mertebesine çıkarılır. Tabii ki bunun sonucu olarak toplum kendisini hiçleştirdikçe hiçleştirir, kişiliksizleştirdikçe kişiliksizleştirir, tümüyle kendi öz gerçeğine yabancı bir durum yaşanır. Devlete karşı toplumsal güç kalmamış gibidir; zaten hepsi sefilleşmiş, silinmiştir. Türk egemenleri için halk, aslında yalnızca çalıştırılması ve dünyanın dört bir tarafına savrulması gereken bir hammaddedir, bir sömürü nesnesidir; kendine değer üretmemesi, kültür üretmemesi, siyaset üretmemesi, güç olmaması gereken bir moloz yığındır. Halkın her alanda kendini geliştirmesine imkan verilmemiştir. Bu yönlü çabalar, sürekli ve tümüyle ezilmiştir. İşte günümüz Türkiye’inde halk geleneğinin çok silik kişiliğe sahip olması, kaynağını buradan alır. Halk geleneğinin ve halk sözcülerinin yok denecek kadar zayıf olmasının nedeni budur.

Devrimci saflarda olmalarına rağmen, bu yapının ürünü olan kişiliklerin zayıflığı bilinmektedir. Nitekim devrimcilik iddiasında olsalar da bu tür kişilikler yoklandığında görülecektir ki, gerçekte devrimci bir kişiliğe ve halk temeline sahip olmanın çok uzağında yaşanmaktadır. Bu kişilik ne kadar kudret sahibidir, yaşam ilkesi nedir, ne kadar anti-devletçidir, halkın gücüne ne kadar inanmıştır, aslında belli bile değildir. Çoğunlukla gün geçirmeye çalışılmaktadır. Elbette bunu, belirttiğimiz gibi, derin tarihsel ve güncel nedenleri vardır. Devletin güdülendirdiği, küçülttüğü, giderek hiçleştirdiği kişilik bugün bile çok az fark edilmiştir. Bu güçsüzlüğün pratikte nasıl korkunç bir şekilde yaşandığını anlattık. Aile, okul vb çevreler belki belli bir kültür ve birtakım yetenekler kazandırabilir; fakat, acaba bu yeteneklerle ne elde edilebilir? Olacağı taş çatlırsa bir memurluk veya küçük bir iştir; kaldı ki, bu bile şüphelidir. Dünyanın dört bir tarafına bile gitseler insanlarımızın ne elde edebileceği çok açıktır. Sözüm ona aydınların durumu da böyledir ve hatta daha da kötüdür. Peki, bununla nereye gidilebilir? Evet, herkesin görünüşte kendine ait bir canı var, fakat hiçbir şey üretmiyor, örgütlenemiyor, daha da kötüsü konuşmıyor bile. Çünkü, ordu millet felsefesi ve uygulamasının düşürdüğü, hiçleştirdiği kişilik buna ihtiyaç duymuyor. Bir yandan keloğlan kültürü, bir yandan lümpen kültürü, bir yandan da hamal kültürü; bütün bunlar, dünyanın neresinde olursa olsun insanlarımızı, en çok sömürülmeyi ve düşürülmeyi kabul edecek bir kişiliğe ulaşma noktasına kadar getirmiştir. Bunun olağan ve katlanılır bir kişilik olduğu söylenebilir mi?

Çok iyi görüyoruz ki, devletle halk arasında, resmi anlayışın hizmetinde dalkavukluk eden bir ara tabaka var. Bu, rahatlıkla hizaya getirilen, tümüyle devlet uşağı bir kesimdir. Bunlar, mahalle politikacısı, parlamentocu, partidirler; aslında devletin güdülendirdiği, devlete tapınan ve başkaldırmak istediklerinde anında ezilen kesimlerdir. Bunlar, aslında ordunun egemen yönetici yapısını maskeliyorlar. Ordu ve resmi devlet geleneğini, ruhta , düşüncede ve politikada halkın üzerine yansıtıyorlar. Ve dolayısıyla, halkın düşürülmesinde çok daha kötü bir rol oynuyorlar. Bunların da katkısıyla halk iyice kötürümleştiriliyor. Devrim saflarına işte bu yapının içinden gelinmektedir. Yüzyıllardan beri halkın kendine has direnme gelenekleri, kurumları yok edilmiş, ezdirilmiştir; kültür değerleri de şimdi resmi düzen tarafından kullanılmaktadır. Olgun bir kişilik

bırakılmamış, hep ezilmiştir; acı içinde kıvranan insanlarımızın düşüncesi karışık, örgütlenme diye bir şeyi yoktur. Böylesi bir ortamda kişinin kendini kurtarması, aileyi ve sülaleyi kurtarması mümkün değildir. İnsanlarımız batırıldıkça batırılmakta, dünya karşısında, insanlık karşısında tanınmaz bir halk kişiliği yaratılmaktadır. İşte tam da bu noktada biz devrimci çıkışı halka dayandırmak istediğimizde, bunun ideolojik-politik sorunu, giderek öncü devrimci geleneklerinin nasıl olması gerektiği sorunu ortaya çıkıyor. Bu konuda gereken açıklamaların neden yapılamadığı, düşüncesin neden genişletilmediği, düşünce, politika ve örgütlenme alanlarında halkın çıkarlarının neden iyi temsil edilemediği ve önderlikte neden dar, bitik ve ölü kalındığı, tamamen bu gereğe bağlı olarak izah edilebilir. Çünkü düzenin dayattığı ve yoğurduğu kişilik budur.

PKK’de bugün, kişilikte zafer kazanan sınırlı bir aydınlanmaya sahip olunmuştur. Biz, kişilik tahlillerini yaparken, en çok tahribata uğratılan kent kökenlilerin, yani Kemalist kültürden, resmi devletçi kültürden daha çok etkilenenlerin durumunu açmaya çalıştık. Bunlar, örgütlenmeye karşı en çok direnenlerdir. Bir de feodal etkiler altında olanlar vardır. Bunların da ne kadar ruhsuz, ölgün, sönük ve çürük ruh hali içinde olduklarını gördük. TC’nin yarattığı kişilik ile feodal kişiliğin özellikleri bilinmektedir. Bu durumda, sorunun çözümünün ihtilalci olması için nelerin yapılması gerektiği açıktır. İhtilalci çözümü gerçekleştirmeden, mevcut kişilik yapılarıyla, halkın temsilcisi olma, halkın öncüsü ve güç kaynağı olma konusunda fazla iddialı olunamayacağı rahatlıkla söylenebilir. Söz konusu kişiliklerle devrimci gelişmeyi yan yana koyup kıyaslama yapıldığında, aradaki uçurum çok net ortaya çıkmaktadır. Çeşitli çevrelerin iddia ettikleri gibi, kendi öz çıkarlarını temsil edemeyen bir halk gerçekliğinin devrimcilik gibi bir özelliği geliştiremeyeceği düşüncesini savunmak, devrimcilerin işi olamaz. Bu, tasfiyecilerin, sağ tasfiyeci ve sahte aydınların üslubudur, onların özelliğidir. Halkımızın düşürüldüğü doğrudur. Gerçekten de resmi faşist ideoloji karşısında halk, halk kişiliği ve halk çıkarı diye bir şey yoktur. Faşist-sömürgeciliğin gözünde halk bir nesnedir; üretimde, askerlikte, her tarafta istenildiği gibi kullanılması gereken bir nesnedir. Resmi devlet ideolojisinde halkın bir kişilik sahibi olması, onun da bir söz hakkının bulunması söz konusu değildir. Resmi aydınlar ise, bu durumu en iyi özümseyen kesimdir. Bunlara göre, sivil bir güç, halk gücü, halk kişiliği değil, tersine devletin çok silik bir kopyası olan kişilik temsil edilmelidir. Türkiye’de bu Kemalizm temsildir. Evren-Özal rejimi, günümüzde bunu daha da geliştirerek aydını attırdıkça batırmıştır. O kendini bilinçlenmiş sanan aydın kalabalığının, aslında bir bilince ulaştığı da söylenemez. Sahip oldukları bilinç, devletin okullarda geliştirdiği bilinçtir. Yine televizyonda, gazetelerde, resmi ideolojinin aygıtları olan basın-yayın kuruluşlarında bu bilinç verilmeye çalışılmaktadır. Bu, bir de ekonomik yönden muhtaç kılma yöntemleri ile kişiye enjekte edilen anlayıştır. Bunun oluşturduğu aydın, ne kadar aydındır? Bunlar, aslında aydın değil kördürler ve devletin güdülendirdiği piyonlardır. Bunlar, halkı görebilir, halkı sevebilir, halkı örgütleyebilirler mi? Yeni bir güç olma gereğine hiç inanırlar mı?

Bu noktada kişilikler bir gözden geçirilmelidir. Acaba kaç kişi örgütlenme talebini şiddetle duymakta, kaç kişi birbirini geliştirmeyi ciddiye almaktadır? Eğer güç olma ihtiyacı duyulmuyor, bu duygu şiddetli bir biçimde yaşanmıyorsa, orada büyük bir eksiklik var demektir. Oysa baskı ve sömürünün en ağırından işkencenin en şiddetlisine kadar her türlü uygulamaya maruz kalınmıştır. Ve açık ki herkes de yaşamak istemektedir. Ama yaşam bir mücadele sorunudur, onu sağlamak ve sürdürmek için mutlaka çaba gerekir, örgüt gerekir, bilinç gerekir. Yaşam başka türlü elde edilemez. Toprağa sahip olmak, üretime sahip olmak, bilime ve sanata sahip olmak, güç olmak ancak bu temelde geliştirilebilir. Bunların gereksiz olduğu söylenirse, o zaman ne için yaşandığı da izah edilmelidir. Eğer halkın otoritesinin kuruluşunda ve idare edilmesinde kişi kendine rol atfetmiyor ve bunun için gereken gücü göstermiyorsa, o zaman neye yarayacaktır? Bu noktada bir de mevcut kapitalist çarkın yarattığı yaşam güdülerini var. Ama onu tatmin etmek için milyarlar olmak lazım. Bu da mümkün olmadığına göre, o yaşantı daha ne diye savunulsun? Türk kapitalizmi, bugün program ve yöntemleriyle, sanki mümkün olacakmış gibi çılgınca bir yaşamın propagandasını yapıyor. Birçok yan olgu, sportoto, sporloto kültür bir umut gibi geliştirilmeye çalışılıyor. Herkes bununla sarhoş ediliyor, herkes bu lüks yaşama ulaşabilecekmış hissine kapılıyor; aydın taslakları buna öykünüyor, hiç kimse “ben de başaracağım” iddiasını bırakmak

istemiyor. Oysa buna ancak milyonda bir kişi olabilir ve ulaşmak için de kendini kırk defa batırır. İşte burada ortaya çıkan, baştan çıkarılmış bir toplumdur. Bu sürece kendini kaptıran adam kendisiyle bin defa oynamış demektir ve böyleleri yaygındır. Bu durumun etkileri partimiz içinde de görülebilmektedir. Bu kadar çağrıya rağmen neden örgütün sağlam bir önderi haline gelinemediğini işte bunlar biraz daha açıklamaktadır.

Halka dayanmak, halkı güç kaynağı olarak görmek ve bunu tümüyle resmi ideolojiye ve resmi otoriteye karşı geliştirmek devrimciliğin temel çıkış gerekçeleridir ve nisan ancak bu temelde güç sahibi olabilir. Ancak bu temelde sivil toplumda da en devrimci sınıfın önderliğini temsil edebilir. Eğer bu konuda iddialıysak ve bunun gereğine inanıyorsak, halkı esas almamanın hiçbir gerekçesi olamaz. Bu, dünya çapında böyledir. Burjuva sivil toplum, büyük yaratıcı gelişmelere damga vurmasını bilerek sınırlı bir sermayeden bugün dünya egemenliğine ulaşmıştır. Yani burjuva sınıfı önderliğinde resmi topluma karşı bir gelişmeyi ortaya çıkarmıştır. İşçi sınıfı ise, bir Rusya örneğinde olduğu gibi, kendi önderliğinde halkın örgütlenmesini gerçekleştirerek kendi sivil toplumunu kurmuştur. Burada halkın sanatı, halkın direnişi ve halkın ayaklanması vardır. Türkiye’de ise ne öyle, ne de böyledir. Türkiye’de halk, kendi çıkarlarından son derece uzaklaştırılmıştır. Gerçekte burjuva özellikli sivil toplum geleneği diye bir şey yoktur. Yapılan çıkışlar hep daha da kötüye düşmeyi beraberinde getirmektedir. Menderes, Demirel ve Özal örneği bunu iyi izah etmektedir.

Türkiye’de bu ortama dayanarak çıkış bulma isteği hep yanılgılı olmuştur. PKK’nin çıkışından önce son derece yanıltılmış bir “sol” vardır. Bu, Kemalist sol denilen ve devletle bağıni henüz koparmamış olan, TKP’sinden Dev-Yol’un kadar hep devletin icazetine dayanan, devletin resmi statüsü içinde güç olmak isteyen, fakat sürekli çelişki içinde boğulan bir soldur. Bugün TKP’nin gelip devlete teslim olması bir tesadüf değildir. Başlangıçtaki çıkışı nasıl teslimiyetçi karakterde ise, bitişi de öyle olmuştur. Geçen uzun yıllar boyunca halk muhalefetine neden gelişmediği, bu devletçi sol gelenekle çok yakından bağlantılıdır. Bunların gözünde halk, işçi-köylü kitleleri yoktur; sadece Kemalist aydın gelenek vardır. Parti olmak isteyen bu gelenek CHP olmuş, AP olmuş, TKP olmuş vs... bunda pek o kadar büyük bir fark yoktur. Çünkü, devlet çerçevesi içinde, devletin güdülendirdiği kişilikle ve devletin çıkar yapısı içinde ortaya çıkıyorlar. Böyle olunca da, biraz devlete karşı çıkmak istediklerinde ya ezilecekler, ya da teslim olacaklardır. Nitekim olan da budur.

Kürdistan’daki geleneksel ayaklanmalarda da benzer durum vardır. Kürt feodallerinin durumu bilinmektedir. Bunlar, devletin işbirlikçisi idiler, çıkarları biraz sarsılınca kafa kaldırmak istediler ve ezildiler. Feodal işbirlikçilik çerçevesini kesinlikle aşmadıkları için (zaten bizde burjuva karakterli bir önderlik yoktur), ulusal çıkarların temsilciliğini yapmaları düşünülemezdi. Aynı şekilde, oluşan aydınlarımız da Türk aydınlarından daha silik, daha bağımlı, daha uşak, daha boyun eğmeci, teslimiyetçi bir karakterde şekillendiler. Devlet kapısında biraz mürekkep yalamış ve biraz güçlenmiş olan bunlar, biraz solculuk yapmak istediklerinde veya Kürtçülük yapmak istediklerinde, bir tokat darbesiyle tasfiye olmaktan öteye gidemediler. Bunlarda aslında köklü bir anti-devletçilik, devletin karşıtı olma durumu yoktur. Sadece devletin bazı politikalarına karşıdır, devletin bazı konularda daha ılımlılık göstermesini istemektedirler. Onlar için, solculuk da Kürtçülük de budur. Bu, bunca faşist ve şovenist karakterine rağmen Türk devletinden medet uman, tamamen devletçi birkaç kişinin Kürtçülüğünden öteye gitmeyen bir girişimdir.

PKK hareketinin çıkışının, bunların hepsinden tamamen farklı olduğunu belirtmek gerekiyor. Bizim çıkışımız sonuna kadar halkçıdır, sonuna kadar anti-devletçidir. Sömürgeci devletin bazı uygulamalarına karşı değil, sistem olarak onun oluşum, gelişim, örgütlenme ve politikalarına, yani bütün gelişmelerine ideolojik ve politik olarak karşı çıkmaktayız. Tarihsel temelde halkı esas alıyoruz. Ne kadar ezilmiş, yenilmiş, zayıf ve çürümüş de olsa halkın esas alınmasını ve öne çıkarılmasını benimsemekteyiz. Bu, ne demektir? Önce onun çıkarlarını ideolojide görmedir ki, bu bilimsel sosyalizme kadar götürmüştür. Politikada ise bu, devrimci-demokratik halk sistemine, aynı halkın siyasal iktidarına, cumhuriyetine kadar götürüyor. Örgütlemeye de tamamen halkın içinden gelen, halkın çalışan kesimlerine dayanan bir örgütlenmeyi ifade ediyor. Bu, işçiler, köylüler ve bu

kesimlerden gelen gençler ile kendini halka bağlı hisseden, bağlı kılan aydınların örgütlenmesidir. PKK hareketi, işte bunların hareketidir. Herhangi bir darbeye ya da bir resmi devlet gücüne dayanarak çıkış yapma gibi bir durum yoktur. Savaş yöntemimiz, halk savaşı yöntemidir, halk savaşı yönteminin çeşitliliğidir. Biz, bugün bu savaşımı biraz geliştiriyoruz ve bunun da ilk defa devlete karşı ciddiye alınması gereken bir halk ayaklanması olduğu ortaya çıkıyor. Bu hareket, daha çok Kürdistan halkının direnişi biçiminde somutlaşsa da, Türkiye halkının kendine gelmesini de direkt etkileyen bir harekettir. Hatta Ortadoğu geleneğinde çok güçlü olan eskimiş devletçi çıkışların (ister ilerici ister gerici, ister faşist, isterse liberal görüntüde olsun) hepsine karşıtlık temelinde, halkın öz çıkarlarını esas alan ve en devrimci sınıfın önderliğine dayanan bir hareket durumundadır. Belli ki, bunu çok iyi tanımak gerekir. Kendisine PKK'liyim diyenler, bunu sadece sözle ifade etmekle yetinmemek, ruhuna ve iliklerine kadar nakşetmek zorundadırlar. Halk adamı olmak isteyenler, içinden geline yapının düşmüş, feodal, gerici, bir yığın karmakarışık düşünce ve duygularından kendilerini kurtarmak zorundadırlar. Yine bizzat devletin güdülendirdiği, ayaklandırdığı her türlü istek, düşünce ve ucubelikten kurtulmak durumundadırlar. Çünkü, PKK gerçeği ve PKK'lilik gerçeği budur. Ancak, bu gerçeği kabul etmek, öyle bir mümin gibi veya bir devlet kulu gibi olamaz. Halk kişiliği, çok açık, yaratıcı, her şeyden önce de bilimseldir; halkın eğilim gücüne inançlıdır ve bitmez tükenmez bir çabanın, bir arzunun sahibidir. Bununla çok güçlü örgütlenmeleri yaratır ve gücü bu temelde sağlar. Bunun tersi veya dışındaki her şey, halkı, partiyi ve kendini aldatmaktır.

Bilinmelidir ki, halk, emeğin sahibi olarak, her türlü değerın yaratıcısı ve gerçek sahibidir. Ama bunun ürününden şimdi başkaları yararlanıyor, çok ağır bir baskı ve sömürü yaşıyor. Bir temelde oluşan kişilikler köleliği ve serfliği temsil ediyor. İşte devrimci kişilik de bütün bunların etkilerini taşıyor ve bundan ötürü de çok büyük yetmezlikler arz ediyor. Bu nedenle, halk kişiliğine ulaşmanın yolu, kölelik kalıntılarını, serflik kalıntılarını, hatta işçi sınıfı üzerinde burjuvazinin bütün kalıplaştırma etkilerini yok etmekten geçer. Ayrıca buna olumlu yönden köle isyancılığı, serfin ayaklanmacılığı, yani onların kin ve öfkeleri eklenir, proletaryanın bilimsel görüşüyle bu duruma bir ifade kazandırılır ve örgütlenirirse, işte o zaman bir halk önderi haline gelmek mümkündür.

Türkiye gerçeğinde bu görevler hiçbir zaman yerine getirilmemiştir. Kürdistan'da zaten daha da kötü bir durum yaşanmıştır. Fakat, bunlara rağmen yeni devrimci kişiliğe ve yeni güce ulaşmak isteniyor. Bizde, PKK'de gerçekleşen, tamamen Türkiye gerçeğinde olup bitenlerin, yerli işbirlikçilerin yaşantısının tersidir. PKK, bütün bu sahte ve yanılgılı anlayışları ve uygulamaları mahkum ederek gelişmiştir. PKK'nin oluşturmak istediği hareket, örgütlülük ve kişilik, tüm bunları aşan ve devlete karşı çıkışı planlı ve emin adımlarla zafere ulaştırmayı esas alan bir karakterdedir. PKK, oluşumunu böyle başlatan ve gelişimini böyle sürdüren bir harekettir. PKK militanının belirgin özelliklerinin ne olması gerektiği bu temelde daha iyi anlaşılmaktadır. PKK militanının en belli başlı özelliğinin örgüt ve eylem ustalığı olduğu açıktır. Yapılan tarih değerlendirmesi ve güncel toplum tahlili militanı şiddetle bu görevlere çekiyor. Bu ihtiyaç da yoğun ve şiddetli bir faaliyete götürüyor. Bu konuda teorik olarak gelişme şüphesiz daha güçlüdür. Bu büyük bir güçtür, ama uygulamanın başlı başına bir ustalık istediğini belirtmek gerekir. Buradan hareketle her türlü yanlış anlayış ve yaklaşımın aşılması şarttır. Halkın yaşadığı hiçliği ifade eden ve güçsüzlüğü meşru gören anlayışın yanı sıra, resmi anlayışın halka yaklaşımını esas alan anlayışın da kesinlikle aşılması gerekiyor. Bugün özellikle uygulamada daha çok önem taşıyan husus burasıdır. Teoride olduğu gibi pratikte de halka yaklaşımı ve örgüt içinde yaşamı güçlü esaslar temelinde doğru bir üslupla hayata geçirmeyi bilmek gerekiyor. Edebiyat da, sanat da bunun içindir; teori buna yol gösterir ve biz ancak ciddiye aldıkça halkı örgütleyebiliriz. Bir kabadayı gibi bıçağı çekip "hizaya gel" demekle örgüt kırılmaz. Örgüt içinde her türlü didişme yaratılırsa, her türlü örgüt ilkesi altüst edilirse, kişi ağzına geleni söylerse ve canını istediği gibi hareket ederse örgütlenme gelişmez. Ne var ki, çoğu kişinin içine düştüğü durum da budur. Bunu yaparken kişi gücünü nereden almaktadır? Güçlü bir terbiyeden mi, sosyalist teoriye hakimiyetten mi, devleti aşma kudretinden mi, kitlelerle sağlam bağlar kurmaktan mı? Açık ki bunların hiçbirinden değildir, sadece kocakarılıktan, beyninin

çalışmayışından ve duygulanırının güdüklüğünden bu güç alınmaktadır. Bunlar da iyi şeyler değildir ve bunlara tapınmamak gerekir. Kudret sahibi olanlar asla lümpence davranamazlar. Kudretli olmak, güçlü özelliklere sahip olmak, yeni bir dünyanın kuruluşunda iddialı olmak demektir. Bu noktada parti yapımıza baktığımızda bu özelliklerin fazla taşınmadığını görmekteyiz. Partinin müdahalesi olmasa kişilerin birbirlerine ne kadar değer verecekleri, yüceltecekleri belli değildir. Çünkü, mevcut durumda parti içinde bile birbirini yüceltme, ortak çalışma ihtiyacını duyma zayıf kalmaktadır. Bunun halka yansması ise çok daha çarpık olmaktadır. Kitle ilişkilerine gönderilenlerin halka yaklaşımı hiç de olumlu olmamıştır. Bu dönemde TC bile polislerini iyi eğitmeye çalışmaktadır. Buna karşı partiden alınan yetkilerin böyle kötü kullanılmasının PKK'lilikle hiçbir alakası yoktur. Olumsuzlukta derinleşmek bir marifet değildir. Biz, hiç kimseyi boş yere teşhir etmek istemeyiz. Biz, güçlü özellikleriyle birleşenlerin örgütünü, özgürlüğü kendinde gerçekleştirmiş olanların birliğini yaratmak istiyoruz. İşte tercih edilmesi gereken budur. Onun için de davranışlarımız bununla orantılı ve buna uygun olmalıdır. Hepimizin iyiliğe ve yüceliğe ulaşmaya ihtiyacımız vardır. Ama, buna ulaşmak için de gerekli çaba gösterilmek zorundadır. Ağzını kullanamayan, yaşamını en bilinçli tarzda değerlendiremeyen, adeta bir köylü gibi dünyadan habersiz yaşamaktan öte gitmeyen bir tip, devrime hiçbir şey veremez. Parti içinde böyle bir yaşam, başlı başına bir tahripkarlıktır. Değil bunu partiye dayatmak, kendine layık görmek bile o kişiyi mahveder. O halde mevcut örgütsel çözümlemelerimiz büyük bir dikkatle incelenmeli ve gerekleri yapılmalıdır. Bizim örgütsel çözümlemelerimiz, yüz yıllık, bin yıllık bir tarih boyunca zorla, işkenceyle kendine hizmet etmekten çıkarılmış ve başkalarının sömürü vesilesi haline getirilmiş bir toplumun çözömlenmesidir. Halk yığınlarının kendi öz çıkarları temelinde güçlenmesinin yolunu açmaktadır. Bunlardan herkesin alacağı ve alması gereken birçok şey vardır. Almayı bilmek ve olumluluğu geliştirmek gerekir.

Demek ki geriye, esas olarak, yeni olan, halkın olan ve bu konuda da son derece özgür ve yaratıcı olması gereken bir gelişme içerisinde kendimizi bulmak kalmaktadır. Biz, bu gelişmenin PKK somutunda nasıl olduğunu ortaya koyduk. PKK gerçekliği, esasında bu tarihsel ihtiyacın karşılanmasıdır. Baştan günümüze kadar PKK'yi düşüncede ve ruhta hakim kılma mücadelemiz, devletin dayatmalarına karşı halkın politikasını oluşturmaz. Bütün örgütsel çabalarımız bu konuda direnmedir. Halkın gücüne ulaşmayı mümkün kılmaz. Halkın sesini, halkın kendisini, kimliğini ortaya çıkarma ve kendimizi yaratmadır. Dikkat edilirse, savaşımardan en büyüğü halka dayatılan kişiliksizliğe karşı verilir. Halka dayatılan, fakat özünde halkın olmayan duygu, düşünce ve davranışlara karşı bir mücadele verdik. İnsanlarımızın kendilerini mal gibi ortaya atmalarına, şahsiyetsizliğe, şerefsizliğe, kurnazlık ve hilekarlıklara karşı savaştık. Kendi kendini aldatmışlığa karşı mücadele ettik. Ne kadar örgütlenip, ne kadar süreceği belli olmayan kaba direnişçiliğin zaferi yaratamayacağını gösterdik. Bir vuruşta yere serilecek bir durumu yaşamayan Türkiye solculuğuna karşı mücadele verdik. Bu mücadele, sadece kişilerin durumuyla izah edilemez. Yani hiç kimse, bu konuda sergilediği olumsuzluğu basit gerekçelerle izah edemez. Burada gerekli olan şey, halka ulaşma, onun ilgisini duyma, oluşturma, onun arzusu içinde olma, bunun için bütün insanlığın buluşlarına koşma, ondan alabileceğini alma ve onu devletçi geleneğe karşı varsa halkın devrimci geleneği onunla birleştirme, ona uygulama, o temelde yeni yaşamı çizme ve bu konuda gelişebilecekse bir hareketi geliştirebilmedir. Hepimiz halktan gelmişiz; çok çeşitli düzeylerde onun yaşantısını, acısını, yoksulluğunu, açlığını, sağlıksızlığını yaşıyoruz ve şimdi bunlardan kurtulmak için direnmek istiyoruz. PKK olayında bunu boyutlanışını özenle koyduk. Görülüyor ki, herhangi bir özellikle savaşılamaz, herhangi bir çıkış yeterli bir ihtilalcilik değildir. Bizde lümpenliğin kaynağı, aslında ne halk kişiliğine ulaşmış, ne de devlete tam teslim olmuş yapıdır; devletin baştan çıkarmış olduğu, ama tamamen uşaklaşmış olan tepkici kişiliktir. Son derece anarşistçe, son derece dağıtıcı ve son derece zararlı olan bu kişilik, böylesi direnmelerin, tepkilerin kaynağıdır. Bu, bilimin süzgecinden geçirilerek bir politikaya dönüştürülmüş ve örgütlendirilmiş bir tepki değildir. Parti içinde de çoğu kişinin yaşadığı durum budur. Örgüt içinde nasıl yaşadığınızı izah ederken, çoğunuz "Kemalizmi ve ağalığı yaşadık" diyorsunuz. Fakat bunun, halkın örgütlü direnciyle hiçbir ilgisi yoktur. Bilimin süzgecinden geçirilmiş politikacılıkla alakası yoktur ve bununla bir şey de

kazanılmaz. Mademki düşünebilme ve örgütlenebilme gücü ve imkanı vardır, o halde bunlara ulaşmadan “PKK’liyiz, halkın önderiyiz” deme hakkı da olamaz. Buna ulaşamayan kişilik, değil PKK’li ve halk önderi olmak, kendisini bile idare edemez. Böylesi kişilikten dehşet duymak ve onu lanetlemek gerekiyor.

Biliyoruz ki, Anadolu insanı bin yıldan beri bu duruma düşürülmüştür. Kürdistan’da ise bunun daha da kötüsü yaşanmıştır. Şimdi biz, düşürülmüş olan bu kişiliği ayağa kaldırmak istiyoruz. PKK, aslında bu çabaların bileşkesidir. Türkiye halkının ve solculuğunun alınabilecek neyi varsa almıştır. Dünya halklarının direnişlerinden alınabilecek ne varsa Türk dili aracılığıyla almıştır. Sosyalizm pratiğinden direnme adına, yiğitlik adına alınabilecek ne varsa onu da almıştır. Fakat bununla da yetinmemiştir. Eğer yetinseydi, o da, diğerleri gibi iki günde ezilip giderdi. Bu nedenle, bunları kaynaştırmak, özellikle bilimsel sosyalizmin süzgecinden geçirmek, bunun için de kesinlikle sosyalist olmak gereklidir. Ve yaratıcı sosyalizmi, yanlış bir yığın düşünceye karşı savunmak zorunludur. Daha sonra bu temel doğrultuyla amaca ulaşmanın savaşını vermek, bu savaşın aracını yaratmak, yani partiye ulaşmak gerekir. Bizim pratiğimizde gerçekleştirilenler bunlardır. Sizlerin de, parti çizgisine ve örgütlenmesine ekmek ve su kadar ihtiyacınız olduğu açıktır. Eğer devlete, ortaçağı kalıntılarına ve hiçliğe karşıysanız, güçlü olmak istiyorsanız, o zaman bunun bir tek yolu vardır ve o da parti yoludur. Bu ise, örgütlenme, uyum ve yüksek bir ahlak demektir. O halde, doğru dürüst bir toplantı geliştirememenizin, bu konuda güçlü görüş ve öneri sahibi olamamanızın acaba halk kişiliği açısından beş metelik bir değeri var mıdır? Birlikte yol alması gerekenlerin sürekli birbirlerini yoldan dışlayarak yürümesi bizi hedefe götürebilir mi? Açık ki, hayır! Ama, yaygınca yaşanan durumlardan birinin bu olduğu da bir gerçektir.

Şimdiye kadar parti içinde, geçmişin hatalarla dolu anlayış ve tutumları, resmi devlet anlayışından tutalım feodal, köleci, boyun eğmeci serfin bütün karmakarışık anlayış ve tutumlarına kadar birçok tutum sergilenmiştir. Toplumda yaygın olarak yaşanan işsizlik ve yoksulluk ortamının insana ne kadar yaşama hakkı tanıdığı bellidir. Böylesi bir ortamdan gelen kişiliğin politik ortamda kurnazlığa yönelmesinin temelinde de bu yatmaktadır. Bu tip, örgüt içinde de aymazlık yapmakta, sürekli karışık yaşamakta ve basit hesaplar peşinde olmaktadır. Bu tip belalı biridir, bir kocakarıdır, bunak ihtiyardır, her türlü liberal şıfırtıdır. Bunlar yaygınca görülen tiplerdir. Kendilerini neden işletmediklerinin ve çalışmaları neden ilerletmediklerinin cevabı buradadır. Bunun ise, tercih edilecek, iftihar edilecek hiçbir yönü yoktur. Sizler halkın içinden geliyorsunuz ve sürekli halkla temastasınız, pratik yaşam içerisindesiniz. Peki o zaman çarpık ve çelişkili kişilikte ısrarın ne anlamı vardır? O halde, PKK somutlaşmasını bütün yönleriyle doğru kavramak ve onu doğru uygulamak tartışılmaz bir görevdir.

Çok geri koşullardan da geliniyor olsa, bugün acımasız bir otoriteye karşı çıkılmakta ve ona karşı savaşılmaktadır. Kişiden büyük görevler başarmasını beklemek yanlış değildir ve kişiye gerekli olan örgüt silahı da verilmiştir. Bu, en az Bolşevikler kadar sağlam olan bir örgüttür. Bu durum ne kadar kavranabilmiştir ve eldeki olanaklar ne kadar değerlendirilebilmektedir? Çekirdek düzeyinde görevlerin üzerine gitme sorunu aşılsa bile, halkla ilişkiler ve kitleleri örgütleme çalışmalarında doğru devrimci yöntemlere ulaşıldığı söylenememektedir. Halen halka gidişte ağa ve jandarma tarzları tam olarak aşılmamış, halk sevgisi yeterince geliştirilememiş ve halkı bir sürü gibi görme anlayışları tümünden aşılamamıştır. Halktan yeterince yararlanmama ve halkı eğitmeme gereğini duymama durumu vardır. Bu durumun neyle halkın devrimci çıkışını gerçekleştireceği tartışılır bir konudur. Bununla halkın ayaklanmasını sağlamanın mümkün olmadığı açıktır. Bu anlayışın sahibi devlet geleneğinin şekillendirdiği tiptir ki, bu durum aydınlar da çıkarıcı ve oblomovist, yani ağır ve hantal tip biçiminde ifadesini bulur. Fakat, bu tipin yaratacağı ve kazanacağı hiçbir şey yoktur. Bunun karşıtı olan devrimci kişiliğin yaratılması mümkündür ve PKK’de kanıtlanan ve zafer kazandırılmak istenilen kişilik de budur. Bu kişiliğe ulaşmak için, en azından ona ilgiyle yaklaşmak gerekir. Kaldı ki düzenin şekillendirdiği mevcut kişiliklerinizin fazla bir değeri olmadığı da çok açıktır. Bu kişiliklere dayanıp var olan bazı imkanları basit küçük-burjuva düşkünlüğü uğruna kullanmanın ne politikacılıkla ve ne de insanca bir yaşamla alakası olabilir. Olanakların bu tarzda gasp edilmesinin sonuçlarını pratiğin içinde bizzat gördük. Bunlardan

gerekli dersler çıkarılabilmelidir. Bu örnekler de kanıtlanmıştır ki, mevcut olumsuz kişilikler örgütü istedikleri temelde dönüştürseler bile, bununla elde edebilecekleri hiçbir şey yoktur. Tersine bunda bile kendi sonlarının hazırlanışı vardır. Çok açık olarak görüyoruz ki, bu duruma düşenlerin, yerli işbirlikçilerin devlet karşısındaki durumu, kesin bir yokluğu ve hiçliği ifade etmektedir.

O halde, nereden bakılırsa bakılsın, esas alınması gereken kişilik, PKK'de gelişen, yürüyen, örgütleyen ve direnen kişiliktir. Yani özellikle bu konuda kendini olumlu yönde somutlaştıran kişiliktir. Bu anlamda PKK, Kürdistan halkının tarihi ve öz çıkarları temelinde ortaya çıkan, halkın binlerce yıldan beri susturulmuş özgürlük talebini ve çıkarlarını en gerçekçi ve yaratıcı şekilde dile getiren, emeğin ve her türlü değer sahibi olan bu gücü tanıtan ve bu temelde ona rolünü oynattıran, bunu da en devrimci sınıfın önderliğinde yaparak, Türk devleti gibi tarihin tanıdığı en gerici ve en askeri bir güce karşı halkı örgütleyen, halkın kurtuluş mücadelesine en radikal, en sağlam, en direngen bir biçimde önderlik eden bir güçtür. Ve bu temelde Türkiye toplumunu da sivilleşme doğrultusuna sokan, devlete karşı olan sivil toplum yeteneklerini geliştiren, onun kendi kişiliğine ulaşmasını ve kendi bağımsız eylem ve örgütlenmesini mümkün kılan bir doğrultuya girmesinde de temel rol oynayan bir örgüt, bir parti durumundadır. PKK'nin başından günümüze kadarki tüm mücadelesi, bunun nasıl mümkün olacağını, üslubunu nasıl gelişme göstereceğini, bunu hayata geçiren militanların savaşım tarzını ortaya çıkarmaktadır. PKK'nin direnişi, yüzyıllardan beri yitirilmiş halk kişiliği ve çıkarlarının dışa vurması ve somutlaşmasıdır. Bu anlamda PKK ile halk ilişkisi, halkı yeniden bulma ve yaratma ilişkisidir. PKK'nin mücadelesi, en devrimci ve en ilerici düşüncenin Kürdistan ve Türkiye halklarına taşırılması ve yeni bir kişiliğin, halk kişiliğinin oluşturulması mücadelesidir.

Biz, günümüzde, bu mücadeleyi, mevcut askeri-faşist otoriteye karşı halk savaşının en gelişkin biçimlerine ulaştırmak, halkın savaşım yeteneğini geliştirmek ve halkı kendi toprağının, emeğinin ve gücünün sahibi olmaya götürecek temel savaşım biçimi olan gerillayla savaşı sürdürmek istiyoruz. Bu anlamda gerilla, yüzyıllardan beri çeşitli halk etkinliğinin, halk ayaklanmalarının, günümüzün en devrimci bilimi olan sosyalizmin, tüm dünya halklarının direnme pratiğinin incelenmesinden çıkan bir güçtür. Gerillanın, eylemliliği temelinde tarihin çözümlenmesinde, halkın ayaklandırılmasında ve kendi savaşım yöntemlerine kavuşturulmasında tarihi önemde büyük bir rolü vardır. Halkın kendini bulması ve zafere ulaşması gerçekten de bu araçla olacaktır. Şimdiye kadar parti doğru yolda yürümüş ve önemli olanda örgütlenmiştir. Ama aynı şey halk için söylenemez. Halkın kendini bulması ve örgütlenmesi daha çok bu temel savaşım aracı etrafında ve onunla iç içe gelişecektir. Bu anlamda gerilla, halkımızın kendisini bulmasıdır; halkın vatanseverliğe kavuşması, halkın demokrasiye, güç ve otoriteye, birlik ve kimliğe ulaşmasıdır.

Elbette gerilla, halk savaşının bir biçimi olarak geliştirilirse bu böyledir, yoksa onula oynanırsa değil. Bizim gerillaya bu kadar yüksek değer biçmemiz anlamsız değildir. Açık ki başka seçeneğimiz yoktur. Halkın iradesini başka türlü hayata geçirme imkanımız yoktur. Parlamentonun, burjuva partilerinin ve mevcut yasal statünün durumu ortadadır; hemen bir ayaklanma da mümkün değildir. Bütün tedbirleri almış olan mevcut otorite, bunu hemen ezer. O zaman geriye tek çıkış yolu olarak sağlam bir gerillacılık kalmaktadır. Gerillanın çok sağlam, yetkin ve ustaca geliştirilmesinin gereği de bundan dolayıdır. Gerillanın birçok ülkede olduğundan daha fazla olarak bizde önem kazanması, halk gücünün bundan başka bir çıkış biçiminin olmamasına, bundan başka bir direnme imkanına başarılı olma fırsatı verilmememesine dayanmaktadır. Kürdistan'da halk kişiliğine ancak bu temelde ulaşılabilir. Bu, direnen ve savaşan halk kişiliğidir. Halkın devrim gücü, yaratıcılık, gücen ve onur bu savaşım aracıyla kazanılacaktır. Mevcut silik, yitirilmiş ve aciz bir konumdan yenen ve kazanan bir konuma ulaşmak, toprağa sahip olduğunda üretim yolunu da açan ve ekonomiden politik güce, kültüre ve ahlaka kadar hepsini geniş bir muhtevada ve yepyeni biçimlerde somutluk kazandıran kişiliğe ulaşmak, ancak bununla mümkün olacaktır. Bu, hepimizin arzu ettiği bir kişiliktir; hem kendimizin oluşturacağı ve hem de şekilleneceğimiz kişilik budur. Partimiz ve savaşımız bundan başka bir yolun olmadığını kanıtlamaktadır. Halkın mevcut ilgisi, bunun vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

O halde, gerçeklerimizin ve bu temeldeki çözümlemelerimizin ortaya çıkardığı sonuç şudur: 12 Eylül faşist-sömürgeciliğine karşı halka her zamankinden daha fazla dayanmak, onun geriliklerini ve onunla oynanmışlığı dikkate almak, işbirlikçilerin içinde bulunduğu konumu inceleyip araştırmak, partinin politik doğrultusunu dayatarak halkı bu temelde çekmek, halk önderliğini böyle kavrayan bir uygulamayı gerçekleştirmek ve böylelikle tarihi rolüne sahip çıkan bir savaşı yaşamak ve yaşatmaktır. Bu, en yüksek arzu ve coşku ile tercih edeceğimiz tek seçenektir. Buna ulaşmak ise en büyük onurdur. Tarih ve çağ bilincimizi daha da yoğunlaştırdığımızda göreceğiz ki, bu noktaya ulaşmak büyük bir şanstır. Bunu çok iyi kullanmak ve kişiliğimizi başka türlü formüle edemeyeceğimizi çok iyi kullanmak ve kişiliğimizi başka türlü formüle edemeyeceğimizi çok iyi bilmek gerekiyor. İçine girdiğimiz yolun büyük önemi buradan kaynaklanıyor. Eğer, yalnız Kürdistan halkına değil, bütün komşu halklara ve dünya halklarına katkımızdan bahsedilecekse, bu, ancak bu yolla mümkün olabilecektir. Bütün bunlarda dayanacağımız yüksel ideolojik ve moral değeri, tüm enerjimizi, gençliğimizi ve yeteneklerimizi buna katarsak, önderlik edeceğimiz her örgü, bölge ve çalışma alanında çok büyük gelişme yaratacağımız kesindir.

12 Mart dönemi direnişçilerinin anıları

PKK'de somutlaşmıştır.

Türkiye devrimciliğinde belirgin bir yeri olan 12 mart dönemi direnişçilerinin, başta idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının, çarpışmalarda şehit düşen Mahir Çayan ve arkadaşlarını, Sinan Cemgil ve arkadaşlarının yine faşizme karşı ölüm orucu direnişinde şehit düşen M. Fatih Öktülmüş, Haydar Başbağ ve arkadaşlarını, faşizm tarafından katledilen tüm devrimcilerin anılarına duyduğumuz saygı ve bağlılık mücadelemizde somutlaşmış ve kanıtlanmıştır. Mücadeleyi bu noktaya getirmemiz, Türkiye halkına ve onun devrimci değerlerine yüksek değer biçmemizin en açık bir ifadesidir. direnişimizin bu on yedi yıl boyunca kesintisiz ve giderek güçlenerek sürmesi, o zaman gösterilen direnişin ve dökülen kanların boşa gitmediğini gösteriyor. Kürdistan halkı somutunda böylesine bir gelişmeyi yaşayan direnişimiz, Türk faşist rejimine darbe üstüne darbe vurup onu gerilettiğinde ve çöküşünü hazırladığında elbette Türkiye halkını kurtuluşu da kesinleşecektir. Başlangıcı böyle olan direnişimizin, sonucunun da böyle olacağına dair en ufak bir kuşkuğumuzun olmamamsı gerekir. Bu, aynı zamanda, binlerce yıllık resmi otoriter devlet anlayışlarına karşı Ortadoğu halklarının kendi öz çıkarları temelinde kendi güçlerini, demokrasilerini ve siyasal sitemlerini ortaya çıkarmalarına da önemli bir katkı durumundadır. Dolayısıyla yüksek bir enternasyonalist değeri vardır. Aynı zamanda biz bu direnişi, sosyalizmin yaratıcı özünden hareketle, onu çok çeşitli saptırmalardan arındırarak, onun ihtilalciliğini her koşul altında, her zeminde ve dönemde taviz vermeden sürdürerek yükselttik ve öylelikle bilimsel sosyalizmin temsilini yüksek düzeyde gerçekleştirdik. Bütün bunlar partimize güç vermekte ve onun bölgesel ve uluslar arası rolünün giderek geliştiğine tanıklık etmektedir. Bunu her zamankinden daha fazla özümser ve doğru uygularsak, başta kendi halkımız olmak üzere halklara karşı görevlerimizi yetkince yerine getirmiş olacağız.

Şimdi yaşadığımız bu gelişmeler karşısında, Türkiye'de solun neden örgütlenmediği çok daha iyi anlaşılmaktadır. Resmi devletçi gelenek, güçlü imparatorluk geleneği ve devlette bunu yoğunlaşmış ifadesini görme anlayışı, aydınlarda, halkı görme ve dolayısıyla halkı örgütlenme ve eyleme kaldırma gereğini duyulmamayı, halka hor bakma ve onu gereksiz görme gibi bir yanılgıyı doğurmaktadır. Bu, daha çok devletçilik konumuna denk gelen bir örgütsüz yaşama mahkum olmasıdır. Özellikle bizi ilgilendiren, cumhuriyet dönemi aydınlara ve sol muhalefetin neden bir halk hareketini gerçekleştiremediği, yönetemediğidir. Bu konuyu, çeşitli yönleriyle genişçe izah etmeye çalıştık. Şimdi sonuç olarak kısaca özetlemek gereklidir ve yararlı olacaktır.

Bir işi gerçekleştirmek için, onun derin ihtiyacı içinde olmak gerekir. Derin ihtiyaç ilgi yaratır, ilgi kişiyi bilinçli üretmeye zorlar. Eğer ihtiyaç duyulan gerçekleştirilmek isteniliyorsa, bu durum insanı maddi bir güce, örgüt gücüne yöneltmek ve gücü örgüte dönüştürmek zorunda bırakır.

Türk aydın geleneğinde ise, köklü bir devlet önyargısı vardır. Osmanlı İmparatorluğunun çöküş döneminde Türklerde ulus bilinci çok zayıftır ve devletle karışmış durumdadır. Bu nedenle, cumhuriyetin kuruluşunda devletle ulus adeta özdeşleşmiştir. Tabii bu ulus anlayışı son derece şovendir; diğer halkların, ulusların varlığına yaklaşımları şoven önyargılarla yüklüdür ve onların dili, toprakları ve kültürlerine de böyle aşırı bir şovenizmle yaklaşım söz konusudur. Bu anlayış bütün aydınları etkiliyor ve burada devleti kurtarma çareleri geliştiriliyor. Bu dönemde sosyalizm de devleti kurtarma çarelerinden birisi olarak karşılarına çıkıyor.

İyi biliniyor ki, 1920'lerde çöken imparatorluğun yerine ne konulacağı sorusu gündemdedir. Bu yönlü arayışların yoğun olduğu bir dönemde zafere ulaşan Ekim Devrimi temelinde gelişen sosyalizm vardır ve bu büyük bir etkiye sahiptir. Meşrutiyet döneminde bol bol öğrendikleri Fransız Devrimi fazla ilgilerini çekmemektedir. Çünkü, o artık gericileşmiş veya durgunlaşmış olarak değerlendirilmektedir. Bu dönemde felsefede, üstyapı kurumlarının gelişmesinde ifadesini bulan, burjuva demokratik devrimiyle ilgisi olmayan, ama gerici bir tarzda dönüşümü mümkün kılan bazı düşünceler vardır. Bu temelde gelişen milliyetçilik, Ziya Gökalp milliyetçiliği, son derece gerici, şovendir, ütöisttir ve imparatorlukla içli dışlıdır. Bu durum imparatorluğun çöküşüyle birlikte parçalanıyor ve solculuk Türkiye'de böyle başlıyor. Sosyalizm arayışıyla yitirilen imparatorluk, devlet ve hatta ulus kurtarılmak isteniyor. Henüz emekçi sınıfların güçlü varlığından bahsedilememektedir ve onların örgütlenmesi diye bir mesele de yoktur. Enver Paşa, bu dönemde Baku Kurultayı'na bile katılmıştır. Mustafa Suphi de oradadır. Görülüyor ki, hepsinde gelen bir sollaşma vardır. İttihat-Terakki'ni birçok kadrosu böyledir ve hatta M. Kemal'in kendisi bile Bolşevikliğe öykünmektedir. Aynı zamanda bir komünist parti yedek olarak devrede tutulmaktadır. Çok sıkıyorsa komünist olma ihtimali yüksektir. Şimdiye kadar fazla üzerinde durulmasa da, bu durum yaşanmış bir gerçektir. 1920'lerde bunların şöyle bir durumu vardır: Eğer Batı uygarlığında bir kurtuluş umudu görmezlerse veya Bolşeviklik Anadolu'da gelişirse kendileri de en erkenden Bolşevik olacaklardı. Zaten "gerekirse komünizmi de biz getiririz" sözü de burada ortaya çıkıyor. Çok açık ki, her şeyi kaybetmektense böylesi bir çözüme de razı olunmaktadır. Aslında bu şoven bir sosyalizm anlayışıdır ve daha sonra gelişen de budur. Bunlardaki mantık, "sosyalizmi de biz temsil ederiz" mantığıdır. Yani Türk egemen sınıfı, gerekirse sosyalizmi bile nasıl kullanacağını çok açıkça ortaya koymaktadır. Burada kurtarılması istenen yine kendi egemenliğidir, devlet egemenliği ve ulus egemenliğidir. Yani burada halk yoktur, halkın iktidarını aramamak gerekir. Böylesine bir sollaşma, besbelli ki, sosyal-şovencedir. Ve bunun altında da devlet vardır, ulus vardır; hakim imparatorluk geleneğiyle yüklü bir devletçilik vardır. Bunun ideolojik olarak seçtiği de şoven milliyetçiliktir. Türkiye'deki sosyalizm ise, bunun biraz daha sola yatmış ve inceltilmiş biçimi oluyor. Türkiye Komünist Partisi'nin ortaya çıkışı ve gelişimi tamamen böyledir.

Türk aydınları, nasıl ki Batı düşüncesini taklit ederek burjuva milliyetçiliği için kullanılıyorsa, sosyalizmi de böyle taklitçi bir tarzda kullanmaktadırlar. Özümsememiş, zorlu koşullara uyarlanmamış bu sosyalizm anlayışı, politik olarak hiç olgun olamamaktadır. Örgütlenmesi ve olgunlaşması bir yana, normal bir gelişmeyi bile yaşayamamaktadır. Örgütlenmesi zaten yok denecek kadar zayıftır ve bu durumuyla belli ki devlete yamanacaktır. O zamanın egemen gücü meclistir ve meclisin icazetiyle yola çıkmışlardır. Rusya koşullarında illegal ve son derece güçlü bir ideolojik-politik mücadele ortamında gelişen sosyalist hareket, Türkiye'de böyle ta tepeden izinle ve egemen sınıfa dayanarak geliştirilmek istenmiştir. Bu oluşum ve gelişim tarzı onu baştan hastalıklı yapmış, devletin ayak oyunları ile bu girişim başarısızlığa uğrayıp katliamla sonuçlanmıştır.

Biz, sivil burjuva seçeneğinin neden gelişemediğini daha önce ortaya koyduk. Çünkü, gelişmek için ihtiyaç duyulmuyor ve her şeyini devletten bekliyor. Devlet ona gerekli olan tüm kadroları verecek, iç ve dış politika için gereken bütün kuralları belirleyecek ve o da bununla büyüyecek! İşte bu nedenle, kendi sınıfının özgün ideolojik, politik, kültürel gelişmesine ihtiyaç duymuyor. Onun için her şey tepeden hazırlanıyor ve ona düşen görev de devletin vereceklerini istemek ve almak oluyor. Türkiye'de güçlü siyasal partilerin, siyasal önderliklerin doğmamasının nedeni buradadır. Mevcut resmi devletçi anlayışın dışına çıkmak onların akıllarından bile geçmez.

Türkiye'deki sosyalizm anlayışının esasında da bu durum vardır. Mevcut solcu aydınların, kendilerini sosyalist, komünist olarak lanse edenlerin durumu da kesinlikle böyledir. Mustafa Suphi böyledir. Daha sonra TKP sekreteri olan Şefik Hüsnü zaten bir subaydır ve tümüyle devlet ve ordu geleneği içinde büyümüş, yetişmiş birisidir. Dikkat edilirse, bu gelenek, güç kaynağı olarak halkı görmez, devleti güç kaynağı olarak görür. Devlet de gittikçe kendini büyüten örgütlü bir güç olduğuna göre, bu durum onları örgütlenme gereği duymamaya götürür. Özellikle günümüze doğru gelindiğinde memur, öğretmen gibi kesimlerin bile halkı hep hor gören, onu örgütlemeye yanaşmayan anlayışları çok yaygındır. Bunların gerçeklerine bakıldığında aslında ciğeri beş para etmez aydın taslakları oldukları görülür. Zaten bunlar halktan tamamen kopmuşlardır. Demek ki, demokrat ya da sosyalist veya sol aydınların devletçi anlayışı aşamamaları, sivil toplum biçimlenişinin sağlanamamasında önemli bir etkidir. Kemalist diktatörlüğün en cılız olduğu dönemde bile bunlar resmi görüşü aşamamışlardır. Kadro dergisi çevresi başta olmak üzere, CHP'de yoğunlaşan kim, tamamen devleti yücelten, ona tapınan, onu ideolojik sisteme kadar taşımak isteyen bir karakterdedir. Türkiye'de anti-devletçi bir aydın bulmak o dönemin en zor işidir. Onlara göre anti-devletçi olmak suçtur, vatan hainliğidir. Bir Nazım Hikmet ve bir Hikmet Kıvılcımlı da, tüm çabalarına rağmen, yakayı kişisel olarak zorbela kurtarmaktan öteye gidememişlerdir. Objektif koşullar ne kadar elverişsiz olursa olsun, bu durum, yine onların devletçi aydın geleneğini tam kıramamalarıyla, bu geleneğe karşı bile olsalar kendilerini ve çevrelerini tam olarak kurtaramamalarıyla izah edilebilir. Tamamen Türkiye gerçekleri dışında bir şairlik geliştirilir, bir komünistlik yapılmak istenilir ve elbette ki bunlar hiçbir sonuç vermez. Kemalist devletçi anlayışın aydınlara ve ideolojik ortama tam hakimiyeti bunlara nefes aldırılmaz ve bunları bile kendi etkisi altında bırakır.

1960'lar sonrası sol, burada daha da önem taşımaktadır. O dönemde sola açılım, yine tamamen resmi devletçi gelenek temelinde olmuştur. Yön dergisi, zor duruma düşen devleti daha güçlü kılma ve dünyadaki devrimlerden de etkilenecek Türk devletini biraz daha demokrat yapma savaşımını vermiştir. Bunların devleti yıkma diye bir amaçları yoktur, devleti daha çağdaşlaştırmak ve sosyal-hukuk devleti haline getirmek gibi bir azami hedefleri vardır. Tabii bunu yaparken bile, bir halk muhalefetine değil, yasalara sığınarak, sürekli şu veya bu gücü zorlayarak, özellikle de ordu içinde bazı güçlere dayanarak, darbeci anlayışla sonuca gitmek isterler. 1960-70 arasındaki solculuğun, daha çok ordu içindeki bir kanada dayanarak Kemalizmi daha da ilerletmek, sosyal-hukuk devletini geliştirmek, toprak reformu, vb dönüşümleri yine ordu gücüyle yapmak istediği bilinmektedir. Dikkat edilirse, burada halk yine yoktur ve olmayınca da tabii hep ordudan beklenti yaşanacaktır. 12 Mart dönemi direnişçiliği de işte bu ortamda ve bu ortamın ağır etkisi altında ortaya çıkmıştır. Kuşkusuz düşüncede, örgütlenmede ve örgütlü eylemde devleti ve resmi devletçi geleneği aşma yok denecek kadar çok sınırlıdır, ancak parça-bölük nüveleri vardır. Bu nedenledir ki, zaten kişi ve grup direnişleri düzeyini aşamamıştır. Ancak, bu nitelikleriyle de olsa, ağır hata ve yetmezliklerle yüklü de bulunsa, henüz bir nüve halinde bile olsa, devlete karşı çıkışın ilk yürekli kıvılcıkları olmuşlardır ve onların tarihi anlamları burada şekillenmiştir.

Besbelli ki, bütün bunlar çok önemlidir. Devrimimizin gelişmesinin ana özelliği de burada daha açık ve net olarak ortaya çıkmaktadır. Eğer diğerleri gibi bir yol tutturup gitmek olumlu bir sonuç verseydi biz de öyle yapardık, ama bunun bir çare olmadığını ve bir sonuç vermediğini çok açık olarak görmekteyiz. Çünkü, belirtilen yaklaşımlar halkı örgütlemiyor; halkı örgütlemeyi getirmeyen bir yaklaşım da, değil faşizme karşı mücadeleyi sağlamak, karın doyurmaya bile yetmez. İşte yakıcı gerçek budur. O halde, eğer birazcık namus ve dürüstlük varsa, kişiliği çözümleyip bir halk kişiliği haline gelmekten başka çare yoktur. PKK'nin esas aldığı ve şimdiye kadar önemli gelişmeler sağladığı yaklaşım budur ve bütün devrimci gelişmelerin temelinde de bu yaklaşım vardır.

Halkı yaşamak ve halk kişiliği haline gelmek demek, onun çözümlemesini yapmak demektir; bu çözüm ise örgütlemektir. Günümüzde bunun gerilla olduğunu berttik. Bütün tarihi ve güncel sosyo-ekonomik ve siyasal tahlil bizi bu sonuca götürüyor. Biz hayalleri mi esas alacağız, yoksa bilimi mi? Biz, faşizmin her türlü kaba ve ince demagojisini mi esas alacağız, yoksa halkların

çıkarları doğrultusunda bilimin gösterdiği gelişme imkanlarını mı? Kendini yüz defa inkar etmeyi, hiçliği ve düşkünlüğü mü esas alacağız, yoksa son derece güçlenme ve eylem imkanı olan çalışmalarımızı mı? Bu konularda ikincileri esas alacağımızdan kuşkusu olan var mı? Elbette yoktur, öylelerinin bizim yanımızda olmaması gerekir. Fakat işte burada görevlerin çok kötü ihmal edildiği, gereklerinin yerine getirilmediği ve bu nedenle problem çıktığı da bir gerçektir. Türkiye ortamında tümüyle bir tasfiye, ardına kadar yozluk ve bunalım yaşandı. Partimize de bunlar dayatılmak sitendi, biz çok büyük bir çabayla ancak üzerine gittiğimizde bunları biraz geriletebildik. Bunların basit tutkularını, düşkünlüklerini biraz sınırlandırabildik. Şurası çok açık bir gerçektir ki, örgüt ortamı kesinlikle sağlam bir ortam olacaktır. Fakat hala tapınılan putlar vardır, ancak bunların hepsinin boş olduğu açıkça ortaya konmuştur. Diğer yanda ise kazanacağımız büyük bir dünya vardır. Bu, en başta üzerinde özgür yaşamın yaratılacağı vatandır, halkın devrimci eylemidir. Burada yer edinmedikçe hangi put kutsal olabilir, hangi düşünceye, tutkuya, hayale ve yaşam tartına beş paralık değer verilebilir? Açıkça görülüyor ki, esas alınması gereken partinin doğru yoludur. Son derece bilinçli bir tarzda ve kesin bir iradeyle kazanılması gereken yaşam budur. Tüm militanlar ve bütün bir halk olarak işte buna muhtacız.

Partimizin ve tüm partililerin esas aldığı eğitim, işte böyle bir eğitimidir. En azından bu temelde güçlü bir eğitim ve ilerleme gereği duyulmalı ve buna ulaşılmalıdır. Ortaçağ kalıntıları, resmi devletçi anlayışlar ve benzerleri bizim düşmanlarımızdır. Biz, bunlara karşı savaşım içinde gelişen bir hareketiz. Kişiliğimiz tamamen bunlarla savaşım içinde oluşmuştur. Ve uzlaşamayız da. Parti birliğinde uzlaşma olmaz, partide tek ideoloji-politik-örgütsel bütünlük sağlanır. Ve herkes, mutlak anlamda kendini bunun içinde eritir. Uzlaşma cephe içinde olabilir. Parti içinde farklı sınıf özelliklerine, hatta TC özelliklerine, değil yıllarca, kısa bir süre için bile olsa izin verilemez. Çünkü, onlar zehirli mikroplardır, Parti bünyesini tahrip ederler. Bazıları çok tehlikeli bir biçimde yıllarca bunu yaşamışlar ve halen çoğu “PKK’li olacağız” diye iddia ediyorlar. O zaman bu iddianı gerçekleşmesi gerekir. Hiç kendini sıkmadan, hatta bir köylüye özgü davranışlarla parti içinde kalmak mümkün değildir. PKK’li olmak, ancak sonuna kadar onu yaşamak ve yoğunlaştırmakla mümkündür; bütün partinin sorunların iliklerine kadar duymayı, çözüm için sonuna kadar çaba harcamayı gerektirir. PKK’lileşmek ancak böyle mümkün olabilir ve bu herkes için geçerlidir. Eğer parti denen olguya çok büyük bir değer biçiyorsanız, onun üyesi olmayı gerçekten şerefli, onurlu bir yaşam olarak değerlendiriyorsanız, bu kesinlikle böyledir. Aksi durum, ya bir ajanlığı, ya da çok kötü bir düşkünlüğü ve sahtekarlığı ifade eder. yıllarca eğitime rağmen birisi devrimcileşmezse, o çok tehlikeli birisidir. Çok açık ki, halk önderleri öyle olmaz, PKK’de gelişen kişilik böyle değildir. PKK’de gelişen kişilik, ister çağdan isterse çağ dışından kaynaklansın, ister Türkiye resmi yapısından isterse Kürdistan feodal yapısından gelsin, her türlü gericiliğin reddi, onunla mücadele ve yeniye ulaşmanın büyük çabasıdır. Eğer bugün direnebiliyorsak, biraz güç haline gelebiliyorsak, bu durumun harcanan bu çabalarla belirleyici bir bağlılığı vardır.

Çok iyi biliyoruz ki, yüzyılların ezilmiş, bitmiş, tükenmiş kişiliği, etrafa bin bir türlü gerici mesaj yaymaktadır. Fakat bunun da bir kader olduğunu söyleyenler, ancak gericiler olabilir. Bir şeyin üzerinde haksız hüküm kurmakta, insanları bastırmakta, bir değeri gasbetmekte müthiş ustalık gösterilmektedir. Partimiz içinde de bunu örnekleri az değildir. Ancak, bu bir hırsızlıktır ve burjuvalık da böyle başlar. Köleci toplumun efendileri bu temelde ortaya çıkmışlardır. Feodallerin hepsi böyle yapmışlardır. Partimizde bunun en küçük belirtilerine bile müsaade etmeyeceğimiz açıktır. Sosyalist eğitim ve terbiye, tüm bu özelliklerin, yani bu olumsuz, çağdışı, ortaçağ kalıntılarının yerle ir edilmesidir. Biz, bir sosyalist topluluk olmak istiyoruz. Sosyalist topluluk ise eşitlikçidir, adaletçidir, güzeldir, iyidir. Ama bu duyguları sağlam elde eden kaç kişi vardır? Kişiliğimiz bu temelde tamamen yontulmuş, hazırlanmış mıdır? Eğer böyle kusurları olanlar, temel öğretilerden ve onun yaşam biçiminden sapkınlıkları bulunanlar varsa, bunları amansız bir eleştiriye tabi tutmak ve kavga eder gibi savaşmak gerekir. İşte eğitim böyle yapılır, kendini yontma, doğru, adil, güzel, yiğit ölçülerin sahibi olma böyle mümkündür. Ancak bu temelde halkın karşısına çıkılabilir. Yarım sosyalistlik, en tehlikeli cellatlıktır. Halkaların gerçek katliamını bunlar hazırlar. Bunların tanımı oportünistliktir, sekteliktir, vs... Maalesef böyleler de az değildir. Fakat iyi

bilinmeli ki, partimiz içinde böyle yanlışların yaşanması suçtur, parti üyeliğine ters düşer. Sosyalist eğitim ise, bunları bıçakla keser gibi kesmedir. Bu, imkansız değildir ve bundan daha fazla tercih edilecek bir husus da yoktur.

Demek ki, çok saygınlıklı olan parti ortamımıza bütün gücümüzle katılmanın gereği ve zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Biz, PKK'yi bu temelde ele aldık, bu temelde geliştirdik ve günümüze kadar da bu temelde getiriyoruz. Eğer PKK'nin temel özelliği bu olmasaydı, o zaman bir tek kişi bile bir damla kan dökmezdi, bir saat bile direnemezdi. Bu hususu çok iyi görmek, bu noktada gafil ve serseri olmamak gerekir. PKK'yi bu temelde ele alanların ise kişiliklerini buna göre hazırlamaları gerekir. Başka türlü olmaz. Yarın fırsat ve olanaklarımız çok daha fazla büyüyebilir, fakat PKK'nin özelliği yine böyledir. Zafere kadar, sosyalist, komünist topluma kadar bu temel özellik böyle sürecektir. Şurası çok iyi bilinmeli ve hiç unutulmamalıdır ki, bu yola baş koyanlar, yürüklerini, gençliklerini, her şeylerini adayanlar bu temelde adamışlardır, yoksa soysuza sermaye oluşturmak için değil. Ama bazı düşünler, sanki temel gerçeklerimiz böyle değilmiş gibi, bu ortam herkesin dilediğince yaşam alanıymış gibi değerlendirdiler. Biz, öylelerini uyarıyoruz, uyarıdan anlamayanları saf dışı ediyoruz. Partimizin bu temel özelliğini en değerli varlığımız olarak koruyoruz. Dikkat edelim, diğer birçok örgüt devlete karşı neden direnmedi, direnemedi? Hem de devletle hiç savaşmadan, büyük zorluklarla karşı karşıya bile gelmeden neden teslim oldu? Çünkü, örgütsel özellikleri böyle ileri ve sağlam değildi de ondan. Kazanamamalarının nedeni de yine budur. Peki, biz de birçoklarına diledikleri gibi uygulama fırsatı verseydik, o zaman direnme ve kazanma olanağı elimizde kalır mıydı? Hiç kuşku yok ki, hayır! O halde, PKK'yi gerçek ve temel özelliği ile ele almak ve bunu tam olarak özümsemek, PKK'lileşmek için zorunludur.

Bugün, PKK, Türkiye'de çok güçlü olan devletçi gelenek karşısında yüzyıllardan beri hep yenilen, ezilen, gittikçe daha kötü duruma düşen ve silinen halk gerçeğine doğru sahip çıkması ve yüceltmesi gereken sosyalizmin temel özelliklerinden kopartılarak ele alınması ortamında, bu ortama tamamen eleştirel yaklaşarak, sosyalizmin yaratıcı özünü esas alıp, onun doğru tarihsel temelini ve dayanması gereken sınıf ve tabakaları belirtmiş, bu konuda yoğun bir çabayla kendini yetkinleştirmiş, her yönüyle kendini devletin alternatifi, günlük moda deyimle "sivil toplum" seçeneğini de en devrimci tarzda temsil eden bir hareket durumuna getirmiştir. Bu, yepyeni bir gelişme, yepyeni bir dünyadır. Dolayısıyla yepyeni bir kişiliğin oluşması demektir ve bunu zorunlu kılar. Ruhsal gelişmeden tutalım yaşamın her alanına kadar bu durum böyledir. Bu gelişme, devletin ve onun bütün etkilemelerinin yerle bir edilmesidir, ortaçağın feodal geleneklerinin tamamen aşılmasıdır. İşte PKK budur.

Biz, yaklaşık yirmi yıldır böyle bir solculukla ve sosyalizmle iç içe yaşadık. Bu yaşamımız, son derece kahırlı bir dönemde gerçekleşti. Çok tehlikeli yanlışlar kadar, büyük direnmeler de gördük. Birçok sosyalist ortaya çıkmaya çalıştı; fakat ezildiler; işkencelerde, darağaçlarında hayatlarını verdiler. Devrimcilerin, ilericilerin yüz binlercesi tutuklandı. Bu dönemde halkın üzerinde en dayanılmaz baskı ve sömürü uygulandı. Bütün bunlara karşı, inadına biz de, sosyalizmin bütün devrimci içeriğini esas alarak, onu bütün bu koşullara uyarlayarak yenilmemeyi, zaferi garantileyecek örgütün ve kişiliğin nasıl gelişmesi gerektiğini ortaya koyduk. Olanca gücümüzle, bu yılları böylesine gelişmelerle dolu kılmaya çalıştık. 12 Mart'la tamamen ezilmek istenen devrimci sosyalizme bütün gücümüzle sahip çıkarak, onu her türlü sapmadan arındırarak, gittikçe daha derin kavrayışına ve örgütlenişine yönelerek başarı kazandık, başarıları bu temelde sağladık. Kahraman devrimcilerin anılarına bağlılığı biz bu biçimde anladık. Ve bugün bu kavrayış, devrim şehitlerine bu bağlılık bizi böylesi bir gelişmenin içine kadar getirmiştir. Bunu iyi anlamak ve değerini iyi biçmek gerekiyor. Bize düşen rolü iyi oynamak gerekiyor. Bu, hiçbirimizin bireysel çabalarıyla oluşmuş bir değerler sistemi değildir. Burada, şehitler başta olmak üzere direnişçilerin emeği vardır, bir yığın adsız emek kahramanının çabası vardır. PKK'de temsil edilen, işte bu kolektif emek değerleridir. Hem de en yüce emek değerleridir. Dolayısıyla, kişinin, burada kendisini değil, bu değerleri yaşaması, bunların kutsallığını ruhunda duyması gerekiyor. Tamamen bu değerlerin bir savaşçısı, bir temsilcisi olması gerekiyor. Öncü PKK vasfının temel özelliği işte budur. Militanlığımız bununla başlar, her türlü söz ve eylemimiz bu temelde gelişir. Günümüzde

partimizi her düzeyde temsil etmek isteyenler, bu temel gerçekleri temsil etmek durumunda olduklarını bir an olsun bile unutamazlar. Ve yine, gereklerini yerine getirmemezlik edemezler. Partili militanlar, halkın tarihinin çözümlenmesi olan, sosyalist teorinin uygulanmasını ir sonucu olan bu değerlerin yılmaz savaşçılarıdır. Onun geleceğe güçlü taşıyanlardır. Derinleşmeyi ve geleceği kazanmayı tümüyle bu temelde sağlayanlardır.

Mart 1988

8. YILDÖNÜMÜNDE 12 EYLÜL FAŞİST REJİMİ VE DİRENEN HALK GERÇEKLİĞİMİZ(*)

12 Eylül faşizminin 8. yılını geride bırakırken, kısa bazı değerlendirmeler yapmakta yara var. Biz bu rejimin çeşitli yıldönümleri vesilesiyle ortaya çıkış koşullarını izah etmeye çalıştık. 8. yılını geride bırakırken, daha açıkça ortaya çıkan gerçekler nelerdir? Halkımızın direniş tarihinde bu yıllar neyi ifade eder? yakın döneme ilişkin etkileri ne olabilir? Bunlara ve benzer sorulara cevap verirken, belirtilmesi gereken en önemli gerçek ordunu Türk egemenlik sistemindeki tarihsel rolünü beklendiği gibi başarıyla yerine getirip tekrar toplumun koruyucu ve denetleyici gücü olma biçimindeki bir misyonu bu sefer de tekrarlamak istediğidir. Bugün daha iyi açığa çıkan gerçek ise, Türk egemenlik sisteminin sorunlarını halletme gücünde ve yaratıcılığında olmadığıdır. Sosyal sınıflar zorlandıklarında hep orduya sığınıyorlar. Askeri çözüm yollarına bel bağlıyorlar. Bu sefer de çözüm aracı olarak yerine devreye sokmak istedikleri güç orduydı. Ordu, kendine güvenen ve her ortaya çıktığında rolünü icra eden bir konumu bu sefer de sonuna kadar yaşayabileceğini, başarıyla tekrar yerine çekilebileceğini hesaplıyordu. Tarihsel olanak karşısındaki direniş öğelerini hep ezebilmiş olması, bu kanıyı daha da güçlendiriyordu. Bu kez daha az donanımlı olan direniş

(*)12 Eylül faşist rejimi sekizinci yılını tamamlayıp dokuzuncu yılına girerken yapılan bu değerlendirme, daha önce Serxwebûn'un Eylü 1988 tarihli sayısında yayınlanmıştır. Kısmi bir redaksiyondan geçirerek buraya alıyoruz. (W.S.)

öğelerinin rahatlıkla ezilip tasfiye edilecekleri bekleniyordu. Ve bu beklentisine göre bir vuruş tarzı, istikrar programı düzenlemişti.

Bugün ortaya çıkan diğer bir gerçek de, Türk egemenlik sisteminde politikanın güçsüzlüğüdür. Politikadan beklenmesi gereken rolün yerine getirilmesinde içine düşülen muazzam yetmezliği ve bunun da sorunların çözümüne hizmet eder bir durum olmadığını daha yeni kavıyorlar. Politikasızlığın, cüce politikacılığın “birlik bütünlük” adına ve “ordumuzun itibarını hiçbir zaman zayıflatmayalım” edebiyatıyla hiç de gelişmeye hizmet etmediğini daha yeni onlıyorlar. Politikanın rolüne daha iyi sahip çıkılması gerektiğini fark ediyorlar. Kısaca, Türk kafasındaki siyasal cücelik biraz daha net olarak görülüyor. Fakat çözüm bulmaktan da hala uzaklar. Yine de sonuna kadar orduya güvenerek rahat yaşanamayacağını, sorunların böyle çözülemeyeceğini, dolayısıyla yeni arayışlar geliştirmek ve çözüm üretmek gerektiğini, bunun da yolunun politika yapmaktan geçtiğini bazıları şimdi daha iyi görmeye başlıyorlar. Özellikle aydın gafleti, ihaneti bu konuda kendine geliyor. Egemen sınıflar kadar ezilen sınıflar da, daha iyi yaşam ve kendi programlarını daha iyi yürütmek için iyi sınıf öncülerine ihtiyaçları olduğunu daha iyi görüyorlar. Bu sonuçlar önemlidir. Ordunun geleneksel, tarihsel misyonunun kırılmış olması nedeniyle şimdiye kadar olduğu gibi orduya hep sığınılacak nokta veya en son her şeyi kurtaracak ocak olarak bakmakla, “o sağlam kaldıkça her şey istikrar bulur, gerektiğinde her yeri güllük-gülistanlık yapar, ordumuz yaşadıkça bize ölüm yoktur, ordumuz var oldukça her şey yoluna girer, ordumuzun itibarıyla oynamayalım, ordumuz için her şeyimizi feda edelim” gibi anlayışlarla istedikleri sonuçları elde edemediklerini gördüler. Bu durum, herhangi bir dönemden daha fazla bu dönemde ortaya çıkıyor. Ordunun bu geleneksel itibarının aşılmış olası, çözümleyici bir güç olmadığının kavranması önemlidir. Özellikle siyasal mücadelelerin gelişmesi açısından daha olumlu bir anlayışın gelişimine yol açabil. Bu nedenle şimdi politikaya daha fazla yüklenmek gerekir. Politikanın gerçek rolünü oynaması zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Politik mücadele, sınıfların gerçek

kuvvetleriyle ideolojik-siyasal hareketlilik içine girmelerini zorunlu kılar. Bunun da ciddi yapılması gerekir. Bu yapıldıkça Türkiye'nin sorunlarına daha kapsamlı yaklaşmak mümkündür. Bu durumda daha çaplı politikacılar, örgütler, mücadeleler ortaya çıkabilir. Bunun da bundan sonra daha sağlıklı gelişeceğini söylemek mümkündür.

Türkiye’de toplum ve Politika üzerinde ordunun etkisi

Türk egemenlik sistemi, ordu örgütlenmesine bir klan veya aşiret örgütlenmesi gibi bağlanmıştır. Orduyu, çok kutsal görür ve ona kutsal duygularla bağlıdır. Ve bu duygular, her türlü gericiğin de temelidir. Faşizmden tutalım her türlü şovenizme kadar ulusal ve sınıfsal gerçeklerin reddine kadar bu duygular önemli rol oynar. İşte bu duyguların bugün yıkılması söz konusudur. Buna karşın generallerin üzerinde titrediği de orduya halel getirmemek, ordunun itibarını düşürmemektir. Onlara göre, toplum her zaman orduya güçlü duygularla bağlanmalı, ordunun sınıflar üstü ve hatta devlet üstü bir kurum olduğuna en ufak bir kuşku ve gölge düşürülmemeli, günü geldiğinde herkes büyük bir kölelik ruhu ile buraya bağlanmayı bu dünyada Allah’a sığınma gib en kutsal erek olarak kabul etmeli, dolayısıyla da bu ocağın hususiyetine hiç halel gelmemelidir. Böyle olduğu oranda da tabii ki onların düzeni sağlamdır.

Bizim direnişimizin en büyük sonuçlarından birisi de, ordunun bu niteliğini teşhir etmesi ve ordunun en büyük kurtarıcı olmadığını, orduya tam güvenilemeyeceğini ortaya çıkarmasıdır. Türk sisteminde ve toplumsal düzenlenişinde ordunun bu biçimde kavranmasının ve onun en son sığılacak kurtarıcı güç olarak düşünülmesinin doğru olmadığını veya beklentileri tam yerine getiremeyeceğinin ortaya çıkarılması, belli ki çok önemlidir. Uzun vadeli direnişimiz kanıtladı ki, ordu toplumsal sorunların kaynağıdır. Genelde devlet ve özelde ordu üzerinde durulmadıkça, bunların üzerine gidilmedikçe, siyasal iktidar ve Türk sistemi içindeki askeri gerçek yerli yerine oturtulmadıkça, sorunun çözümü için, çıkış yolları aranmadıkça, Türkiye'nin hiçbir ciddi sorununa çözüm bulunamaz. Bu, bugün ortaya çıkan ve anlaşılır olan bir husustur.

Ordu, son tahlilde zor olayından ibarettir. Gerici zorun üretimi geliştirdiği, çelişkileri çözdüğü görülmemiştir. Böyle bir zor ancak yaratılmış olana el koyar, yaratılmış olanı bir elden diğer ele devrettir. Bunun için emreder. Ama bizzat kendisi üretim yapamaz, üretimi geliştiremez. Hele hele eğer mevcut üretim ilişkileri üretim güçlerini gelişmesi önünde engel bir duruma gelmişse, bu hiç mümkün değildir. Türkiye'nin kapitalist sistemindeki üretim ilişkilerinin, üretim güçlerinin gelişmesini muazzam frenlediğini biliyoruz. Nüfusun yarısı işsiz, kaynaklar son derece dar tekelci, holdingci bir elde çarçur edilerek üretim güçleri mahvediliyor. Bugün üretimin geliştirilmesiyle alakası olmayan en vurguncu yaklaşımla, faizle, ticaretle sadece milyarlara milyarlar katan, özellikle çoğu hayali olan ihracatçılıkla palazlanan ve sermaye birikimini yapan bir öncü kesim söz konusudur. Bunlar üretimle en az ilgilenen kesimdir. Sadece çalıp-çırıp biriktirirler. Ve böyle olunca da elbette ki üretim güçleri, çok ciddi bir üretim ilişkileri engeliyle karşı karşıyadır. İşte dışa açılma denilen ve muazzam oranda para politikasıyla oynayarak toplumun çeşitli sınıfları arasında gelir bölüşümündeki payları değiştiren ‘tabii ki bunları hep ezilenler, emekçi sınıflar aleyhine değiştiren), gerçekten tarihte en çok emekçi sınıfların üretim ile tüketim içindeki paylarını dengesizleştiren ve bunu daha üst sınıflara aktarılmasında rol oynayan güç, 12 Eylül askeri yönetimidir. Böyle olunca da günümüz Türkiye'sinde ordu, üretim güçlerinin gelişmesi önünde geri üretim ilişkilerinin korunmasının temle gücü oluyor. Ve bu konuyla ordu zoru Türkiye’de en gerici rollerden birisini bu dönemde oynuyor. Ordunun bu geçici üretim ilişkilerini zorla ayakta tutmaya çalışması, üretici güçlerin gelişmesini engellemek için tüm emekçi sınıfları nefes alamaz duruma sokması, şüphesiz ancak faşizmle izah edilebilecek bir gericilik dayatmasıdır. Bu noktaya zaten vardırılmıştır. Bu nedenle Türk ordu sistemi günümüzde her zamankinden daha fazla gerici rol oynamaktadır.

Bu gücün bir de uluslararası emperyalist sitem içindeki rolü var. Uluslar arası emperyalist sitemin dünya emekçi halklarına karşı konumu dikkate alınırsa, bu sistemin bir parçası olan Türk

ordusuna bölgemizde (NATO içinde) biçilen rol, onun uluslararası alanda gericiliğin çok güçlü bir dayandığı olduğunu ortaya koyar. Türk ordu yapısı böylece hem kendi halkı hem de egemenliği altındaki halklar üzerinde bir gericilik ocağıdır ve günümüzde uluslar arası gericiliğin en güçlü dayanaklarından biri haline gelmiştir. Bir zamanlar Çarlık Rusyası böyle idi. Yine Almanya'daki Prusya gericiliği (ki o da militarizme dayanıyordu) böyle idi. Bugün aynı rolü en iyi bir biçimde ve gerçekten de birinci sonrada Türk ordusu oynamaktadır. 12 Eylül rejimi döneminde Türk ordusunun bu niteliği çok iyi ortaya çıkmıştır. Eğer herhangi bir gelişmeden, ilerlemeden bahsedilmek isteniyorsa, o zaman yapılması gerekenin bu zor sistemine karşı doğru düşünmeyi ve doğru tavır geliştirmeyi bilmek olduğunu görmekteyiz. Toplum nefes almak, emekçi sınıflar kaderlerine bir çare bulmak istiyorlarsa, yapmaları gereken iş, genelde iktidara, ama daha çok da ordunun bizzat iktidar olmasına veya siyasal yapı üzerindeki büyük ağırlığına karşı çıkarak bunun çözülmesine çalışmaktır. Onların kurtuluşunun bilimsel biricik doğru yolu budur. Buna cesaret edilmediği için, 12 Eylül faşist rejimi döneminde ordu meselesine yüreklice girilmediği için, emekçi sınıflar bütün ekonomik ve sosyal mevzilerinden uzaklaştırıldılar. Siyasallaşma onlara yasaklatıldı. Ve sonuçta muazzam bir yoksulluk, düşkünlük içinde boğuntuya getirildiler. Bu neden böyle oldu? Çünkü doğru yolda mücadele etmeye cesaret edemediler. Bunun için örgütlenmediler. Sonuç bugünkü durumun kabullenilişidir. Evet, bugün bunalım daha da yoğunlaşmıştır, sorunlar daha kapsamlı hale gelmiştir. Fakat cesaretle çözüme gidilemediği içindir ki, bugün bu tablo karşısında toplum adeta yine umutsuz, sahte siyasal demagoglar elinde biraz da ne yapacağını bilmez durumdadır. Gerçek çıkarlarını konuşuran örgütler ortaya çıkaramadığı, mücadele yürütemediği için böyledir. Bu, toplumsal çürümeye götürür. Nitekim gelişen de budur ve bireyin Türkiye'de içinde bulunduğu çürümüşlük düzeyi zaten gerçekleri daha açık ortaya koymaktadır.

Toplumlar durarak, çelişkilerin üzerine gitmeden ilerleyemezler. Toplumsal sınıflar kendileri için politika üretmeden, sorunlarını bu temelde çözmek için büyük mücadele vermeden ilerleyemezler. İşte Türkiye gerçekliğinde çok açık bir biçimde ortaya çıkan durum budur. Bu gerçeklerin böyle ortaya çıkmasında şüphesiz bizim çözüm yolumuz önemlidir. Eğer kısa vadede ordu zoruyla istikrar hemen sağlanıp emperyalizmin de onayıyla biçilen demokrasi ve ekonomi programı rahatlıkla uygulamaya geçirilseydi, ya da bazı ülkelerde denenilen yönetim Türkiye'de de başarı sağlamış olsaydı, belki bu rejimin ömrü daha uzun olabilirdi. Yine, ordunun en iyisini yaptığı ve günü gelirse yine böyle yapar imajı güçlü olarak ayakta kalabilirdi. Direnişin her düzeyde artarda gelişerek sürdürülmesi ile toplumun bu beklentilerinde çok geniş kapsamlı soru işaretleri yaratıldı. Bu işlerin artık eskisi gibi gidemeyeceği, yeni çarelerin geliştirilmesi gerektiği, artık orduyu bir tarafa itmek, ordu dışında ve hatta orduyu sınırlayarak toplumsal sınıfların kendi çıkış yollarını bulmaları gerektiği gerçeği gösterildi. İşte bu temelde eski politikacıların yeniden siyaset sahnesine sürülmesinden tutalım yeni politikacıların ortaya çıkarılmasına kadar birtakım deneylere girişildi. Şimdi eskileriyle ve yenileriyle Türkiye'de politika gerçekten ağır-aksak, kör-topal bir biçimde geliştirilmek isteniyor. Bunlarda politikaya karşı bir inanç zayıflığı söz konusudur. Ordu, iktidar içindeki geleneksel konumunu zayıflatmak istemediği için, her zaman bir demoklesin kılıcı gibi politikacılar üzerinde sallanarak tehdit edilmektedir. Dolayısıyla cesaretle buna göğüs gerecek, orduyu kendi denetimleri altına almak için gerçek bir sosyal-siyasal kuvvet yaratacak bir önderlik, burjuva anlamda da olsa geliştirilememektedir.

Politika, toplumların ortaya çıkarılabileceği en güçlü çözüm aracıdır. Bu çözüm aracına ordunun gölgesi altında, ordunun korkusuyla yaklaşmak, daha başlangıçta onun felçli olarak doğması demektir. İşte Türkiye'de politikanı doğuşu ve politikayla yaklaşım böyle olduğu ve kavga sağlıklı olmadığı içindir ki, ciddi bir politik önderlik, ciddi bir politik mücadele gelişmiyor. Asker politika üzerinde etkili olabilir mi? Kendisi siyasi iktidarın hakimi olabilir mi? Veya bizzat kendisi yönetebilir mi? Direkt mi yapar, dolaylı mı yapar? Türkiye'de biraz sivillerle işlerin idare edildiği dönemlerde dolaylı yönetir. Siviller işin altından kalkamadılar mı ordu direkt iktidara geçer. Türkiye tarihi bu konuda ta Osmanlılardan günümüze kadar bir yığın deneyimi yaşıyor. Daha yeniçeri ocağı kurulduğunda bile yeniçerilerin padişahın üzerindeki baskısından tutalım birçok dönemlerde darbe üzerine darbe yapma ve gittikçe toplum üzerinde büyük bir baş belası olma

gerçeği vardır. Bu durum yeniçerilerin yıkılışı sürecinde çok daha açık ortaya çıkan bir gerçektir. Toplumun başına ne kadar bela oldukları, sultan II. Mahmut'un bu ocağı dağıttığı dönemde ortaya çıkmıştır. Bu ocağın tam bir çapulcu, toplumun nefes almasını bile engelleyen bir ur, toplumun gözeneklerini kapatan bir hastalık olduğu ve kesilip atılması gerektiği açıkça görülmüştür. Bunun için büyük mücadelelerin verildiğini bilmekteyiz. Osmanlı yeniçerilerinden sonra geliştirilen Türk ordu sistemi de bundan farklı değildir.

Bugün Türk toplumu üzerinde ordu olanca ağırlığıyla etkilidir. Toplumun bütün gözenekleri üzerinde kontrolü vardır; denetim, baskısı ve ağırlığı vardır; ruhu, ahlakı ve aileyi biçimlendirmede bunu ağırlığı vardır. Bu ağırlık altında sağlıklı bir sosyal-siyasal gelişmenin yaşanamayacağı apaçık ortadadır. Ordu uzun süreler bunu yaparken, kritik anlarda, yani çıkarları sarsıldığında kendisini devletin bizzat sahibi sayar. Kendisini ülkenin tek sahibi sanır. Denetiminde ufacık bir zayıflaması ortaya çıktı mı, hemen kılıcını kuşanır piyasaya çıkar. Bir kabadayı gibi, mahalle kabadayısı gibi ortaya çıkar ve nara atarak "iktidar benimdir" der.

Türkiye'de kaba anlamda sistem budur. Tabii ki bu yeniçeriliğin günümüze kadar yaşatılmasından başka bir şey değildir. Her zaman ordunun bu çıkışına uşaklık eden siviller ve şakşakçıları vardır. Böyle bakanlar, böyle meclis üyeleri çoktur. Ve günümüz Türkiye'sinde ise böyle uşaklar alabildiğine çoğalmıştır. Kocaman bir meclis (sözüm ona Türkiye'nin kaderini elinde bulundurması gereken meclis) orduya dalkavukluktan öteye bir danışma kurulu olma rolüne bile sahip değildir. Bu, dalkavuklar topluluğu, ordu üzerine değerlendirme yapmayı ve orduyu yerli yerine oturtmayı aklından bile geçirmez. Ordunun meclis üzerindeki hakimiyeti nedir sorusunu kendine sormak gereğini bile duymaz. Kısacası uşak bir meclistir. Bakanlar Kurulu ordu yönetiminin sadece ekonomik işlerinden sorumludur. Özellikle Özal hükümetinin, ordunun önüne koyduğu ekonomik programı mükemmel bir biçimde yürütmekten başka bir şey yaptığı yoktur. O, ordunun kendisi için çerçevelediği bir sahada rol icra eder. dolayısıyla da ordunun yoğun denetimi altındadır. Bunun böyle olduğunu salında herkes görüyor. Cumhurbaşkanlığı, genelkurmaylıktan sonraki terfi yeri gibidir. Türkiye'de bu çok iyi bilinir. Tabii ki başta, tepede bu böyle olursa; vilayetler çapında, hatta mıntikalara kadar asker ağırlığı kesimdir. Böyle bir ortamda egemen politikacılar ortaya çıksın, politika yürüten bağımsız partiler ortaya çıksın ve politika üretsinsin! Bu konuda orduyu onlar yönlendirsinsin! Türkiye için bunlar şimdilik yabancı sözcüklerdir. Ama bazı değişiklikler de vardır. Bu gerçekler bugün tartışılıyor. Nasıl ki ulusal sorun tartışılıyorsa, Türkiye'de politikanı etkinliği, rolü de tartışılıyor.

Bugün Evren-Özal kliği tarafından icra edilen 12 Eylül rejiminin, Türkiye'nin tarihi gerçekleri ile günümüzün en karşı-devrimci deneyimlerini kendi şahsında bir senteze kavuşturarak uyguladığı açık bir gerçektir. Rejim esas olarak çıplak baskı ve zora dayanmaktadır. Zora dayalı sistemler, ekonomik, sosyal ve siyasal dayanakları bakımından ancak kısa vadede sonuç alabilirler. Uzun sürede bu rejimlerin yozlaşmaları ve çürümeleri gelişir. Bu tür gerici-faşist zor uygulamaları, ancak toplumda bir kargaşa olduğu zaman bir kurtarıcı olarak dayatıldığında başlangıçta belli bir destek görür. Bunlar ilk hızla vurur ve bu şekilde halledilmesi gereken sorunları hallederler. Yine ilk etapta bazı sınıflardan diğer sınıflara değer aktarırlar. Bu da zora dayalı bir temelde geliştirilir. İşte onun gücü de güçsüzlüğü de bu noktadadır. Çünkü, vurduğunu vurmuş, aktarması gereken değerleri aktarmış, dolayısıyla yapacağı fazla bir şey kalmamıştır. Yani artık çekip gitmeleri gerekir. Buna karşı sindirdiği bir toplum vardır. Bunun üzerine yeni partiler, parlamento, hükümet bina edilir. Rejimini böylelikle sürdürür. Bu rejimini nereye kadar sürdürür? Ezdiği ve karşısına aldığı kesimlerin, yani halk kitlelerinin yeniden nefes alarak uyanışlarına kadar.

Bu gelişme sürecini, Türkiye gerçeğine uyguladığımızda karşımıza şu sonuçlar çıkmaktadır:

1980-81 yıllarında, faşist cunta vurması gerekenlere vurdu. Yine bu dönem, 24 Ocak ekonomik kararlarını uygulanma sürecidir. Bundan sonrasını ise, 82 yılında hazırladı. Bu da yeni bir anayasa, partiler ve seçim kanunudur. 83 yılında bunları tamamlayarak seçimlere gittiler. Bilindiği gibi, rejimin fideğinde hızla gelişme olanağı bulan tekelleri-holdingci kesimler ANAP şahsında örgütlenerek hükümet oldular. Bu kesimlerin varlıkları 12 Eylül'e bağlı olduğu ve 12 Eylül'ün askeri ve yasal koruması altında geliştikleri için bu rejimi sonuna kadar savunurlar. Özal'ın bütün

yaptığı, 12 Eylül'ün ekonomik ve siyasi sonucunu geliştirmektir. Özal biraz da bunu ustaca yaparak, tekelleştirdiği kesimleri esas almıştır. Ordunun bütün ekonomik ve siyasi isteklerini sonuna kadar uygulamıştır. Gerekli olan yasal çerçeveyi de bunlar için sağlamıştır. Ordu kendisine göre bir hükümet ortaya çıkardığı gibi, bu hükümet de ordunun bütün beklentilerine cevap vermiştir. Bu temelde rejimin gelişimi aksamadan günümüze kadar sürdürülmüştür.

Rejim, küçük ve orta burjuva kesimlerle, işçi-köylü gibi geniş emekçi kesimleri karşısına alarak bunları aşırı derecede bir yoksullaşmaya götürmüştür. Bu kesimlerin aşırı derecede yoksullaştırılması temelinde vurulan vurgunlarla bir avuç tekelci-holding palazlandırılmıştır. Rejim, sınıf savaşımını bir de bu yönüyle yürütmüştür. Enflasyonun yükseltilmesi vasıtası ile de, halk kesimlerinden gasp edilen değerlerin tekellere aktarımı gerçekleştirilmiştir. Gerçekte enflasyon önlenemeyecek bir sorun değildir. Ama bununla tekel sahiplerine değerlenir aktarımı sağlandığından, bilinçli olarak yüksek tutulmuştur. Bu süreçte işçinin sendikal hakları son derece geriletilmiştir. Böylece ücretler sabit tutularak, daha fazla vurgun vurmanın olanakları genişletilmiştir. Orta kesimlerin gelirleri de benzer bir durumdadır. İşte enflasyon tam da bunları soymanın aracı olarak yükseltiyor. Bu aracın azami şekilde kullanımı ile birlikte, sermaye birikimi, bu yeni burjuvalaşan kesimin elinde yoğunlaşıyor.

ANAP'ta somutlaşan menfaat birliği de anlamını burada buluyor. Bu, gözü kara bir şekilde, daha hızlı ve kolay bir şekilde köşeyi dönmenin adı oluyor. Bunlar, hiçbir kural ve kaide tanımayarak toplum üzerinde sonuna kadar oynamaya imkan veren yasaları anında çıkarmaktan çekinmeyen bir kesimdir. Böylesi bir kesime karşı elbette ki toplum sessiz durmayacaktır. Eğer bir muhalefet gücü olarak gelişmek isteniyorsa, toplumun beklentilerine sahip çıkılmak zorundadır. Bizim geliştirdiğimiz devrimci muhalefet, aynı zamanda bir burjuva muhalefetin gelişmesine de zemin sunuyor. Nitekim böylesi bir muhalefet de gelişti. 88'lere geldiğimizde, bu muhalefetin Özal'ı aşmasını önlemek için yeni taktiklere başvurulduğunu görmekteyiz.

Günümüzde Türkiye politik ortamının durumu

Şimdi yerel seçimleri erkene almak için yapılan referandum, gittikçe oy oranı düşen ANAP iktidarını bir erken genel seçime gitmekten kurtarmak için düzenleniyor. Bu yöntemin öyle başarılı olacağı da pek sanılmıyor. Daha şimdiden Evren, hem yasal ve hem de siyasal sürecinin sonuna gelmiş ve bir tükenişi yaşıyor. Türkiye'nin mevcut durumu böylesi bir askeri yönetimin daha uzun süre devam etmesine elverişli de değil. Evren'in süresinin bu kadar uzamış olması, aslında bütün sınıf ve tabakaların çaresizliğinden kaynaklanıyor. Hem ezilenlerin ve hem de ezenlerin yeni bir alternatif üretememeleri bu sonuca yol açıyor. Bu ise, bu kesimlerin zayıflığını gösteriyor.

Burjuvazi bazı alternatif denemelerine giriyor. Bunun için Demirel ve Doğru Yol'u, SHP ve İnönü'yü hazırlıyor. Ama bunlara tam destek sunmuyor. ANAP'ın tecrit olma süreci hızlı bir şekilde gelişiyor. bunlardan biraz umut kesmişe benziyorlar. Kısaca, bazı çevrelerin geliştirmek istedikleri gibi, 2000 yılına ANAP modeli bir hükümetle girmek pek mümkün gözüküyor.

Ezilenlerin adına hareket edenler ise devrimci bir muhalefeti geliştiremiyorlar. Halen dergicilik statüsünü aşmayan bir devrimcilik yürütülmek isteniyor. Legal dergiler etrafında bir yerlere varılmak isteniyor.

Bütün bunların yanı sıra, yüksek bir boyutta gelişen bizim devrimci çıkışımız söz konusudur. Bu da gelişimini önemli sonuçlara ulaşılarak devam ettiriyor.

Bugün rejimin savunucuları Evren'de biraz daha ısrarlı olma durumunu yaşıyorlar. Evren'i birkaç yıl daha başta tutmaya çalışıyorlar. Bu ise zayıflığın ve çözümsüzlüğün verdiği bir ömür uzatmadır. Bu yaklaşımın da kurtarmadığı ve bunun gün kurtarma mantığı ile yaklaşmak olduğu, açık olan bir durumdur. Aslında Evren 83'lerde rolünü tamamlamıştı ve aşılması gerekiyordu. ama bilinen gelişmelerden dolayı ömrü uzatıldı. Burjuvazi Evren'in şahsında sağlam bir devlet yapısına sahip olmamaktadır. Bir şahsa bağlı olan bir iktidardır. Kaldı ki bugün Evren şahsında yaşananlar güçlülüğü değil, güçsüzlüğü gösteriyor. Yine Evren'e oynatılmak istenen rol, Demirel'in deyimiyle "siyasetin parçalanmasına", yani devletin zayıflamasına yol açıyor.

Demek ki, bu klik, yürüttüğü sınırsız baskı ve sömürü nedeniyle toplum tarafından başında görülmek istenmiyor. Bu nedenle, bu rejime en çok destek veren uluslar arası bankalar, tekeller bile yavaş yavaş bunlar için uğurlama törenleri hazırlıyorlar. Evren'in son yurtdışı gezileri bir uğurlama töreni niteliğindedir. Yine, Özal'ın durumu da bundan farklı değildir. Artık faşist klikler bile bunları kabul etmiyor. Çünkü, rejim artık onların aleyhine işliyor.

Başlangıçta çeşitli kliklerin önderleri “biz 12 Eylül'den razıyız” diyorlardı. Çünkü rejim bunları başlangıçta oldukça besledi. Her ne kadar siyasi yönden bazılarını zayıflattıysa da, ekonomik açıdan epeyce palazlandırdı. Bunlar şimdi Evren-Özal kliğinin siyasi kabuğunu da parçalamak istiyorlar. Tabii ki, egemen faşist klik buna karşı koyacak. Böylesi gelişmeler içerisinde çatışmaları birbirilerini vurmaya kadar bile götürdüler. Hükümette, parlamentoda ve ordu içinde adeta birbirlerini parçalayacak derecede bölünmüş olan faşist klikler mevcuttur. Hükümet ve ordu içinde, hatta MİT'te bile yapılan tasfiyeler günlerce söz konusu edildi.

Bütün bu çatışmalar şunu gösteriyor: Mevcut rejim ve hükümet ömrünün sonuna gelmiştir. Bilindiği gibi, sona gelmiş olmak, kendiliğinden ortadan kalkmak demek değildir. Tam tersine bu tür faşist rejimler, ne kadar çatırdarsa çatırdasınlar karşılarında yer alanların güçlü bir muhalefeti ile ancak yıkılabilirler. Nitekim, böyle bir yıkım gerçekleşmediği sürece dört görüşü ANAP'ta yoğunlaştırma adı altında faşist hareketi daha ileri düzeyde örgütlemeye çalıştığı açıkça görülmektedir.

Tarihte örneği az bulunur bir biçimde gerçek yüzünü gizleyen bu rejim, Demirel'in deyimiyle “resmi ile fiili Türkiye arasında dağlar kadar bir farkı” ortaya çıkarmıştır. Televizyonda ve radyoda söylenenler ile gerçekte olanlar arasında tam 180 derecelik bir zıtlık vardır. Bu durum ise, faşizmin en iyi göstergelerinden biridir. Demokrasilerde resmi durumla fiili durum arasında tartışma ile bir denge sağlanıyor. Bu da olmayınca demek ki rejim kendisini çok iyi bir şekilde kamufle ediyor. Bunlara rağmen, rejimin çürümüşlüğü, kokuşmuşluğu her yönden görülüyor. Çelişkiler en iğrenç bir tarzda ortaya çıkıyor. Halk üzerinde geliştirdikleri işkence ve soygunu kendi aralarında kıyasıya bir rekabet biçiminde götürüyorlar.

Böylesine çürümüş ve kokuşmuş bir rejimin sıradan bir teşhiri bile epeyce önemli sonuçlara yol açacak ve kitlelerden daha fazla destek bulacaktır. Elbette ki daha kalıcı bir iktidar isteyen çevreler bunun çaresine bakacaklardır. Demek ki önümüzdeki döneme ilişkin olarak daha şimdiden aranan çareler vardır.

Bizim ulusal kurtuluşu bir siyaset olarak Türkiye gündemine getirmemiz, etkisini en çok politika yapma gereğini ortaya çıkarmada göstermiştir. Ulusal kurtuluş problemi, orduya yönelik geleneksel ve duygusal bağlılığı sarsmıştır. Bu sarsıntı politikacılara nefes aldırılmıştır. Çünkü özellikle baş dayanak ABD emperyalizmi bile direniş karşısında bir şeyler yapma gereğini duyunca, elbette ki taş kafalı generaller üzerinde bunu etkisi olacak, bu onların durumunu sarsacak ve bazı ağzı laf yapanlar politikadan bahsetmeye çalışacaklardır. Orduya eskisi gibi kul-köle olmanın hiç de hayırlı bir iş olmadığını göreceklerdir. Demirel vb.leri aslında böyle değerlendirilebilir. Bunlar kendi milyonluk partilerini, iktidar olmuş, birçok hükümet kurmuş partilerini bir emirle kapatacak, sahip çıkamayacak kadar zayıf insanlar, kişiliklerdir. Fakat birtakım çatlaklar oldu mu, izan-icazet çıktı mı, tekrar eski figüranlık türünden politikacılıklarını sergileyebilmektedirler. Ciddi politikacı olmadıklarını belirtmek istiyoruz. Ecevit'in kendisi orduya çok çatar, “ordu etkisindeki aydın geleneği” der ama, kendisi ordu putuna bağlı bu aydın geleneğinin en alçak örneğidir. Ordu kültürüne, devlet kültürüne kölece bağlı ve demokrasiden Demirel'e göre daha uzak olan kendisidir. Yeni yetme Özal'ın dalkavukluğu ise biliniyor. Tam bir ordu dalkavuşudur. Ordunun çizdiği sınırlar içinde halkın üzerinde amansız sömürüyü yürütmekle sorumlu bir işbirlikçidir. Sivil klik bile denilemez. Onların bir ekonomi uzmanı gibi hareket ediyor. Yeni yetme İnönü benzerleri belki di biraz sivillerin rolünü artırmak isteyebilir. Fakat bu da ordu geleneğine sıkı sıkıya bağlı olan, ama kendi denetimlerini de biraz geliştirmek isteyen, yani kısmi bir sivilleşmeyi yürütmek durumunda olan bir kesimdir. SHP denilen hareket biraz da kendini böyle ortaya çıkarmak istiyor. Burjuva demokrasisi anlamında bir gelişmeyi yaratmak hayalciliktir. Fakat biraz sivilleri, biraz toplumu hareketlendirerek ağır bunalımı biraz yumuşatacak; misyonu budur. Biz, bugün SHP'de

gerçekleştirmek istenileni, 12 Eylül rejiminin toplumu içine itmiş olduğu derin bunalımın ve de bu bunalıma karşı-devrim tarafından çözüm bulunamayışının, özellikle bunda temel rol oynayan direnişimizin giderek gelişmesi ortamında, bunalımın sert bir devrimle sonuçlanmaması için, sermayenin ve geniş uluslar arası emperyalist çevrelerin de desteği ile iktidara hazırlanmamak, bundan sonraki devrimci gelişmeleri bu sefer sosyal-demokrat lehçeyle kapatmak, böylece burjuva iktidarın ömrünü uzatmak olarak değerlendiriyoruz. 12 Eylül rejimini eleştirmeye bile yanaşmamaları, onun toplum üzerindeki büyük yıkıntılarını ve suçlarını ortaya koymamaları, “günü gelince yaparız” derken bile son derece yüreksiz ve de inançsız bir konumu sergilemeleri, onların, günümüzde gelişen ve ileride daha da çok gelişecek olan halk muhalefeti daha şimdiden düzenin sınırları içine çekmek, düzene karşı çıkarmamak, bunu yumuşatmak ve giderek tasfiye sürecine sokmak için hazırlanmış bir araç olduklarını gösteriyor.

Burjuva düzenin böylesi araçlara ihtiyacı var. Çünkü bu araç olmazsa daha sert gerginlikler ortaya çıkabilir. Bu sertliklere düzen dayanmayabilir. Onun için bir emniyet rübabıdır. Diğerleri ise SHP’nin bu rolünü oynamasına yardımcı olacaklardır. Dolayısıyla SHP sorunları biraz yumuşatacaktır. Bazı reformlar yapabilecekler. 12 Eylülcülerini sert darbeler altında ezilmekten kurtaracak, onlarla uzlaşarak ve onları biraz geri plana iterek yavaş yavaş kendilerini öne çıkaracaklardır. Ama bütün bunları da uzlaşarak yapacaklardır. Birbirlerini örselemeden, birbirlerini ezdirmeden, birbirlerine saygısızlık etmeden yapacaklardır. Burası önemlidir. Ve burada bir anlaşma, uzlaşma havası söz konusudur. 12 Eylül’e burjuva anlamda bir radikal karşı çıkış bile söz konusu değildir. Demirel’in 12 Eylül’e karşı duyduğu rahatsızlığı SHP duymuyor. Demirel’in daha sağ anlamda da olsa orduya karşı olan rahatsızlığını burjuva anlamda demokrasiye olan ilgisini SHP göstermiyor. Çünkü o daha fazla devletçidir. Anlayışta daha fazla ordudur. Uzlaşarak halletmek istiyor. Aralarında bu anlamda sınırlı bir farklılık da olsa, yine de ordunun ağır etkisi altındadırlar. SHP’nin daha uzlaşarak, daha birbirlerine saygılarını yitirmeden halletmesine karşılık, Demirel biraz daha hırçın, biraz daha kızgın olarak bu işleri yapmak istiyor. Ama ikisi de ordunun önünde günü geldiğinde secdeye kapanmaktan çekinmiyorlar. Uzlaşmanı temsilcileridirler. Sadece, “bizim de payımız vardır” diyorlar “Biz de politika yapalım, ama ordu da rolünü oynasın, fakat biz istediğimizde ezsin, biz istediğimiz zaman kılıcını sallasın, bizi hiçe saymasın” biçimindeki şikayetlerden daha ileri gitmiyorlar. Yoksa sağlam bir burjuva demokrasisi programını, orduya rağmen savunmak, şimdilik bunların denediği bir yol değildir.

Aydın geçinen geniş kesimlerin de ordu eleştirisi çok sığdır. Diğerlerinden daha sağlam, köklü yapılmış değildir. Tabii bu nedenle emekçi sınıflara yol gösterebilecek siyasal oluşumlar cılızdır. Sağlam önderlikler gelişmiyor. Bu konuda özellikle cesur ve sonuna kadar doğru örgütlenme anlayışlarıyla, mücadeleleriyle ortaya çıkan gelişmeler zayıf ve bu konuda iş yapmak isteyenlerin durumu son derece çarpıktır. Kendilerini bile ayakta tutamayacak kadar zor durumdadırlar. Bunlardan halk muhalefeti ve devrimci halk önderliği beklemek, şimdilik biraz zor oluyor. Ama bir ihtiyaç da ortaya çıkmıştır. Emekçi sınıfları kurtarmak istiyorlarsa bu ihtiyacı karşılamak zorundadırlar. Onun için de önderlere gereksinim daha fazla artmış durumdadır. Önderler eskisi gibi kendi kendini aldatan küçük-burjuva hayalcileri değil, ayağını daha sağlam yere basan halk önderleri biçimde ortaya çıkacaklardır. Çıkarlarsa bu biçimde ortaya çıkacaklardır. Biraz sancılı ve zor olacaktır ama, gelişirse bu biçimde biraz daha sağlam gelişecektir. Türkiye’nin temel sorunlarına emekçi sınıfların çıkarı temelinde bakmak zorunda kalacaklardır. Bu onları daha gerçekçi olmaya itecek ve bu da tabii ki daha sağlam bir politik mücadeleye yol açabilecektir. Bunun da objektif koşulları her zamankinden daha fazla uygun hale gelmiştir. Mevcut tartışmalı ortam devrimci çıkış yollarını bu biçimde ortaya çıkarabilecektir.

Bizim direnişimizin ve parti seçeneğimizin bu konuda epeyce yol gösterdiği biliniyor. Parti düşüncesi, parti örgütleniş ve mücadele tarzı çok yoğun bir biçimde tartışılıyor, ilgi görüyor. Belki de Kürdistan’dan çok Türkiye ortamını yakından etkiliyor. Bunun da nedeni şu: Oradaki emekçi sınıflar, kendi mücadele seçeneklerini kendi öz deneyimlerinde bulma yerine PKK’de buluyorlar. Onda görmeye çalışıyorlar. Dolayısıyla ilgiyle izliyorlar. Bu modelden esinlenerek, kendileri için de uygun bir araç geliştirmek istiyorlar. Dolayısıyla PKK aracı, yöntemi onlar için iyi bir örnek teşkil

ediyor. Bunun için parti etrafında tartışma giderek yoğunlaşıyor. Onların Kürdistan emekçi halkına gösteremediği seçeneği, PKK, Türkiye'nin emekçi halkına gösteriyor. Bu, anlamlı bir gelişmedir.

12 Eylül faşizmine karşı PKK direnişinin anlamı

Ezen ulus devrimciliğinin yerine getirmesi gereken görevi, ezilen ulus devrimciliğinin günümüzde tersinden yerine getirmesi söz konusudur. Bunun çok çeşitli nedenleri vardır. Parti tarihimizin incelenmesi, bizim ezilen ulus devrimcileri olarak ezen ulus devrimcilerine nasıl örnek olduğumuzu, onlara yol gösterdiğimizi, onları direnişle ayağa kaldırma durumunda olduğumuzu gösterecektir. Bu konuda sanırım daha kapsamlı bir incelemeyi Türkiye emekçileri adına ortaya çıkarmak isteyen sözcüler, devrimciler gerçekleştireceklerdir. Onlar PKK deneyimini sıkı sıkıya inceleyerek kendi seçeneklerini, kendi halk önderliklerinin nasıl gelişmesi gerektiğini ortaya çıkaracaklardır. Ve bu da tabii ki bizim Türkiye emekçilerine en büyük desteğimiz olacaktır. Bunun da şimdi önemli bir tartışma evrenine girdiğini ve elbette ki işlerin tartışmayla da sınırlı kalmayacağını, tartışmaların sonucunda sağlıklı bazı gelişmelerin ortaya çıkabileceğini, bunun gününün, saatinin geldiğini söylemek yerinde bir tespittir. 12 Eylül rejimini karşısında güçlü direniş odağı olarak PKK'yi bulmasıyla Türk egemenlik sistemi nasıl ki tarihi gelişiminde önemli bir dönüm noktasını ve değişiklik aşamasını yaşıyorsa, emekçi halkların kurtuluş mücadeleleri de 12 Eylül rejimine karşı ayakta kalmayı ve gelişmeyi başarabilen PKK seçeneğinde, PKK kurtuluş yönteminde çok ciddi bir dönüm noktasını yaşıyorlar. Kendi kurtuluşları için seçeneğin oluştuğunu görüyorlar. Bir dönemecin içinde olduğunu fark ediyor. Ve ilk defa bu dönemde halklar, kendi kurtuluşları yolunda ve kendi ideolojik-politik yapılarıyla nasıl mücadele edeceklerini, kendi savaşımalarını her düzeyde (askeri düzey de dahil) nasıl ilerletebileceklerini görmüş oluyorlar. Bu, yalnız Kürdistan halkına değil, Türkiye halkına da büyük cesaret veriyor.

Kürdistan halkı kendi kaderine daha sağlam yaklaşımda, kendi kaderini çizmede bin yıldan beridir tarihine ilk defa derli toplu bir yönelme gereğini duyuyor. Kendini anlamaya, tanımlamaya çalışıyor. Tabii ki kurtuluş da, önderlik de kendini anlamak ve tanımakla başlar. Eğer bu çabalar daha sağlıklı geliştirilirse bu da az bir tarihi kazanım değildir.

12 Eylül faşist rejiminin tüm ulusal kurtuluş umutlarını yerle bir etmek için, bundan da öteye cumhuriyet tarihi boyunca nasıl ki ulusal sorunun kabul edilmezliği kesinse ve sorun vardır diye ortaya çıkan gelişmeler daha filiz halindeyken bir daha ağza alınmayacak bir biçimde ezildiyse, yine aynı biçimde yok etmek için ortaya çıktığını biliyoruz. Bu rejimin özellikle PKK'de filizlenme yolundaki kurtuluş umutlarını daha fazla dallanıp budaklanmadan nasıl bir hışımla yakıp yıkmak ve tahrip etmek istediğini zindan pratiğiyle iyi biliyoruz. Hemen bu noktada şunları ekleyelim: bugün bu rejimin yordakçıları ve dış dayanakları "Kürt sorununun" kabulünden bahsediyorlar. Bunlar 1980'lerin o görülmemiş vahşetine, bir halkın değil demokratik haklarını vermek, onun isminin ve varlığının yok edilmesine bile sessiz kalıyorlardı. Şimdi soralım: Yaşanan bu katliamlarda bunlar nerelerdediler? O dönemlerde Kürdistan ismini bile ağzına almaktan vebadan kaçır gibi kaçanlar, ağzına alanı da doğduğuna bin pişman ediyorlardı. Daha tarih dün kadar yenidir. Yine ABD de o zaman vardı. ABD'nin 1948'lere kadarki Dışişleri Bakanlığı raporlarında hiç de Kürt sorununa ilişkin cümleler yoktu. Kürt sorununa bunların ilgisi, bizim direnişimizin dört yıllık amansız bir savaşım süresi içinde kırılmayacağını anlaşılmıştıktan sonra başladı. Bugün Özal'ın kendisi neyi söylüyor: "Biz bu göçmenleri alırken, herhangi bir harekete karşı almadık." Ama bununla dilinin altındaki baklayı gösteriyor aslında. Sanıyorum halk bunu öyle değerlendiriyor; "bu PKK'ye karşı bir harekettir" diyor. Özal ise "böyle değerlendirmeyin" diyor. "Bizim için de tehlikeli olur, göçmenler için de tehlikeli olur" diyor. Ama işin gerçeği böyledir. Kürt halkına karşı imana gelmeleri sahtekarcadır. Kendilerini tehlike içinde gördükleri için bu itirafı yapıyorlar. Ve kısaca burjuva anlamda bile bir dürüstlükten yoksundurlar. Demek ki Kürdistan halkı böylesine bir rejimi yok etme yakma girişiminde önemli bir noktaya gelmiştir. Bugün halkın ulusal kimliğinin kabulünden tutalım toplumsal özgürlükler yolunda ciddi sayılabilecek mücadeleler içine girmeye kadar PKK önderliği bu yıllarda tarihi bir deneyim kazanmıştır. Bu yıllar 12 Eylül'ün faşist baskı,

yıldırma ve yok etme girişimlerinin boşa çıkarıldığı ve tarihin en güçlü direnme ortamı içine girildiği bir dönem olmuştur. Ki, bu da Kürdistan halkının tarihinde ilk defa tanık olduğumuz bir gelişmedir. Biz bu gelişmeyi nasıl sağladığımızı, adım adım bugüne kadar nasıl getirdiğimizi çok iyi biliyoruz.

12 Eylül rejimi gibi bir faşizme karşı bu yıllar nasıl kazanıldı? Biz sık sık şunu söyleriz: PKK'nin her anı üzerinde durmak gerekir. Sorumlu devrimcilik bu konuda nelerin nasıl kazanıldığını bilmek zorundadır. Bu sadece PKK'yi doğru tanımak, PKK tarihini bilmek değildir. Aynı zamanda bu, bir halkın ulusal kimliğini nasıl kazandığını, buna nasıl ulaştığını bilmek demektir. Dolayısıyla bu yılların değerlendirilmesini her düzeyde geliştirmek zorundayız. Biz bu yıllara boşuna bu kadar yüklenmedik. Biz bu yılları insanlık adına kurtarmak için nefes nefese bir maraton koşusuyla karşılık vermedik mi? Şimdi bazı arkadaşların alabildiğine çarpıklığı, ağır-aksak durumu ve yürüyüş tarzı, 12 Eylül faşizmine PKK'nin dayattığı mücadele tarzını bir türlü ruhlarına sindirememelerinden kaynaklanıyor. Bu konuda herkes nefsini yenilemelidir. Bu rejime karşı yılları nasıl kazandığımızı bilmelidir. Düşünmeli ve ondan da öteye mücadelenin bir ögesi haline kendini getirmelidir. Bu başarılmadıkça, PKK, öylelerinin üzerinden hemen çıkarılması gereken bir elbise olur. Bu ise yapılamaz, o zaman kişilikler 12 Eylül faşizminden yaralanmış olarak çıkar; bu yapılamaz, o zaman bundan insanlığın kazanılamadığı, yurtseverleş ilemediği, özgürlük olayına yaklaşılamadığı olgusu çıkar. Böyle olmamak için bu yıllarda gösterilen büyük direnci, büyük direnişin şehitlerini, bu direnişin bütün yönleriyle nasıl kazanılması gerektiğine dair yürütülen politik faaliyeti ve örgüt faaliyetini mutlaka bilmek ve özümsemek gerekir.

Bu rejimle karşılaştığımız ilk günü hatırlıyoruz. 12 Eylül sabahı askeri-faşist rejim nasıl gelmişti? Bugüne kadar sekiz yıl boyunca adeta nefes nefese “bu rejimi nasıl aşarız, nasıl onun yok edici etkilerine halkımızı ve hareketimizi maruz bırakmadan aşarız” vb noktalarda yoğunlaşarak hep bunun hesabı içinde olduk. Bu hesap yalnız bireysel bir hesap değildi. Toplum için bir ölüm kalım hesabıydı; halk için bir ölüm kalım hesabıydı. Bu hesabı yapamayan örgütler de oldu. Ne oldu; o örgütlerden eser kaldı mı? Kendini en güçlü sanan o örgütler birkaç ay bile dayanamadılar. Hiç de şerefli bir sonuç bırakmadan tahrip olup gittiler. Milyonluk örgütler vardı, düzen partileri vardı, hepsi de meydanı çok kötü terk ettiler. Sonları hiç de iyi olmadı. Biz, onlardan farklı olarak, bu rejime karşı olanca düşünce, örgüt ve eylem gücümüzle direnişi dayattık.

Bunun tarihi önemini anlamak, kavramak gereklidir. Çünkü bu direnişle kurtarılan çok önemli değerler vardır. Bu değerler rejimin vahşi, barbarca saldırılarına karşı olduğu kadar, onun dolaylı işbirlikçilerine karşı, tasfiyecilere, provokatörlere, her boydan ajanlara, uşaklara karşı ve daha da önemlisi bu rejimin beslemek istediği düşkünlüklere karşı kazanılmıştır. İnsanlardaki hayvani yanları öne çıkaran ve güdülerini konuşturan, onların en geri yanlarını kendine basamak yapan, bu konuda görülmemiş olanakları ve tüm basın-yayın imkanlarını kullanan bir rejime karşı direniş sürdürülmüştür. Bunu başarmak az şey değildir.

Eğer atılan adım ilerletilmek isteniyorsa, tarihte çokça içerisine düşülen duruma düşmemek gerekliydi. Gerek Kürdistan tarihinde, gerekse de Anadolu halklarının tarihinde çokça görülen göçmenler haline gelip bir daha yurda dönmemek durumuna düşmemek önemliydi. Tarihte bilinir, Türk egemen sınıfları kılıçla halkları vurduğunda bunlar yurt-dışına kaçar ve Avrupa'nın, Ortadoğu'nun şu veya bu ülkesinde ulusal özelliklerinden uzak, erime sürecini yaşarlar. Türk egemen sınıfları bunlara “kılıç artıkları” derler. Bunlar çeşitli alanlarda ulusal yönden kendilerini ölüme terk ederler. Yakın dönemde, cumhuriyetin kuruluş yıllarında da bunun örnekleri görülmüştür. Komünist hareketin bağrında da benzer bir gelişme gözlenmiştir. İmha ve katliam ardından günümüze kadar süren kokuşmuş bir mültecilik içerisine girmişlerdir. Bu durumlarını ise, bir kader olarak benimseyip kokuşma sürecini tamamlamışlardır.

Yine Ermenistan halkının başına getirilenler vardır. Topraklarına bir daha geri dönme umutları bile bırakılmamacasına tasfiye edildiler. Yine aynı dönemlerde Kürdistan'da gelişen isyanların da aynı acımasızlıkla ezilmesi ve ulusal kelimeyi bir daha ağza almayacak kadar zayıflatılması olayı vardır. Bu katliamlardan sonra, zayıf olan ulusal kelimeyi ağza almaktan adeta vebadan kaçır gibi uzaklaşılan bir durum içerisine girildi. Bizim atılımımızın başına da aynı hazin

sonun gelmemesi için, elbette elimizden geleni sonuna kadar yapacağız. Yaşamak için de bundan başka bir yolun önümüzde bulunmamasının nedenlerini bu gerçeklik çerçevesinde daha iyi anlıyoruz. Tarihi ve güncel durumun değerlendirilmesi, mevcut atılımımızı başarı ile sürdürmek için en yüksek sorumlulukla ve en sınırlı olanakları bile kullanıp bunların sonuçlarından yararlanmamız gerektiğini açığa çıkarmaktadır. Biz, atılımımızın sürekliliği geliştirilmesi için bu alanı seçtik. Buradaki çalışmalarımız (burası her ne kadar ülkeden geri de olsa), süreci imha olmadan ve gelişmelerle dolu bir şekilde tamamlamamız için gerekli bütün koşullarla sahip bir mevziye dayanmaktadır. Bu mevzi, kokuşmuşluk türünden bir mülteciliğin gelişmesine imkan tanımıyor. Çünkü, günlük olarak sıcak savaşın sürdürüldüğü bir alandır. Yine ülke ile bağlı-arın günlük olarak var olduğu ve sürdürüldüğü bir zemindir. Devrimci bir hareketin mayalanabileceği bir ortama sahip olan bu mevzi, aynı zamanda emperyalizmin ve gericiliğin etkisinin bulunmadığı bir ortama da sahiptir.

Alanın bu özelliklerini iyi kullanmaya çalıştık. 12 Eylül faşizmi sonrasında alanın bu özelliklerinden yaralanan hemen hemen tek hareket durumundayız. Bilindiği gibi 12 Eylül faşizminin iktidara gelişinin birinci nedeni, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemizi tasfiye etmekte. Bu, kesin olarak belgelenmiş olan bir durumdur. Amaç hareketimizi bir daha doğmamacasına imha etmekte. Zaten 12 Eylül faşist darbesine izin verilmesini nedeni de burada yatmaktadır. Eğer bir darbeye vurup bitirmeyi hedeflemeselerdi, burjuvazi böylesi bir darbeye kesinlikle izin vermezdi. Çünkü, bunun ortaya çıkaracağı sonuçlar çok ağır olacaktı. Nitekim, 12 Eylül faşizmi böylesine bir amaçla ve belli bir program temelinde iktidara yöneldi.

Bunlar programları çerçevesinde bütün sol grupları imha ettiler ve en çok da bizim üzerimize yöneldiler. Ama biz, bunları boşluğa düşürdük. Evet, kılıcını çekti ve bizim üzerimize geldi, fakat kılıcı boşlukta kaldı. Nitekim, 15 Ağustos Atılımı gerçekleştiğinde, bunlar bize “kılıç artıkları” diyerek saldırdılar. Yaptıkları açıklamalarda “aslında bu hareket bitmiştir, bunlar Ortadoğu’da mayalandılar” dediler. Bu dönemde 12 Eylül faşizminin toplum üzerinden adeta bir silindir gibi geçmesine ve uyanan ulusal-toplumsa özgürlük umutlarını daha ilk anda boğmasına bakarak yapılan değerlendirmeler çerçevesinde bizim yeniden çıkışımızı böyle nitelemesi, hangi koşullara dayanıldığını göstermesi bakımından önemlidir. Hiç de umut edilmeyen ve beklenilmeyen bir ortamda yeniden doğuş gerçekleştirilmiş ve tarihte çokça görülen duruma düşülmemiştir.

12 Eylül faşizmi, bütün ekonomik-demokratik kazanımları, hatta burjuva sivil partileri bile tasfiye etti. Bunların tümünün tasfiyesi ile birlikte geriye kaskatı faşist bir rejim kaldı. Bu darbenin Türk ordusu bünyesinde gerçekleşmiş olması daha koyu bir faşizmin geleceğine de açık bir işaretti. Böylesi bir karşı-devrimci saldırıya karşı halkın umutlarını yeniden canlandırmak ve devrimci bir gelişmeyi yaratmanın mümkün olduğunu göstermek çok büyük bir öneme haizdir.

Türk sol ve aydın hareketi, kendisini çok güçlü görmesine rağmen, günümüze kadar sağlıklı bir düşünmeye bile ulaşmamıştır. 12 Eylül kabusundan kurtulup doğru devrimci hata girmek bir yana, burjuva demokratik bir gelişmenin içerisine bile girememiştir. Hala bütün ağırlığı ile 12 Eylül rejiminin izlerini taşıyor. 12 Eylül rejiminin yarattığı zihniyet, felsefe bunları önemli oranda şartlandırmıştır. Önlerine koyduğu gündemi yaşıyor ve aşamıyorlar. Bu bakımdan bunlardan halen öyle yenilenme ve halkın çıkarlarını temsil etmeyi beklemek ve tekrardan saldırıya geçerek gelişme göstereceklerini ummak, bu durumlarıyla fazla gerçekçi olmuyor. Çok istememize ve desteklememize rağmen, böylesi bir gelişme içerisine girmiyorlar. Hala bunlarda son derece iddiasızlık ve zayıf istekler var. Bunun da öyle güçlü bir halk hareketine yol açamayacağı çok açık olan bir durumdur. Elbette böyle olmasının tarihi ve sınıfsal nedenleri mevcuttur. Kaldı ki faşist rejim bizim üzerimize geldiği kadar bunların üzerine gitmedi. Buna rağmen, bunlar tam da ölü bir noktayı yaşıyorlar ve kefeni tam yırtmış değiller.

12 Eylül faşizmini saldırıları ile, bu hareketler tamamıyla dağıldılar. Direnen birçok öğeleri ya cezaevlerine dolduruldu, ya da faşist cunta tarafından katledildi. Geriye kalanların ise, bırakalım hareketi örgütlemek, varlıklarını bile sürdürme güçleri yoktu.

İşte böylesi bir durumun yaşandığı bir ortamda, geriye kalanların yapacakları işler son derece önemliydi. Dağda, zindanda ve yurtdışında eğer faşizm saldırıyorsa, buna karşı direnmekten başka

bir yöntemle ayakta kalmak mümkün değildi. Sonsuz bir çaba ile ayakta kalmak, sadece kişiler ve hareket açısından değil, halkın ulusal-toplumsal gelişimi açısından da bir ölüm-kalım sorunuydu. Biz böylesi bir gerçeklikle, karşı-devrimin saldırılarına karşı koyduk. Bu süreç bir geri çekilme, kendi kendini yeniden hazırlamaydı. Tarihi köklü bir temelde yeniden gözden geçirerek, TC'yi baş çelişki olarak daha köklü değerlendirmeye yöneldik. Günceli gerçekçi bir temelde yakalamak için yoğun çaba gösterdik. Bunları da tamamen devrimci hazırlanış temelinde yürüttük. İdeolojik faaliyeti geliştirdik, siyasal faaliyeti yoğunlaştırdık, kadro ihtiyacını gidermek için de yoğun bir eğitim sürecini başlattık. Böylece halkın umutlarını yeniden canlandırmaya çalıştık. Halkın yanında yer aldığımızı ortaya koymak için de azgın karşı-devrimci zora karşı, devrimci şiddeti geliştirmeyi mümkün kılacak yolları esas aldık. Bu dönem faaliyetlerimizin karşımıza çıkardığı görevler bunlardı.

Böylesine anlamlı bir dönemin içinden başarıyla çıkmak, azgın faşist terörün Kürdistan ve Türkiye'de yaydığı korkuya ve politikadan uzcuklaştırmaya karşı durmak ve baskının, sömürünün önüne geçmek için yeni bir atılıma hazırlanmak gerektiği açıktı. Böylesi bir atılımla TC'nin o "kılıç artıkları" mantığını boşa çıkarmak ve beklemediği bir anda ona darbe vurarak, kendisine karşı güvensizliği geliştirmek önem taşıyordu. Bunun için doğru devrimci bilinçle ortama müdahale etmek zorunluydu.

Doğru bir ideoloji uygulandığında, bunun sonuçlarının başarılı olacağına inanmak gerekir. Dolayısıyla da mensup olduğumuz ideolojiye inançlarımızın gereğini yapmak, ideoloji ile oynamamak zorunludur. Eğer ideoloji bir eylem kılavuzu ise, bunu yerinde ve zamanında eyleme geçirmek büyük önem taşır. Aksi halde, kokuşma ve oportünizm doğar ve gelişir. Bütün bu sonuçları ortaya çıkarmak ve geliştirmek başlı başına bir öneme sahiptir. Bu sonuçlara ulaşmak için, bütün yetersizliklere, özellikle de pratik eğitim içinde olanların gerek eğitimlerini tamamlamama ve gerekse de bunu pratiğe aktırmama biçiminde içine girdikleri olumsuzluklara kendilerini hazırlayıp döneme büyük bir bilinç, coşku ve atılım ruhu ile katılmadan uzak olmalarına, dürüst ve düşmanın olumsuz beklentilerine rağmen, bir denemeye cesaret edilmiştir.

Bu atılımımız öyle birdenbire ve hazırlıksız olarak ortaya çıkmadı. Baştan beri hazırlıklarımız böyle bir atılımı amaçlamaktaydı. Bu atılımı silahlı bir temelde geliştirmek için, en değerli topluluğu teorik ve pratik eğitimden geçirerek hazırlık yaptık. 15 Ağustos belki bir günün adıdır; ama bugünün gerisinde böylesine yüklü bir faaliyet söz konusudur.

Arkadaşlar inceleme yapmasını, karşı-devrim yıllarının dışı dışı amansız bir mücadele ile devrime kazanıldığını bilmiyorlar. Bilgileri sıradan bilgilerdir. Ruhlarına fazla yediremedikleri için bugün devrimci pratik görevler karşısında fazla başarılı olamıyorlar. Bu konuda kendilerini aldattılar, partimizin direnişini iliklerine kadar yaşamadılar. Kenarda oturuldu, görevlerin üzerinden teğet geçildi. Günler yenilgi beklentisi içinde geliştirildi. Böyle geçiştirenler kendilerini istediği gibi saklasınlar, örtbas etsinler, tarihin yargısından kurtulamazlar. Bu durum ancak o hafif, çok yüzeysel ve kendini aldatan küçük-burjuvaların tutumu olabilir. PKK yiğitliği bu değildir. PKK'nin yiğitçe çıkışı karşısında bu tutumlar açığa çıkmak zorunda idi. Dürüst, kararlı ve gerçek partili olmayanların hepsi ortaya çıkmıştır. Geri kalanlar, geri toplumsal zemine dayananlar, nefsinin ve beyninin devrimcileştiremeyenler, gününü kurtarmak derdinde olanlar, güdülerini devrimci bilince ve güçlü devrimci akıma tabi kılamayanlar açığa çıkmıştır. Bu yıllarda biz bunu kapsamlı olarak değerlendirdiğimiz için şimdi sadece değinmekle yetiniyoruz. Partinin taktiğine uymama, partinin temel doğrultusuna, çizgisine tam katılmama, onu rahatlıkla kendi endişeleri için saptırma faaliyeti, 12 Eylül faşizmi karşısında boyun eğmenin sonuçlarından başka bir şey değildir.

12 Eylül faşist rejimine karşı tüm Türkiye solunda görülen düşkünlük, bugün hepsinin beş paralık durumda olduğunu ortaya çıkarmıştır. Sağlam demokratik sesin olmaması, emekçi sınıfların bu konudaki öncülüklerini konuşurmamamsı, bugünkü yoksullukların, düşkünlüklerin temel nedenidir. Bugün toplumun yaşadığı ağır bunalım ve nefes alamaz durumda olması, sağlam direnişçilerini ortaya çıkaramamış olmasından ötürüdür. Bir karşı-devrim bastırdığında ona karşı direniş olmayınca, onun altında kalanlar ezilir. Bu tarihin bir kanunudur. Böyle olunca da yaşamaya fazla hakları yoktur. İşte kurnazca "bize fazla değmeden geçsin" diyerek 12 Eylül'ün amansız baskı

yıllarının geliştirilmesi için bir köşede sinenlerin ve “günü gelince tekrar ortaya çıkarız” diyenlerin gaflet içinde oldukları, tarih karşısına hiç de anılacak bir biçimde çıkamayacakları bir gerçektir. Ve bu da bugün daha iyi gözüküyor. Kısaca 12 Eylülü karşısında parlak bir imtihan veremeyenlerin içine düştükleri yoksulluğu, düşkünlüğü bile buna bağlamayacak kadar utanmaz bir tasfiyeciliği yaşamaları nedeniyle bugün hiçbir ülke somutunda görülmeyen örgütsüzlük, direnmesizlik ve çürümüşlük Türkiye ortamında görülmektedir. Aynı şey partimiz içinde de görülmüştür. Partini çizgisine, taktiğine her yönüyle katılmayanların nasıl bozgunculuktan ve partinin başına bela olmaktan öteye gidemedikleri ortaya çıkmıştır. Geçen süreç aynı zamanda kararlı direnişçilerin yaratabileceğini de ortaya koymuştur.

Halk direnişimiz tam zaferi kazanacaktır

Partimiz, bir avuç kararlı direnişçinin dağlarda, zindanlarda, yurtdışında hayatlarını ortaya koyarak, tarihin güçlü zorba rejimlerinden birisine karşı nasıl büyük zaferler kazanabileceğini göstermiştir. Sayıları hiçbir zaman birkaç yüzü geçmeyen devrimciler topluluğu, gerçekten de tarihsel dayanakları güçlü olan ve günümüzde en gerici mihraklar tarafından desteklenen bu rejimin karşısında hareketimizin nelere kadir olduğunu kanıtlamıştır. Bugün PKK’nin cesareti ve fedakarlık düzeyi, dost-düşman tarafından saygınlık bulmuştur. Bu da şunu gösteriyor ki, eğer bir avuç kararlı insan doğru yolda dosdoğru yürürse, ikircikliğe düşmeden sonuna kadar kararlı yürürse, zaferi yaratabilir. Bugün bu durumları yaratan partimiz, eğer kararlı yürüyüşünü daha da ileri götürürse zafere ulaşması kaçınılmazdır. Ve kesindir. En zor yıllarda kendini geliştirebilen bir partinin, bugün milyonlara ulaşan bir kitle temeliyle ve güçlü bir deneyimle silahlanmış olarak geleceği kazanamaması elbette düşünülemez. Yeter ki her dönemin ortaya çıkardığı görevleri yerinde tespit etsin, bu görevlere uygun bir örgütlülükle karşılık versin. Ve yine bu yılları da kazanılması gereken yaman yıllar olarak görsün. İşte bütün bunlar yapıldığında halkların tarihindeki en parlak başarılarından birisinin de bizim halk tarihimiz içinde yaşanması hayal olmaktan çıkıp gerçek haline gelecektir. Hem de beklenmediği, çoğunun rüyasından bile geçirmede bir dönemde bu gerçekleşebilir. Demek ki çıkarılması gereken en önemli sonuç şudur; binlerce yıllık baskı ve sömürü geleneğine dayanan en zorba rejimlerden birine karşı, en büyük özveri ve cesaretle direnme geleneğini kavramış ve bu konuda kendini ortaya atmış olanlar, en inanılmaz olanı gerçekleştirebilirler. Bu bir toplumsal devrim olabilir, bu bir ulusal kurtuluş olabilir. Kendi deneyimimizde de ortaya çıkan budur. 12 Eylül rejimi 8. yılını geride bırakırken, özel olarak bize karşı özel savaş anlamına gelen ve tarihi dayanakları itibarıyla bu tarihin en son ürünü olan bu vahşi-barbar rejime karşı biz ayakta durmakla, sadece bütün barbar tarihe karşı durmayı değil, onunla birlikte halkımızın direniş tarihinde silinmez harflerle zaferi yazacağımız gerçekliğini de kanıtıyoruz.

Halkların seçkin direnişçiliği bu konuda inanılmaz olanı böyle gerçekleştiriyor. Ve ısrarla bu deneyim üzerinde durulursa, gerekli sonuçlar çıkarılırsa, halkların en inanılmaz barbar rejimlerin yarattığı karanlık ortamları delip kendi kurtuluşlarını kendi elleriyle sağlayabilecekleri kesindir. Bu gerçek Kürdistan halkı için de geçerlidir. Kürdistan’da bugün sadece “başarabiliriz, kurtulabiliriz” tartışmaları yapılmakla ve bunun umudunu en güçlü bir biçimde duymakla kalınmıyor, giderek kitlelerin dalga dalga mücadele alanlarına çekildikleri bir durum yaşanıyor. Eğer bu durum böyle devam ederse, bu umutların gerçekleşebileceği, bir halkın kurtuluşunun ta kendisi olabileceği ortaya çıkıyor. İşte üzerinde çok durulması ve kendisiyle büyünülmesi gereken deneyimimiz budur.

Bu deneyimimizi en başta şüphesiz partililerimiz inceleyeceklerdir. Ondan da öteye bununla sağlam bir partili olacaklardır. Böyle bir partileşmenin bir halkın özgürleşmesinden ibaret olduğunu göreceklerdir. İşte bu da, günümüzde yapılması gereken biricik doğru çalışmadır. Bu çalışmayı biz öne aldık, bunu hepimizin önüne koyduk. Bu çalışma ve bu yaşam dışında diğerlerini son derece ikincil planda bıraktık. Israrla devrimci faaliyeti halkımızın da gündemine getirdik. Bu temelde düşüncelerimizi, uğraşlarımızı yoğunlaştırmayı esas aldık. Görülüyor ki, bütün bunlar bugün boşa gitmiyor. Bütün bir halk kendi kaderi üzerinde tartışıyor. Bütün çabalar bu temelde yoğunlaşıyor,

yüceleşiyor. Bu temelde halkımızın bütün yiğit insanları bir araya geliyor ve mücadele meydanlarına çıkmak için sabırsızlanıyorlar. Görüldüğü gibi en doğru yola böylece girilmiş olunuyor. Ve bu yolda halklar, en sağlam çabalarla, kaderlerini halletme yoluna koyuluyorlar. Biz, bu faaliyeti böyle esas aldık. Bugüne kadar da en ufak bir ikircikliğe düşmeden, büyük bir kararlılıkla, azimle, çabayla sürekli geliştirmeye çalıştık. İşte tüm partililerin esas alması gereken azim ve çaba budur.

Bugün her zamankinden daha fazla açığa çıkmıştır ki, bu amansız zorba rejim, 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimi, başta Kürdistan halkı olmak üzere, Türkiye halkı üzerinde de dünyada gerici güçlerin ondan bekledikleri, onunla sağlamak istedikleri tehlikeli yönelimlerinden önemli oranda uzaklaştırılmıştır. Artık yavaş yavaş tarihin çöp sepetine atılıyor. Eğer bundan sonraki mücadelemiz daha kararlı olarak sürdürülürse, tamamen bir daha dirilmemesine bunlar tarihe gömülürler. Böylece tarihe bir katkı yapmış olacağız. Tabii ki bunu yapmakla kendimizi, görevini başarmış devrimcilerin mutluluğu içinde göreceğiz.

Görevlerimizin tam başarılamaması bizi umutsuz kılmıyor. Bilakis daha fazla başarmak için, çok daha güçlü umutları, çok daha güçlü olanaklarla gerçekleştirmeye çalışıyoruz. İşte her zamankinden daha fazla ortaya çıkan gerçekliğimiz budur. Gerçek önderlik, halkların gerçek önderi olmak, işte böylesine zorlu yılları böyle karşılamak ve kazanmakla mümkündür. Başta partimizin militanları olmak üzere tüm halkımız, yaşadığı bu büyük tarihi deneyimi, bu deneyimin kazanılmasında en büyük pay sahibi olan zindan direnişçilerine ve devrim şehitlerine bağlılıklarını, bir yaşam sorununu olarak, bir ahlaki gelenek olarak yerli yerine oturtacaktır. Bunların toplu ifadesi demek olan halk, kurtuluş siyasetini daha da somut biçimde yaşayacaktır. Yeni yaşamın ancak bu temelde yaratılacağını bizzat kendi deneyimleriyle görecektir. Bugün kısmen yarattığı bu gelişmeyi yarın tam zaferle kapatacaktır. Bir halka yaraşır olan en yüce yaklaşım budur. Halk adına bundan daha yüce bir çaba da sergilenemez.

Eylül 1988

ULUSLAR ARASI GELİŞMELERİN TÜRK FAŞİZMİ İLE DEVRİMCİ DİRENİŞİMİZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ(*)

Devrimci mücadelemizin içinden geçeceği uluslar arası çerçeveyi ve günümüze doğru bu çerçevede ortaya çıkan değişiklikleri yeniden değerlendirmek yararlıdır.

Şüphesiz ki, uluslar arası çerçeve, bir halkın kendi kurtuluşu ve özgürlüğü için yürüttüğü mücadelede olumsuz veya olumlu yönde belirleyici bir öneme haiz değildir; ancak etkileyici olabilir. Bir devrimci mücadele kendisini bu çerçevenin içine mutlaka doğru oturtmalıdır. İster bel bağlama ve daha fazla destek almak anlamında, isterse olumsuz yansımaları daha fazla duyma biçiminde olsun, ölçüyü kaçırırsa, giderek zincirleme tarzda olumsuz gelişmeleri yaşaması söz konusu olur. Özellikle Güney Kürdistan'daki mücadelede yer alan güçlerin kendi sınıf konumlarının bir gereği olarak uluslar arası ve bölgesel durumları yanlış veya hayalci değerlendirmeleri, büyük çıkmazlara ve sonuçta tecrit olma durumuna düşmelerine yol açıyor. Dolayısıyla bizim uluslar arası durumu olanca açıklığıyla değerlendirmemiz ve mücadelemizin bundan etkilenmesini ortaya gerçekçi bir tarzda koymamız, büyük önem taşır.

(*)Ocak 1989'da Mahsum Korkmaz Akademisi'nde verilen derslerin siyasal gelişmelere ilişkin bölümünü artarda dört ayrı başlık altında düzenleyerek (Bunlar: 1-Uluslar arası gelişmelerin Türk faşizmi ile devrimci direnişimiz üzerindeki etkileri; 2-Türkiye'de durum ve devrimci görevler; 3-Türk devlet yapısının özellikleri, 12 Eylül rejiminin geldiği nokta ve devrimci gelişme olanakları; 4-Türk özel savaşı ve devrimimizin yaşadığı gelişme) buraya alıyoruz. Bu değerlendirmeler ilk kez bu kitapta yayınlanıyor. (W.S.)

son dönemlerde ve günümüzde gittikçe hızlanan en önemli gelişme, kapitalist sistemin önder gücü ABD ile sosyalist sistemin önder gücü olan Sovyetler Birliği arasında meydana gelen diyalog,

zirvesel görüşmeler ve varılan bazı uzlaşmalar ile bunların etkisini gittikçe göstermeye başlaması durumudur. Biz, daha önceki bir değerlendirmede, ABD'yi böyle bir diyalog, görüşme ve giderek uzlaşmaya yönelten nedenlerle, Sovyetleri buna yönelten nedenleri ortaya koymaya çalıştık. Bunu tekrar etmek yerine, yeni özellikleri belirtmek yararlı olacaktır. ABD sisteminde Reagan başkanlığında somutlaşan gelişmeleri, sistemlerin mücadelesine dayandırmak gerekir. Gerek sistemlerin kendi içlerinde, gerek sistemlerin önder güçlerinin kendi ülke-devlet konumlarında ve gerekse bunların müttefiklerinin durumlarında meydana gelen değişikliklere bağlamak gerekiyor.

Gelişmeleri kısaca şöyle özetleyebiliriz: İkinci dünya savaşı sonrasında ABD kapitalist-emperyalist sistemin önderliğini ele alırken, başta İngiliz ve Fransız klasik sömürgeciliğinin tasfiye olduğunu ve özellikle ulusal kurtuluş mücadelelerinin büyük atılımı karşısında tamamen aşılmaya uğradığını, diğer yandan sosyalist sistemin gelişmesine bağlı olarak ulusal kurtuluş hareketlerini sosyalizmin güçlü müttefikleri haline geldiklerini ve 1960'lara doğru gelindiğinde sistemler arsında giderek bir dengeye ulaşıldığını görmekteyiz. ABD, işte bu dönemde sosyalist sisteme karşı üstünlük kurmak ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı sömürgeciliğini sürdürmek için dünya kapitalizmini jandarmalığına soyunuyor. Bunu eski klasik sömürgecilikle sürdüremeyeceğini bildiğinden yeni sömürgeciliğe yönelmeyi, bunun için de ilk etapta ikinci dünya savaşı sonrasında yıkılan Batı Avrupa kapitalizminin restore edilmesini hedefliyor. Yine, özellikle eski klasik sömürgecilikten kurtulan ülkelere yeni sömürgeciliği hızla dayatması, anti-komünizm temelinde bir soğuk savaşı dünya çapında geliştirmesi, bunun için de NATO'nun, AT'nin ve CENTO, SEATO gibi bazı bölgesel paktların kuruluşu söz konusu oluyor.

Sovyetler ise ikinci dünya savaşında faşizmin yenilgisinden sonra Doğu Avrupa, Çin vb alanlarda büyük bir destek vermayla yükselen devrimlere tanık oluyor. Böylece çevresinde kendisine geniş bir müttefik alan doğuyor. Faşist ve emperyalist kuşatma yırtıldığı gibi, aynı zamanda büyük bir gelişmeye tanık olunuyor. Bunun için özellikle ulusal kurtuluş hareketlerinin desteklenme söz konusudur. Sosyalist inşa, bu yeni alanlarda da büyük bir hızla geliştiriliyor ve böylece söz konusu denge ortaya çıkıyor.

ABD'nin Avrupa'da kapitalizmi restore etmesi ve Avrupa kapitalizmini de kendini yenileme çabaları başarılı oluyor. Yine, klasik sömürgeciliği tutturma çabası sonuç vermezken, yeni sömürgeciliğin dayatılması da, Vietnam örneğinde olduğu gibi büyük başarısızlığa uğramasına rağmen, özellikle ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmediği, adeta klasik sömürgecilikten yeni sömürgeciliğe devredilme tarzında yumuşak bir geçişin olduğu ülkelerde yeni sömürgecilik tutturulabiliyor. Diğer yandan kapitalizmin teknik bilimsel devrimle kendini geliştirme gücünde olduğu ortaya çıkıyor.

Bu hususlar, sistemlerin birbirlerine karşı üstünlük kuramamalarına ve birbirlerini belli bir dengede tutmalarına yol açıyor. Çeşitli alanlarda üstünlük kurma denemeleri oluyor. Özellikle bölgesel alanlarda devrimle karşı-devrim karşı karşıya getirilip destekleniyor, fakat bu durum da iki tarafı tam bir üstünlük kurmaya götürmüyor. Bazı alanlarda sosyalist sistemin desteklediği kurtuluş hareketleri başarıya ulaşırken, bazı alanlarda da karşı-devrim bastırabiliyor. Uzakdoğu'da devrimler zafere ulaşırken, Latin Amerika ve Ortadoğu'da birçok gerici yönetimler varlıklarını pekiştirebiliyorlar. Avrupa işçi sınıfı hareketiyse, zaten devrimci bir dönemden reformculuğa doğru yol alıyor. Orada sosyalizmin adeta başarısızlığı veya gelişen kapitalizme karşı devrimle fazla gelişmemesi söz konusu oluyor. İki bloklu dünyanın 1970'lerdeki politik gerçeği budur. Bu, artık sistemler arasında tepede bir kilitlenmenin meydana geldiği, ortaya çözümsüzlüğün çıktığı, ne karşı-devrimin devrimleri tamamen tasfiye edebileceği, ne de devrimlerin kendisini dünya çapında genişletebileceği, bu konuda güçlerin ancak denge durumunu idare edebildikleri ve bu denge süreci içerisinde her düzeyde çarpışmaları söz konusu olmakla birlikte, aynı zamanda hırpalandıkları ve bunun da her iki sistemi önemli oranda güçsüzleştirdiği anlamına gelir. Bu, ringe çıkan iki boksörün devre tamamlanmasına ve birbirilerini çok hırpalamasına rağmen devirememelerine veya benzeri birçok kavgada görüldüğü gibi sessiz bir uzlaşmayla eski sınırlarına geri çekilmeyi kabul etmeleri gibi bir duruma benzer.

Şimdi tabii ki bütün bunlar dünya gerçeği olmayıp, daha çok ABD ile Sovyetler Birliği önderliğinde yürütülmek istenilen dünya politikalarının varmış olduğu düzeydir. İşte bu durum, ABD’de “Reagan devrimi” diye adlandırılan dönemle, Sovyetlerde “Gorbaçev reformları” denilen dönemin maddi temelidir. Mademki devrim ile karşı-devrimi dayatma yoluyla sonuç alınamıyor, o halde bunun yerine ikame edilecek politikalara sarılmak gerektiğinden hareketle bu kez tamamen uzlaşmayı esas alan “barış içinde bir arada uzun süre birlikte yaşama”yı mümkün kılan düzenlemelere başvuruyorlar. Hele bir de nükleer silahlar gibi kullanıldığında insanlığı birkaç defa yerle bir edebilecek ve kıyameti getirebilecek bir tahrip gücü ortaya çıktığına göre ve sistemlerin top yekun savaşımını hiçbirisini kazanamayacağı ve bir savaşta hepsinin kaybedeceği bir sonucun kaçınılmaz olduğu gerçeği de kendini ortaya koyduktan sonra, içine girilmesi gereken süreç ortaya kendiliğinden çıkıyor. Bu süreç, “nükleer silahsızlanma” ile birlikte, onun yol açtığı diğer politik, ekonomik ve askeri alanlara doğru bir yumuşamayı, işbirliğini esas almaktır.

Bu konuda Gorbaçev daha inisiyatifli ve rol sahibi olmak istiyor. Bu, biraz da emperyalist-kapitalist sitemin beklemediği bir inisiyatif. Gorbaçev’i böyle bir inisiyatife, reformculuğa iten kendi iç nedenleri de şüphesiz vardır. Bu nedenler kaynağını Sovyet sisteminin oluşumunda bulur. Ekim Devrimi’nin gelişim tarzı, Sovyetlerdeki ekonomik inşa, Sovyet sisteminin kendini geliştirmesi (ki bu büyük bir tarihsel çekişme içinde, bir yandan parti içinde savaşım, diğer yandan emperyalist kuşatma altında olmuştur), Sovyetlerde sosyalizmin tek ülkede inşasına yönelik olarak geliştirilen tartışmalar bu konuda birer etkindir. Böyle bir ortamda tarımda ve sanayide sosyalist ekonominin inşasına karşı yöneltilen eleştiriler 1940’lara kadar gelir ve bu da Troçkilerin, Buharinlerin tasfiyesi ile sonuçlanarak, Sovyetlerdeki “reel sosyalizm” denilen gerçekleşen sosyalizm ortaya çıkar. Bu sosyalizm kendini ikinci dünya savaşında büyük anavatan savunmasında da kanıtlayarak başarıya ulaşır. Tabii ki bu, olağanüstü koşullarda gerçekleşen ve çok büyük çaba isteyen, emek kahramanlığına dayalı bir sosyalist inşadır. Çok radikal tedbirlere başvurmayı gerektirmiştir. Merkeziyetçi yanı ağır basan, giderek bürokratik kurumlaşmayı ağırlaştıran, geniş bir demokratik uygulamaya imkan vermeyen, proletarya diktatörlüğü devletin ağırlığının geliştiği bir kuruluş sistemidir. İçten içe geliştirilen bu sosyalizm, şimdi eleştiriliyor. Eleştirinin boyutları henüz açığa tam çıkmamakla birlikte belli ki bu kurumlaşmaya yöneliktir. “Bürokrasiyi eleştiriyorum” adı altında aslında burjuvaziye aşırı dokunan proletarya diktatörlük aygıtı tartışmaya konuluyor. “Sovyet tarihinin yeniden araştırılması”ndan kastedilen, dünya burjuvazisine biraz daha rahat soluk aldırabilecek oluşumlara ve özellikle günümüzdeki reformlara tarihsel bir temel bulmak oluyor. Özellikle Buharin’e sarsılınması bu yüzdendir. Bu, burjuvazi ile dünya çapında uzlaşmak için gereklidir. Özellikle İngiliz emperyalizmi ve onun akıl hocası ABD emperyalizmi bu konuda tatmin olmak istiyor. Tatmin olmak için de böylesine tarihsel bir araştırmaya giriyor ve bazı hakların yeniden iade edilmesi ortaya çıkıyor. Tabii ki, bu konuda “aşırılıklar, sertlikler, gaddarlıklar ve büyük suçlardan” bahsedilmek isteniyor. Ama politik anlamı budur. Ancak diğer yandan denge durumuna kavuşulmuş bir ortamda artık gereksinim haline gelen daha geniş bir demokrasi geliştirilmek isteniyor; ama, bunun da daha çok burjuva demokratlaşmasına ağırlık veren bönleri ortaya çıkıyor. Uluslar arası isteme uygulanması gereken enternasyonalizmin baştan beri yetersiz oranda gerçekleşmesine dayanan, çok aşırı bir biçimde Sovyetlerdeki sosyalizmi kurmayı esas alan, giderek Rus ulusuzunu etrafında geliştirilen federasyonu ayakta kalması için (ki başlangıçta kaçınılmaz ve gerekli olan ama giderek gereksizleşen) bütün komünist hareketi seferber eden eski politikanın devrimci bir tarzda değiştirilmesi yerine, mevcut yönelim büyük ve küçük ulusların daha fazla hak arayışına, giderek bir milliyetçiliğe sığınmalarına yol açıyor. Kısaca, içte ve dışta gelişen enternasyonalizm değil, milliyetçilik yanı ağır basan bir gelişme oluyor.

Sosyalist ülküden çok kendi çıkarlarını esas alan, dünya devrimine ilişkin görevlerinden daha çok vazgeçen bir gelişme yaşanıyor. Bu durum, son olarak Birleşmiş Milletlerde Sovyet Dışişleri Bakanı Swardnadze’yle Gorbaçov’un yaptığı konuşmalarda dile getirildiği gibi, “artık Sovyet Devrimi dönemi kapanmış olup, dönem barış içinde uzun süreli işbirliği yapma dönemidir” biçiminde ifade ediliyor. “Devrimlerle sonuç alma dönemini kapattık, girmek istediğimiz dönem, geniş bağlaşıklar ve bunu geniş bir zaman dilimine yayma dönemidir” garantisini vermeye

çalışıyorlar. Eskinin devrimler temeline dayalı Sovyet politikası yerine, her tarafta, her soydan devletle, her düzeyde ve ilke tanımayan (yani faşist midir, ilerici midir diye fazla ayırım yapmayan), “yeter ki barış içerisinde olsun” tarzında bir ilişki düzeni içinde olmak ve bunu geliştirebildiğince geliştirmek, bunun için de Sovyetlerin ekonomisine sermayeyi akıtmaktan tutalım, her türlü siyasal görüşme ve ittifaklara açık olmaya kadar tamamen ilkesiz bir politika geçirilmek isteniyor. Sovyet dış politikasının özü artık buna indirgenmiştir. Burada fazla ilkeli davranma veya enternasyonalizmi uygulamadan ziyade, devlet çıkarını, onun barış politikasını esas alma söz konusudur. Bu konuda dünyayı dört bir tarafına turlar düzenleniyor; Sovyet tarihinde görülmemiş dış geziler, geniş bir diplomatik faaliyet söz konusu oluyor. Adeta eski geçmişlerinden utanırcasına ne kadar barışçıl olduklarını (biraz da ciddiyeti kaçırarak) anlatmak, hissettirmek istiyorlar. Şimdi görülen gelişmelerin bir yüzü budur. Bunun diğer yüzü olabilir mi? Bu da bir politikadır. En son bir Afganistan deneyimi incelenirse, 1970’lerin sonlarında oraya yüz binlerce askeri aktaran Sovyetler idi, şimdi fazla başarılı olmayan bir biçimde orayı bir an önce terk etmek isteyen gene Sovyetlerdir. Afganistan’da ne devrim başarıya ulaşmış, ne de karşı-devrim geriletilmiştir. Bilakis daha da sürat kazana bir karşı-devrim karşısında yalvarırcasına “yakamızı bırakın, biz gitmek istiyoruz” dercesine bir gerileme söz konusudur. Tabii ki bu, eskiden uyguladıkları politikanın da yürütülemeyeceğini çok açıkça gösteriyor. Afganistan’daki Sovyet müdahalesi, devlet çıkarına dayalı bir müdahale olup, sosyalizmin emrettiği bir müdahale veya hazır bir devrimin emperyalizme karşı bir savunulması değildi. Orada ne devrim olgunlaşmıştı, ne de devrimin böylesine bir destekle gelişmesi söz konusuydu; bilakis, sınırdaş olması nedeniyle emperyalizmin burayı özellikle Sovyetlerin bir yumuşak karnı haline getirmek istemesini önlemek için, Sovyet sistemi müdahale gereğini duymuştur. Eğer devrimler olgunlaşmışsa onları karşı-devrimin ve özellikle emperyalizmin açık saldırısına karşı korumak amacıyla askeri müdahalelerin yapılması uygundur; ama yalnız devlet çıkarı söz konusu edilir ve orada devrimin içsel gelişimi bir tarafa itilirse, bu koşullardaki müdahalelerin karşı-devrimi güçlendirmesi söz konusu olur ve ortaya çıkan gerçek de budur.

Bu durum yalnız Afganistan’da değil, örneğin Ortadoğu’da ve bir Mısır’da da ortaya çıktı; bugün ise Irak’ta ortaya çıkıyor. Özellikle enternasyonalizm yerine milliyetçiliğe ve devlet çıkarlarına fazla bulaştıkça bu kaçınılmaz oluyor. İşte Sovyetlerdeki sosyalizmin dış politikada vardığı düzey budur.

İç politikada geliştirilmek istenen açıklık ve demokratikleşme ne anlam ifade edebilir? Burada kapitalist ögelere biraz daha rahat nefes aldırılmak isteniyor. Arzulanan demokrasiyi devrimci temellerde derinleştirme değil, ekonomik alanda özel mülkiyeti biraz daha genişleten, bireysel ekonomik faaliyetlere daha fazla özerklik veren, bunun için de üstyapıda bir açılma gereği duyan bir politikadır. Yani burada da bir sağa açılma, burjuva demokratlığı yapma gibi bir durum söz konusu oluyor.

Özetle şu söylenebilir: Gürbaçov yönetiminde kendisini gittikçe açığa vuran, Sovyet sistemini eksikliklerinin bu aşamada kendisini yenileyerek geliştirmesinin devrimci bir tarzda değil, sağa kayma temelinde olduğudur. Sovyet sistemindeki ileriye açılım ve yenilik iç ve dış politikada daha devrimci yöntemlerle de olabilir. Sağa yanaşarak, yani emperyalizmle uzlaşmalara bel bağlayarak, içte de kapitalist özelliklere, ögelere biraz nefes aldırarak da olabilir. Tercih edilen bu ikinci husustur. Bu konuda Kruşçev, Brejnev dönemleri daha çok geçiş anlamına geliyor. Bu denemelerde yapılan, gerçekleşen sosyalizme karşı bir sağa yönelmeyi başlatma girişimidir. Şimdi bu temelden geliştirilmek isteniyor. Fakat bunlar beraberinde büyük bir çürümeyi de getiriyor. Şüphesiz şimdilik yürürlükte olan yine sosyalizmdir; ama onunla oynama sonucu, 1970’lerin sonlarına doğru geldiğimizde, bizzat sistemin sözcüleri tarafından dile getirildiği gibi, tembellik, ayyaşlık, ahlaksızlık, çalışma üretkenliğinde görülen zayıflık, sistemin neredeyse artık kendisini sürdüremez duruma gelişti ortaya çıktı. Bu duruma gelinmesinin nedeni olarak da Sovyet sistemine karşı daha radikal bir yönelme olmaması, reformlara fazla cesaret edilmemesi, reformlar uğruna savaş verilmemesi görülüp, “o zaman yapmamız gereken bu reformları alabildiğine geliştirmektir” deniliyor. Gerçekten de 27. Kongre’de ve geçen yıl yapılan konferansta köklü bazı reformcu kararlar alındı. Bu kararlar incelendiğinde, hepsinin de dünya çapında emperyalist burjuvaziye hoşnut

edecek türden kararlarla, ülke içinde de başta aydınlar olmak üzere bireysel özelliklere, özgürlüklere fırsat sunan türden kararlar oldukları kolayca anlaşılabilecektir. Kısaca yaşanan tıkanıklık devrimle değil, biraz daha köklü reformlarla aşılacak isteniliyor. Sovyet sisteminin kendini devrimle çok çok geliştirme olasılığı var ve Sovyetlerde gerçekleşen sosyalizmin kendini yenileme olanağı tükenmemiştir. Açık ki, “devrimin kapandığı” biçimindeki bir sonuca değil, daha da tamamlanması uğruna her düzeyde, iç politikada, dış politikada kendini yenilemeye, yani devrimcileştirmeye ihtiyaç vardır. Sovyet toplumunun devrimci-demokrasiye, yani proletarya demokrasisine kavuşturulma ihtiyacı olabilir. Halka her bakımdan daha geniş bir açıklık içinde (ki, bu da demokrasidir) sorunları tartışma olanağının tanınması ve emekçi kitlelerin daha çok yönetim gücü haline gelmesi yerindedir. Özellikle merkezîyetçiliğin ve bunun yol açtığı bürokratinin toplumu nefes alamaz hale getirdiği, inisiyatif körelttiği, girişimi zayıflatmış bir gerçektir. Bunun aşılması için, Sovyetlerin tarihiyle birlikte sosyalizmin güncel tüm sorunlarını geniş bir tartışmayla yeniden ele alınması ve buna tüm Sovyet vatandaşlarını sistemli katması olumludur. Sosyalist devrimin bu temelde geliştirilmesi ayrı bir olay, “devrimler dönemi kapandı” deyip sağa sapmayla burjuva demokratlığına soyunulması ayrı bir olaydır. Sovyetlerde şimdi bunun çekişmesi yaşanıyor. Şimdi hakim olan kanat belki sağ kanattır. Yarın bu reformların fazla etkili olamayacağı anlaşıldığında (ki daha şimdiden fazla yürüme şansı yoktur) yeni gelişmelerin, tartışmaların ortaya çıkması muhtemeldir. ABD-CIA değerlendirmelerinde bile bu reformların Kruşçev reformlarından daha fazla ilerletilemeyeceği kanaat egemendir. Dolayısıyla fazla güven duyulmuyor. Sovyetlerin köklü bir geriliğe ve geri çekilmeye uğratılmasına pek ihtimal vermiyorlar. Onun için temkinlidirler ve taktik düzeyde ilişkiler geliştirmekten öteye gitmiyorlar. Muhtemelen Sovyet sisteminin kendi gerçeklerinin daha da ortaya çıkarabileceği sonuçlar söz konusudur.

Eğer bunalım reformlarla çözümlenmezse, bu reformlar yerine şüphesiz içte ve dışta daha devrimci yöntemlere başvurarak yenilenmeyi sağlamak kaçınılmaz olur. Bu da bir olasılıktır. Bu konuda için için bir mücadele verilmektedir. Nitekim bizzat Gorbaçov’un itirafları ve Batı ideologlarının değerlendirmeleri söz konusudur.

Bizim gerçekleşen sosyalizme yaklaşımımız, baştan beri olduğu gibi eleştiriseldir. Gerçekleşen sosyalizmin ağır sorunlarla gerçekleştiğini daha ilk tespitlerimizde belirlemiştir. Sosyalizmin kendisi eleştiriseldir ve yaratıcılığı ancak bu temelde sağlayabilir. Kendini dogmatizme mahkum eden sosyalizm, kaçınılmaz olarak tıkanır; dolayısıyla en yaratıcı bilimsel öğreti olan sosyalizmin bu zeminde de ancak eleştirel bir uygulanması ile ilerleme sağlanabilir. Daha şimdiden Küba Devlet Başkanı Fidel Castro, “Sosyalizmden vazgeçmek ölümdür” diyor. Bu doğrudur. Eğer Küba da sosyalizm yerine bu reformlara yönelirse, kendisi de çok iyi biliyor ki, sosyalist Küba’nın sonu gelir.

Belki Sovyetlerdeki mevcut gelişmelere taktik bir reform dönemi de denilebilir. Belki Gorbaçov’ için de her şey söylenmiş değildir. Bunları bir yöntem olarak yürütmek durumundadır. Kendi başarısızlığı kendisini sonunu da getirebilir. Kendisini düzeltmeye de uğratabilir veya sık sık politik değişiklikler yapma gereğini duyar. Bunların hangisi olursa olsun, her zaman sosyalizme yaratıcı yaklaşım esastır. İster devrim öncesi, ister devrim esnası ve isterse devrim sonrasında gelişmeler, ancak sosyalizmin yaratıcı uygulanması temelinde sağlanabilir.

Bu reformlar döneminde, kendi ülkemizdeki somut mücadelemiz açısından çıkarılması gereken sonuç nedir? Bunlara tümüyle olumsuz yaklaşılabilir mi? Özellikle çokça sözü edilen insan hakları ve azınlık hakları karşısında Türk rejiminin tutumuna bakma temelinde bu dönemden nasıl yararlanılması gerektiğini de çıkarabiliriz. ABD-Sovyet uzlaşmasını ilk temel noktası insan haklarıdır. Bu insan haklarının içine din özgürlüğü, dolaşım özgürlüğü ve azınlık haklarına riayet etme giriyor. Türk rejimi bu politika ve uzlaşmayla çelişki halindedir. Türk sistemi kendini daha çok sertlik döneminde ayakta tutabilir. Türk sistemine esas olarak sosyalizmle kapitalizmin soğuk savaş dönemi vücut vermiştir. Şiddetli bir anti-komünizm yürüttüğü gibi, burjuva anlamda bile örgütlenme özgürlüğü, ifade özgürlüğü vb bireysel özgürlüklerin karşısındadır. Ve anti-komünizm ABD’de de esas alındığından, Türk rejiminin bu niteliğine fazla ses çıkarmaz. Çünkü mühim olan komünizme karşı kaleler inşa etmektir; Türkiye de bu kalelerin en büyüklerinden birisidir;

dolayısıyla insan haklarını, ulusal hakları çiğnese de sesini bile çıkarmaz. Ama madem ki Sovyetler burjuva öğelerin bireysel haklarına artık rıza gösteriyor, öyleyse ABD'nin de kendi sisteminde uygulaması gereken benzer özgürlüklerin savunulmasıdır. Bulgaristan'da "Türk azınlığına" istenen haklar, Polonya'da dayatılan reformlar ve ABD Dışişleri Bakanı George Sultz'un daha dün överek, "Macaristan'da, Polonya'da, Sovyetlerde insan hakları konusunda çok olumlu gelişmeler var, bunların daha da genişletilmesini umut ederiz" dediği aynı durumlar Türk sistemi içini de istenecektir. Kaldı ki, ister ABD Dışişleri Bakanlığı olsun, isterse insan hakları komiteleri olsun, Batı sistemi artık Türkiye'den de bazı taleplerde bulunuyor; AT'ye giriş söz konusu edildiğinde bunlar daha fazla gündeme getiriliyor. Başta sendikalar olmak üzere, burjuva demokrasisini biraz geliştirilmesi ve sistem açısından özellikle de dil-kültür özerkliğinin kesin olarak sağlanması gereği Türkiye'nin büyük çıkmazını oluşturan konulardır. Mevcut "demokrasi" denen şey, ne emekçilerin hak arayışlarına açıktır, ne de Kürt ulusal haklarına açıktır. Böylece Türk Rejimi, tama da bu noktada, bu yeni reform ve uzlaşmalar döneminde kendini sıkışmış buluyor. Bu bir gerçektir. Türkiye'nin NATO'ya girdiği dönemde ABD'nin böylesi istekleri yoktu. Yine Avrupa ile daha öncelik ilişkilerinde bu tür talepler yoktu. Şimdi sistemin etkisi altına giderek daha çok girdikçe, bu konudaki taleplerle karşı karşıya geliyor ve devlet siteminde köklü değişiklikler isteniyor ki, bu, göstermelik de olsa, bir anayasal sorundur.

Türkiye bunları yapar mı? Bir yığın konferansa sahtekarca katılıp sözleşmelere imzasını atıyor ve her ne kadar bunları "işimi alttan yürütürüm" mantığıyla yapıyorsa da, ortaya çıkardığı sivrilikler her gün daha fazla batıyor ve bu konudaki çelişkisi giderek açığa çıkıyor. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde, yeni girilen bu "yumuşama dönemi"nde, soğuk savaş koşullarına göre anti-komünizm ve her türlü ulusal, bireysel özgürlüklere karşı kendisini faşist temlerde örgütlemiş olan bu devlet, eleştiriye ve kabul edilmezliğe tanık olacak ve kendisini yumuşatmak zorunda kalacaktır. Bunu NATO da, AT de ve giderek sosyalist sitem de ister. İşte tam da bu noktada bizim mücadelemizin ortaya çıkardığı tarihi gerçekler vardır. Kürdistan ulusal sorununu tamamen açığa çıkartmak ve zindan direnişini ortaya çıkarmakla, Türk rejiminin nasıl bir insanlık düşmanı karakterde olduğunu, bir halkın kendi dilini konuşmasını bile yasakladığını, kişi haklarına, işçi sınıfı haklarına ve hatta burjuva liberalizmine karşı nasıl azgın bir saldırı konumunda bulunduğunu açıkça gösterdik. Bu durum onu manevinden vuruyor; onun tüm ayıplarını, bütün kirli yüzünü hem teoride ve hem de pratikte ortaya çıkarıyor. İşte Türk devletinin büyük sıkışması ve çıkmazı böyle ortaya çıkıyor. Bize karşı büyük tepkisi bundandır. Ama başka çaresi de yoktur. Örneğin, M. Kemal dönemini düşünelim; bu mücadeleyi o denemde ortaya çıkarsaydık, buna karşı tek dili kırımdı, katliamdı. Kaldı ki, çoğu geçmiş pratiğe bakarak bizim için, daha 1970'lerde, "bir tek mermi sıksalar sonları şöyle gelir, böyle gelir..." diyorlardı. Halbuki biz, uluslar arası durumu derinden tahlil ettiğimiz, çağdaş insanlığın içinden geçtiği süreci gerçekçi bir biçimde değerlendirdiğimiz ve bu temelde TC'nin iç ve dış çelişkilerini iyi bir şekilde irdelediğimiz için, M. Kemal döneminin politikalarına yönelemeyeceğini, buna güç getiremeyeceğini, eğer getirirse onun sonu olacağını daha o zaman belirtmiştik. Ve bugün gerçekleşen de bu öngörümüzdür. Örneğin, MHP türünden aşırı bir faşizmin bile sonuç alamayacağını 1980'ler öncesinde söylemiştik. Her ne kadar Maraş gibi yerlerde bazı katliam girişimlerine tanık olduysak ve yaygınlaştırılması tehlikesi var idiye de, buna parti ilanı ve mücadeleyi daha da şiddetlendirerek karşılık verdiğimizde, "katliamları da önleyecek tek yolun direnişe daha da sarılmak" olduğunu belirtmiştik. Ve nitekim direnişe daha da sarılmamız, eski tür katliamcı politikaları durdurdu. Onun yerine Evren türü bir faşizmde karar kılma yoluna gidildi ki, bunun özellikleri eski sağ ve solu dengeleyip devlete dayanan yeni türde bir biçimleniş egemen kılma şeklindedir. Şüphesiz ordunun yaklaşımında, özellikle Kürdistan'daki gelişmeleri acımasızca bastırma yönelimi vardır. Nitekim bu temelde yürümüştür de. Ama bizim klasik ayaklanma türünde ne bir karşılık verme durumumuz, ne de öyle bir niyetimiz vardır. Eski tür isyan ve dolayısıyla tasfiye olma yerine biz, modern bir ulusal kurtuluş mücadelesinin yöntemlerini tercih edip, bunu esas aldık. Ve bu da rejimin henüz bastırma döneminde bile sonuç verdi. Koşullara uygun olarak tamamen doğru yönelmemiz, partinin ayakta kalmasını mümkün

kıldığı gibi, Türk ordusunu çok kısa sürede bastırma ve istikrarı sağlama yaklaşımını da boşa çıkarmıştır.

Biz, tam da bu dönemde uluslar arası gerçekleri dikkate almıyor değildik. Aksine iyi anlıyorduk. Özellikle 1980'lerden itibaren Türk rejiminin AT ile geliştirmek istediği ilişkileri iyi değerlendirdik. Nitekim karşı karşıya geldiler. Ve bu çelişkiler sekiz yıldır sürüp gidiyor ve daha da devam edecektir. 1984'de yeni mücadele hamlemizi başlatırken, bunu salt bir cesarete dayalı olarak geliştirmedik, esas olarak, uluslar arası durumun derin bir değerlendirmesine dayandırdık. Rejimin uluslar arası sıkışıklığını, bazı hunharlıklara yönelirse daha da tecrit olacağını, dolayısıyla mücadelemizin daha fazla destekleneceğini çok iyi bildiğimiz için, bu hamleyi başlattık.

Günümüze doğru geldiğimizde, öngörülerimizin isabetli olduğu, Türk rejiminin eskiyi hortlatmasının eski yönetimle bastırma ve sonuç almasının mümkün olmadığı görülmüş ve saptanmalarımız sonuç vermiştir. Bugün geline nokta bu rejimin bile "Kürt sorununu" kabul etmesi, sahtece olsa parlamentoda tartışması ve bir kültür özerkliğine kendini neredeyse hazırlaması söz konusudur. 1970'lerde burjuva basınına bir tek Kürt sözcüğü yansımazken, bugün bilimsel tahlillere yönelebilmeye kadar sorunu incelemeye mecbur kalmaları durumu yaşanmaktadır. Bu, mücadelemizin dayandığı tespitlerin, yani politikamızın doğruluğunu kanıtlar.

Şimdi Türkiye'ni politik sistemi, önümüzdeki dönem için derin açmazlarla karşı karşıyadır. Uluslar arası duruma hakim olan yumuşamaya karşı hazırlıklı değildir. Bu durumda karşı-devrime göre şekillenmiş olan dış ve iç politikasının terk edilmesi gerekecektir. ABD ve Avrupa bunu şimdi utangaçça dayatıyorlar, ama yarın açıkça isteyecek, "burjuva liberalizmine doğru biraz adım at, bunun gereği olarak da başta Kürt sorunu olmak üzere azınlık sorunları, Kıbrıs konusu ve Ermeni sorunu hakkında da liberalizmi uygula" diyeceklerdir. Türkiye'ye Kıbrıs'taki işgale son vermeyi, Ermeni sorunu ile kültürel özerklik çerçevesinde de olsa Kürt sorununu ve temel insan haklarını uygulamayı kabul ettirdiklerinde, ortada mevcut Türk politik sisteminden eser diye bir şey kalmaz. Onun böyle bir sürece girmesiyle beraber biz de devrimi dayatırsak, o zaman devrimci altüst oluşlardan başka bir gelişme söz konusu olamayacaktır. Zaten PKK sorunu, işte tam da bu noktada ortaya çıkıyor. Kendisine yönelik sitemden gelen istemlere Türk rejimi "tamam" diyor. Ancak şunu da ekliyor: daha dün Özal, hatta Evren, "biz, böyle bir yumuşamaya eşlik etmek, insan hakları konusunda adım atmak istiyoruz, ama arkamızdaki bu PKK dayatmasının oyunlarına gelmeyin" diyorlardı.

Eğer biz devrimi tepesine dayatmasak, onun bazı reformcu girişimlere sahtekarca ve de tıptış tıptış yönelebileceği doğrudur. İşte "Davos ruhu" adı altında Yunanistan'la çelişkilerin hafifletilmesi ve ikili görüşmelerle Kıbrıs'ta işgalin yumuşaması, Ortadoğu ülkeleriyle din-kültür benzerliği yoluyla ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve siyasal ilişkilerin biraz daha yumuşaması, sosyalist sistemle özellikle ekonomik alanda ve giderek siyasal alanda ilişkileri kabul etmesi ve bu temelde geliştirmesi, giderek AT sistemiyle entegre olması gibi durumlar söz konusu olabilecektir. Ama Türk sitemi o kadar gergin ve karşı-devrimci özelliklere o kadar sahiptir ki, ideolojik, kültürel bütün alanlarda derin bir soğuk savaş etkisinde olduğu için, yumuşama değil çatlama söz konusu olacak, gelişen çatlaklıklar da devrime yol açacaktır. İşte ABD'ni de, AT'ni de "Kürt meselesine evet, PKK'ye hayır" demesini nedeni bu noktada daha iyi anlaşılıyor. Türk sitemini "devrim belası"ndan kurtarmak istiyorlar. "Bundan kurtarmak için, ilkin PKK'den kurtarmak gerekir" diyorlar. Örneğin, bir Dev-Yol Avrupa'da yumuşamanı çok iyi bir aleti haline nasıl geldi? Yalnız o mu? Bütün sol, daha dün şiddete bulaşmış ne kadar grupçuk varsa hepsi iyi bir sosyal-demokratlaşma sürecine girdi. TKP, sosyal-demokratlardan daha geri, ancak onların sağ kolu olabilecek bir duruma geldi. Bunu kim yapıyor? Avrupa parlamenterlerinden otuz kişi TKP'yi kurtarmaya çalışıyor, tabii yumuşama adına. "Eğer Avrupa'yla ilişki istiyorsanız bunları kabul edin" diyorlar. Dayatma Avrupa'dandır; Tanzimat dönemindeki aydınların liberalizmi gibi, Avrupa yine bu dönemde de liberalizmin öncülüğünü yapıyor. Aynı biçimde hizaya getirilemeyen PKK'nin tecridi de bu merkez tarafından sağlanmak isteniliyor. Türk işbirlikçilerin içinde bulunduğu zor durum ise zaten biliniyor; çünkü ona çok izah etmişlerdir. "Eğer biz böylesi reformlara yönelirsek, PKK'nin devrimi bundan kesinlikle en azami sonuca alacaktır, o halde ne yapalım" diyorlar. İşte önümüzdeki olasılık

budur. Baştan beri, olası karşı-devrimci ve liberal öykünmelere karşı partimizin tam silahlanması gerektiğine dair görüşlerimizin doğrulanması ortaya çıkıyor. Partiyi, karşı-devrimin amansız terör yıllarında olduğu gibi, olası yumuşama dönemlerinde de direnişçi-devrimci bir konum ve politika içinde hazır tuttuğumuz için, devrimci gelişme kaçınılmaz oluyor. Partimiz, amansız bastırma dönemlerinde direnen tek hareket olarak mesafe aldı, halk nezdinde yüksek prestij kazandı. Çok önemli bir husus olan halka bağlılık ve ilkelerine sadıklığı kanıtladı. Ardından ortaya yumuşama belirtileri çıktığında partimiz yine hazırды. Kitlelere daha fazla açılma, kitleleri devrime daha fazla katma ve böylece karşı-devrim dönemindeki direngenliğini daha zengin bir katılımıla güçlendirme durumu da ortaya çıktı.

Dolayısıyla mevcut rejim ister daha fazla sertliklere yönelsin, isterse daha fazla yumuşasın, eğer içsel nedenlerden ötürü partimizin gelişmesi engellenmezse, onun devrimi geliştirmesi kaçınılmazdır. Bu, önümüzdeki dönemde ortaya daha da çıkacaktır. Kısaca, uluslar arası durumun yumuşaması devrimci gelişmemiz için aleyhte bir faktör değildir; tersine eğer iyi değerlendirilirse lehte bir faktör olarak kullanabiliriz.

Uluslar arası alandaki gelişmelerin Ortadoğu bölgesindeki yansımaları nasıl olacaktır? Görünen o ki, bölge bu yumuşamadan fazla etkilenmeyeceğe benziyor. Örneğin bir Orta Amerika, bir Uzakdoğu kadar etkilenmeyecektir. Bölgedeki çelişkiler bu tip reformlarla yumuşamayacak kadar şiddetlidir. İran-İrak savaşı her ne kadar bir ateşkesle kesildiyse ve İsrail-Filistin çatışması bir konferansta yumuşatılmak isteniliyorsa da, bunlar kısa soluklu ateşkeslerden öteye gitmeyeceğe benziyor. Ortadoğu'da gergin durum devam ediyor. ABD ve Sovyetler Birliği diğer bölgelerde gerginlik ve sıcak savaşım noktalarını yumuşatma konusunda her ne kadar uzlaşıyor, bu konuda belli gelişmeler sağlıyorsa da, bunun benzeri Ortadoğu'da zor olmaktadır. Ortadoğu'nun tarihsel gerçekliği ve sistemlere karşı konumu, kendi çelişkilerini kendilerinin çözmesi zorunluluğunu ortaya çıkarıyor.

Ortadoğu'da Arap-İsrail çelişkisi derindir. Yine İran-İrak çatışması kolay söneceğe benzememektedir. Sınıfsal ve ulusal çelişkilerin çözümü, mevcut uluslar arası yumuşamadan olsa olsa çok sınırlı bir etkilenmeye tabi tutulabilir. Bizim, bu olasılığı da göz önüne getirerek Kürdistan devrimini yarandırabileceğimiz hususu, bir kez daha kanıtlanır. Devrimci gelişmemizi esas itibarı ile bu gelişmelere dayandırmadığımız için, örneğin Güney Kürdistanlı güçlerin kendilerini daha çok bu çelişkilere dayandırarak ve bunları esas alarak geliştirdikleri mücadelenin bu çelişkilerin kısmen yumuşaması ortamında sönmesi sonucu içine düştükleri durum ve tehlikeli konumlar bizim için söz konusu değildir. Bilakis bu çelişkileri devrim lehine kullanma politikamız, bizi daha da güçlendirmiştir. İran-İrak savaşının ateşkesle sonuçlanması gelişmemizi engellemediği gibi, daha da hızlandırmıştır. Zira, her şeyden önce böylesine bir çatışmaya dayalı işbirlikçi Kürt hareketlerinin zayıflamasına yol açmıştır ki, onların zayıflamaları bizim güçlenmemiz demektir. Bu da sıradan bir güçlenme olmayıp, kapsamlı bir güçlenmedir ve uzun bir tarihi süreyi kapsayan ilkel-milliyetçilik temelindeki mücadelelerin o büyük engel olma konumunu aşılmasıdır. Zaten onların çıkışları tümüyle bu çelişkilere dayanma temelindedir ve onlara vücut veren de budur. Bu durum Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi için bir dar boğazdı. Bu nedenle, bu dar boğazın her aşılma durumu mücadelenin gelişmesine yol açmaktadır. Onların bu durumuna karşılık, biz bu konuda da hazırlıklı olduğumuz için, yani ister savaş ve isterse ateşkes durumunda olsun, her koşulda mevcut çelişkileri esas almak yerine onları nasıl kullanabileceğimizi, zararlarını en aza nasıl indirebileceğimizi ve bunlardan yararlanılabiliyorsa de azami yararlanmayı nasıl sağlayacağımızı esas alan bir politik yaklaşım içinde olduğumuz için partimiz bugün güç kazanmıştır. Partimizin politikası büyük itibar kaydettiği gibi pratikte de geniş kitle desteği kazanmıştır ve neredeyse Kürdistan'ın biricik çağdaş ulusal kurtuluş önderi olarak kabul görmektedir. Bölgede ister savaş, isterse barış politikası esas alınsın, devrimi bunlardan yarandırmayı esas alan bir konumda olduğumuz için, gelişmeler bazı taktik düzeltmelerle devam edecektir. Mevcut gelişme ve çelişmelerin devam edeceği ortada olduğuna göre, bu gelişmeleri bazı taktik değişikliklerle karşılayıp sonuç almamız mümkündür.

Demek ki, bütün olarak gerek uluslar arası alanda, gerekse bölgesel alandaki son siyasi gelişmeler (özellikle yumuşama yönündeki gelişmeler), politikamızın gelişmesi önünde bir engel

değil, bilakis daha güç kazanmasına yol açan bir durum arz etmektedir. Şüphesiz yapılması gereken, böylesine güncel gelişmeleri uygun taktiklerle karşılamaktır. Eğer biz yaşanan yeni dönemin ortaya çıkardığı gelişmeleri dogmatik bir tarzda ele alırsak, bazı güçlerin içine düştükleri duruma belli ki biz de düşeriz. Bu konuda bazı güçler karşımıza çok açık bir şekilde olumsuz örnek olarak çıkarlar. İster Filistin, isterse Kürdistan hareketinde olsun, bazıları şimdi diplomatik dönemine başlıyorlar. Eğer biz de kendimizi bu havaya kaptırsaydık, o zaman ilkel-milliyetçiliğin, küçük-burjuva reformcu grupçukların ve hatta bazı siyaset tüccarlarının bugün yaşadığı iflasa dek gidebilecek durumda olurduk. Buna karşı bizim yaptığımız, devrimi daha da derinleştirme, devrimci doğrultudan vazgeçmeme, diplomatlığa dayanma yerine daha çok halkın gücüne dayanma, barışçıl yöntemlere dayanma yerine savaşımı daha da yetkinleştirme, zenginleştirme ve diplomatik alandaki gelişme olanağını bunu hizmetine ve böylece yumuşamayacağı devrimin gelişimine koşturmaktır. Bunun mümkün olduğu deneyimimizde ortaya çıkmıştır. Şüphesiz bu doğrultumuzla oynamak isteyenler vardır. Bu konuda ilkel-milliyetçilik, küçük-burjuva reformizmi, sosyal şovenizm, yani her türden tasfiyeci akım, bizi alabildiğine zorlamak istedi. Gerçekten de bunlar bize yönelik yoğun bir teşhir ve tecrit politikasını dayattılar; ama, bizim de devrimci politikamızı ısrarla uygulamamız söz konusu olduğundan, güç kazanan bizim devrimci politikamız olmuştur.

Önümüzdeki dönemin olası gelişmelerinin de devrimci politikamızın güç kazanmasına hizmet edeceği açıktır. Daha önce de belirttiğimiz gibi, biz, devrimi esas olarak halkın gücüne dayandırırız, belirleyici olan burasıdır. Bu, bizim için baştan beri böyle olmuştur. Halkın gücünü ve ideolojik düzeyde yaratıcı sosyalizmi esas aldığımız için, devrimci bir örgütlenme ve parti olduğumuz gibi, uluslar arası durumu gerçekçi bir biçimde değerlendirmeyi, sosyalist sisteme dogmatik bir tarzda değil eleştirel yaklaşmayı ve kapitalist-emperyalist sistemi de çelişkileriyle birlikte ele almayı başardık. Bütün bunların etkileyciliği, mücadelemizin aleyhinde değil lehinde kullanılmıştır.

Önümüzdeki dönemde, içte esas olarak halkın özgücüne dayalı halk savaşımını ilerletme, içinde bulunulan sürece uygun olarak gerillayı geliştirme, gerillayı halkın geniş siyasal cephesi içine oturtma, geniş halk güçlerini siyasal örgütlülük içine alma ve bu temelde gerillayı besleme, etkiyici yan olarak başta Türkiye halkını devrimci doğrultusunu esas alıp onu destekleme ve geliştirme, düzen için çelişkileri açığa çıkartma ve onları kullanma, Türk rejimini içinde yer aldığı sistemle olan çelişkilerini değerlendirip kullanma, uluslar arası alanda ve sosyalist düzendeki gelişmeleri ve yansımaları dikkate alma, hemen “şu şöyle dedi, bu böyle dedi” diye ideolojik kıvırtmalar yapma yerine bağımsız ideolojik-politik doğrultuyu kararlıca sürdürme gibi görevler bütünüyle yerinde ve zamanında yürütülürse, açık ki partinin siyasal çizgisi pratikte büyük güç kazanacaktır. Zaten doğru parti yönetimi de, taktik önderlik düzeyinde halk savaşımına atılabileceği adımları yerinde ve zamanında attırmak ve bu adımları sağlam yönetmek, stratejik önderlik düzeyinde bazı yedekleri hazırlamak (bunlar düşman kampında olur, sosyalist kampta, bölgede, Türkiye’de olur), bazılarını daha yakından ele almak, bazılarını ikinci düzeyde değer vermek demektir. Kısaca, iyi önderlik yapmakla ve bütün bunları yürütmekle yükümlüdür. Bu konuda şimdiye kadar sınırlı olarak sağladığımız başarıyı, daha planlı, daha büyük bir duyarlılıkla ve yetkin çabalarla sürdürürsek, çok açık ki, parti, gerçekten kesintisiz ve giderek güçlenen bir devrimci hareketi geliştirebilecektir. Bu doğrultuda her zamankinden daha fazla yer almak ve partiye özellikle bu doğrultunu gereklerine göre biçim kazandırmak büyük önem taşıyor. Şimdi bütün gücümüzü bunu gerçekleştirmek için harcamalıyız.

Ocak 1989

TÜRKİYE’DE DURUM VE DEVRİMCİ GÖREVLER

Türk egemenlik sistemini her yönüyle deşmemizin, sadece bizim ulusal kurtuluşçuluğumuz açısından değil, evrensel insanlık kavgasında da büyük bir yeri vardır. Bu güç, Türk halkının bile başındaki en büyük bela durumundadır. Bütün değerlendirmelerimiz bizi bir noktaya getiriyor: bu güç, bir maşadır. Tarihten günümüze kadar bütün gerici ve gericileşmeye yüz tutmuş sistemlerin

maşasıdır, sopasıdır. Bu gücün kabul edilebilecek hiçbir yönü yoktur. Ve bu güç kendi başına da bela olmuştur. Biz bu gücün temel bazı özelliklerini belirttik. İstilacı bir güçtür dedik. İstilacılığı geliştirirken, yanı başındaki güçlere bakar; soyguna ve çapula en çok hizmet eden, dolayısıyla zulme ve baskıya cevap veren ne varsa onun emrine girer. Çünkü yaşaması buna bağlıdır.

Bu güç, daha bin yıl öncesinde İslamiyet'in emrine girerken de, onu bile kavramadan ve uygarlığı geliştiren yönünü esas almadan, sadeci ve sadece halklar üzerinde işgali geliştiren, "gavurdur" deyip her şeyini elinden almayı İslamlık adı altında yaygınca yürüten bir karakterdedir. Çıkarına gelmiştir, sahtekarca bir tarzda Müslüman geçinmiştir. Gerek Selçuklu ve gerekse Osmanlı Türk egemenleri, İslam'ın en gerici yanlarını benimserler ve onunla vurabildikleri kadar halkları vururlar, soyabildikleri kadar halkları soymayı sürdürürler. Ne zamana kadar? Bu ideoloji ile dünya çapında artık bir soygun ve çapulcu yürütememe durumuna, İslam özelliklerine göre devleti ayakta tutmanı olanaksızlığı anlaşılan ve dünya çapında kapitalizmin feodalizm karşısında egemenlik kazandığı süreye kadar. Özellikle kapitalizm, Ortadoğu'daki feodal yapılar karşısında güç kazandığında ve onlara karşı saldırıya geçtiğinde, Osmanlı Türk egemenleri, sultanları yeniden din değiştirir gibi, bu sefer de kapitalizmin (giderek emperyalizmin) emrine girerler. Bu kez de ideolojileri milliyetçilik olur. Tamamen İslamiyet'ten uzaklaşarak, bu defa da işbirlikçi-milliyetçilik temelinde saldırılarını yürütürler. Bunlar kapitalizmin de ilerici uygarlığı geliştirici yönlerini değil, emperyalist, sömürgeci ve şoven bir milliyetçiliği esas almışlar; Balkanlar'da, Müslüman ülkelerde ve ulaşabildikleri her yerde soykırımlar yaparak, halkları kırmaya ve bu temelde Türk milliyetçiliğini ortaya çıkarmaya çalışmışlardır.

Türk egemenlik sistemi gerçekten İslam uygarlığının dönemine göre olan ilerici özelliklerini esas almadığı gibi, kapitalizmin ilerici esaslarını da, devrimsel özelliklerini de (en az Doğu Avrupa, Balkan halkları kadar bile) esas almıyor. Bunun yerine en gerici yanlarını alıyor. Çok kör, şoven bir milliyetçiliği her türlü çıkar bağlarıyla örüyor ve onunla diğer halkları vuruyor. Onunla Türk halkını da vuruyor. Bu, başından beri böyledir. Osmanlılar döneminde de sınıflaşmaya giderken, alttakileri vuruyor, eziyor. Ama bunu "değişik mezheptenim" adı altında ve böyle bir kılıfla yapıyor. Bunda sadece çapul ve kırımın biçimi değişmiştir, o kadar.

Yetmiş yıldır adına "Türkiye Cumhuriyeti" denen olay nedir? TC son tahlilde, Batı emperyalizminin ufku içinde pay ve yer kapmak için, özellikle kendisinden daha gelişkin bir durumda olan Ermeni, Rum halkları gibi kapitalizmi daha erkenden yaşayan azınlıkların elindeki sermayeyi gasp ederek ve yine emekçi yoksul halk üzerinde amansız bir sömürüyü gerçekleştirerek çapulcu bir tarzda sermaye birikimini sağlama ve buna TC biçiminde bir despotizmi oturtmadır. Bunun demokrasiyle, cumhuriyetle bir ilgisi yoktur. Bu Osmanlıdan bozulmuş bir diktatörlüktür. Herhangi bir devrimsel içeriği yoktur. Tamamen, kendisine göre "Misak-ı Milli" dediği sahada şovenizmle yüklü ve çapulcu tarzda üretim araçlarına ve halkların değerlerine el koyma, bunu devletçi kesimin (artık hangi sınıfın çıkarı varsa onların) elinde yoğunlaştırma, bunun için de özellikle karşı koyan kim varsa onlara demokrasiyi değil şiddeti dayatma ve ortadan kaldırma, böylece kendisini oluşturma ve geliştirmedir. Tekelci kapitalizm deniyor buna. Tekelci bürokratik devlet kapitalizminin her türlü feodal kalıntıları da bünyesinde toplayarak nasıl geliştiğini biz ortaya koymuş bulunuyoruz. Burada önemli olan, TC'nin oluşumunun kapitalist anlamda bile devrimcilik ve yaratıcılıkla herhangi bir ilişkisinin olmadığını, bu kalemin gibi renk değiştirerek bu sefer de kendisini Ortadoğu gerçekliğinden koparıp Batı'nın uzantısı durumuna getirmesini görmektir.

200 yıldır halen "Batılılaşma" sahtekarlığını sürdürmeye çalışıyor. Bu, maymunvari bir taklittir. Batılılaşmayacağı çok açık olduğu ve Batılılaşmayı tamamen halkların gerçekliğine karşıt bir temelde ele aldığı için, bu böyledir. Bir avuç vurguncunun tezgahladığı bir oyundur bu. Bunları tespit etmek, tecrit etmek ve her düzeyde bunların gerçekliğini kavramak çok önemlidir. Çünkü bunlar, büyük vurgunu ve soygunu 600 yıl "sultanlık" adı altında yaptılar. Şimdi de "Batılılık" adı altında yapıyorlar. Aslında bir avuçturlar; biraz paşadırlar, biraz bürokrattırlar, biraz da tüccadırlar. Oligarşin çevre deniliyor bunlara. Bazı yenilerini alırlar aralarına, saflarını fazla genişletmezler, ama devlet iktidarını kullanmada son derece ustadırlar. Özellikle halkların bilincini saptırmada, halkların bakış açısını çarpıtmada, onları baştan çıkarmada, toplumla oynamada Hitler faşizmini

bile geride bırakacak kadar hem şovenist, hem sahtekar, hem ince hilekar, hem de acımasızdırlar. Neden bu kadar iğrençtirler? Çünkü özden yoksundurlar da ondan. Ne feodalizme ve ne de kapitalizme olumlu yönde katılım var bunlarda. Ne kapitalizmi tanır, ne de feodalizmi; ne edip edip sömürü ve sömürünü muhafazası için de devlete ne lazımsa onu yaparlar. Bunlar tabii ki çok tehlikeli olurlar. Bunların elinde silah çok kötü kullanılır. Bunlar, egemenlikleri altındaki insanlar üzerinde sömürünün görülmemiş biçimini uygulurlar. Bunların elindeki vatan, vatan toprakları her türlü işgalciye en ustaca bir biçimde peşkeş çekilir. Nitekim olan da budur. Ve bunlar aynı zamanda kör bir gidişatın temsilcileridirler. Kendi çıkarlarını görürler, ama bu çıkarlarını öyle uzun vadeli politikalara da bağlamazlar. Güncelliği müthiş yaşarlar ve yaşatırlar. Dolayısıyla sağlam bir ahlakın, sağlam bir siyasetin sahibi de olamazlar.

Peki, 12 Eylül rejimi nedir? Bütün bu özelliklerin en gelişmiş bir biçimidir. 12 Eylül faşizmi biçiminde karşımıza çıkar TC veya Türk egemenlik gerçeği, tarihte olup bitenlerin en son ifadesi olduğu gibi, emrine girdiği emperyalist-kapitalist sistemin de güncel çıkarını ve dayatmalarını en iyi bir biçimde kabul eden, bunları başta kendi halkı olmak üzere ulaşabildiği her sahaya ulaştırmayı taahhüt eden bir komisyoncu bozuntusundan başka bir şey değildir. Özal kişiliği tüm yönleriyle incelendiğinde görülecektir ki, bu adam veya bu adamın zihniyeti, sistemin bütün çevrelerine (ki bunlar tekeller, ordu, uluslar arası tekeller, tefeci-tüccar kesimler, ideolojik düzeyde en gerici çevrelerdir) en iyi adapte olduğu ve hepsinin çıkarlarını bunu kadar dengeleyen ve bunun kadar sentezleyen başka birisi olmadığı için bugün düzenin başbakanıdır. Bu konuda müthiş bir sistemleştirici ve bunları birleştirmede mahir olduğu için bu görevi sürdürüyor. Hatta el attığı başka değerler de var. İşte, tamamen devrimci özüne karşı çıktığı komünizmin adını kullanması, komünizmin ve sosyalizmin devrimci özüne karşı çıkarak, tümüyle onun dışında yaşayan TKP'ye ve yine sahte Kürtçülüğe el atması var. Bunların çıkarlarını kendi iktidarında temsil etmeye çalışıyor. Ve bütün bunları, kendisi için baş çelişkiye karşı kullanıyor. Baş çelişkisi de, bugün bizsim Kürdistan'da yürüttüğümüz mücadeledir. Mücadelenin önder gücü PKK'ye karşı bu ittifakları, bu sistemleri oluşturuyor.

Biraz daha derinliğine deşilirse, bütün iç politikadaki maharetin ve dış politikadaki yeni gelişmelerin bunu için olduğu görülür. O ordunun koruması altında vesayeti altında (Evren bunu temsil eder) ulaşabileceği her yere ulaşmaya çalışıyor. İran'a karşı "İslam'a yakınlık" diye geçiniyor. Arap sahasına indi mi, oranın İslamcılığına yatıyor. Sovyetlere yöneldiğinde bu ülkelerle ilişkilerinde baharı yaşıyor. Tarihi düşmanı olan, kendisine karşı savaştığı Yunanlılarla "Davos ruhunu" yaşıyor. Amerika ile zaten en sağlam, en iyi ilişkilerinin geliştiği bir dönemdedir. AT ile ilişki geliştirmek için her gün bir bakanlık uğraşır, gece-gündüz insan hakları anlaşmasının altını imzalar. Eski sahte Kürtçüler varsa, bunları partisine çeker. Sınıfta kalmış ne kadar tasfiyeci sol varsa, hepsine davetiye çıkarır. Şahsında komünizmin tehlike olmaktan çıktığı bütün öğeler için gücünü kullanarak icazet çıkarır. Kürdistan'da ise, her aileye dek uzanan bir politika geliştirir. Her aileye, kabileye ve aşirete elçiler yolar ve bir çelişkisinden yakalayarak kendisine (MİT'e) bağlar. Bu konuda baskıyı çok iyi bir biçimde kullanır. Kılıcı sallar, "kurtulmak istiyorsanız uzlaşın" der. Halen elinde yüzlerce idamlık vardır; onları rehine tutar. Batı'ya karşı rehine tutar; onlardan para almak için bunu yapar. Bize karşı rehine tutar; sözüm ona bizi hedeflerimizden caydırmak için bunu yapar. Toplumun tümüne karşı aynı yöntemi uygular.

Bütün toplumu "fonlar" adı altında haraca bağlamıştır. Önce toplumu aç bırakıyor, soyup soğana çeviriyor; daha sonra da bu fonlardan bir tanesini kullanarak (fakir fukaraya yardım fonudur bu), adeta susamış olana damla damla su verir gibi, adeta dilenciye yardım yapar gibi, "bak, nasıl yardım yapıyorum" diyerek veriyor. Toplumun bütün değerlerini elinden zorla almıştır, daha sonra da satıyor. Satarken de bütün toplumu kendisine bağlamaya çalışıyor. Böyle madrabaz, böyle tefeci-tüccar-soyguncu olanına, baskıyı bu kadar ustaca kullananına başka yerde rastlanabilir mi? Rastlanamadığı için bugün 12 Eylül faşizmini yürütücüsüdür. Bu özellikler daha da detaylandırılarak anlatılabilir, ama gerçek budur. Bunun iktidarı kadar Türk devletinin geleneksel özelliklerine denk düşene, uluslar arası emperyalistlerin, hatta oportünist-tasfiyeci sol çevrelerin bile beklentilerini bu kadar dengeleyene, sistemleştirene rastlanmamıştır.

Çok açık ki, burada kişi yoktur. Burada özelliklerin yoğunlaşması söz konusudur. Burada çok az kişinin becerebileceği ve kabul edebileceği bir sistematizasyon söz konusudur. Ve halen geliştiriliyor bu sistem. 12 Eylül nasıl gelişti? Kaba hatalarıyla biliniyor bu. Cumhuriyetin yakın dönemine nasıl dayandı? 12 Mart'ın etkileri nasıl esas alındı? Burjuvazinin politik sistemi nasıl iflas halindeydi? Partiler sistemi, parlamentosu ve hatta sol sistemi nasıl çıkmaz içindeydi? Nasıl tükeniyordu? 12 Eylül öncesi hazırlıklar bunu nasıl çığırından çıkardı? Gelişte nasıl solu-sağı dağıttılar? Muhalif olan unsurları bir çırpıda nasıl ezdiler, nasıl tasfiye ettiler? Daha sonra faşist anayasa ve temel yasalar nasıl geliştirildi? Bütün bunlar biliniyor. Bu rejimin günümüze doğru gelişimine demokrasi sahtekarlığıyla izah getirmek için nasıl maskeleye uğrattılar? ANAP olayı ve günümüzde sürdürülen nedir? Burada daha çok anlaşılması gereken de, bu rejimin olası geleceğinin ne olduğudur. Bu noktayı biraz açmak gerekir.

Bu sistemin oluşumu, çok sayıda el tarafından, bir yandan uzun tarih süresince gelişen bir örgüyü esas aldığı gibi, diğer yandan da emperyalizmin metropollerindeki çok sayıda akıl hocasının eliyle (dostları tarafından) geliştirilmiştir. Denilebilir ki, en faşist, en soysuz düşüncelerle bu sistemi oturtmak için gerekli destekleri(ekonomiden askeri alana kadar) sunan çevrelerin elbirliği ile oluşturulmuştur. Günümüz için tutturulmak sitene Türk sistemi, bir yandan en faşist günceli ve diğer yandan da en gerici tarihi esas alan, uluslar arası emperyalist sistemin çıkarlarını da en iyi bir biçimde koruyan ve bunu içerde halka karşı başarıyla yürütmek isteyen bir sistemdir. Öyle basit inşa edilen ve yürütülen bir sistem değildir.

Düşmanın yeni bazı özelliklerinden bahsetmek ve bu özelliklerini görmek gerekir. Eğer rejim, çok az iktidarda dengelenebilecek, sentez haline getirilebilecek ve hepsi de gericiliği biraz daha yaşatma gereğinde birleşen bütün kuvvetlerin bir bileşkesiyse, böyle bir rejimi tutturmak, hele hele sürdürmek çok zordur. 12 Eylül rejimi için bir şey söylenecekse, o da, günü kurtarmak için inşa edilen bir iktidar olmasıdır. Bu tip iktidarlara uzun vadeli olarak başa getirilmezler. Rejimin en büyük zayıflığı da buradadır. Gerek 12 Eylül'ün gelişi ve gerekse de yürütülüşü aslında kısa bir zaman kesiti içindir. Karşı-devrim, her zaman darbesel niteliktedir. Karşı-devrimlerin topluma sunacakları uzun vadeli bir seçenekleri yoktur. Karşı-devrimler var olan bir devrimci durumu bastırmak için işbaşına gelir ve devrimci durumu bastırdıktan sonra da yerlerini kendilerine uygun normal bir rejime bıkarırlar. Türkiye'de karşı-devrim bastırdı, ama normal bir rejimi geliştiremedi. Geliştiremeyişinin nedeni de, karşı-devrimin düzenlenen bu sistematik yapısından ileri gelmektedir. Normal bir rejime geçmek istediğinde (ki buna burjuva demokrasisi denir) paramparça olacaktır. Kendi düzen içi kuvvetleri bile (İşte DYP, SHP ve diğer birçokları, kısaca çıkarlarını birleştirdiği, devlet içinde uzlaştırdığı bütün kesimler) mozaik taşları gibi saçılacaklar ve ortada kendilerinden eser diye bir şey kalmayacaktır. Aynı durumu sürdürmek istese, karşı-devrimin özüne ters düşen bir durumu ifade eder ki bu da kendisi için fazla yara getirmeyecek, hatta tehlikeli sonuçların ortaya çıkmasına yol açacaktır.

Aslında bu rejim, daha 83'lerde sonuçlanması gereken bir rejimdi, hazırlıklar da ona göre yapılmıştı, planlama böyle idi. Ama bizim mücadelemizin, beklenmedik bir biçimde devreye girmesi söz konusudur. Aslında bunlar, böyle bir şey beklemiyorlardı; (ki, bunlar şunu söylediler: "Hazır değildik, beklemiyorduk") ne 12 Eylül rejimi bunu bekliyordu, ne de emperyalizm bunu bekliyordu. Ve biz, tarihi bir müdahalede bulunmuş olduk. Rejim buna karşı hazırlıksız, bunun için ideolojik, politik perspektifi yok; kaba bir zor var, ama kaba zorun da belli bir dereceye kadar etkin olması söz konusudur. Bizim mücadelemizin ise, çok daha önemli politik gelişmelere yol açması gibi bir özelliği var. Dolayısıyla hesapları bozuldu. Hesapları bozulunca da, 12 Eylül karşı-devrimini bırakmaları çok zor oldu. Çünkü biz, büyük bir devrimci gelişmeyi dayatıyoruz. Ama güçlerimiz sınırlı ve adım adım geliyoruz. Bu durum adeta bir fiilin bir karıncayla savaşmasına benziyor; fil istediği kadar hortumunu sulasın karıncayı yakalayamaz, istediği kadar gövdesini harekete geçirsin karıncayı fazla vuramaz. 12 Eylül faşizmi, devleti biraz da fil haline getirdi, şişirdi, büyüttü, azman kıldı. Biz ise gerçekten küçüktük, küçük olmamız bu anlamda bir dezavantaj değil, bir avantajdı. Bizim başlangıçta halk savaşımını onlara göre en iddiasız bir biçimde geliştirmemiz, onların yumruğuna gelmeyecek kadar görünmez bir durumda oluşumuz, rejimi felç

eti. Kendini hazırladığı ve vurmak istediği kuvvet kendisi kadar iri olmalı ki, vurabilsin. Örneğin Yunanlıların üzerine yürüdü ve anıda geri çekti. Hatta diğer bütün devletlere karşı böyle yapıyor. Neden? Somut bir gücü var da ondan. Kendisi bu konuda güçlüdür, vuruyor ve geriletıyor. Ama biz, biraz da görünmez bir kuvvet durumundaydık. Engin dağların altına sinmişiz, geniş ve görünmez bir mekanda hareket ediyoruz, bizi nasıl vuracak? Kılıcını bütün dünyaya sallasa bile yine bizi zor bulur. Öyle olunca da, o muazzam bir şekilde şişmiş devlet yapısı, ordu yapısı, kılıcı boşa çaldı; boşa çaldıkça da bu aygıtı beslemek için daha fazla çırpındı. Nedir bu çırpınma? Ekonomik iflastır, çürümedir, bunalımdır, krizdir.

Elbette, bu durum tümüyle üstyapıya yansiyacaktı ve olan da bu oldu. Bizi göz ardı etmesi mümkün değildi. Çünkü gelişen bir hareketiz. Çok fazla ciddiye alsa, zaten öyle bir konumumuz yoktu. Meşhurdur, Özal Suriye gezisinde şöyle diyordu: “Yahu biz bu adamları çok büyüttük.” Şimdi büyütse bir türlü, büyütme başka bir türlü! Hem büyütecek kadar nedenleri var, hem de büyütmemesi gerektiğine dair nedenleri var. Bu bir çelişkidir, onlar açısından bir çıkmazdır, böyle olması da kaçınılmazdır. Çünkü devrimin doğası, karşı-devrimin doğasını bozacak kadar güçlüdür. Bizim devrimci gelişmemizin ideolojik, politik bütün gelişim yönleri, mevcut sistemin karşı-devrimciliğini boşa çıkaracak karakterdedir. Biliniyor, biz yaman savaştığımız veya silahın hakkını her yerde çok iyi verdiğimiz için değil de, temel doğru devrimci biçimleri az-çok yaşadığımız için bunlar meydana geldi. İdeolojik, siyasal kavrayış ve eylemsel biçimleniş ana hatlarıyla doğru olduğu ve karşı-devrimin dayatmalarını eksiksiz kılacak temelde ve özelliklerde olduğu için, bilinen gelişmeler, birçoklarının beklemediği bir biçimde ortaya çıktı. Tarihe yaptığımız devrimci müdahale karşı-devrimin havsalasından geçmediği için, karşı-devrim ne Kürdistan’dan böyle bir kalkış ve ne de bunu böyle bir önderlikle gerçekleştirilmesini düşünme durumunda bile olmadığı için, devrimin büyük bir inisiyatif kazanma durumu söz konusu oldu.

Bizim dayatmamız düşmanın da hesaba katmadığı bir olgu olduğu için, bizi ya çok ciddiye alıyor, ya hiç ciddiye almıyor. Çünkü bizi “fazla büyük görmeme”, bu, gerçek dışı bir yaklaşımdır. Bizim devrimci gelişmemiz, o zaman işini iyi geliştiriyor. Zemini ve mevzisini iyi kazanıyor, çok iyi kanal buluyor. Düşmanın iradesi dışındadır. Dolayısıyla kendisini geliştirdikçe geliştirme imkanı buluyor. Bu durumuyla aşırı bir biçimde TC’nin üzerine geldiğinde, o da kendini dağa vuruyor, kendini uluslar arası duruma, insanlığa vuruyor. İnsanlığa vurduğunda herkes, “bu nedir” diyor. Dağa vurduğunda, onun o ordusu işlemez duruma geliyor. Bu, aynı zamanda, tarihte işlediği büyük bir suçluluğun doğal bir sonucudur. Öyle bir sistem geliştirmiştir ki, karşısındakini “yok” sayıyor; “seni ezip büzdüm” diyor, “ses çıkarma, seni böyle lokma lokma yiyeceğim, en ufak bir kılçık olup batma bana” diyor; yaklaşımı böyledir.

Kendisini uluslar arası zemine öylesine suçlu bir tarzda vuruyor ki, “ben emperyalist-kapitalist sitemin kalesiyim, Sovyetlerle de mükemmel ilişkilerim var, bundan daha fazla tutarlılık olmaz, bana ses çıkarmayın” diyor. Tabii bütün uluslar arası hiyerarşik yapıyı çiğnediği için de bir ucube olmaktan kurtulamıyor. İnsanlığa, yaptığı bu kadar yordakçılık artık fazla geliyor. Bunu için de kötürümleştikçe kötürümleşiyor, ciddiye alınmıyor ve bugün herkes bu rejimle dalga geçiyor. ABD de böyle yapıyor. Sovyetler de iyi bir gözlemci; bugünkü Türk iktidarını ve onun temsilcilerini bir yandan kullanmak, diğer yandan o kof kabadayı gibi savurduğu tehditlerinden salkınmak için, fazla ciddiye almadıkları halde, yine de “büyük kabadayısın, eyvallah ağabey” dercesine sözüm ona uyum gösteriyorlar. Rejim ise büyük bir yanılgı ve aldatma tutumu içinde kendini yaşatmaya çalışıyor. Bunu nasıl dile getiriyorlar? “Uluslar arası alanda itibarımız son derece yükseldi” diyorlar. Ama, bu biçimde yüksek; yani mahalledeki kabadayının itibarı ne kadar yüksekse, onun da uluslar arası alandaki itibarı o kadar yüksektir. İşte en son “ABD Savunma Bakanlığı niye PKK’ye terörist demedi” diye bütün elçilerini ve hatta Batılı elçileri çağırıyor, “bu teröristtir” diyor. Kendince dünyaya akıl öğretmeye çalışıyor. ABD’nin Savunma Bakanlığı dünyayı avucu içine almıştır. Onun kendisine göre bir yaklaşımı vardır, politikası vardır, onu dile getiriyor. Akıl öğrenmeye ihtiyacı yoktur ama, TC kabadayıdır, bastırır. Bunun için her gün yeni bir pot kırıyor ve böylece de varlığını en komik bir biçimde sürdürme durumundadır.

İyice incelenirse görülecektir ki, rejimin kurduğu o dış ilişkiler hovardalıktır, verdiği tavizler sınırsızdır. Ve o tavizlerin sonuçları en yakıcı bir biçimde karşısına çıkıyor. Çünkü kurduğu ilişkilerin ciddiyeti yok; günü kurtarmak için bu ilişkileri kurmuştur. Günü kurtarmak için de ancak bu kadar olur. Ama gün kurtarılamayınca ne olur? Bu tavizler politikası karşısına dikilir ve rejim kendisini sürdüremez durumda olur. En son yapmak istediği şey, Batı'ya katılmaktır. Bunun için de yalvarıyor ama, Batı kurnazdır; “gel” der, “benimle en uygun ilişkileri yaşa”; fakat bu demek değildir ki, batı'nın elinde kurtulacak, tersine ölümünü daha da yakınlaştırmaktan öteye varmayacaktır. Çünkü, Türk sistemi Batı sistemiyle uzlaşacak, onun içinde eriyecek bir sistem değildir. Tarihi süreç boyunca örülen bu sistemin Batı sistemi içinde daha fazla erimesi, onun çözülmesini getirir. Dolayısıyla da kendisini özgücüyle korumak yerine, yaban elerde “beni ne kadar yaşatabilirsiniz yaşatın” diye koyuvermesi, onun türenişi demektir.

İç politikadaki durumu da bundan farklı değildir. Ailelere dek uygulanan bir tavizler politikası var. Bugüne kadar topluma dayattığı sopa ile bu tavizler politikasını yürüttü. Ancak söz vermiş, “içerde de demokratikleşeceğiz” diyor. Ama tavizci aileler bu tavizler politikasının devamını isteyecekler, onun da bunu devam ettirmesinin olanağı yoktur. Toplumu “fonlarla” idare etmek demek, faizcilikle idare etmek anlamına gelir. Yani her türlü gayri-meşru yollardan parayı biriktir, sonra bunu toplumu kendine bağlamak amacıyla kullan! Böyle bir faizcilik politikası ile toplumsal sınıfların idare edilmesi çok güçtür. Rehine tuttuğu bütün kesimlerin (sermayeden tatalım emekçi sınıflara kadar) hepsi karşısına dikilir ve nitekim böyle bir sürece de gelinmiştir.

Demek ki, Türk devlet sisteminin 1980'lerde vardığı aşama, karşı-devrimci bir aşamaydı. Bu aşama kası bir süreyi kapsasaydı ve özellikle devrimci güçleri tamamen tasfiye etmiş olsaydı, belki de sınırlı bir (sivil burjuva klikle) dönüşümle ömrünü uzatabilirdi. Bizim mücadelemizin bu şansı ona vermemesi nedeniyle, asker-sivil klikler ve devlette çıkarları birleşen bütün kesimler, ordunun ağır etkisi altında politika üretmez, yeni bir düzen geliştiremez duruma gelmişlerdir. Burjuva anlamda bile bir demokrasiyi oturtamaz, buna adım bile atamaz halledirler. Mevcut rejimin adeta kendini zincire vurmuş bir biçimde sürdürülmesi kaçınılmaz oluyor. Yeni askeri darbelerden söz ediliyor. Buna gerek yok. Düzen zaten baştan beri askeri koruma altındadır. Askerin askere karşı bir darbe yapması belki olabilir, ama askerin sivile veya “demokrasiye” karşı darbe yapması söz konusu değildir; çünkü öyle bir düzen ortada yoktur.

Bu noktada muhalefet diye gösterilen partilerin üzerinde biraz durmak gerekir. İster Demirel, ister İnönü-Ecevit biçiminde karşımıza çıksınlar, bunların devletin payandaları olmaktan öteye başka bir rolleri söz konusu değildir. En son olarak SHP içinde anti-PKK'ci bir yaklaşımın nasıl geliştirildiğini göz önüne getirirsek, İnönü'nün devletin bir payandası olduğu çok açık bir biçimde ortaya çıkar. Halk, SHP misyonunu, örgütlenmelerini biraz kullanmak istedi. Buna karşı hemen devletin “gür” sesi, emri ortaya çıktı; “cezaevinde direnenler de olsalar bunlar teröristtir, bürolarınızın, örgütlerinizin içerisine adım bile atamazlar, giremezler, tavır alın”. Bunlar da hemen tavır aldılar. Biraz geciktirler ama, hemen hepsini dışladılar. Aslında büyük talepler yoktu, insan hakları talebiydi ki, bu bile tam değildi. Ama yine de devlet, emekçilerin SHP'yi kullanmaya çalıştığını gördü ve hemen dışladı. Bu, devlet tavrıdır. SHP, devlet için bir partidir. Bu, sözüm ona “sosyal-demokrat” geçinir, “yeni bir devlet düzenlemesinden” bahseder; ama hayır despotik devletin bir payandasıdır. Ecevit ise daha çok devletin kapıkuludur. Özal, Demirel'in türemesidir. Dolayısıyla düzenin kendi içinde bir alternatif üretme şansı olmuyor. Özal'ın “benim alternatifim yoktur” demesi, aslında düzen içi alternatifin olmadığını itirafından başka bir şey değildir. Gerçek de böyledir.

Mevcut düzen yapısı içerisinde, kısaca anayasa ve devlette çıkarları birleştirilen bütün güçlerin bu çıkarları göz önüne getirildiğinde, alternatif söz konusu olamaz. Alternatif farklı sınıfsal temele dayanan ve düzene karşı geliştirilen bir mücadelenin sonucu ortaya çıkabilir ki, bu da bu düzen içi muhalif güçlerin yönelebilecekleri, başarabilecekleri bir iş değildir. Dolayısıyla çok kısır bir muhalefetin söz konusu olması anlaşılırdır.

Düşen içi muhalefet geliştirilebilir mi? Mevcut dengeler göz önüne getirildiğinde görülecektir ki geliştirilemez. Yeni partiler de ortaya çıksa, böylesi bir düzeni temel aldıklarında sadece bazı cilalamalar, süslemeler kabilinden bir rol oynayacaklardır.

Türkiye'nin gündeminde, iktidar açısından karşı-devrimciliğin daha da dallanıp-budaklanması ve daha da maskelenmesi söz konusu olabilir. Yani onu tehdit eden emekçi sınıflara sözcü olabilen Türk komünistleri varsa, onların sahtelerini içine çeker; Kürtçülük için de aynı şey geçerlidir. Bunlara parti de kurdurabilir. Bazılarını böyle oynatabilir ama, bu demek değildir ki rejim nitelik değiştirdi ve demokratikleşti. Asla; tam tersine, bu, faşizmin işbirlikçiliği daha da geliştirmesi anlamına gelir. Zaten İnönü ehlileştirilmiştir. Ecevit devletin kapıkuludur. Sağ, sözüm ona kendisi yetkinleştirmek istiyor. Bütün bunlar mevcut sistemi sürdürmeyi esas alan gelişmelerdir. Düzen içinde bir burjuva veya burjuva-demokratik muhalefet beklemek fazla gerçekçi değildir.

O halde gerçek alternatif, düzenin dışında, çıkarları devlet içinde birleştirilenlerin karşısında olan ve hem de baskı ve sömürüyü en fazla gören, emeği ile geçinme durumunda olan emekçilerin objektif gerçekliğine adaylı olarak ortaya çıkabilir. Bu objektif gerçekliği temsil edenlerin çıkarları hiçbir zaman bu dönemde olduğu kadar devletle çatışmamıştır. Hiçbir dönemde mevcut egemen sisteme karşı emekçilerin çıkarlarını esas alan geniş bir kitle temeline dayalı muhalefetin temelleri bugünkü kadar gelişmemiştir. Bugün çok geniş bir objektif temel söz konusudur. Bu durum, tarihinde ilk defa halka, devlete ve çıkarları devletle birleşen güçlere karşı dikilme, kendi eylemini düzenleme şansını yaratıyor.

Bu muhalefetin durumu nedir? Gelişme olasılığı ne kadardır? Özellikle de Türkiye halkını devrimci muhalefetinin durumu, olanakları üzerinde kısaca durmak gerekir. Unutmayalım bu görev, Türkiye halkı adına ortaya çıkan ve bu konuda kendisini görevli hissedenlerin işi idi. Ama maalesef bunlar, mevcut iktidara karşı ne düşman kavramını geliştirdiler, ne de kendi kimlik kavramlarını geliştirdiler. Sonuçta da ağır bir tasfiyeciliği yaşadılar. Hala zihnen bile kendilerine gelememişler, büyük bir ruhsal boşluğu ve dejenerasyonu yaşıyorlar. Sağlıklı bir toparlanma sürecine girmekten uzaktırlar. Kadrosal ve önderlikse el düzeyde ağır yenilgiler almışlar, kişilik olarak da ağır tahribata uğramışlardır.

Kendilerine yönelen devleti, tahlil düzeyinde bile gerçekçi bir biçimde değerlendirememişlerdir. Devlete karşı başkaldırma cesaret ve fedakarlık düzeyleri çok geridir; yine emekçilerin dünyasını kavram, ona doğru bir kurtuluş perspektifi verme ve özellikle de doğru bir örgüt ve mücadele biçimini dayatma konusunda çok zayıf bir durumu yaşıyorlar.

Belli ki bu durumun tarihsel nedenleri vardır. Türkiye'de halk hareketi daha Osmanlılar döneminden beri acımasızca ezilmiştir. Selçukluların egemenliğine karşı baba İshak önderliğinde, yine Osmanlıların kuruluş döneminde Şeyh Bedrettin önderliğinde geniş halk ayaklanmaları ortaya çıkmış, bu durum daha sonra Celali isyanlarıyla devam etmiştir. İmparatorluğun dağılıp sürecinde kitlelerin fiili hoşnutsuzlukları gelişmiş, ancak bunların hepsi, çok güçlü örgütlenmiş olan devlet karşısında ezilmiştir. Bu nedenle, halk hareketlerinin tarihsel temeller biraz zayıftır. Selçuklu-Oğuz boy beylerinin kendi emekçilerini (özellikle Türkmenci) acımasızca düşürmesi ve ezmesinden tutalım, Osmanlıların tebaasını nefes alamaz duruma getirmesine ve başkaldıranları çok acımasız bir kıyım ile doğramasına kadar, halk isyancılığı çok uzun bir tarihi süreç içerisinde bastırılmış; sözcüleri, ideolojisi ve geleneği tasfiye edilmiştir. Zaten cumhuriyete doğru gelindiğinde de, mevcut cumhuriyeti kuran güçlerin gerici, bürokratik ve çapulcu bir kapitalizmi halkın üzerinde tam bir anti-demokratik uygulama ve terörle kurmasından ötürü (ister "Kurtuluş Savaşı" sürecinde olsun, isterse daha sonraki süreçte olsun) başta komünistler olmak üzere belli ölçüde halkı veya en az orta kesimleri biraz temsil etmek iddiasında olanların acımasızca ezilmesi söz konusu olmuştur. Bundan sonraki süreç ise, büyük bir pasifikasyon dönemidir.

12 Mart dönemi öncesi ve sonrasında devrimci gençlik devlete karşı biraz başkaldırmak istiyordu. Onların da üzerine devletin amansız gidişi, ardından gelen büyük pasifikasyon ve bunu 12 Eylül ile doruk noktasına vardırma, böylece halkı nefes alamaz duruma getirme olayları peş peşe yaşandı.

Demek ki cumhuriyet döneminde özellikle gençlik kesimi halka biraz sahiplik etmek istediğinde bugünkü gibi tanınmaz hale getirilmiş; bu da biraz sahte komünistlikle yapılmak istenmiştir. Bilindiği gibi bugün halk hareketi en çok komünist partisinin mirası üzerinde geliştirilen tasfiyecilikten zarar görmektedir. Bugün tasfiyeci komünistlik, halk hareketinin gelişmeyişi en önemli iç nedenidir. Bunu irdelemek gerekir. Türkiye’de tasfiye edilmiş komünist hareket, 60-70 yıllık bir süredir bırakalım halk adına hareket geliştirmeyi, halkı pasifizme ve örgütsüzlüğe çeken, halk tarihinde hiçbir zaman görülmemiş bir eylemsizliği dayatan ve halk hareketinin önünü kapatmanın adı haline gelen bir tasfiyeci hareket olmuştur. Bu tasfiyeci komünistlik, halkın önünü tıkayan konumundan tasfiye edilip bütün sonuçlarıyla etkisiz duruma getirilmezse, çok tehlikeli olur. Nitekim bu tehlikenin büyüklüğünü, TC’nin yeni adlar altında harekete izin vermek suretiyle bir “komünist” partisini halkın başına diktirmesi ve sosyalizm umutlarını da daha geliştirilmeden böylece boşa çıkarmayı denemesi olayını göz önüne getirirsek, daha iyi görürüz. Onları, şimdi de halk hareketinin önüne engel olarak dikmek istiyorlar.

Zaten Türk egemenlik sisteminin en büyük bir özelliği de halk adına yola çıkanları ezmek, geri kalanları teslim almak ve ondan sonra bunları “halk hareketinin içine sızdırılmış ajanlar” olarak kullanmaktır. Bu, çok önemlidir. Önce ez, imha et, geri kalanları teslim al; sonra onları halkın içine bir ajan olarak sızdır! Bu temelde, sahte örgüt kurdurtuyor, sahte parti kurdurtuyor... Bunların hepsinin de işlevi, halkın önünü kesmek, halk hareketinin sağlıklı adımlar atmasını önlemek ve böylece çürütmektir. Bu konuda TKP’nin tarihi çok olumsuzdur. Gerçi tek tek direnişçiler çıkıyor; belki de kişisel olarak büyük direnişçilik ve boyun eğmezlik var (örneğin bir Hikmet Kıvılcımlı zindanda yirmi yıl kalmış, Nazım soluğu Moskova’da almış), fakat siyasi anlamda son derece etkisizdirler. Türkiye’ni devrimci gençlik hareketi de devlete başkaldırmış; ama idam edilmiş, imha edilmiş ve ardından bu temelde dayatılan tasfiyecilik, devrimci gençlik hareketini tüm dünyanın en tanınmaz hareketi haline getirmiştir. Bugün Türkiye gençliği, bir Güney Kore, hatta Bangladeş gençliğinden kırk kat daha geridedir. Neden? Çünkü biraz devrimcilik yapmak istedi, ama dayatılan terör ve ardından tasfiyecilik, sızma (ki bu konuda devlet ustadır), onu bu duruma getirdi. Onun bir Sudan gençliği kadar bile muhalefet yapamadığını biliyoruz. Bir Mısır gençliği bile zaman zaman sokaklara dökülüp devleti altüst eder. Türkiye gençliğinde bunun esemesi bile yoktur; tamamen iğdiş edilmiş, takatten kesilmiş, tasfiyeci tipler ve örgütler tarafından gözenekleri doldurulmuş ve bizzat da sindirilmiştir.

Şimdi Türkiye’de böylesine tarihi bir temeli olan halk hareketi, nasıl gelişecektir? Objektif temeli hayli olumlu olup, emekçilerin büyük yoksulluğu ve sömürülüğü söz konusudur. Nicelik olarak da hayli artmışlardır. Sömürü had safhadadır. Ancak buna sözcü olabilecek bir kuvvet çıkabilecek mi? Son zamanlarda yapmak istediğimiz, kendi örnek ve deneyimimizi Türkiye emekçi halkını mücadelesinde bir dayanak haline getirmek, gerek yeni sözcülerin ortaya çıkması ve gerekse sözcülükte iddialı olanların bunu doğru temellerde yürütmesi için destek olmaya çalışmaktır. Belli ki bu desteğe ihtiyaçları var ve biz de Türkiye halkının sınıfsal mücadelesini biraz omuzlayacağı benziyoruz. Gerçeklerin iç içe geçmesi de bunu hem biraz mümkün, hem de zorunlu kılıyor. Desteklemek gerekecek; ideolojik düzeyi biraz daha sağlıklı hale getirmek, yani devlet düşüncesine ve onunla dolaylı ilişki içinde olan ideolojik egemenliğe karşı halkın ayağa kalkışına hizmet edecek ideolojik netliği, politik doğrultuyu ve daha çok da eylemliliği dayatmak, bunu çok çeşitli alanlarda ve çok çeşitli çevrelerle geliştirmek gerekmektedir.

Belli ki tarih böyle bir görevi de bugün her zamankinden daha fazla önümüze koymuştur. Neden? Çünkü, Türkiye halkı gerçekten kendini bile tanımlamaktan yoksun olup, onun adına hareket edenler bugün tanınmaz durumdadırlar. Bunların çoğu devletin dolaylı-direkt etkisini dayatmaktan öteye bir iş yapmıyorlar. Bir ayaklanmayı mı örgütleyecekler? Öyle birisi yok. Halk adına konuşacak doğru dürüst aydınlar bile yok. Hepsi de eski tekerlemeleri söylemekten öte bir iş yapmıyorlar.

Ama Kürdistan’da gelişen devrim, devleti sarstığı oranda Türkiye’deki sınıfları da kendine getirecek, onlara kendi emeklerine sahip çıkmanın yollarını araştıracaktır. Gittikçe bu görevin üzerinde daha da yoğunlaşmak gerekecek. Belli bir yoğunlaşmayı yaşadığımıza göre, bu sefer,

tarihin bu döneminde onun tersinden bir işlenişini gerçekleştirmek gerekecektir. Nasıl ki Türk egemen sınıfı girdiği her ülkede (ve Kürdistan'da) yerli egemenleri hizmetine koşturup günümüze kadar ki devletini getirebildiyse, Kürdistan halkının yükselen siyasal etkinliği ve gücü de Türk emekçi halkının ayağa kalkışını, dolayısıyla kendisinin oluşturmak istediği halk iktidarının gelişiminde rol sahibi olmasını ve mevcut devlete karşı Türkiye halkının da iktidar seçeneğinin gelişimini etkileyerek, böylece tarihi (egemen sınıfların geliştirmek istediğinin tersine) halklar lehine geliştirerek sağlattırmaya çalışacaktır.

Şimdi nereden bakılırsa bakılsın, bu rol gündeme gelen bir rolüdür. İşte halklar arasındaki özgür ilişki, eşitlik, ortak ilişki bu dönemde söz konusudur. Daha düne kadar kendisini henüz devletçilikten kurtaramamış olan ve karşımıza sosyal-şovenizm biçiminde çıkan anlayış yerine, tamamen halkların iktidara yürüme ve iktidar olma seçeneğini esas alan, şovenizmden tamamen kopmuş, baskı ve sömürü yerine kendilerinin kurtuluşunu ve aralarındaki eşitliği ve özgürlüğü esas alan, bunu da kendi öz mücadeleleriyle sağlamak isteyen bir anlayış gelişir. Zaten PKK'nin baştan beri hayata geçirmek istediği de buydu ve bu önümüzdeki dönemde her zamankinden daha fazla vücut bulacak bir seçenektir. Daha düne kadar çok çeşitli fraksiyonlar, sağlıklı bir mücadele birlikteliğini kendiliğinden veya dolaylı yollarla engeller durumdaydılar. Bu nedenle devlete karşı yenik düştükleri, halk seçeneği olamadıkları veya bu konuda çok şey yitirdikleri, buna karşılık PKK'nin devlete karşı halkı temsil etmede hayli ileri mesafe sağlamayı becerdiği ortadadır. Bundan ötürü, bugün Kürdistan somutunda gerçekleşen halk otoritesi, kendisinden Türkiye'deki halkın mücadelesinin de yararlanması için iyi bir konumdadır. Dolayısıyla da doğru temellerde ortak bir mücadeleyi geliştirebilecek olanaklar içindedir. O halde, Türkiye halkının da mücadelesinde her zamankinden daha fazla ve bu temelde bir gelişme beklenebilir. Şüphesiz asıl mücadele etmesi gerekenler, Türkiye halkının kendi sözcüleridir. Ki, zaten bugün temel sorun da bu sözcülerin ortaya çıkma mücadelesidir. Bizim ki dayanışma, destek ve zaman zaman da bu işin nasıl yapılacağını örnek kabilinden göstermek olur ki, bunları da zaten yapıyoruz ve yapacağız.

Daha şimdiden geliştirmek istediğimiz bir "Devrimci Birlik Platformu" söz konusudur. Biz bunu, ilk çıktığımızda da, 12 Eylül faşizmini bastırdığı zaman da yaptık. Şimdi, daha güçlü bir biçimde yapıyoruz.

Sonuç olarak, mevcut durumu ve geleceği şöyle özetleyebiliriz: 12 Eylül faşizmi biçiminde karşımıza çıkan TC, geliştirmek istediği karşı-devrimin büyük çıkmazı içindedir. Oluşturduğu bütün iç ve dış politikalar ters tepecek bir aşmaya gelmiş, mücadelemize karşı hazırlıksız olduğu için büyük hatalar yapmış, mücadelemizin gelişmesini önleyememiş ve bu mücadele bugün Türkiye de dahil devrimin tartışılmaz sözcüsü durumuna gelerek karşı-devrimi geriletecek çok önemli özellikler kazanmıştır. Bu özellikler için için gelişip sonuç almakta olduğundan dolayı, başta rejimin planladığı "normal düzene geçiş" artık mümkün değildir. Gelişen devrim, karşı-devrimi Türkiye'de de her düzeyde gerileterek yol alacağı benziyor. 1980'lerde bastıran karşı-devrim yerine, 1990'lara doğru tırmanan devrimci bir süreç söz konusudur. Gerçekten Türkiye faşizmi 1980'lerde kendini epey toparlamış, hatta yarattığı kargaşayla kendine "meşruluk" temeli yaratmış, tüm tasarımları başarıyla yürütmüştü. Ancak tam da "normal rejim" diye tabir ettiği istikrarlı bir kurumlaşmaya doğru yönelirken, mücadelemizin kendisini karşı bir kuvvet olarak dayatması, onun bütün hesaplarını bozmuştur. Mücadelemizin 15 Ağustos'la birlikte gelişen sürecine dayattığı imhanı boşa çıkarılması ve özellikle bu savaşımın dört yılını başarıyla geride bırakması, karşı-devrimin bu son hamlesinin başarısızlığında çok ciddi bir evre olmuştur. Bu temelde karşı-devrimin Kürdistan'daki azgın saldırısının tam başarıya gidişi önlendiği gibi, onun gerileme sürecine sokulması, devrimin Kürdistan'da giderek daha da gelişmesi ve bunun Türkiye'deki devrimci mücadeleyi de alevlendirmesi söz konusudur.

Türk rejimi açısından güç kaybı sürecine giren, başta ekonomik kriz olmak üzere, giderek manevi, sosyal, kültürel alanlarda büyük bir bunalımı yaşayan, siyasal düzeydeyse düzen içi kuvvetlerin birbirlerine tahammül etmelerinde bile zorluk çekilen bir konum yaşanmaktadır. Cumhurbaşkanlığı seçimi, bu konuda somut gerçekliği daha iyi açığa çıkaran bir vesile olacaktır. Yaşadığı bunalımlardan ötürü sürekli güç kayıpları söz konusudur. Mevcut karşı-devrimci süreç

devam ettiği için, yeni bir darbe anlamsızdır. Düzen içi alternatif olmadığı için, güç kaybının önlenmesi olanaksızdır. Bu nedenlerle var olanı, günceli korumayı sürdürmek isteyeceklerdir. Bunu sürdürmek için de, dış borçlanmanın 50 milyar dolara tırmandırılması ve içerde yirmi trilyona ulaşan bir iç borcun olması yetmediğine göre, bunun yanında yüzde yüze varan bir enflasyon, her gün artan hayat pahalılığı, duran sanayi ve muazzam yolsuzlukların tüm ekonomik temeli altüst ettiğine göre, bu rejimin bu kadar bunalımlı bir süreçte tamamen tükendiğini, kuvvet kaybetmekten başka bir süreci beklemediğini söylemek abartmalı olmayacaktır. Rejime vurulmak istenen bazı yamalar, belki bazı delikleri kapatabilir ama, bu asla sağlam bir elbise olmayacaktır. Bu sürece ağırlıklı olarak 1987’lerde girilmiş olup, bunalımı 1988’lerde daha da şiddetlenmiştir; bu yıl ve 1990’lara doğru gittikçe daha da şiddetlenerek devam edecektir. Karşı-devrimin o çok arzuladığı istikrarı yaratması şurada kalsın, giderek her alanda derinleşen bir istikrarsızlık toplumun bütün kesimlerini şimdiden etkisi altına almıştır. Burada eksik olan, bu istikrarsızlık ve bunalımı bir devrime dönüştürecek gücün ya da güçlerin ortaya çıkarılmasıdır. Bu konuda partimiz iyi bir silahı yetkinleştirmeye çalışıyor. Bu silahın devrimin emrinde, devrim güçlerini ortaya çıkarmada şimdiye kadar (sınırlı da olsa) çalıştığını belirtebiliriz.

Kürdistan devriminin önümüzdeki dönemde gülerini ortaya daha da genişliğine çıkarması olasıdır. Her düzeydeki gelişmeler, bunun hızlı olabileceğini gösteriyor. Ve özellikle Türkiye’yi de daha fazla etkisi altına alacağını ve burada da devrimci güçlerin gelişebileceğini ortaya koymaktadır. Mevcut şehir faaliyetleri, şehirlerin devrimci sürece katılımı, bunu daha şimdiden göstermektedir. Dolayısıyla gerileyen ve güç kaybeden karşı-devrimci sürece karşı, çok sınırlı da dolsa güç kazanma sürecine giren ve Kürdistan’da partimizin yürüttüğü mücadeleyle gittikçe daha da güç kazanması kaçınılmaz olan devrimin gelişmesi söz konusudur. Devrimin gelişmesi tamamen sübjektif ögenin hazırlanması olup, objektif öge zaten hazırır. Sübjektif öge üzerinde alabildiğine duruyor, tüm gücümüzü bu ögeni devrimi kaldırabilecek kadar yetkinleştirilmesine sarf ediyoruz. Eğer bu başarılı (ki bunun tamamen bir bilinç ve irade iş olduğunu unutmuyoruz) ve gereken yetkinleşme sağlanırsa devrimin gelişmesi kaçınılmazdır.

Ocak 1989

TORK DEVLET YAPISININ ÖZELLİKLERİ, 12 EYLÜL REJİMİNİN GELDİĞİ NOKTA VE DEVİRİMCİ GELİŞME OLANAKLARI

Baş düşmanımız faşist Türk sömürgeci egemenliğidir; onun gelişme yolumuz üzerinde kurduğu tüm engeller, özel savaşımı, bunun arkasındaki devlet düzeni ve ona yön veren sınıf temelidir. Şimdiye kadarki faaliyetlerimizde düşman, bütün tarihsel temelleriyle gerçekçi bir değerlendirmeye tabi tutulmak istenmiştir. Bilimsel sosyalizmin, düşmanın konumuna ve tarihine uygulanmasıyla bazı sonuçlara ulaşılmıştır. Bu konular bizde, gereken ölçüde bilince çıkarılmıştır. Biz, bunlara dayanarak, günümüz için çok yalın olarak diyebiliriz ki, mevcut düşman rejimi, gerek geneli ve gerekse o genel içinde bize yönelik özel yaklaşımları itibarıyla iç içe olarak normal bir rejimin durumunu değil, her şeyini olağanüstü bir durumun özel savaşım yöntemlerine göre ayarlayan bir rejimin gerçeğini yansıtır.

Türkiye’de “cumhuriyet” biçiminde oluşan rejim, daha başından itibaren egemen sınıfların despotik mirasına konarak, bu miras temeli üzerinde şeklini alır ve kitlelerin amansız sömürüsüne dayanır. Bunun için reva görülen, her türlü baskıyla sermaye birikimini yaratmak, kapitalistler oluşturmak, özellikle içte emekçilere karşı ve engel görülen azınlıklara karşı amansız bir savaş yürüterek, bunların elindeki sermayeyi ve üretim araçlarını almak (bu üretim araçları topraktır, çeşitli araç gereçlerdir) ve tekelci bir grubun elinde yoğunlaştırmak olmuştur. Böylelikle hiç emek harcamadan, hiç yaratmadan, sadece devlet gücü ile tekelci bir kapitalistleşmenin temeli atılıyor. Bu, Batı kapitalizmi ile hiçbir alakası olmayan en çapulcu kapitalizmlerden birisidir. Bu, kapitalizmin yaratmayan, ancak var olana cebirle el koyup onu dar bir tek el grubuna vermekten

ibaret olan bir sermaye birikimi anlayışıdır. Dışa yönelik bir ticarete dayanarak yaşanan bir gelişme de değildir. Çünkü, ticaret konusu olabilecek mallara sahip değildir. Bu dönemde geniş ve yoğun ekonomik sömürüleri de yoktur. Her ne kadar azınlıkların mal varlıklarına el konulmuş, bunlar tasfiye edilmişlerse de ve Kürdistan sömürgeleştirilmeye tabi tutulmuşsa da, o zamanki sömürgeleştirme ekonomik değil, daha çok askeri, giderek siyasi ve kültürel niteliktedir. (Ekonomik sömürgecilik şimdi biraz geliştirilmeye çalışılıyor.) Böylece “cumhuriyet”e hakim olan tamamen gerici bir kapitalistleşmenin tepeden devlet eliyle geliştirilmesi ve sınıflaşmanın da bu kapitalist gelişmeye bağlı olarak oluşturulup geliştirilmesidir. Her iki dünya savaşı arasında ve özellikle ikinci dünya savaşı sırasında uluslar arası durumdan da yararlanılarak böylesine bir sermaye birikimi gerçekleştiriliyor. Tekelcilik devlet tekelciliği biçiminde kurulduğu için, benzerlerine göre daha hızlı biçimde bir büyük burjuvazinin sınıfı ortaya çıkıyor.

Bu sınıf, uluslar arası alandaki tekellerin gelişimine bağlı olarak sistemle de bütünleşiyor ve yaratıcı olmadığından devrimci bir kapitalizmi değil de, gerici bir kapitalizmi temel aldığı için işbirlikçi bir konumu yaşamaktan kurtulamıyor. Böylesi bir kapitalistleşme özellikle ikinci dünya savaşı sonrasında uluslar arası tekellerin bir uzantısı durumuna geliyor. Bu, üstyapıyı da belirliyor; demokratik bir cumhuriyet değil, tamamen despotik bir cumhuriyetin (bir de buna tekelci kapitalist bir temel kazandırıldığı için de) ortaya çıkması başlangıçta faşizme hayli elverişli bir zeminin prototipini oluşturan, ama bunu adım adım giderek bir faşist devlet biçiminde yoğunlaştıran bir devlet düzenine ulaşması söz konusu oluyor.

1950’lerde kapitalizmin toprakta gelişmesiyle hızlanan bu süreç, 60-70’lerde montaj sanayisine ağırlık vererek biraz daha gelişme kaydediyor; mali-sınai sermaye, egemenliğini ekonomide ve devlette biraz daha geliştiriyor. Bilindiği gibi, bu konuda 12 Mart ve 12 Eylül düzenlemelerine ve daha çok da ordu eliyle devleti ayakta tutabilme ve faşizmi daha da pekiştirmeye doğru yola alıyor. Süreç içinde özellikle devlet kapitalizmi içindeki küçük-burjuvaların orta burjuvalaşmasına olanak vermeyerek onları devletten dışalaması, günümüze doğru çok daha hızlanıyor. Yine, tarımın payını gerileterek onun karşılığını daha çok mali-sınai kesimlere aktarıyor ve böylelikle öne çıkan dış ticaret, banka ve sanayi sermayesi oluyor. Diğerleriye daha çok bunlara bağlı kalıyor. Bu kesimlerin gelişmesi, aynı zamanda toprakta yoksullaşmanın-proleterleşmenin artması, işçi sınıfı üzerindeki sömürünün geliştirilmesidir. Buna karşı gelişen mücadeleye karşı da sert önlemlerin alınması söz konusudur. Ki, bunların içinde özellikle 12 Mart ve 12 Eylül önem taşır. 12 Eylül’ün amacı, tamamen bu kapitalist gelişmeye karşı muhtemelen yükselecek ulusal ve sınıfsal mücadeleye karşı tedbir alma, bu kesimlerin çıkarlarını otoriter-faşist bir devletle sağlama almadır.

Kapitalizmin bu biçimdeki gelişmesine karşı Kürdistan’da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, Türkiye’de işçi sınıfını çıkarlarını öne almak isteyen devrimci bir mücadelenin sınırlı da olsa ortaya çıkmasına yol açıyor. Bu, Türkiye cumhuriyeti tarihinde yeni bir dönemdir. Bu, artık kapitalizmin gelişebileceği kadar geliştiği, Türk kapitalizmini mevcut uluslar arası koşullar çerçevesinde ve dayandığı ülke koşullarına göre bir çürüme dönemine girmesi anlamına da gelir. Çürüme dönemi, aynı zamanda yıkılış dönemi ve devrimci faaliyetlerin kendini gittikçe yoğunlaştırması dönemidir. Dolayısıyla 12 Eylül, Türk kapitalizminin çürüme evresine denk gelen ve bu çürüme evresinde devrimin gelişmesine karşı dayatılan gerici, karşı-devrimci, toplumun tamamen faşistleştirilmesini amaçlayan ve bunun için de devletin yeniden organize edilmesiyle sürdürülecek bir aşamadaki rejimin adıdır. Özellikle kendisi için baş düşman bildiği Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle Türkiye emekçilerinin sınıfsal savaşımını bastırma hareketidir. Bunlara karşı yürüttüğü savaşımıdır. Bu savaşımın başlangıçta bastırma yani ön plandadır. Daha sonra bu bastırma temelinde devleti eskisinden de daraltmış olarak ve faşizme çanak tutmaktan ve faşizm özellikle ordu eliyle sonuna kadar geliştirmekten yana olanların çıkarlarını sağlama alacak şekilde yeniden örgütlenmesi, bu kapsamda bir anayasa, seçimler ve partiler yasası temelinde oluşturulmuş bir parlamentoyu ortaya çıkarması, böylece gerici niteliği en aşırıya vardırılan, burjuva demokrasisinin uygulanma esaslarıyla alakası olmayan, ama onu maske olarak kullanmaktan da geri kalmayan bir düzeni oturtması, dışarıda emperyalizmin çıkarlarına en uygun karşılığı veren bir çıkar birliğini temsil

etmesi söz konusudur. Bu, içinde mali sermaye, dış ticaret sahipleri, generaller ve özellikle de yeni tekelleşen holdingler ile uluslar arası tekellerin temsilcilerinin yer aldığı (ki zaten bunların hepsi iç içedir), tümünün de devlet ve ekonomideki hakimiyetlerini amansız bir karşı-devrimci rejimle sürdürmeyi hedefleyen bir birleştirmedir.

Bunlar, sınıf mücadelesi ile ulusal kurtuluş mücadelesinin ezilmesinde görüş birliği halindedirler. Özellikle sözüm ona bir bardak suda fırtına koparmalarını bir muhalefet-hükümet çelişkisi olarak görmemek gerekir. Muhalefet, rejime icazetli kılınmıştır. Ve bazı bilimsel araştırmalar da daha iyi bir açıklıkla ortaya koyuyor ki, Türkiye'nin yönetici gücü ne parlamento, hatta ne hükümet, ne Özal, ne de Evren'dir. Evet, bunlar icarcıdır, ama özünde bir çıkar planlama grupları vardır ve bunlar içinde genelkurmaylığın yeri çok ağırlıklıdır. Genelkurmaylığın dayandığı çevreler vardır. Bunlar çeşitli etkili şahıslardan tutalım çok çeşitli kurumlara kadar uzanmaktadır. Özellikle MİT grubu hayli etkilidir. ABD-Pentagon-Brüksel çevresi ve Ortadoğu'nun bazı gerici rejimleri etkilidir. Parlamento, ayıbın örtülmesinde bir asma yaprağı rolünde olup, hükümet bir icra kuvveti, cumhurbaşkanlığı ise onun sembolik ifadesidir. Milli Güvenlik Kurulu, bu etkili odaklardan gelen önerilerin bir kez daha ortaklaşa gözden geçirildiği ve daha çok da önerilerin karara bağlandığı bir yerdir.

Demek ki, Türkiye'de rejimin işleyişini daha gerçekçi bir bakışla görmek gerekiyor. "Her şey karşımızdaki Özal ve Evren'dir, işte muhalefet de vardır, yaman çalışır" dememek gerekir. Zira bir SHP, Doğru Yol tamamen bu odakların nüfuzu altındadır. Özellikle gerek emekçilerin ve gerekse mücadelemizin zorladığı SHP tabanı, yukarıdan gelen bir emirle aniden düşmanca karşıya alınarak, mücadeleleri önce tasfiye edilmek istendi, bu olmayınca da ya içinde eritme ya da atılarak halledilmek istendi. Bu, tamamen tepeden inmece ve faşist bir işbirlikçilikten başka bir şey değildir. Bu rejimin, burjuva demokrasisiyle alakası yoktur. Kaldı ki Türkiye'deki rejim, Latin-Amerika'da görüldüğü gibi, yalnız birkaç generalin yürüttüğü bir rejim de değildir. Burada asker-sivil kliklerin, uluslar arası tekellerin, yerli tekellerin, çok gerici ortaçağdan kalma kalıntıların temsilcilerinden tutalım kendini aydın, hatta solcu-muhalef gösteren kesimlerin temsilcilerine kadar hepsinin çıkarlarını ortak ifadeye (baza) oturta, ama temelinde genelkurmaylığın yer aldığı, çok karmaşık süreçlerden geçen ve son derece yanıltıcı bir tablo ile hayata geçirilmeye çalışılan bir askeri-faşist rejim (ancak sivil kliklerin de az rol oynamadığı böylesine bir rejim) söz konusudur. Türkiye söz konusu edildiğinde işte "çok güçlü, birinci adam" diye tabir edilen Evren'in konumu, genelkurmay ve bağlı odaklarını devlet düzeni içinde sağlam bir biçimde temsil etmektir. Daha çok askeri çevrenin temsilcilerini sivil kesime karşı başarıyla yapmaktır. Bu konum, istihbaratı, karargahları, NATO'yu, en başta da genelkurmayı, kuvvet komutanlarını kendi kişiliğinde en iyi bir biçimde sentezleyerek, onları uzlaştıran ve devletin resmi yapısı içinde (aslında her türlü kanunu, demokrasiyi çiğnemelerine rağmen) kitlelere çok iyi yansıtılması ve meşru-kabul ettirilmesi için yeni bir kılıf giydirilerek, "nasıl birinci şahıs, nasıl bir popüler önder, bir kurtarıcıdır" imajı yakıştırılarak, bu biçimde arkasındaki kurumların her türlü faşist baskı ve sınır tanımayan sömürsü gizlenilerek temsil edilmeye çalışılmaktadır. Örneğin, sayfalar dolusu belgelerle de açığa çıkmıştır ki, en karanlık işler bu çevrelerin yönlendirmesi altındadır. Bir çırpıda yüz milyonlarca dolar talan ediliyor. Örneğin en son bir Horzum olayı böyledir. Bunların işi gücü işte budur. Her türlü karanlık mafyavari işler, bunların günlük işleridir. Ortaya çok çeşitli unvanlar çıkarmışlar, toplumun ahlakıyla oynamaktan tutalım, "vergiler yasası" adı altında çapul kararlarını çıkarmaya ve bunlara çoğu kez "Silahlı Kuvvetlere Yardım Fonları", "Orduyu Güçlendirme Vakıfları" adlarını vermeye kadar bir yığın soygun kurumu yaratmışlardır. Bu yüzden de ordu, ekonomi içinde de ağırlığını giderek alabildiğine artıran bir konumdadır. İşte bütün bu çıkarlar ağırlıklı olarak cumhurbaşkanlığı konumunda sağlama alınmak istendi. Bunu günümüzde en iyi bir biçimde temsil eden Evren oluyor. Tabii ki dış ittifakların sözcülüğünü ve bunlarla bağlantıların gereğini de en iyi bir biçimde yapıyor.

Özal'ın durumu daha değişiktir. Özal'ın başkanlığı, iktidar partisi adı altında somutlaştırılan durum, daha çok sivil kesimlerin çıkarlarını orduyla ustaca sentezleme olgusunu yakalamaktır. Özellikle holdingler, tekeller, bürokrasi, uluslar arası tekeller ve hatta emekçilerin sorunlarıyla ilgili kesimleri temsil eden sözde kurumların çıkarlarını en iyi bir biçimde sentezleme

ve bunları askeri klik (veya kesim) ile uzlaştırmak her ikisinin de çıkarlarına olan en iyi dengeyi bulma, temsil etme ustalığıdır. Özal'ın bütün hüneri budur.

Demirel, askerle uzlaşmayı başarıyla yapamadığı, ayarlamayı temsil gücünü oluşturamadığı için devre-dışı bırakılmıştır.

Ecevit ise bu konuda Demirel'den daha başarısız bir konumdadır.

Bugün Erdal İnönü bile askerlerin sesini “iyi emir” olarak telakki ettiği için “Ana muhalefet” diye lanse ettirilir.

Eğer Demirel kafasını çalıştırırsa, belki yeninde sahaya çıkmasına izin verilir. Eski konumunu tekrarlarsa, onu iflah ettirmezler. Ancak bu sentezi tam temsil etmeyi becerirse fırsat tanır.

Şimdi bunların en “akıllısı” Özal'dır. Başlangıçta “dört görüşü birleştirdim” diyor; fakat kabul etmek gerekir ki” sivil kesim” diye tabir edilen bu güçler, düzeni sağlama alınmış ve en çok da soyguna dayanan bu yeni türeme holdingleşmelerin(ki bunların içinde artık askerle sivil kesim, uluslararası olanla ulusal olan karışmıştır) çoğu hayali ihracat ve mafya yöntemleriyle oluşmuştur. Bu kesimler, tam bir çapulculuğun ürünüdürler. Özal, bir anlamda Türk kapitalizminin çürüme aşamasında en çapulcu, en üçkağıtçı, en karanlık işlerle sivrilen, bunun içine generallerin de alabildiğine katıldığı, vatani haraç-mezat satan (gerçek anlamda bir partiyle değil) bir çıkar şebekesi oluşturarak parlamentoyu elde etmede yüzde otuzla mutlak çoğunluğu ağlayacak kadar eşi görülmemiş hileli bir sistemi bulmak için ne lazımsa onu yaptığı, “eskiyi aşıyoruz, çağı atlıyoruz” şiarı altında bu çıkarları uzlaştırmada hünerli bir bakanlar kurulu oluşturarak ve bunlarla cumhurbaşkanlığı karşısında, genelkurmayla, uluslar arası tekellerle son derece uysal, uysal olduğu kadar da akıllı bir uzlaşmayı sağladığı için başkanlık kurumunu temsil ediyor. Karşıdevrim dönemi kapitalizminin sorunlarını ordu gücüyle en iyi bir tarzda anlaşılarak, uluslar arası gerici çevrelerin dayatmalarına en iyi bir biçimde kulak verip bu konuda hiçbir engel ileri sürmeden rolünü en iyi bir biçimde kulak verip bu konuda hiçbir engel ileri sürmeden rolünü en iyi bir biçimde oynayan irisi olarak (kendisine “hanedan” yakıştırmaya kadar gidiliyor; aslında bir iktidar “hanedanı” olmak şurada kalsın, bir tefeciden öteye gitmemesi gereken bu çevre, bu uzlaşma, düşkünleşme ve uşaklaşma yeteneği sayesinde bu konumdadır), Türk kapitalizminin şanına yaraşır bir biçimde ve bu kapitalizmin çapulculuğunun, karanlığının bir ölçütü ve her türlü anti-demokratik gericiliğinin, karşı-devrimci özünün bir ürünü olarak, layık olduğu yeri ve layıkıyla temsil etmek istediği konumu temsil edip oturuyor.

Bu anlamda, tam bir çıkar şebekesiyle karşı karşıyayız. Bu kurumun temsilciliği bir “komisyonculuğa” da indirgenebilir. Dolayısıyla Türkiye devleti, devlet olma niteliği her zamankinden daha fazla bir tarafa bırakılarak karşı-devrimin çıkar aracına dönüştürülmüş ve karşı-devrim döneminin çıkar şebekeliğinin yönetimine indirgenmiştir. Günlük çıkarı kurtarmak, günlük yaşamak, işleri günlük idare etmek için, her türlü iç ve dış politikadan tutalım holdingleri idare etmeye, sanat politikasından tutalım sağlığa kadar hepsiyle oynayan, hepsini haraç-mezat değerlendiren bir durum yaşanıyor. Bu niteliğiyle gerçekten devlet sınırları aşılar ve artık devlet bir karşı-devrimci karargaha, ocağa dönüşür. Devlet, toplumu uyuşturma ve yozlaştırma suretiyle karşı-devrimi daha da iyi sürdürecektir bir konuma ulaşmaya yönelir. İşte devlet (rejim) değişikliği de bu temelde olmuştur. Evren-Özal kliğinin el ele vererek Türk devletinin bünyesinde yarattığı değişiklik budur. Bunu, adına burjuva demokratlar dene sıradan unsurlar bile çok iyi görüyorlar. “Değer yargıları müthiş aşıyor” deniliyor. Aşılan devletin dayanakları ve gerçekten eski biçimlenişidir. Fakat mecburen böyle olmak durumundadır. Bu, geleceği olmayan kapitalizmin sürdürülme olanaklarını elde etme, devam ettirmedir.şüphesiz ki, bunun için de toplum baştan çıkarılacak, toplumun önce satın alınması, daha sonra ajanlık temelinde geri satılması için meşru devlet düzenine bile aykırı her türlü kanunsuz işler çevrilecektir. Bu konuda parlamento, gerekirse gününde bir sürü kanun çıkarılabilir. Hükümet, istediği kadar “kanun gücünde kararname” çıkarma yetkisine sahiptir; ona ne anayasa, ne Danıştay, ne şu, ne bu kurum engeldir, aksine bütün bunlar ayarlanmıştır. Üniversiteler bu temelde bir onaylama, bir suskunluk merkezi halinde tutulmuştur. Ve tabii böyle bir rejim altında ve özellikle de basın-yayın yoluyla kitleler-halk yığınları bir

pasifikasyon ortamında tutulmuştur. Büyük bir açlık durumu yaratılarak “sosyal dayanışma fonları” adı altında günlük bir ekmeğe muhtaç hale getirilip düzene bağlı kılınmak istenmişlerdir.

Ayrıca bunun sahte bir muhalefetle yerli yerine iyice oturtulması için, “danışıklı dövüş” kabilinden bir muhalefete de özen gösterilmiştir. Düzen içi muhalefetin bu çıkar şebekesi dışında bir yere oturtulması kesinlikle söz konusu değildir. Onların alternatifliği, düzeni aşacak, onu bozacak bir alternatiflik değildir. Bilakis onlara da düzen içinde bir yer verilerek, kurulan bu şebekenin bütün çıkarlarını altüst edecek bir gelişmeyi önleme görevi ile sorumlu kılınmışlardır. Bu görev gereği (sağdan olursa DYP, soldan olursa SHP, DSP), gelişecek olası radikal muhalefetleri ya kendi içlerinde eritme, aldatma veya devlete ihbar etme ile yükümlüdürler. Bugün SHP’nin rolü neredeyse buna indirgenmiştir. Kesinlikle halk muhalefetini yanlış bir kanala akıtmak, orada eritmek, ihbar lama ve devleti kontrolü altında tutmak gibi esaslı bir özelliği vardır. Hükümet birisinden diğerine devredilse bile, düzenin sarsılması şurada kalsın, taze bir kanla biraz daha ileri götürülmek veya ömrü biraz daha uzatılmak istenir.

Düzen içi muhalefetten daha fazlasını beklememek gerekir. Bunlar arasında ekonomik-sosyal çelişkiler yok mudur? Faşist rejimler içinde bazen kıyasıya kanlı darbelere kadar yol açan çelişkiler vardır. Bugün Pakistan’da bile bu ortaya çıkmıştır. Birisi gider, yerine değeri gelir. Bunu, bir devrimle eskiyi aşan yeni bir gelişme olarak adlandırmamak gerekir. Şüphesiz farkları vardır ama, temel politikayı değiştirmiyor.

Demek ki, Türk devletinin gerçek bir devlet olmaktan çıkıp bir karşı-devrim aracı vasfına, devrimi bastıran bir niteliğe kavuştuğuna kesin hükmetmek gerekiyor. Klasik devlet, hatta Kemalist devlet anlayışı günümüzde faşist bir karargah konumuna dönüşmüştür. Günümüzde de Kemalizm yine bunun temel harcıdır. Bu, Kemalist devlet anlayışı temelinde geliştirilmektedir. Kemalizm’in faşizme ne kadar alet edilecek bir akım olduğu da, daha bir kesinlikle ortaya çıkmıştır.

Kendini biraz 12 mart’larda gösteren, 12 Eylül’ün gelişiyi kendini daha da açığa vuran ve günümüze doğru geldiğimizde de iyice kurumlaşan olgu budur. Bütün bunlara rağmen, ekonomik düzenden tatalım sosyal, kültürel, siyasi düzene kadar (hatta ordu içine ve MİT’e kadar) yaygın bir bunalım içinde olan, her şeyden önce kendi aralarında didişen bir konumdadırlar. Leş üzerinde kapışan itler gibi “en fazla parçayı nasıl kaparım” biçiminde bir hır-gür içinde hep birbirlerine diş biliyorlar. Ama paylaşmak istedikleri kendilerine ait değildir; yani temelde halkın mal varlıkları, emeği ve onun üzerinde kurmak istedikleri sultadır. Bunun için kapışmaları beklenebilir, hükümetler bile değişir, parlamento da değiştirilir, hatta kaldırılır. Zira sahte olduğundan, bir çırpıda kaldırılabilir. Kapışma her yerde olur. Özellikle sivil-asker kliğin uzlaşma noktası olan cumhurbaşkanlığı esas ve önemli bir rol oynadığından orada bir kapışma olur. Geneltürmay başkanlıkları için, başbakanlıklar için ve temel ekonomik kurumlar için kapışma olur. İşte hükümette “Şemiler ile Kaya Erdem çelişkisi” denen ve her gün kendini yeni skandallarla açığa vuran benzer çelişkiler de (ki altta daha fazladır) kendi aralarındaki çıkar kavgalarını yansıtır. Yani onların çıkar uzlaşması, aynı zamanda şiddetli bir çıkar kavgası biçimindedir. Bunun nedeni çok anlaşılır ve açıktır. Zira birçok yeni yetme holdingciyi, her günü artan sayıda generali ve uluslar arası emperyalist tekelleri uzlaştırmak elbette ki kavgasız olmaz. Bunların arasındaki pay kapışmasını, zaman zaman parmaklarını birbirlerinin gözüne sokmadan gerçekleştirmek mümkün değildir.

Demek ki her karşı-devrim döneminde olduğu gibi, bu karşı-devrim döneminde de bunlar arasındaki çelişkiler bazen birbirlerini gözü kara bir biçimde tasfiye etmeye kadar da götürür. Mesela MHP’lilerin giriştiği bazı suikastlar, bir anlamda bu pay savaşımının bir sonucudur. Eski MHP artıkları bu karşı-devrimci çıkar şebekesinin içinde, özellikle mafya ilişkilerinde önemli rol oynarlar. Şimdi bunlar içinde kimler kanunu temsil eder, kimler mafyayı? Kimler gayri-meşru sömürür, kimler “meşru” sömürür? Kimler daha etkilidir? Güçler kendi aralarında nasıl ittifaklar, odaklar oluşturuyorlar? Bunları tespit etmek belki zordur, ama genel olarak aralarındaki uzlaşmanın büyük bir kapışmayla yürüyeceği açık bir gerçektir. Çünkü gasp-çapul durumunun olduğu her yerde, bunu paylaşmak isteyenler, ancak güçleri oranında kuvvetlerini konuşturarak bunu sağlayabilirler. En güçlüsü ordu olduğu için, bu dönemde en büyük paya ordu sahip çıkmıştır.

Holdingler güçlü oldukları için bu rejimden en büyük çıkarı sağlamışlardır. Uluslar arası tekeller etkileyici oldukları için Türkiye pazarında önemli pay kapmışlardır.

Emekçi sınıflar sistem dışı bırakıldıkları ve haklarında verilen karar ücretlerini-maaşlarını daha da düşürme temelinde olduğu için, yoksul düşürülmüşlerdir. Hakeza toprakta-tarımda örgütlülük olmadığı için bu kesimler de zayıf düşürülmüştür. Gençlik daha da muhtaç hale getirilmiştir. Bunlar devre dışı bırakılan, “üzerinde baskı ve sömürünün uygulanması gereken” kesimlerdir. Bu da iyice geliştirilmiştir. Geriye güç sahiplerinin, güç odaklarının güçleri oranında devleti kullanarak, devleti tarihin hiçbir döneminde görülmemiş bir biçimde şahsi çıkarların, yerli-yabancı her türlü holdingin, asker etkinliğinin, şahsiyetlerin temsil ettiği kurumları bir yağma alanına dönüştürmeleri kalıyor.

Bu güçler, yağmacılığı örtbas etmek için de “enflasyon” denilen sahte bir canavarı icat ederek (enflasyon bu çapulculuğun en görülmez bir yöntemidir) bunu yürütmektedir. Zorla kafaya vurarak almak belki kitleleri ayağa kaldırır ama, bunu enflasyonla yapmak, parayı basıp kitlelerin üret, maaş, tarım payı gibi gelirlerini yarı yarıya düşürmek, gidip her birisinin cebinden zorla alacağına fiyatla oynayarak almak herhalde en akıllıcasıdır. Enflasyon, yani hayat pahalılığı, günümüze kadar hiçbir Avrupa ülkesinde görülmediği biçimde (ve bu tesadüften olmuyor), özellikle 12 Eylül faşizminden günümüze kadar hızından hiçbir şey kaybetmeden sürüyor. Bunun nedeni çapulculuğun sömürü yöntemlerini, normal kapitalist yöntemleri aşmakta olmasıdır. Bunun başka bir izahı yoktur. Çıkar şebekeleri sömürüyü ancak bu temelde gerçekleştirebileceklerini bildikleri için, bu böyle olur.

Hayat pahalılığı Latin Amerika’nın bütün karşı-devrimci rejimlerinde yüzde üç yüzleri aşar. İsrail’den tatalım daha birçok ülkeyle kadar, bir yerde ne kadar karşı-devrimci devletler güçlüyse orda o kadar da hayat pahalılığı doğar. İşte Türkiye’de “canavar” diye tabir ettikleri enflasyon yöntemiyle sömürü, daha da ince ve daha fark edilmez bir şekilde, temsilcisinin kim olduğu, sömürüyü yapanın kimler olduğu belli edilmeyen, hayali-manevi bir kuvvetin ardında saklanılıp “canınızı yakan enflasyondur” kandırmacasına başvurularak yapılıyor. Halbuki enflasyon kelimesi, insanın canını yakmaz. Bu, Batı kökenli bir kelimedir. İnsanın canını yakan, sömürüyü de, baskıyı da gerçekleştiren esasen bu çıkar şebekeleridir. Bu çıkar sistemi işte böylesine bir maskeleyeyle, yeni bir aşama olarak yürürlüktedir. 12 Eylül faşizminin devlet bünyesinde ortaya çıkardığı değişiklik ana hatlarıyla bunlardır.

Şüphesiz kültür de, böylesine bir sistem içerisinde yeni bir işleve kavuşturulmuştur. Kültür, her türlü ilerici özelliği yitirilerek, kitleleri aldatmanın bir aracı haline getirilmiştir. Bu amaçla sinema, televizyon, basın, eğitim sistemi ve her türlü eğlendirme kurumu tamamen bu karşı-devrimi kitlelere meşru bir düzenmiş gibi göstermek için seferber edilmiştir. 12 Eylül faşist döneminde dine de çok sığınılmıştır. “Din bu karşı-devrimi kutsasın” diye dinin gelişmesine bu kadar çok göz yumulmuştur. “Bu rejim dindardır, Evren de, Özal da dine hürmetkardır” dedirtmek, dolayısıyla kitlelerin gerçeklerin bilincine ulaşmasını önlemek amacıyla din de körüklenmiştir. Özellikle emekçilere dayatılan son derece bir yabancılaştırma, bir pasifikasyon durumu vardır. Onlar, kendi sorunları üzerinde düşünüp de örgütlenmemeleri için, bir yandan yasalar ağırlaştırılıp baskılar daha da şiddetlendirilirken, diğer yandan da beyinlerine hükmedilerek, özellikle sahte yaşam umutları yaratılarak, gündemlerine sahte sorunlar sokularak baştan çıkarılmışlardır. En çok da ahlakla oynanarak, görülmemiş bir ahlaki yozlaşma toplumun alt kesimlerinde seferber edilerek nefes alamaz bir duruma getirilmişlerdir. Yoksulluk bunları her türlü yozluğa uygun bir hale getirmiştir. Gerçekten bu dönemde emekçilerin yaşadıkları yaşantı esas itibarıyla budur. Kendi öz çıkarlarından uzaklaştırılmışlardır. Örgütlenmeleri zaten ya zorla bastırılmış ya da yargılanma ve cezayla bu konuda ürkütülmüşlerdir. Diğer yandan işçi sınıfı, “sendikalar” adı altında ve tamamen çıkar şebekesinin içinde belli bir yeri olan, onu temsil eden bir aristokrat kesim tarafından çalışma bakanlığı, sosyal işler bakanlığı vb kurumlarla işbirliği içinde sisteme dahil edilmiş ve bütün bunlar, emekçileri aldatmak, emekçilerin örgütlenmesini, gerçek sendikalaşmayı önlemek için yapılmıştır. Bu konuda da epey ilerleme sağlanmıştır. Yani emekçilerin kontrol altına alınarak tehlikesiz bir duruma getirilmeleri, ileri bir düzeyde sağlanabilmiştir.

Şüphesiz bu, günü kurtarmaya dayalı karşı-devrimci bir düzenlemedir. İç politikanın da, dış politikanın da özü, bu düzenlemeyi korumaya ve mümkünse geliştirmeye yöneliktir. Örneğin dış ülkelere bir ziyaret yapıldığında Evren'in de Özal'ın da arkasında üç yüze varan bir işadamlı kalabalığı bulunur. Bir savunma bakanlığının gitmesi kesinlikle uluslar arası tekellerin, militarist çevrelerin çıkarlarını sağlama bağlamak içindir. Her bakanlığın durumu böyledir. Yani çıkar şebekesi içinde dış kesimlerin çıkarlarını yansıtmaya, dış politikanın özüdür. Yoksa herhangi uzun vadeli bir devlet politikasını hayata geçirmek için değildir. Sistemin oluşumuna destek veren başta ABD, İngiltere, Almanya gibi emperyalist çevrelerin tekellerinin Türkiye'nin sömürülmesindeki paylarını artırmak içindir.

İç politika da böyledir; iç politikanın uygulanması bütünüyle oluşturulan sistemi savunmak, ona dahil edilmesi gereken öğeleri dahil etmek, çıkarılması gereken öğeleri çıkarmak, bu konuda baskıyı, işkenceyi ayarlamak, ekonomik politikada sömürüyü ve sosyal düzenlemeleri ayarlamak, siyasal rejimin bu biçimde sürekliliğini esas almaktır. Örneğin, küçük-burjuva muhalefetlerden gelebilecek sakıncaları bertaraf etmek için bir MİT politikası söz konusuysa, bütün bunları en inceden ve gizli olarak denetleyen, gözetleyen, rapor eden bir sistem içinde tutmak, ortaya herhangi bir başkaldırı çıktığında sistemin bütün birleşik gücünü sivilile-askeriyle, iktidarıyla-muhalefetiyle (aslında temelde birleşen bu odaklar) ortak kumanda merkezinin “şu güce karşı şöyle davranın, şu ülkeye karşı böyle davranın” diye emretmesiyle birlikte harekete geçirmek amacıyladır.

Televizyon bu amaç için emirlerinde olan bir kurumdur. Ve bu politikayı kitlelerin gözüne sokmak için kullanılır. Bunda basın da çok etkili bir rolü vardır. Basın, bu gizli odakların belli bir propaganda aracına dönüştürülmüştür. Teşhir etmek istediklerini hemen teşhir eder, övmek istediklerini hemen över, lanse etmek istediklerini de lanse ederler. Bu, birçok uyduruk sanatçıya kadar özellikle böyledir. Bu “sanatçı” denilenlerin büyük bir kısmı MİT'e angaje olmuştur. Özellikle Kürdistan'daki gelişmelere karşı kullanmaktan tutalım, her türlü ahlaki yozlaştırmayı sağlamaya kadar bunlar da çok kullanılmıştır. Basın tröstleri icat edilmiştir. Dini kurumlar, temsilcileri vasıtasıyla yarı yarıya MİT ajanlığı kurumu işlevi görmektedir.

Görülüyor ki rejim, kendisini en karşı-devrimci, dolayısıyla faşist, ama aynı zamanda en çatışmalı, dar-güncel ve kısa vadeli çıkarlar temelinde sürdürmeye çalışıyor.

Rejimin aşamalarından bahsetmek gerekirse, şunlar belirtilebilir. Bu rejim, temellerini despotik Osmanlı egemenliği kalıntılarından, gittikçe askerin nüfuzunun artırıldığı Kemalist diktatörlükten ve tekellerin, holdinglerin etkilerini geliştirmekten alır. 12 Eylül faşizminde bunlar, özellikle kendilerini tehdit eden gelişmelerin ortaya çıkmaya başladığını gördüklerinde büyük bir atağa giriştiler. 12 Eylül faşizmini ilk döneminde, kendileri için ayak bağı olarak gördükleri gerek düzen içi, gerek düzen dışı bütün eski kurumları ezip lağvetmeyi hedeflediler. Anayasa, siyasi partiler, seçim vb birçok alanda yeni düzenlemeler için alanı düzlediler. Bu gelişmeler 80-83 arası dönemde yaşandı. 80-83 arası yıllar bastırma ve yeni bir anayasal çerçeve belirleme dönemidir. Yeni düzenleme ve kurumlaşmalar bu yıllardan sonradır. Ve 1987'ye doğru geldiğimizde, rejimin öngördüğü model artık oturtulup belli bir işleyişe kavuşturularak parlamentosu, hükümeti ve muhalefetleriyle bazı rötuşlar yaptıktan sonra artık kendilerine göre “istikrar” dedikleri döneme girmeye çalıştılar. 83-87 yılları arası dönem, bu anayasal çerçevenin hayata geçirildiği, “demokrasiye geçiş” denilen ve Evren-Özal klığının şahsında oluşturulmaya ve geliştirilmeye çalışılan yeni bir elbise ile sürdürülmesi öngörülen kurulmama dönemidir. 87 sonrası da zaten “demokrasinin kurulduğu istikrarın yaşandığı” dolayısıyla artık “normal düzene geçildiği”nin kabul edildiği yıllar oluyor. Halen içinde bulunduğumuz bu dönem, onun üçüncü dönemi ve güya demokrasiye tam geçişin ve istikrarın sağlandığı, ortamın süt-liman olduğu dönemdir. Tabii bu kendi mantık yapıları içinde böyledir.

Her ne kadar bu evreyi 1992'ye kadar bir denemeye tabi tutmak istedilerse de, bu dönem, fiilen, içinden geçtiğimiz yıl ve gelecek yılda tamamlanacaktır. Ama uzun vadeli bir perspektif olarak da kendilerini 2000'li yıllara doğru planlamışlardır. Başta genelkurmayın 2000 yılına doğru planlaması, tabi bu temelde oturtulan, istikrara kavuşan rejimin de bu biçimde sürdürülmesini öngörmeleri söz konusudur. Fakat bu, gerek rejimin iç yapısındaki çelişkilerin ve gerekse de

karşılıklı olarak ortaya çıkan güçlerin bilinçli veya kendiliğinden gelişmeleri açısından böyle olacağı pek benzemiyor.

Aynı zamanda onların bu plan ve perspektifleri uluslar arası emperyalist-militarist tekeller tarafından da onaylanmış ve desteklenmiştir. Büyük oranda dıştan da onaylanan böylesi bir gelişme modeli, emperyalizmin de çıkarına son derece uygundur. Zaten Özal'ın temel bir özelliği de, uluslar arası tekmelerle olan çıkar birliktelerine en uygun gelen ekonomik modeli uygulamakta hiç tereddüt etmemesidir. Evren de hakeza, Türkiye'yi NATO içinde en gerici ve saldırgan çevrelerin istediği gibi en iyi karakol durumuna getirme ve bu rolünü de NATO içinde en iyi bir şekilde oynatmada güvenilir bir kişi olarak ortaya çıkıyor. Bu temelde anlaşılmış oldukları kesindir. Bu, en son hareketimizin gelişimine karşı geliştirdikleri ortak NATO'sal tavidir. TC'nin çok zorlandığı görülünce NATO ülkelerinin kendi demokrasi ilkelerini de rahatlıkla bir tarafa itebildikleri ve Evren-Özal eliyle sürdürülen TC rejiminin imdadına koştukları iyi bilinmektedir.

Özellikle bu görevin Almanya'ya verildiği, uzun bir süre bazı figüranlarla yürütmek istedikleri; "PKK'yi geliştirmeme, gelişimini engelleme, köstekleme, parçalama" çabalarında iyice su yüzüne çıktı. Bu çabalar sonuç vermeyince (ki bunlar daha çok istihbarat kuruluşları vasıtasıyla yürütülen çabalardır) ve sonuca gitmeye yetmeyince, bu sefer direkt Alman devleti devreye girmek zorunda kaldı. Bu, NATO tarafından verilen bir görevdir. Türkiye'nin her türlü anti-demokratik uygulamalarını bile bile destekleme tutumu, çok üst düzeyde stratejik bir karar olarak alınıp uygulanmaya çalışılıyor. PKK'yi devrimci çizgisinden uzaklaştırmak, PKK ile mücadelesinde Türk rejimine her alanda yardımcı olmak için bu politikayı sürdürüyorlar.

Özellikle Alman hükümeti, bu konuda alçakça bir konum içinde ve kendi kamuoyundan bile gizli, sinsi, daha çok CIA'nın, MİT'in ve kendi istihbarat teşkilatının ortaklaşa oluşturdukları bir tedbir taretine (demokrasiye de, hukuka da aykırı olsa) onay vermekte tereddüt etmiyor. Bu durum bütün çıplaklığı ile açığa çıkmıştır. Özellikle PKK'yi Almanya'da yargılamalarında bu gerçek çok daha açıkça ortaya çıkacaktır. Burada mühim olan, rejimin sürdürülmesinde, rejimin kendisi yetmezliğe düşünce uluslar arası emperyalist sistemin imdada koştığı ve koşaacağıdır. Şimdilik bunun sınırlı bir uygulanışını görüyoruz; zorlandıkça ortaya daha açık yüzleriyle ve tam kapasiteyle çıkmak zorunda kalacaklardır.

Türk resmi çevreleri, rejimi o "dev" ordusuyla, içerde oluşturdukları o muazzam işkence makineleriyle; korucularıyla, hainleriyle sürdürmekte ne kadar aciz kaldıklarını gördükçe, bunların kapılarına giderek "batacağız, Türkiye elden gidiyor imdat!" diye yalvarıyorlar. Evren'in son gezileri, Özal'ın gezileri altında yatan önemli bir gerçek de bu durumdu. Ve uzun süre tartışılar; Türkiye'ye "özerkliği kabul etmelisin, Kürtlerin dilini-kültürünü kabul etmelisin, biz bu temelde sizi PKK terörizmine karşı destekleriz" diyerek, bir genel anlaşma içinde kalabildiler. Ve bu genel anlaşmayı, bugün NATO Genel Sekreteri Wörner de, ilgili bir savunma kuvvetleri dergisinde, "kültürel özerklik NATO ilkelerine saygılı olmanın da bir gereğidir; biz, PKK'yi tasvip etmeyiz ama, bu konuda Türkiye de bu katı inkarcı-sömürgeci politikayı desteklenmesini beklememeli" diyerek, açıkça belirtmiştir. Bu, büyük ihtimalle NATO görüşüdür. Zaten, ABD bu konudaki tavrını ortaya net ve açıkça koymuştur. Türkiye'de Özal'ın da, o sahte bazı Kürtçüler eliyle ve hatta İnönü'yle de anlaşarak geliştirmek istediği tedbir bu yönlüdür. "Kürt diline karşı değiliz, konuşabilirler" gibi, böyle ikiye bölünmüş ve gerçekten tümüyle devrimci gelişmeyi durdurmayı amaçlayan önlemler üzerinde parlamentoda da anlaşmaya çalıştıkları, dolayısıyla en ufak bir doğru devrimci-demokratik gelişmeye imkan tanımamak için Türkiye'nin resmi çevrelerinin ortak çaba harcadıkları anlaşılmaktadır.

Bu, ana hatlarıyla Türkiye için öngörülen plandır. Bu çerçeveyi 2000'li yıllara doğru sürdürmek ve uygulamak istiyorlar. 1990 yılı işte bu açıdan önemli bir dönemeç oluyor. Şu anda gerek emperyalist sistemin kendi durumu, gerekse Türkiye'nin iç dengeleri, Evren-Özal'ın aşırı yıpranmışlığı, ekonomide çok çok derinleşen kriz ve gerçekten zor bela ayakta tutulan bütün sosyal yapının çürümüşlüğü ve siyasi dengenin de zor bela tutturulması yüzünden, rejimin, her türlü anlaşmaya ve koltuk değneğine rağmen nefes alamaz bir konumu yaşadığını, bırakalım yeni çözümler üretmesini günü birlik bir politikanın sürdürülmesinde bile çok zorlandığını görmekteyiz.

Açıkça rejimin iç çelişkileri, kendi içinde yenilenmeyi ve bir rötuşu gerektiriyor. Kaldı ki yalnız rejim içi nedenler değil, esas ve belirleyici yan olarak, keskinleşen sosyal çelişkiler muhalefetin gelişmesini körüklemektedir. Şüphesiz, bütün bunları belirleyici bir tarzda tahrik eden, bütün bunları açığa çıkarmada kilit rol oynayan, başlatma, ilerletme etkeni olan güç devrimci ulusal kurtuluş mücadelemizdir. Buna da partimiz önderlik etmektedir. Rejimin 2000’li yıllara doğru gidişatının TC’nin uygun gördüğü planla mümkün olamayacağını mücadelemiz ortaya koymuştur. Yine mücadelemiz, “dengeyi kurduk, istikrara kavuşturduk” safsatasını iç yüzünü, iç çelişkilerini de açığa çıkarmıştır. Yine halka, devrime umudunu canlı tutup devrimi yeniden esas alması ve bundan vazgeçmemesi gerektiğini de göstermiştir.

Bütün bunların zincirleme etkisi Evren-Özal rejimini epeyce sarsmış ve artık sistemi bunların eliyle sürdürmenin sistemin aleyhine olacağı ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla cumhurbaşkanlığı meselesi çok çekişmeli geçeceğı benziyor. Yine de, çelişkilerini örtbas ederek, kendilerine göre en iyi birisinin üzerinde anlaşmayı çalışacaklardır. Veya Evren’in süresini biraz uzatacaklardır. Bütün bunlar, o muhalif geçinenlerin, hatta Evren’in kendisinin bile “iki tane Evren çıktı” biçiminde bir yutturmacıya kalkışmalarında da kendini göstermektedir. Yeni gelişmelere sol tandanslı (eğilimli) yaklaşma zorunluluğunu duymaktadırlar. Özal yine kendisini tümüyle demokratik çözümlere açık bir tip olarak yansıtmaya çalışıyor. Bunlar aslında devrimci gelişmeni, demokratik gelişmenin yükseleceğini çok iyi bildikleri için, bunu özünden boşaltmaya çalışıyorlar. Yine bu dolu de daha çok SHP’ye oynatmak istiyorlar. Olası bir devrimci kabarışı SHP’nin eliyle dizginlemek istiyorlar. Nitekim biraz daha demokratik görünümlü bazı öğeleri daha şimdiden hizaya getirmeleri, bu konuda kontrolün kendi ellerinden çıkmaması içindir.

Egemen gerici faşist blok için işler böyle gelişirken, bunların sınıf çıkarları gereğı en amansız bir baskı, sömürü ve zorun üzerlerine yöneltildiğı kesimler ezilir, sindirilirler; ama durmazlar. Çünkü, rejimin neden olduğu çürüme, kendi içinde en başta emekçilerin direniş tohumlarını taşımakta ve bunları geliştirmektedir. Rejim sözcülerinin “istikrar dönemi”, “demokrasiye tam geçişin sağlandığı dönem” dedikleri bu evre, şu anda görülüyor ki düzeni en büyük bir bunalım içinde olduğu bir dönemdir. Bunu bizzat düzenin çeşitli sözcüleri “ekonomide, sosyal yapıda, devlet yapısında yaşadığımız en önemli kriz devresi” diye adlandırıyorlar. “En büyük istikrar” dedikleri dönem, “demokrasiye geçiş” dedikleri dönem, kendileri için istikrarın da, demokrasinin de doğuşuyla birlikte yitirilişinin ortaya çıktığı dönemdir. Belli ki kendi dediklerine kendileri de inanmıyorlar. Demek ki, burjuva düzenin “ebediyete kadar yaşayacağı” edebiyatını bir yana bırakalım, günü bile kurtarmaktan uzak olduklarını ve kendileri için birer mezar kazdıklarını daha hayattayken görmekteyiz.

Karşı-devrimci zor her zaman sınırlı bir öneme sahiptir. Eğer toplumda zorla halledilecek, aşılacak, bastırılacak ne varsa onları aşmış ve bastırmışsa, yine soyup talan edilecek ne varsa onları soyup talan etmişse, eşkıyanın işi bitmiştir. Eşkıyanın düzeni olur mu? Baskıyı, işkenceyi, soyup soğana çevirmeyi bir sistem haline getirebilir mi? Eğer getirirse, o zaman eşkıyalar arasında büyük bir çatışma kaçınılmaz olur. Çünkü, onlar ancak gasbetmesini bilirler. Düzen dahilinde sömürü, bunların tabiatına aykırıdır. O zaman iki şey yaparlar; ya durumu daha meşru güçlere teslim ederler (ki, onları da kendi eleriyle yok etmişlerdir.mevcut muhalefet, sözüm ona yeni meşru bir devlet gücü olmak istiyor ama, bunlar daha baştan beri kendilerinin suç ortağı oldular. Muhalefet diye ortaya çıkarılıp yasallaştırılanlar faşizmin suç ortaklarıdır, dolayısıyla bunlar lekeli doğdular, meşru bir güç olmayı kendi elleriyle yitirdiler) ya da yeni işbirlikçi bir güce yerlerini terk ederler. Ama bunların hepsi de düzen içindedirler. Yeni bir generaller darbesi kime karşı yapılacaktır? Darbelerin de tarihsel koşulları vardır. Hepsi de birbirlerinin çıkarlarını suç ortaklığı ile ayarlayan, onaylayan niteliktedir. Yani, 12 Eylül faşizmini göz önüne alırsak, hepsinin emir-komuta zinciri altında uzlaştığı bir sistemdir; dolayısıyla darbe kime karşı yapılacaktır. Herhalde generaller kendi kendilerine karşı darbe yapacak değiller. Bunu kışkırtacak bir sermaye-holding çevresi de yoktur. Çünkü çıkarları uzlaşıyor. Cumhurbaşkanı, başbakan, genelkurmay, diğer etkili generaller ve iş adamları hemen bir masaya gelip “ne çelişkiler varsa çözelim” diyorlar. Şüphesiz her şeyi çözmiyorlar ama, “uzlaşma” noktasında anlaşmışlardır. Dolayısıyla önümüzdeki yakın dönem için

bir darbe olasılığı da yoktur. Ancak “yoktur” derken, “birisi diğerini bastırmaz” demek istemiyoruz. Aksine, bunlar olur, hatta birbirlerinin ayağını da kaydıldılar. Bunlar, yeni bir darbeden ziyade ayak kaydırma, faşist kliklere yer değiştirtme hareketleridir. Ve bunlar, “daha ilerici bir cunta” veya “daha faşist bir darbe” biçiminde değerlendirilemez. Muhalefet de daha baştan bu sistemi yürütmekle mükellef kılınmıştır. Hem bunu görünüşte kabul etmiyor, hem de buna bağlanıp “kanat” diye anılarak sistem, muhalefetin bir alternatif olmasını değil, sağıyla soluyla, hatta TBKP’siyle, icazet altına alınan bütün “sol” örgütleri ve din-şariat taraftarlarının tümüyle mevcut düzene taze kan verip onu sürdürmeyi amaçlayan devrim karşıtı bir blok olmasını sağlamıştır.

Dolayısıyla içten bir çürüme vardır ve sistemi sürdürmek için alternatif üretemez bir konumdadırlar. Alternatif üretmeyi kendi elleriyle sınırlandırdılar; eğer burjuva demokrasisine biraz icazet verilseydi, devlet dışı muhalefete gelişme imkanı tanınsaydı, ortaya belki bir alternatif çıkabilirdi. Demirel biraz öykünmek istiyor, fakat o da çok zor gibi gözükmektedir. SHP baştan beri kendisini devlete bağlı kılmıştır. Dolayısıyla alternatif üretmeye, kendini yenilemeyi daha baştan sakat hale getirmiştir. Böyle olunca da çürüme, istikrarsızlık, ölgün, sahte bir muhalefet ve giderek devletin devlet olmaktan çıkması söz konusudur.

Sosyal-demokrat maskesi altında olsun, icazetli solculuk biçiminde olsun, bazıları, “demokratik bir düzene geçinmiştir”, hatta “Evren’in kendisi bile değişti, eskiden şöyleydi, şimdi böyle oldu, Özal da değişebilir” diyorlar. Bunlar hepsi aslında birer yakıştırma. Düzenin kendi kendini değiştirmesi, aynı şahısların, tepeden tırnaklarına kadar bir karşı-devrim düzenini oturtanların burjuva-demokratik bir düzen gerçekleştirmeleri olası değildir. Türkiye ortamında böyle bir burjuva sınıfı da yoktur. Hepsini çıkarlarını, başta büyük tekellerin, holdinglerin, adı geçen bütün çıkar şebekelerinin çıkarlarına bağlamışlardır. Bunlar yeni bir demokrasi kuvveti olamazlar. Demirel’in dayanacağı sınıf kuvveti, Özal’ın dayandığının aynısıdır. Demirel ile Özal arasında ancak bir klik çelişkisi olayı olabilir. “Aynı sınıfı şu akıllı klik mi yönetir, bu akıllı klik mi” seçeneğinden başka bir durum değildir. SHP’nin, İnönü’nün sözcülüğünü yaptığı sınıf da farklı değildir. Onlar da sosyal-demokrat bir klik olarak daha maskeli bir biçimde ortaya çıkarlar. Eğer bazı sahte, icazetli sol güçlere ihtiyaç duyulursa, onlar da, çıkarları bu şekilde uzlaşanların sözcüsü olmaktan kurtulamayacaklardır.

Burada önemli olan görüntüye aldanmak değil, özde birleşen ve çelişen çıkarları görebilmektir. Bu çelişkiler, kendi içinde bir parçalanmaya, derin bir savaşıma yol açabilir mi? Devrimin eli kulağında olduğuna göre, bunlar, uzlaşmayı sürekli geliştirmek durumundadırlar. Çatlak genişlerse devrimin fişkiracağını bilirler. Bu durum bir-iki örnek daha iyi anlaşılabilir.

Mücadelemizin geniş kesimlerde yarattığı etki önemli devrimci gelişmelere yol açtı ve birçok partinin tabanını da etkiledi. Bu, Çankaya zirvelerinde hemen ele alındı ve çözümlenmeye çalışıldı. Örneğin, artık çok sağ, burjuva liberalizmi bile diyemeyeceğimiz bir biçimde de olsa ulusal soruna bir-iki lafla atıfta bulunmak dahi, sert yasalarla ve SHP içinde de mahkum ediliyor. Demek ki, bu konuda sütte birlik sağlanmış, karar alınmıştır. “Bu durum hepimizin çıkarını tehdit ediyor, tehlikelidir, buna karşı ortak politika lazımdır, eğer karar verilecekse önce genelkurmay vermeli, bu konu Milli Güvenlik Kurulu’nda, işadamlarının düzenlediği Taksim toplantılarında tartışılmalı ve hepimizin kabul edeceği bir sonuca varılmalı, bundan gayrisine kimse kendi partisinde, ordusunda, parlamentosunda, etkili olduğu neresi varsa orada müsaade etmemeli, tespit ettiğimiz politikayı sürdürmelidir” diyerek, bugün önemli bir sorun olarak gördükleri ve hepsinin çıkarına karşı olduğunu bildikleri böylesine bir gelişmeye karşı tavır almışlardır. Örneğin, işkencelere karşı da uzlaşmışlardır; SHP, işkencelerin üzerine bile eskisi kadar gitmiyor. Bu ne demektir? İşkencenin üzerine giderse çıkar birlikleri bozuluyor, dolayısıyla maskeleri düşüyor. Sözüm ona sistemi daha iyi götürmek için, “bunu aramızda ortak bir politikayla halledelim” dedikleri problemlerin görüşüldüğü sistem içi bir istişare mekanizması yaratmışlardır.

Bütün bunlar, kendi aralarındaki çatışmaların, öyle bazı sahte sol muhalif güçlerin sandığı gibi bir eğilim biçiminde de olsa, yine de burjuva-demokrasisi olarak değerlendirilemeyeceğini gösterir. Bunu tersi tamamen gerçek dışı bir hayaldir. Evet bunların çelişkileri vardır, şiddetlidir, yaygındır ama, düzeni tümüyle kendilerinin elinden gitmesine yol açacak kadar şiddetli olamaz.

Eğer devrimin gelişmesi kendisini daha fazla dayatırsa, bunlar birçok konuda hemen ortak bir tavra ulaşırlar. Bunu, kendi mücadele pratiğimiz de zaman zaman göstermektedir.

İşte bütün bunlar bir kez daha gösteriyor ki, düzen kuvvetleri kendi içinde biraz çatışma ve yoğun olarak yozlaşma durumundadırlar. Bunalıma çözüm getiren değil, bilakis bunalımı kışkırtan, toplumu baştan çıkaran, devleti devlet olmaktan çıkaran ve bu anlamda devrimin objektif şartlarını alabildiğine hazırlayan kuvvetlerdir. Bu dönem, eğer sübjektif koşul da oluştursa devrimin adeta bir öngününü, bir arefe gününü temsil eden, bu anlama gelen bir dönem oluyor. Eğer karşılarında güçlü bir devrimci hareket yoksa, bu, istikrarın var olduğu, krizin olmadığı anlamına gelmez; bilakis böylesine bir rejim karşısında ve devrimin objektif şartları alabildiğine olgunlaşmışken, ancak eksik olan bir durumdan, emekçilerin sözcülüğünün oluşmadığından, alternatifinin geliştirilemediğinden, emekçilerin devrim partisini, devrim gücünün ortaya çıkarılamayışından bahsedilebilir.

Biz, bu rejimin geleceğini kestirirken, tamtamına bu karakterde olduğu ve her zaman bir devrimci gelişmenin ortaya çıkmasının zeminini hazırladığı, daha geniş bir objektif temel yarattığı ve kendisine karşı çıkması gereken kuvvetlerin daha fazla tahrik ettiği için, en krizli bir durumu yaşıyor ve geleceği yoktur deriz.

Dolayısıyla, böyle bir rejimin tek alternatif kuvveti, onu yıkacak kuvvet olan devrim kuvvetleridir. Nereden bakılırsa bakılsın, kurtarılmak istenen Türkiye, bir karşı-devrim Türkiye'sidir. İçte ve dışta hayata geçirilmek istenen bütün politikalar, karşı-devrimci politikalar. Bu politikalarda birleşen kesimler, karşı-devrimci güçlerdir. Bu güçlerin oturttukları rejim faşizmdir. Karşı-devrim (faşizm), yaşadığı bunalımın bir gereği olarak, kendi içinde her türlü yozlaşmayı daha da geliştirecek, çürümeyi daha da hızlandıracaktır. Hayat pahalılığı ve işsizlik artacak, yaşamı çekilmez hale getirecektir. Bu durumlar, bundan en çok zarar görenlerin una artık bir yerde “dur” diyecekleri aşamaya kadar sürdürülebilir. Bunun için de temel güç olarak emekçi sınıflar (işçiler, yoksul köylüler, işsizler), şimdilik önemli bir potansiyel muhalif, güç konumdadırlar. Yarınsa aktif savaşılan güç olarak mücadelede yer alacaklardır. Bundan ötürü, Türkiye'nin gündemindeki sorun, karşı-devrimin olası gelişmesi değildir. Zira o, varacağı yere kadar varmış, artık kendisine karşı dikilecek ve kendisinin sonuna getirecek olan gücün gelişimini beklemektedir. Kendilerine karşı olduğu, kuvvet kazandığı, çalıp çırdığı, ezdiği, mahvettiği emekçilerin ne zaman örgütlü bir duruma geçip kendisiyle iktidar savaşımına gireceklerini beklemekte ve bunun korkusunu yaşamaktadır. Onun için, Türkiye halkı açısından sorun, her zamankinden daha fazla dayanılmaz hale gelen baskı ve sömürü ortamına cevap vermek, bunun eylemine, örgütüne yönelmektir. Dolayısıyla demokratik kabarış, devrimci hareketlerin yeniden filizlenmeleri ve en başta da bizim bu yıllara önemli bir devrimci gelişmeyi dayatmamız, onu mümkün kılmamız söz konusudur.

Rejim, kendi açısından ömrünü, bir erken seçim, yenilenmiş bir cumhurbaşkanlığı, hatta parlamento, dolayısıyla hükümet ile uzatmak ister. Bu, onların görevidir. Kendileri için en uzlaşmalı, en ehveni şer konumu yaratmayı esas alacaklardır. Yalnız halihazırdaki yıpranmışlığıyla rejimin 90 yılını aşması çok zor görünmektedir. Ekonomik, sosyal ve siyasal çelişkiler, rejimin iç bünyesinde çok büyük skandallara, patlamalara, birbirlerini harcama ve düşürme olaylarına kesinlikle yol açacaktır. Halkın sosyal ve siyasal muhalefeti çok çok gelişecektir. Hiçbir zaman, bir yıl sonraki istikrarı, bir yıl önceki istikrar seviyesinde muhafaza etmek mümkün olmayacaktır.

Rejimin yaşanan bunalımı önümüzdeki yıllarda daha da derinleşerek devam edecektir. Bu, kendiliğinden oluşarak patlamalara yol açabilir mi diye sorulursa, bunun kendiliğinden gelişmesi zordur deriz. Devrimci, bilinçli bir öncü olmadıkça, Türkiye'nin somutunda bu tip kendiliğindenliklere bel bağlamak doğru değildir. Olsa bile, devrimci bir örgütün önderliği oluşturulup dayatılmazsa, kolay ezilmeye mahkumdur. Dolayısıyla bu olası patlamalarda devrimci bir örgütün önderliği önem taşır ve kaldı ki daha aktif halk muhalefeti de bu tip örgütlerin planlı çalışmalarıyla olur. Ama hiçbir zaman, geçen yıllarda olduğu gibi, sözde istikrar gibi gözükken, gerçekte ise halkın her türlü pasifikasyonu derinliğine yaşadığı, ses çıkaramadığı, alabildiğine vurgunun, suiistimalin, rüşvetin kol gezdiği bir ortama kimse tahammül etmek istemeyecek, bu pasifikasyon aşılabacaktır; bu, kaçınılmazdır.

Devrimin sübjektif şartlarının gelişmesi, devrimcilerin bilinçli iradelerinin bir sonucudur. Özellikle Türkiye’de, Türkiye için doğru bir program, örgütlenme ve mücadele anlayışı geliştirilir, doğru bir geçmiş değerlendirmesi yapılır, yetmeyen ve yenilen devrimcilik yerine yenilenmesi şart olan ve bizim örneğimizde olduğu gibi gelişmeyi mümkün kılan bir devrimci hareketlenme yaratılabilirse, sübjektif koşullarda da epey mesafe alınmış olur.

Fakat şimdilik, bu konuda halk önderliği adına yola çıkanların muhalifliği, eski alışkanlık ve yapılanmalarını aşmış değildir. Geçmişlerinden çok az ders çıkarıyorlar. Ve daha kötüsü de, güncel somut durumları değerlendirip sınıfsal savaşımları geliştirmenin çok gerisindedirler. İdeolojik-politik faaliyetleri kapsamlı bir düzeyde değildir. Örgütlülük ve eylemlilikleri çok zayıftır. Devrimci olmak, demokrat, hatta sosyalist olmak isteyen geniş bir potansiyel olup, kendini böyle sananlar da çoktur. İrili-ufaklı hemen bütün gruplar varlıklarını sürdürmektedirler. Yeni katılımlar olmaktadır. Ama bütün bunların bir muhalif devrimci potada buluşmaları gerçekleşmiyor. Güncelliği doğru tespit eden, karşı-devrime göre devrimin hedeflemesini tam yapan bir örgütlenişe, eylemlilik düzenine kavuşmaktan henüz uzaktırlar.

Biz, onların bu durumlarını daha önce de değerlendirmiştik. 12 Eylül faşizmi bastırırken, buna, bunlarla ortak direniş cephesi biçiminde karşılık vermek istedik. Ancak yetmezliklerini, tasfiye olmuşluklarını görmekten başka bir sonuç alamadık. Kendilerini yenilemekten, direnen anti-faşist bir güç haline getirmekten yoksunlar. Zira yenileme olmadığı gibi, yeni durumu karşılayacak kuvveti oluşturma çabası da yok ve var olan da oldukça noksandır. Yani kendi kendilerini ayakta tutmaktan yoksundurlar. Emekçi sınıfın yeni koşullara göre önderliğini sağlamaktan haliyle uzaktırlar.

Bizim önemli bir süreç olarak açmak istediğimiz dönemi ve “demokrasiye geçiş” dedikleri bir aşamada faşizme karşı oluşturduğumuz silahlı mücadeleyi de, bunlar, güçlü bir biçimde karşılamadılar ve bunun kendileri için sağladığı muazzam olanakları görmediler; çekingen yaklaştılar, “ezilip yok olur” dediler. Dolayısıyla da gereken devrimci tutumu takınmadılar. “Demokrasiye geçiş” sahtekarlığına, kendilerini daha da ön plana çıkarıp halkın devrimci seçeneğini yaratarak karşılık vermeleri gerekirken, bunu yapamadılar veya yapmak istemediler. İşte, “demokrasiye geçtik” denilen dönemde de soruna halen geçmişin bu ağır yanılgıları biçiminde yaklaştılar.

Bu son dönemlerde tekrardan bazıları görüşmek istediklerinde, onlara önerdiğimiz eski doğruların yeni koşullara uyarlanarak bir kez daha söylenmesi oldu. Gün, yine faşizme ve onun temsil ettiği karşı-devrime karşı, devrimi temsil etme ve bunun örgütünü, önderliğini oluşturma günüdür. Biz, kendimiz öncü örgüt olma yerine, ancak Türkiye emekçi halkının müttefiki, yardımcı gücü, destekleyici gücü olarak rolümüzü oynayabilir, bu konuda elden geleni yaparız dedik. Bu konumu bazı gruplarla toplantılar, görüşmeler biçiminde halen sürdürüyoruz. Ama görülen o ki, halkın devrimci seçeneği ortaya öyle kolayca çıkmayacaktır. Her şeyden önce, bütün yönüyle sadece karşı-devrimi tahlil etmeleri değil, (bunu kısmen yapıyorlar), ama daha çok da halkın uygun örgütlenmesini ve bunu öncülüklerinde kendilerini yenileyerek sağlamaları büyük önem taşıyor. Bu konularda örneğimizi izlemelerini salık veriyoruz. PKK’nin öncü gelişmesini kendi koşullarında nasıl yaratmaları gerektiğini, devrimci bir örgütün karşı-devrime karşı ancak bu temelde dikilebileceğini, PKK’de ispatlanan gerçeğin kendileri için de büyük bir çözümleme olduğunu iyi bilince çıkarır ve ancak buna benzer bir çözümlemeyi sağlarlarsa, sağlam bir devrim örgütlenmesine ve bunun önderliğinde kitlelerin eylemine yol açabilirler. Yapılması gereken, doğru devrimci tutumu uygun yöntemlerle Türkiye devrimci faaliyetlerine yansıtmak, gerekirse bu konuda daha özel örgüt birimleri geliştirmek, Türkiye koşullarına uygun tarzda mücadeleyi geliştirecek örgütlülük-eylemlilik ortamını açmaktır. Hiç olmazsa Türkiye’nin devrimci mücadelesi, doğru örgüt ve eylemleri gelişinceye kadar kendi örneğimizi Türkiye’de de örnek olmak kabilinden harekete geçirmek önem taşır. Bu, bir yol gösterme, önu açma görevidir. Zaten kısmen bunu yapmaya çalışıyoruz. Bu, daha gelişkin olarak da önümüzdeki dönemde yapılabilir. Meselemiz, Türkiye’de öncülüğü ele geçirmek değil, bilakis böyle bir öncülüğü ortaya çıkarmaktır. Kendi örnek yapımızı gündemlerine koyarak, kendilerini ideolojik-politik düzeyden tutalım örgütlülük,

eylemlilik yapılarına kadar çözümleyici bir yapıya ulaştırmalarını sağlamaktır. Tarih bugün önümüze böylesine bir görevi de koymuştur. Şüphesiz temel bir görev değildir ama, sağlam bir yedeği yaratmak, uzun vadeli ortak bir mücadeleyi olanaklı kılmak açısından bu yedekliğin harekete geçirilmesinin önemini göz önüne getirerek bu alandaki görevlerimizi dikkatle değerlendirmek gerekir. Ve hiç şüphesiz, Kürdisatn'ın geniş emekçi yığınlarının Türkiye metropollerinde yoğunlaştığını da göz önüne getirirsek, Kürdistan devriminin buradan beslenmesini sağlamak için de böylesine bir görevin önemi daha biraz açığa çıkar. Türkiye ile Kürditan emekçilerinin çalışma düzenleri iç içedir. Bu içiçeliğe uygun olara, hem Kürdistan devrimini yararlandırmak, hem de Türkiye emekçi ve işçi sınıfının devrimci gelişmesine katkıda bulunmak için görevlere daha iyi yaklaşmak yerindedir. Bazı fedakarlıklar yapmak, enternasyonalizmin doğru bir uygulanmasıdır. Bazı anlayışsızlıklar yaşansa da (ki çok yaşıyor, daha da yaşanabilir), yine de doğruları ısrarlı bir biçimde dayatmak görevdir.

Önümüzdeki döneme yönelik olarak Türkiye halkının devrimci demokratik mücadelesine ilişkin perspektif de budur.

Yürütülmekte olan çabaların daha da yoğunlaştırılıp daha çok örgütlendirilmesi, planlamamız içinde anlamlı bir yere sahiptir. Bu yedeği işe iyi koşturmak, genel planlamanın başarıya ulaşmasında önemli bir konumu ifade edecektir. Bunu göz ardı etmemek önem taşır. Ne rolünden daha fazlasını beklemek, ne de bu rolü oynatmamak doğru değildir. Ne kendimizi oranın koşullarına hapsedip her şeyi tamamen Türkiye'nin devriminden beklemek (ki bu eski bir yanılgıydı), ne de kendimizi tamamen oradan koparmak doğrudur.

Bir yandan geniş emekçi yığınlarımızda, diğer yandan iç içe gelişmesi gereken Türkiye devrimci güçlerinden "hatalıdır, şöyledir-böyledir" deyip uzaklaşmak, yürüttüğümüz mücadelenin çıkarlarına uygun değildir. İyi ölçüp-biçerek bu kesimlere rollerini oynatmak, devrimimizin gelişmesinde, özellikle dış yedeklerin kullanılmasında birinci sıraya konulması gereken bir mevzileşme düzeyidir.

Geçmişte, bu mevzi sınırlı kullanıldı. Özellikle sosyal-şovenizm, bunu kullandırmamak için çok çaba gösterdi. Mücadelemiz bunu belli oranda aştı. Günümüzde bu yedeğin kendi mevzisinde, doğru devrimci çözümlemeler temelinde savaşımının sürdürülmesinin önü düzleşmiştir. Sübjektif çabaların, örgüt bilinçliliğinin daha da geliştirilmesiyle bu yedeklik, hakiki rolünü ortaya çıkarabilir, halkların ortak mücadelesinde arzulananı yerine getirebilir.

Kısaca, nümüzdeki dönemde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişme perspektifi çizilirken, Türk faşist rejiminin durumu ve olası gelişmesi böyledir. Buna karşı birincil elden mücadele teması gereken Türkiye halkının devrimci-demokrasi mücadelesi de ancak böyle gelişebilir.

Ocak 1989

TÜRK ÖZEL SAVAŞI VE DEVİRİMİZİN YAŞADIĞI GELİŞME

Türkiye'de rejimin karşı-devrimci niteliği, Kürdistan somutu söz konusu edildiğinde faşist-sömürgeci bir karakter kazanır. Bu, kaynağını Türk egemenliğinin kuruluşundan ve bunu çeşitli tarihi dönemlerde daha da pekiştirip güçlendirmesinden alır. Bunu Osmanlı merkezi feodalitesinden cumhuriyet devralır. Ve buna, kapitalist sömürü sisteminin Türk burjuvazisi eliyle sağladığı gelişmenin sonuçları da eklenerek, Türk kapitalizmini özelliklerine uygun bir Kürdistan üzerinde sömürgecilik şekillendirilmeye çalışılır. Devletin oluşum özellikleri sömürgeciliğin de oluşumunu beraberinde getirir. Türk kapitalizminin bir devrimle gelişmeden faşist bir sömürgeciliğe ulaşımı, daha baştan gerici bir kapitalist gelişmeyi yaşamasından ileri gelir. Dolayısıyla Krüdistan'da uygulanan sömürgecilik de, Türk kapitalizminin bu tarzdaki gelişimine dayalı olarak, feodal dönemdeki sömürgecilikten daha amansız bir gelişmeye yol açar. Türk kapitalizminin alt ve üst yapısıyla yaşadığı her gelişme dönemi, daha katmerli olarak Kürdistan'daki sömürgeciliğin pekiştirilmesine götürür.

12 Eylül faşizminin Kürdistan'daki baskı politikasının esasını bu sömürgecilik oluşturur. Ama, daha fazlası da söz konusudur. Bu da, bu dönemde Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluşa yönelik olarak, klasik bir faşist sömürgeciliğin özel savaş biçiminde ortaya çıkmasıdır. Kökleri yakın geçmişte olmasına rağmen, esas olarak 12 Eylül sonrasında geliştirilen özel savaştır. Artık buna Türk sömürgeciliği demekten çok, yine bir devlet egemenliği demekten de öteye, sığacağı sığacağına sürdürülen bir özel savaş durumu demek ve böyle görmek gerekir. Hiç şüphesiz daha önce de görülmemiş baskıları vardı. Ancak bunu günümüzdekiyle karşılaştırdığımızda, aralarında farklar da vardır. Kürdistan'ın her dönemdeki konumu, uygulanacak baskının da durumunu belirler. Uyanan ve ulusal kurtuluşa yönelen bir Kürdistan ile uykuda, teslim olmuş bir Kürdistan'a uygulanacak baskı düzenleri daha farklıdır. Hareket halinde ve giderek daha da gelişecek olan bir ulusal kurtuluş hareketine dayatılacak baskı, özel savaş sistemidir, aygıtıdır. İşte 12 Eylül'ün de yaptığı budur. Karşı-devrimci niteliğine uygun olarak Kürdistan'da ordusunu yeniden konumlandırmasından tutalım, onun teknik donanımına, örgütlenmesine ve savaş tarzına kadar her şeyi yeni durumlara göre ayarlıyor ve bu çabasından vazgeçmiş değildir. Hareketimizin gelişen durumuna uygun olarak, Türk devleti de kendi özel savaş aygıtını geliştiriyor.

Daha da somutlaştırsak, özel savaş sistemi ilk defa uzun vadeli ve giderek rejimin bütün altyapısıyla buna hizmet etmesine yönelik bir hal almıştır. Türkiye'nin şu andaki iktidarı, başarı sağlamak için özel savaşın tüm gücünü seferber etmekte, bütün iç ve dış politikalarının merkezine bunu oturtmaktadır. Ve tüm toplumsal ilgiyi bunun başarısı için yönlendirmektedir. Ayrıca, ekonomik alandan siyasi kurumlara kadar bütün yapısını gözden geçirerek, buna göre yeniden biçim vermeyi kendisi için bir varlık-yokluk meselesi haline getirmiştir. Kaldı ki Türkiye'deki rejimin karşı-devrimci niteliği, esas olarak Türkiye emekçi hareketinin gücünden ötürü değil, Kürdistan'daki, ulusal kurtuluşun gücünden duyduğu korkuyla gelişmiştir. Adeta Türkiye'nin karşı-devrimi ile Kürdistan'ın devrimi karşı karşıya geliştiklerinden (devrim ile karşı-devrim iç içe gelişir) hem rejim hem de devrim yapısını buna göre şekillendirmeye ve geliştirmeye çalışmıştır.

Özel savaşın diğer savaşlardan farkı vardır. Özel savaş örgütlenmesinin de diğer ordu örgütlenmesinden farkı vardır. Dolayısıyla yeni olanı görmek gerekiyor. Bu, devrimci taktiklerin geliştirilmesinde etkili olur. Halen bu süreç, giderek Türkiye'yi de kapsamına alacak bir biçimde genişletilmeye çalışılıyor.

Son yıllarda Türkiye'de yaşanan gelişmeler, ekonomiden devletin yeniden biçimlenişine kadar tamamen özel savaşa en iyi nasıl cevap verilir sorusuna bağlı olarak şekillenmektedir. Toplumun büyük bir suskunluğa itilmesi, adeta tümüyle düzene muhtaç hale getirilmesi ve diğer tüm alanlarda yürürlükte olan politikalar özel savaşın kazanılmasını amaçlıyor. Bu ne anlama geliyor? Türkiye'nin ekonomik ve sosyal düzeni, özel savaşın gereksinmelerine göre biçim alması anlamına geliyor. Yine üstyapısı (özellikle siyasi yapısı, parlamento, hükümet) tamamen bir emir düzeni içindedir. Bu, kendilerine göre boş tartışmalara girilmemesini, hükümetin kendini politik bir güç olarak görmemesini ve gizli çevrelerde çizilen bu politikaları uygulamakla yetinmesini temel alan ve mahkemelerin de tamamen buna hizmet ettiği bir şekillenıştır.

Kısaca tüm üstyapı kurumlarında da özel savaşa göre (kendilerine hafif bir çeki-düzen verilmesinden tutalım en kapsamlı değişikliklere uğratılmalarına kadar) bir düzenleme içine girilmiştir. Bu yeniden düzenleniş, tümüyle devrimci gelişmelerden duyulan korkuya göre olmuştur. Polis-jandarma-komando-ordu gücünün iç içe geliştirilmesi ve bunun yerel milislerle de tamamlanarak sürdürülmesi (birçok ülkede de benzerini gördüğümüz gibi) karşılarında tehlike olarak gördükleri etkenin gelişimine bağlı oluyor. Ancak bu demek değildir ki, bütün düzenleniş sağlanmıştır. Hayır! Devlet gücü için için bir biçim değişikliğini halen yaşamak mecburiyetindedir. Ordu problemlidir, parlamento-hükümet bir kuruluyor bir bozuluyor, her gün yeni biçimler düşünülüyor ve bunun için de bir esnekliğe ulaşmak isteniliyor. Düzenlerini neden oturtulmamışlığını düşünüyorlar. Tabii yeni gelişmeleri karşılayamamaktan ötürü bu böyle oluyor.

Özellikle Kürdistan'da geliştirilen aygıt, işte bu genel dönüşüm içinde en önemli bir konuma bu nedenle gelmiş oluyor. Devletin Kürdistan'da aldığı biçimleniş yakın dönemde tümüyle yaşayacağı, eğer devrim gelişmeyi sürdürür ve Türkiye'ye taşınırsa, burada devrimci gelişmeden

aldığı sonuçla Türkiye’de de özel savaşı daha değişik bir biçimde uygulamayı (Kürdistan’daki deneyimlerine de dayanarak) geliştireceği anlaşıyor. Daha önceden devletin Türkiye’deki muhalefete karşı oluşan polisi, jandarması, istihbarat kuruluşları yetmezliğe düştü. Bu, Kürdistan’da yeni biçimler olarak geliştirilmek sitendi. Bu sefer Kürdistan’da geliştirilecek kurumlar, yarın Türkiye’de devrim gelişirse oraya da uyarlanacaktır. Daha önce Türkiye’de sosyal çelişkilerin bastırılmasında geliştirilen aygıtlar, nasıl ki Kürdistan’da devrimci gelişme karşısında yetmezliğe düştüyse ve dolayısıyla nasıl ki Kürdistan’da özel bir aygıtı dönüşmeyi zorunlu gördüyse, ileride bu tekrar (özellikle devrimlerin ortaklaşa gelişmesi ile birlikte) genelleştirilmek istenilecektir. Kürdistan’da geliştirilen özel valilik, özel kolordu ve koruculuk sistemini yerel savunma birlikleriyle tamamlamak istediğinde, bu daha çok Türkiye’nin payına düşen kısmı ifade eder. olası devrimci muhalefetin etkilenecek gelişmesi oranında militarizmin giderek aygıtlarını kitlelerin bağrına kadar dayanması, yani bir nevi koruculuk sistemini ortada da geliştirmesi gündeme gelir.

Doğal olarak, Türkiye’de kırsal alandan daha çok şehirlerde emekçilere dayalı bir mücadele söz konusu olduğundan, köy koruculuğu değil, fabrika milisleri ağır basacaktır. Buralarda milislerin geliştirilmesi amaçlanacaktır. Özellikle Batı ülkelerinde örneğini gördüğümüz mahalli milisler, üretimi korumak ve gelişen sınıf mücadelesini bastırmak için devreye sokulmak istenecektir. Daha şimdiden bunun tedbirlerini alıyorlarsa, burada da devrimin gelişeceği korkusundan ötürüdür.

Kürdistan’da yürürlükte olan özel savaş örgütlenmesi biraz daha yetkinleştirilecektir. Özellikle 1989 yılı ve önümüzdeki üç-dört yıl için teknik donanımın geliştirilmesinden bahsediliyor. Ancak yeni teknik araç-gereçler fazla çözümleyici değildir. Yani kendileri açısından niteliksel bir gelişme değildir. Yeniden profesyonel, eğitilmiş jandarma birliklerinden bahsediliyor. Bunlar da istenildiği zaman ordudan zaten devşirtilebiliyor. Ama şimdi, buna biraz daha süreklilik içinde profesyonel bir meslek gibi yaklaşıyorlar. Eskinin o para-militer sivil (MHP türü) örgütlenmeleri, bu sefer jandarma komandosu biçiminde yarı-sivil, yarı-askeri karşı-devrimci birlikler (kontralar) olarak yetkinleştirileceklerdir. Bunlar şimdiden hazır, belki biraz daha eğiterek, sayılarını arttırarak geliştirmek isteyecekler. Ordu birliklerinin en seçkinlerini zaten yerleştirmişlerdir. Bunu biraz daha geliştirmeyi tasarlayabilirler. Kürdistan’da derlemek istedikleri gerici yıllardan beri karşı-devrimci bir güç halinde örgütlenilmiş, bağımlı hale getirilmiştir. Yeniden örgütlendikleri koruculuk vb kuruluşlar nicelik olarak geliştirilebilir. Özel savaşın yeni bir sistemi olamaz. Sistem kendisini bütünüyle kurmuş durumdadır. Ve hatta ondan da öteye, devrimci mücadelenin gelişimi açısından sistem belli bir sınırlandırmaya da uğramıştır.

Fakat, özellikle ekonomik yapıyı özel savaşa göre yeniden ayarlayacak ve devletin bütün sivil bürokratik kurumlarını seferber edeceklerdir. Toplum tümüyle devlete muhtaç hale getirilecek, ajanlaştırma yaygınlaştırılmak istenilecektir. Devletin elindeki bütün maddi olanaklar ajanlık temelinde dağıtılacaktır. Daha şimdiden içine girilen bu süreç, hızlandırılmak istenilecektir. Buna GAP Projesi gibi bazı ekonomik projelerle çözüm getirmek isteyecekler. Açık ki el atacakları bütün bu girişimler, özünde Türk kapitalizminin çapuluna çapul katmaktan başka bir amaç taşımayacaktır. Ve geliştirdikleri kapitalist sömürgeleştirme, savaşın sınıf temelini daha da güçlendirecektir. Ekonomik sömürgeciliği, ne kadar özel savaşa hizmet edecek bir yapıya kavuşturmak ve yeniden buna uygun olarak örgütlemek isterlerse istesinler, bunu,devrimci savaşımın objektif temelini daha da geliştirmekten öteye bir rol oynayamayacağı açıktır. Eski geri toplumsal yapıları ayakta tutarlarsa, o zaman dayanacakları işbirlikçi güçler bu konuda ne kadar çözüm gücü olabilirler? Kısacası, Türk kapitalizminin tekelleri amaçlarıyla Kürdistan’daki ortaçağ kalıntılarının çıkarları hem çelişkilidir, hem de uzlaştırmak istediklerinde halktan daha fazla tecrit olmaları ve hedef durumuna gelmeleri söz konusudur.

Türk burjuva sınıfının, Kürdistan’daki yerel egemen güçleri sosyal temel olarak geliştirmeleri beklenemez. Buna ne Türk kapitalizminin gücü dayanır, ne de politik olarak buna açık bir konumları vardır. Bir otonomiye götürebilecek bir sınıf temelini bile müsaade etmezler. İnkarcılık politikası yürürlükte. Bunlar için Türk gibi olmak, Türk ulusal bütünlüğü içinde gelişmek esastır. Türk gibi düşünen, Türk gibi yaşayan bir Kürtlük, bir işbirlikçilik esastır. Yoksa çok işbirlikçi bir temelde de olsa Kürtlük bakış açısı altında ulusal sorunu gündeme getirmeye şu anda rejim

kapalıdır. Her ne kadar bazı tartışmalar geliştirilmek isteniliyorsa da, bu konuda kesinlikle ikiyüzlüdürler, tartışmalar, kısıtlıdır, yapmak istedikleri açığa çıkartma hareketidir. TC, sorunun henüz otonomici yaklaşımına, özerklik yaklaşımına bile hazır değildir. Ulusal sorunun gerici bir tarzda bile ele alınmasını engelleyici bir tavır içindedir. Kendi içinde şimdilik böyle bir çözüme tıkalıdır ve şimdiki durumda bunu aşacak ciddi girişimleri de söz konusu değildir.

Ancak bazı çevreler bunu dayatıyorlar. Özellikle ABD ve AT, Türkiye'nin kendilerine katılmasını ve ilişkilerin geliştirilmesini istediklerinden, bu sorunu böyle çözmeyi salık veriyorlar. Onlar, katı bir inkarcılık politikasını kapitalizmin çıkarına uygun olmayacağını, bundan devrimin yara görebileceğini belirtiyorlar. Ama, inkarcı politikada ısrar eden Türk rejimine hala bunu kabul ettirebilmiş değiller. Yine bazı Kürt işbirlikçileri, TC'ye böyle akıl hocalığı yapmak istiyorlar. Özerklikten öteye talepleri olmayan bu çevreler, devrim karşısında zorlandıkça, karşı-devrimin temsilcilerine böyle şirin gözüküyorlar. İşbirlikçiler, "eğer bize otonomi verirsiniz, hatta bize çok dar, sınırlı imkanlar tanırırsanız, biz devrimi geriletebiliriz" demeye getiriyorlar. Özellikle bizim devrimci gelişmemiz hızlandığında, bunlar buna biraz fazla umut bağlamışa benziyorlar. Amerika'nın, AT'nin de desteğiyle Türk burjuvazisine bir şeyler kabul ettirmek istiyorlar.

Fakat TC, hala eski politikasından vazgeçmiş değildir. İşbirlikçi politikayı gerici tarzda da olsa Kürt problemine uygulamak istemediği, reddettiği açıktır. Fakat eskisi kadar tartışmayı önleyecek durumda da değildir. Kısır da olsa, lafta da olsa, zaman zaman bazı tartışmaların parlamentoda, basında, gazetelerde geliştirildiğini görebilmekteyiz. Belki bu biraz daha geliştirilebilir. Özellikle devrimci gelişmenin hızlandığı durumlarda bu tip çözümleri bazıları akıl edebilirler. Kürt işbirlikçileri, Türk burjuvazisinin bazı kesimleri, bazı temsilcileri, Avrupa, ABD, ehven-i şer olarak bu çözüme bel bağlayabilirler.

Ama esasta uygulanacak olan, bel bağladıkları politika, yürürlükteki özel savaş politikasıdır. Tamamen faşist ve imhacı nitelikte olan bir politikadır. Yeni politika olarak "demokrasiye geçiş" sorununu kabul etme biçiminde bir yaklaşımları kesinlikle yoktur. Bazen bu tip sözler ediyorlarsa da, bu, safları karışık hale getirmek içindir. Bazı işbirlikçi heveslilere göz kırpmak ve bunları devrimin önünde engel olarak kullanmak içindir. "PKK'ye hayır" şiarıyla mücadelemizin önüne bazı tamponlar koymak içindir, gidişini yavaşlatmak içindir. O halde mevcut durumda var olan gelişme görünürdeki özel savaşın ta kendisidir dersek, bu doğru bir saptama olur.

Buna karşı, Türkiye'deki durumdan farklı olarak, biz Kürdistan'da ulusal kurtuluşu dayattık. Daha doğrusu, özel savaşın bu nitelikte gelişmesinden önce de biz ulusal kurtuluşu dayatmıştık. Başlangıçta Türkiye'nin bazı illerini de kapsamına alan sıkıyönetim Kürdistan'daki sıkıyönetimle aynı düzeydeydi. Ama ne zamanki Türkiye'de sıkıyönetim gereksiz hale geldi (karşılarında savaşacak güç kalmadığı için) ve buna karşın Kürdistan'da ulusal kurtuluş daha da güçlendi, işte o zaman sıkıyönetimi de aşan ve bir savaş hali durumu demek olan özel bir "olağanüstü hal yönetimi"ne geçtiler.

Klasik ordu yönetim anlayışıyla PKK'nin bastırılamayacağı anlaşıncı, ordu kendini özel savaşa daha uygun bir konuma getirmeye çalıştı, buna zorlandı. Bu biraz da sarsıntı yarattı. Hem de ciddi olara. Kısaca özel savaş, bizim ulusal kurtuluş savaşımız içinde, onun bir sonucu olarak, bir karşı-devrimci tedbir olarak ortaya çıkar. Ve bu, anlaşılır bir durumdur. Ulusal kurtuluşun olduğu her yerde sınırlı özel savaşlar geliştirilir. Bizde de bunun ortaya çıkmış olması bir gelişmenin itirafıdır. Kürdistan'a özgü kılınması, Kürdistan gerçeğinin itirafıdır. Ve ha bire geliştirilmek istenmesi, üç-dört yıl sonrasını planlamayı düşünmeleri, kendilerinin bile Kürdistan'daki kurtuluş mücadelesinin gelişme istidadında olduğunu itiraf etmeleridir. Dolayısıyla bu aygıtı güçlendirmeleri, güçlü olmalarının değil, zayıf konumda olmalarının bir işaretidir.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, Kürdistan geneli açısından, ama daha çok da Kuzey-Batı Kürdistan'da Türk faşist rejiminin özel savaşına karşı başat bir öncü durumu yakalamış sayılır. Ulusal kurtulmuş saflarında özellikle ilkel-milliyetçi etkiler ve burjuva reformist etkiler doğru bir mücadeleyle önemli oranda geriletilmiştir. Yine yoğun olan inkarcılık ve işbirlikçilik de geriletilmiştir. Daha çok da savaşın kitlesel temeli hiçbir dönemde görülmemiş bir seviyeye çıkartılmıştır. Daha şimdiden ulusal kurtuluş savaşımız sadece doğru bir rotada gelişmekle

kalmıyor, özel savaşı sınırlandırabilecek, geriletebilecek bir konuma da ulaşıyor. Ulusal kurtuluş savaşımını zayıf düşüren iç etkenleri bertaraf edebiliyor. Daha düne kadar çok iddialı olan bu iç engeller, etkenler gücünü kaybediyor, gerçek yüzleri açığa çıkıyor. Bu da tabii ki ulusal kurtuluş savaşımımızın yeni bir durumunu ifade eder. ilkel-milliyetçi etkiler, işbirlikçiliğe son derece yetkin burjuva etkiler, son sekiz-dokuz yıllık (ulusal kurtuluş mücadelemizin boyutlandığı) süreçte neredeyse silinmiştir. Neden? Çünkü, bir varlık gösterilememiştir. Klasik sömürgecilik en ufak bir işbirlikçi düzenlemeye olanak tanımamıştır. Özellikle Güney Kürdistan'daki ilkel-milliyetçilik, bunda çok büyük bir çaba harcamıştır. Türkiye'ye sığınarak, bu konuda Amerika'yı da devreye sokarak, yalvararak, biraz da şantaj saparak, özellikle de PKK üzerinde nasıl oynayacağını canlı ve alçakça örneklerle somutlaştırmak isteyerek, radikal ulusal kurtuluşçuluğu geliştirmemek için her şeyini ortaya koymuştur.

Türkiye'ye sığınma meselesi, sadece bir faşist rejim karşısında zorlanmalarından ötürü değildir. Belki de daha çok, kendileri için Irak faşist rejiminden daha tehlikeli gördükleri PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesini Türkiye ile birlikte engellemek içindir. Bu kadar insanı harıl harıl Türkiye'ye teslim etmeleri, PKK'ye karşı yapılamak istene bir işbirliğidir. "Türkiye ile sağlayacağımız işbirliği bütün Kürdistan için mezar olur" demişlerdir ve bunu açık beyanlarına da yansıtmışlardır. "Türkiye ile oluşturacağımız çözüm, İran'da da, Irak'ta da uygulanacaktır" diyorlar. Bu ne demektir? Bu, PKK'nin geliştirmek istediği ideolojik, politik, pratik önderliğe karşı tamamen Türkiye ile anlaşılan (dolayısıyla emperyalizmle) ve tamamen bunların hizmetinde ve bunlara uşak bir kesimin Kürtçülük maskesi altında kendi basit şahsi ve hanedan çıkarları için, içine girebilecekleri en kötü duruma girerek, çağdaş ulusal kurtuluş mücadelemizi engelleme durumunda olduklarını göstermektedir.

Daha derinliğine bakıldığında, ilkel-milliyetçiliğin baştan beri radikal bir ulusal kurtuluşun önüne tampon olarak konulmak istendiği ve bunun için beslendiği görülecektir. Bunlar hiçbir zaman radikal bir ulusal kurtuluş hareketine ulaşmak istemediler. İçlerinden bazı öğeler buna yönelmek istedilerse de, gerici feodal-aşiretçi çevreler bunları imha etti. Kesinlikle ne modern bir aydınlanma, ne de modern bir gerilla savaşı asla bu saflarda geliştirilmek istenmedi. PKK'nin 1985'lerden itibaren iyice somutlaştırmak istediği durum, onları dehşete düşürdü. Kırk yıldan beri için için öfkelenedikleri ve saflarında sürekli tasfiye ettikleri bu gelişmeyi dipdiri bir alternatif olarak ulusal kurtuluşa gördüklerinde özel savaş birliklerinden daha azgınca hareket etmeye çalıştılar. Bu, önemli ve yeni bir gelişmeydi. Modern mücadeleyi bastırmak, bunlar için hayati bir sorundu. Bunlara karşı yürüttüğümüz mücadele, bizi son derece öfkeleniren ama, ulusal kurtuluşa verilmesi gereken mücadelenin bir bölümüydü. Daha az zamanda atlatmak için büyük çaba harcandı. Bunların temelleri iyi ortaya çıkarıldı ve yerinde teşhir ve tecritleri yapılmak istendi. Bir de objektif olarak İran-Irak savaşını yaşadığı ateşkes durumu, zaten köksüz olan bu güçlerin tamamen savrulmalarına yo açtı. Dolayısıyla ilke-milliyetçiliğin uzun bir tarihi süre boyunca modern bir ulusal kurtuluş hareketine yönelik tehlikesini aşabildik ve geri plana düşürdük. Bu çabamız tümüyle devrimci savaşımı geliştirmeye hizmet etmiştir. Yalnız Kuzey-Batı Kürdistan'da değil Güney Kürdistan'da da arayış bu temeldedir. Yoğun bir ilgi ve ancak PKK türü bir savaş tarzını çözüm olabileceğine dair inanç güçlenmektedir.

Günümüze doğru gelindiğinde görülüyor ki, ulusal kurtuluş savaşımız önemli bir niteliksel aşamaya da uğramıştır. Çeşitli işbirlikçi çizgileri ve katı inkarcı yapıyı kırmış, sadece bir eleştiri gücü değil, bir savaş gücü olarak da bunların etkinliğini paramparça etmiş, kaçış durumuna sokmuş, halkı çok geniş olarak ulusal kurtuluşa açmış, Kürdistan'ın Güney kesiminde geliştirilmek istenilen ilkel-milliyetçi veya sahte milliyetçi egemen sınıf işbirlikçiliğinin bütün etkilerini ve olumsuz yansımalarını sınırlandırmış ve daha sonra geriletmiştir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ideolojik, politik, pratik önderliğini belirleyici bir konuma getirmiştir. İç gericiliği böylece sınırlandırdıktan sonra (ki, bu iç gericilik özel savaşın önemli bir dayanağı durumundadır), bu dayanağı sömürgeciler açısından fazla gücenebilecekleri bir dayanak olmaktan çıkarmıştır. Şüphesiz Türk sömürgeciliği bu özel savaş dayanaklarını eskiden beri önemli oranda yıkmıştır. (ki, imha politikasının tam zafere ulaştığına inandığı için bunu yapmıştır.) Onlara hiçbir zaman işbirlikçilik

ve otonomicilik yapmak imkanını vermemiştir. Bunun karşılığını şimdi pahalı ödüyor. Yeni işbirlikçi bir sınıfı oluşturması o kadar kolay değildir. Bir Kürt burjuvalığını, hem de Kürtçülük temellinde sağlaması onun için intihardır. Buna yönelmek artık mümkün değildir. Bunu önceden yapması gerekirdi. Ama kendisine çok gücendiği için, inkar politikasını, “ulusal birlik-bütünlük” politikasını tamamen benimsettireceğinden, özümsettireceğinden çok emin olduğu için, böylesine işbirlikçi bir kesime fazla itibar etmemiştir. Bazı ajan kurum ve kişileri ayakta tuttular ama, bunlar da o kadar çürüktüler ki, bir fiskeyle devrilmeleri işten bile değildir. Dolayısıyla sömürgeciliğin bu katı inkarcı politikası çok geniş bir ulusal kurtuluş temeline yol açmak durumunda kaldı.

Ulusal kurtuluş savaşımızın objektif temeli tarihte böyle ifadesini bulduğu için 12 eylül faşist rejiminin genelde toplumun üzerinde yürüttüğü yoksullaştırma, üretim araçlarından koparma, süreci en çarpıcı bir biçimde Kürdistan’da yaşandı ve bugün de yaşanıyor. Bu dönemde topraktan kopma, tarihin hiçbir döneminde görülmemiş boyutlarda oldu. Sadece topraktan kopma değil, yine ülkeden kopartılma, yurtdışına taşıma da tarihin hiçbir döneminde görülmemiş boyutlara vardı. Eski aşiret duvarları, feodal çitler yıkıldı, parçalandı. Bu, karşı-devrimin devrime bir hizmetidir. Ve kendi iradesi dışında, karşı-devrimi yürütürken objektif olarak ve istemediği halde ortaya çıkan durum budur. Toprakta tutmak istese bir türlü, kentte tutmak istese bir türlü, ne orada tutabiliyor, ne de öbür tarafta tutabiliyor. Yurtdışın sürerse, orada da olumsuz sonuçlarını (kendine göre) görmekten kurtulamıyor. Dolayısıyla objektif sosyal temel hiçbir dönemde görülmemiş bir biçimde ulusal kurtuluşa açık hale geliyor. Zaten Kürdistan’daki ulusal kurtuluş mücadelesinin en çok ihtiyacının olduğu zemin de böyle bir zemindir. Bu zemin, bu yıllarda alabildiğine açılmış oluyor. Eğer bugün sürekli gelişen bir kitle desteğinden bahsediyorsak, bu zeminden ötürüdür.

TC’ni, tamamen eskinin aşiretine, kabilesine hükmeden bir yapısı söz konusu olsaydı, ulusal kurtuluş açısından bu kadar kolay gelişme mümkün olamazdı. Mücadelemiz bu yapılara kolay ulaşıyor ve kolayca bu yapıları etkisi altına alıyor. Neden? Çünkü çözülmüş durumdadırlar. Dolayısıyla tam bunların dağılma süreci bizim de aynı zamanda büyük bir birlik atağımızla karşılaşılıyor ve birliğe dönüşüyor. Bu, anlaşılır bir durumdur. Parti tam da bu yıllarda ortaya çıktı; ulusal kurtuluş adımını gerçekçi olarak tespit etti ve emekçi, yoksul, yarı-proleter kesimlerin en çok geliştiği yörelere el attı. Bunlardan hemen destek bulması söz konusudur. İşte günümüzde eskisinden çok daha fazla bu özelliklerin gelişmesinden bahsedilebilir. Başlangıçta daha çok Türkiye’ye yakın bölgelerde durum böyleyken, bugün en ücra köşelere kadar böylesine bir çözülüş vardır. Dolayısıyla biz, bugünkü objektif temeli, ulusal kurtuluşun her zamankinden daha fazla ve hızlı bir biçimde devrimci gelişmeye uğratabileceği bir temel olarak değerlendiriyoruz.

Özel savaşa karşı, devrimci savaşın gelişme evreleri söz konusudur. Parti, savaşı hiçbir zaman bırakmadı. Savaşın kesintisiz olarak devam ettiği bilinmektedir. Daha 1978’lerde mahalli bazı çetelere, faşist kişilere karşı girilen eylemlilikten, 12 Eylül faşizmine, onun “demokrasiye geçiş” aşamasına ve “istikrara ulaştım” dediği aşamaya kadar, bunların hepsine biz savaşı daha da boyutlandırmak karşılık verdik. Parti, bunu kesintisiz ve giderek genişleyen bir biçimde yapmıştır. Bu konular ilgili değerlendirmelerde kapsamlı olarak işlenmiştir.

Görülüyor ki, günümüzde de ulusal kurtuluş savaşımı her düzeyde (silahlı savaşım, siyasi mücadele, iç ve dış alanlarda ve bütün toplum kesimlerinde gelişme durumundadır. Hemen hemen bütün bu alanların olumlu yönde etkilenmesi söz konusudur. Ulusal kurtuluş savaşımının önderliği, Kuzey-Batı Kürdistan’da Türk faşist sömürgeciliğinin özel savaşına karşı geliştirilmektedir. Savaşımız yeni bir aşamaya varmıştır. Ve dolayısıyla buna uygun değişim ve gelişim göstermiştir. Savaşımız bugün sadece doğrultuyu belirlemekle kalmıyor, gittikçe büyük bir uygulama gücü haline geliniyor.

Bütün belirtiler şunu gösteriyor ki, bu doğrultuda özel savaşı karşı devrimci savaşımız gelişebilir. Savaşın gelişebilme durumu birçok belirtide, unsurda ifadesini buluyor. Şüphesiz bunların başında parti gelmektedir; parti güçlenmiştir, günümüze doğru niceliksel ve niteliksel gelişimini sürdürmüştür. PKK’nin yakın geçmişi tüm yönleriyle değerlendirilmiş, hangi temel çizgide öndeliksel gelişimini sürdürdüğü ortaya konulmuştur. Ve bundan hareketle Parti Önderliği yalnız Kuzey-Batı Kürdistan’da değil, bütün Kürdistan’da ve hatta Türkiye’nin devrimci hareketleri

üzerinde büyük bir prestije sahiptir. Bugün önderliği tartışılmazdır ve bu bir öge olarak etkilidir. Gerilla savaşı önemli bir aşamaya vardırılmıştır. Silahlı mücadelenin kesintisiz gelişmesi, gerillanın gelişebileceğine dair kuşkun olmadığı bir konuma ulaşması söz konusudur. Ülkenin bütün stratejik alanlarında bu mücadele biçimini sağlam bir gelişme faktörü olarak değerlendirmek gerçekçidir. Halkın uyanışı ve desteği kesindir. Bir devrim için çok önemli olan halk desteği uyandırılmıştır, harekete geçirilmiştir, devrimi her bakımdan besleyecek halk yığınları parti etrafında yoğunlaşmaktadır. Bu temel faktörlere bağlı olarak uluslar arası durum da eskisi gibi değildir. Kürdistan gerçeği ve ulusal sorunu giderek daha çok tanınmakta ve ilgi görmektedir. Bütün bunların üzerinde ulusal kurutuluş mücadelemizin daha hızlı ve daha sağlam gelişmesi kaçınılmazdır.

Ocak 1989

DÜŞMAN CEPHESİNDEKİ SON SİYASAL GELİŞMELER VE ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZ ÜZERİNDE OLASI ETKİLERİ(*)

Düzen içi güçlerin kendi aralarındaki çelişkilerin çözümünde bir araç olarak gördükleri ve bir nabız yoklaması olarak ele aldıkları 26 Mart mahalli seçimlerinin sonuçları, 12 Eylül faşizmini düzenlenişinin çeşitli açılardan büyük bir gerileme içine girdiğini, ama buna rağmen onun yerini tutabilecek güçlerin ortaya tam olarak halen çıkamadıklarını göstermektedir. Bu anlamda siyasi düzeyde de uç veren bir bunalımın kendini açıkça ortaya koyduğu ve yeni bir dönemin içine girildiği söylenebilir. Ulusal kurtuluş hareketimizin, ortaya çıkan bu dönemi direkt etkilemesi kadar ondan önemli oranda etkilenmesi de söz konusu olacaktır. Denilebilir ki, bu gelişmeler yakın Türkiye tarihinin her döneminde olduğundan daha fazla mücadelemizin etkisi altında ortaya çıkmaktadır. Bunun sonuçlarını her yönüyle değerlendirip en uygun mücadele taktikleriyle karşılık vermemiz gerekmektedir. Dolayısıyla güncel durum değerlendirmesini bu yeni gelişmelerin ışığında yapmakta yarar vardır.

(*)Türkiye’de 26 Mart 1989 tarihinde yapılan yerel seçim sonrası Nisan ayında yapılan bu değerlendirme daha önce Serxwebûn’un Haziran 1989 tarihli sayısında da yayınlanmıştır. Yeniden kısmi bir redaksiyon yaparak buraya alıyoruz. (W.S)

Yenilen “Özal Hanedanı” değil, 12 Eylül faşizmi ve Kemalizm’dir

12 Eylül faşizmi, baş çelişki olarak görüldüğü PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürüttüğü top yekun savaşımı istediği sonuca ulaştırmak şurada kalsın, Türklük tarihinde beklenmedik bir durumla karşılaşmıştır. Özellikle bütün gücüyle örtbas etmeye çalıştığı ve bu temelde sonuç almak istediği bir gerçeğin çarpıcı bir biçimde, hem de savaşı bir kuvvet halinde karşısına dikilip uzun vadeli bir savaş gücü olarak ayakta durmasıyla yüz yüze gelmiştir. Bir de bu durum ortaya çıktığında, içte ve dışta söz verdiği, uzlaştığı ne kadar kuvvet varsa hepsiyle ilişkisi bozulmuş; dolayısıyla yaptığı büyüğü bozulan cadı karısını durumuna düşmüştür. Şimdi herkes soruyor: “Biz sana bu kadar kredi verdik, bu kadar destek verdik. Bize vaat ettiklerini niye gerçekleştirmedin? Kaldı ki, karşıdaki ‘bir avuç eşkıya terörist’ dediğin bir ulusal kurtuluş gücüdür. Bu imha politikasıyla, bu sahtekarlıkla hiç de başarı şansın olmadığı halde, sen ne diye bu sahtekarca, yalancı, çağdaşı politikada ısrar ediyorsun?” Şimdi somut olarak böylesi bir durum söz konusudur. Rejimin sıkışıklığı, Evren-Özal kliğinin en son içine girdiği durum, mahalli seçimlerdeki aşılma durumu bunun en somut ifadesidir. Bugün karşısına çıkan güçler daha dün alkışlıyorlardı, bir an önce başarılı olsun diye her türlü krediyi veriyorlardı. Bunu hem Amerika’sı, hem de Avrupa’sı veriyordu. Ama bugün, “bize vaat ettiğini, belirttiğin zamanda yerine

getiremedin” diye hesap soruyorlar. Özal öyle bir sihirbaz ki, geçen süreçte usta sihirbazlıklar yaptı; toplumu epeyce uyuttu ama, bugün oyunun sonuna geldiği için herkes de onu cadı kazanında nasıl kaynatacağını düşünüyor. Çok ilginç bir noktadır bu. Aslında Özal, mahalli seçimlerin sabahında istifa edip kaçacaktı. Ama yukarıdan, “savaş meydanındasın, istifa, kaçma anlamına gelir. Bundan da baş düşmanımız yara görecektir. Basın toplantısına güle oynaya çıkacaksın; ‘92’ye kadar varım, çekilmeyeceğim, istifa etmeyeceğim, var mı diyeceğiniz” diye konuşacaksın” şeklinde emir geldi. Bu aslında basına da yansıyor, “bazı güçlerin bir yöntemidir” şeklinde yorumlar yapılıyor. “Bazı güçler” dedikleri aslında özel savaş, istihbarat ve ordu güçleridir. Bu güçlerin Özal’a talimatı şudur: “Savaştasın, savaşta ki komutan istifa etmez, savaşın kızgın anında son noktada kellen gidinceye kadar da varım diyeceksin!” Özal’ın kedi gibi bir adam olduğu biliniyor, neden bu kadar cesur davrandı? Tabii bu durumu Demirel “dönek”, İnönü ise “demokrasi düşmanı, diktatör, nasıl başta kalmak istiyor” şeklinde izah ediyorlar. Aslında bunlar hedef şaşırtmak istiyorlar. Bilerek mi veya bilmeyerek mi söylüyorlar; bu, pek o kadar önemli değildir. Biraz dürüst olsalardı şunu çok iyi görürlerdi ki, Özal’a “istifa etme” diyenler Özal’ın kendi hanedanı değildir. Ama her şeyi hanedana yüklemek istiyorlar. Oysa aslında hanedan bir sihirbazlık kurumudur ve ona Türk faşizmi icat etmiştir. Özal’ın öyle gücü yoktur. Ama askerlerin çirkinliğini, faşistliğini, işkenceciliğini örtbas etmek için bütün günahlar bir keçiye yüklenecektir. O keçi de Özal hanedanı oldu. İşte, Turgut, Korkut, Bozkurt, Ahmet, Semra, şu-bu denilerek güya hanedan oluşturulmuş! Gerçekte ise döküntü bir aile. Malatya koşullarındaki bir tefeci, hatta düşkün ailenin birdenbire hanedan durumuna gelmesi neye benziyor? Eğer Roma çağında olsaydık, bunlar bir imparatorluğu ele geçirseydi belki bir “hanedan oldu” diyebilirdik. Tarihte böyle şeyler çıkmıştır. Hatırladığım kadarıyla Çemişkezek’te de böyle bir hanedan ortaya çıkmış. Ama bu, kölelik çağında böyledir. Cumhuriyet çağında, burjuvazinin bu kadar kurumlaştığı, devlete bu kadar hakim olduğu, kralların çoktan beri yerini yasalara terk ettiği bir devlet içinde Özal’ın hanedanlık kurması sahtekarlıktan öteye bir şey değildir. Ve daha çok da emekçi sınıfların asıl düşmanı görmesini engellemek için, hedef saptırmak için, askerlerin o kirli diktatörlüğünü, faşistliğini göz ardı etmek için, “vur abalıya” misalinden veya günah keçisi yaratma türünden bir uşaklığın ortaya salınması olayıdır. Özal, Malatya bezirgan kafasıyla yoğrulmuştur. Biraz daha irdelenirse, özelliği şudur: Bu adam büyüme hırsıyla sonuna kadar dolu, ama çok çarpık. Ailesini birleştirerek oluşturdukları tablo da aslında tam bir döküntüdür. Yani birbirinden beterdirler. Bunlar o durumlarıyla aslında bir yerde Türk kapitalizminin kel başına iyi bir merhem olarak konulmuşlardır. Şimdi her şey bu hanedana yüklenmek isteniyor; sanki yenilen Özal’mış gibi. Hayır, yenilen aslında Özal değil, Evren-Özal kliğidir, geliştirilmek istenilen 12 Eylül faşizmidir, uluslar arası emperyalist sistemin Türkiye’de yükselen son derece hoyrat, şovenist, kan içici, tekeli kapitalizmidir, onun dayattığı faşizmdir. Bu çok önemlidir. Ama Demirel, İnönü, Ecevit gibiler bunları böyle açıkça ortaya koyarlar mı? Açık ki, koymazlar! Onlar her şeyi Özal’ın o hanedanına yüklerler. Bu temelde bir sürü kitap yazarlar ve basını da bununla doldururlar. Bunu olduğu gibi yarın da sürdüreceklerdir. Bu çok tehlikeli bir saptırmadır. Faşizmin kendini gizlemek için başvurduğu çok usta bir oyundur. 12 Eylül faşizmi, sanki yenilmemiş gibi, sanki orduya hiçbir şey olmamış gibi kendini lanse ediyor; Özal hanedanını figüran olarak kullanıp ateş hattında yenilen sanki oymuş gibi bir imaj yaratıyor. Böylece sahte bir yenilgi tablosu geliştiriyor.

Evet, yenilen vardır ve bu sembolik olarak Özal hanedanıdır. Ama gerçekte yenilen, 12 Eylül faşist hamlesidir; 12 Eylül’ün topluma dayattığı, esas olarak da ulusal kurtuluşçu çıkışımıza, hareketimize karşı yürüttükleri özel savaştır. İşte bu savaş başarıya gitmemiştir. Mahalli seçimler bu durumun kısmi bir göstergesi olmuşsa da, aslında bütün sonuçlar henüz bunlar değildir. Herkes bu temelde bazı tahliller geliştirdiği için biz de bu değerlendirmeleri yapıyoruz. Yoksa, savaşın durumuna ilişkin biz çok çeşitli değerlendirmeler yapmışızdır. Bu yeni sonuçları değerlendirirken de diyoruz ki, 12 Eylül faşizminin top yekun savaşımı artık bir kritik döneme gelmiş ve bu dönemde o, önemli oranda kendini yenilmiş ve toplum tarafından desteklenmez durumda görmüştür. Dolayısıyla, ya geri çekilecek ya da yenilgisini kabul edecektir. %20’lere inen oylar aslında halkın ortaya çıkardığı bir protestosudur. Bu açıdan da bu oran hızla ve belki de sifıra doğru

gidebilecektir. 12 Eylül faşizminin dayattığı zorla oy oranını %90'lara çıkartarak kendisini onaylatması ve 83'lerde de kısmen zorla, kısmen de sahtekarlık ve demagojiyle bunu yeniden halka onaylatmasının ardından bu oranın 1989'da %22'ye düşmesi (ki altı ay içinde daha da azalacaktır), onun on yıllık tüm icraatının onaylanmaması olarak değerlendirilmelidir. Rejim, 12 Eylül'ün karşısındaki güçleri tamamen muhalif güçler olarak düşünmeli ve bu muhalefeti de tamamen 12 Eylül'ün düzenlenişine karşı bir muhalefet olarak değerlendirmelidir. Ortaya çıkan sonuç, on yıldır yürütülen savaşın çok ağır faturasının toplumun bütün kesimlerine en acımasız bir külfetle bindirilmesine halkın bir tepkisidir. Bu, yürütülen savaşıma karşı toplumun gözünü yeni yeni açması, "bu savaşın yürütülmesinde benim hiçbir çıkarım yoktur, ben mahvoluyorum" demesi anlamına gelir. Daha bugünden, sahtekarca da olsa Türk-İş, 650 bin emekçiyi kastederek "bıçak kemiğe dayandı, istediğimizi kesin vermezseniz, emekçiler üretimi durduracak" diyor. Aslında bu, şu demektir: "On yıldır bizden aldıklarınızı artık vereceksiniz" veya bir anlamda, "on yıldır yürütülen özel savaşıma bizim verdiğimiz primler yeterlidir!" Gerçekten Türkiye emekçileri, dünyanın hiçbir işçi sınıfında, emekçisinde görülmediği kadar bir ücret gerilemesine uğramışlardır. Kendi yaşamlarını maddi olarak yeniden üretecek bir durumdan çıkmışlardır. Ve yürütülen savaşın yüzünden bu duruma gelmişlerdir. İşte daha şimdiden, en başta da bu emekçilerin dürüst olmayan sözcülerinin de dile getirdiği gibi, "üretim duracaktır, istediklerimizi vereceksiniz" demeleri bir protestodur. Yerine gelip gelmemesi ayrı bir meseledir, ama mühim olan bir dönüm noktasına gelinmiş olduğudur. Demirel'ler, İnönü'ler, "toplum sizi istemiyor, gidin" diyor. Onların da tam söylemedikleri gerçek aslında şudur: "On yıldır bizim kerhen, zorla, şöyle-böyle size verdiğimiz destekle siz toplumu içinden çıkılmaz bir duruma getirdiniz. Çekilin gidin, başka güçler devreye girsin." Amerika ve Avrupa bile, "size bu kadar kredi verdik, borç verdik" diyor. Zaten Türkiye'yi de bunlar ipoteklendirdiler, onu tarihin en büyük bağımlılığına sürüklediler. Bu, çok önemli bir bilançodur. Açık ki bunlar için artık geriye tören yapılması kalıyor. Elbette bunlar Türkiye'de faşizmin bir düzenleniş biçimidir. Türk kapitalizminin yaratmak istediği faşizmin, Turancılıktan tutalım SHP içine kadar, Doğru Yol'dan tutalım Refah Partisi'ne kadar hepsinde tohumları vardır. Birisi kurur, değeri filizlenir. Ama mühim olan, burada orduya dayalı, devlet kuvvetlerine dayalı ve on yıldır tam hakim resmi güç olan faşizmin kuruması, aşılması ve yenilmesi durumudur. Şüphesiz bu, ortaya yeni bir durumun çıkması anlamına da gelir.

Şu açık ki, bizim için ölüm-kalım savaşımı olan bu özel savaşa karşı biz böyle ayakta kalmakla ve hatta kendimizi daha iyi savaşılabir bir konuma getirmekle önemli bir aşamayı geride bırakmış oluyoruz. Savaşı biz belirttiğimiz doğrultuda yürütmekle birlikte, aslında istediğimiz gibi yürütemediğimizi, ama yenilmediğimizi de söyledik. Her ne kadar yenilgili kişiliği defalarca partiye dayatan ve yenilgili kişilikle yaşayanlar çok olduysa da, çizgi olarak ve esas ana hatlarda uygulama olarak parti hareketimiz ve onun öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluşu yenilmemiş; bilakis, TC'nin büyük özelliğini, onun çok kısa süreli savaşa yaklaşımını ve çarpışma tarzını geride bırakarak savaş deneyimi kazanmış ve yepyeni bir dönemin ortaya çıkmasına da yol açmıştır. Özellikle düşmanı şimdiye kadarki savaşa yaklaşım üslubuyla PKK'yi ve onun önderlik ettiği ulusal kurtuluş direnişini yenemeyeceği kanıtlanmıştır. Bu ne demektir? Düşmanın imha veya göçertme ile bin yıldan beri almış olduğu sonuçları PKK önderlikli bir direnişe karşı alamayacağının kanıtlanmış olması demektir. Hem de on yıl gibi muazzam bir zaman süreci içinde ve savaşı top yekun eleştirerek yürütmesine karşın, sonuç budur. Bizim ise, güç kaybetmemiz ve yenik çıkmamız şurada kalsın, daha fazla güç toparlamamız ve birçok alanda yengiyle eş anlamlı gelişmeleri yaşamamız söz konusudur. Tam da düşmanın "bittiler" dediği noktada bir çıkış gerçekleştirir, onu gittikçe derinleştirmemiz, kesintisiz sürdürmemiz ve her bakımdan daha iyi savaşılabir bir konuma gelmemiz söz konusudur.

Düşman, klasik tarzda, yani karşısındakine hayat hakkı tanımama tarzındaki bir savaşımı (ki halen Kıbrıs'ta uyguluyor, başka birçok alanlarda emekçilerine karşı da uyguluyor) artık bize karşı sürdüremeyeceğini sanıyorum kavramıştır. Bundan böyle Türk düşünsel, siyasal ve bütünüyle ulusal yaşamında yeni bir dönemin gelişmesinden de bahsedebileceğiz. Sağcısından solcusuna, faşistinden demokratına kadar tüm Türk ulusal yapısı Kürt ulusal gerçeği karşısında yeni bir

düşünce ve davranış gereğine inanmak zorunda kalmıştır. Sınıf diktatörlüğünü içte yine eski tarzda sürdürme iddiasında güçlü ve başarılı olmasına karşın, bütün dış politikalarında bize karşı yürüttüğü politikanın ilk defa yetmez ve sonuç getiremez olduğunu, geleneksel olarak benzer kuvvetlere karşı yürüttüğü ve elde ettiği başarıyı bize karşı da elde etmekten çok uzak bir konuma düştüğünü görmekteyiz. Bu durum onda köklü bir kendini gözden geçirme zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır. Çok kötü ve hem de uzun vadeli bir savaşla sonuç alamaması, ona mutlaka gerçekleri görme zorunluluğunu dayatmıştır. Bu gerçekleri görmemesi halinde kör bir savaş sürdürecektir ki, kör bir savaş sürdürme olanaklarını elde edemeyecek, destek bulamayacak ve dolayısıyla stratejik bir yenilgi alması söz konusu olacaktır. Şimdi yaptığı aslında stratejik bir yenilgiyi, top yekun bir yenilgiyi yaşamamak için kendisini gözden geçirmedir. Bu kendini gözden geçirme işine biraz başlamışlardır. Kürt sorununu kabul etmekten tutalım, bazı sahte çözümleri şimdiden allayıp-pullayıp gündeme sürmelerine kadar, elbirliğiyle bu durum sürekli geliştiriliyor. Yani emperyalist destekçilerin de yardımı ile, hem kendilerini yeniden gözden geçiriyor ve hem de savaş daha değişik biçimlerde sürdürmeye çalışıyorlar. Ama mühim olan, burada bir yaklaşımın ve bir tarzın yenilmesidir. Ve bu da artık kesinleşmiştir.

Rejim içi arayışlar çözüm olma gücünde değildir.

Sistemin yeni tarzı ne olabilir? Bu kez Türk sisteminde eski katı inkarcılık ve bastırmacılık aynı hızda olmayacaktır. İster 12 Eylül faşizminin yetmezliğinin aşılması ve sonrasında ortaya çıkan yeni gelişmeler, isterse hem yeni ve hem de eskinin el ele vererek kendini restore etmesi biçimine olsun, bu durum nasıl gelişim seyri gösterirse gösterebilir, onlar eskisi gibi bu işleri yalınkat idare edemeyeceklerdir. Dolayısıyla ağır sorunlarla karşı karşıyadırlar. Diplomasilerinden tutalım ekonomik sistemlerine kadar, bütünüyle büyük sorunlarla karşı karşıyadırlar. Yerel seçimler bu sorunların boyutlarını ortaya çıkarmıştır. Krizin her düzeyde olduğu, bir nebze olsun açıklık kazanmıştır. Bu fazla bir şey değildir, güç değiştirme veya dengeleri altüst etme değildir; ama gerçeği açığa çıkarmıştır.

Bunlar yeni bir sisteme nasıl ulaşacaklardır? Bu, öyle kolay değildir. İçine girdikleri bu yeni bunalım dönemine (ideolojik alandan tutalım, ekonomik alana kadar) ne bir anda düşmüşlerdir ve ne de bir anda çıkış bulabileceklerdir. Bu, yılarca sürebilecek yeni bir bunalım dönemidir; hem de daha derin ve çok boyutlu bir bunalım dönemidir. Özal, dış borçları elli milyar dolara, iç borçları ise otuz trilyon liraya tırmandırdı. Ama bunalımı aşamadığı gibi, Türkiye insanını topraklarıyla birlikte dışarıya ipotek etti, içeriye ipotek etti. Sonuç, daha derin bir bunalım oldu. Buna “büyük enkaz” diyorlar; “12 Eylül faşizminin enkazı” diyorlar. Bunu ne İnönü kaldırabilir, ne de Demirel. “Nasıl kaldıracakları belli değilmiş” diyorlar. Bir de bu noktada şunu söylüyorlar: “Gitmeye gidecekler ama, peki yeni gelecek olanlar acaba gemiyi yürütebilirler mi? Daha doğrusu bu enkazı sürükleyebilirler mi?” Büyük çıkmaz buradadır. Şimdi palyatif tedbirlerle belki işi birkaç yıl daha idare edebilirler. Hatta bir-iki dönem daha mevcut ordu bile yürütebilir. Ordunu yönetme gücü daha tükenmemiştir. Yeni darbe bir yönetim gücü olabilir. Ama bunlar gerçekten çıkmazı daha da derinleştirmekten öteye gidemeyeceklerdir. 12 Eylül dönemi zaten bunun böyle olduğunu kanıtlamıştır. İşte bunalımın çok boyutlu olması, bütün toplumu içine çekmesi (ki 12 Mart öncesinden ve 12 Eylül öncesinden çok daha derindir) bu anlamdadır. Şimdi bazı noktalarda uç vermiştir; mahalli seçimler buna açıklık kazandırmıştır. Kuvvetler çatışmaktadır. Herkes on yıllık 12 Eylül faşist rejimine verdiklerini geri isteyecektir. Elli milyar dolarlık dış borç sahipleri var; onlar borçlarını, faizleri ile birlikte geri isteyecektir. 30 trilyonluk iç borç var, onlar da isteyeceklerdir. Bir de ücret sahipleri mutlak anlamda ücretlerin artmasını isteyeceklerdir; hem de enflasyonla aşılmanın çok sütünde. On yıldır verdiklerinin karşılığını memurlar, köylüler isteyecektir. Rejimin bunlara verecek bir şeyi var mıdır? Devletin hazinesi (ki hazine yok, çünkü borçludur) para bastırarak verebilir mi? O, iflası daha da geliştirir; o zaman enflasyon tırmanır, ücretler daha da düşer. Bu daha büyük bir isyana yol açar. İşte çıkmaz burada, tükenmişlik buradadır. Rejim borçlanacağı kadar borçlanmış, toplumdan iliklerine kadar emmiş, zulüm ve işkence ile idare

edeceği kadar idare etmiştir. Ne asma ve kesme ile, ne de başka türlü emme ve borçlanmayla içinden çıkılmaz bir durum söz konusudur. Bu nedenle, bunalımın derinliği ve içinden çıkma şansının azlığı söz konusudur. İçinden çıkma şansının azlığı hangi temelde söz konusudur? tekелci kapitalizme dayanarak, özellikle 12 Eylül faşizminin palazlandırıp adeta taze bir kanla güçlendirme k istediği o holdingleşen kapitalistler vasıtasıyla Türkiye'yi yönetmesi olanaksızdır. Ama yine de bunlar devletin ve toplumun resmi hakim gücüdürler. Öyle kolay kolay yönetimi bırakmayacaklardır. Şimdi her ne kadar Evren-Özal klifi veya 12 Eylül faşizmi baştaysa da, uluslar arası tekellerin ve işbirlikçi kapitalizmin en vurguncu, en talancı, tekелci kesimlerinin bütün çabalarına rağmen, işkenceye rağmen, bunların ciddi düşüşünü önleyemediler. Ki bunlar onun için Özal'a, "sen komutansın, ileri cephede savaşıyorsun, öyle istifa ediyorum deme diye emir verdiler. Adam zavallı; zaten basını yazdığına göre Semra Özal, Ahmet Özal ağlıyorlarmış, "ne olur çekilelim" diyorlarmış. Şimdi bizim içimizde de öyle bazı sahte savaşçılar olabilir. Bazıları öyle ağlamışlardır da. Halbuki çekilmek demek, ölüm demektir. Komutan kaçarsa, birlikleri de arkadan vuru. Nitekim, Güney Kürdistan'da böyle komutanlar çok çıkmıştır, çoğu cezalandırılmıştır da. Bazıları bugün her ne kadar TC'nin çanağında yalanıyorlarsa da, haindirler. Yani savaş cephesini terk eden ihanetle yargılayıp öldürürler. İşte bugün Özal'ın durumu da bu. Onun için gülümsüyor, "çekilmek yok" diyor. Bu, tamamen bir taktik numaradır. Böyle taktik tavırlar, çokça görülür. Onunki de öyledir. Önemli olan, bu rejimi on yılda görülmemiş hunharlıkla, sömürüyle sürdüren güçlerin "kal" talimatına uymasındır. Ki bu konuda aynı akşam Sabancı'nın demecini dinledik; "sürdürecektir, anayasaya göre 92'ye kadar başta kalabilir" diyordu. O da emri almıştır ve vermiştir. Almada ve vermede etkilidir. Bunlar, "bu hükümeti sürdürsün" diyorlar; fakat önemli bir kuvvet kaybına uğradığını ve meşruiyetini tamamen yitirdiğini de biliyorlar.

Şimdi yerine yenisini hazırlamaya çalışacaklar. Yenisi kim olabilir? Bunu ortaya çıkarmak öyle kolay değildir. Eğer bu kesim iktidarı sürdürmek isterse, bunalımın çıkmazı açıkça ortadadır ve çözüm yoktur. Muhtemelen yakın bir dönemde aşılacak, yerine şimdi yenisini hazırlayacaklardır. Yenisi Demirel mi olacak, İnönü mü? İnönü-Baykal ehlileştiriliyor; Demirel, sağın lideri olabilir mi sorusuna cevap aranıyor. Olmasa da yeni bir sağ parti kurulur. Ne de olsa, sağın oy oranı %55'tir. Bu arayışlar çok yoğun. Aynı sınıf temelinde, yeni elbise giydirilerek hükümet değiştirilmek isteniliyor. Lakin gerek Demirel, gerekse de İnönü'yü yeniden diriltten halkın muhalefetidir, tekellerin kendileri değil. Tekellere göre Özal-Evren işi 2000 yılına kadar götürmeliydi. Türkiye bir Güney Kore, bir Japonya olmalıydı. Onların programı budur. Özal'ın da son umudu istikrardır; "eğer istikrar sürerse bir Güney Kore, Japonya olabiliriz" demiştir ve en büyük tekелciler, holdingleciler de bunu destekliyorlar. Her bir sefer yaptığında 300 kişi uçakta yanındaydı. Onlar kendi egemenliklerine bu kadar güçle yaklaşmışlardı. Bunun da 2000 yılına kadar uzatıp, ondan sonra da, "işte bir sistem olduk" diyerek bunu oturtup egemen kılma biçiminde bir planlama ve tasarruf durumları söz konusuydu. Şimdi birdenbire bu kesildi. Bunlar büyük bir sarsıntıyı yaşıyorlar. Açılan gediği tamir etmeye çalışacaklar. Tamir etmek için ise önce, "İnönü-Baykal'ı kendimize daha çok çekip bir-iki yıl için kullanalım" diyecekler. Aynen Ecevit'i 78'de kullandıkları gibi, bunları da bir-iki yıl kullanacaklar, tükendikten sonra da atacaklardır. Eğer bu olmazsa yeni sağ parti denenir. Tabii ki halkın canının çıktığı bunların umurunda değildir. Halk, 12 Eylül faşizmini başından atmak için önemli bir çıkış yapmış, ama kendi sözcüleri olmadığı için ehveni-şer olarak bunlara oy vermiştir. Yani karşısında demokratik bir halk seçeneği, böyle bir halk önderliği olmadığı için bunlara oy vermiştir; yoksa bunları desteklediği için değil. Ama bunlar da faşizmin bir gücüdürler. Faşizmin eski uygulayıcıları ve yeni adaylarıdır. Böyle olunca da halk ehveni-şerci bir yaklaşım içinde eskiyi aştı ki, bu olumlu bir yaklaşımdır. Bunları ise, şimdi deneyecek, ama aslında denenecek yanları da pek yoktur.

Peki bunlar yeni gelişmelere ne kadar karşılık verebilirler? Bir yandan halkın beklentilerine, diğer yandan sermayenin beklentilerine bakacaklar, yani en şoven, en çapulcu tekелcilerin çıkarları ile halkın çıkarlarını dengelemeye çalışacaklardır. Uluslar arası sermayenin çıkarlarıyla halkın çıkarlarını birlikte götürme yolunda cambazlıklara girişeceklerdir. Şimdi bunun hesapları Türkiye'ni gündemindedir. Erken seçim denilen olay, bunu çözüme götürmede bir yöntemdir. Bir

ihtimalle bu yöntemi deneyecekler, bu yöntemle sonuç almak isteyeceklerdir. Bu temelde yeni bir askeri darbe söz konusu olamaz. Açık orduya dayalı yönetim 12 Eylül'den daha fazla başarısızlığa uğrayacaktır. Bu nedenle en son başvuracakları bir çaredir. Onu şimdilik kullanmaya ne zamanları ve ne de olanakları vardır. Dolayısıyla erken seçimle (ki özellikle erken seçime kadar da anlaşılmaya çalışacaklardır) ya sağın Demirel önderliğindeki yeni iktidarını hazırlayacaklar, ya da İnönü-Baykal iktidarını hazırlamaya çalışacaklardır. Ama mutlak olan bir şey varsa, o da çok çeşitli hesapların yapılacağı ve yeni dengelerin oluşturulmaya çalışılacağıdır. Çok dikkatli davranıyorlar. Halkın beklentilerini bir patlamaya dönüştürmemek için ölmeyecek kadar ağzına birkaç damla damlatmak, bu anlamda değer bölüşümünü yeniden gözden geçirerek (ki bu daha çok SHP'nin formülüdür) biraz düzeltmek yoluna gidilecektir. Aslında Demirel daha iddiasızdır, vereceği fazla bir şey yoktur. Ancak SHP'nin de vereceği fazla bir şey yoktur. Çünkü ortada değer diye bir şey bırakılmamıştır. Geçen on yıl büyük bir vurgun dönemidir. Vurgun dönemi, dengeleri altüst etmiştir. Kimden ne alınacaktır? Vurgun dönemi, dengeleri altüst etmiştir. Kimden ne alınacaktır? Almak için devrim gerekir; devrim de SHP ve Demirel'le olmaz; aksine onlar kendilerini devrimi engelleme pozisyonunda görmekteler. Dolayısıyla bunların durumu da öyle köklü bir çözüm değil; devrimci patlamayı önlemek içindir. Halk seçeneğinin zayıflığını ve bu nedenle halkın mecburen kendilerine oy verdiğini onlar da biliyorlar. Halkın bu çaresizliğini kullanarak rejimin ömrünü uzatabilecekleri kadar uzatmayı deneyecekler. Baskı ve işkenceyi belki biraz yumuşatacaklardır; ama kesinlikle devrimci patlamayı önleme gereğine bağlı olarak bunu yapacaklardır. Yoksa demokrat oldukları için, bunalımdan köklü çıkışa aday bir güç oldukları için değil. Çok katı bir biçimde uygulanan rejimin ekonomik, sosyal, kültürel, politik yaklaşımlarını yerine yenilerini oturtmaya çalışacaklardır. Özde bir dönüşümden ziyade biçimde bazı değişiklikleri deneyeceklerdir. Bu değişikliklerin amacı, son tahlilde, bu bunalım döneminde büyük bir devrimci patlamayı önlemeye yöneliktir. Ve bunun için zamanlama çok önemlidir. Daha çok zorla sürdürülen politikaların yerine, "acaba bazı tavizlerle toplumu ne kadar oyalayabiliriz" mantığına dayalı olarak politika geliştireceklerdir.

Bu biçimde politika geliştirme işi ne kadar başarılı olabilecektir? Bir defa bunalım çok köklü ve çok derin olduğu için bazı küçük düzeltmelerden öteye gidemeyeceklerdir. Bunlardan bir devrim kuvveti ve devrimci bir çözüm bekleyemeyeceğimize göre, bunların bunalımı çözmedeki rolleri, sadece bunalımın ömrünü uzatmak olacaktır. Bunalımın ömrü uzadı mı, bu ortamdan beslenecek iki kuvvet çıkacaktır: Yeni temelde bir faşist karşı-devrimci kuvvet ve halkı kurtuluşa götürecek devrimci kuvvet.

Mevcut olan düzenlenmiş faşist kuvvet, savaşmış, önemli oranda yıpranmış ve yenilmiş bir kuvvet olarak geri çekilirken, halkın ise, biraz da tepkiyle, henüz zor bela bunlara karşı öfkesini dile getirmekten öteye giden bir kuvveti yaratmadığı göz önüne getirilirse, görülecektir ki, devlete veya topluma dayalı gerici bazı kuvvetlerin tezgahlanması gündemdedir. MHP yeniden örgütlenmiş ve bazı kritik bölgelerde belediye başkanlığını almıştır. Hatta eskisinden daha güçlü bir biçimde hızla örgütlenen bir güçtür. Refah Partisi de dine dayanarak taban bulan bir güçtür. Bunların Kürdistan'da özellikle ta 1980'lerden beri, MİT raporuna dayalı olarak, bir gerici kuvvet halinde örgütlenilmek istendiğini biliyoruz. Faşist işbirlikçiler, özellikle Kürdistan'daki ulusal uyanışa karşı örgütlenileceklerdir. Bir MİT raporu da bu temeldedir. Dini, Kürdistan'da faşizmin örgütlenilmesinde kullanma çabası vardır. Türkçülük Kürdistan'da zor örgütlenir, ama dincilik rahat örgütlenilebilir. Aşırı Türkçülük daha çok Türk azınlığın olduğu Kürdistan kesimlerinde örgütlenilebilir. Ama din daha çok zemin bulmaya elverişlidir. Dolayısıyla, Refah Partisi'nin daha çok oy alması anlaşılırdır. Onlar da eski tarzda faşistleşmeyi biraz geliştireceklerdir. Kemalist SHP, o eskiden oluşturduğu Türk işbirlikçiliğini biraz daha semirtecek; bize kayışı önlemek için de, "Kürt diline, Kürt kültürüne serbestlik" adı altında sözüm ona biraz izin de tanıyarak kendisine bağlamaya çalışacaktır. En az şansı olanlardan Demirel'in partisi ise, Türk burjuvazisinin klasik partisidir. İktidarı klasik yaklaşımlar içinde sürdürmeye çalışacaktır ama, ordu dahil bütün faşist kesimlerle de işbirliği yapacaktır. Şüphesiz ordu içinde yeni faşist darbeler planlanacaktır. Zaten ordu emir-komuta zincirine göre her an darbe yapabilecek kadar bu işe hazır ve nazırdır. Fakat Türkiye'nin

içinde bulunduğu duruma göre açık müdahale yapmasının yararı bir iken, zararı ondur. İradesi dışında bu hale getirilmiştir. Demek ki, özellikle SHP'ye veya DYP'ye dayalı hükümetler geliştirilirken (koalisyonlar da olabilir), bu arada iki tane önemli kuvvet için için gelişecektir. Bunalımı bu sefer daha katmerli olacak, ister sivil-toplumsal kökenli, ister devlet-ordu kökenli, isterse karmaşık biçimde olsun, böylesi bir faşist kuvvet yeniden geliştirilecektir. İktidara her an darbe ile veya seçimle ya da her ikisini de kullanarak böyle faşist bir kuvvet konabilecektir. Zira, Türkiye pratiğinde seçim veya darbe ayrılığı fazla anlam ifade etmez. Generaller de seçim düzenler, görüntüye aldanmamak gerekir. Burada mühim olan böylesi bir kuvvetin gelişeceğidir. Türk tekelci, holdingci kapitalizminin en çapulcu, en şoven ve en kan içici kesimlerinin, iktidarı sonuna kadar götürme ve iktidardan vazgeçmeme eğilimine bağlı olarak bu kuvvet bu sınıf temelinde ortaya çıkacak ve bunlar, acımasız bir savaşımı görmeden ve bu savaşımında yenilmeden toplum üzerindeki egemenlikten kesinlikle vazgeçmeyeceklerdir.

Madem Özal dönemi sonun başlangıcındadır, o halde sorunu biraz daha derinleştirmekte yarar vardır. Bu olguyu biraz daha derinliğine ele almak bir de şu nedenle gereklidir: Burjuva basın tam bir demagojik yaklaşımla, bu adamın gerçekliğini, ne olduğu ve nasıl ortaya çıktığını gerçekçi yansıtmıyor. Biz, yaptığımız birkaç konuşmada buna değindik. Ve en azından ana hatlarıyla tanımını yapmaya çalıştık. Şimdi dönem sona ererken soruna biraz daha gerçekçi yaklaşabiliriz. Özal şahsında Türkiye devleti ve toplumu bazı yeni özellikler kazanmıştır. Ana hatlarıyla şunlar belirtilebilir: Özal Türkiye'yi emperyalist sisteme daha fazla bağlamıştır. Özellikle ABD emperyalizmine daha fazla bağımlı kılarken, Avrupa emperyalizminin de desteğini nemli oranda almış ve onlara yaranmada da oldukça ileri gitmeye çalışmıştır. Aynı biçimde Türkiye'yi Ortadoğu'nun gerici yönetimlerine daha fazla bağlamaya çalışmıştır. Türkiye'yi ülke olarak, tabii ki onun sömürgesi Kürdistan'ı da, bu odaklara bağlarken, bu paylaşımda zenginliklerini, olanaklarını oldukça peşkeş çekmiş; bir işbirlikçi-tekelci kapitalist kesimi hem yaratmış, hem de onları geliştirmiştir. Bundan dış mihraklar önemli oranda yarar görmüşlerdir. Bu arada kendi hanedanını da biraz şişirmiştir. Özellikle "turizm sektörü" adı altında Türkiye'nin bütün güzelliklerini ve yaşama olanaklarını bu odaklara ve sermaye sahiplerine peşkeş çekmiştir. Yine, insan gücünü görülmemiş bir biçimde bu odakların hizmetine sunmuştur. Adeta, "üzerinde azami sömürüyü birlikte geliştirelim" dercesine Türkiye emekçilerini her tarafa savurmuştur. Türkiye'nin diğer yer altı ve yerüstü zenginliklerini yine bu temelde yağmalattırmıştır. Ülke halkına ise, gerçekten çok az vermiştir. Bilinen ağır borçlarla ülke halkının geleceğini ipotek etmiştir. Ücretlerini çok ileri düzeyde düşürmüş, dolayısıyla eski yaşam statülerini ellerinden almıştır. Ve gerçekten tarihin en önemli bir evresinde Anadolu halklarının varlığını böylesine dışa satma, yağmalatma ve kişiliksizleştirme olayına tanık olunmuştur. Türkiye halkı, her zamankinden daha fazla bu dönemde şekilsiz, kimliksiz, uydu bir halk durumuna getirilmiştir. Özellikle karşı-devrimin pasifikasyon yöntemleri Türkiye insanını oldukça küçültmüş, ekonomik-demokratik haklarına sahip çıkamaz, örgütlenemez, mücadele edemez duruma getirmiştir. Bir de buna faşist, şoven, gerici ideolojilerin beyin yıkama faaliyetlerinin sürekli hakim kılınması eklenince, onu, dünyada çok az rastlanan bir tarzda 12 Eylül faşizmine boyun eğerek ve hatta bu rejimi uzun süre savunan bir konuma da itmiştir. Kim ne derse desin, Türkiye'de kişilikler geçen bu on yılda muazzam yitirmeyle karşı karşıya gelmiş, her bakımdan düşmüştür; ideolojik, siyasal, ekonomik yönden birçok şey kaybetmiştir. Şimdi yeni yeni biraz uyanıyorlar. Çok öfkeliyim ama, on yıl boyunca düşürüldükçe düşürülmüş, her türlü oyunun kurbanı olmuş, her türlü değerlerine el atılmıştır. Halk, "vatan-millet tehlikededir, kurtarmak gerekiyor" yaklaşımı içinde buna biraz da mecbur edilmiştir. Halk açısından durum şimdi çok değişiktir, fakat iş işten geçmiştir. Halk öfkeli, saldırmak istiyor, ama örgütü yok, önderi yok, tecrübesi yok; kimsesiz çocuklar gibi, yarım-yamalak adamlar gibi, yarı felçli durumdadır. Biraz kendine geliyor ama, yumruk sıkacak durumda değildir.

Bütün bunlar en somut ifadesini yine Türk devletini durumunda ortaya çıkarır. Türk devleti, bu dönemde adeta devlet olmaktan çıkmıştır. Her zamankinden daha fazla vurguncunun, talancının, holdingcinin ve de generallerin bir aracı durumundadır. Devletin eskiden o sınıflardan biraz kopuk (tam değil tabii) sınırlı özerkliği tamamen silinmiş, en gerici, en çapulcu çıkar grupları tarafından

parsellenmiştir. Devlet, bu temelde, halk üzerindeki itibarını, meşruiyetini çok önemli ölçüde yitirmiştir. “Devlet baba”, “kutsal devlet”, “ordu-millet” felsefesi, her zamankinden daha fazla bu dönemde maskesini çıkarmış, kimin bir aracı olduğunu, kime hizmet ettiğini ortaya koymuştur. Halk, tarihte ilk defa olarak çıkar ayrılığını sezebilme durumuna gelmiştir. Efsanevi “ordu-millet”, “devlet baba” safatası yıkılmaya en azından çözülmeye uğramıştır.

İşte bütün bunlar 12 Eylül faşizminin ortaya çıkardığı yeniliklerdir. Özal olayı veya Evren-Özal dönemi değerlendirilirken konuya işte bu gerçekler ışığında yaklaşmak gerekiyor. Bunlar topluma bir faşist sitemi dayattılar. Fakat bu ne Musolini, ne de Hitler’e benzeyen, bir nevi şahsına münhasır bir sistemdir. Bunun, ağababalığını, akıl hocalığını ABD emperyalizmi yapmıştır. NATO-Brüksel çevresi de buna dahildir. Generallere bu konuda inisiyatif tanıdılar. Generaller asayişli sağlamakla mükellef kılınırken, yani baskı ve işkence ile toplumu yıldırma görevini üstlenirken, Özal’a verilen rol de, emperyalist tekellerin çıkarıyla yeni yetme Türk tekeli burjuvazisinin çıkarını şahsında en iyi temsil edecek adam olmaydı. Bunu biraz eğittiler ve gerçekten bu anlamda iyi yetiştirilmiştir. Emperyalizmin köpekliğini iyi yapmak için, kulağını sahibinin sesine iyi diken ve efendisi ne söylerse onu hemen anlayan birisidir. Demirel, bu konuda o kadar “anlayışlı” değildir. Fakat Özal, “akıllı”dır. Ve özellikle askerlerin buyruklarını harfi harfine çok iyi anlayıp uygulayan birisidir. Emperyalizm ve ordunun çıkarlarını gereklerini iyi temsil etme kabiliyetinde olduğunu göstermiştir.

Şimdi daha da somutlaştırsak, Özal’ın bir bürokrat olarak bütün hüneri şudur: Emperyalizmin güç odakları, ordu, bölgesel gericilik, Türkiye’nin içindeki en çapulcu, en gözü kara kapitalist vurguncular, vb bunların hepsinin çıkarlarını en iyi bir biçimde ben görürüm, alternatifi ben oluştururum diyor ve ortaya bir “Özal olgusu”, “Özal dönemi”, “başkanlığı”, “hanedanlığı” çıkıyor.

Aslında Demirel bu kadar uyanık değildir. Mesela Demirel, zaman zaman orduyla takışıyor. Herhalde öyle olmasaydı kendisine karşı bu darbeler yapılmazdı. Yine ABD’ye karşı belki Özal kadar duyarlı değildir. Yine Ortadoğu rejimlerine karşı hakeza öyledir. Zaten bunu içindir ki, bu biraz “can sıkı” ve “sen yerine otur, bize daha iyi laf anlayan, söz dinleyen birisi lazım” dediler.

Özal, iyi bir uşaktır ve iyi bir uydu kişiliği vardır. Bu çevreleri en iyi o anlayabiliyor. Tabii bunu yetiştirme tarzına da bağlayabiliriz. Özal, çok silik bir aileden geliyor. Bu ailenin bireyleri çıkarları neyi gerektiriyorsa hemen ona dönüşüm yapıyorlar. Örneğin, anasının da Alevilikten dönme olduğunu söylüyorlar. Bunun ne kadar doğru olduğunu bilemiyoruz ve o kadar önemli de değil, ama ailenin oluşumuna bir örnek teşkil etmesi açısından buna değiniyoruz. Yine bir kardeşi var, ABD’de bir mezhebin maddi ve siyasi gücünü kavramış, hemen gelir gelmez Nakşibendiciliğe özeniyor. Bunu hem siyasi hem de parasal kaynak olarak değerlendiriyor. Parayla siyaset arasındaki ilişkiyi öğrenmişler; din-para-siyaset arasındaki ilişkiyi iyi görmüşler. Velhasıl çağdışı ve çağıçı ne kadar çapulcu, soyguncu yaklaşımlar varsa, bu aile (biraz da okumuşlukları var) onlara ulaşmak doğrultusunda yol kat ediyor. Türkiye’de böylesi yeni yetme bürokrat burjuvalar var. İşte bu yeni yetme bürokrat burjuvaların en iştahlısı, gözü doymazlarından birisi de Özal’dır; yükselme hırsı var, para vurmak istiyor, sermayedar olmak istiyor ve bütün bunlar için de mevkii gerekiyor. Bu konularda midesi alabildiğine çok şeyi yutabilecek cinstendir. Dikkat edilirse bu, daha önceki politikacılar farklı bir tip oluyor. Demirel de dahil daha öncekilerini biraz kendilerine has ve kolay kolay yontulmayan, dönüştürülmeyen özellikleri vardır. Bunun öyle yontulmayacak, dönüştürülmeyecek hiçbir özelliği yoktur. Gerekirse (ki görülmüştür) “ben devrim yaptım” diyor; “Sovyetlerle en iyi ilişkiyi ben kurdum”, “TKP’ yi çağırdım” diyor ve TKP ile de uzlaşmayı göze alıyor. Hatta “Kürçülük” yapıyor! İşte Nurettin Yılmaz vb.ni alıyor, bunlara da “Kürtçü” diyor ve bunlarla uzlaşıyor. Aslında bütün bunlar sahtekarlıktır, fakat Özal’ın midesi de oldukça geniştir.

Burada hemen şunu da ekleyelim: Özal bu kadar yetenekli midir? Hayır! Yetenekli değildir, ama uşaklığı iyi ezberlediği görülüyor. Toplumun faşist bir cendereye sıkıştırılmasında iyi bir alet olacağını toplumun faşist bir cendereye sıkıştırılmasında iyi bir alet olacağını gösteriyor. Bunları birçok yönden amerikan emperyalizmi eğitmiştir. Bilindiği gibi, Amerika’da filmcilik sanayi gelişmiştir. Reagan da bir aktördü ve toplumu o aktörlüğüyle önemli oranda etkiledi. Bu, tesadüf

değildir. Özal'ı da bu konuda biraz eğitmişlerdir. Biraz izledik: Bu aileyi eğitirken, üzerinde oldukça durmuşlar. Her şeye, “bu, Özal'ın, Semra'nın marifetidir” dememek gerekiyor. Toplumun karşısına nasıl çıkacaklarını bunlara harfi harfine ezberletmişlerdir. Yoksa öyle kendiliğinden ortaya çıkan bir aile değildir. Bunlar, Amerika'nın gerçekten iyi makyajlayıp piyasaya sürdüğü figüranlardır. “Yerine göre dini kullanmayı, muhafazakar olmayı bileceksiniz, fakat diğer yandan liberal olacaksınız, özel mülkiyetçi olacaksınız” diye ne kadar ders varsa hepsini vermişlerdir. Bunlar da bunu maymuncasına taklit etme durumunda kalmışlar. Kesinlikle bunlara öyle burjuva liberalleri dememek gerekir. Çünkü, öyle bir durumları yoktur. Bunları en silik, en şahsiyetsiz bir aile olarak da almak gerekiyor. Zaten tekelleri sermaye için de böylesi aile gereklidir. Biraz kişiliği olan birisi, 12 Eylül faşizmine herhalde bu kadar hizmet etmezdi. En iyi hizmeti (özellikle de ekonomik alanda) vermesi için, leblebiyi anıltılarına buyrukları anlaması için böylesine kişiliksizlere ihtiyaç vardı. İşte tepede başbakanlık düzeyinde Özal ve bir köyde de köy koruculuğuna kadar, bütün bunlar böyle örgütlendiler. Toplumun içinde böyle şahsiyetsiz kişiler devlet adamı oldular. Ve bunları da “yeni kadrolar üretiyoruz” diye lanse ettiler. Yeni kadrolar köyde nasıl köy korucuları olarak somutlaşmışsa, tepede de Özal gibi devlet adamları biçiminde somutlaşmıştır. Elbette faşizmden de bundan başkası beklenemezdi. Faşizm, toplumun en döküntü, bukalemun gibi kılık değiştiren, en çıkarıcı kesimlerinin kadrolaştırılması ve toplumun başında örgütlenmesidir de. Ve olan da budur. Şüphesiz daha kapsamlı olarak değerlendirilecek bir konudur ama, ana hatlarıyla faşist rejimin özü budur.

Türk toplumunun askeri ve sivil (sivil de denemez buna aslında) yandaşlarının elbirliğiyle getirildiği noktayı bugün çok iyi görüyoruz. Yerel seçimler bu rejimi tamamen lanetlemiştir. Gerçekten toplum, adeta tecavüze uğramış olmanın öfkesiyle bunlara yönelmek istiyor. Bu, çok önemlidir. Aslında bunlar her düzeyde toplumun namusuyla oynadılar, toplumu aldattılar. Şimdi toplum ayağa kalkmıştır ve “başımıza ne geldi” diye sormaktadır. Emperyalizm, generaller ve içindeki üçkağıtçıların tümü milyarlar vurdular, şimdi çoğu piyasadan tüymek durumundadır. Bunu toplumun başına bu yönetim getirdi ve her şeyini elinden aldı. Yerel seçimlerde halk, oylarıyla biraz buna karşı tepkisini gösterdi. Evren'in de bundan çıkardığı sonuç, “Bir an önce kaybolayım” şeklindedir. Çok iyi biliyor ki, toplum artık kendilerini istemiyor.

12Eylül faşizmi böyle bir savaşımı neden yürüttü ve neye karşı yürüttü? Türk rejimi, özellikle hareketimizin yenilgisine tam gitmek için toplumun üzerine böyle yüklendi. Ancak süreyi aşırı uzattılar. 1990 veya 1992'lere kadar süreyi biraz daha uzatmak istiyorlar. Bununla da daha azalatacakları açıktır. Toplumun zaten geldiği düzey, kesinlikle bunları kabul edemez bir düzeydir. Demirel bile, “halk sizi istemiyor, patlama mı istiyorsunuz? Çekilin” diyor. Bunlar ise, “biz savaş sonuna kadar götürelim” diyorlar. Biraz da savaşın mantığı böyledir. Şimdi Türkiye'nin orta kesimleri de bu konuda biraz kendine gelme durumundadır. Başlangıçta orta kesimlerin bunlara oldukça alet olduğu ve bunları desteklediği bilinmektedir. Yerel seçimlerde ise, artık bu desteğini çektiği ortaya çıkmıştır. Aslında aldatılmışlığını gördü, fakat iş işten geçmiştir. Şimdi bastırıyorlar, “hükümet böyle gidemez, erken seçim şart” diyorlar ama, durum uluslar arası, bölgesel ve Türkiye'nin stratejik konumuna göre ayarlanmıştır. Özal çoktan kaçmaya hazır. Nitekim seçim sonuçlarıyla birlikte Özal, bu yönlü eğilimini yansıttı, ama hemen kendine emir geldi: “Yok, savaş öyle bırakıp kaçamazsın. Biz organize bir kuvvetiz. Sen, boş ver. İstenmiyorsan, mühim değil, biz seni zorla da tutarız. Zaten özünde de diktatörlük vardır. Sen seçimle başa gelmedin ki!”

Gerçekten de Özal'ın öyle seçimle başa gelme durumu yoktur. Generallerin tepeden hazırladığı sahte partilerde (bu partilerin burjuva liberalizmiyle bile ilişkisi yoktur) başa getirilenler yine generallerin tayin ettiği bazı görevlilerdi. Bunlar, Sunalp, Calp ve Özal'dı. Ki Özal için ta Amerika'dan gelip, “bu bizim has adamımızdır, bu da seçime girsin” dediler. Bu, basına da yansımıştır ve doğrudur. Dolayısıyla bir demokratik seçimle Özal başa gelmemiştir; tersine, tayin yoluyla bilye bir göreve atanmıştır. Ama “seçim” adı altında halk uyutulmuştur. Bu, tipik bir emperyalist oyundur, geri bırakılan bağımlı ülkelerde sergiledikleri oyundur. Bu oyun, Türkiye'de daha pervasızca sergilenmiştir. Ama yerel seçimle ortaya çıkan bu istenmezliği, yine de halkın bir hoşnutsuzluğu olarak değerlendirmek gerekir.

Şimdi bunlar, bu noktada muhtemelen bir ayarlama yapacaklardır. Topluma dayatılan faşist arşı-devrimci savaşımın fazla hayırlı olmadığını, toplumu bu kadar cendereye sokmanın sonuçlarının patlamalara dönüşebileceğini, daha çok da bizim yürüttüğümüz savaşımın bir on yılı yediği gibi bir on yıl daha yiyebileceğini ve yine de sonuç alamayacaklarını kavramışlardır. Bu nedenle, ABD'nin ikide bir Kürt meselesine el atması tesadüfi değildir. ABD el atarken, rejimin temel baş ağrısı olduğumuzu biliyor. Burada o katı inkarcı politikayı tehlikeli olduğunu biliyor ve bazı reformların devreye sokulmasını istiyor. Zaten bunu basına da epeyce yansıttılar. Avrupa devletleri de bunu eskiden beri istiyorlar; “bu katı inkarcı politikayla dünya çapında biz nasıl zorlandığımızı biliyoruz, sen karşında büyük bir devrimi alevlendiriyorsun, seni bu politikan büyük bir devrime yol açabilecektir” diyorlar. İşte PKK'nin önderlik ettiği olay da budur. Bunu açık belirtiyor ve “o halde burada bir politika değişikliğine ihtiyaç vardır” diyorlar.

Halkın dilini bile yasaklayacak kadar gaddar, burjuva mantığında bile yeri olmayan bir baskı türüne, NATO'nun itirazına rağmen sürdürülen bir baskı türüne karşı NATO Sekreteri Wörner bile şunu belirtti: “Sizinle tarihte ortak askerlik hatıralarımız var. Birlikte savaştık, sizi sever, sayarız; ama kör ve çıkmaz bir yoldasınız, değişmelisiniz. PKK'nin terörizmine, bağımsızlık hedefine biz de karşıyız. Ama bunu akıllıca yapalım. Kültür özerkliği politikası ile tehlikeyi durdurabiliriz.” Bu da dünya kamuoyuna açıkça yansıtıldı. Şimdi “askerler bu konuda çok sert, ama Özal yumuşak; bazı gelişmeler düşünülebilir” diyorlar. Biliyoruz ki bütün bunlar sahtedir, ama mühim olan devrimin gelişmesini göstermesidir. Devrimin gelişmesiyle birlikte baskı politikasının zararlı olmaya başladığı görülerek, iyi niyet ve reform amacıyla değil ama devrimin gelişmesini engellemenin bir yolu olarak böyle politika değişikliğini hedefliyorlar. İşte içine girdikleri bir durum da budur. ABD, Türkiye’de istikrarsızlığın temel kaynağının “Doğu problemi”, “Kürt problemi” olduğunu ve onun da bizim tarafımızdan bir devrime dönüştürüldüğünü çok iyi biliyor. Bunu bildiği için de, Talabani vasıtasıyla bizleri etkilemeye çalıştı. “Bazı reformlar üzerinde durulabilir” diyerek “Kürt meselesine” müdahale etti. Bu müdahale halen devam ediyor; ABD’ye bazı Kürt örgütlerini çağırıp görüşme yapabiliyorlar. Olasıdır ki, bunu biraz daha geliştirmek isteyecekler. Türkiye’yi de buna er-geç razı edeceklerdir. O bildiğimiz reformcu arayışlar, sağdan-soldan bu konuda ajan-işbirlikçi örgütlenmeleri toparlama arayışı içinde olmaları bunun ürünüdür. Bu durum temelde Türkiye’deki işbirlikçi rejimin istikrarsızlığını bir devrimle sonuçlandırmamak için yöneldikleri yeni yaklaşımlardır. Tutar mı, tutmaz mı; bu, ayrı bir meseledir. Burada bizim iddiamız şudur: Biz, bütün bunlardan devrimi daha da güçlü çıkaracağız. Nasıl ki, katı inkar ve imha politikasına karşı devrimi bugüne kadar geliştirebildiysek, sahte reformist yaklaşımlardan da devrimi daha fazla yararlandıracaktır. İşte yeni gelişmelerin bir boyutu da budur.

Eski tür Türk tarzı ile başkaldırıları, direnmeleri ezmenin PKK gerçeği karşısında tutunamadığının ve sonuç alamayacağının, bunun yerine yeni yaklaşımın geliştirilmesi gerektiğinin mücadelemiz karşısında ayan-beyan ortaya çıkmasıyla birlikte, Türkiye’de yeni arayışlar dönemi başlıyor. Ve bu sürece gerçekten hazırlıksız yakalandılar. Evren-Özal ile örgütlendirmek istedikleri toplum yapısı tutmadı ve aşıyor. Fakat yeni bir iktidar alternatifi de oluşturmuş değiller. Bu nedenle de Özal’a, “yeni iktidar odaklarını biz ortaya çıkarıncaya kadar sen işbaşında kalacaksın; kesinti olamaz, cephe komutanısın ve öyle cepheyi bırakıp geriye çekilmek düşünülemez” diyorlar. Özal’ı bu anlamda tutuyorlar, fakat önemli bir aşınmayla yüzyüzedirler. Cepheler hep fire veriyor. Toplum bunları hızla bırakıyor. Neredeyse ordusuz generallere dönüşecekler; ordunun toplumdan kopuşu, ekonomik-politikanın toplumu tümüyle karşısına alışı söz konusudur. Bu konuda çok sıkıştırlar. Bunalım bütün düzeylerde yepyeni bir aşamaya gelmiştir.

Önümüzdeki dönem ve Başarmamız gereken politik görevler

Yeni bir döneme girildiğinde yapılması gereken işler vardır. Karşıdevrim, yeni darbelerden tutalım yeni faşist hareketlere kadar birçok seçeneği hazırlamak ister. Devrimciler de böylesi dönemlerde devrim seçeneğini hazırlamaya çalışırlar. Toplum, yeni bir faşist seçeneği sessizce

kabul edecek durumda değildir. Bu nedenle, böyle bir şey zayıf bir olasılıktır. Bundan ziyade daha çok gerici yaklaşımlar üzerinde durulması söz konusudur. ANAP temelindeki zoraki oluşturulan ve “dört görüşün birliği” dedikleri faşist bütünlük parçalanıyor. Bu kesindir. Yeni faşist bir birliğin oluşturulması için bunların bütününe sağ bir parti içinde birleştirme senaryosu vardır; ancak bu kolay gerçekleşeyeceğe benzemiyor. Demirel’in bunu tek başına sağlaması da biraz zor gözüküyor. Yani kısacası, yakın bir dönemde uzun vadeli sağ veya faşist bir seçeneğin yeniden topluma dayatılması kolay değildir.

Sosyal demokrat seçenek ise, aslında yanı politikaların sürdürücülüğünü kabul etmesine rağmen, yine de o kadar tam olgunlaşmış değildir. Muhtemelen tekelciler 78’lerde nasıl Ecevit’i kullandıysa, aynı tarzda İnönü-Baykal’ı da kullanmaya çalışacaklardır. Yine bu arada Demirel’i kullanmayı deneyebilirler. Ama bunlar gerçekten geçici, belki de bir dönem için kullanılacak (seçenek de demeliyim) hükümet biçimleri olarak düşünülebilir. Türkiye’deki bunalım böylesi hükümetlerle kesinlikle aşılamayacağı gibi, daha da derinleşecektir. Demirel de gelse, İnönü de gelse bunalım daha da kızışacaktır. Karşı-devrim, faşist seçeneği ordu içinde, devletin bütün kurumlarında, faşist MHP’nin devamı Milliyetçi Çalışma Partisi’nde ve diğer bir sürü yeni oluşumda geliştirmek için çaba sarf ediyor. Özel savaş kurumu, bunların hepsinde dallı-budaklı örgütlüdür. Hemen burada şunu da belirtelim ki, karşı-devrim son tahlilde MHP’nin içinde geliştirilmedi, özel savaşın kurmayları tarafından geliştirildi. Özel Harp Dairesi denilen olay, bir taraftan MHP’yi harekete geçirdi ve yeni bir ad altında örgütlemeye başladı, diğer taraftan da bir kolunu dinci akımlar içinde, Refah Partisi içinde örgütlendirdi. Eğer hatırlanırsa, Demirel hükümeti döneminde İhsan Sabri Çağlayangil bir ara şöyle diyordu: “Altımızı oymuşlar da haberimiz yok!” Kontr-gerilla diye de tabir edilen Özel Harp Dairesi zaten Ecevitlere nefes aldırmadı. Ürkütmek için birkaç defa suikast denemesi de yaptılar. Dizginleri hep ellerinde tutmak için, gerekirse bir günde bile bunları bitirirler. Fakat bu güçler açık yüzleriyle ortaya çıkmazlar; “biz, Özel Harp Dairesiyiz, Türkiye’yi yönetmeye geldik” diyemezler. Bunu Kürdistan’da “olağanüstü hal yönetimi” ile yapıyorlar. Ama bütün Türkiye’de yapmıyorlar; Türkiye’de bunu yapmaları için birçok dengenin altüst olması gerekir. Bunu daha çok gizli yaparlar, çünkü kontr-gerilla, Özel Harp Dairesi gizli bir örgüttür. Gizliliği gayri-meşruluğundan ötürüdür. Devlet içindedir ama, yine de gizlidir. Gizli olmasa toplumun büyük tepkisini toplayacaktır. Onun için de bu daire, faşizmi çeşitli biçimlerde, çeşitli görünümde altında örgütlendirmeye çalışacaktır. Ordu içinden tatalım emniyet dairelerine, işadamlarının içinden tatalım üniversite gençliğine, din kurumlarından tatalım aşırı Türkçü kurumlara kadar hepsinin içine kendi adamlarını yerleştirecek; gerektiğinde ordu darbesi, gerektiğinde seçim oyunlarıyla, koalisyonlarla bir faşist seçeneği hep canlı tutmak isteyecektir. Diğer yandan ara iktidarları da denemeye çalışacaktır. Türkiye kapitalizmi mevcut sözcülerini geçici olarak deneyecektir. Örneğin, sosyal-demokratlar (sahte sosyal-demokratlar diyelim) devrimi frenlerlerse, solu tamamen etkileri altında eritirlerse iktidar olabilirler. Hatta böyle bir görev için iktidar olabilirler. Bu da küçümsenemez bir tehlikedir. Bir Dev-Yol pratiği bunu erkenden göstermiştir. Bugün tümü SHP içinde erimiştir. TKP hakeza erimiştir, diğerleri de erimeye dünden razıdırlar. Örneğin, provokatörler bizi de bu aygıt içinde eritmeye çalıştılar. Başarmış olsalardı, belki biraz zaman alırdı ama, son tahlilde, PKK’yi de “ılımlılık” adı altında Avrupa’da ve zindanlarda eritip, dağlarda çöktikten sonra kalan artıkları SHP içinde eritip düzenin iyi bir aleti haline getirebileceklerdi. Bunu denediler, bu yöntemi kendi pratiğimizde çok iyi gördük.

Demek ki, sosyal-demokratlara bir eritme görevi verilmiş durumdadır. Eğer başarılırsa çok zor olduğu için ve bunlardan daha çok devrim yararlanacağı için (nitekim biz yararlandık), bunlar daha da gerici, tutucu hallere girebiliyorlar ve de zayıflıyorlar. İşte bu durumlarda Demirel’i ve bunları biraz kullanacaklardır. Eğer birisi sağı iyi temsil ederse ve diğer de solu biraz eriterek yürütmeye çalışırsa sermaye bunlara tahammül eder. ama, eğer Demirel döneminde muhalefet daha artarsa, sağın parçalanmışlığı devam ederse onu ikinci plana itebilirler. Sosyal-demokratlar solu eritme görevlerini yerine getiremezlerse, onlar da aşılır. Bu durumda geriye yine iki seçenek kalıyor: Karşı-devrimci faşist seçenikle, devrimci halk seçeneği. Bu durum 1970’lerde vardı, 1980’lere yaklaşıırken de vardı. 1970’lerde devrimcilik biraz gelişti ama, faşizm de örgütleniyordu.

12 Mart'ta bir adım attılar. 1970-80 arasında devrimci dalga bütün noksanlıklarına, yanlışlıklarına rağmen gelişim gösterdi. Buna karşı 12 Eylül faşizmi çok daha planlı, tertipli bir biçimde duruma hakim oldu.

İçine girilen yeni dönem de istikrarsızlığın her düzeyde daha da genişlemesi dönemidir. Devrimcilik biraz gelişecektir. Hatta giderek daha niteliksel bir adım atacaktır. SHP, bunu fazla önleyecek durumda değildir. Yine Demirel de öyle bir burjuva demokrat seçenek olarak Türkiye gündeminde uzun vadeli tutunamaz. Ama hem SHP'ye ve hem de Demirel'e, Hristiyan demokratlarla sosyal-demokratlar gibi Avrupa türü bir muhalefet yaptırmak istiyorlar. Fakat Türkiye koşulları buna fazla kaldıramaz. Dolayısıyla, yine 12 Eylül faşizmine benzer bir deneyim kalıyor; ancak onun gölgesi bile daha gitmemiş ki, yenisi denensin. Zaten on yıl denenmiş, bu nedenle yeni bir darbe, askerlerin güdümünde sivil klikler (en azından 12 Eylül faşizmi tipinde) mümkün gözüküyor. Demek ki, bundan sonra yapılan hazırlıklar biraz daha derinden olacaktır. Fakat yine de belirtmek gerekir ki, faşizmin çok sayıda denemesi olmasına rağmen, toplumu tam kontrol altına almaktan da uzaktır. Daha çok da hareketimizin ortaya çıkmasıyla birlikte halkı kontrol altına alması daha da güçleşmiştir. Son yirmi yıldır devrimci çıkışlara büyük bir faşist dayatma söz konusu olmasına rağmen, tam sonuç alınamadı. Bu çok önemlidir. Devrim, tam ezilmedi. Özellikle PKK'nin devrim bayrağını devralmasıyla birlikte apayrı bir durum ortaya çıktı. Kürdistan birdenbire bir direnme merkezine dönüştü. Kürdistan, günümüzde devrimin geliştiği bir saha oluyor. Bu, ne demektir? Eski karşı-devrimci tedbirlerin önemli oranda boşa çıkması demektir. Gerek orduya dayalı olsun, gerek MHP'ye dayalı olsun, çeşitli faşist klikler, hatta sağ muhafazakarlar, sahte sosyal-demokratlar, Kemalizm'in bütün türevleri sonuç alamıyorlar. Dolayısıyla en gerçekçi olasılık devrimle karşı-devrimin iç içe gelişme gerçeğidir. Orta burjuvazi, özellikle SHP gibi örgütler eliyle biraz pay almaya çalışacaklar. Sahte burjuva demokratisi yine Demirel örneğinde biraz yaşamak isteyecektir. Ama bunların kalıcı, sürekli alternatif olma durumları söz konusu olamaz. Eğer Türkiye için özellikle devrimci seçenek illegal-legal planda güçlendirilirse, (Türkiye siyasal savaşımında, iktidar savaşımında çok önemli bir konumdur) devrimci seçeneğin her zamankinden daha fazla güç kazanması zor değildir. Daha şimdiden bunun belirtileri vardır.

Bu yeni kargaşa döneminde, istikrarsızlık döneminde bizim de daha şimdiden büyük bir atılıma yöneldiğimiz biliniyor. PKK hamlesini gelişim halinde olduğu, günümüzde bu kadar karşı-devrimci savaşımı, özel savaşımı yaşamasına rağmen kendi devrimci savaşımını sürekli kıldığı, geliştirebildiği ortaya çıkmıştır. Elbette böyle bir istikrarsızlık döneminde çok çeşitli klikler dalaşma durumunda kalacaklardır. Unutmayalım ki, bunlar on yıl bize karşı yek vücut savaştlar. Emekçileri bile kuyrukçu yaptılar. İşte bu yeni dönemde bütün bunlar altüst oluyor. Bu mücadelemiz açısından çok önemli bir husustur. Bu dönemde herkes sorunlarının çözümünü dayatacaktır. Orta kesim, SHP, Türk-İş daha şimdiden "üretim duracak" diyorlar. Bu ne demektir? Eski dengelerin altüst olması ve yepyeni bir durumun ortaya çıkması, halk güçlerinin "birlik-bütünlük" edebiyatından çıkarlarını fazla olmadığını görmeleri, TC'nin bize karşı kullandığı bu çok tehlikeli birliğin aşılması demektir. Unutmayalım ki, on yıldır toplumun ezeni de, ezileni de dış dayanakları ile birlikte bize karşı yek vücut oldular; dinden turalım en şoven milliyetçiliğe, ahlaksızlaştırmadan turalım en muhafazakar yaklaşımlara kadar hepsini bu iş için kullandılar. Elllerinde ne kadar silah varsa hepsini toplumun çeşitli kesimlerine dayattılar. Bunun aşılması önemli bir siyasal durumdur. Bu durumda en çok korktukları şey, "bu istikrar gider ve birlik-bütünlük dağılırsa", o zaman kimin sonuç alacağıdır. Kendilerine göre, başkaları umutlanmamalıdır; kendileri yine temel sorunlarda ittifak halinde hareket etmektedirler. Lafta bu mümkündür, ancak toplumun ilgisi parçalanıp on yıldır bir araya getirdikleri ve bir amaca doğru götürdükleri kesimler birbirlerine girince ve hak arar duruma geçince, kolay kolay beraber hareket edemeyeceklerdir. Daha şimdiden ortaya çıkan yeni ve önemli siyasal durum budur. Bu daha da kızışacaktır; dolayısıyla, bize karşı kurulan birliğin ideolojik-siyasi temelde zayıflaması ve dağılması, mücadelemizin oldukça geniş temellerde güçlenmesine yol açacaktır. Ki, bu konuda parti, çizgisi ve uygulaması ile kendini kanıtlamış, çok önemli desteklere sahip olmuştur. Nitekim

80'lerin başında PKK'ye az çok itibar eden halkın, şimdi ezici bir çoğunluğu PKK'yi esas alıyor; PKK'nin o zamanki deneyimi yok denecek kadar azdır ama, şimdi çok güçlü bir deneyimi vardır. Geçmişte dış ilişkisi yoktu, şimdi geniş dış ilişkileri vardır. Geçmişte kırk türlü sol bize karışı savaşıyordu, günümüzde sol adına ortaya çıkanların tümü partimize yekinen müttefik olmak durumundadır. Bütün bunlar, PKK'nin on yılda sağladığı önemli kazanımlar olarak ortaya çıkıyor.

Bu yeni dönemde eğer parti taktiğimiz doğru hayata geçirilirse düşman cephesi giderek aşınacaktır. Düşman kendini daha toparlamadan biz birçok alana, gerillanın korunması ve geliştirilmesi temelinde siyasi müdahale yaparsak, sömürgeci rejimden daha fazla otoriter güç haline geleceğiz. Sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'ni siyasi yapısı ve iktidar savaşımı üzerinde de çok ileri düzeyde bir ağırlık gücümüz olacaktır. Bu ne demektir? Devrimin bu dönemde çok güçlü gelişme şansına sahip olması demektir. Dolayısıyla devrimci seçeneğin şansı her zamankinden daha fazladır. Özellikle Türkiye emekçi seçeneğinin bir demokratik cephe platformunu, demokratik bir halk birliğinin yaratılmasına önem vermek durumundayız. Zaten bu yönlü noksanlık vardır ve bu noksanlığın giderilmesi siyasi savaşımı hızlandıracaktır.

Ülkemiz zemininde özellikle gerilla cephesini güçlendiriyoruz. Gerillanın çok daha geniş kesimleri siyasi mücadeleye çekmesi ve aktif savaştırması söz konusudur. Demokratik bir halk birliğinin yaratılması, devrimci-demokratik halk güçlerini devrimci faaliyetlerin içine daha cesur çekebilecektir. Zaten 12 Eylül faşizminin en büyük korkusu buydu. Bunu önlemek için tüm gücünü seferber etti ve savaşı da bu kadar uzatabildi. İçine girilen yeni dönemde bu olanak artık elinden gitmiş bulunmaktadır. Sömürgeci rejimin temsilcileri bunun etkisiyle derinden derine korku içindedirler. Eğer devrimci seçenek bu temelde kendini iyi hazırlamışsa, yani karşı-devrimin her türlü faşist seçeneklerine, 12 Eylül'ün kalıntılarına, (ki biz bunları önemli oranda aştık, ama hala var, kalıntıları güçlü) sahte sosyal-demokrat seçeneklere karşı kendimizi iyi hazırlarsak, ne karşı-devrimin terörüne, ne de sosyal-demokratların sahtekarlıklarına aldanmazsak (reformculuğu önemli oranda dayatabilirler), reformculuğu da devrimin hizmetinde iyi kullanırsak, görülecektir ki, iktidar savaşımında devrimci seçeneğin şansı daha fazla olacaktır. Devrimci seçeneğin iktidar üzerindeki ağırlığı, hakimiyeti kesinlikle artacaktır.

Peki, nihai zafere kadar gidebilir mi? Onun için kahin olmaya gerek yoktur. Onu, günlük devrimci pratiğin peş peşe başarılı gelişmesi belirler. Ama şansının yüksek olduğu da tartışma götürmez bir gerçektir. Karşı-devrimci faşist seçeneğin tam zafer kazanma şansı yoktur. Aslında baştan beri Türkiye'de Güney Kore faşist modelini denediler, ama başaramadılar. Bütün ordu müdahalesiyle başarısız olan bu seçeneğin önümüzdeki dönemde başarılması zor gözükmektedir. Bunlar, iktidar savaşımını bırakmayacaklardır. Daha çok tutunmaya, daha fazla mevzi kaybetmemeye güçlü bir devrimin gelişimini engellemeye, mümkünse bazı uzlaşmalarla ömürlerini uzatmaya çalışacaklardır. Tam hakimiyet sağlayabilmeleri için en başta ulusal kurtuluş savaşımızın ezilmesi gerekiyor. Mücadelemizin ezilmesinin olanaksızlığı ortaya çıktığına göre, reformlara daha da ağırlık tanımaları, dolayısıyla Türkiye'nin de yakın gündeminde faşist seçeneğin tam zaferinden ziyade bazı reformlarla durumu kurtarmak çabası önem kazanacaktır. Bu konuda kararsızlık içindedirler. Çünkü reformcu yaklaşımların hep derime hizmet edeceğini düşünüyorlar. Bu açıdan da üzerimizdeki ağırlık daha fazla artırılacak; ve "biz reformları vermeye hazırız, komünist partisine yasallık tanıyacağız, Kürt meselesini serbestçe tartışılmasına, kültürel özerkliğe, hatta otonomiye bile evet diyeceğiz, fakat Demeklesin kılıcı gibi başımızda duran bu PKK belası olmasa bunlar mümkündür" diyecekler. İşte o zaman bizim, bu gelişmeler karşısında partimizin varlığını çok iyi korumamız, geliştirmemiz, olası reformist gelişmelere çok ustaca yaklaşmamız gerekir. Çünkü PKK, zor gelişen bir harekettir. Yoğun zorluklar içinde demokratik savaşımı sürdürüyor ve faşizme karşı direnebiliyor. Dolayısıyla onun taktik ve stratejik düzeydeki bütün yaklaşımlarında adım adım kazanmayı çok iyi bilmek, değerleri korumayı çok iyi sağlamak, ne çok sert, ne de kuyrukçu yaklaşmak önem arz eder. Yani reformlara karşı, hem "bütünüyle karşıyız, ezer-geçeriz" diyen anlayış ve hem de "varız, çok doğrudur, yıprandık, bize bir reform şansı çıkmıştır, hemen yapışalım, ruhumuza kadar kendimizi reformculuğa batıralım" diyen anlayış tehlikelidir. Mücadelemizi zorlayabilecek her iki tehlikeli anlayış da ortaya çıkabilir. Zaten kuyrukçu

yaklaşımlar, küçük-burjuva reformistlerinde mutlak anlamda hakimdir. Küçük-burjuva reformistleri bir kültürel özerkliğe her şeylerini verebilecek yapıdadırlar, hatta bir af çıkıp, “serbest gelin” deseler, bir gazete çıkarsalar, serbest bir-iki türkü söyleseler örgütlerini de, her şeylerini de çoktan dağıtmaya hazırdırlar. Otonomiye doğru dürüst savunabilecek güçleri bile yoktur. Bunlar reformist yaklaşımlara alet oluyor ve peşi sıra birçok devrimci değeri de eritmenin pervasızlığını, tehlikesini yaşıyorlar. Bunlar için bu tehlike daha büyük bir olasılık olarak vardır.

Partimiz saflarında, partimizin ideolojik-politik düzeyi göz örneği getirildiğinde PKK’yi reformist bir güce dönüştürme şansı çok azdır. Yalnız bu, partimiz üzerinde bunun denemesini hiç yapmazlar anlamına gelmez. Tersine, Avrupa üzerinden yoğun denemeler yaptılar. Özellikle “demokratik, ılımlı PKK’yi yaratma savaşımının bir parçası olarak ortaya çıkan son provokatörün pratiğinde görülen olay, çok palanlı bir biçimde partimizi bir “ıslahatçı örgüt” durumuna dönüştürmek çabasıdır. SHP içinde de “Doğulu parlamenterler” adı altında ortaya çıkanların özel olarak bu işlere hazırlandıklarını bilmek gerekiyor. PKK’yi düzen içine çekmekte SHP’yi iyi bir alet olarak düşündüler ve bunun için de onlarla çeşitli bağlar içinde olanları PKK’nin içine sızdırarak, PKK’nin çizgi düzeyindeki devrimciliğini aşındırmak, “görüş farklılıklarımız vardır, sorunlar vardır, PKK’ye evet Önderliğine hayır, PKK biraz daha yumuşamalıdır” tarzındaki sahtekarlıkları geliştirmek istediler. Fakat bilindiği gibi, önemli oranda teşhir-tecrit ve tasfiye oldular. Belki yeni denemeler ortaya çıkarabilirler ama, ona karşı da partimiz son derece hazırlıklıdır. Özellikle yaşamış olduğu yüksek tecrübeden ötürü bu tip gelişmeleri daha belirti halindeyken görüp mahkum etmesi işten bile değildir.

Sekter yaklaşım (ki bu, bizi daha çok tehdit ediyor) kitle ilişkilerinde, özellikle de birçok eğitim-örgütlenme faaliyetlerinde etkisini sürdürmektedir. Mücadeleyi halka bağlamama, yeni örgüt biçimleriyle zenginleştirmeme, dar bir grup halinde kalma, bu politikayla fazla ilişkiyi geliştiremememe, geliştirilen ilişkilere cevap veren bir devrimciliğe ve bir politik esnekliğe ulaşma biçiminde karşımıza çıkıyor. Halbuki, politik yönden alabildiğine esnek olmalıyız. İdeolojik katılık kesinlikle dar politik görüşlülüğe dönüşmemelidir. Her türlü kuruma-kuruluşa girebilmeli, burjuva partilerinden tutalım tabanlarına kadar her tarafa girmeyi becermeliyiz. Türkiye devleti bazı reformlarını dayattığında, o reformlar içine hemen sızılmalı ve o reformlarla bağlantılar kurulabilmelidir. Bağlantıların kurulması demek, “reformlar içinde yutulacağım” anlamına gelmez. Tersine “o reformcu yaklaşımların devrimin hizmetinde kullanılmasını bileceğim” demektir. Bu konuda Lenin’in çok iyi bir yaklaşımı vardır. Bunlarla uzlaşmada ustadır. Lenin döneminde içine girilen uzlaşmacılık doğrudur, fakat tehlikesi de vardır. Tehlikesi de “kullanayım” derken “kullanılma” durumuna düşmedir. Eğer bu tehlikeye karşı çok uyanık davranılırsa, reformcu bir yaklaşım geliştiğinde gider bizzat ilişki de kurarız, görüşmeler de yaparız, hatta bu yılları da alabilir. Unutmayalım ki, böyle bir uzlaşma zeminini biz de yakalarsak bundan devrimi yararlandırırız. Bu hususta bir gazeteci görüş sormak istediğinde biz, “sizinkiler böylesi gerçekleri tartışmaya varlarsa, buna hazırız” dedik. Çünkü, biz kendimize güveniyoruz. Kendisi bir gafildi. Nitekim daha sonra görüldü, “siz silahtan ve terörizmden başka bir şey tanıımıyorsunuz” denildi. Hayır, ne alakası var! “Sizin ordunuz dursun, biz de silahları kullanmayalım, buna hazırız” dedik. Bunu kabul etmeyeceklerini biliyorduk ama, özellikle, “PKK silahtan başka şey düşünmez, politik yöntemlere itibar etmez” iddiasını boşa çıkarmak için açıklama yaptık. Ama onlar kamuoyuna yansıtmaya cesaretini bile gösteremediler.

O sıralarda ortaya çıkan provokatör, “bağımsızlıktan taviz veriliyor” diye sözüm ona veryansın etti. Halbuki kendileri her şeyleriyle kırk bin kere düşmana bağlıdırlar; bağımsızlık düşüncesini zerresi ruhlarında yoktur. Fakat, bu soruna ustaca yaklaştığımızı, ufak bir uzlaşma arayışı içine girdiklerinde bizim bunu nasıl kullanacağımızı anladılar. Bunu için hemen tümü derhal çekilerek o bildiğimiz numaraların içine girdiler.

Politik görüşme yöntemini veya politik esnekliği iyi kullanmak önemlidir. Yarın çok çeşitli uluslar arası güçlerle, özellikle Sovyetlerden tutalım ABD’sine, AT’ sinden tutalım diğer çeşitli güç odaklarına ve birtakım basit küçük gruplara kadar görüşmeler olur, uzlaşmalar olur. “Görüşme yoktur” ilkesi yanlıştır; görüşme vardır ama, görüşme boyun eğmek değildir, görüşme kullanılma

değildir. Ben şu anda en yaramaz yaratıkla da ilişkiye girsem kendimi fazla ezdirmem, tersine güçlü çıkmanın yolunu bulurum. Burada yaptığın görüşmede hedef, örgütünü ve anlayışını güçlü çıkarmaktır. Günümüzün devrim dünyasında bu, halen geçerliliğini koruyan bir ilkedir. Salt devrim teorisi tek başına yeterli değildir. Sürekli ilişkisizlikle ve salt askeri yöntemlerle dünya kapitalizminin devrilemeyeceğini Sovyet deneyimi ortaya koymuş ve uzlaşmaya girmiştir. Ama büyük bir uzlaşma dalgasına kapılmıştır. Bu uzlaşma sosyalizme ne getirecek, ne götürecekti? elbette bu uzlaşmanın hem vereceği ve hem de götüreceği çok şeyler vardır. Uzlaşmaları Lenin de kullanmıştır. Kuruşçev de kullanmıştır. Birisi sosyalizmi kurmuş, birisi sosyalizmden çok taviz vermiştir. Günümüzde ise Gorbaçev uzlaşmalar dönemini yaşıyor. İçine girilen dönemde reel sosyalizmin birçok gariplikleri de olabilir, devrimin yargılanması da söz konusu olabilir. Bütün bunlara bakıp, hiç uzlaşma olmamalı demekten ziyade, uzlaşmalardan devrimin nasıl yararlandırılabileceğini ortaya koymak önem taşıyor. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde ulusal sorunda, hatta demokrasi sorununda olası bir yumuşamaya girdiklerinde, durumu çok iyi kullanmak, görüşme yöntemlerine, siyasi yöntemlere oldukça ağırlık vermek kaçınılmaz bir zorunluluktur. Ama bütün bunları yaparken de, örneğin bir silahlı devrimci savaşımızı daha da güçlendirmek, nicelik ve niteliğini geliştirmek, bunu için de adeta elinin uzanabildiği her yerde devrimi tamamen dengeli yararlandırmak, büyük bir ustalıkla ilişkileri geliştirmek önem taşır. Bu, bizde daha somut olarak kendi kitlelerimizin örgütlendirilmesine yönelik de böyledir. Kendi kitlemizin siyasal cephesini geliştirmeden gerilla cephesini tam olarak geliştiremeyiz. Kitleler içinde cephe çalışması demek, uzlaşmacı yaklaşımı ustaca uygulamak demektir. Çok çeşitli unsurlara, aileleri, kabileleri dönemin çıkarları etrafında uzlaştırmasını bilmek demektir. Bu konuda çok usta olmak, bilinçli hareketin sahibi olmasını bilmek demektir. Herkese öncü çalışmasını dayatmak doğru değildir; doğru olan, cephe çalışmasını toplumumuzun her kesimine dayatmaktır. Bu, yapılması gereken, önümüzde duran temel görevlerimizden birisi durumundadır. Bu anlamda cephe çalışması demek, az sayıda insanın kadrolaşmasıyla halkın cephesel örgütlenmesini farkını görüp, uygulamasını bilmek demektir. Hele hele ordu inşasının daha da farklı bir olay olduğunu bilerek rolünü ona göre oynatmak demektir. Biz kendi halkımız içinde bile doğru dürüst uzlaşmaları yürütemezsek, yarın TC hükümetleri ile bir görüşmeyi yönetmede teslimiyete kadar gitmek işten bile olmayacaktır. Hele bu kültürle, Kemalizm'den bu kadar etkilenmiş yapılarla bu son daha da kaçınılmaz olur. Onun için de bu konuda oldukça hassas davranmaya çalışıyoruz. İşte partimiz saflarından bazıları gittiler, sözüm ona bazı ağalarla, ilkel-milliyetçilerle ilişki kurdular. Ve sözüm ona bunlar partimizi temsil edenlerdi. İlişki adı altında neredeyse bütün partiyi peşkeş çekeceklerdi. Üstelik bunu iyi niyetlerine göre, sözde “daha fazla parti çizgisine sahip çıkıyoruz” adı altında yaptılar. Sözüm ona ağalardan yararlanacaklardı. Ama o ağalar kendilerini kullandılar. Ve çoğu militanımızı mahvettiler. Bu, şu anlama geliyor: Basit uzlaşmalardan bile yararlanmasını bilmeyenler çok önemli konularda vatani da satarlar. Bizim direkt müdahalemiz olmasaydı, PKK'nni yerinde çoktan yeller eserdi. Ki bazı provokatörler bunu belirtiyorlardı da. Eğer biz bulunduğumuz zeminde işleri biraz kontrol etmeseydik, çoğu KDP ile birlikte Türkiye'ye teslim edilmişti. Nitekim o dönemlerde 5-10 kişi Türkiye'ye teslim edildi. Müdahalemiz olmasaydı, öldürülenler öldürülecek ve geriye kalanlar Türkiye'ye teslim diledi. İşte o zaman da bütün parti teslim edilmiş olacaktı. Biz bu durumları birkaç yıl öncesinden görüp uyarlamıza rağmen, sözüm ona bizden yetki alanlar sanki otoriteleri ellerinden alınmış gibi, partiye karşı diklenmeye başladılar. Oysa ki en güzide değerlerimizi emirlerine verdik. Fakat adamlar önderlik nedir, politika nedir bilmiyorlar. Adeta kendine sevdalının biri, tam bir amatör veya önderlik sanatında sürekli yemeye, içmeye aşına edilmiş bir çocuk, şımarık bir çocuk gibi saflarımızı toz duman etmeye çalıştılar. Ancak zor bela bunların yakasından tutarak, gerçekler budur dedik. O zamanlar müdahale etmemiş olsaydık, bunların çoğu TC'nin malı olmuştu veya vurdurulmuştu. Bizim teoride çok güçlü dediğimiz arkadaşlar, maalesef pratikte bırakalım basit bir politik ilişkinin kurulmasını, bizim kurup da emirlerine verdiğimiz ilişkileri dahi idare etmesini beceremiyorlar. Bu konuda sorunlarımız az değildir ve gerçekten bir politik görüşme hususunda bile insan, bu özelliklere sahip yapıyı taşıyan arkadaşları görevlendirmekten çekiniyor. Çünkü kaç gün ayakta kalabilecekleri belli değildir.

Dünya son derece politik bir dünyadır. Son derece acımasızdır. Politikada çıkarları dilinden başka hiçbir dil konuşturulmaz. Bütün bunlara da boş ver dersek, boş verme birçok şeyi bitirir. İlişkilerde ne kadar sabırlı olmak, ne kadar sonuca doğru gitmek, nerede kesmek gerektiği konularında kesinlikle büyük yanlışlar içinde olanlarımız çoktur ve karşı taraf güçlü olduğu için de kaybetme durumumuz vardır. Onun için diyoruz ki, politik yöntemde çok usta olmak gerekiyor. Biraz “PKK’lileştik” diye, “her bakımdan geliştik” diye kendi kendimizi aldatmamak gerekir. Parti tecrübemizi ve yine bu konularda çok sayıda politik mücadele deneyimini inceleyip sonuç çıkarmak önem taşır. Yüzyıllardan beri devrimle reformların birbirleri ile savaşımı vardır. Onları incelemek, gerek halk kitlelerini örgütlemeye ve gerekse de halk saflarındaki çelişkileri gidermeye, özellikle de düşmanla olan çelişkilerin çözümünde politikanın gücünü konuşturmak ve yetkinleştirmek öneme haizdir. Bunun için de bütün militan yapımız bu konudaki darlıklarını aşip birçok sorunun çözümüne cevap teşkil eden yaklaşımların sahibi olmak zorundadır. Ama unutmayalım ki, parti içinde doğru dürüst bir eğitimi bile icra edemeyenlerimiz vardır. Yine genel kitlemiz içinde birçok ilişkiyi idare etmek bir yana, kaçırma durumunda kalanlarımız vardır. Bunlar kabul edilemez büyük eksikliklerdir. Böylesi bir konumla olası bir düşman sızmasına karşı kendimizi bile koruyamayız. Bu yetmezlikler yüzünden en değerli kadrolarımızı yitirdik. Düşmanın teşhis edilememesi, bilinen kayıplarımızın ortaya çıkmasına yol açıyor. Bu, kişinin belli bir zaafı yaşadığı içindir; savaşırken dahi düşmanını iyi teşhis edemiyor; derli toplu olsa, Kemalizm’in her türlü belirtilerine karşı kendini daha sağlam bir pozisyonda-mevzide tutsa, bu yetersizliklerden kaynaklanan nedenler sonucu kayıplarımız olmaz. Provokatör öğeler birçok öğemizin kulağına eğildiklerinde, hemen alet oluyor.ar. neden? Kişiliklerini tam politikleştirmemişler de ondan. Düşmanı tanıyamadıklarından dolayı rahatlıkla alet oluyorlar.

O halde bunlardan çıkarılacak sonuç, özellikle önümüzdeki dönemde gelişecek siyasal savaşında, siyasal savaşım kuralını çok ustaca kullanabilen yetkinliğe ulaşmaktır. Birtakım genel doğrularla savaşımın iyi idare edilemeyeceğini ve biraz silahın kullanılmasıyla da devrimci savaşımın tam yetkinlikle geliştirilemeyeceğini bilerek, partinin ideolojik-politik-askeri savaşım silahlarını halk içinde, düşmana karşı, dostlar arasında ustaca kullanmayı önemli bir yetkinleşme çabası olarak değerlendirmek bütün militan yapımız için vazgeçilmezdir. Bu konuda biz ittifaklar sorunu üzerinde epey kapsamlı durmaya çalıştık.

Önümüzdeki dönemde pratik konuda daha fazla yapıcı olmak gerekir; ne eski sektimiz uygulamaya durumuna düşmek (ki bu çok daha fazla zarar verir), ne de kuyrukçu yaklaşımlara düşmek kesinlikle yaşanmamalıdır. Çünkü bu, hiç kimseye bir şey kazandırmaz; tersine, sahibiyile birlikte partiye de birçok şey kaybettirir. Bu durumlara düşmemenin yolu, parti tecrübelerini her zamankinden daha iyi özümsemek ve yine güncel somut durumları objektif olarak çok iyi değerlendirmek ve bunun ışığında bütün grevlere sarılmaktır. Bugün biz, yaptığımız bu değerlendirmelerle, sosyalist sistemden tutalım emperyalist sisteme, Türk düzeninden tutalım Ortadoğu düzenine kadar kimlerle nasıl bir mücadele ve uzlaşma içine girmemiz gerektiğini tayin etmeye çalışıyoruz. Yine kayıplarımızı asgariye indirmek, bunun için en uygun örgüte ve en uygun eylem biçimlerine ulaşmak, bunlar üzerinde uzaman kesilmek için küçümsenmeyecek çabalar harcıyoruz. Taktik önderliğin, esas olarak bu konularda yapmakla mükellef olduğu ve yapabilecek konuma da sahip bulunduğu görevler üzerinde duruyoruz. İşte şimdiye kadar bir türlü tutturamadığımız, gereklerine göre kendimizi hazırlayamadığımız görevlerden bahsediyoruz. Bu görevlerimiz, esas olarak, döneme göre örgüt ve eylem geliştirme, bütün yönleriyle buna sahip çıkma görevleridir. Bunlara daha bir yetkinlikle yaklaşmak ve ileri düzeyde bazı taktik adımlar atmak büyük öneme haizdir. Bu taktik adımlar, ulusal kurtuluş savaşımıza karşı dayatılması olası bir reform tedbirine yaklaşımda, uluslar arası alanda, Türkiye somutunda, özellikle Türkiye’nin devrimci-demokratik güçleriyle ilişkilerde olabilir. Bu da taktik bir adımdır. Örneğin, Türkiye’de sosyal-demokratlar yönetime gelir ve, “gelin ne derdiniz varsa görüşelim” derse nasıl davranılacaktır? Militan yapımız, şimdiden sorunun üzerine düşünebilmelidir. Ne “öcüdürler, yılandırlar, semtine uğramayalım” demek, ne de böyle bir durum çıktı diye bunu umut ışığı olarak

görüp kendini kaptırmak gerekir. Hayır! Bütünüyle dengeleri göz önüne getirerek, hareketin stratejisini yararlandıracak tarzda yaklaşılabacaktır.

İşte bu anlamda PKK önderliği stratejik önderliktir diyoruz. Kendimizi geliştirmeye çalışıyoruz. Böyle olmasaydı herhalde PKK gelişemezdi. Biz de diğer grupçuklar gibi kalmış olsaydık, şu veya bu gücün ilk hamlesinde etkisiz duruma düşerdik. O kadar güç TKP'yi desteklemesine rağmen, işte ABD'nin, CIA'nin değerlendirmesiyle bile "aciz ve değinilmeyecek durumda" olduklarını görüyoruz. Halbuki çok sayıda güç arkasındaydı. Peki niye öyle oldu? İşte bu, çok önemli bir husustur. Bizim içinse, "en tehlikeli örgüttür" diyebiliyor aynı güçler. Demek ki stratejik önderliğin belli bir gelişiminden bahsetmek gerekiyor. O da, dünya çapında düşünebilmek, politika belirleyebilmek, uygulama ve yönetme gücü durumunda kalmasını bilmektir. Bu PKK'de sağlanmıştır. PKK geniş bir mücadele sahasını açmıştır. Onun ne kadar zor yaratıldığını bilen, günlük gelişmeye militanca yaklaşım gösterir. Bu, yaşamı devrimcileştirmekten tutalım çevremize kadar adım adım örgütlemek, köyü-kenti, dağı-ovayı örgütleyerek savaştırmaktır. Bunun için de cephe silahını, gerilla silahını çok iyi kullanmayı bilmektir. Günlük olarak kurtarılması gereken durumun azamisine ulaşmaktır. İşte bunun için de politik önder olmak gerekir. Örneğin sosyalist ülkelerle yarın iyi bir ilişki ortaya çıkabilir. TKP yetmiş yıldır ilişki halinde ama varlığı ile yokluğu bir olmuştur. Bizimle de daha ayrı ilişki geliştireceklerdir; bundan hareketle, "sosyalist dostlardır, ardına kadar kendimi dayatayım, kırk yıllık yorgunluğu çıkarayım" yaklaşımı gösterilemez. Hayır, kırk yıllık yorgunluğu değil, kırk günlük yorgunluğu bile hiç kimse çıkarmaz. Yine burada yapımızın çok dikkatli, duyarlı olması şarttır. Belki bu ilişkilerle bir şeyler elde eder, bir şeyler olur insan; ama sosyalist ülkeler kapısını açsa gidenlerin acaba kaç tanesi devrimci olarak geri döner, belli değildir. Çok sayıda öğrenci gidiyor; kaç tanesi devrimci olarak geri dönüyor? Bunu çok az sayıda örneği vardır. Demek ki reel sosyalizme karşı da görüşmeleri veya ilişkileri çok iyi yürütmek gerekir. Buradaki hata devrimcilerin sonunu da getirebiliyor.

Bütün bunarlı biraz daha açmamızın nedeni, önemli bir politik gelişme dönemine girdiğimiz içindir. PKK'nin kendisi zaten önemli bir politik güç olarak gelişim göstermiştir. Bu dönemde daha fazla politik mücadeleyi yaşayacaktır. Bu, her düzeyde sağlam politik kadrolarımızın olmasını gerektirir. Ve yine yaşama sığca, darca yaklaşmanı, partinin hak ettiği gelişmeleri engelleyen yaklaşımların aşılması görevini önümüze koyuyor. İşte bu temellerde hazır olan parti, önümüzdeki dönemde devrim seçeneğini daha güçlü bir biçimde somutlaştırabilecektir. Gerek Türkiye emekçi seçeneğinin ortaya çıkarılmasında ve güçlendirilmesinde, gerekse Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin bölgesel ve uluslar arası alanda geliştirilmesinde yetkince rolünü oynayabilecektir. Öyle inanıyoruz ki, bu aşamada eğer partimizin çekirdeği bu konuda donanımını ölçülere göre yapmışsa, başarılı olabilecektir. Bunu başarmada hepimizin vazgeçilemez görevleri vardır. O görevlerin gereklerini, kesinlikle ne erteleyerek, ne sağ ve ne de sekte bir yaklaşımla başkalarının omzuna yığarak yerine getirebiliriz. Görevlerimizin bizden başarı istediğini bilerek ve kaldıracabileceğimiz kadar yükü omuzlayarak gereklerini hakkıyla yerine getirdiğimizde, yaşanan başarılarla hepimizin önemli bir payı olacaktır.

Nisan 1989

GÜNCEL SİYASAL GELİŞMELER VE DEVRİMCİ SAVAŞIMIZ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ(*)

Güncel siyasi durumun özelliklerini ve ulusal kurtuluş mücadelemiz üzerindeki etkilerini sık sık değerlendirmemiz, bu temelde savaş taktiklerimizi daha da yetkinleştirmek içindir. Bunu yapmadan, doğru ve yeterli bir taktik gelişmeyi yaşamak mümkün değildir.

Türkiye Cumhuriyeti, 12 Eylül faşizmi ile içine girdiği çözülüş sürecinden kurtulma çabalarını günümüzde de sürdürmektedir. Biz, Türkiye Cumhuriyeti olgusunu başından beri giderek derinleşen bir çözümlemeye uğrattık. Keza bu cumhuriyetin, kapitalist sistemin hangi aşamasında ortaya çıktığını ve Türk egemen sınıflarını burjuvalaşma süreci ile onun özelliklerini inceledik.

TC'nin, ulusal kurtuluş savaşı aşamasında nasıl evrimleştiği, Kemalist diktatörlükle vardığı düzey, bunu özellikleri, daha sonraki süreçte bir yerde gelişmeyi ifade eden Kemalist dönemle daha da büyüyen bir kapitalizm ve burjuvalaşmanın olgunluk dönemine tekabül edeceği (tabii kendi çapında), ama 70'lerden itibaren de ağır bir bunalımın içine girdiği, Türk kapitalizminin kendini sürdürmede artık zorlandığı, birçok çürüme belirtisini ortaya çıktığı, aynı zamanda bunun emekçilerin hareketine de yol açtığı, buna 12 Mart darbesiyle karşılık verilmek istendiği ortaya konmuştur. Daha sonraki

(*)12 Eylül rejiminin 10. yılına girişi ardından ve Türkiye'de cumhurbaşkanlığı seçiminin öngününde yapılan bu değerlendirme, daha önce Serxwebûn'un Ekim 1989 tarihli sayısında da yayınlanmıştır. Kısmi bir redaksiyon yaparak buraya alıyoruz. (W.S.)

süreçte gelişmeler, bir yandan düzenin çürümesi ve bunalımın derinleşmesi biçiminde olurken, diğer yandan ise buna tepki olarak gelişen, bunu aşma rolü ile yükümlü olan emekçi ve halklar seçeneğinin kendini devreye koyması biçiminde olmuştur. Buna da daha derin ve daha kapsamlı bir müdahale olan 12 Eylül askeri darbesi ile karşılık verilmiştir. 12 Eylül askeri-faşist diktatörlüğünün esasta çöküş çağındaki cumhuriyeti zorla yaşatmak, çok sınırlı olan burjuva parlamenter (demokratik, hatta sivil bile diyemeyeceğimiz) yönetimin yerine askeri yönetimi bir kez daha, hem de uzun ve kalıcı bir biçimde devreye sokmak olduğu daha önce tarafımızdan belirtilmiştir.

TC, askeri bir devlettir

Gerçekte TC, bir anlamda askeri bir cumhuriyettir. Hatta eğer bir de burjuva anlamda ve o görüntüde bir demokrasicilik oyunu oynanıyorsa, bu da askerin müsaadesi ölçüsünde bir demokrasiciliktir. Nitekim, Türk ulusal kurtuluş savaşı sonrasındaki deneyimler, tamamen ordu hakimiyetindeki bir sivilleşmedir veya eğer demokrasicilik denilen bir şey varsa, bu tamamen ordunun himayesindeki bir denemedir. 27 Mayıs'tan sonra bu böyledir. 12 Mart'tan sonra da bu böyledir. Ve daha kapsamlı olarak da 12 Eylül askeri yönetiminden sonra böyledir. Yani, kurulan çok partili yaşam, sözüm ona burjuva parlamenter demokratik yaşam, tamamen askerlerin koruması altında ve icazeti ile, onların gözetim ve denetimi altında yürütülmektedir. Bu, Türkiye gerçeğidir, TC'nin temel bir özelliğidir. Askeri bir cumhuriyet tanımı bu anlamda gerçekçidir. Bu askeri cumhuriyet, zaman zaman bazı parlamenter maskelerle kendini demokrat gibi gösterirken, bazen de bu maskelyi atarak, apoletleri ve militarizmi ile apaçık sırtıtmaktadır. Ama hiçbir zaman ordunun denetimi azalmamıştır, geriletilmemiştir. Bilakis, kapitalizmin gelişim süreci boyunca yaygınlık göstermiştir. Ordunu militarizasyonu, yani toplum üzerindeki etkileri, kapitalist gelişmeyle orantılı olarak artmıştır. Bazıları sivil görünüme aldanarak, hatta "demokrasicilik de yapılabilir" oyununa aldanarak partiler kurmuşlardır. Hatta iktidara da gelmişlerdir. Ama, Bayar-Menderes olayında görüldüğü gibi, bu yanılğaların cezasını idam sehpasında çekmişlerdir. Yani, asıl güç ve otorite sahibinin ordu olduğunu, onun emrinde olmak gerektiğini, bunu aştıklarında ise başlarına nelerin geleceğini kestiremediklerinden ötürü bu duruma gelmişlerdir. 12 mart'ta olsun, 12 Eylül'de olsun, yine kendini bir şey sanan, sözüm ona demokrat ordunun politikacıların emrinde olması gerektiğini söyleyen bir Demirel örneği vardır. Onun da hemen bir "höt" demekle nasıl şapkasını alıp kaçtığını, koltuğunu nasıl terk ettiğini iyi biliyoruz.

Dolayısıyla, politik yaşam üzerinde tamamen ağırlıkta olan güç ordu oluyor. Bu konuda ortaya çıkan yanılsamalar, özellikle birçok yanlış taktiğe de yol açıyor. Hatta bazı sol gruplaşmalar, sözde Türkiye'de bir burjuva demokrasisi varmış gibi kendilerini gruplaştırmaya çalışıyorlar. Sadece legalleşmenin bu temelde ele alınışı, TKP örneğinde de gördüğümüz gibi, hatta illegalitenin öyle sakat bir temelde kavranışı, yani Türkiye Cumhuriyetinin gerçek özünü değerlendirilip ona göre bir örgütlemenin, bir mücadele tarzının yaratılamaması, sadece düzen içinde değil, düzen dışında olduğunu iddia edenlerin de büyük darbeler yemelerine ve bunu çok ağır ödemelerine yol açıyor. Bu önemlidir. Bugün PKK, PKK oluşunu, Türkiye cumhuriyetini sağlam kavrayışına borçludur. Onu sağlam kavrayış, ona karşı doru tutum alış, bizi onun karşısında ayakta tutmuştur.

Ama bunun doğru olmayan kavranışı, düzen içi sivil güçlerle düzen dışı sözüm ona muhalif güçlerin (bunlar solcu da olabilir, dinci de olabilir)ezilmelerine yol açmıştır. Karşılarındaki gerçeği bütün yönleriyle kavrayıp ona göre tedbir, örgüt, taktik geliştiremediklerinden ötürü bu böyledir. Dolayısıyla, bizim baştan beri TC üzerine kafa yormamız yerindedir. Başta Kemalizm ve Kemalist dönem olmak üzere, kapitalist gelişmenin bütün özelliklerini adım adım takip etmemiz ve bu gelişmenin politika üzerindeki, politikleşme üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmamız, ordu ile bağlantısını araştırmamız isabetli olmuştur. Türkiye cumhuriyeti, bu anlamda Güney Amerika'daki cumhuriyetlerden daha çok askeridir. Ortadoğu'nun diğer ülkelerindeki rejimlerden daha fazla askeridir. Hatta hepsini öncülüdür, prototipidir.

Esas itibarıyla toplumun üzerinde ordunun hükmü icra edilir. Orduda tutturulan yaşam tarzı, disiplin, toplumu etkiler. Subay ailesi, subay ahlakı, giderek toplumun ahlakı, disiplini haline getirilir. "Asker-millet" edebiyatı da buradan ileri geliyor. Türk milletini esasta şekillendiren ordudur. Dolayısıyla orduda olup biten, ordunun yaşam felsefesi, yaşam alışkanlıkları, ona hakim olan disiplin, tabii ki egemen sınıfların lehine, emekçilerin aleyhinedir. Bu topluma da aşılır ve sonuçta oldukça boyun eğmeci, militarist otoriteyi göklere çıkaran, "asker her şeydir, bir onlu kurtarıcıdır" formülünde ifadesini bulan ve zorda kaldıkça, "ordumuz gelsin bizi kurtarsın" tutumunda dile getirilen, esasta sonuna kadar despotizme boyun eğmeyi ifade eden bir yapı ortaya çıkar. Bunun da demokratik tutumla hiçbir ilişkisi yoktur. İşte günümüzde de görüldüğü gibi, muazzam bir sömürü ortamına karşı edilgence bir tavır içinde bulunmaya kadar götüren bir durum ortaya çıkar. Bugün Türkiye'de devrimci hareketin ve daha da ötesi emekçilerin tepkilerinin çok sınırlı olmasının altında bu gerçek yatıyor. Aile ortamının, köle ilişkilerinin üretildiği bir yatak olması bu gerçeğe bağlantılıdır. En sıradan bir halk mücadelesinin geliştirilemeyeişçinin altında bu gerçek vardır. Bu dünyada eşine ender rastlanılan bir durumdur.

İşte cumhuriyetin bu karakteri, 70'lerin sonlarına ve zorlanma sonucunda bir kez daha kendini göstermek zorunda kaldı. Rolün asıl sahibi olan ordu, dışlarını göstererek kendi ucubesi olan bu varlığı bir kez daha kurtarma, hatta yeniden kurma sevdasına düştü. Bu açıdan 12 Eylül rejiminin amacı, cumhuriyeti bir anlamda yeniden kurabilmektir. Çünkü, çözümsüzlük içindedir.er. nasıl kurduklarını iyi biliyoruz. Rejim 10. yılına girdi. Şimdi cumhuriyetin yeniden kurtuluşunun 10. yılı yaşanıyor. Ve bu çok nemli bir yaşamadır. Büyük bir çıkmazı, her gün kendileri de itiraf ediyorlar; "darbeler çözüm değildir; darbeler toplum sorunlarını daha da kötüye götürmekten öteye bir rol oynamıyorlar; dolayısıyla, yeni bir yaklaşıma ihtiyacımız vardır; yeni bir felsefeye ihtiyaç vardır" diyorlar ve bu temelde Türkiye somutunda tam bir kargaşa ve arayış yaşanıyor.

Ordunun da bir seçenek olmaktan çıkması çok önemlidir. Ordunun, toplumun sorunlarını ve kördüğümü çözen bir kılıç olmadığının anlaşılması çok önemlidir. Ve hareketimizin bunu göstermesi de en önemli başarılarından birisidir. Bir toplum ki, temel ekonomik, sosyal, siyasal gelişim sorunlarının çözümünü tümüyle zor gücünden bekliyor, ordudan bekliyor, kılıçtan bekliyor; o toplum en kötü bir durumu yaşayan ve bunu yaşamaya kendini mecbur eden bir konumdadır. Bu konumun ortaya çıkardığı anlayış ve yaklaşımın doğru olmadığı, toplumun bu kötü beklentisinin her türlü demokratik, dolayısıyla toplumsal gelişmenin önünde engel teşkil ettiği çok iyi ortaya çıkmıştır. Türk kamuoyu, ordu gerçeğini şimdi daha iyi tartışıyor; bir tabu olmaktan çıkarılması gerektiğini söylüyor; gelişme esaslarının ve maddelerinin yeni arayışlarla ortaya çıkarılmasına önem veriyor.

Özellikle bir burjuva liberalizmi geliyecekse, gerçeğe bu yönüyle yaklaşmaya çalışmalıdır. Yine bir emekçi seçenek, devrimci seçenek ortaya çıkacaksa, bunu her zamankinden daha fazla kavramaya çalışacaktır. Ve tabii ki biz, ordunun böyle bir çözüm gücü olmadığını göstermekle, bunlara en büyük yararı sağlamış oluyoruz. Çok önceleri belirttiğimiz bir söz vardır; bizim eylemlerimizin en önemli bir sonucu da, ordunun bir çözüm gücü olamayacağını kanıtlamaktı. Ve bu artık çok iyi kanıtlanmıştır. Şimdiye kadar toplum zorda mı kalmış, kriz, bunalım mı var, bunu burjuvazinin veya devrimci bir tarzda emekçi sınıfların çözmesi gerekirken, bu gerçek en ucuz bir biçimde geliştirilmiştir. "Ya sağ cunta, ya sol cunta gelir, kurtardı" diyerek, dıştan bir kuvvete, ordu içindeki kuvvete bel bağlamışlardır. Kendi asli rollerini, düşüncede, siyasal bir örgüt geliştirmede

ve devrimci bir örgüt kurmada göstermemişlerdir. Hep “hazır kuvvetler gelsin kurtarsın” mantığı hakim olmuştur. Hazır kuvvetler de (hele bu orduysa) aslında çıplak zoru uygulamaktan başka bir şey yapmazlar. Ordular hiçbir zaman üretemezler, yaratamazlar. Ordular var olanı ele geçirirler; var olan eğer egemenlerin ve sömürücülerin hikmetinde ise, onlara peşkeş çekerler. Zaten halkların ordusu varsa, bu ordu halkların hakkını, emeklerinin karşılığını sömürücüden alır.

Türk ordusunun baştan, yani Osmanlılardan bu yana, en kodaman ve sömürücü kesimlerin hizmetinde olduğu bilinmektedir; özellikle emekçiler, hatta orta kesimler bile, eğer değer yaratmışlarsa, bu değerleri onların elinden tekrar almak için kullanılan bir araç olmaktan öteye rol oynamamıştır. Nitekim, 12 Eylül askeri yönetimi döneminde, orta sınıflardan tutalım işçi sınıfına, köylülükten tutalım aydınlara kadar hepsinin yaşam düzeylerinde %50’den aşağıya bir kayma olmuştur. Ve bu da şunu gösteriyor ki, ordu toplumda biriken değerlerin çok büyük bir kesimini egemen üst tabakaya aktarmaktan öteye bir rolün sahibi değildir. Bunu için işkence yapmıştır, politika yapmıştır, baskın yapmıştır, her gün otoritesini pekiştirmiştir. Yoksullaşmanın esas nedeni budur. Toplum bugün bunu biraz daha iyi anlamaya çalışıyor. Türk toplumunda egemen olan yargı, özellikle ordunun bu rolünü böyle görmek yerine, “geldi bizi kurtardı” biçiminde bir yargıdır. Halbuki elindekini de aldı, egemen burjuvaziye taşıdı. Bu yargıya ulaşması, bu gerçeği kavraması gerekirken, geleneksel ordu hakimiyeti, halkı dünyanın hiçbir ülkesinde görülmeyen geri bir düşünsel ve hatta siyaset dışı kalma ortamı içinde tutmuştur. Demek ki, ordu meselesinin günümüzde anlaşılması, biraz TC gerçeğinin anlaşılmasıdır. Aynı zamanda, TC gerçeğinin anlaşılması da ordunun anlaşılmasıdır. Ve bu konudaki kavrayış, toplumsal sınıfların kendi rollerini daha iyi anlamasını, kendi çıkarlarını daha iyi görmesini ve giderek politikayı kendi çıkarları temelinde düşünmesini, örgütlenmesini, tavır içine girmesini doğurmaktadır. Günümüzde ortaya çıkan budur ve bu konuda büyük bir kargaşalık ve arayış vardır.

Toplum, ordudan ve 12 Eylül düzeninden uzaklaşıyor

1990’lara doğru giderken, eskiden kopma, bir anlamda ordu denetimindeki despotik, anti-demokratik toplum biçimlenişinden kurtulup herkesin biraz da kendi gerçeğine yönelmesi ve bu temelde bir şeyler olmaya çabalaması anlamlıdır. Herkesin çelişkilerinin çözümünü böylesine bir zor gücüne havale ettiği dönemin geride kalması, herkesin kendi çelişkilerini bizzat görmesi ve bu çelişkilerin çözümünde bilinç sahibi olması, güç sahibi olması gerçeği, aslında günümüzde en çok olumlu karşılanacak ve sonuç alınabilecek bir gerçektir. Geline bu nokta ve ulaşılan sonuçlar, bu temelde anlamlıdır. Orduya dayalı kafa yapısının (aydını olsun, profesörü olsun, solcusu olsun) olumlu hiçbir şey üretemeyeceğinin açığa çıkması, bu gelişmenin önemli bir parçasıdır. Toplumun artık kendi adına düşünmesi, toplumsal sınıfların kendi çıkarları adına ve öz güçleri ile düşünmek zorunda bırakılmaları, Türkiye toplumu için ciddi ve tarihsel bir aşamayı teşkil ediyor. Bu anlamda bir olgunlaşmadan bahsedilebilir. Sağlıklı arayış içinde bulunanları gelişme şansının daha fazla olduğundan da bahsedilebilir. İşte bu yaklaşım çerçevesinde günlük olup bitenlere baktığımızda, durumları daha iyi kavramak ve anlamak kolaylaşıyor.

Evren-Özal rejiminin vardıği bir nokta vardır: Evren orduyu temsil ederken, Özal’ın ise burjuva liberalizminin uyduruk ve güdük bir şampiyonu olmaya çalıştığı görülüyor. “Serbest toplum, liberal toplum” diyor, fakat gece gündüz orduyla çok sıkı ve iç içe bir yaşamı söz konusudur. Burada şu gerçek ortaya çıkıyor: Aslında ordu, çözümsüzlüğünü, bu kadar uzun süre yönetmesine ve kendini dayatmasına rağmen, iyi görüyor. Evren şahsında büyük bir gerilemeyi yaşıyor. Bırakalım her düzeyde sorunların çözümünü, muazzam bir çöküşün yaşandığını her gün vurguluyor. Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel alanda toplum bu kadar bozulmuş, bu kadar baştan çıkarılmış, yani yoksulluklar içinde tutulmuştur. Anayasa zaten bunların anayasasıdır, yasalar bunların yasalarıdır. Aslında tam bir çözümsüzlük rejimi olmaktan öteye gidemediğini, ordunun böylesine büyük bir iflası yaşamaktan ve yaşatmaktan öteye bir kurum olmadığını ortaya çıkarmış oluyor. Ama gelişecek bir sivil seçeneğe, eğer o gelişmezse gelişen devrimci seçeneğe karşı da kendisini koruyacaktır. Çünkü, o da öyle kolay sahneyi terk etmeyecektir. Eğer devrimci seçenek

gelişme durumunda ise, buna karşı ordu nasıl yeniden bir tepki ve bir darbe girişiminde bulunabilir? Aynı zamanda, eğer bir burjuva sivil seçenek geliyecekse, bununla nasıl bir uzlaşma içinde olmalıdır? Bunları düşünüyorlar. Bunları halletmek için çok yoğun bir tartışma yürütüyorlar. Düzen içi muhalefetin iddiası; Özal çözümünü kabul etmemedir. Bu anlamda ordu karşısında biraz da eskiyi yaşama durumu söz konusudur. Bu, aynı zamanda geri bir adımı teşkil ediyor. Özal ise; bütünüyle orduya dayalı olarak bir sivil seçeneği, hatta kendi deyişiyle bir “demokratik seçeneği” cumhuriyet tarihinde ilk defa gerçekleştirmeye çalışıyor. “gerekirse bir Özal da feda edilebilir” ifadesi bu anlamdadır. Çok sahtece de olsa, çok uzlaşmacı da olsa, bu bir gerçektir.

Muhalefetin İnönü’sü ve Demirel’i istiyorlar ki; kendilerinin söz sahibi oldukları, ordunun kendi sözlerini dinlediği bir statü olsun. Bunlar bir yanılgı içindedirler. Ordu, hiçbir zaman onların anladığı tarzda, onların emrine girecek bir güç değildir. Türkiye’de ordu, cumhuriyetin asıl sahibi ve koruyup kollayan gücü olarak, bunları denetim altında ve uzlaşma içinde tutacaktır. Bunlar ise, daha fazla söz sahibi olmayı dayatıyorlar ve şunu diyorlar: ordu her türlü baskıyı, işkenceyi sürdürsün, fakat bunu bizden emir alarak yapsın, belirleyici olan bizim politikamız olsun. İşte buna fazla meydan verilmek istenmiyor. Nitekim, Genelkurmayın, yeni cumhurbaşkanı seçimine ilişkin tespiti vardır: “Anayasa uygulanacaktır” diyor. Bu, şu demektir: 12 Eylül askeri yöneticileri ile uzlaşma içinde olan Özal seçeneği başarabilir, buna biz engel olamayız, ordu ile uzlaşmayı, ordunun istediği bir biçimde uzlaşmayı esas alamayız. Fakat bu, aynı zamanda bir kargaşa durumudur da. Sözüm ona burjuva muhalefeti ise, Özal’ın seçilmesine katılmayacağını, ona meşruiyet kazandırmayacağını belirtmektedir. Dolayısıyla, Özal’ın temsil ettiği devlete bir anlamda objektif olarak karşı duracaklar. Ve bu da gerçekten bir ikilik doğurur. Aynı zamanda da devlet için çok ağır bir bunalım durumunu ifade eder. bu temelde, eğer tutumlarında dürüstlerse ve ısrarla sürdürürlerse, Demirel-İnönü, DYP-SHP, kendi iradeleri dışında yol açtıkları bunalım nedeniyle devrimci seçeneğe muazzam bir imkan hazırlamış olurlar. Özal seçeneğinin cumhurbaşkanlığına kabul edilmemesi, iradeleri dışında da olsa kendiliğinden de olsa, devlette (Türkiye Cumhuriyetinde) yeni bir durumun ortaya çıkmasına yol açıyor. Eğer bu tutum sürdürülürse, Türkiye Cumhuriyetinde ilk defa askersel konuma karış, sivil bir konumun güç kazanmasına da götürür. Ama İnönü devletçidir, ordudur; SHP’nin geleneğinde (CHP) bu çok belirgindir. Demirel de boyun eğmecidir. Ancak, Özal’ın zayıflığını, 12 Eylül’ün zayıflığını iyi görerek, iyi değerlendirerek kendi seçeneklerini gündemleştirmektedirler. Bunların (Özal hükümetinin) var olan bunalımı çözemeyeceklerini belirtmektedirler. Çünkü hükümet kitlelerden de oldukça tecrit olmuştur (ki, bunların desteği%10’lar civarındadır).

Bir avuç vurguncu dışında, yeni palazlanan işbirlikçi-tekelci ve de uluslar arası tekellerin hizmetkari kesimler dışında, Türkiye’de toplum bütünüyle bunlardan giderek uzaklaşıyor. Dolayısıyla toplum gücü, ister düzen içi muhalefet, isterse daha büyük potansiyel olarak emekçilerin çıkışlarında olsun ifadesini buluyor. Ordu ve yeni oluşturulan sahte sivil Özal seçeneği giderek tecrit olurken, halkın potansiyel seçeneği ile, düzen içi DYP, SHP seçeneği giderek güç kazanıyor. Ve bu da gerçek bir bunalım anlamına geliyor. Günümüzde devlette ikilik, toplumda bir kopuşma ve cumhuriyet tarihinde bunu en anlamlı bir biçimde gelişmesi söz konusudur. Tam da bu noktada, yani 90’lar Türkiye’sine böyle yöneldiğimizde büyük bir arayış, tartışma söz konusudur. Gerçekten 60 yıllıklar bile, kendilerini yenilemekten bahsediyorlar. Demirel bile kendini yenilemeden bahsediyor. Aşırı devletçi İnönü bile, zaman zaman demokrat olmaktan bahsediyor. Sol, bütünüyle kendini yenilemek zorundadır. Geleneksel sağ ideolojiler kendini yenilemek zorundadır. Hepsi de bu yeniliğe, devletin içine düştüğü bu duruma karışıklık vermeye çalışıyorlar. Bazıları bunu, devletin askeri temelini daha da güçlendirerek yapıyorlar. Bu, yeni bir karşı-devrimci darbe anlamına gelir. Bazıları, burjuva seçenekleri daha da geliştirerek çıkış bulmaya çalışıyorlar. Tabii bir de halkın yükselen seçeneği vardır. O da bu kargaşa içinde yol almaya çalışıyor.

Elbette ki, siyasal düzeyde ortaya çıkan bu durumun altında, derin ekonomik çözümsüzlük yatmaktadır. Yine, sosyal ilişkilerdeki çürüme söz konusudur. Toplum değerleri, tarihin hiçbir döneminde görülmemiş biçimde ayaklar altında çığnınmaktadır. Yine sömürde ve işsizlikte artış, gelir dağılımında ise düşüş görülmekte ve yatırımlar durma noktasına gelmiş bulunmaktadır.

Ekonomik yapıdaki bunalımın, cumhuriyet tarihinde ilk defa bu denli büyüdüğünü görüyoruz. Siyasal plandaki bunalımın böylesine ekonomik bir temeli de vardır. Sosyal temeldeki çürüme ile de ilişkisi vardır. Ve her geçen gün bu daha da derinleşerek devam edecektir. Çözüm için, artık bu yenilenmede herkesin yeni yaklaşım ve örgütleşmeler içine girmeleri, yeni güç odaklarını sergilemeleri ve günlük olarak bunu pratik savaşımalarında göstermeleri gerekiyor. Herkes yeni örgütler kuracak ve yeni taktiklerle savaşım arenasına girecektir. Kim artık bu konuda çözüm gücü olabiliyorsa, ikna kadar zoru da iyi kullanırsa, o gelişme kaydedecektir. Anlaşılması gereken, cumhuriyetin bütün alt ve üst yapısıyla günümüzde artık bir altüst oluşa girdiğidir. Yine bütün eski değer yargılarının yerle bir olması, yeni değer yargılarına ise bir türlü ulaşılmaması durumu vardır. Sıradan bireyin ahlakından tutalım, cumhuriyetin temel kurumlarına kadar bu böyledir. Ekonomiden tutalım felsefeye kadar böyledir. Her şey haraç mezat piyasadadır. Her şey çürüme halindedir. Her kesim bir altüst oluşu yaşıyor. İşte bir çözüm olaksa, şüphesiz bu altüst oluşla mümkündür. Geleneksel çözüm yolları, yani “ordu gelsin, kılıcı çeksin, bizi kurtarsın” tarzındaki çıkış, arttık söz konusu değildir. Şüphesiz böyle adamlar ortaya çıkabilir. Yine daha tehlikeli askeri darbeler gündeme gelebilir. Zoru daha şiddetli uygulayabilirler. Ama böyleler ortaya çıktığında, daha fazla tecrit olmaktan ve ordunun bütünüyle çözülmesinden başka bir sonuç vermeyecektir.

Birçok Latin Amerika ülkesinde de görüldüğü gibi, yeni bir ordu darbesi, ordunun daha da zayıflamasıdır. En kapsamlı müdahale olan 12 Eylül müdahalesi, 10 yıldır (ki, halen baştedir) tecritten kurtulamadı. Özellikle mücadeleimiz karşısında, tarihinde tanıyabileceği en ağır durumu yaşamaktan kurtulamadı (ki, bu darbe de emir-komuta zinciri altında gerçekleşti). Ordu içinde bir grubun, bir güç odağının, hem de en gerici temelde darbe yapmaya kalkışması, bağlı oldukları sistem içinde anında (bazı destekçileri de olsa) tecrit olmasına, batı kamuoyunda, özellikle Türkiye kamuoyunda tamamen tecrit olmasına yol açacaktır. Bunun sonucu olarak ordudaki kargaşa daha da artacaktır. Bu durum Kürdistan’da yürüttükleri kapsamlı özel savaşa rağmen içine girdikleri sınırlandırmayı daha da yaşamalarına yol açacak; bu, ordunun dağılma sürecine girmesinin de önemli bir aşamasını teşkil edecektir. O halde tekeli-işbirlikçi sermaye mevcut kargaşayı bir askeri darbe ile kapatmak istediğinde (ki, en tekeli, en şoven kesimler, askeri darbeleri bir kez daha gündeme getirmek isteyeceklerdir) ve bir daha böylesi bir araca dayanmak istediğinde, son kumarı oynadığını artık iyi bilecektir. Bu kesimler, son bir kez daha bu aracı kullanmaya çalışıyorlar. Fakat ardından olacak gelişme, büyük bir toplumsal, devrimsel gelişmedir. Bunun daha şimdiden belirtileri vardır. O halde, Özal’ın olası bir cumhurbaşkanlığı ordu ile çok sıkı anlaşma, uzlaşma temelinde olacaktır. Özal seçeneği bir anlamda ordunun darbe yapma olasılığına bir ön adım daha teşkil edebilecektir.

Özal’ın cumhurbaşkanlığı deneyimi, özellikle devlette ikiliği geliştirecektir. Düzen içi muhalefetin ve toplumun devletten kopuşunu hızlandıracaktır. Böyle olunca da, ordunun içinde kargaşa artacaktır. Ordu, elinden çıkma durumuna gelen düzen içi muhalefete karşı tepki geliştirecektir. Kendi anayasasını, 12 eylül anayasasını uygulamaya çalışacaktır. Bu uygulama çatışmaları daha da geliştirecektir. O zaman yeni bir darbe olasılığı gelişebilir. Zaten ordunun bu hareketlenmesi bir darbe olasılığıdır. Darbe Özal’ın deneyiminden güç alacaktır. Çünkü Özal, orduya teslim olan, orduya en ufak bir direnme göstermeyen birisidir. Hatta anlaşmalıdır. Özel savaşı yürüten generallerin hepsi şimdi danışmandır. Özal, başbakan iken böyledir, cumhurbaşkanı olursa sağını, solunu bütünüyle ordunun en gerici sağ kesimleri kuşatacaktır. Böyle olunca da, bunların kendileri günlük olarak bir darbenin uygulaması içinde bulunacaklardır. Bunların ordu içinde örgütlü ve karanlık kuvvetleri vardır; her an ihtilaç hissettiklerinde, özellikle Latin Amerika ülkelerinde gördüğümüz gibi, bir darbeye girişebilirler. Bunu anlaşılarak da yapabilirler. Özal, Demirel kadar bile ordu seçeneğine karşı tepki içinde olmayacaktır. Onların işbirlikçisi, onların yol göstericisi, onların maskeli sivil işbirlikçisi olabilecektir. Dolayısıyla Özal’ın cumhurbaşkanlığı sırasında, en sağcı, faşist, özellikle Kürdistan’da beslenen karanlık kuvvetin, yani özel savaş kuvvetlerinin bir darbesine tanık olabiliriz. Şimdi Kürdistan somutu söz konusu olduğunda, zaten bu özel savaş kuvvetleri gerçek iktidarı oluşturmaktadır. Kürdistan’da özel savaş yönetimi gerçek yönetimdir. Ne kaymakamın, ne valinin bu seçenekte fazla yeri vardır. Bunlar böylesine özel bir

idarenin birer memurudurlar. Bu durum giderek Türkiye’de de yayılacaktır. Kürdistan’da var olan bu karanlık özel savaş yönetimi, Türkiye’nin de bütün yönetimi anlamına gelebilecektir. Özal’ın cumhurbaşkanlığı deneyimi bunun önemli bir aşaması olacaktır. İşte bu, üstten orduyu, bir kez daha özel savaş temelinde topluma hükmetmeye, yani gelecek toplumsal ve devrimci muhalefete karşı bir özel savaş kuvveti durumuna götürecektir. Ve bu, şimdi çok yaygınca belirtilerini gördüğümüz bir olasılıktır.

Eğer anormal bir gelişme olmazsa Özal’ın cumhurbaşkanlığı, ordunun daha fazla onunla iç içe geçişi, özel savaş idaresinin, özellikle Kürdistan’da yürütülen özel savaş yönetiminin rolünün artmasına götürecektir. Ama diğer yandan düzen içi muhalefetin devletten kopuşu, büyük halk yığınlarının bu seçeneğe karşı müthiş öfkesi, kini, homurtuları ve gelecek devrimci bir birliğin bunu değerlendirmesi, giderek devrimci bir ortam doğuracaktır. İşte önümüzdeki dönemin olası gelişmeleri bu temelde olacaktır. Daha şimdiden bunun belirtileri çoktur. Düzen içi muhalefetin tepkileri şiddetlenmiştir. Bu çözüme, yani cumhurbaşkanlığı meselesinin böyle çözümüne çok sert tepki gösteriyorlar. Bunlar uzun süre kullanıldılar. Bunu da belirtmek gerekir. Evren-Özal kliği, 87 seçimlerinden itibaren bunları iyi kullandı, kendilerine alet etti. Ve bir anlamda köşeye attı. Şunu belirtiyorlar: “İşte, biz bir dönem daha başta olalım, daha sonra size sıra gelir”. Fakat bunların buna sabır ve tahammülü yoktur. Ve tabii ki, kullandıklarını da iyi biliyorlar. Yine, halkın temel hakları konusunda ne kadar alçakça davrandıklarını iyi biliyorlar. Şimdi bu konuda diyorlar ki, “diyalog veya uzlaşma dönemi sona erdi, uzlaşma yerine kavgayı tercih ederiz”. Zaten böyle etmezlerse bu partiler aşılabilecektir. Eğer doğru dürüst bir muhalefet içine girmezlerse DYP ve SHP gerçekten 90’lar Türkiye’sinde tasfiye olacaklardır. Yaşamaları için kavgaya girişmeleri gerekiyor. Bu da devlette bunalımın had safhaya ulaşmasına yol açar. Şimdi yaşanan budur.

Düzen içi partiler ne kadar uzlaşıcı, ne kadar sahte demokrat olurlarsa olsunlar, yukardan dayatma karşısında kendiliğinden objektif olarak devlette ikilik yaratıyorlar. Ve bu da daha radikal bir muhalefet durumuna itilmelerine neden oluyor. Bunun yaratacağı çatlak daha büyük, yaratacağı bunalım daha da kapsamlı olacaktır. Ve bu, mevcut bunalımı daha da hızlandıracaktır. En önemlisi de halkın, özellikle işçi sınıfının ve yoksul köylülüğün homurtuları giderek artacaktır. Onların ekonomideki paylarının yarı yarıya düşmesi yetmediği gibi, bütün örgütlenmeleri, hak arayışları zorla engelleniyor. Bu, onların daha sert tepkilerinin doğmasına yol açacaktır. Ve şimdiden bu görülüyor da. Geçen bahardaki işçi sınıfını yürüyüşünde, hak arayışlarında bu ortaya çıktı. Köylülerin devreye girişinde bu daha da kendisini göstermektedir. Gençlik de yakında biraz daha hareketlenecektir. Bu, işin kendiliğinden gelişme yönüdür. Diğer yönden ise, devrimci hareketlerin kıpırdanmaları ve yeniden kendilerine gelmeleri söz konusudur. Bizim etkimizle de olsa, devrimci harekete kendisini toparlamaya çalışacaktır. Ve eskiden on yılda katledilen mesafe şimdi çok kısa bir sürede alınmaya çalışacaktır.

Kürdistan’daki savaş durumu çözümün anahtarıdır

Gelişmeler açıkça gösteriyor ki, patlamalı bir döneme giriliyor. Şimdi bir kez daha Türkiye, değişik biçimlerde, 1960-70 ve 80’lerde içine girdiği darboğazı tekrar yaşamaktadır. Ama bu sefer içine girdiği darboğaz ve bunalım çok daha kapsamlıdır. Bir defa ordu, eski el değmemiş ordu olmaktan çok uzaktır. Yine burjuva muhalefeti eski muhalefet olmaktan çok uzaktır. Halk ise eski halk olmaktan çok uzaktır. Ekonomik bunalım, sosyal çürüme, geçmişte yaşanılardan çok daha kapsamlıdır. Cumhuriyetin kendisi eski cumhuriyetten çok daha farklıdır. En önemlisi de, günümüz Kürdistan’ı eski Kürdistan olmaktan çok çok uzaktır. Tam da bu noktada gelişmenin tayin edici savaş alanı ise Kürdistan’dır. Zaten krizin bu kadar derinleşmesi, ekonomik bunalım, sosyal çürüme ve en önemlisi de ordunun aşılması, ordunun çözüm gücü olmaktan çıkarılması, Kürdistan’da yürütülen savaşla yakından ilintilidir ve esasta olayla bağlantılıdır. Kürdistan’da sınırlı da olsa yürüttüğümüz savaş, 6. yılının ortasındadır. Bu savaşımız, özellikle ordunun o çok iddialı “kılıcını çeker, vurur, çözer” imajını yerle bir etmiştir. Ordunun pek de öyle güvenilecek, sorunları çözecek bir güç olmadığını iyi göstermiştir. Toplumun çoğunun beklediği gibi, gelişen mücadeleyi

bir darbe ile halletme şurada kalsın, ordunun ne kadar işlemez durumda olduğu ortaya çıkmıştır. Ordu sürekli güç kaybederek dağılıyor. Korkunç güç dengesizliği ortamında bile, hem de çok sınırlı bir güçle bu savaşı yürüttüğümüz halde, ordu başarıya giderememektedir. Bu kadar çelişkili bir ortamda ve bu kadar gelişen savaşımız karşısında, “ordu ne kadar ayakta kalabilir” sorusu her gün halkın kafasına giderek artan oranda nüfuz ediyor.

Gelinen aşamada “ordu artık bu işi halledemez, ordu ile bu mesele çözümlenemez, o halde çözüm nedir” sorusu gündemdedir. Başta Küristan halkının hakkını vermek gerektiğinden tutalım da ordu yerine başka bir çözüm gücünün devreye girmesine kadar, yine devrimci seçenekten tutalım da sahte burjuva seçeneklere kadar, birçok seçenek oluşturulmaya çalışılıyor. Biz, Türkiye açısından olası gelişmeleri anlatmaya çalıştık. Daha çok da Kürdistan’da gelişen savaşımın bu olası gelişmeler üzerindeki ağır etkisini iyi görmek gerekir. Şüphesiz bu gelişmeler de Küristan’daki gelişmeleri etkileyecektir. Fakat daha çok Kürsittan’da gelişen devrimci savaşımın Türkiye’nin siyasal ve askeri yapısı üzerinde etkileri olacaktır. Hatta belirleyici olan, savaşımızın etkileridir denilebilir. Hele hele savaşımızın günümüzde ulaştığı boyut tamamen bu anlama geliyor. Çok can alıcı bir döneme girilmiştir. Savaşta gelişme kaydedilmiştir, açılım sağlanmıştır. Özellikle 89 yılında Kürdistan’daki devrimci savaşın gerilla aşamasına girişi başarıyla sağlanmaya doğru gidiyor. Kitleleşme önemli bir gelişme kaydetmiştir. Diğer yönlerden de, örgütlenmesi, tecrübe kazanması, silahlanması anlamında da gelişme söz konusudur. Hele hele ordunun özel savaşa oldukça tırmandırmasına rağmen, bunun sınırlandırılması, devrimci savaşın lehine gerçek ve büyük bir gelişme fırsatı sunmuştur.

Kürdistan’daki sömürge yönetiminin, olağanüstü hal ve özel savaş yönetiminin tecrit olması, yürüttüğü taktiklerin iflas etmesi ve her gün yeni taktikler peşinde koşmalarına rağmen başarılarından bahsedilememesi söz konusudur. Bu yönüyle her şey adeta Kürdistan somutunda yeniden karalaştırılıyor. Bir anlamda Türkiye cumhuriyetinin kaderi de Kürdistan’daki savaşımın kaderine bağlanmış durumdadır. Bu, çok etkin nedenlerden ötürü böyledir. Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımındaki gelişmelerin yönünü sıkça açmaya çalışıyoruz. Nerden başladık, neye karşı ve nasıl buraya kadar gelebildik? Bu, kendi içinde önemli tarihsel ve güncel gelişme yönlerini ele almaya imkan veriyor. Türkiye’de özel savaş nasıl bu hale düştü, eskiden özellikle isyanlara karşı oldukça sonuç alan ordu, böylesine bir özel savaş içinde bir sınırlamayı nasıl yaşayabildi, bu duruma nasıl getirildi? Bu da önemli ve anlamlı bir konudur.

Biliniyor ki, partimiz, çizgisini daha da derinleştirmesi anlamında bu konulara ağırlık veriyor ve gittikçe daha da sağlam bir kavrayışa götürebiliyor. Türkiye Cumhuriyetinin kaderi bugün Kürdistan’daki savaşa bağlı olduğuna göre, bu özel savaşı biraz daha yakından incelemenin büyük önemi vardır. Türkiye’de de ilgili çevreler, özel savaşın içine girmişlerdir. Daha düne kadar, “işte bir avuç eşkıya, terörist, haydut” dedikleri hareketimizin, orduyu bu denli zorlayabilecek ve hatta bütün saldırılarını bir anlamda boşa çıkarıp gelişmesini bilecek bir konuma gelmesini anlamak istiyorlar. Son günlerde artan arayışlar ve hatta bize kadar gelen arayışlar bunun böyle olduğunu gösteriyor. Sorun Türkiye’nin bir nolu gündem maddesi haline gelmiştir. Bunu biz söylemiyoruz; özellikle burjuva basını bile izlenildiğinde hemen hemen bütün köşe yazarları, hani o çok akıllı geçinenler, bunun böyle olduğunu belirtiyorlar. Ve açıkça şunu dile getiriyorlar: “Cumhuriyetin kaderi bu savaşı kazanıp kazanmayacağına bağlıdır.” Bunların çabaları, daha fazla baskı nasıl uygulanır, özel savaşı nasıl daha alçakça yürütürler ve benzeri yönündedir. Hayırlı bir demokrat çıkışı bunlardan beklemek zordur. Her ne kadar bazıları, burjuva liberalizmine özeniyorlarsa da, diğer yandan da şunu eklemeyi ihmal etmiyorlar: “PKK terörü ezildiği oranda, bir liberalizme evet” diyorlar. Bu anlamda tam bir sahtekarlık içindedirler. “PKK kontrol altına alınsın, ezilsin, ondan sonra da liberalizm uygulansın.” Bu, eski bir hikayedir. Onları bu duruma getiren temel güç (PKK) ezildikten sonra, bunların uygulayacağı, bir elli yıl daha Kürdistan üzerine, eski betonlaşmaya benzer bir betonlaşma değil, artık tümüyle demir dökerek, çelikten bir beton örmedir. Yani mücadelemiz ezilirse, onların Kürdistan’a yayacakları terör, baskı, bir daha nefes alamamacasına mezara gömmek, üstünü de belirttiğimiz gibi çelikten bir kaplamayla kaplamak olacaktır. Yine eskiden tam sağlanamayan asimilasyonu da başarıya götürerek artık kimsenin Kürtlük adına,

Kürdistan adına nefes alamaz bir duruma getirildiği statükoyu bir daha yıkılmamacasına, bozulmamacasına Kürdistan üzerine geçirmektir. Liberalizm de bunu amaçlar. Sağcısı ve hatta sol geçineni, ama özünde daha tehlikeli kesimi de bunun peşinde yürümektedir. Şu korkuyu da açıkça dile getiriyorlar: “Halledemezsek sonumuz ne olur?” Çözüm diye sarıldıkları da pek kolay gerçekleşeye benzemiyor. Savaşımız adım adım cumhuriyeti ve onun özel savaşını sınırlıyor. Kürdistan gün gün, hafta hafta, ay ay Türk sömürgecilerinin denetiminden çıkıyor. Bu, tarihlerinde ilk defa gördükleri yeni bir gelişme oluyor. Bütünüyle emperyalist ağababalarına, hatta Sovyetlere yaltaklanmaya kadar gitmelerine rağmen, yine de gelişmelerin hızını kesemiyor ve önünü alamıyorlar. Belirttiğimiz gibi, buna bir de Türkiye toplumsal zemininin kaypak ve kaygan hale gelişi, yine eskiden olduğu gibi yönetilemeyeceği eklenirse, tedirginlikleri had safhaya ulaşır. Devlet neredeyse çatlayacak durumdadır. O zaman günü idare etme de bunlar için çok zordur. Ama bu durum aynı zamanda çok önemlidir de. İşte bu noktada özel savaş, en çok üzerinde duracakları ve kaderlerini onunla bağlantılı olarak çözmeye çalışacakları bir çözüm yoludur. Sadece Kürdistan için değil, Kürdistan’da deneyimden geçirilen özel savaş taktikleri yarın Türkiye’nin uyanan toplum güçleri üzerinde de uygulanacaktır. Teritoryal savaş biraz da bunun içindir. Yarın Türkiye’nin kentlerinde de gelişecek patlamalar, Türkiye’nin kırsal alanlarında da gelişecek hak arayışları, Kürdsitan’da deneyim kazanan bu özel savaş birliklerince bastırılmaya çalışacaktır.

O halde, bugün Kürdistan’da olup bitenleri, gerek devrimci savaş yönü, gerekse özel savaşın karşı-devrimci yönü itibarıyla, her zamankinden daha fazla önemle ele almaya ihtiyaç vardır. Yalnız bizim değil, bütün güçlerin buna ihtiyacı vardır. Nitekim bu yola girilmiştir. Örneğin DYP sözcüleri, “devlet Doğu’da giderek yok oluyor” diyorlar. Orada (Kürdistan’da) büyük bir boşluğun meydana geldiğini, her an bu boşluğun büyük bir patlamaya yol açabileceğini belirtiyorlar. Bizzat SHP Genel Başkanı İnönü, Kürdistan’ı dolaşırken, “Benim izlenimlerine göre, halk devleti bırakıyor, devlet tecrit oluyor, bu büyük bir tehlikedir, önüne geçinmesi gerekir” diyor. ANAP’ın temsilcileri, “Kitle olduğu gibi PKK’ye kayıyor” diyebiliyor. Dolayısıyla kendileri de (ki, bunlar muhalefeti ile iktidarı ile devletin, en süt düzeyde düzenin sözcüleridir) bu düzeyde bir gelişme olduğunu söylüyorlar. Kendi devletlerinin tecridinin geliştiğini görebiliyorlar. Aynı zamanda bunun, bırak hayra alamet bir gelişme olmasını, kendileri için bir son olduğunu da görüyorlar. Generaller bu konuda zaten dost-düşman ayrımı yapıyorlar. Karşıdaki düşmanın gerilla kuvvetleri, yardım edenleri ise onların (gerillanın) işbirlikçileri olduğunu söyleyip, bu konuda çılgınlıklara girmekte bile tereddüt etmeyeceklerini göstermeye çalışıyorlar. Aynı zamanda, bir iç savaştan bahsediyorlar. Türkiye’de içine girilen durumun bir devrimci süreç olduğunu, Kürdistan’da özel savaşa karşı geliştirilen savaşın devrimci bir savaş olduğunu, bunun Türkiye’ye de yansıdığını biliyorlar. Bu açıdan, Türkiye’de de özellikle sivil ve demokratik ir gelişmenin söz konusu edilemeyeceğini göstermeye çalışıyorlar. Demek ki, güncel basın ve ajans haberleri ile değerlendirildiğinde, Türkiye cumhuriyeti için günümüzün temel sorunu Kürdistan’daki savaş sorunudur; bu savaşın gelişmesi, özellikleri ve nasıl sonuçlanacağıdır. Toplum da bütünüyle buna yönelmiştir. Sağıyla, soluyla, “bu sorunun altından nasıl çıkacağız” feryatları var. Kimisi lehinde, kimisi de aleyhindedir. Ama özellikle emekçi seçenek bu savaşta kendisi için büyük bir ışık görüyor. Bu temelde kendini yeniden örgütlemeye çalışıyor. Ve bunu da günlük değerlendirmelerde giderek sıkça ortaya koyuyor.

Özel savaşın yeni taktikleri

Günümüzün somut durumu dediğimizde anlaşılması gereken, esas olarak özel savaş durumudur; onun kazanmak istediği yeni özelliklerdir; yürütmek istediği yeni taktiklerdir. Özel savaş idaresinin, özel bölge yönetiminin (günümüzde bir de idare yönetim diyelim buna), 1987’lerden beri daha değişik bir aşamaya ulaştırıldığını, özellikle tamamen yürüttüğümüz silahlı savaşıma karşı yeniden ele alınıp pekiştirildiğini, bunun için gerçekten ayrı bir valiliğe, yani Kürdistan valiliğine en üst düzeyde kavuşturulduğunu, özel ordusu, özel idaresi, bütçesi ve her türlü donanımıyla günümüzde yepyeni bir aşamaya getirilmek istendiğini biliyoruz. Ordu birlikleri

yeniden düzenleniyor ve donanımları en üst seviyeye çıkarılıyor. Memurlar tamamen özel savaşın gereksinmelerine bağlanıyor. Aynı bir bütçe sistemi devreye sokuluyor (ki, daha çok avantajlar sağlayan bir bütçedir). Birçok karakol yeniden kuruluyor. Ekonomik kaynaklar, özel savaşın hizmetinde tamamen yeniden biçimlendiriliyor. Ekonomik yaşam militarize ediliyor. Her şey artık özel savaşla bağlantılı olarak örgütleniyor. Ve bildiğimiz gibi bunun amacı; PKK'nin üzerine yıldırıcı bir biçimde, yok edici bir biçimde gitmektir. Geliştirilmek istenen devrimci savaş tasfiye etmektir. Bu, 87'de yeni bir aşamaya getirilirken, 88'de biz, içte ve dışta dayatılan yöntemlerle tamamen yok edilmek, tasfiye edilmek istedik.

1988'in çözülmesi yapılmıştır. Ama bir kez daha değinirsek, bize karşı geliştirilen özel savaş, bu yılı kendisi için tam bir zafer yılı olarak ilan etmek istiyordu. İçerden dayattığı provokasyona bel bağlayarak "Parti Önderliği gidicidir, yerine yeni bazıları gelicidir, o zaman da (ki bunlar, özel savaşın uzantılarıdır, MİT'in uzantılarıdır) bunlar rahatlıkla etki altına alınarak yok edilebilir" anlayışını taşıyordu. Bu konuda Türkiye Cumhuriyeti zengin bir deneyime sahiptir. TKP adına sahte TKP, KDP adına MİT KDP'si yaratarak, nasıl "komünistlik" ve "Kürtçülük" yaptığı iyi bilinmektedir. Aynı biçimde sahte bir PKK'lilikle PK'nin tüm özünü tahrip etmek istediğini (bu kamptaki sızmalardan bile) çok iyi anladık. Dolayısıyla bunlar kendileri için bir süre biçmişler ve her bakımdan başarılarının tam olduğunu göstermeye çalışıyorlar. Genelde başarılı oldukları imajını yaratarak, birçok alanda bizim üzerimizde de başarılı olmayı planlıyorlar. İşte en son yılda bunu böyle olması gerektiğinde de hemfikirler. Buna dayanarak çılgınca bir yüklenme, bu yüklenmenin çılgınca yürütülüşü söz konusudur. Ki bunu artık herkes biliyor. Buraya bir sürü sabotajcı, suikastçı ekip de yollayarak kesin sonuç alma derdine düştüler. Bu, bunlar için gerçekten yaşamsal bir anlama sahiptir. Bunu başaramazlarsa kendileri için sonun başlangıcını oluşturacaktır. Nitekim, günümüze doğru geldiğimizde, başarılı olmak şurada kalsın, onlar için müthiş bir başarısızlık söz konusudur. Bu anlamda 88'de kendileri boşa çıkarıldığı gibi, bizim buna karşı her bakımdan yönelttiğimiz devrimci savaş, örgüt içinin yetkinleştirilmesinden tutalım taktiklerin daha yetkince kullanılmasına kadar, onun her sahadaki dayatmalarına karşı yürüttüğümüz başarılı çalışmalar söz konusudur. 89 yılını, 12 Eylül faşizmi için büyük bir gerileme, halk savaşımız için de büyük bir gelişme adımı haline getirme durumumuz vardır. Bizim yaklaşımımız buydu ve kazanan da daha çok bu yaklaşım oldu. Ama bu böyledir diye, özel savaş tamamen yenilmiş midir? Özel savaş gelişmesini sürdürmekten geri kalıyor mu? Asla! Bilakis, daha çok yükleniyor.

TC,bütün iç ve dış politikasının temeline bu özel savaşın gelişimini garantiye almayı ve onu daha da yetkinleştirmeyi koyuyor. Başta komşu ülkelere saldırısı vardır. Dışişleri Bakanlığı'nın bütün diplomatik faaliyetleri bu yönlüdür. İçişleri Bakanlığı'nın bütün diplomatik faaliyetleri bu yönlüdür. İçişleri Bakanlığı ise artık Türkiye'nin İçişleri Bakanlığı değil, her gün Diyarbakır'da oturan ve orada yöneten bir Kürdistan İçişleri Bakanlığı gibidir. Sık sık Genelkurmay'ın Kürdistan toplantıları, ikinci ve üçüncü ordunun bütünüyle Kürdistan'da işe koşturulması ve her gün sözüm ona yeni çevik kuvvetlerin sevkıyatı, bu özel savaşa ne kadar ağırlık vermek istediklerini ortaya koymaktadır. Yine, ekonominin seferber edilmesi, FAP'ı bile PKK'ye karşı bir proje olarak ilan etmeleri, hatta bütün yabancı tekelleri bu proje ile irtibatlandırarak, "Kürdistan yalnız bizim değil, sizin de sömürmeniz olsun" diyerek, Avrupa'yı, Japonya'yı, ABD'yi burada söz sahibi kılmaları söz konusudur. "Birlikte bunu savunalım" dercesine bütün imkanları sunuyor ve bunları yapıyorlar. TC, gerçekten Kürdistan'ı ekonomik alanda tam bir uluslar arası Pazar haline, sömürge haline getirerek, onları da burayı korumada seferber etme taktiğini güdüyor. Komşularına, "işte suyu koz olarak kullanırız, büyük ordumuz vardır, onu tehdit aracı olarak kullanırız" deyip yüklenmeye çalışıyor. Bunlarla da yetinmiyor; Sovyetlere bile yaltaklanıyor. Her gün sefer üstüne sefer gerçekleştiriyor. Onlardan Türkiye'ye davet, Türkiye'den Moskova'ya davetler gittikçe artıyor. Faşist rejim, gerçekten Kürdistan'daki devrimci savaşıma karşı bir de oradan (sosyalist sistemden) kendine göre işleri halletme yoluna giriyor ve mücadelemizi tecrit etmeyi amaçlıyor. Bütün bunlar, diplomatik siyasal alanda korkusunun nerelere kadar uzandığını, bütünüyle iç ve dış politikasını buna göre yürüttüğünü, savaşın ihtiyaçlarına göre ayarlamaya çalıştığını açıkça gösteriyor. İç politika tamatına böyledir. Çıkarmış oldukları yeni yasalarla kurdukları birliklere her gün yeni birlikler

ilave ederek, polis etkinliğini artırarak, özel kontraları sürekli eğiterek daha profesyonel bir savaş ordusuna böylece ulaşmak istiyor. Bununla özel savaş iktidarını geliştirmek istiyor. Daha somut olarak da güncel taktiklere ağırlık veriyor.

Son zamanlarda PKK propagandasının dehşet verici boyutlara ulaştığını, PKK'nin propagandada devletin önüne geçtiğini belirterek, propagandada, yani psikolojik savaşta öne geçmek için akla hayale gelmez yeni senaryolar düzenliyorlar. Cudi Dağı'nı nasıl zapt ettikleri, nasıl her gün PKK'li vurdukları, PKK'ye nasıl ağır darbeler indirdikleri konusunda hikayeleri manşetler halinde yayınlıyorlar. Başarılı olduklarını kanıtlamak için de köylüleri katledip "PKK taraftarı, gerillası" diye lanse ediyorlar. Yine teknik donanımdan bahsediyorlar. "Roketatarlı Pumalardan", "zehir saçan, vurduğu yeri darmadağın eden" araçlardan, sıkıştırlarsa "ot bile bitmesine imkan vermeyecek yakma, yıkmalardan" bahsediyorlar. Bunlar hep psikolojik savaşın parçalarıdır. Diğer yandan şerbet politikası yürütüyorlar. Yoksul kesimlere, özellikle bilinçsiz kesimlere nasıl yiyecek verdiklerinin, yedirip içirdiklerinin propagandasını yapıyorlar. En son, "Kanal GAP", yani Kürdistan'a özgü bir televizyon kanalı geliştirdiler. Burada daha çok beyin yıkamaya ve özel savaş televizyon kanalıyla destekleyerek psikolojik savaş kazanmaya çalışıyorlar.

Türkiye'de burjuva basını en kötü biçimde bir silah olarak kullanılıyor. Zaten basın, baştan beri ulusal kurtuluş savaşımıza karşı çok kötü bir biçimde kullanılmıştır. Kürdistan'da olup bitenlerden basını MİT bilgilendiriyor. Yani bu işi psikolojik savaş ustaları yönlendiriyor. Bunların birçoğu gazete köşelerine yerleştirilmiş yazarlardır. Ve bunlar bu savaş yürütüyorlar. Bile bile nasıl yalan söylediklerini herkes görüyor. Hemen hemen hepsi, sanki bir zihniyetten çıkmış, hatta bir karardan çıkmış gibi yazılar yazıyorlar. Bu, basının tek bir kumanda merkezi tarafından yönlendirildiğini çok açık olarak gösterir. Resimler MİT'ten geliyormuş, haberler MİT'ten-polisten geliyormuş ve hepsi de çarpıtmalı, yani psikolojik savaşın bir yöntemi olarak veriliyor. Dolayısıyla, dünyanın hiçbir ülkesinde görülmemiş bir biçimde Türk basını, özel savaşın emrinde çalışan bir basın konumundadır. Psikolojik savaşın çok sadık bir uygulayıcısı olarak aleyhimizde çalışmaktadır. Türk basını, özel savaşın emrinde sınırsız bir biçimde baştan beri kullanılan bir aygıttır. Günümüzde de basın, propaganda savaşının aleyhinize gelişmesinin en etkili bir kanalı olmaya çalışıyor. Radyo-televizyon tamamen böyledir. Böylelikle bizim propaganda savaşımızı, kendileri için karşı bir propaganda ile başarısızlığa uğratmak istiyorlar. Bunun için cinayetler bile tezgahlıyorlar. Özellikle bu özel timlerin gerilla gibi giyinışleri söz konusudur. Ürkütücü uygulamalarla her gün özellikle kentsel alanı olduğu kadar kırsal alanı da tehdit ediyorlar. "Böyle asarız, böyle keseriz, böyle yeriz ve yutarız" yaklaşımları ile toplumu ürkütmeye çalışıyorlar. Bunların hepsi psikolojik savaş türleridir. Diğer yandan, toplumu düşürerek müthiş bir biçimde satın almaya çalışıyor. Bir kesim de diyor ki "Devleti tamamen şirin gösterelim. Bu da psikolojik savaşın bir parçasıdır. Kamçı değil, şerbet politikasını uygulayalım, böylelikle halkı yanımızda tutalım. İşte yedirelim, halka çok yumuşak davranalım." Aslında bu yöntem de uygulanıyor, ama fazla işe yaramayacağı anlaşıldığı için, daha çok bu politika terk ediliyor. Çünkü halkı, Türk devleti gibi asırlık bir kan emici, zorba, işgalci ve işkenceci bir gücün yanında tutmak Kürdistan'da çok zordur. Yeter ki biz büyük hatalar yapmayalım.

O halde, günümüzde özel savaşın ağırlık vermek istediği propagandanın, bütün için muazzam para dökülmesine ve zor uygulamasına rağmen, fazla başarıya gideceği sanılmıyor. Ve halkın devletten kopuşu, devlete karşı dikilişi giderek bilinçli bir hal alıyor. PKK olgusu, burjuva basının da belirttiği gibi, bir efsane halinde halkın kulağından beynine, gözlerinden yüreklerine kadar iniyor ve anlam buluyor. O halde, savaşın önem kazanan bu yönü de, açık ki lehimize işleyecektir. Ve özel savaşın aleyhine sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Nitekim çıkarıyor da. Diğer uygulamaları ve uygulama taktikleri eskiyi aslında fazla aşmıyor ve geneldeki taktikleridir. Bilindiği üzere, vurucu veya çelik tim dedikleri 30-40 kişilik timleri (ki bunlar pusu timleriydi) çok yaygın kullandı ve bazı sonuçları da aldı. Fakat daha sonra, özellikle son bir yıl içinde, bizim asıl gerilla taktiği olan pusu taktiğine ağırlık vermemiz, bunlara peş peşe bazı önemli darbeler vurmamız ve de Kürdistan'da özellikle yaygınlaşan, hemen hemen her alana yerleşen ve pusu yöntemini tutturan çalışmalarımız, bunların fazla başarılı olamayacağını ortaya koydu. Daha çok hatalarımızdan, özellikle 87-88'lerde

ortaya çıkan hatalarımızdan yararlanarak gerillanın bir uygulaması olması gereken pusuyu bu denli çok kullanmaları, artık gerillanın kendi taktiğine daha iyi hakim olmasıyla, yaygın pusu sistemiyle sınırlandırılmıştır. Bunun yerine bildiğimiz gibi jandarma kuvvetleri ile daha çok operasyon yapmak istiyorlar.

Belirttiğimiz gibi, jandarmalık, Türk ordusunda çoğunlukla ilkel köylü isyanlarına, eşkıyalığa, mahkumluğa, kanunsuzluğa (kırsal alanda tabii) karşı hazırlanmış, ona göre örgütlenmiş ve de başarılı olmuş bir sistemdir. Bu sistem, elbette ki örgütsüz halk yığınları ve mahkum karşısında başarılı olacaktı. Yine hep vurduğu, kırdığı, halka boyun eğdirdiği için de kendini cesaret sahibi görecekti. Ama bizim mücadelemizin biraz daha derli toplu hale gelmesi, ilkel ve de yer yer mahkumların bir yaşantısı olmaktan çıkarılıp konuşan, savaşı bir gerillaya dönüştürülmesi ile birlikte jandarmanın yaygın operasyonları ağır darbeler yiyerek işlemez duruma getirildi. Hele hele 89'un başlarında sınırlı da olsa bizim pusularımıza düşmeleri sonucu ağır kayıplar vermeleri, Özel kolordu'nun iki sorumlu generalinin ve çok sayıda daha alt düzeydeki generalin görevden alınmasına yol açtı. Bu da kendi taktiğimiz olan pusunun jandarma operasyonlarına karşı kullanılması ile nasıl başarılı sonuçlar ortaya çıkarılacağına gösterilmesi açısından anlamlı olmuştur. Dolayısıyla hem özel timin ve hem de jandarmanın daha kapsamlı operasyonlarının tam sonuca ulaşamaması, en son kara kuvvetlerinin tümünün devreye girmesi, kendilerine göre artık savaşı bütün ordunun içinde olduğu bir savaşa dönüştürmeleri anlamına geliyor. Bu aynı zamanda, 88'de bekledikleri sonuca ulaşamamaları, jandarmayla, özel timle bekledikleri sonuca ulaşamamaları demektir. Artık bu kuvvetlerin ve taktiklerin yetmemesi, bunun yerine daha fazla kuvvete ihtiyaç duyulması, dolayısıyla artık ordunun devreye girmesi, daha kalabalık birliklerin, özellikle üçüncü ordu ile birlikte bir de ikinci ordunun ağırlıklı olarak savaşa günlük müdahale etmesi söz konusu oldu. En son bu temelde bazı düzenlemeler geliştirdikleri kanısındayız. Bu düzenlemeler, hem sayısal artışı ihtiva ediyor, hem de daha kalabalık operasyonlarla sonuç almaya çalışıyorlar. Yine jandarma ve timler devrede olacak ama, çok sayıda kara kuvvetleri de devrede olacaktır. Örneğin, "Cudi'de operasyonlara katılanlar on beş bin kişi" deniliyor. Açık ki daha fazla sayıda birlikleri dağa çıkarıyorlar. Sözüm ona bizim denetimimizde olan alanlara çıkarmaya çalışıyorlar. Kritik noktaları tutuyorlar. Bu, beklenir bir gelişmedir.

Eğer biz şu hatayı işlersek, "bu dağ tamamen bizimdir, kimseyi sokmayız" dersek, belli ki onlar buraya daha fazla asker yığacaklardır. Dolayısıyla erkenden bir kurtarılmış bölge yaklaşımı, hem de sürekli kurtarılmış bölge yaklaşımı, bizim altından kalkamayacağımız oranda düşmanın ağır bir yığınağına yol açabilir. Kaldı ki biz savaşı bu temelde geliştirmek istemiyoruz. Bu temelde geliştirmenin sakıncalarını başından beri biliyoruz. Ama onların iddiası bu; veya bizden bekledikleri, erkenden bir kurtarılmış bölgedir, zamanı gelmeden bu tip bölge ilanlarıdır. Onlar da karşılığını böyle veriyorlar veya diğer bir deyişle olası bir kurtarılmış bölgeye karşı şimdiden kendilerini hazırlıyorlar. Kendi deyimleriyle, "bakın işte biz onlara böyle kurtarılmış bölge kurdurmuyoruz" mesajını hissettirmeye çalışıyorlar. Ama öyle dağ tutmak, hele hele dağlara böyle binlerce asker yığmak, Kürdistan'ın bitmez tükenmez dağları göz önüne getirildiğinde kendileri için daha büyük bir iflastır. Garnizonlarda bile zor bela idare ettikleri, doyurdukları orduyu, dağların bu doruklarında beslemeleri imkansızdır. Dolayısıyla daha büyük bir yıpranmayı, daha büyük sayıda kayıpla karşılaşmayı yaşayacaklardır. Bu durumları da göz önüne alan gerilla savaşı, onları bu dağlarda daha fazla perişan edebilecektir. Dolayısıyla biraz da operasyon için yetkinleştirmeye çalıştıkları operasyon birlikleri, uygun taktiklerimizle sadece boşa çıkarılmayacak, onlara bu yöntemin pahalı ödetileceği de gösterilebilecektir.

Helikopter, roketli dedikleri vasıtalar eskiden beri kullanılıyordu. Bunlar yeni silahlar falan değildir. Sanırım bunu halkı ürktmek için, psikolojik savaşı biraz daha etkili kılmak için sürekli işliyorlar. Helikopterlerde her zaman roket kullanılıyordu. Makinelileri, topları, hatta tankları eskiden beri var olan araçlardır. Yenilerin alınması mümkündür. Çelik yeleklerden, gece dürbününden bahsediliyor; ancak bu araçlar gerilla savaşımında fazla etkili olabilecek donanımlar değildir. Bir bölgede bunu yapar, bir dağda bunu yapar. Fakat kırk dağ vardır. Gerilla hareketlidir. Orada bunu yaptıklarında başka dağa atlar. Bir bölgede tamamen bunu yaptıklarında başka bir

bölgeye gider. Ve bütün bölgelerde bunu yapmak istediklerinde zaten bu devlet iflas eder. kısaca bu tarzda başarımları mümkün değildir.

Tabii hatalar işlemezsek, bel bağladıkları tekniğin de başarı sağlaması mümkün değildir.

Yeni geliştirmek istedikleri bir diğer yöntem de, koruculara ilaveten bazı aşiretleri silahlandırmadır. Bu yönlü girişimleri söz konusudur. Özellikle Hakkari, Van gibi aşiret etkinliğinin olduğu sahalarda, aşiret şeflerini (ki bunların hepsi tecrit olmuştur, sanıyorum birkaç aileden başka pek kimse yanlarında değildir, bir de çoğunlukla devletin eskiden işbirlikçisi olan öğelerdir) örgütlemeye çalışıyorlar. Bunlardan medet umuyorlar. Sözüm ona bunların her bir tanesi beş yüz silah istiyor; beş yüz tane keskin nişancı adamları varmış, filan bölgede binlerce edermiş. Bu da bir edebiyattır. Kürdistan’da böyle binlerce kişilik güçle hareket edecek aşiret yoktur. Jirki dedikleri aşiret bile tamamen çözülmüştür. Tamamen bizim denetimimiz altındadır. Biraz daha üzerine yürürsek, gericiler de dahil, hiçbirinin başını kaldırması bile mümkün değildir. Belli bir kesimin durum budur. Yoksul kesimleri de zaten bizimle birlikte savaşıyorlar. Bu denli büyük bir aşiret gücü yoktur. Savaş sonuna kadar yürütecek adamları olamaz. Kaldı ki, ordunun bu kadar disiplinli savaş güçleri yürüyemiyorsa, çapulcu aşiret gücünün nefes bile alamayacağı açıktır. Taş çatlasa bir-iki karşı-devrimci faaliyete katılır, bir-iki saldırıya katılır, ama üçüncüsünde düşer. Esas itibarıyla aşiret adamı, gerilla karşısında dayanamaz; çocuğu vardır, geçim sorunu vardır (ki her birisine birkaç milyon gerekir). Ve bunlar öyle uzun vadeli savaşamaz. Dolayısıyla devletin medet umduğu güçlerin sosyal temeli çok zayıftır. Bunların teknik donanımlar muazzam paraya mal olur, üstelik fazla savaşamazlar. Savaşmak için bir defa amaçsızdırlar. Yerli işbirlikçilerin çoğu da yoksuldur. Parayla tutulan insanlar hayatlarını ortaya koyamazlar, çünkü amaçsızdırlar. Amaçsızlık onları savaşmamaya götürür. Dolayısıyla belki bunları kirletme, bize karşı kullanma, korucularda olduğu gibi özellikle bizim bunları kendi saflarımıza almamız sınırlama gibi bir amaçla olabilir. Bunların eline silah vererek, “alın işte, isterseniz kullanmayın” deyip, bizim onlara daha fazla yüklenmemizi, dolayısıyla biraz da gücümüzü boşa harcamamızı veya bunlarla uğraşmamızı sağlamak isteyebilirler. Bunun dışında, etkili bir takviye kuvveti olarak bunları günümüz Kürdistan somutunda kullanmaları fazla mümkün değildir. Belki Güney Kürdistan’ın o ilkel-milliyetçiliğini kullanmak isteyebilirlerdi. Onları kullanmak istediler de. Aslında 1985’lerden beri birlikte çaba harcadılar. Fakat bunlar da o kadar düşmüşler ve yaşamları öyle düzenlenmiştir ki, gece gündüz ordunun hizmetinde PKK’ye karşı savaşmaları olanaksızdır. Rahat yaşam alışkanlıkları nedeniyle (peşmergeyken de bunlar böyleydi) Irak ordusunun karşısında bile 24 saat dayanamadıklarına göre, bizim karşımızda aylarca savaşmaları mümkün değildir. Bunlardan mevcut korucular kadar bile bir savaş gücü oluşamaz. Dolayısıyla, devletin bu tip beklentileri de ilkel milliyetçilikten beklentileri de fazla gerçekleştirilebilir gibi değildir.

Bir diğer taktik olarak, reformist güleri kullanıyor. Aslında reformist maskesi altında yerleştirmiş olduğu, sahte bazı sol veya Kürtçülük yaptırılan grupları kullanmak istiyor. Biliniyor en son TEVGER’in durumu eğitim sahamızda ortaya çıktı. TEVGER’in sekreterinin ve sözüm ona önde gelenlerinin nasıl TC’ye bağlı oldukları itiraflarda ortaya çıktı. Sözüm ona buraya sızan bazı öğelerle bizi tasfiye edecekler! Geçen yılki provokasyonun amacı da buydu. Zaten birlikte çalıştıkları, toplantı yaptıkları da ortaya çıkmıştır. Bunlar her gün Ankara ile temastalar. Bunlar, devletin adamları oluyorlar. Bir de bu yönüyle PKK’nin içine sızdırarak, “işte ezin, tasfiye edin, ondan sonra gelin size otonomi verilir” yaklaşımı özel savaşın bir taktiği olarak karşımıza çıkıyor. Bu son zamanlarda hızlandırılan bir taktiktir. PKK’nin tasfiyesi temelinde sözüm ona özerklik verecekler. Bu çabalarını hızlandırıyorlar. Başta TEVGER olmak üzere, kenarda köşede ne kadar eski, teslim alınmış Kürt öğesi varsa bunları ve özellikle her şeyi ile TC’ye bağımlı birçok aydını bu temelde kullanmaya çalışıyorlar. Bunlara biraz sahte Kürtçülük yaptırıyorlar, biraz dergi çıkartma imkanı sağlıyorlar. Örneğin, Medya Güneşi’nde olduğu gibi, çok abartılı yazıları bile çıkartabiliyorlar. Bizim çok dolaylı yazılarımıza bile imkan vermedikleri halde, Kürt sorunu ile ilgili her türlü yazıları dobra dobra bu dergilerde yayınlamaları, bu eğilime güç vermek istediklerindendir. Yani tepede kendilerine bağlı olan bu gruplaşmalara yazın alanında da serbestlik

tanıyarak, Avrupa’da bunlara güç vererek ve gizliden gizliye alttan ilişkilerini sürdürerek, bunları özel savaşın bir kolu olarak yetkince kullanmak istiyorlar.

Bunlara ilave edilmesi gereken bir gelişme de, parlamentodaki işbirlikçi “Kürt milletvekillerinin kullanılmasıdır. Bunların içinde bazıları iyi niyetli olabilir, demokratça istekli de olabilir, ama esas itibarıyla hepsi, PKK’nin devrimci savaşımına karşı bir tasfiyeci güç olarak kullanılmak isteniyorlar. Sağa sola koşturuluyorlar, oyuna getiriliyorlar ve bazıları bilinçli olarak sözüm ona kültürel özerklik peşinde koşturuluyorlar. Bunlar, ilerde devlet daha da sıkıştırsa ve ABD ile Avrupa’nın insan hakları adı altında dayatmak istediği özerklik planları tutarsa, bu Kürt milletvekillerini bir araya getirmek isteyecekler. Barzani-Talabani örneğinde olduğu gibi, bu milletvekilleri de, “Kürt milletvekillerini bir araya getirin, onlara kültür özerkliği verin, böylelikle PKK’yi daha iyi sınırlandırmış olursunuz, silahlı mücadelesi de böylece zayıflar, tasfiye olur” dayatmalarına ortak oluyorlar. TC’ye böyle akıl hocalığı yapanlar var. Kürdistan’daki işleri organize etmekle görevli Karman İnan gibi en kaşarlanmış hain-işbirlikçi, en son bu işleri idareni de başına getiriyor, onun organizasyonu ile uğraşıyor. Bu sicilli hain, her partiden “Doğulu” milletvekillerine toplantı yaptırıyor. Bunlardan yüze yakını bir toplantıda bir araya geliyor. Dolayısıyla bu ilkel-milliyetçiliğin şefleri ile Karman İnan’ın bunu hayata geçişi, parlamento bünyesinde, devrimci savaşa karşı, özel savaşla bağlantılı oluşumların ortaya çıkarılmasına iyi bir örnektir. Güncel gelişmelerle bu biraz daha açığa çıkıyor.

Özellikle gelişen savaşımımıza karşı, ilkel-milliyetçiliğin peşmerge artıklarıyla ve aşiret kalıntılarıyla yapılmak istenenler, Türk parlamentosundaki işbirlikçi Kürt milletvekilleriyle tamamlanmak isteniyor. Bunlar biraz daha kültür özerkliği anlamında adım atabilirler. Eğer çok daha sıkıştırlarsa, özellikle parlamento içindeki bazı Kürt işbirlikçilerini, bazı aydın işbirlikçileri ve TEVGER benzeri bazı sahte grupçukları bir araya getirip son tahlilde hepsine bir Kürt partisi yaftası da vurarak, reformist de diyemeyeceğimiz, tamamen düzene bağlı, işbirlikçi, icazetli bir Kürt partisini devreye sokarak, özellikle PKK’yi tasfiye etmeye hizmet eden sahte bir özerklik programını (ki bu kültür özerkliği de, serbest gazete çıkarma, serbest yayın gibi olabilir) dayatacaklardır. Belki buna yönelik bir gelişmeyi de önümüzdeki dönemde deneyebilirler. Bütün bunlar özel savaşın ideolojik alanda da biraz geliştirebileceğini ortaya koymaktadır.

Demek ki, başta orduda olmak üzere, toplumsal temelde aşiretler üzerinde yeni düzenlemeler yaparak ve ideolojik-politik alanda Kürt işbirlikçi politikacıları ve aydınlarını yeniden devreye sokarak, bizim kitle temelimizi zayıflatmak, gerillanın gelişmesini son tahlilde durdurmak istiyorlar. Bütün bu çabalarında asıl amaç ise, kitlesel gelişmeyi ve gerillaya katılımı önlemektir. Özellikle kentlerde (ki Silopu ve Van’da ne kadar gelişebileceği ortaya çıkmıştır) gelişebilecek patlamaları daha şimdiden önleyebilmektir. Bir yandan aşırı şiddet (ki bu katliamlara varmıştır) yöntemini Silopi’de, Van’da görüldüğü gibi daha da yoğunlaştırırken, diğer yandan sahte özerklik çabalarını da hızlandırarak, kitlenin PKK önderliğinde ayağa kalkışına, hem siyasal ve hem de askeri ordulaşmasına karşı set çekmeye çabılıyorlar. Özel savaş böyle gelişim sağlamak istemektedir. Bu, daha da hızlanacak bir süreçtir.

Bu süreçte Kürdistan’da yeni karargah düzenlerine kavuşacaklardır. Zayıf birliklerini büyük birliklere dönüştüreceklerdir. Daha fazla zırha bürüneceklerdir. Aslında birçok alanı terk edeceklerdir. Daha şimdiden olduğu gibi, işbirlikçilerini kendi etraflarında, kendi ordularının bir uzantısı olarak örgütlemeye çalışacaklardır. Bu, daha şimdiden başlamıştır. Temel bazı garnizonların etrafına bunları yerleştireceklerdir. Sivil yönetimin toplumsal dayanakları bu garnizonların etrafında yeniden örgütlenecek, yeniden birlikler haline getirileceklerdir. Ama bunun dışında çok daha büyük bir alan partini denetimine açılacaktır. Özellikle kırsal alanlardaki denetimimizin daha şimdiden geliştiğini görebiliyoruz.

Özel savaş Türkiye’ye de taşırılacaktır

Kürdistan’da böyle bir özel savaş organizasyonu, Türkiye’nin siyasi yaşamı üzerinde nasıl bir etkide bulunur? Biz bunu daha önce de biraz değerlendirmeye çalıştık. Dedik ki, Kürdistan’da

geliştirilen özel savaş aygıtı, özellikle önümüzdeki dönemde yeni bir darbenin deneme kuvvetidir. Burada adeta yeni güç odakları oluşuyor. Kontralar ve kontra yönetimi giderek ordu içinde, hatta toplum içinde nüfuz kazanıyor. Eski MHP'nin militanları ile karşılaştırılamayacak kadar militarist, karşı-devrimci bir güç oluşmuştur; jandarmadır, aşiret güçlerinden derlenmedir, polisten derlenmedir, lümpenlerden derlenmedir. Nitekim, satın alınabilecek, toplumdan izole olmuş ne kadar kirli çevre, katil, girici ve saldırgan varsa hepsini burada örgütleyeceklerdir. Bu, daha şimdiden ortaya çıkan bir durumdur. Bu, yeni bir ordulaşmadır. Güney Amerika'da örneklerine rastladığımız bir ordulaşmadır. Bunlar ordunun klasik düzenini de ikinci planda bırakan, ordu içinde ordu olarak, yeni güç odakları olarak birlik kuracaklardır. Bunların komutanları, subayları oldukça politize de oluyorlar. Vurgun vuruyorlar. Ellerin altında sürekli çalışan ve tecrübe kazanan bir kaşı-devrimci kuvvet de vardır. Bununla Türkiye'de sınıf mücadelesi üzerine yürüyecekler ve bastıracaklardır. İktidarın üzerine gidecekler ve sindireceklerdir. Bunların bu anlamda zapt-u-raptı altına alınması kolay olmayacaktır. Arjantin'de yaşanan durumların benzerini Türkiye de yaşama sürecine girmiştir.

Aslında daha önce gizli yürüttükleri bu faaliyeti, günümüzde açık yürütmektedirler. Generallere bağlı ne kadar hayali ihracatçı olduğu, ne kadar mafyacı olduğu, ne kadar sözüm onu kapitalist olduğu ortaya çıkıyor. Bu tipler Türkiye'nin gündemine yeni yeni giriyorlar. Uluslar arası işbirlikçiler, uluslar arası tekelcilerin temsilcilerinin hepsi de generaller ve polislerle iç içedir. Bir Asil Nadir örneği devrededir. Ve gittikçe etkili oluyor. Bütün bunlar, yeni güç odaklarının Türkiye'de şekillendiğini ortaya koyuyor. Bunlar aslında yeni bir darbenin, Türkiye'de gelişen devrimci mücadeleyi bir darbe ile tasfiye edici gelişmenin ön adımlarıdır. Bu süreç daha da hızlanacaktır. Kısaca, Kürdistan'da deneyim kazanan özel savaş yöntemi, Türkiye'de hazır bir darbe kuvveti olarak iş görecektir. Özal'ın olası cumhurbaşkanlığı döneminde bu daha da hızlanacaktır. Dolayısıyla ordudaki özel savaş bölümü, giderek devlete tamamen damgasını vuran, politikanın üzerinde Demokralesin kılıcı gibi sallanan bir kuvvet durumuna getirilecektir. Devrimci savaşım geliştikçe bu konudaki netlik daha fazla kendisini gösterecektir. Şüphesiz bu, aralarındaki çelişkilerin kızışması anlamına da gelecektir. AT topluluğu içinde de çelişkiler kızışacaktır. Çünkü böylesi bir Türkiye'yi, düzen için muhalefete böylesine yönelen bir gücü meşru göstermek ve kabul ettirmek çok zor olacaktır. Bu temelde çelişkiler had safhaya ulaşacaktır. Daha şimdiden ikili devlet denilen olgu, üçlü-dörtlü-beşli güç odaklarına sahne olacaktır. Herkes bir tarafından vurgun vurmaya çalışacaktır. Soygun yapacaklardır, işkence yapacaklardır. Bu ordu içinde, ordu dışında herkesin kendisini bir güç konumuna getirmesi anlamına gelecektir. Nasıl ki "babaların" etrafında fedailer varsa, bu daha da genelleşecektir. Kilit noktaları tutmak isteyen çok güç olacaktır. Hepsinin de fedailer, yani özel kuvvetleri olacaktır. Ki, zaten daha şimdiden vardır. Fakat bu, biraz daha resmiyete kavuşacaktır. Daha güçlü olan, diğerlerini bastırmaya çalışacaktır. Bu, ordu içindeki çelişkileri, devlet içindeki çelişkileri daha da kızıştıracaktır. 80'ler öncesinden daha fazla bir gruplaşmaya yol açacaktır.

Halk ise, tabii ki daha fazla ezilmek ve sömürülmek istemiyorsa, buna öncülük edecek güçler her zamankinden daha fazla güçlü olmak zorunluluğunu duyacaklardır. Yani silahsız, güçsüz bir devrimci hareketin bir hiç olduğunu, halkın, bu kadar militariz olan odak noktalar karşısında kendi devrimci şiddetini geliştiremezse, devrimci güç haline gelemese, bırak politika yapmayı, yaşamını bile devam ettiremeyeceğini gösterecektir. Hele hele bu kadar yoksullaşan emekçiler, köylüler, eğer daha da yıkılmak istemiyorlarsa, silaha sarılmak durumundadırlar. Dolayısıyla, kendi siyasi örgütlerini aynı zamanda askeri örgütlenmeler olarak geliştirmeleri gerektiğini çok iyi göreceklerdir. Bu temelde gelişecek olan devrimci birlik hareketleri, devrimci güç hareketleri, kendirlerini hem siyasi ve hem de askeri olarak iç içe organize edeceklerdir. Böyle olunca da Türkiye'deki yoksul kesimler, emekçi kimler, direnişi giderek daha da ayaklanmacı bir tarzda ve silahlı mücadele temelinde yürütmeyi geliştireceklerdir. Dolayısıyla pasifist, reformist eğilimlere itibar etmeyeceklerdir.

Bu reformist, pasifist eğilimler, gerçekten çok tehlikeli bir yaklaşım geliştirmek istiyorlar. Rejimle uzlaşarak komünistlik, solculuk yapmak istiyorlar. Türkiye koşullarında bu çok hayali ve

gerçekleşmesi olanaksız olan bir yaklaşımdır. Reformizm baştan beri işbirlikçidir. Sertleşen mücadele, özel savaşın devletin her odağına nüfuz etmesi, emekçilerin de artık bu reformist seçenekleri gerçekten en tehlikeli seçenek olarak görmelerine yol açtı. Reformizmin, bırakalım kendilerini baskı ve sömürden kurtarmasını, nasıl daha tehlikeli konumlara ittiğini görüyorlar. Böylelikle, emekçiler, daha fazla kendi çıkarlarının, kendi öz örgütlerinin ve bunu öz savunmaları ile birlikte yürüteceklerinin bilincine varmaktadırlar.

Kısaca, gelişecek olan emekçi hareket, 70'ler sonrasında daha fazla gerçekçi olacaktır. Kendini hem politik ve hem de askeri olarak hazırlıklı kılacaktır. İktidar savaşımını bu temelde yürütmek zorunda olduğunu görecektir. Dolayısıyla Türkiye'nin devrimci birlik seçeneği, mevcut gelişmelerin bu yönüne çok dikkat ederek, önümüzdeki süreçte bunu hiçbir gerekçeyle erteleyemeyecektir. Bunlar tamamen çürütülmek, tasfiye edilmek istenmiyorsa, bir an önce böylesine militanca bir gelişmeyi görmek ve ona göre bir yükselişi, bir gelişmeyi sağlamak durumundadırlar.

Sonucu devrimci savaş taktiklerini Uygulanma düzeyi belirleyecektir

Türkiye Cumhuriyetinin güzünde içine girdiği bunalım ve bu bunalımdan çıkışın ana özellikleri böyle belirtilebilir. Gerçekten tarihin hiçbir dönemiyle karşılaştırılamayacak kadar, gittikçe derinleşen bir bunalım söz konusudur. Bu bunalımı özel savaş yöntemleriyle atlatma çabaları söz konusu oluyor. Devletteki bu çatlaklık daha da geliyor. Tamir edilmek için alınan her önemle de çatlağı geliştirmekten öteye bir sonuca varmıyor. Bu ekonomide de böyledir. Tümüyle bir ayrışma, kopuşma ve giderek bir kapışmanın objektif temeli hazırlanıyor. Fakat böylesine bir gelişmenin kalbi şimdi Kürdistan'da atıyor. Türkiye Cumhuriyetinin kaderi, bu anlamda, Kürdistan'daki savaşım, sadece Kürdsitna'daki çelişkilerin çözümünün değil, Türkiye'deki çelişkilerin de çözümünün anahtarı durumuna gelmiştir. 12 Eylül faşizmi, on yıllık muazzam bir baskı rejimiyle Türkiye'nin muhalif sol güçleri üzerinde kendine göre sağladığı gelişmeyi Kürdistan'da da sağlamak istedi. Özellikle PKK'yi tasfiye etmek için tarihte eşine ender rastlanan bir savaş yürütmeye çalıştı. Fakat bu savaşta, geçmişten günümüze kadar tam başarı sağlamak şurada kalsın, büyük başarısızlıklar içerisine düşmüştür.

80'lerin başlarında böyle bir durumu beklemediği için, geliştirdiği anayasasıyla ve diğer düzen içi kurumlaşmalarıyla 90'lara doğru geldiğimizde "mutlak başaracak" inancı içinde hareket etti. Bugün bu inancın kendine pahalıya patladığını görüyor, ama geriye adım da atamıyor. Fakat yeni bir hamle ve yeni bir darbenin koşulları da fazla yoktur. Dolayısıyla, çok cılız da olsa, bizim açımızdan elverişli ve olumlu sonuçlar doğuracak bir sürece girilmiştir. Gerek düzen içi çatışmaları kızıştırmak açısından olsun, gerekse Türkiye'nin toplumsal güçlerini harekete geçirilmesi açısından olsun, en anlamlı bir dönemin başlaması durumu söz konusudur. Özal'ın cumhurbaşkanlığıyla daha da alevlenecek bir dönemin içine girilmektedir. Mücadelemizin böylesi bir gelişmeyle çok yakından ilintisi ve bunun üzerinde etkisi vardır.

Bu, bir anlamda devrimci taktiklerimizin ortaya çıkardığı bir gelişmedir. Hiç şüphesiz böylesi bir gelişmeyi ilerletmeye çalışırken hayalci değiliz. Düzen elbette özel savaş daha da geliştirerek kendisini savunmaya çalışacaktır. Ama stratejik planda savaş kaybetmiştir. Güncel olarak geliştireceği bütün taktikler (bu çok önemlidir) bizim taktiklerimizle iyi karşılanırsa, genelde gerillaya ilişkin değil, bütün alanlarda ve Türkiye'de yaygınlaştırılacak taktiklerle biz devrimci savaşımı geliştirsek, kazanacağız. Artık bir taktik savaşıma dönüşen bu gelişmeyi, güncel devrimci yaşamda ve güncel pratik taktik savaşımında biz yetkince karşılamayı bilirsek, stratejik anlamda olduğu gibi, günlük pratik anlamda ve taktik anlamda da kazanabileceğiz. Savaş, bir bütün olarak güncel taktiklere kim en güçlü yaklaşımı gösterirse, onların uygulamasını, örgütlenişini, yürütülüşünü, idaresini ve sonuçlarının tekrar tekrar daha da yetkin taktiklerle ilerletilmesini skim başarılı pratik adımlarla gerçekleştirirse, onun lehine sonuçlanacaktır.

Bu anlamda biz, ilk defa kendi stratejik yaklaşımımız altında özenle hazırlanan anlamlı taktiklerle savaşım dönemine girmişiz. Uzun bir ideolojik-politik hazırlıktan sonra, yine askeri anlamda da oldukça uzun bir hazırlık ve pratik deneme sonucunda, böylesi bir döneme ulaştığımızı görüyoruz. Bu dönem ve her bakımdan kazanılması kaçınılmaz olan gelecek dönem, taktiklere iyi nüfuz edilirse, taktik önderliğe, güncel propagandaya, güncel eylemlere tam olarak hükmedilirse, eskiden yılarca alamadığımız sonuçları biz çok kısa süre içinde alabiliriz. Aynı şey düşman için de geçerlidir. Eğer biz tam karşılık veremezsek, karşı-devrimin taktikleri bizim yetmez taktiklerimizle karşılaşır, eskiden bize yıllarca veremedikleri zararları bir çırpıda verebilirler. Dolayısıyla, günümüz devrimciliği, daha çok taktik alan üzerinde yoğunlaşacak bir devrimciliktir. Güncel yaşamın azami devrimleştirilmesi, bunun için azami propaganda, örgütlenme, azmi eylemin planlanması ve gerçekleştirilmesi gereklidir. Eylem sonuçlarının bir kez daha örgütlenmesi ve bu aşamada tutucu-muhafazakar olunmadan oldukça yaratıcı hareket edilmesi ve pratikte bunun sergilenmesi hayati önemdedir. Günümüzde PKK militanlığının daha çok üzerinde yoğunlaştığı saha burasıdır. Daha önce partileşme sürecinde sınırlı olarak ele aldığımız bu alanı günümüzde çalışmalarımızın temeli haline getiriyoruz. Eğitimde ve günlük savaşımında taktik alanı oldukça ele almak ve yetkinleştirmek istiyoruz. Karşı-devrimin güncel taktiklerini karşılamaktan tutalım, bunları boşa çıkarmaya kadar, karşı-devrimci taktiklerin ulaşamayacağı bir biçimde kendi öz taktiklerimizi yetkinleştirmeye kadar, günümüzün devrimciliğini başarıdan başarıya koşacak bir duruma getirmek istiyoruz.

Önemli olan, bu konuları, gerek eğitimde olan arkadaşların ve gerekse bütünüyle savaşan parti güçlerimizin en çok üzerinde kafa yorarak kavramasıdır. Buna oldukça somut yaklaşımları ve kendilerini böyle bir savaşımın militanları haline getirmek için her şeylerini ortaya koymaları zorunludur. Yenilenme ve yetkinleşme dediğimiz, bütünüyle bu sahada gerçekleştirilmek durumundadır. Adeta devrimciliğimizin özetlenmesi bu anlamdadır. Başarılı bir devrimci pratiğin bundan sonra sağlanması bu temelde olacaktır. Bu konular üzerinde kısaca durmaya çalışacağım. Bütün sorumlu güçlerin de, bundan sonraki tüm çalışmalarında, özellikle karalaştırıcı toplantılarında ve görev almalarında, hep bu çalışmaya ağırlık vererek, daha da pratikleşmiş ve uzmanlaşmış çabalara ağırlık vererek sonuç alabileceklerini bilmeleri gereklidir. Bu, özellikle militanların bir görevidir. Bizler bu konularda genel çerçeveyi her zaman çizmeye çalıştığımız gibi, güncel ilişkin genel taktik çerçeveyi de çizmekten geri kalmıyoruz. Ama bu çerçeve içinde rol oynamak, bu çerçevenin gereklerini yerine getirmek, tamtamına militanların görevidir. Bunun üzerinde asıl yoğunlaşması gerekenler, partimizin komuta güçleridir. Eğer her alanda bu görevlere tam hakim olunursa, partimizin devrimci savaş taktikleri yerinde ve zamanında başarıyla uygulanırsa, mücadelemizin çok hızlı bir atılımı yaşayacağı ve ileri politik sonuçlara ulaşacağı kesindir.

9 Ekim 1989

ÖNÜMÜZDEKİ ON YILI KÜRDİSTAN'IN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK YILLARI HALİNE GETİRELİM(*)

1990'lı yılların devrimci atılımı için perspektifler nasıl geliştirilmelidir? Bu konuda sıkça dile getirdiğimiz hususları, burada biraz daha kapsamlı ve birleştirerek vereceğiz. Önümüzdeki dönemin çok yönlü değerlendirmesini geçen yılın sonlarından itibaren koyuyoruz ve bir bütün olarak da parti hattı zaten genel perspektifi vermektedir. Ama, biz yine de, daha somut, daha gerçekleşebilir olanın ne olması gerektiğini bir kez daha ortaya koyalım.

1990'dan 2000 yıllarına genel bir perspektif çizerek, bizim buna şu sloganla karşılık vermemiz yerindedir: 2000 yılına doğru bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizi zafere götürelim! Veya; önümüzdeki on yıla, bağımsızlığın ve özgürlüğün zaferini sığdıralım! Genel sloganımız böyle

olabilir. Daha da genelleştirirsek; önümüzdeki on yılı, Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlük yılları haline getirelim! 2000 yılına bağımsız ve özgür bir Kürdistan'ı dayatalım! Tıkanan uluslar arası ortam için Kürdistan'ı bir çözüm ülkesi ve doğru devrimci seçeneğin sahibi kılalım! Kürdistan'ı, yüzyılın sonuna doğru uluslar arası devrimci gelişmenin merkezi haline getirelim!

Bütün bunlarla söylenmek istenen şey, 90 yılı ile birlikte uluslar arası siyasal gelişmelerin ve onun bir parçası olan Ortadoğu'daki gelişmelerin,

(*)Ocak 1990'da Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencilerine hitaben yapılan bu konuşmayı, redaksiyondan geçirerek yayınlıyoruz. (W.S.)

esas olarak da devrimden başka hiçbir çaba ile kendisini kurtaramayacak bir ülke olmasını, Kürdistan'ı, uluslar arası ve bölgesel gelişmedeki rolü ile, bu yılların öncüsü olmaya zorladığıdır. Kürdistan'da gerçekleşecek devrim, bir anlamda, uluslar arası koşulların üzerine yığıldığı ve çözmek zorunda bıraktığı rolü nedeni ile, bir dönemlerin Avrupa'daki Fransız Burjuva Devrimi, yine Rusya'daki Ekim Devrimi'ne benzer bir rolün sahibi olmaya adaydır. Her geçen gün görülüyor ki, tahammül edilemez yaşam koşullarının artarak gelişim göstermesi, burada devrimci seçeneğe sonuna kadar ve tüm uluslar arası önemi ile gelişmeyi göz önüne almaktan başka bir imkan bırakıyor. Dolayısıyla, ne kadar ulusal kurtuluş devrimi dersek de, bir o kadar da enternasyonalist bir devrim olarak kendisini dayatıyor. Kürdistan'daki devrimin özelliği, bir yandan eski devrimlerin, yani İslam Devrimi ile Fransız Devrimi'nin etkilerini ve en çok da Ekim Devrimi'nin etkilerini, onun olumlu özelliklerini bünyesine katmayı, öte yandan 21. yüzyılın, yani geleceğin devriminin gelişim özelliklerini de daha şimdiden bünyesinde taşımayı, özellikle 70 yıl sonra gerçekleşen sosyalizmin tıkanmasının, bugün en açık sonuçlarını gördüğümüz gibi kendilerini oldukça gözden geçirmeleri, sağa savrulmaları ve kapitalizme yönelmelerinin yaygınca yaşanmasının altındaki nedenleri görmemizi ve buna da doğru çözümü öngörmemizi ve böylelikle de geleceğin sosyalizmini de içermeyi zorunlu kılıyor. Aynı zamanda mümkün de kılıyor.

Kürdistan, hiç şüphesiz PKK çizgisi biçimindeki bir devrimci öncülükle, uluslar arası, bölgesel ve ulusal anlamı böylesine büyük olan bir devrimin odağı olabileceği gibi, eğer bu başarılamazsa, ulusallığını inkar eden ve çağdaş uluslar arası gerçekliğe ve hatta tarihe hor bakanlar eliyle, tarihi temelleri çok güçlü olan işbirlikçiliğin zemini haline de getirilebilir. Bugün yaşanan durum, biraz daha kendini cilalamış olarak daha ileri düzeyde ve kat bekat tehlikeli bir biçimde kendini Kürdistan'da yeniden üretebilir. Emperyalizmin ve aynı zamanda sağa savrulan reel sosyalizmin el ele vererek, Kürdistan'ı böyle bir devrim odağı olmaktan çıkarmak için geliştirdikleri tutumlar güç kazanabilir. Çok güçlü olan işbirlikçiliği yeniden cilalayarak karşımıza tehlikeli bir biçimde "kültüre özerklik" projeleri ile çıkarıp, son derece tarihi bir devrim odağı olmaya aday Kürdistan'ı, eğer başarı ile karşı konulmazsa, daha başından iğrenç bir işbirlikçiliğin odağı haline getirebilirler. Dolayısıyla Kürdistan'ın devrimci odak olma meselesini, parti çizgisinin şimdiye kadar aydınlatdığı çerçevede daha da derinleştirerek netleştirme öneminden hiçbir şey yitirmiş değildir.

Kürdistan devriminin uluslar arası ve bölgesel boyutlarını, onun içindeki doğru ulusal kurtuluşçu ve toplumsal dönüşümünü, demokratik ve sosyalist dönüşümünü gerçekleştirmek, benzer örneklerden dersler çıkararak, ama kopya etmemeyi de iyi bilerek, tamamen yaratıcı bir yaklaşımı gerekli kılacaktır. Demek ki biz, önümüzdeki dönemin devrimci odağını Kürdistan'da daha da yakıcı kılarken, bunun tarihi boyuna, Ortadoğu halk kimliğine, onun çeşitli yönleri ile kavranmasına büyük önem vereceğiz. Başta İslamlığın ne getirip ne götürdüğü, onun çeşitli mezhepsel görüntülerinden oluşan feodal toplumun özellikleri, yabancı feodalizm, yine gelişemeyen milli liderlik, etnik topluluklardan öteye gidemeyen bir toplumsal-milli durum, bunlar bir kez daha derinliğine ele alınabilir. Kapitalizm çağında Kürdistan'da gelişen yabancı egemenliğin yeni biçimlenişi, başta Osmanlı sonu, 20. yüzyılın başında TC'nin şekillenmesi, Kürdistan üzerinde geliştirilen egemenlik sistemi, bunun burjuva sınıf temli, yeniden işgal, ulusal kimliği daha da inkara götüren sınıfsal çarpıklık, muazzam bir yozlaşma, içinden çıkılmaz toplumsal durumun yaratılmak, diğer yandan aydınlanma adı altında son derece sorumsuz bir kuşağın yetiştirilmesi, belki de tarihte görülen en sorumsuz, inkarcı, soysuz, çok bireyci bir sahte aydın kuşağın

yaratılması, bunun toplumun başına bela olması ve bu temele dayalı milliyetçilik, hatta sahte solculuk ve İslamcılıkla da hiçbir alakası olmayan sahte tarikatçılar, İslamcılık akımları, bütün bunlarla da toplumun üstyapısının göremez,duyamaz hale gelmesi vb konular ele alınabilir. Devrimci düşüncenin gerek kapitalist gelişmedeki ve gerekse sosyalist devrimlerdeki rolünü çok çarpık olarak görme, o devrimlerin bile gereklerini yansıtmama, tam tersine en oportünistçe, devrimi yadsıma temelinde ele alma durumu vardır. Biz, yansıtılan bütün bu olumsuzlukları bertaraf etme temelinde Kürdistan'ı devrimci bir odak haline getirmeye özen göstereceğiz.

Güncel gelişmeye de böyle bakılmalıdır. Özellikle Kürdistan devrimini dayandırmak istediğimiz sosyalist gelişmeye doğru bakmak, buradan yansıyan olumsuzlukların hep bilincinde olmak, reel sosyalizmin Kürdistan devrimine katkı sağlaması şurada kalsın, Kürdistan devriminin handikabını oluşturduğunu da bilmek gerekir. Bugün kadar tamamen bunun bilinci ile kendi gerçeğimize yaklaşıyoruz. Dolayısıyla gerçekleşen sosyalizmden fazla bir şey beklemeyeceğimizi, fazla yararlanamayacağımızı, bu konudaki beklentilerin boş olduğunu bir kez daha göreceğiz. Bilakis zararları daha fazla olmasaydı, reel sosyalizm olumsuz yanlarıyla bizim üzerimize yansımasydı, belki Kürdistan devrimi daha iyi gelişecekti. Bu yaklaşımın derin bilinci içinde Kürdistan devrimine bakmasını bileceğiz. Ama yine de sosyalist düşünceden ayrılmayacağız. Sosyalist düşüncenin, ideolojinin bilimselliğine özen göstereceğiz, onu esas alma temelinde yolumuza devam edeceğiz. Buna, insanlığın hizmetindeki en ileri düşünce olarak, uygulama yöntemi söz konusu olduğunda da, onun çeşitliliğini, yaratıcılığını, deneyimlerini sürekli gözden geçirerek daha yetkin olanına ulaşma biçiminde yaratıcı yaklaşacağız. Böylece, güncelliğin eleştirisini de doğru yaparak, Kürdistan'ı nasıl bir devrimci odak haline getireceğimizin teorik çerçevesini bir kez daha sağlamca kuracağız. Bu teorik çerçevenin ışığında elbette ki güncel siyasal duruma çok sağlam yaklaşmayı bileceğiz.

1980'nin başlarında geliştirdiğimiz siyasal durum değerlendirmelerimiz önemli oranda doğruluğunu korumakla ve 1990'ların başında bu siyasal durum değerlendirmesi bizi yanıltmamış olmakla birlikte, şimdi daha önceki perspektiflerimizin daha da derinleştirilmesinin gereği ortaya çıkıyor. Bu bizi, özellikle de gerçekleşen sosyalizm cephesinde olup bitenleri bir kez daha gözden geçirmeye, bunun emperyalist sistem üzerindeki olası etkilerini ve de daha çok ulusal kurtuluş süreci üzerindeki etkilerini yeniden değerlendirmeye götürüyor.

Reel sosyalizmin içindeki gelişmeler ve Dünya dengesinde yarattığı değişiklikler

Biz, gerçekleşen sosyalizmin bir çözülmeye doğru gidişini önemle ele alıyoruz. Bunun, Kürdistan'daki siyasal gelişmeler üzerinde yakıcı etkileri olacaktır. Daha şimdiden bu etkilerin görüldüğünü söyleyebiliriz. Bu çözülmeye, bizim açımızdan öngörülmemeyen bir çözülmeye olmamakla birlikte, bu kadar erken olabileceğinin varsayılmadığını da söyleyebiliriz. 1985'te, "Gürbaçov ve reel sosyalizmin sorunları" adlı değerlendirmemizde biz, bunun ipuçlarını vermiştik. İlgili değerlendirmeye yeniden bakmakta yarar vardır. Biz orada, bir tıkanmanın yaşandığını, bunun iki yolla aşılma durumunda olduğunu, artık insanlığın gelişiminin şu anki sosyalizm ve emperyalizmin kutuplaşmasında durduğunu, kilitlendiğini, yozlaştığını, bunun aşılmasının şart olduğunu ısrarla vurgulamamıza rağmen, gelişmenin hangi yönde olacağını da kestiremiyorduk. Şunu diyorduk; ya kapitalizme savrulma, sağa savrulma biçiminde bir gelişme olur, ya da yeni bir devrimci çıkış. Kapitalizme savrulma da kendi içinde bir çözümdür dedik. Sağ temelde de olsa, sağa, yani kapitalizme dönüşümün hızlanması ile birlikte olsa da en azından yeni bir duruma yol açması beklenebilir. Daha radikal bir devrimci çıkış mümkün müdür? Mevcut denge durumunda akla getirilmekle birlikte, daha radikal devrimlere yönelmenin imkansız olmamasıyla birlikte, özellikle de sosyalist ülkelerdeki yönetici kliklerin durumunun buna elvermediğini, yönetici kliklerin aslında bir çözümsüzlüğü temsil ettiklerini, bunların sosyalizmi ilerletme yeteneklerinden yoksun olduklarını, hatta oldukça emperyalizmle işbirliğine gitmeleri ve yine bürokratik kemikleşme ile birlikte bir yerde yozlaştıklarını, bunların kapitalizme dönüşümünün daha olanaklı

olacağını ve yine bunların devrimci dönüşüme yönelmeleri bir yana ona karşı olacaklarını söylüyorduk. Şimdi baktığımızda, gerçekleşen de bu öngörü oluyor biraz.

Emperyalizmin basın-yayın araçları, bunu tamamen kapitalizmin bir zaferi veya serbest piyasanın zaferi biçiminde sunsalar da, buna güçlülük kazandıran kitle ayaklanmalarının hakim yönü de bu olsa, biz bunu şöyle değerlendirebiliriz: Gerçekten son tahlilde devlet kapitalizminin aşılamadığını, gerçekleşen sosyalizmin devlet kapitalizmi aşmasında tıkanıldığını, bürokratik bir kemikleşmeye dönüştüğünü rahatlıkla belirtebiliriz. Lenin, daha 1920’lerde, “devlet kapitalizminin, sosyalist ekonominin geliştirilmesinde bir aşama olabileceğini” söylemişti. Ve NİP programı ile de piyasa ekonomisine yönelmişti. Bunların, geri adım da olsa, denenebileceğini söylüyordu. Daha sonra, özellikle 1930’larda tarımın kolektivizasyonu ve sanayileşme Sovyetler Birliği’nde sosyalizmin dev adımlarıdır. Ve bu adımların önemini görmemek mümkün değildir. Önemli kazanımlar olarak değerlendirmek de yerindedir. Fakat, o bildiğimiz emperyalist-faşist kuşatmaya rağmen, Sovyetler Birliği’nde giderek gerek parti içinde ve gerekse toplumda demokrasinin uygulanamamasını da olumlu görmemek gerekir. Ayrıca ikinci dünya savaşının yıkıcılığı bu sosyalist inşayı çarpıklaştırdı. Yani bürokrasinin gelişmesine yol açtı ve sosyalizmin kendisini daha da ileri bir aşamaya getirmesinde engelleyici bir rol oynadı. 20 milyon Sovyet vatandaşının savaşta yitirilmesi, üretim güçlerinin muazzam tahrip oluşu az kayıp değildir. Daha sonraki çabalar her ne kadar onarmayı mümkün kıldıysa da, yeni bir aşamaya ulaşmayı mümkün kılmadı. Sovyetlerdeki daha sonraki süreçte, özellikle Brejnev döneminde, bürokratikleşmenin dört başı mamur bir tarzda gelişmesi, yani sosyalist inşanın bürokratik tarza dönüşmesi, devlet kapitalizminin daha da geliştirilmesi ile birlikte tam bir bürokratik kemikleşmeye dönüşme ve 1980’lere doğru gelindiğinde bunun tam bir tıkanma ile karşı karşıya gelmesi yaşandı.

Burada başarısızlığa uğrayan, sosyalist inşa değil, sosyalist inşanın bürokratik yozlaşmasıdır; veya devlet kapitalizminin doğurduğu bürokratikleşme ve bir anlamda bir kapitalist sınıfı oluşturmaktır. Evet, sosyalizm adına yenilen bugün budur, sosyalizm değildir. Nereden bakarsak bakalım, sosyalist inşadan, yani onun gerek ekonomik altyapısından ve daha çok da sosyalist demokrasi sürecinden devlet kapitalizmi lehine vazgeçilmesidir. Parti aygıtında, devlet aygıtında oldukça yaşlı ve biraz da ayrıcalık kazanmış sayısı kabarık bir yönetici kesimin, devlet ve toplumun bütün gözeneklerini tutması ve tam bir bürokratik kapitalist sınıf biçiminde kendisini örgütlemesiyle bildiğimiz tıkanmanın gerçekleşmesi sağlandı. Özellikle bugün ortaya çıkan gelişmeler bunu doğruluyor. Hiç şüphesiz böylesine sosyalizmin yozlaştırılması ne anlaşılmayacak bir husustur, ne de daha önce iddia edildiği gibi Sovyetlerdi hemen sosyal-emperyalist bir ülke durumuna götürecek bir husustur. Burada gerçekleşen, sosyalist inşanın altyapısının ve daha çok da üstyapısının kendini yenileyemeyişinin, kendini geliştiremeyişinin bir sonucudur. Bunu yerine gelişenin devlet kapitalizmi olduğu, bürokratik devlet kapitalizmi olduğu biçimindeki değerlendirmemiz farklıdır. Dolayısıyla buradaki sınıf mücadelesi farkını yine ortaya koyuyor. İdeolojik çerçevede sosyalizmin değil, revizyonizmin bu gelişmenin ideolojik gıdasını oluşturduğunu daha başından beri söylüyorduk. Biz, 1970’lerde bu tezlerle yola çıkmıştık. Bürokratikleşmenin var olduğunu o zaman da söylüyorduk. 70’lerin başında, sınırlı bilgilenmeler temelinde olsa da, devrimci süreçte yaratılan tıkanıklığın bununla izah edilebileceğini belirtiyorduk. Bugün bunu daha iyi görüyoruz ve son gelişmeler de bunu doğruluyor. Böylesine bir yozlaşmanın ve günümüzde olduğu gibi kapitalizme savrulmanın düzeyi, belki de gördüğümüzden daha fazla derindir.

Biraz daha somutlaştırırsak; bu tip ülkelerin ne tam kapitalist ülkeler, ne de doru yolda gelişen sosyalist ülkeler olduğu görülür. Daha çok da ara bir yerde geçiş aşamasını bir türlü aşamadıkları görülür. Bunların içinde bulunduğu durum, sosyalist niteliği ağır basan toplumlar olmasına rağmen, özellikle de üstyapıda, devlet ve parti aygıtında demokrasinin uygulanamaması ile birlikte, sosyalist demokrasinin gelişemeyişi nedeni ile birlikte bir bürokratik sınıfın uç vermesidir. Bürokrasi hiç olmayacaktır demiyoruz; olur ama, onun bürokratik bir kapitalist sınıf veya bir kapitalisttir. Parti aygıtının, devlet aygıtının köşe başlarını tutan, oradaki kontrol mekanizmaları sayesinde ayrıcalıklı bir konuma kendilerini getiren ve giderek bu çıkarlarından vazgeçmemeyi, bunda direktmeyi esas

alan bir pozisyona gelmekte ve gerçekten rahatlıkla kapitalist bir kesim olabilirler. Bunlara sınıf denmese de, bir kesim olabiliyorlar. Bu, bir gerçektir. Yani tabaka mıdır, sınıf mıdır, o kadar önemli değildir bu. Şu an uç vermiş bir durumda kendini gösteriyor. Bunlar devrimci teoriye, yani sosyalizme oldukça karşıdılar; ideolojik olarak revizyonuz mi esas alıyorlar, siyasi olarak emperyalizmin işbirlikçiliğini, onunla barış içinde birlikte yaşamayı ve uzlaşmayı esas alırken, hatta onunla da kalmayıp devrimlere karşı uzlaşmayı esas alıyorlar. Ve bu da ortaya çıkmış durumdadır. Bu anlamda bu ülkeler henüz karmaşık bir durum arz etmekte. Henüz kapitalizme tamamen savrulma gerçekleşmemiştir. Kapitalist dönüşüme toplumun direneceğini ve bunun sert sınıf savaşımı biçiminde geçeceğini de söylemeliyiz. Kapitalizmin yandaşları giderek güç kazanabilirler. Bu, daha uzun bir süreyi de alabilir. Bunlar, önümüzdeki yıllarda kapitalizmin yandaşları bürokratik bir klik olmaktan çıkıp, giderek toplumsal dayanakları daha da artan ve sosyalizmin kazanımlarını kendilerine yontan, sosyal temeli genişlemiş bir kesim olabilirler; sınıf tabanlarını daha da geliştirerek güçlenebilirler.

Bürokratik devlet aygıtının böyle işlemez duruma gelmesi ve hatta parçalanması, aynı zamanda emekçi kesime de kendi demokrasilerini kurma fırsatı verebilir. Yani bugün en çok demokrasi üzerinde durmaları tesadüfi değildir. Bugün demokrasi, ısrarlı bir sorun olarak kendini ortaya koyuyor ve halen günlük olarak da bu temelde gösterilen yoğun kitle hareketliliği var. Bu gelişmelerin hepsini kapitalizmin işi saymak mümkün değildir. Hepsini kapitalizmin istediğini söylemek de mümkün değildir. Örneğin, gizli polis aygıtına karşı olmayı gericilik olarak değerlendirmek mümkün değildir. Madem sosyalizmi bu kadar geliştirmişsin, insanların nefes alış-verişini kontrol eden bir polis aygıtına ne gerek var? Toplum sosyalist demokrasiyi yaşayacağına göre, hiç de böyle gizli polis kuruluşlarına gerek yoktur. Bu, emniyet kavramının çarpıtılmış bir biçimidir. Yine daha önemlisi de, ordu ve devlet aygıtının toplumun bütün gözeneklerini bu kadar tıkamasına da gerek yoktur. Bu, emniyet kavramının çarpıtılmış bir biçimidir. Yine daha önemlisi de, ordu ve devlet aygıtının toplumun bütün gözeneklerini bu kadar tıkamasına da gerek yoktur. Sosyalist gelişme, devletin giderek sönmesini de beraberinde getirmeliydi. Devlet kapitalizmini dışta emperyalizmle sonuna kadar uzlaştıracaksın, içerde ise halk üzerinde bu devlet aygıtını en ince gözeneklerine kadar yayacaksın; o zaman elbette halkın bu aygıtı böylesi tepkisi olacaktır ve bu da durumu anlaşılır kılıyor. Yani, sözünü çok ettikleri gibi, emperyalist kuşatmaya karşı bir devlet değildir. Bilakis, bu bir devlet kapitalizmi olarak emperyalizmle en tehlikeli işbirliğine girebiliyor. Dolayısıyla, “emperyalizme karşı devlet gereklidir” savını, kendileri geçersiz kılıyorlar. Yine halk üzerinde, emekçiler üzerinde, başta gizli polis olmak üzere, bütünüyle devlet kurumlarının etkisinin giderek azaltılması sosyalizmin bir ilkesi olarak ele alınması gerekirken, tam tersine sonuna kadar toplumu nefes alamaz, kendi demokrasisini yaşayamaz duruma getirmeleri söz konusudur. Dolayısıyla içe yönelik de devletin rolünün son derece olumsuz kılınması gerçekten demokrasinin yadsınması ve bunun yerine diktatörlüğün geçirilmesi, proletarya diktatörlüğünün daha önceki temelinden çarpıtılması, hatta saptırılması biçiminde tehlikeli bir duruma getirilmesi, halka karşı, emekçilere karşı bir diktatörlük aracına dönüştürülmesi söz konusudur. Zaten devleti bu biçimde yozlaştırdın mı, emekçi halkın üzerinde bir zor aygıtı durumuna getirdin mi, demokrasinin gelişimini engelledin mi, geriye tehlikeli bir diktatörlük olma durumu ortaya çıkar ki, yaşananın da kendisi bu oluyor. Dolayısıyla şimdi bu ülkelerdeki halkın bu aracı lanetlemesini ve bu aracın yıkılması için biraz da aşırılıklara kapılmasını anlamak da zor değildir. Ve durum netçe anlaşılıyor. Bu kadar içte demokrasisizleşmeyi yaşatan ve dışarıda ise emperyalizmin işbirlikçisi diyeceğimiz bir durumu yaşayan bir devlet bürokrasinin gelişmesine karşı durmaları, bunu alaşağı etmeleri olumlu bir adımdır. Ve bu olumlu adım içinde şüphesiz çeşitli güçler ortaya çıkacaktır.

Yaşanan mevcut gelişmenin adına bazıları devrim diyor, bazıları da bunu karşı-devrim olarak niteliyor. Biz, ne odur, ne de öbürüdür diyoruz. Yani karı-devrimin de özelliklerini içinde barındıran, devrimin de özelliklerini içinde barındıran bir gelişmedir. Daha doğrusu, ortaya çıkan kapitalist öğeler, klikler, kapitalizme doğru savurulurken, karşı-devrimi temsil ediyorlar. Daha çok üstten gelişen böyledir. Alttan ise, nefes alamaz durumdaki halkın, kendilerinin bütün yeteneklerinin, sosyalizm uğruna gösterdikleri büyük fedakarlıkların, emek kahramanlıklarının

üzerinde kurulan bu bürokratik kurumlaşmaya ve süttten ayrıcalıklı kesimlere karşı, hazırlıksız, kendiliğinden ve ilerici bir programa ve sosyalizmin yenilenmesine dayanmayan bir hareketlilikle ortaya çıkmasına da, devrimci yanı olan bir gelişme demek daha uygun oluyor. Yani kısaca, ayrıcalıklı bürokratik kesimin, “liberal kapitalizmi ve serbest piyasayı geliştireceğiz” diyerek bu biçimdeki savruluşuna biz karşı-devrimci bir gelişme diyoruz. Ama halkların, komünist partilerinin ve devlet aygıtlarının artık içte ve dıştaki politikalarının reddini istemelerini, bunu kabul etmemelerini ve tasfiyesini istemelerini de devrimci bir gelişme olarak değerlendirmek gerekiyor. Böylece, devrimci gelişme ile karşı-devrimci gelişmenin iç içe olmasının anlaşılır durumu söz konusudur. Ve bu onurludur.

Peki yıkılan nedir? Tasfiye olan nedir? Bürokratik sınıf zaten Pazar ekonomisine geçmek istiyor. Bu durum, Macaristan ve Polonya örneğinde görüldüğü gibi, çok somuttur. Piyasa ekonomisi de Yugoslavya’da daha önce gerçekleşmiş durumdadır. Çok açık ki, bunlar, gerçekten o çok eleştirdiğimiz revizyonizmi temsil ediyorlar, bürokrasiyi temsil ediyorlar, emperyalizmle işbirliğini temsil ediyorlar. Son tahlilde, kapitalizmi temsil ediyorlar dediğimiz nüvelerin giderek kabuk bağlamaları, artık kendine güvenmeleri ve bu güvenin artmasıyla birlikte özellikle Sovyetlerde ortaya çıkan perestroika sürecinden de yararlanarak kapağı Batı’ya, emperyalist sisteme atmaları söz konusudur. Bunlar, aslında sosyalist gelişmeye de ihanet ediyorlar, sosyalist kazanımlara da ihanet ediyorlar ve gerçekten bunlar halkı hazırlıksız yakaladıkları için, sosyalizmi terk ederek ve kendilerini bu duruma getiren partilere ihanet ederek, aslında en yaman bir dönemliği yaşıyorlar. Tıpkı II. Enternasyonal’deki gibi de demeyeceğiz, çünkü onların dönemliği bile bu kadar değildi. Bu daha tehlikeli bir dönemliktir. Ellerindeki muazzam gücü bir günde teslim edecek kadar ihanetin atığında bulunuyorlar. Bu anlamda, bunlara devrildiler de dememek gerekir. Bunlar, aslında kendi yönetimlerinde ardına kadar kapitalistleşmeye imkan hazırladılar. Bu nedenle, özellikle halkın sosyalist kazanımlarının peşkeş çekilmesinden bunlar sorumlu tutulmalıdır.

Burada halkın içinde bulunduğu yetmezlik acıdır. Gerçekten, kenedi partileri diye tabir edilen komünist partileri, çoktan kendilerinin partileri olmaktan çıkmış, bürokratları besleyen, bürokrat kapitalistleri besleyen aygıtlar haline dönüşmüşlerdir. Halkın bu partilere hiç ilgi göstermemesi, bu partilerin kendilerini tasfiye etme kararlarında zaten anlaşılıyor. Ve bu partiler şimdiden dağılıyor. Biz klasik komünist partilerin değerlendirmesini çok önceden yaptık. 1985’teki değerlendirmelerimizde bu partilere biçtiğimiz hüküm, ya kendilerini feshetme, ya da mümkünse yenilemeye gitme biçimindeydi. Yenileme zor olduğuna göre, feshetme beklenebilir diyorduk. Başka bir gelişme olayını biz bu partilerde görmüyorduk. İşte, bugün gelişen de budur. Emekçi halkın seçeneği, sosyalist halkın seçeneği nasıl doğar? Söyleyeyim; bu ülkelerde sosyalist kazanımlar henüz güçlüdür; emekçi kesimleri bu mevzilerden sökmek, kazanımlarını kolayca ellerinden almak o kadar kolay değildir. Bu, büyük savaş gerektirecektir. Bu anlamda diyoruz ki, bu ülkelerde artık yeni bir sınıf mücadelesinin, hatta ulusal savaşların temeli oluşmuş durumdadır. İşte grevler ve milli hareketlerin böyle patlak vermesi tesadüf değildir. Sosyalist ülkelerdeki milli hareketlerin başını her ne kadar bazı kapitalist ve milliyetçi ögeler çekiyorlarsa da, yine grevlerin içinde de bu ögeler varsa da, bunlar belirleyici değildirler.

Ulusal sorunun bu ülkelerde yeniden ele alınması beklenebilir. Biz, çok önceleri şunu da söylemiştik: Ulusal sorun, sosyalist ülkelerde de tam çözümlenmemiştir; büyük ulus şovenizmi Sovyet sisteminde vardır. Bu durum, halkların kendi ulusal kimliklerini tam olarak ifade etmelerini oldukça sınırlamıştır. Dolayısıyla bu tip patlamalar beklenebilir ve şu anda gelişen de budur; fakat yenileme adı altında saptırılıyor. Eğer sosyalizm kendini yenileyecekse, bu halklar arası ilişkilerin eşit ve özgür temellerdeki gelişmemesini sağlama, yeni ve daha güçlü atılımların yapılması temelinde olacaktır. Daha şimdiden bu ülkelerde, bunun arayışı söz konusudur. Emekçilerin geneldeki demokrasi istemleri içinde yeni modeller kendini zorunlu kılacaktır. Şimdiden bu arayış vardır. Ama, hazır biçim var mıdır? Yok. Sosyalist ülkelerde halk demokrasisi için ve ulusal sorunun çözümü için olsun, şimdi böyle önceden tasarlanmış ne programlar vardır, ne de onları uygulayacak partiler vardır. Komünist partiler tam bir çözümsüzlük içindeler. Daha önceki iç politikaları ve de dış politikaları tamamen iflas etmiş ve kokuşmuş bir durumdadır. Ve durum böyle

olunca da, yeni ve köklü çözümler üretme gücünde olamıyorlar. Bu durum, işte günümüzde örneğin Azerbaycan'da ortaya çıktığı gibi, bir yozlaşma biçiminde kendini göstermektedir. Buna milli ayaklanma da denilebilir. Öyle çözümleyici filan değildir, tam tersine belirttiğimiz gibi yozlaşmanın doğurduğu bir sonuçtur. İki tarafın da yürüttüğü politika ve içine girdikleri durum yozlaşmanın ta kendisidir. Sözüm ona işgal ediliyorsa ve buna karşı da ayaklanmaya gidiliyorsa, iki tarafın da konumu yozlaşmadır. Sorunu çözme değil, çözümsüzlüğü dayatmadır. Daha çok da, bu bürokratik kesimin ortaya çıkardığı bir durumdur. Sosyalist bir çözüm değildir, fakat sosyalist çözümün zorunluluğunu ortaya çıkarıyor. Onlara göre, sorun aslında böyle olmayacaktı. Yani glasnost ve perestroika'ya göre her şey tatlılıkla halledilecekti, bilindiği gibi, sahte temellerini mevcudiyetini gösteren sonsuz barış çağrıları vardı. "Militarizme başvuran emperyalizmdir, zaten sosyalist ülkelerde barış aleyhinde en ufak ir kıpırdanma olmaz, kan dökülmez" deniliyordu. Daha birkaç yıl bile geçmeden bu teorileri yerle bir oldu, tuzla buz oldu.

Bütün bu gelişmeler şunu gösterir: Bu sorunların böyle olumsuz bir tarzda kendini açığa vurması, yenileşme gereklidir ve şarttır anlamındadır. Özellikle de bu konuda hazırlıksızlık egemendir. Yani, komünist partilerinin işlevsiz kalması sonucunda, gerek parti içinde ve gerekse parti dışında sosyalizme yaratıcı cevap verilemedi. Bu konuda, daha önceden program ve örgütlenme geliştirilemedi. Bunu fırsat bilen kapitalist ögeler, özellikle de sosyal-demokrat parti modelini esas alarak onu hızla geliştirmeye çalışıyorlar. Bazıları da daha sağ partiler geliştirmeye çabalıyorlar. Emekçi seçenек, özellikle daha komünist partileri tam bırakmamış olmakla birlikte yetmezliğini görüyor ve bunların aşılabacağını biliyor. Ama yenisi ne olacak, bu soruya karşı hazırlıksızdır. Dolayısıyla durumu pek iyi değildir. Önümüzdeki dönemde bazı gelişmeler beklenebilir. Ya yenilenme biçiminde bir gelişme ya da yeni halk partilerinin, emekçi partilerinin doğmaları beklenebilir. Bu, özellikle sosyalist ülkelerde ortaya çıkan yeni bir gelişmedir.

Biz, bu konuyu, belki önümüzdeki günlerde daha kapsamlı açabiliriz. Ama, kısaca gelişmelerin yönünü bir biçimde belirttikten sonra, bunun daha çok uluslar arası ve de kendi mücadelemiz üzerine olan olası etkilerini kestirmeye çalışacağız.

Daha şimdiden yeni bir dünya durumundan bahsediliyor. Özellikle de daha çok Avrupa'da gerçekleşen durumu açmak gerekiyor. Doğu-Batı Avrupa'nın iç içe geçmesi, özellikle Almanya'nın birleşmesi temelinde bunu gerçekleşmesi, Almanya'yı üçüncü bir dünya gücü olarak hızla öne çıkaracaktır. Almanya'nın etrafında ve Orta Avrupa ülkeleri üzerinde bir odaklaşma meydana gelebilir. Daha çok bu, birinci ve ikinci dünya savaşları öncesindeki Avrupa'ya benzer bir Almanya gerçeğine yönelim olur. Değişik tarzda da olsa, Avrupa'nın ve hatta Sovyetler Birliği'nin, Amerikan'ın sıkı denetimi altında da olsa, Almanya'nın bu yönlü bir gelişmeye yönelmesi beklenebilir. Özellikle daha şimdiden, "ortak Pazar vasıtasıyla Almanya'nın birleşmesi denetim altında olmalı, barışçıl temelde olmalı, demokratik temelde olmalı" diyorlar. Bunlar, hep iyi niyetlerdir. Fakat, kapitalizmin, sermayeni mantığı biraz daha ayrıdır. Almanya'nın birleşmesini kendi mantığına göre yürütür, sağ gerici temelde bunu gerçekleştirebilir. Belki buna karşı direnmeler olabilir, ama gerçekleştirebilir de. Eğer öyle olursa, gerçekten önümüzdeki dönemde güçlenecek bir Almanya ortaya çıkacaktır. Bir defa, Doğu-Batı ayarımı silindiği oranda Almanya, Orta Avrupa önderlikli merkezi rolünü giderek yayacaktır. Belki Sovyetler Birliği, özellikle Rusya Federasyonu Almanlarla ilişkiye yüksek değer verebilir. Almanları özellikle Amerika'nın etkisinden, belki de İngiltere'nin etkisinden çekmek isteyebilir. Özellikle eğer sosyal-demokratlar Almanya'da daha fazla rol sahibi olurlarsa ve giderek NATO'dan uzaklaşma (ki Varşova Paktı da biraz dağılacak), onunla birlikte NATO ve Varşova Paktı'ndan uzaklaşmış bir Doğu-Batı Avrupa, Sovyet ve Almanya örneğinde bir uzlaşmaya doğru da gidebilirler. Ve tabii ki, bu bütün dünya dengelerini değiştirebilir. Sovyetlerin niyetinin bu olduğu, özellikle de Gorbaçov'un "Ortak Avrupa Evi"nden çıkarılması gereken bir sonucun bu olduğu söylenebilir.

Biz, daha önce de şunu söylüyorduk: NATO ve Varşova Paktı kilitlenmeyi ifade eder. bu kilitlenmeni çözülmesi doğrudur ve daha çok da gelişmeye hizmet eder. ikinci dünya savaşından sonra hep sosyalist sistem içinde Sovyetler Birliği'nin, kapitalist sistem içinde de Amerika'nın başa tamamen hakim olmaları ve tepede bir tıkanılmayı oluşturmaları, insanlığın genel gelişmesini

önünde bir engel durumuna gelme anlamına geliyor. Artık Sovyetler ve ABD, her iki sistem içinde de ilerlemeyi değil, dengeyi gideremediklerinden tutuculuğu temsil ediyorlar. NATO ve Varşova Paktı insanlığın lehine değil, aleyhine bir durumu ifade ediyorlar. Bunların aşılması yönündeki gelişmelerin daha olumlu olarak değerlendirilmesi gerekir diyorduk. Şimdi bu temelde de bazı gelişmeler olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu gelişmelere de Sovyetler Birliği öncülük etmek istiyor. Gorbaçov, özellikle de bu konuda ısrarlı görünüyor. Eğer bu gelişmeler dediğimiz gibi olursa, somut ifadesini Almanya'nın birliğinde bulabilir. Yine sosyal-demokratların etkinliği daha da artarsa, onlarla Sovyetler arasındaki ilişkilerin gelişmesi, Varşova Paktı'nın ve NATO'nu dağılmasını da beraberinde getirebilir mi? Getirirse iyi bir şey olacaktır. Böyle bir ittifakın gelişmesi, özellikle ABD'nin dünyaya dayattığı tahakkümü sınırlayabilir.

Bugün özellikle ABD, NATO'yu da aşacak bir biçimde gelişmek istiyor. Zaten NATO, ABD'nin önderliğindedir ve onu kullanıyor. ABD, Japonya'yı Pasifik'te kullanıyor; Ortadoğu'da Suudi Arabistan gibilerini kullanıyor ve Ortadoğu'da etkilidir; Afrika'da Güney Afrika'yı da kullanıyor ve tüm Afrika üzerinde de etkilidir; zaten Latin Amerika arka bahçesidir. Böylece çok dengesiz bir imparatorluk durumuna gelmiştir. Bunun sınırlandırmasında bu yeni gelişme rol oynayabilir. Ve ortaya çıkabilecek sonuçlarına daha şimdiden diyorlar ki, NATO'nun askeri rolünden ziyade siyasi rolünün ön plana çıkması durumu söz konusudur. Bu daha da hızlanabilir ve giderek Avrupa'nın insan haklarına, demokrasiye daha fazla önem veren yönü ağırlık kazanabilir. Bu, biraz da Amerika'ya rağmen gerçekleşecektir. Bu böyle olunca da, uluslar arası sahadaki etkileri daha çok olacaktır. Amerika'ya dayalı modeller yerini insan haklarına ve demokrasiye, daha çok da sosyal-demokrasiye dayalı modellere bırakabilir. Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeler bunu oldukça hızlandırıyor, hatta bir yerde hem önünü açıyor, hem de destekliyor. Bu, bilinçli bir politika olarak da karşımıza çıkmaktadır. ABD, buna karşı bazı tedbirler geliştirmek isteyecektir, özellikle de kendi imparatorluk sistemini insan haklarına, demokrasiye dayalı kılmaya çalışacaktır. Eski kaba ve işgalci politikası her ne kadar Panama'da bir kez daha yüzünü gösterdiyse de, bunu giderek tamamen demesek de ikinci plana bırakacak, kendini kabul ettirmenin daha yumuşak biçimlerini bulmaya çalışacaktır. Fakat hiçbir zaman eski rolüne bir kez daha gelemeyecektir.

Çok açık ki bu yeni gelişmeler, bir yerde de Amerika imparatorluğunun sınırlandırılmasını zorunlu kılmaktadır. ABD'nin güçlü dönemini sona ermesi, kapitalist-emperyalist sistem içindeki önderliğini tehdit ediyor, onu sınırlandırıyor. Nasıl ki, sosyalist sistem içindeki gelişmeler Sovyetler Birliği'nin, özellikle Rusya Federasyonu'nun rolünü sınırlıyorsa, Avrupa'daki gelişmeler de ABD'nin rolünü sınırlayacaktır. Böyle olunca da, çok kutuplu bir dünya doğacaktır. Daha şimdiden bu dünyanın belirtileri vardır. İşte Almanya'nın ve biraz da Fransa'nın hızlandıracağı gelişmelerle Avrupa'yı bir güç odağı haline getirme olasılığı vardır. Bu durumda Sovyetler de sosyalist sistem içindeki konumunu korumaya çalışacak, dünyanın bir tarafı değil de, özellikle bir güç odağı olmayla yetinecektir. Japonya, hakeza kendisini Pasifik'te bir güç odağı olarak biraz daha siyasi alana yansıtabilecektir. ABD, dünyadan biraz daha el-eteğini çekecek, fakat Latin Amerika üzerinde, özellikle İngiltere vasıtasıyla da Avrupa üzerinde biraz daha etkili olmaya devam etmek isteyecektir. Ancak eski dünyanın en önde gelen bir nolu imparatorluğunu kaybedecektir. Çin, daha çok ezilen ülkelerin temsilciliğine, yani Mao'nun "üç dünya teorisi"nin gereklerine göre kendini bir güç halinde tutmaya özen gösterecektir. Ve bunun gibi, alt düzeylerde çeşitli odaklar da varlığını sürdürebilir. Örneğin, bir Brezilya Latin Amerika'da, bir Mısır veya Suudi, Arap dünyasında, hatta İran Ortadoğu'da ses olmaya çalışacaklardır. Hindistan, ağır iç sorunları yüzünden öyle gücünü fazla geliştirecek durumda değildir, hatta gücünü biraz yitirebilir, bloksuzlardaki gücünü yitirebilir. Yugoslavya zaten yitirmişti, daha da yitirecektir. Böylece görülüyor ki, eski genel dengeler altüst olması da, dünyayı çok başlı olmaya doğru götüren, daha fazla insan haklarına dikkat eden bir gelişmeyi sağlamaya çalışacaklardır. Helsinki Gözlem Grubu da bu gelişmelerin temelini daha şimdiden atmaya çalışıyor. Yine her ne kadar demokrasinin burjuva yönü ağır bassa da, halk demokrasilerin lehinde de bir hızlanma beklenebilir. Ezilen uluslardaki ulusal kurtuluş eğilimi ile diktatörlüklere karşı halk demokrasileri, emperyalist sistem içinde de, hatta sosyalist sistem içinde de gelişebilirler.

Sosyalist sistem içindeki halk demokrasisinin, yani sosyalist demokrasinin nasıl gelişeceğini daha önce biraz açmaya çalıştık. Emperyalizmin beslediği, daha çok da ABD emperyalizminin beslediği diktatörlüklerin aşılması, bir Panama örneğinde bizzat zorla bunu gerçekleştirmek istediye de, genelde onun istediği gibi değil de, halkların demokrasiye olan ihtiyacının bu eski diktatörlükleri hızla aşındırması biçiminde olacaktır. ABD, daha şimdiden bunu gördüğü için, Filipinlerde, Pakistan'da bilmem başka alanlarda görüldüğü gibi, biraz daha burjuva demokrasilerine yer veren bazı oluşumlarına ortam hazırlamak istiyor. Bu süreç daha da hızlanabilir. Şimdi dünyadaki gelişmelerin 1990'lı yıllarda bu temelde biraz hızlanacağı bir gerçek iken, bunun Türkiye üzerine olası etkileri ne olacaktır? Kısacası buna da değinerek değerlendirmemizi daha iyi ve sağlam bir siyasi çerçeveye oturtabiliriz.

Türk faşist rejiminin durumu ve Kürdistan'da uyguladığı özel savaş politikaları

Türkiye, her bakımdan eski diktatörlük biçimini hem de en köhne biçimde yaşayan bir ülke konumundadır. Dünyadaki bu yeni değişim dalgası, Türkiye'nin o katı statükocu devlet yapısıyla çelişiyor. Türkiye'deki bu eski diktatörlüğe faşizmin devlet içinde örgütlü olması da diyebiliriz. Faşist devlet kavramının dünyada en çok Türkiye'de ve Türkiye cumhuriyeti'nde yaşadığını söyleyebiliriz. Bu durumu açıklamadan önce TC'nin kısa tarihçesine değinmek yerinde olacaktır.

Mustafa Kemal diktatörlüğünün, daha ilk yıllarında ve özellikle 1925'lerden sonra, Almanya'daki Hitler faşizminin, İtalya'daki Mussolini faşizminin, İspanya'daki Franko faşizminin vb birçok ülkedeki faşizmin Türkiye'de gerçekleşmiş bir prototipi olduğu söylenebilir. Yani biraz ülke farklılığı nedeniyle aynısı gibi olmasa da, kesinlikle faşist modele göre örgütlenen bir diktatörlüktür. O zamanın CHP'si faşist modele göre örgütlenen bir partidir. Genel sekreteri zaten İtalyan modelini esas alır. Çok açıktır ki, o dönemde tek parti ideolojisi, şefliği tamamen örneğini Hitler ve Mussolini'de bulur. Kaldı ki, Hitler bile bu örnekten esinlendiğini vurguluyor. Bu, TC'nin önemli bir kuruluş özüdür, esasıdır. Mustafa Kemal'in kurduğu cumhuriyet, daha sonra değişmedi, ikinci dünya savaşından sonraki dönemde daha çok sahte demokratik maskeyle gizlendi. Ki, daha çok da uluslar arası durumun değişmesi ve bu değişimin etkisiyle bu maskelemeye gidildi. Bu dönemde her tarafta faşizme karşı, ABD ve Sovyet ittifakı zafer kazanmıştı. Yani sosyalizm ve burjuva demokrasileri zafer kazanmıştı. Bu ittifak bütün dünyayı bir demokrasileşme sürecine zorluyordu. Türkiye de o zaman sahte bir biçimde kendisini maskeli bir demokratik cumhuriyet olarak ilan etti. CHP içinden sahte bir biçimde Demokrat Parti'yi bu yeni duruma uyarlamaya çalıştılar. İkinci dünya savaşı sonrası döneme Türkiye'yi adapte etmeye çalıştılar. Devletin faşist niteliği ise değişmedi.

Kemalist diktatörlük, zaten halkın temsilcileri durumunda olan gerek liberal kesimi ve gerekse komünist ve köylü temsilciliği yönü ağır basanları tamamen tasfiye etmiş ve en çok da ulusal surunda soykırıma varan bir sitem uygulamıştı. 1940'lara kadar bu sistem dört başı mamur bir biçimde yürütülmüştü. İkinci dünya savaşından sonra da İsmet İnönü tarafından bu durum devam ettirildi ve Demokrat Parti döneminde de bu temel politikadan en ufak bir taviz verilmeden sahte bir demokrasi cılasıyla sürdürülmek istendi. Daha sonraki AP dönemi de bunun devam ettirilmesidir. 12 mart, bu diktatörlüğü yeni sınıfsal mücadeleye, demokrasi yanlısı olan herkese daha da azgınca saldırtarak, faşist niteliğini daha da belirgince açığa çıkardı. 12 Eylül faşizmi, devletin faşist niteliğini, Kemalizm'in faşist niteliğini Eren-Özal'ın şahsında bir kez daha net bir şekilde gözler önüne serdi.

12 Eylül, emekçi halka ve halklara düşmanlığı en ileri boyutlara vardırmıştır. Çok acımasız bir işkenceyle halk baskı altında tutularak, oluşturulan anti-hukuk sistemle tüm demokratik haklar gasp edilerek, gelişen Türk kapitalizminin tekelci özelliği, holdingci özelliği, günümüze doğru evrimlendiğinde bu niteliğini daha çok açığa çıkarıyor. Ve her ne kadar, çok sahtekarca 80 sonrası dönemde TC'nin eski bürokratik yapısının aşıldığı söyleniyorsa da, (ki, Özal buna oldukça dikkat ediyor, bu sahtekar burayı görüyor, "biz 80 sonrasında eski statükocu bürokratik, yani merkeziyetçi

yapıyı aştık” diyor) bu tamamen yalandır. Eskinin Türkiye’si aslında devlet çiftliğinde kapitalizmi beslemek için, elinden gelen her şeyi yapmıştır. M. Kemal döneminde de bu böyleydi. M. Kemal’in kendisi bile örnek bir kapitalist olmak istemiştir. Bu örnek kapitalistler bizzat devlet eliyle geliştirilmek istenmiştir. Dolayısıyla, kesinlikle serbest, yaratıcı kapitalizmden bahsetmek mümkün değildir. Demokrasi hiçbir dönemde işlerlik kazanmamıştır, asla olmamıştır. CHP döneminde olsun, DP döneminde olsun bırakalım halka demokrasi ermeyi, orta kesimlere bile demokrasi yoktur. 27 Mayıs, biraz bunu kırmak istemiştir, fakat orta kesimlerin, küçük-burjuvazinin demokrasisine de azal yer açamamıştır. Daha sonraki süreçte karşı-devrimin oyunları, provokasyonlar ve darbeler, dört başı mamur bir faşist diktatörlüğün kesinleşmesidir. Günümüzde yaşanan da budur.

Şimdi 90’lara doğru geldiğimizde, Türkiye cumhuriyeti, batı ülkelerine, yani kapitalist ülkelerde esen insan hakları ve demokrasi rüzgarlarına tamamen karşı olduğu gibi, sosyalist ülkelerde olup bitenlere de tamamen kapalıdır. Dolayısıyla, denilebilir ki, dünyada en darboğazda olan statükocu bir ülke durumundadır. Hem de nasıl? Derin bir bunalım, sürekli yaşanan karşı-devrim, faşizm, Türkiye’de neyin varlığını kanıtlar? Faşizm, devrime karşı gelişen bir sistemdir, dolayısıyla karşı-devrimci bir öze sahiptir. Daha bugüne kadar yaygınca yaşanan faşist uygulamalar neyi gösteriyor? TC gelişmesi neyi kanıtlar? Sürekli bir bunalımın Türkiye Cumhuriyeti’nde mevcut olduğunu, 12 Eylül’le de bu bunalımın zorla bastırılmak istendiğini, fakat bastırılmadığını; dolayısıyla Türkiye, günümüze doğru geldiğimizde, iç yapısında yaşanan buhran en had safhada olan, uluslar arası alanda kendi aleyhine hızla esen rüzgarlara karşı en tutucu bir konumu ısrarla sürdürmek durumunda olan bir ülke olarak tanımlanabilir. Bunu çok iyi bir şekilde görmek gerekiyor. Kuruluş felsefesi, bütün uygulamaları ve bunalımlı karakteri onu anti-demokratik ve halkların karşısında olduğunu, uluslar arası alanda burjuva demokrasisine de, sosyalizme s-de ters karakteri ise bu cumhuriyetin sahteliğini gösteriyor. Bu anlamda Türkiye’deki demokrasi deneyimleri, gerçekten gerek 45’ler sonrası, gerek 80’ler sonrası, tamamen bir sahteliği ifade ediyor ve özellikle uluslar arası platformlarda teşhir ve tecrit olmasını önlemeyi sağlıyor. Sahtelik içe karşı da söz konusudur, ancak daha çok dışa karşıdır. Şimdi yeni bazı sentezlere gitmek istiyor. Tük-İslam senteziyle aslında tam bir gericileşmeyi sağlayarak halkın dini duygularını en kötü bir tarzda kullanmaya çalışıyor. Azınlıklar meselesini, özellikle Bulgaristan, Kıbrıs, bugün de Azerbaycan meselesini tam bir şovenist gösteriye dönüştürerek, bunalımın yarattığı öfkeyi dışa katalize etmeye çalışıyor. Bunlar aslında geçici saptırma politikalarıdır ve bu politikaları uzun vadeli olamaz. Dolayısıyla yine en çok güvendiği ABD’ye sığınıyor. Öyle anlaşıyor ki, Avrupa’da gelişen ve daha tutarlı gözükken insan hakları ve demokratik yönden beklentiler, Türkiye’nin yapısını zorlayacaktır. Özellikle üye olmak istediği AT, Türkiye’nin bu siyasal ve hukuki yapısını kabul etmiyor. Bu durumu, onu daha da zorlayacaktır. Onun için zaten üyeliğini ertelediler ve kabul etmeyeceklerdir. Bunu kendisi de görüyor. Türkiye, bunun yerine, şimdi kendine göre bir yer arıyor. Bu yeni yer arayışı, dost dediği ABD ile ilişkilerini daha da geliştirmesi biçiminde olabilir. Yani ABD’nin Ortadoğu’da kendisine atfettiği bir rol zaten vardı; ama, şimdi özellikle Avrupa’da umduğunu bulamama yüzünden, bir ihtiyat olarak, ABD ile ilişkilerine daha da ağırlık verebilir. Ancak ABD’nin dünya çapında yaşayacağı gerileme, onun bu umutlarına çare olamaz. Fakat yine de sonuna kadar dayanmaya çalışacaktır. Gerçekten tam işbirlikçi bir karakterdedir. Şu andaki egemen sınıf ve onun temsilcileri, sonuna kadar ABD ile yürümeye çalışabilirler. Fakat ABD’nin de bölgede değişen dengeleri vardır ve bunun da göz önüne getirilmesi söz konusudur.

Amerika, Ermenilerle ilişkilerini, Ermenistan dolayısıyla Sovyetlerle ilişkilerini tamamen bir tarafa atamaz. Ermenilerin bazı isteklerini dikkate almak zorundadır. Bunun dikkate alınması özellikle de Türkiye’yi zorlayacaktır. Hem insan hakları yönünden, hem de Ermeni hareketlerini yeniden kıpırdanışlarına karşı. ABD, yine Ortadoğu’nun diğer ülkelerine ağırlık verecektir. Yani Mısır’a, İsrail’e, ve hatta Suriye gibi ülkelerle de ilişkilerini geliştirmek isteyebilecektir. Bütün bunlar, Türkiye’nin Ortadoğu’daki jandarmalık rolünü sınırlandıracaktır. Zaten İran’a dış geçiremez, dış geçiremediği için, Türkiye’nin İran’a yönelik izlediği politikası zaten itibarlı olamaz. Buna dayanarak Batı’yı kandıramaz. Sovyetlerle ilişkilerini geliştirmek istiyor. Ancak ne kadar geliştirebilir? Bir defa eski dengeleri aşması gerekir. Eski dengeler, ister Avrupa’ya dayalı olsun,

ister ABD'ye dayalı olsun, aşılabılır mı? Açık ki, Ortadoğu dahil oldukça, zor. Sovyet sistemiyle belki daha çok ticaretini geliştirebilir, ama öyle siyasal sistemini ona uyarlama, kalıcı dostluklar geliştirme temeli gözükmemektedir. Buna azınlıklar sorunu da dahil edilebilir. Sovyetlerdeki Türkmen cumhuriyetleri de bu duruma etken rol oynayabilir. Türkiye, onları Sovyetlere karşı objektif olarak kullanmak zorundadır. Sovyetler ise bundan önemli tedirginlik duyacaktır.

Türkiye, İslam ülkeleri veya Ortadoğu ülkelerine tamamen yönelebilir mi? Bu çok zordur. Türk kapitalizmi ancak Batı'ya hizmet ettiği oranda ayakta durabilecek bir kapitalizmdir. Öyle kendi başına Ortadoğu'da ayakta duracak bir petrolü yoktur, bir gücü de yoktur. Batı'ya dayalı olduğu oranda Ortadoğu üzerinde etkili olabiliyor. Dolayısıyla yeni bir önder güç olarak Ortadoğu'da çıkması zordur ve bunu koşulları da zaten yoktur. Bu gelişmenin daha güçlü adayları Arap ülkeleri ve İran'dır. Türkiye'den daha da fazla bunlar söz sahibi olabilirler.

Dolayısıyla Türkiye'ni, NATO vasıtasıyla daha önce içinde yer aldığı uluslar arası ortamdaki istikrarlı durumu aşılaacağı benziyor. Yani, eskiden "Sovyetlere karşı bekçiyim, Ortadoğu'ya karşı bekçiyim" diyerek utturduğu durumu aşılacaktır. Neden? Daha önce belirttiğim gibi, Doğu ve Batı'nın iç içe geçmişliği, Sovyetleri genelde Batı için bir tehlike olmaktan çıkarıyor. Batı için bir tehlike olmak şurada kalsın, şimdi yoğun işbirliğine yöneliyorlar. Kendi aralarında artık dostluk ve işbirliğini geliştireceklerdir. O zaman, Türkiye'nin Sovyetlere karşı jandarmalık rolü de böylelikle suya düşerek ve sona eriyor. Bu çok ciddi bir gelişmedir. Dolayısıyla da artık fazla askeri yardım alamaz konuma gelecektir. Hatta ekonomik yardım da alama. ABD, zaten şimdiden senatosunda bunu öneriyor. Türkiye'nin artık eski stratejik rolü aşılmıştır. Dolayısıyla bu da yardımda eksilmeyi getiriyor. Bu durum, Avrupa için de aynı biçimde geçerlidir. Türkiye bu durumdan oldukça rahatsızdır. Her ne kadar, gümrük duvarlarını indirerek Batı kapitalizmiyle iç içe geçmeye can atıyor ve buna hız veriyorsa da, mevcut bürokratik yapısını fazla aşamadığı gibi, demokrasiye zaten kapalıdır. Dolayısıyla, Avrupa ile çatışması gelişecektir. Avrupa içinde Sovyetlere karşı bir duvar olması veya karakol olması, artık fazla itibarlı değildir. Avrupa'nın Doğu ülkelerine verdiği önem, şimdi Türkiye'den katbekat ilerdedir. Bu daha da hızlanıyor, hatta bu durum bütün Doğu Avrupa ve Batı Avrupa'ya yayılıyor. Bu haliyle Türkiye'nin rolü belki de silinecektir. Bu da çok önemli bir gelişmedir. Sovyetler için de, belirttiğim gibi, her ne kadar "iyi dostluk, kardeşlik ve kültürel yakınlık" diyorsa da, bu haliyle daha şimdiden Sovyetler için dostluk yanı değil, düşmanlık yanı ağır basan bir ülke durumuna geldiği açıktır. Her şeyden önce, Ermeniler vardır. Ermeniler, Türk egemenlerinin ve Türk faşizminin barbarlığını çok iyi bilirler, kolay kolay da buna yem olmak istemeyeceklerdir. Onlar, Batı sistemini yanlarına çekeceklerdir. Daha şimdiden, başta Fransa olmak üzere ABD Ermenilere yönelik yeni bir soykırımın tümüyle karşısındadırlar. Dolayısıyla Batı, daha çok Ermenilerden yana bir tavır alacaktır. Türkiye'yi bu anlamda ikinci plana bırakmak durumunda kalacaktır. Dolayısıyla Türkiye'nin bir de bu mesele yüzünden karşı karşıya kalacağı başka bir olası gelişme ise, hem Sovyetler Birliği ve hem de Sovyetlerde bulunan Gürcistan ve diğer cumhuriyetlerin Ermenilerden yana tavır almaları olacaktır. Böyle olunca da, hem sosyalist sitem içinde, hem de kapitalist sitem içinde gelişecek Ermeni yanlısı tavır Türkiye'yi iyice yalnız bırakacaktır.

Evet, Türklük yine yalnız kaldı; öyle İslamlığa sarılması ve avazı çıktıkça bağırışları da artık bir anlam ifade etmiyor. Tam tersine, tecrit olmayı bir kez daha ortaya çıkartıyor. İran başta olmak üzere diğer İslam ülkeleri de Türkiye'nin bölgedeki saldırganlığından rahatsızdırlar. Özellikle İran, Türkiye'ni Batı uşaklığını oynamasına, Batı kapitalizminin Ortadoğu'daki taşıyıcılığı rolüne ilkede ve pratikte oldukça karşı durmaya çalışıyor. İran, Türkiye'nin Ortadoğu'daki etkinliğini hep kırmak isteyecektir. Onun dostu, müttefiki değildir, onun bu Batı işbirlikçiliğini hep sınırlandırmaya çalışacaktır. Başta Kemalizm'in ideolojik-politik sistemini hep karşısına alacaktır. Dolayısıyla İran, Türkiye'nin aleyhinde bir rol oynuyor. Arap ülkeleri daha şimdiden ortaya çıkan su meselesi yüzünden de Türkiye'den tedirginler. Türkiye'nin ABD desteğiyle İsrail'le ilişkilerini geliştirmesi de bir başka tedirginlik kaynağı olmaktadır. Zaten Türkiye Ortadoğu'da İsrail'siz edemez. ABD'den destek almasının temel karşılığı İsrail'le ittifaktır. Bu ittifak bir kez daha geliştirilmek isteniyor. Yani daha önce gizli yürütülen şey, şimdi daha açık ve kapsamlı oluyor. Bu

da Türkiye'yi, Arap ülkelerinin gözünde, bir dürüst değil, şüpheli ve özellikle de İsrail'i ayakta tutan bir destekçi, yine su meselesinden ve Hatay sorunundan ötürü hep tehlikeli olarak görülmesi gereken bir güç durumuna getirecektir. Görülüyor ki, Türkiye'ni Arap dünyasına dayanma, İslam dünyasına dayanma projesi de fazla gelecek vaat etmiyor. Hiç şüphesiz hepsiyle ilişkileri olacaktır. Başta ABD olmak üzere Avrupa, Sovyetler ve Ortadoğu ülkeleri ile özellikle ticari ilişkileri daha da geliştirebilir. Sahte dostluk kisvesi altında ilişkilerini geliştirebilir.

Biz Kıbrıs ve Yunan meselesinden bahsetmedik. Bu sorundan dolayı zaten kapışıyorlar. Kıbrıs meselesi halen çıban başıdır ve Türkiye'yi Batı'da en az Ermeni meselesi kadar, hatta daha fazla tecrit edecek bir sorundur. Hemen çözüleceğe de benzemiyor. Bulgaristan'daki azınlık meselesi de öyledir. Yani onlar da sosyalist sistemden Türkiye'yi olumsuz etkileyebilecek önemli faktör olarak etkilerini sürdüreceklerdir.

Türkiye gerçekten bu son olup bitenler karşısında en hazırlıksız ülkelerden birisidir. Kendini yenileme şansını çoktan yitirmiştir. Kendini yenileme şansı, içte halka dayanmasına bağlıdır, demokrasiyi esas almasına bağlıdır. Türkiye Cumhuriyeti ve onun şu andaki mevcut iktidarı halka da dayanmaktan oldukça uzaklaşmıştır. İçteki durumu budur. Dış politikada içine girdiği dengesiz ve aleyhindeki durum ve iç politikada da halktan aşırı tecrit olma Özal döneminde daha gelişmiştir. Destekleyicilerin oranı %10'lara doğru inmektedir. Özal'ın cumhurbaşkanlığı, orduya yaptığı hizmete karşılık veya başka seçeneğin, imkanının olmamasından ötürü istemeye istemeye de olsa onu oraya oturtma hareketidir. Arkasında halkı görmek, hatta ANAP'ı görmek aslında gerçekçi değildir ve daha çok maskedir. Ordu, onu 12 Eylül rejiminin yerine değil, kendisinin devam ettiricisi olarak oturtmuştur. Çünkü, orduya en çok hizmet eden, kayıtsız şartsız ordunun her dediğine uyan birisidir. Bu gerekleri en iyi yerine getiren birisi olduğundan dolayı Özal'ı başta tutuyorlar.

Muhalefetin durumuna gelirsek, muhalefet muhalefet olmaktan çıkıyor. Neden? Çünkü, mevcut politikalara bırak seçenek oluşturmaya, o politikaları, yani 12 Eylül'ün iç ve dış dengelerinin yarattığı politikaları Özal'dan daha iyi nasıl sürdüreceklerinin reklamını yapıyorlar. Örneğin SHP Genel Sekreteri, her gün makyaj yaparak nasıl daha iyi yağız oğlan olacağını, eski kara oğlan yerine nasıl yağız oğlan olduğunu kanıtlamakla uğraşıyor. Demirel, bu politikaları daha oturaklı nasıl yürütebileceğinin reklamını yapıyor. Dolayısıyla muhalefete değil de, "diğeri yoruldu, çifte biz koşulabiliriz, aynı sabana koşulabiliriz" diyen öküzlere benziyorlar. Bu öküzlerden dolayı iktidarın yeni bir temele dayanması söz konusu olmuyor. Mevcut düzen içi muhalefet partilerini göz önüne getirdiğimizde de, düzenin tükenmişliğinin, kitlelerden tecritliğinin giderek artacağı görülüyor. Dıştan tecrit olma durumu geliştiği gibi, içten de Türkiye cumhuriyeti'nin tecrit olma durumu hız kazanacaktır. Kendiliğinden objektif olarak bu gelişmeler böyle olduğu gibi, subjektif gelişmeler de, yani halkın artan bilinç ve örgütlenmesi de bu gelişmeyi daha da hızlandıracak ve devrimci gelişmelerin patlama noktalarına doğru taşıracaktır. Görülüyor ki, önümüzdeki dönemde, bizim için baş çelişki ve baş düşman durumunda olan Türk faşist iktidarı, başından beri içinden geçmiş olduğu bunalımın esas kaynaklık ettiği bir yalnızlığı daha da derinden yaşayacaktır. Dıştan esen insan hakları ve demokrasi rüzgarı TC'yi daha da zorlayacağı gibi, içten halkın gelişen muhalefeti de zorlayacaktır. Kendi içinde "demokratikleşirim" biçiminde bir gelişme yaratmak istiyor, ancak bu da kandırmacının kendisidir. "141-142-263'ü kaldırırız, toplumsal uzlaşma yaparız" deniliyor, bunlar aslında sahtece sunulan reçetelerdir. Bu sunulan reçeteler de zaten MİT'in reçeteleridir. Bununla bırakalım toplumsal uzlaşmaya ve demokratikleşmeyi, olsa olsa bazı oportünistlere, başından beri 12 Eylül'e teslim olmuş aydınlara, hatta bu oportünistlerin bazılarının fiiliyatta geçerli olan durumlarına yasallık kazandırmak isteyebilirler. Bunu da toplumsal ve siyasi bir değeri olmayacaktır. Bu yeni düzenlemeler, kesinlikle bir demokratikleşmeyi sağlayacak durumda olmayacaktır. Bütün bunlar, mevcut iktidarın dıştan ve içten daha da sıkışacağını, karşı-devrimci yönünün ayakta kalacağı ve devrimin objektif temellerinin genişleyeceğini, yine giderek dünyada da hız kazanan halk hareketlerinin yeni bir örneğinin Türkiye'de de somutluk kazanabileceğini, uluslar arası gelişmelerin de Türkiye'ye yansıtacağını ve bu gelişmelerin halk

yığınlarının muhalefetini da9a da hızlandıracağını gösteriyor. Bu, objektif olarak böyle hızlanarak devam edecektir.

Faşist rejim kendini içten yenileyemeyecektir, maskeleyemeye çalışacaktır. Gerek demokrasi ve gerekse ulusal meselede maskeleyemeye çalışacaktır. Şunu da söylemeliyiz; Kürdistan’a dayanan politikası, “özel savaş” biçiminde yürüyecektir. Türkiye halkına karşı da dayattığı savaş, “teritoryal” dedikleri savaştır. Aslında gizlice yürütülüyor. Ve giderek bu daha da açığa çıkarak sürdürülecektir. Dolayısıyla halklara karşı demokrasi değil, “özel savaş” geçerli olacaktır. Kendi içinde liberal, sosyal-demokrat, tutucu iktidarlar ve bunların birbirlerinin yerlerine geçmeleri biçiminde bir gelişmeyi değil, giderek bu partilerin birbirlerine benzeşmeleri, bir ekip yorulduysa yerine diğer ekibin geçmesi biçiminde bir gelişmeyi yaşayacaktır. Bu durum, mevcut faşist iktidarın daha da tecridi ve halkın muhalefetinin devrim lehine hızlanarak gelişmesi demektir.

Şimdi Türkiye halkının devrimci seçeneği nasıl gelişir; bu, fazla üzerinde duracağımız bir konu değildir. Çeşitli değerlendirmelerde biz, Türkiye halkının, kendisine dayatılan reformizme ve tasfiyeciliğe (ki, bu daha çok TKP biçiminde somutluk kazanmak istedi) karşı uyanık olması gerektiğini söylediğimiz gibi, özellikle SHP’nin durumunda yaşananlara karşı da dikkatli olması gerektiğini sosyaldik. Özellikle SHP’de olup bitenler, hızla yıpranan iktidarın yerine, aynı modeli yeni bir kadro ile sürdürme sahtekarlığından başka bir şey değildir. Sosyal demokratlıkla da bu partinin alakası yoktur. Aynı faşist politikaları daha acımasızca sürdürecektir. Dolayısıyla bu partinin, halkın muhalefetini tasfiye etmek ve saptırmak çabasına karşı çok dikkatli olmak gerekir. Demirel ve ANAP için de aynı şeyler söz konusudur. Zaten bunlar, birbirinden farklı olmayan partilerdir. Sınırlıdır farkları, olan şey bir kadro savaşımıdır. Aynı politikaları kim uygulayacaktır sorusuna kadroların kapışması biçiminde bir cevap vermektir. İktidar üzerinde ağırlığı olan güç ordudur ve Mili Güvenlik Kurulu yönlendirmektedir. Baştan da bu böyleydi; 12 Eylül döneminde de tümüyle yine böyleydi ve bundan sonra da bu böyle geçecektir. Ham hayaller içinde olmamak gerekir. Düzenin kendisini demokratikleştireceğini, özellikle Avrupa’yla, Amerika’yla anlaşarak demokratikleşeceğini söylemek bir ham halaydır. Ve hiçbir zaman Türkiye Cumhuriyeti bu tip gelişmeleri yaşamadığı gibi, bundan sonra da yaşamayacaktır. Kendini demokrasiye dönüştürmesi beklenmemelidir. Bölüştüremez! Birçok veriden ötürü, başta ülkenin ekonomik yapısı, sosyal yapısı nedeniyle bu böyledir.

Biz, daha önceki değerlendirmelerimizde, özellikle 90’lı yılların perspektifini geliştirirken, Türkiye rejiminin yönelimine biraz daha ayrıntılı dokunduk. Aynı şeyleri yeniden tekrarlamayacağız. Bu temeldeki eğilim devam edecektir diyoruz. Muhalefetin konumu da yine hazır politikaların güdülmesi biçiminde olacaktır. Dolayısıyla ona yanlış yaklaşmamak, hayalci yaklaşmamak önem taşıyor. Tamamen daha şimdiden hedefleme gereği ortaya çıkıyor. Özellikle SHP’yi ve diğer hepsini hedefleme taktiğinin daha doğru olacağı anlaşılıyor. Türkiye’deki devrimci seçeneğin objektif temelinin ve giderek bilinçlenmenin biraz daha olumluluk kazanarak geliştiği görülüyor. Ayrışma ve netleşme var. Özellikle de PKK’ni etkinliği ve Türkiye solunu gündemine iyice oturması söz konusudur. Daha öne öngördüklerimizin, yaptığımız bazı girişimlerin sınırlı da olsa sonuçlarının gün yüzüne çıkma durumu söz konusudur. Bu daha da hızlanacaktır.

Şimdi de Kürdistan’daki gelişmelerin, daha çok objektif gelişmelerin olası bazı yönlerine gelelim. Hemen baştan belirtilmesi gereken husus, Kürdistan’da yürürlükte olan özel savaşın faşist-sömürgecilik tarafından devam ettirileceğidir. Eski politikalarının devamı söz konusudur. Sanırım burada en çok vurgulanması gereken yeni husus, dışımızdaki bazı çevrelerin geliştirmek istediği “kültürel özerklik” planları olacaktır. Buna da geçmeden önce, daha çok GAP etrafında ekonomide bir çikiş olarak lanse edilmeye çalışılan duruma değinmekte yarar vardır.

GAP, şüphesiz Türk sermayesini bir umududur. Kürdistan’daki çıkış, ama daha çok da Türkiye’nin çıkışı için ve Ortadoğu’ya yönelik politikalarına dayanmak istedikleri bir gelişme olarak yaşatılmak isteniyor. GAP için geliştirdikleri modeller vardır. Yönetim modellerinden tutalım, çeşitli ekonomik kuruluşlara kadar çok kapsamlı geliştirilmek isteniliyor. Çok iyi biliniyor ki, bu proje, kendilerinin de belirttikleri gibi, PKK’nni devrimci projesini durdurmak veya ona ket vurmak için geliştirilen en karşı-devrimci bir projedir. “PKK’yi GAP ile durduracağız” demeleri

anlaşıldır aslında. Bundan anlaşılması gerken şudur: PKK'yi GAP'la durdurmak değil, tam tersine, Kürdistan'ı GAP'la bir an önce soyup soğana çevirmedi, daha fazla sömürmedi. GAP etrafında oluşabilecek kapitalist gelişmeyi daha fazla Türkiye kapitalizminin hizmetine sokma girişimidir. Bu anlamda karşı-devrimci amacı ve soyguncu yönü çok açıktır. PKK'nin devrim projesi egemen olmadan, bütün Kürdistan'ı altyapısıyla ve üstyapısıyla yeni bir kuruluşa götürmedi. Programı, bütün faaliyetleri bunu göstermektedir. Bunların GAP'ı devreye koymaları, “erkenden davranalım, biraz da kendimize göre bir sosyal-ekonomik temel yaratalım ki daha iyi sömürelim”dir. Yani Kürdistan'daki savaşımın daha iyi bir çıkar temeline dayandırma girişimidir. Ve buna birçok gücü, Kürt işbirlikçileri ve Ortadoğu'daki işbirlikçileri de dahil ederek, hatta uluslar arası sermayeyi de dahil ederek, “Kürdistan hepimizin çıkarına elimizde tutulmalıdır, Kürdistan elimizden giderse hepimizin çıkarı sarsılır” demektedir. Buna Suudi sermayesini dahil ettirmesi, Japon sermayesini, Avrupa sermayesini dahil ettirmesi, her gün heyet getirmesi boşuna değildir. Ve bu, planı açıkça gösteriyor; yani uluslar arası bir sömürü projesi olarak geliştirilmek isteniliyor. Ve böylelikle de, PKK'nin uluslar arası gelişmesine daha başından ket vurmak istiyor. Yani, “ben, PKK'ni hepimizin elinden kurtarmak istediği Kürdistan'ı işte bu GAP projesi ile size peşkeş çekiyorum. Beni desteklerseniz, Kürdistan'ı sizinle birlikte paylaşırım. Ama, PKK buna hakim olursa, size hiçbir şey koklatmaz” diyor. Hızla uluslararası sermayeye açması tamamen bu niyetini açığa vurduğu gibi, günlük olarak gerçekleşen de bu durumdur.

Geçmişte Kürdistan'ın ortaklaşa sömürgecilik çemberi içinde tutulmasını Irak'la, İran'la, hatta Suriye ile başarılı bir tarzda yürütüyordu. Fakat şimdi, bu imkan, bu çember kırılmıştır. Yani, özellikle Kürdistan'ın tecrit çemberi, (ki, Türkiye'nin en azından 50 yıllık döneminde bu başarı ile uygulanmıştır) son on yıl içinde parçalanmıştır. Bir de bu yönüyle GAP'a bakmak gerekiyor. GAP, aslında bir yandan tehdit aracı olarak geliştiriliyor, Suriye ve İran'a karşı; diğer yandan bütün uluslar arası sermayenin iştahını kabartmaya açılıyor. Bir de bu yönden uluslar arası sahada Kürdistan'ın üzerinde yeni bir tecrit çemberi kurmanın projesi yapılmak isteniyor. Dolayısıyla, GAP'ın karşı-devrimci bir proje olarak geliştirilmek istenmesi yönüne iyi bakmak gerekiyor. Daha şimdiden, “suyu keserim, Suriye'nin PKK'ye göz yummasını mutlaka önlerim, Irak'ı bu temelde tehdit ederim ve PKK'nin Güney Kürdistan'dan yararlanmasını önlerim, en azından Irak'ı benimle birlikte PKK'ni üzerine çekmekte kullanırım” politikası uygulanıyor. Bu çok somuttur. Yine bütün Avrupa'yı, Japonya'yı, Amerika'yı bu projeye saldıracak, çıkarlarınıza saldıracak, dolayısıyla gelin birleşelim, birlikte PKK'ye karşı tavır alalım” diyecektir. Zaten daha şimdiden söylüyor da. Burada mühim olan, GAP'ı her ne kadar bir ekonomik proje olarak geliştiriyor, sulama projesi, enerji, sanayi projesi olarak düşünüyorsa da, asıl amacının gizli ve karşı-devrimci olduğudur. Bizim bağımsız Kürdistan mücadelemizi, uluslararası alanı ve özellikle de komşuların içinde bulunduğu durumu PKK'nin iyi değerlendirmesini bu yolla frenlemek, önlemek istiyor. Kürdistan'daki gelişmelerde giderek ağırlığını duyuran GAP projesine, bu yönüyle bakmakta yarar vardır.

Karakollar geliştiriyor son zamanlarda, hapishaneler geliştiriyor. Bunlar eskiden beri yürüttüğü faaliyetlerdir. Özellikle kendine en çok uşaklık eden çevrelere bol para sunuyor. Yine aşiretlerin silahlandırılması var. Bitlis gibi yörelere ağırlık verilmesi var, güya bunlar bize karşı iyi direnmişler de mükafatlandırıyor! Burjuva partilerinin aynen ANAP gibi bir rol içine alınmaları ve özel savaşla bütünleşmeleri, özel savaş aygıtının bir parçası durumuna getirilmeleri söz konusudur. Özellikle SHP'de geçen yıldan itibaren gerçekleşen durum budur. SHP bugün ANAP'tan daha fazla iddialı bir biçimde, Kürdistan'da özel savaş yürüteceğini şefinin ağzıyla iyi açığa vuruyor. Doğru Yol'un temeli zaten budur. Dolayısıyla, sözüm ona burjuva muhalefet partileri, başta belki özel savaşa karşıydılar, koruculuk gibi uygulamalara karşıydılar, ama şimdi bütünleşmelerinden söz etmek gerekiyor. Özellikle Kürdistan'ın sosyal yapısındaki kaçış devam ediyor. Nüfus yoğun bir kaçışı süreci içindedir. Geçen on yılda nüfusun yarısı Kürdistan'ı terk ettiği gibi, önümüzdeki on yılda da bu kaçış süreci özel savaş politikalarıyla daha da hızlandırılmak istenecektir. Ve gerçek bir ulusal yıkımı, halkın tamamen dağıtılmasını, özel savaşın bu yönlü kaçırmasını da görmek gerekiyor. Özellikle ulusal kurtuluş savaşımıza çekilebilecek bütün genç nüfusa olağanüstü olanaklar sunup (ki uluslar arası bir sorun haline gelmiştir) hepsini kaçırarak, PKK'yi temelsiz bir

duruma getirmek istiyor. Bu, geçmişte isyanlarda zorla yapılıyordu, şimdi özellikle yoksul bırakılarak yapılmak isteniyor. Kaçış, sadece fiziki anlamda değildir; bütün geleneklerinden, kültürel özelliklerinden, maddi-manevi bütün yaşamın tüketiliş durumundan söz etmek gerekiyor. Her şeyi kendi faşist sömürgeciliğine muhtaç kılmak istiyor. Özellikle bütün toplum, ajan ilişkiler temelinde özel savaşa bağlanmak isteniyor. Bunun temel yöntemi, “önce yoksul bırak, kendine muhtaç et, sonra kendine bağla” biçimindedir. TC bu politikayla yaklaşıyor topluma. Yine bunu diğer bir şekli olarak, devlet yanlısı ve devlet karşıtı güçlerin ayrımını daha da geliştirerek ve herkese silah verme politikasını gündeme sokarak, devlete en çok hizmet edenlere silah vererek, aşiret kalıntılarını yeniden güçlendirerek, bunları “PKK’ye karşı en iyi savaşanlar, devlete en çok yararlı olanlar olacaktır” biçiminde bir yaklaşımla aldatarak, daha şimdiden eskiyen, fazla işlev göremeyen koruculuk sistemini onunla birleştirerek yürütmek istiyor bu politikasını. Sınır ticaretini PKK’ye karşı çıkanlara verdirerek, hudutlarda belli bir ekonomik amaçlı güvenlik kuşağı yaratmak istiyor. Yine köylerin boşaltılmasını geliştirmek istiyor.

Görülüyor ki, Kürdistan’daki siyasal düzene dayalı ekonomik ve sosyal yapı tamamen özel savaş aygıtını bir parçası, bir aracı durumuna getirilmiştir. Bu tehlikeli bir gelişmedir ve geçmişte tam sağlanamamış olan bir gelişmedir. Ama, günümüzde oldukça yetkinleştirilmiş, kurumlaştırılmış bir gelişme oluyor. Dolayısıyla bizim geliştireceğimiz politikalar üzerinde etkisi olacaktır. Diğer yandan tabii ki halkın ayrışması vardır. Ayrışan halkın PKK etkinliği, PKK politikasının etkisi altına girmesinin hız kazanması söz konusudur. Ve önümüzdeki dönemde bu daha da hız kazanacaktır.

Askeri yönden ordu devreye girmiştir. Ordunun devreye girmesi, eskinin o jandarma kolordusunun ve de özel timlerinin rol ve görev icra etmesinden biraz farklılık taşıyor. Bir defa, ordunun tam devreye girmesi, askeri durumda değişiklikler yaratıyor. Mesela, daha şimdiden hudut boylarında bu etkiyi görmek mümkündür. Fakat en önemlisi, Kürdistan’ın resmen ordunun savaş yürüttüğü bir alan olarak ilan edilmesidir. Genelkurmay bunu geçen sene ilan etti. Mevcut kesimleri, PKK yanlıları ve devlet yanlıları biçiminde ayrımına da tabi tuttu. Savaşın yürürlükte olduğunu, savaş kurallarının geçerli olduğunu ilan etti. Bunun önemli bir anlamı vardır. Özel savaşın, eskiden olduğu gibi, sadece jandarma, özel tim ve benzeri aygıtlarla değil, bizzat ordu aygıtıyla yürütüleceğini, dolayısıyla askeri durumda yeni bir gelişmenin olduğunu ortaya koyuyor. Bu ne demektir? Bu durum, sivil aygıtların artık işe yaramadığını, sevil aygıtların otoritesinin Kürdistan’da fazla olmadığını ve bunların ordunun emrinde olduğunu gösteriyor. Devlet içinde olsun, devlet dışında aşiretlerde, aşiretlerin işbirlikçi yönetimlerinde olsun, dinsel kuruluşlarda olsun, durum böyledir.

Burada özellikle dinin rolünü biraz görmek gerekiyor. Din, tamamen özel savaşın hizmetine sokulmuştur. Özellikle bu konuda geliştirilen tarikatçılık bilinçlidir. Mezhepçilik yine bilinçlidir. Tamamen Kuzey’de Alevicilik, Güney’de Nakşibendicilik, (bunlar birbirlerine zıt olmalarına rağmen, her iki tarikat veya mezhep de) daha çok özel savaşın emrinde geliştiriliyor. Onlara canlılık kazandırılmak isteniyor. Bu, Avrupa alanına kadar taşırılıyor. Aşiretlerin de durumunda meydana gelen budur. Her aşiretin bünyesinde bir özel savaş kurumu, işbirlikçilik geliştiriliyor. Koruculuk zaten tamamen kontra biçiminde ordu bünyesine alındı. Yani daha önce jandarmaya bağlı geliştirilen özel savaş aygıtları ve işbirlikçilik tamamen Genelkurmay’ın yürüttüğü, ordunun yürüttüğü özel savaşın kurumlarına dönüştürüldü ve biraz daha yetkinleştirildi. Ülkemiz, bu anlamda tam bir askeri idarenin yürürlükte olduğu bir ülke durumuna getirildi. Bunu biraz derinden görmek gerekiyor. Dolayısıyla, eğer bu bir gerçek ise, bizim ulusal kurtuluş mücadelemiz için de, mücadelenin yürütüldüğü alanı doğru değerlendirmenin önemi büyüktür. Ordu idaresinin yürürlükte olduğu yerde, onun ulaşmadığı ve etkinsini az olduğu her yerde, devrimin idaresinin, devrimin etkisinin yürürlükte olması söz konusudur. Yani artık ağalık, aşiret otoritesi, burjuva partilerinin otoritesi sahtedir, yoktur. Yine jandarmanın, polisin otoritesi de yoktur. Jandarma ve polis de ordunun idaresi içinde bir aygıttır. Bunu da iyi görmek gerekiyor. Ayrıca MET provokasyonları, komploları demeye de gerek yoktur, bunların hepsi de orduya koşturulmuştur. Geriye kalan tüm alana, yani ordunun denetiminin olmadığı, askerin bulunmadığı, askerin elinin ulaşmadığı, ister

gizli, ister açık her yerde devrimin idaresi, devrimin otoritesi söz konusudur ve bu, bizim için muazzam bir alanın oluştuğu anlamına gelir. Dikkat edelim, daha önce etkinlik sahaları ağalar, aşiret reisleri, jandarma, polis, mahalli idareler tarafından doldurulmuştu. Ve bu, çok daha yaygın ve kapsamlı devlet otoritesiydi. Gerçekten enine boyuna çok gelişkin olan bu otorite, bizim önümüzde ciddi bir engeldi. Biz, daha önce doğru dürüst bir köye giremiyorduk, doğru dürüst bir aşireti etki altına alamıyorduk, sivil idareyi kontrol edemiyorduk, etkileyemiyorduk, korkutamıyorduk. Şimdi meydana gelen durum nedir? Bunun tam tersidir. Otorite merkezileşip genelkurmayla bağlandığı için ve tamamen askerlerle icra edildiği için, derinliğine ve de genişliğine bize muazzam bir saha kalmış oluyor.

Aslında, tamamen mücadelemizin ortaya çıkardığı bu gelişmeleri bizim henüz göremememiz veya görüp de otoritemizi henüz tüm alanlarda örgütleyemememiz söz konusudur. Yani ikili iktidarı, bu elverişli askeri ve siyasi ortama dayandıramamamız söz konusudur. Bizim taktik önderlik bunu göremiyor, göremediği için de kendi taktiklerini yaratıcı bir tarzda geliştiremiyor. Demek ki, en çok üzerinde durulması gereken husus burası oluyor.

Kürdistan'daki savaş yönetim, uzun bir süre, 87'lere kadar sıkıyönetim biçiminde sürdürülüyordu. Bu, tam bir askeri yönetim değildir veya bugünkü kadar değildir. Savaşan bir askeri yönetim değildir. Buna sıkıyönetim diyelim. 1987'den 89'a kadar olan biçim de özel hal yönetimidir. Biraz savaşan, savaş içinde olan bir yönetimi akla getirir de, ordunun tümüyle içinde olduğu bir savaş düzeni değildir. Özel harp deniliyor buna. Geçen yılın sonlarından itibaren yürürlüğe konulan yönetimin ise, askeri yönü biraz daha değişiktir. Ordunun tam savaş düzenine girdiği, dolayısıyla savaşan bir askeri yönetimin gündemde olduğu bir yönetimdir ve bu yönden. Daha çok da önümüzdeki dönemde gelişecek ulusal kurtuluş savaşımıza karşı hüküm icra edecek bir yönetim oluyor bu. Aradaki bu nitelik farkını biraz görmek gerekiyor. Sıkıyönetim ve olağanüstü hal yönetimi biçimlerinin savaşan askeri yönetime doğru dönüşmesini, onun içte merkezileşme, üslenme ve savaş taktiklerinin bütünüyle biraz daha farklı geliştirilmesini görmek ve anlamak gerekiyor.

Tabii ki, böylesine bir askeri yönetim, Türkiye'nin politikası üzerinde çok etkilidir. Belirttiğimiz gibi, hem iktidardaki partinin ve hem de muhalefetteki partilerin birbirlerinden politika yönünden fazla farklılıkları yoktur. Farkları kadrosaldır. Aynı politikaların farklı kadrolar tarafından icra edilmesi gibi bir farkı yaşıyorlar. Fakat ordu, hepsi üzerinde de aynı otoriteye sahiptir. Ordunun Kürdistan'da bu biçimde savaşı yönetmesi ve hatta örneğin bir SHP'nin somutunda "biz daha fazla savaşı geliştiririz" ifadesine başvurulması şunu gösteriyor ki, SHP'den beklentileri Demirel'den daha fazladır. Dolayısıyla ordunun yürüttüğü savaş, düzen içi tüm kuvvetler tarafından kabul gördüğü gibi, hükümete gelen her parti de bu askeri savaş yönetimini desteklemek durumundadır. Zaten aşmak istese de gücü yoktur. Dolayısıyla Kürdistan'da oluşturulan askeri idare, Türkiye'nin tüm idaresini yürütecek, en azından geçmişi aşan bir güç durumunda olacaktır. Mevcut iktidarı şimdi yönettiği, denetlediği gibi, olası SHP ve DYP hükümetlerini de tamamen denetleyecektir ve hatta emirle onları yürütecektir. Türkiye'nin sosyal yapısı üzerinde de, zaten yürüttüğü ve "teritoryal" diye adlandırılan savaş düzenini geliştirecektir. Bu, Türkiye kesimine düşen özel savaşın ta kendisidir. Bunu şimdi gizlice yürütmektedirler, bundan sonra daha açık yürütülecektir. Bu territoryal savaş, yeni milis düzeni eskiden MHP'ye dayanıyordu, şimdi ise tamamen orduya dayanacaktır. Fabrikalarda, bankalarda, çeşitli okullarda territoryal birlikler zaten oluşturulmuş durumdadır. Bunlar, şimdi gizli ihbarcı biçiminde iş görürlerken, yarın işçinin, öğrencinin, köylünün başına sopalarını daha açık indireceklerdir. Bunlar bir milis karaktere büründürülerek, Türkiye için yeni bir ordu oluşturulmaya gidilecektir. Bu yeni ordu, biraz maaşlı, eğitilmiş, sivil yanı ağır basan bir kurumlaşma olacaktır. Bununla da Türkiye halkı üzerindeki iktidarı yürütmeye ve denetlemeye çalışacaklardır.

Kürdistan'da yaşanan gelişmeler Ve devrimci görevlerimiz

Kürdistan'da Ulusal kurtuluş otoritesi ve savaşımızın gelişmesinin perspektifleri nasıl olabilir? Genelde bizim devrim stratejimiz yürürlükte midir? Özellikle günümüz için, öngördüğümüz stratejik savunma dönemi dırürlüktedir. Fakat stratejik savunmanın hangi aşamasında bulunuyoruz sorusuna biraz daha fazla karşılık vermek gerekiyor. Bu konuda epeyce mesafe alınmıştır. Her şeyden önce, stratejik savunmanın ideolojik ve politik zemini güçlendirilmiştir. Zaten iyi bir savunma yapmamız, ancak ideolojik ve politik bir gelişmeyle mümkündür. Çünkü, çoğu bu stratejiye karşı çalışıyorlardı. Yani, farklı ideolojik ve politik mihraklar, ulusal kurtuluş savaşımını geliştirmekle değil, onun olanaksızlığını kanıtlamakla uğraşıyorlardı, onu engellemeye çalışıyorlardı. Bunların tasfiyesi 1990 öncesinde önemli oranda gerçekleştirildi. Yani bir yerde özel savaşın objektif olarak aleyhimizde kullandığı, dolayısıyla da stratejimizin hayata geçirilmesinde engel teşkil eden çeşitli reformist-burjuva mihraklar oldukça zayıfladılar.

Bunlar daha önceki değerlendirmelerimizde genişçe işlenmiştir, burada fazla değinmeyeceğiz. İlkel milliyetçiliğe dayalı, küçük-burjuva reformizmine ve oportünizmine dayalı olanların ne olduklarını, onlarla mücadelemizin hangi seviyede geliştirdiğini sonuçlarıyla açıkça koymuş bulunuyoruz. Ama, kısaca belirtelim ki, gerçekten çok tehlike arz eden, ulusal kurtuluş siyaseti ve stratejisine kendilerini oldukça tehlikeli olarak dayatan bu odaklar (siyaset de demeyeceğiz, çünkü, bunların siyaseti siyazetsizliktir), hiçbir zaman strateji ve taktiğe sahip olamadılar. Bunlar, oldukça bizi uğraştırdılar, bizimle uğraştılar. Stratejik savunma dönemimizin ilk aşamalarında biz, onlardan gördüğümüz engeli özel savaştan görmedik. Fakat, mücadelemiz başarıyla sonuç verdi. Bunların şimdi tüm umudu, emperyalizmdedir. Emperyalizmin geliştirdiği ve Türk sistemine ve mevcut yönetime kabul ettirmek istedikleri “kültürel kimlik” projesindedir. Açıkça söyleyelim ki, bu tamamen özel savaşın da göz önüne getirmek istediği bir projedir. Şimdi ülkede iflas eden, aslında Güney Kürdistan'da da iflas eden (hem de halkı tasfiye ederek iflas eden) politikanın sahipleri, kapağı Avrupa'ya attılar. Avrupa'da, ülkede yaratılan değerlerin pazarlanmasına soyunarak, ihanetin büyüğünü yaşatmak peşindeler bu kesimler. Ve daha çok da Avrupa'ya kendilerini idare etme çabasındalar. Orada çeşitli güçlere şunu söylüyorlar: “Bakın PKK devrimi gerçekleştiriyor, devrim başınıza bela olabilir, bizim bunu önleme durumumuz vardır.” Bunu açıkça şöyle ifade etmişlerdir: “Siz bize kültürel özerklik verin, Kürt parlamenterlerini de bu proje içinde yeniden örgütlemeye, en azından bir grup durumuna getirmeye izin gösterin, biz PKK'yi silahsızlandırırız. Kürdistan'da dayanaklarımız vardır, tecrit ettiririz. PKK'nni silahlı savaşım stratejisini tamamen zayıflatırız. “Bu temelde kültürel özerklik projesine gerekçe kazandırmak istediler. Özellikle bu son birkaç yılın bu konuda hayli tehlikeli geçtiğini belirtmek gerekiyor. Ulusal kurtuluş siyasetimiz 15 Ağustos eylemliliğiyle yeni bir aşamaya dönüştüğünde, gerek emperyalizmin yeni Kürdistan politikasında ve gerekse ilkel-burjuva grupçuklarını yöneldikleri yeni bir konum oluyor bu. Yani, silahlı savaşımımız geliyor. PKK alternatifi geliyor, onun stratejisi geliyor, taktikte hayat buluyor; işte buna karşı geliştirilen ve dayatılmaya çalışılan bir proje oluyor.

Bunlar, en son aslında umutlarını Irak'taki otonomiye bağlamışlardı. Özellikle İran-Irak savaşına dayalı olarak ele aldıkları bu durumun da kendilerine fazla sonuç vermemesi, yani tıkanması, onların da tamamen işlemez duruma gelmesine yol açtı. Hızla kendilerini bir çöküşle karşı karşıya buldular. Bir de daha önceki ilişkileri, yani Türkiye'ye, ABD'ye ve Avrupa'ya dayalı ilişkileri vardı. Bunlar oldukça umutluydular. Bizim silahlı savaşımımızın hemen başlangıcında yenileceğini tahmin ediyorlardı. Bu beklentileri ortaya çıkmayınca, tam tersine kendilerinin Kürdistan'da tasfiyeleri gerçekleşince, özellikle 88-89'da bütün güçleri ile Irak'ta Irak Kürdistan cephesi, Türkiye somutunda Tever, İran KDP'si ve benzerleri hızla bir araya gelerek, bu konferans sistemini geliştirmek istediler. Bunu Paris'te, Stockholm'de, Londra'da yapmaya çalıştılar. ABD'ye gitmek istediler. Son tahlilde feodal-burjuva sınıf temelinde ve burjuva milliyetçiliğinin en silik, kesinlikle devrimci ve demokratik yönü olmayan bir yapıyı ayakta tutmaya çalıştılar. Böyle bir çaba ile, özellikle de bizim gelişen devrimci etkinliğimizi bir tehdit olarak göstererek, basit bir tüccar mantığıyla bir şeyler kurtarmak istiyorlar. Ve daha başından bunların özel savaş yönetimi ile

ilişkileri vardır. Kürdistan’da, sanırım çok gizli görüşmeler de yaptılar. İyi biliyoruz ki, özel savaş yönetimi, onlara, PKK’yi tasfiye etme görevini vermişti. Bu konuda hudutta nasıl komplolar geliştirdiklerini biliyoruz. Bizi nasıl sınırlandırdıklarını da iyi biliyoruz. Fakat bu fazla kar etmedi. Özellikle savaşın bitiminden sonra bu konumlarını da sürdüremez duruma düştüler. Bütünüyle Kürdistan’ı boşaltma durumunda kalınca, TC’nin beklentilerine cevap verme şurada kalsın, ortamın bizim lehimize uygun hale gelmesi söz konusu oldu. Dolayısıyla, TC’ni gözünden düştüler. TC’nin 88’de, kısmen 89’da onların durumunu bekleyerek girmek istemesi, “acaba PKK’yi ne kadar tasfiye edebilirler, ezebilirler” izlenimiydi. Ancak gördü ki, sonuçlar pek sağlıklı değildir, yani PKK’ni tasfiyesi değil, güçlenmesi söz konusudur. Bildiğimiz gibi, hemen TC’nin peşmerge kamplarını daha sıkı denetime alması, bunlara fazla yüz vermemesi ve bunların da Avrupa’ya şikayetleşmeleri, bu sefer Avrupa’dan “imdat” istemeleri ve onlara sığınmaları söz konusu oldu.

Avrupalı güçlerin de Türkiye’ye benzer yaklaşımları vardı. Özellikle 88’de bize vurulan darbeler vardı, içte ve dışta. Almanya’da başlatılan yargılama, kitleye yönelik “PKK’yi bırakın, PKK’den vazgeçin” tehditleri vardı. Özellikle 89’da mücadelenin daha da gelişim göstermesiyle birlikte mücadelemizi durdurmaya yönelik tüm çabalarının boşa çıkması, yine emniyet sübabı olarak kurdukları tevger’in de meyve vermemesi, PKK’nin Kürdistan’da belirleyici güç olduğu, PKK direnişinin kolay kolay kırılmayacağı, dolayısıyla onlara yapılacak yatırımın boşa gideceği gözlemlendi. Özellikle bu son yılda ortaya çıkan bir gelişme de sanırım budur. Şu çok açık ki, Kürdistan’daki gelişmelerin nabzını PKK elinde tutuyor. Yine uluslararası sahadaki gelişmeleri PKK kontrol etme durumundadır ve ediyor da. Kürdistan’ın bütün parçalarındaki, yurtdışındaki Kürtlerin üzerinde etkinliği güçlü olan PKK’dır. Dolayısıyla bunlara yapılacak yatırımın fazla anlamı yoktur. Bu böyle olduğu içindir ki, fazla yüz bulamadılar, bekledikleri sonuçları konferanslardan da çıkaramıyorlar. Belki fazla inandırıcı olmayan çabalarını daha da sürdürecekler. Ancak, herhalde kesin bir iflas biçiminde sonuçlanacaktır.

Burada en çok anlaşılması gereken şey, 85’lerden itibaren çok umut bağladıkları ve başta TC ile, daha sonraları Avrupa ve Amerika ile yürütmek istedikleri ilişkilerin aslında gelişmediğidir. Bunlar, o kadar çok umutluydular ki, Amerika’nın önerilerine bakarak, Irak’ta devrimi geliştirmediler. Rejim en kritik günde iken, bunlar savaşa vermediler. Bu, İran’ın savaşmalarını istemesine rağmen böyleydi. İran savaştırmak istiyordu bunları, Amerika ise savaştırmak istemiyordu, Irak’taki rejimin yıkılmasını istemediğinden. Dolayısıyla ABD’yi dikkate almışlardır. Türkiye’ye bile, “gelin Güney Kürdistan’ı da alın” diye davetiye çıkarmışlardır. Bunlar, o kadar Türkiye’ye umut bağlamışlardı ki, Türkiye ve emperyalizme kendilerini o kadar bağımlı kılmışlardı ki, deprenecek halleri yoktu. Bunun karşılığı da şuydu: Kürdistan’daki gelişmeleri kendileri kontrol edeceklerdi. Ama, savaşın bitmesi, tamamen onların ülkeden tasfiye olmalarına ve Kürdistan üzerindeki etkinliklerinin müthiş dağılmasına yol açtı. 40 yıllık otoritelerinin paramparça olmasına ve etkilerini silinmesine yol açtı. Bu, onlar için gerçek bir yıkılış olduğu gibi, emperyalizmin de bunlara yönelik umutlarının boşa çıkmasını getirdi. Sonuç, PKK’nin 89 atılımının ülke içinde derinliğine ve genişliğine bir güçlenmeyi yaşaması, yine yurtdışında da mevcut emperyalist dayatmalara başarı ile karşı koyup, etkinliğini bu sahalarda da sürdürmesi, dışımızdaki ilkel ve küçük-burjuva milliyetçiliğin son beş yıllık dayatmalarının (ki objektif olarak özel savaşın bir aracı gibi hareket ettiler) boşa çıkması, özel savaşın da umut bağladığı bu kolun çökmesidir. Bu, çok önemli ve lehimizde olan bir gelişmedir. Demek ki, günümüzde askeri durumun savaşan bir askeri yönetime doğru yol alması, bizim gelişmemizi kanıtlar. Yine, bizim önümüzde ciddi bir engel teşkil eden işbirlikçi milliyetçiliğin de etkisizleşmeyi yaşaması, halk üzerindeki etkinliğimizin ve savaş mevzilerine sağlamaca oturmamızın önünde engel olmaktan çıkmaları ve bizim mevzilere her düzeyde yerleşmemiz anlamına gelir. Bunlar sağlanmıştır ve halen içinde bulunduğumuz durum budur. Bu, gelişmelerin hızla lehimizse süreceğini göstermektedir.

Bölgedeki gelişmeler, başta da vurguladığımız gibi, Türkiye’nin özel savaş politikasına diplomasi de fazla bir gelişme imkanı vermemektedir. Dışişleri Bakanlığı, dış politikada özel savaş fazla yürütemeyeceğini, örneğin Suriye’ye, Irak’a hata İran’a dayatamayacağını çok iyi girmektedir. MİT ve genelkurmaylık her ne kadar zorluyorsa da, “sıkıştır, bilmem ne yap” diyorsa da, bakanlık

“dış politika açısından fazla sonuç almamız mümkün değildir” diyor. Geriye askeri yöntemle saldırması kalıyor. Bu konuda bazı tehditleri var. Fakat bu tehditleri eskisinden daha da cılızdır ve sonuç alamayacak durumdadır. İran-Irak savaşının durması, “PKK bu savaşa dayanarak gelişiyor” sözlerini de anlamsız olduğunu ortaya çıkarmıştır. Tam tersine savaşın durması lehimize oldu. Özellikle ilkel-milliyetçiliğin başka güçlere dayanma politikasının iflas etmesi ve dolayısıyla ağır bir tasfiyeyi yaşaması tasfiyesi bizim için objektif, hatta sübjektif bir gelişme temeli oldu. Çünkü, diğer parçaları da biz kendi önderliğimizde savaşa katacağız ve ilişkilerimizde bir daralma değil, tam tersine büyük bir genişleme yaşayacağız. Denilebilir ki, tarihte Kürdistan’ın etrafında kurulan çemberin ilk defa parçalanması ve çemberin kırılan ucunun TC’nin elinde kalması gibi tarihi bir durum ortaya çıktı. Çemberin İran boyutu (ki, bu 300-400 yıl böyleydi) kırıldı ve çemberin tarihi Irak’taki ucu da kırıldı. Suriye ucu zaten önceden kırılmıştı. Geriye ne kaldı? TC’nin elinde işe yaramaz sopa kaldı. Bu önemlidir ve Kürdistan ilk defa böyle bir gelişmeyi yaşıyor. Ve daha da ötesi, biz, sadece tecrit çemberini kırmakla yetinmedik; İran, Irak ve Suriye hudut çizgisini öz çabamızla tamamen devrime hizmet eder halde tuttuk. Her iki tarafı da evrime hazır halde tuttuk. Kürt kitlesinin tümü, PKK’nin Türk faşist sömürgecilğine karşı yürüttüğü ulusal kurtuluş savaşımının cephe gerisi haline getirildi. Ve eğer yararlanması bilinirse, özellikle taktik önderlik bu konuda yararlanmayı bilirse, çok tarihi bir durum gerçekleştirilmiştir. Sanırım bu konuda da kadromuzun ufku zayıftır. Bu gelişmeleri görse de, pratiğin gereklerini yerine getirmede fazla etkili olamadı. Ama, unutmayalım ki, çok önemli bir gelişmedir, yüzyıllardır ilk defa gerçekleşen bir durumdur.

Dolayısıyla günümüz Kürdistan’ında tecrit çemberinin kırılması, özellikle de çok etkili olan mevcut devletlerin hudutlarındaki çemberin kırılması, büyük bir devrimci gelişmenin objektif zeminini sunuyor. Buna bir de bizim sübjektif planda eşlik etmemiz, yani çemberin kırılmasıyla ortaya çıkan boşluğu doldurmamız, eşsiz bir devrimci gelişme ortaya çıkarır. Halihazırdaki günlük mücadeleyi yürütme durumumuz, böyle büyük gelişmelerin olanakları ile doludur. Uluslar arası sahada da bu böyledir. Rejimin geliştirmek istediği “anarşisttirler, teröristtirler” edebiyatı paramparça edilmiştir. Son gelişmelerle birlikte ulusal kurtuluş savaşımının desteği artacaktır. Çünkü, TC’nin anti-demokratik karakteri ve büyük statükocu özelliğine karşı bizim ulusal kurtuluşumuzun yenileştirici ve bölgede demokrasiyi taşıyıcı özelliği büyük değer görecektir. Dolayısıyla da, önümüzdeki dönemde uluslararası alanda desteklenme olasılığı arttıkça artacaktır. Hem Doğu’dan, hem Batı’dan olumlu destek veya izlenim alması gelişecektir. Görülüyor ki, gerek askeri savaş yönetiminin yol açığı durumlar, gerek komşu hudut boylarındaki gelişmeler ve de uluslar arası gelişmeler, objektif olarak son derece Kürdistan devriminin lehinedir. 90’dan itibaren bu gelişmeler zirveye ulaşmıştır. En umut verebilecek ve en çok dayanılabilecek gelişmelere sağlam temellik edebilecek duruma ulaşılmıştır. Böylesine bir zeminin ortaya çıkışı, bu denli gelişmesi, tarihimizde ilk olarak ortaya çıkan bir durumdur. TC’yi iliklerine kadar korkutan da bu durumdur.

Geçmişte Türk rejim, örneğin bir 1925 isyanını, Güney’de Fransızlarla anlaşarak kuşattı ve tecride alıp boğdu. İsyanın dış desteği hiç yoktu. Hatta Güney Kürdistan’dan alınabilecek desteği de rejim önledi. Zaten kuzey’de Sovyetlerle ittifakı vardı, isyanın Sovyetlerden etkilenmesini önlemişti. Hakeza İran Şahı ile ilişkileri vardı, orayla da ilişkisini sıklaştırarak isyanı boğdu. Yani, isyanı dışarıya en ufaklık bir sızıntı yapmayacak duruma getirdi ve boğdu. Ağrı isyanı için de aynı şey söz konusudur. Ağrı isyanı gerçekleştiğinde, Türk rejimi hemen İran Şahı ile anlaştı ve yine Sovyetlerle ittifakı vardı. En ufaklık bir destek görmeden, hatta kaçmaya bile, geri çekilmeye bile fırsat vermeden isyanı boğdurdu. Biliyorsunuz o zamanki sosyal yapı aşiret temelindeydi ve bir aşiret devlet yanlısı olmadı mı fazla güç bulamazdı. Dolayısıyla diğer alanlara açılması da söz konusu olamazdı. İşte bu mahalli kalıp isyanı boğdurdu. Dersim isyanı da hakeza böyledir. Yine o da, gerçekten tam bir ablukaya alınmıştır, hem Kürdistan’ın Güney’inden, hem batı’sından, hem Doğu’sundan. “Gerici bir ayaklanma” yutturmamasıyla, Türk rejimi, uluslar arası alanda da destek alabildi ve hatta TKP’yi de kendisine destek sunacak bir duruma getirebildi. Görülüyor ki, tecrit hem içten, hem de dıştan çok güçlüdür. Ve bu isyanların, kendilerini hem geniş bir alana hem de diğer bölgelere yansıtamamaları, dış ülkelere de yansıyamamaları, hatta tek bir adam bile gönderme

gücünde olamamaları, gelişmeleri açısından objektif zeminin ne kadar aleyhte olduğunu çok iyi ortaya çıkarıyor. Şimdi bu durum, objektif olarak her yönden tamamen aşılmıştır. Bugün bütün sosyal çitler, feodal-aşiret etkinlikleri tamamen kırılmıştır. Ve yine bütün bölgelere girilmiştir. Dışta uluslar arası alandan biz insan çıkarıyoruz, ülkeye insan sokuyoruz. Hudutların çember durumunu kırmışız, bilakis bizi sağlama alan bir cephe gerisi haline getirmişiz. Bunlar, ilk defa olarak, hem bizim bilinçli çabalarımızla, hem de dışımızdaki etkenlerle ortaya çıkardığımız ve bizim çok iyi değerlendirdiğimiz gelişmelerdir.

O halde, böylesine objektif bir zemine dayalı savaş taktiklerimiz nasıl gelişim gösterecektir? Stratejik savunmanın, böylesine bir gelişmeyi esas alarak, kendisini hangi aşamada nasıl sürdürmesi söz konusu olacaktır? Buna biraz bakmak gerekiyor. Belirtildiği gibi askeri savaş yönetimi, her şeyden önce muazzam bir sahayı denetimimize açık bırakıyor. Yani sivil yönetim, siyasal otorite güçlü olduğunda bizim işler kırk kat daha zor iken, bugün kırk kat daha kolaylaşmıştır. PKK'nin bastırılma işi, artık polis, MİT işi değil, ordu işidir. Dolayısıyla herkes orduya güveniyor. Orduya güvendi mi, orduya bıraktı mı, sivil otoriteler fazla etkili değildir. İşte, SHP'nin ve benzer birçok aygıtın feryadı bu nedendir ve bunlar rolünü oynamak istiyorlar. Onlara bakmayalım. Onlar, her ne kadar sivil bir otoriteyle, hatta "ilericiyiz, solcuyuz" sözleriyle halkın beklentilerini, PKK'ye olan ilgisini kesmek istedilerse de, bu artık iflas etmiştir. Daha şimdiden öyle sivil siyasal otorite olma ve askeri otoritenin yol açtığı boşlukları doldurma durumu söz konusu değildir. Bunu görmemiz gerekiyor. Dış alanları da dikkate almamız gerekiyor. En başta hudutlarda meydana gelen, uluslar arası alanda meydana gelen ve eblehimize olan gelişmeleri çok iyi görmek ve değerlendirmek gerekiyor. Sadece askeri anlamda değil, siyasi ve örgütsel anlamda da önemini iyi göz önüne getirmek gerekiyor. İlkel milliyetçiliğin, dış alanlara ve desteklere dayalı projelerin iflası önemlidir, bunu iyi görmek gerekiyor. Düzenin Türkiye için hiçbir tarzda demokrasiyi geliştirmeyişi, demokratikleşmemesi, Türkiye halkının devrimci-demokratik seçeneğinin güçlenmesini de beraberinde getiriyor. Bunları hep görmek gerekecektir. Çünkü, taktik bunlara dayandırılacaktır.

O halde, devrimci savaş böylesine elverişli bir çerçevede gelişim gösterecektir. Gelişim göstermemesi için fazla bir neden de olmayacaktır. İrademiz dışında, savaşın engellenmesine tol açacak ciddi bir engel durumu yoktur. Yani eskiden dış objektif ortam aleyhteydi, fazla gelişmelere imkan vermiyordu denilebilirdi. Ama şimdi oldukça gelişmelere imkan veriyor, hem de ardına kadar. O zaman savaşı geliştirecek esas etken nedir? Ulusal kurtuluş savaşını, onun gerillasını geliştirecek olan temel çalışma, mücadele, savaş esası nedir? Bizim örgütlü ve eylemli durumumuz, örgütlenme ve eylemde taktik önderliğimiz, bu elverişli çerçeveyi ne kadar kullanıyor? Bu ortamı ne kadar örgütleyip eyleme çekiyoruz? Sorun gerçekten buraya gelmiş dayanmıştır.

Burada, bizim şimdiye kadar, kendi taktiklerimizi çok sınırlı hayata geçirdiğimizi ve yine sınırlı geliştirdiğimizi belirtmek gerekiyor. Hemen belirtelim ki, geçen yıllarda biz iyi savaşmadık, yani taktiğe göre savaşmadık. Biz, aslında biraz savaşla oynadık. Bu, vahim bir durumdu. Biz, silahlı savaşım başta olmak üzere, politik savaşın taktikleriyle de oynadık. Partinin 1980 öncesindeki ilk çıkışının süreçleri anlamlıydı. Ve de ideolojik grup dönemindeki kitleselleşmemiz olumlu adımlardı. Fakat, 1980'lere doğru geldiğimizde, onu daha da ileri düzeyde örgütleyemememizi, eyleme doğru çekemememizi, özellikle Hilvan-Siverek pratiğinde silahlı mücadele aygıtını geliştiremememiz veya genelde uyanan kitle desteğini politik olarak örgütleyemememiz, bu konuda, örgütlenmede yaşanan tıkanıklık 12 Eylül faşizmi ile de birleşince (ki, bu faşizm daha çok bizim ulusal kurtuluşçu gelişmemize dayatılmıştır) bildiğimiz geri çekilmeyi ve imha olmaktan kıl payı kurtulmayı başarmamız, aynı zamanda çok önemli bir gelişmenin başlangıcı da olmuştur. Bu temelde yeniden kadrolaşmayı, bin bir güçlük içinde, inanılmaz bir sabır ve fedakarlıkla geliştirerek ve daha 82 yılı bitmeden önemli grupları ülkenin dağlık alanlarına aktarmayı başararak, biz çok ciddi bir adımı daha başarıyla attık. Bu adım oldukça yerindeydi ve tarihi bir adımdı.

1983'e doğru geldiğimizde, silahlı mücadele gruplarımız eğitilmiş ve ülkenin birçok alanına ulaşmıştı. Eğer bir kez daha örgütsel yönetim, özellikle savaşın taktik yönetimi doğru tutturulsaydı

ve gerçekten bir elin parmak sayısı kadar adam bu işe inanarak kendini verseydi, hele silahlı savaşımın taktiğini ve de onun sonuçlarını doru bir tarzda hayata geçirseydi, değil 1984'te, 83'te bile tüm alanlarda daha gülü atılımlar birden başlatılabilirdi ve bu da bizi hızla kitle ayaklanmalarına götürebilirdi. Bizim hazırlık düzeyimiz, açtığımız ilişki çerçevesi, bunu mümkün kılıyordu, ama, özünde savaşa sağ yaklaşım, inanmayı ve ona güç yetirmeyi bir tarafa bırakalım, objektif olarak taktik nasıl boşa çıkarılır zihniyeti biçiminde yaklaşılması ve daha da kötüsü savaşın yükünü taşıyan kadro yapısını taktiklikten uzak, rasta gele silahlarla dolaşan avare gruplar durumuna indirgemeleri, yönetimin aslında savaştan kaçınmasıyla da birleşince, 15 Ağustos Atılımı nicelik olarak zayıf başlatıldı. Hazırlıklarımız bunu kırk kat daha güçlü ortaya çıkarabilirdi. İşte kadroların taktiğine son derece kendiliğindenci ve avare asi gruplar biçiminde yaklaştırılmaları, birinci dereceden sorumlu olanların da zaten bu işe fazla inanmamaları, bu atılımın sonuçlarını zayıf kılmaya götürdü. Fakat 85'in sonlarında ülkedeki mücadelenin yüz yüze geldiği tehlikeleri göz önüne getirerek, biz, tekrar burada yeniden kadrolaşmayı, hem sayısal ve hem de niteliksel olarak güçlendirmeyi esas alan çalışmalara başladık. Bu temelde, 86 Kongresi'ne kadar yoğun bir faaliyet yürüttük. Hem de ülkeden iflas etmiş, savaşa inancını yitirmiş olarak gelenleri de buraya aldık. Fakat, tasfiyeciliklerini burada da ısrarla sürdürmeleri sonucu, biz yine büyük bir sabır, inanç ve de çözümlemeyle yeniden gelişmeyi durdurmaksızın yürütmek istedik.

Ülkede kalan grupların savaşımını yürütme çabalarını sürdürürken, aynı zamanda burada yeniden bir kadrolaşmayı ve kapsamlı çözümlemeler temelinde bunu gerçekleştirmeyi, yığınca tasfiyeci çabanın boşa çıkarılması, hantal, tembel, çalışmayan, inanmayan birçok ögenin yine etkisizleştirilmesi, hem de en ileri düzeyde olanlarda bu durumun görülmesi, bunlarla mücadele, bu konuda yapılan toplantılar, değerlendirmeler, kararlar temelinde yeniden biraz daha eğitilmiş kadrolarla 87-88'de ülkeye müdahale ettik. Bununla ne sağlanmak istendi? Düşmanın 85 için "tamamen bitirildiler, birkaç grupları kaldı, onlar da bitirmek üzereler" biçiminde hem inandığı, hem de bildiği durumumuzu tersyüz etmeye çalıştık.

Gerçekten 87'lerden itibaren gerçekleştirilen müdahale, silahlı savaşımın önemli bir aşamasını teşkil eder. genelde ulusal kurtuluşun önemli bir aşamasını teşkil eder. daha bu yıla kadar halk da, "kesinlikle bunlar bu işin altından çıkamazlar" diyordu. Bu temelde tam bir beklenti içindeydiler ve sonucu kestirmeye çalışıyorlardı. Dolayısıyla destek yok denecek kadar sınırlandırılmıştı. Bizim, bunu tersine çevirmek için, yani halkı devrimin ve ulusal kurtuluş savaşımının kesintisiz sürdürüleceğine inandırmak, ülkede zorbela avare avare gezen gruplara savaşın gelişebileceğini göstermek ve bunun bir kader olmadığını kanıtlamak için, gerçekten büyük bir çabayla yüklenmemiz siz konusu oldu.

Bu çabalar giderek biraz daha yoğunlaştırıldı ve 88'e doğru geldiğimizde daha da tırmandırıldı. Bildiğimiz gibi, düşman buna olağanüstü savaş yönetimini dayatarak karşılık verdi. Bununla da epey uğraşıldı. Sonuçta, düşmanın olağanüstü hal yönetiminde 1988'i özellikle aleyhimize kapatma girişimleri boşa çıkarıldı. 1989'a biz, biraz daha güçlü karşılık verdik. Savaş, nicelik ve nitelikçe gelişme gösterdi. Özellikle 5-10 kat niceliksel, bir o kadar da niteliksel gelişmeyi hem derinliğine, hem de genişliğine yaşadık. 1990 atılımını, hem savaşçı ve kadro yapısında, hem de kitlesel destekte önemli bir gelişme düzeyiyle karşılıyoruz. Halihazırda yaşadığımız durum bu oluyor. Hiç şüphesiz, mevcut kadro ve savaşçı sorunları, yeniden düzeltme ve düzenleme, yapının örgütsel ve eylemsel yönetimini, yani kısaca taktik yönetimini güçlendirme, büyük önem taşıyor.

Yıllarca, büyük ihmalkarlığın sonucu olan eğitime ve örgütlenmeye gelememe, daha da önemlisi gerillayı bir türlü geliştiremememe, gerillaya karşı kapalı olma, silahlı propaganda birliklerinin rolünü bile yeterince yerine getirmeme, bunların kurallarına fazla bağlı kalmama ve benzeri biçimlerde kendini kendiliğindenliğe terk eden, kuralsızlığa terk eden, her türlü liberalizmi, seterliği, ağalığı gruplara dayatan tutumlarla sıkı sıkıya mücadele edildi. Gerçekten silahlı savaşımın gerilla biçiminde geliştirilmesi çok mümkün iken, olanaklı iken buna başta birim sorumlularını kendilerini çoğunlukla birim içinde kapatmaları, "aslında savaş gelişmiyor ve olanakları yoktur denilemez, her şey var ama biz bu işi geliştirmeyeceğiz" tutumunda ısrar etmeleri,

bazı kişilerin bunu hastalık derecesine, hatta yıkıma kadar götürmeleri söz konusu oldu. Bunların verdiği zararı düşmanın verdiği zararlar kıyaslanırsak, düşmanın %5 ise, bunların ki %95'tir. İkilidir; bir yandan halkı savaşa çekmeme, ikincisi partinin hazır kadro ve silahlı savaşım imkanlarını örgütleyip yönetememe ve böylece çarçur etme, tüketme, kaçtırmaya uğratma söz konusudur. Bütün bunlarla mücadele edilmek, özellikle bu konuda çok tutucu, çok tasfiyeci, çok sekte olan çabaların önü alınmak istendi.

Bu sorun hala önemini koruyor. Halihazırda en can alıcı sorunumuz, yine gerilla savaşımızın yeniden düzeltilerek sağlam bir komutaya kavuşturulması, gerilla taktiklerinin kesinkes uygulanmasıdır. Yani ülkenin coğrafyasına ve kitlesine tamamen uygun olarak gerilla savaşımının sağlam bir biçimde yeniden düzenlenmesidir. Eyalet-eyalet, bölge-bölge politikanın yeniden düzenlenmesi, her birisine savaş çizgimizin gereklerinin dayatılması, ona uygun örgütlenme ve yönetim (hem sivil, hem askeri) şeklinin gerçekleştirilmesidir. Tümüyle sağlam bir komutanın bu işin başında olması ile sorun çözümlenebilir. Halihazırda en çok uğraştığımız konu bu oluyor. Ve önümüzdeki dönemin lehimize gelişmesi, her şeyden önce, hem evrensel ve hem de Kürdistan somutuna özgü gerilla kurallarını başarıyla uygulamamıza, mevcut olanakların bu biçimde değerlendirilmesine bağlıdır. Diğer bütün savaşım biçimleri, bu sorunu çözmemize bağlı olarak gerçekleşecektir.

Eğer günümüzdeki sorunu böyle ele alır ve çözümlersek, o zaman olası gelişmeler nasıl olacaktır? 1990 yılı ve daha sonrası nasıl gelişecektir? Güncel sorunların acil çözümüne ve savaşa doğru komuta etmeye nasıl yavaşılır, savaşın doğru komutası nasıl gerçekleşir, militanda bu nasıl somutlaşır? Dönemin emreden, fetheden kişiliği militanların şahsında nasıl gerçekleşir? Bu "nasıl"a verilen başarılı cevaplar doğrultusunda derinliğine özümsemeyi tam gerçekleştirerek, eyalet planlamalarında dile getirilen örgütlenmeyi, özellikle de gerillanın gelişimini ve yönetimini sağlayarak, diğer savaşım biçimlerini de bununla uyumlu biçimde birleştirerek 1990'ın üzerine gidersek, karşımızda gerçekleşecek olan yaygın bir gerilla ve halk hareketidir; bunun kurallarına ve vuruş tarzına kavuşturulmasıdır.

Gerçekten partinin eğitimle ve tecrübeyle kazandırdıklarını böyle yetkinleştirilmesi ve partinin emredilen yaşam ve vuruş tarzına ulaştırılması durumunda, 1990 yılı büyük gelişmelere gebe. Uluslararası duruma, Türkiye, bölge ve Kürdistan'daki gelişmelere ilişkin yaptığımız değerlendirmeler, yine ulusal kurtuluş savaşımız, PKK'nin gelişimi ve ona önderlik ediyor. Bunun günümüzde vardığı aşama çok açık bir biçimde gösteriyor ki, 1990 yılı başında yapılan çözümlemeler ve onun planlamalara yansımaları pratikte de uygun adımlarla ve hem de çok kısa zaman süreci içinde başarıyla yürütülürse, 1990 ve sonrası, Kürdisatn tarihinin en fırtınalı bir dönemine, devrimci gelişmelerin şimdiye kadar sağlananlardan çok ileri düzeyde gerçekleştirilişine tanıklık edecektir. Çok hassa olan, mutlaka lehimize ve hem de çok üstün başarılarla kapatmamız gereken bu yılı ve sonrasını, biz herhangi bir gelişme yılı olarak değerlendirmiyoruz. Özellikle gerek uluslar arası ve bölgesel çerçevenin ve daha çok da ortaya çıkan yeni askeri durumun iyi değerlendirilmesi, bizi, özel savaş tamamen kontrol altına almaya, daha da ötesi, bütünüyle kitleleri, isyanları oranında kendi iktidarlarına ciddi olarak yürüdükleri bir devrimci duruma, bir iktidar durumuna götürür. Gerek objektif ve gerekse sübjektif plandaki durum ve bunu daha da geliştirmeye yönelik hazırlıklarımız, böylesine bir gelişmenin kaçınılmaz olduğunu gösteriyor. Eğer bu gerçekleşmezse, mutlaka içimizdeki inançsızlardan (ki her dönemde ortaya çıkıyor), sabotörlerden (yine çokça çıkıyor), taktiğe dogmatik, sekte yaklaşımlardan ve daha da kötüsü dürüst olanların yaratıcı olmamalarından, günlük olarak taktiğe verilmesi gereken örgütlülüğü ve eylemliliği yaşayamamalarından kaynaklanacaktır. Yani gelişmemenin temel nedeni biz olacağız.

Eski hortlatılırsa, döneme özgü biçilen savaş tarzına, onun kurallı savaşımına ulaşılmazsa kaybedilir, hem de çok kötü kaybedilir. Ama, eğer gerekleri yerine getirilirse, belki de en büyük zaferlerden birisini biz bu sene kazanabiliriz. Çünkü, ilk defa uluslararası güçler bu denli devrimimize kulak verecek, meşru kabul edilecektir; bölgesel statüko büyük sarsıntı geçireceği için buna fırsat verecektir; partimizin deneyimi, gerek halkın katılımına, gerekse bizim alan tutmamıza büyük fırsat ve imkan vermektedir. Biz, bunların hepsini değerlendirerek, eskinin çok ilerisinde

büyük bir azim ve çabayı yoğunlaştırıyoruz. Bütünüyle, gerek ayaklanmayı, gerek gerillayı karşılayacak militanı hazırlıyoruz. Bu önemlidir; hem gerillayı esasta geliştirecek, hem de gerillanın gelişimiyle iç içe ayaklanmaları yerel ve basit biçimlerden genel ve karmaşığa doğru götürecek kadrolarla biz bu dönemi karşılayacağız. Burada, özellikle vurguladığımız kadro tipini mutlaka oluşturalım, çerçevesi çizilen kadro yaşamını, vuruş tarzını, önderlik tarzını edinelim derken, çok önemli bir durumdan bahsediyoruz. Demek ki, esas belirleyici şey, kadronu görevleri üzerine doğru gitmesi olacaktır. Değil taktikle oynama, taktiğin hayata geçirilmesi için her şeyini ortaya koyacaktır. Partinin çözümlemelerini, talimat düzenini, karar sürecini bir an bile unutmayacak, onun hayata geçirilişinin sıradan imkanlarını bile iyi değerlendirecek ve mutlaka emredilen önderlik rolünü oynayacaktır. Bu temel şart karşılanırsa, bu şartın gerekleri gerçekten tam bir yarışçılık ruhuyla hayata geçirilirse, gerilla kesinlikle gelişecektir.

Bugün Botan'daki gelişmeler bütün eyaletlerde gelişecektir. Halkın fazla ortaya çıkmayan hareketliliği, gösterileri, belki de çok ileri düzeyde gerçekleşebilecektir. Bizim halk biraz da birbirine bakar. Bir bölge biraz bu işi geliştirdi mi, bir de buna öncü iyi önderlik eti mi, o zaman bütün alanlarda halkın peş peşe sökün etmesi ve belki de büyük bir isyana kalkışması söz konusu olabilecektir. Dolayısıyla önder, göreve büyük bakmak zorundadır; büyük düşünmek, büyük patlamak, büyük karşılık vermek durumundadır. Bizim, partili militanların önüne gelişmeleri böyle koymamız çok önemlidir. Şimdi siz, herhangi bir devrimciliği değil, herhangi bir PKK devrimciliğini değil, 1990'ın fethedici ve mutlaka gereklerini yerine getirmemiz gereken taktik önderliğini konuşturacaksınız. Bunu bahanesi de yoktur. Bu konuda dürüst olanların, "ben varım" diyenlerin mutlaka oynamaları gereken rolünü oynayacaksınız. Eğer bu konuda "tamız, varız" diyorsanız görev üstleneceksiniz.

Belki gelişmeler daha da hızlı olabilir, fakat hepsini karşılama gücünü kendinizde bulacaksınız. Gelişen savaşa inanmamak, sağa kıvırtmak, sol sekterlik biçiminde kıvırtmak, tıklatmak, bir tasfiyeci, sabotör rolü oynamak ölümdür! Çünkü, gelecek savaş engel tanımaz. Dolayısıyla geçmişe bakarak da aldanmamak gerekir. Yeni dönemin bütün gelişmelerine, buradan alabileceğiniz ne varsa alarak ve ülkedeki durumu da yaşayarak karşılık vereceksiniz. Ve bu sağlam olursa, tam olursa, ölçülere, emirlere, talimata, planlamaya uygun geliştirilirse, 1990 yılı önemli gelişmelere adaydır.

Öyle anlaşılıyor ki, yaza doğru büyük bir eylem dönemi başlayacaktır. Eylem iki koldan gelişebilir; bir yandan en elverişli dağlık alanlarda peş peşe çok yaygın olarak gelişirken, öte yandan köylerde ve kentlerde planlı ve örgütlü ayaklanmalar biçiminde patlak verebilir. Elbette bunların arasındaki uygunluk önemlidir. Yani, ne kadar köy ayaklanma yapabilir ve kentlere ne kadar akabilir? Öncelik, sonralık sırası nasıldır, yani hangi kentlere öncelik vermek gerekir? Nereye ve ne kadar güç aktarılabilir? Hiç şüphesiz bunlar taktik önderliğin görevleridir. İlgili sahalardaki önderlikler, bunları günlük olarak değerlendirecekler ve gerekeni yapacaklardır.

Hemen belirtelim ki, bu dönemde çok çeşitli eylemler geliştirilebilir. Faşist-sömürgeci düşmanın bütün ekonomik kaynakları hedeflenebilir, en tehlikelilerinden başlanarak işbirlikçilerin toprakları müsadere edilebilir. Özel savaşı yürüten bütün kurum ve kişiliklere yönelik sabotajlar, kitle gösterileri çeşitli düzeylerde geliştirilebilir. Ayaklanmaların önüne iyi hedefler koymak gerekir. Örneğin köy toplulukları, işbirlikçi-ajan takımını tamamen hedefleyebilir. Ayrıca bütün bunlar iyi ayarlanabilir; her işe gerilla birliklerinin koşturulması şart değildir. Gerilla, daha çok bunların planlanmasını, eğitimini ve yönlendirmesini yapar. Gerilla birlikleri, en uygun alanlarda siyasi ve askeri değeri büyük eylemler geliştirirler; silahlanmaya ve düşmanın askeri pozisyonunu zayıflatmaya yönelik, ovalarda ve şehirlerde bazı işgalleri gerçekleştirmek üzere, yine halk isyanlarını bizzat başlatma ve koruma doğrultusunda eylemler yaparlar. Daha sonra bunların ürünlerini dağa çeker ve örgütlülüğe dönüştürürler. Her taraftan başlatılacak yaygın bir eylemlilikle düşmanı şaşkına çevirirler.

Böylece, hem düşmanın Botan'ı kuşatma çabaları sonuçsuz bırakılır, hem de o kadar çok bölge gerillaya kavuşur ki, düşmanın hepsine özel savaş birliklerini dayatması imkansız hale gelir. Bu, gerillanın ilk defa sağlam bir biçimde gerçekleşmesi demektir. Bizde gerilla ile ayaklanma

arasındaki ayrım da biraz mekaniktir. Çok iyi biliyoruz ki, gerilla ile ayaklanma iç içedir. Her ikisi birbirini besler; ama, gerillanın besleme, koruma ve geliştirme yönü daha ağırdır. Kitle hareketliliğinden ortaya çıkacak ürünleri iyi değerlendirmek, yeniden eğitmek ve örgütlemek gerilla yönetiminin en temel görevlerinden biridir. Gerillanın görevi, bu tip gelişmelere iyi karşılık vermek, savaşı daha da derinleştirerek bu süreci hızlandırmaktır. Eğer önümüzdeki süreç böyle yürütülürse, ortaya çıkacak gelişmeler düşmanı şaşkına çevirecektir. Düşmanın “kontrol altına alma” taktiği tamamen parçalanarak, “katliam yaparız” biçimindeki gözdağı çabaları sonuçsuz bırakılacaktır. Düşmanın gerillayı kontrol altına alması kesinlikle mümkün değildir; çünkü, eyaletlerin hepsinde gelişecek gerilla, düşmanın kontrolünü paramparça ettiği gibi, özel savaşı da sınırlandıracak ve kontrol altına alacaktır. Dolayısıyla, geçmişte yaptığı türden katliamlar ve yine savaşı bir bölgede sınırlandırma ve çembere alıp boğma durumu kesinlikle mümkün olmayacaktır. Tersine devrimci savaşımız her bakımdan yaygınlık kazanacak ve açılıma uğrayacaktır.

1990 yılında yaşanacak bu gelişmelerle nihai bir zafer durumu mümkün müdür? Hayır! 1990 yılı sonuna geldiğimizde biz, nihai zaferden asla bahsetmeyeceğiz. Biz, bağımsızlık ve özgürlüğün tam gerçekleşmesini kaba hatlarıyla 1990’lı yıllara sığdıralım diyoruz. Artık 1995’te mi olur, 2000’de mi olur, bu o kadar önemli değildir. Burada önemli olan, bizim taktiklerimizin işliyor olması ve bunların planlandığı biçimde gerçekleştirilmesi için tüm gücümüzü ortaya koymamızdır.

Sonuç: Görevlere militanca sahip çıkalım!

Önümüzdeki dönemin özelliklerini ve görevlerini kaba hatlarıyla belirtmeye çalıştık. Çok açık ki, böylesi dönemlere olağanüstü dönemler denir. Zaten düşman da olağanüstü dönem olarak ilan ediyor. Doğru! Bizim için de olağanüstü dönemdir. Olağanüstü dönem, olağanüstü kişilik ister, olağanüstü örgüt, olağanüstü önder, olağanüstü örgütlenme, çalışma, yaşama ve vuruş tarzı ister. Bir defa bunu, “bu savaşta ben de varım” diyen herkesin iliklerine kadar yaşaması gerekir. Unutmayalım, belki de on binlerin kanı dökülecek; burada sağlam önderlik, savaşı sağlam karşılama ve vuruş tarzı, binlerce kaybı önlediği gibi, azami kazançları da mümkün kılabilir. Ama birinin bilmem nesine düşkünlüğü bize ağır kayıplar verdirebilir. Şimdiye kadar dört-beş kişilik kayıplar veriyorduk, bundan sonra yüzler, belki de binler kaybedilir. Peki ne uğruna? Çok açık ki bir hiç uğruna.

Görülüyor ki, savaşı karşılama kişiliği çoğunuzun düşündüğü gibi değildir. Birçoklarının yaşamını gördüğümüzde öfkeleniyoruz. Elbette bunu nedenleri var. Bu kadar acımasız koşulların ve lehimize tarihi fırsatların olduğu bir dönemde vurdumduymaz bir tutum içinde olmak, belli ki bir çelişkidir. Eğer giderilmezse, bundan sadece bu tutumun sahipleri değil, onlara umut bağlayan, onların tam bir önder gibi savaşmasını isteyen ve de arkalarında kendilerini ölüme atmaya hazır olan yüzlerce ve binlerce kişi zarar görecektir, kaybeden halkımız ve partinin kendisi olacaktır. Eğer bütün bunlar bir gerçekse, o zaman hiç kimse “benim şu ihtiyacım veya küçük kafalılığım” diyemez. Herkesin savaşmak ve halka daha çok yararlı olmak için ve böyle bir yaşam içinde biraz kendini koruması gerekir. Örneğin, biraz kendine hakim olsa, biraz dişini sıkırsa, biraz sohbette veya çay içmekten kendini uzak tutsa fırtınalı bir dönemin bizzat yaratıcısı olacakken, sadece bu nedenlerle kaybetmeye bizim anlam ve değer evermemiz mümkün değildir. Böyle basit zayıflıklar göstermek ve eskiyi hortlatmak, içine girdiğimiz böylesi dönemlere yakışır mı hiç?

Biz, kadrolarla böyle konuşmak istemeyiz. Ama, akıllı ve sağlam kadro olmak gerekir. Biz herkese silah verdik, herkese soylu başkaldırı imkanı verdik, akıllarından geçiremeyecekleri kadar çok şeyi hizmetlerine verdik. Niçin? Bizimle sağlam bir yoldaşlık yapsınlar diye. Yoksa, partiyle ve halkla oynasınlar diye değil. Biz yağcılık veya aşiret reisliği istemiyoruz, tek bir şey istiyoruz: Yoldaşça birlikte yaşamayı ve savaşmayı bilmek! Bu, çok önemlidir. Üzerinde bu kadar durmamız, daha fazla kanın döküleceği ve belki de çok şeyin elimizden gidebileceği endişesini taşımamızdır. Bunu derecesini tamamen kadrolar belirleyecektir. Çok açık ki, kadro, kaybettiren değildir; kadro şununla mükelleftir: Kaybettirmemek, tersine hep kazandırmak, sonuna kadar doğruyu egemen kılmak, yiğit olmak, kahraman olmak, önder olmak! Sadece bunu için parti

kadrosu olunur ve partiden görev istenir. Genç olmak, bir parti görevlisi olunması için engel değildir. Tersine, eğer doğru çalışırlarsa her zaman savaşa damgaların vurabilirler. En önemlisi de, engel tanımazlar. Dünya üzerimizdeyken, her tarafımız çepeçevre kuşatılmışken, biz savaşı geliştirmeye engel tanıyor muyuz? Eğer bu kadar gelişmiş imkanlara rağmen, engelden bahsedilirse, acaba buna kim inanır? PKK Önderliği bunu nasıl ciddiye alır? PKK militanı bunu kendine nasıl kabul ettirir? Görülüyor ki, savaşa militanca yaklaşmak, bizim için olmazsa olmaz kabilinden bir şarttır. Şunu kesinlikle inanıyoruz: beş kişilik bir birimimiz, eğer görevlere doğru yaklaşırsa, bir alanda düşmanı perişan edebilir. Partimizin mücadele tarihi bunu sayısız örnekleriyle doludur. Ama, bir birimin imhası mı isteniyor, o zaman bazılarının yaptığı gibi “hele şu köye gidelim de bir tırşik yiyelim” denir ve nasıl kaybedildiği görülür. Tarihimiz işte hep bu tutumlar yüzünden kaybetmiştir. Toplumdaki iflasın nedeni budur.

Burada söylediklerimiz basit şeyler değildir. Bunlar çok işlenmiş suçlardandır ve toplumdan edinilen kişiliğin buna yatkınlığı vardır. Çok açık ki, iyilik, doğruluk, güzellik böyle yaratılamaz ve kazanılamaz. Bu, çok iyi bilinmelidir. Bunlar kazanılmadıkça da bizimle yoldaşlık ve hatta bize sempatanlık bile yapılamaz; bizim sempatanlarımız da iyi insanlardır. Bu nedenle, kadro adı altında hiç kimse kendisiyle ve bizimle oynamamalıdır. Kadro, savaşmasını ve savaşmasını bilen adamdır. Bunun örnekleri bizde çoktur. PKK tarihi, sonuna kadar bağlı kadronu neler yaratabildiğini çok iyi göstermektedir. Siz hepiniz, o kadroları kendinize örnek ve temel almalısınız. Bu temelde inanın kendini gerçekleştirmesine inanınız. Zaten başka seçeneğimiz de yoktur ve başka türlüüne de tenezzül etmeyiz, kendimizi layık görmeyiz. Doğruya değil de yanlışa biz nasıl layık olabiliriz? Önderliğin tam gerçekleşmesine değil de onunla oynanmasına biz nasıl rıza gösterebiliriz?

Eğere önderlik görevimize ve rolümüze doğru yaklaşırsak, o zaman bu savaş gelişebilir. Çok kan dökülecektir, ama bu temelde olduktan sonra bunun da zararı yoktur. Kan, sadece bizi daha fazla yıkar, temizler. O kadar çok kirliyiz ki, ne kadar çok kan döksek Kürdistan o kadar çok temizlenir, yaşamaya layık bir ülke haline gelir. Onun için ben, z kanın dökülmesinden çekinmiyorum, benim çekindiğim, kanın boşa akıtılmasıdır. Hem de düşmanın bent koyup o kanın üzerine basmasıdır. Biz tersini yapmalıyız; kanımızla bağımsızlık ağacını her gün daha fazla beslemeliyiz, bu bizim bir yaşam tarzımız, Kürdistan’ı yeniden yaratma tarzımız olmalıdır. Bu, insanlık aleminde taptaze bir çiçek gibi açılmamızdır. Bu, anlamlı ve anlaşılardır. Ama, eğer mermi bitecek, örgütlenme bitecek ve dolayısıyla kan boşa gidecekse, işte bu biçimde tek damla kanın akıtılmasını kabul edemeyiz. Yani zaferin ucunu yakalayan, gelişme sağlayan bir pratiğimiz yoksa, o zaman kendimizin ve halkımızın kanının dökülmesinden çekinmeliyiz. Ama büyük gelişmeleri yakalıyorsak, halkımızı var ediyor ve kurtuluşa götürüyorsak, o zaman yine mümkün olduğu kadar az kan, fakat gerektiğinde bütün bir halkı koşturarak, bütün milleti kaldırarak zaferin üzerine yürümeliyiz.

Görülüyor ki, gelişecek olan ayaklanma ne kadar kanlı da geçse, eylemlerimiz ne kadar kanlı da geçse, eğer işin ucunda zafer varsa (ki, bu da bizde kanıtlanmıştır) bütün bunlara değer. Şimdi bunun gerçekleşmesi için bütün gücümüzle yüklenmemiz gerekir. Hepimizin bu işlerde etkin bir rol oynayacağımız kuşkusuzdur. Böylesine tarihi bir evreyi temsil eden eylem dönemine girmek sadece şan ve şeref getirir. Şimdiye kadar yerde ve kapkara olan alnımızı aklar, bizi insan olma bilincine ulaştırır. Bizi güç sahibi olmaya, kendimizi konuşmaya, düşünmeye, yaratmaya, en ince sanatı geliştirmeye götürür. Bizi her şeyin temeli yapar. Böylesi bir dönemde insan elbette her şeyini kurban eder.

Biz, halkımızı savaş durumuna getiriyor, savaşan halk gerçekliğine ulaşıyoruz. Bu, militanın kendi kişiliğinde savaşmış olduğunu artık bütün halka yansıtarak yaşamayı anlamına geliyor. Eğer savaş militanda günlük olarak böyle sürdürülmezse, değil halkımız, kendimiz bile savaşamayız. Kendimizde savaşmamadığımız halkı, somutta kendi gerçek kişiliği ile hiç savaşamayız. Onun için militan, her koşulda savaşın sürekli beynidir, yüreğidir. Savaşa sürekli güç ve enerji verir. Bu, örgüt ve eylem biçiminde somutlaşır. Hiçbir zaman bundan aşağısını kabul etmez. İşte bu dönemler, gerçekten üzerine böyle yürünecek ve kazanılacak dönemlerdir. Özgürlük tarihini başka türlü

yaratamayız. Bu çabalar, bu tempo ve gerçekten iyi planlanmış bu tarzın dışında başka türlü biz özgürlük tarihini yazamayız. Devrimci süreç, atom bombası gibi, bir halkın enerjisini ortaya çıkarır ve sonsuz kılar. Devrimci süreç, bir militanı sonsuz enerjiye ve güce kavuşturur. Eğer devrimci süreç bütün yönleriyle yaşanırsa durum kesinlikle olacaktır. Ve çok açık ki bizim bundan başka bir seçeneğimiz yoktur.

Geçmişte belki objektif şartlar, partinin hazırlıkları diye bazı nedenlerle biz, neden istediğimiz gibi savaşımadığımızı, gelişemediğimizi anlatabiliyorduk. Ama, şimdi bunların hiçbirisi kesinlikle ileri sürülemez. Artık değerlendirme, savaşan önderliğin halkıyla kaynaşma derecesi ve halk savaşının biçimlerini zengince gündeme getirmesi ve yürütmesi üzerinde yapılmak zorundadır. Bu konuda doğru yürütme, kesinlikle sömürgeci egemenliği paramparça eder, halkı ayağa kaldırarak eşit ve özgür statüde bir taraf haline getirir, kaderimizi özgürce çizmemizde kendisini tek söz sahibi kılar. Bu mümkündür ve en arzu edilenidir. Buna ulaşamazsak, yine yetmezlikler yakamızı bırakmamış demektir. Yine taktiğe tam oturmama, sınırlı oturma kabul edilir bir durum değildir. Bununla da belki bazı şeyler kurtarılabilir, fakat gerçekten çok fazla şey de kaybettirilir. Buna nedenle, “bu da yeterlidir” dememeliyiz, “ne de olsa eskisinden daha geri bir durum değildir” deyip kendimizi aldatmamalıyız. Azami kazancı getirecek düzeyi sağlarsak, geçmiş bütün yıllarımızı ve de geleceğin tüm yaşamını bu yıla sığdırıp gereken patlamayı gösterirsek, işte o zaman en doğrusuna ve bizi sonuca götürececek olana ulaşmış oluruz.

Daha sonraki yıllarla az şey mi sığdıracağız? Kuşkusuz hayır! Kürdistan devrimi uluslararası bir evrimdir. Bu yıla bu kadarını sığdırsak, gelecek yıllara bağımsız ve özgür demokrasiyi geliştiren bir Kürdistan’ı, Ortadoğu halkları gerçeğinde ve uluslar arası alanda sosyalizmin ve demokrasinin en seçkin bir kalesi olmayı sığdırırız. Yapılacak işler hiçbir zaman azalmayacaktır, daha da artacaktır. Uluslar arası devrimin geliştirilmesi sorumluluğunu sütlenebiliriz. Ekim Devrimi’nin ortaya çıkardığı sorumluluğun bir benzerini de biz kendi somutumuzda başlatabiliriz. Buna da cesaret etmeli ve buna “fazla hayalcidir” demeyip yaklaşma gücünü göstermeliyiz.

Tarihin en unutulmuş halkı ve en çok inkar edilen ülkesi olmamız bizi korkutmamalıdır. Doğru bir siyasal çizgi temelinde eylem düzenleniyor ve eğer kendine güven de esas alınıyorsa, nisanlığın ilerleme tutkularının başında yer alınabilir. Bu da bir gerçektir ve böyle olmaya çalışalım. Özgürlüğün temsilcisi olmak da, tarihin lanetlisi olmak da kendi elimizdedir; bu konuda tercihi doğru ve tam yapalım. Tarihte düşmeyi kabul edenler hep lanetli olurlar ve bir daha akla gelmemecesine unutulup giderler. Tersine, hep insanlığın ilerici ufkunu tutan ve ne pahasına olursa olsun onu yaşayanlar ise, halkların önünde yer alırlar ve insanlığın bütün gelişim sahalarına damgalarını vururlar. İşte biz de böyle olacağız ve kendimizi buna layık göreceğiz. Bu konuda önemli bir gelişim tempomuz ve olanaklarımız var, bunları çok iyi değerlendireceğiz.

Halkımızın yaşadığı yaşantı hiçbir biçimde yaşanmaması gereken bir yaşantıdır. Onu böylesine güçlü bir ufka yönelmenin olanağı haline getirmediğimiz mi, o zaman ortaya çıkan kötü bir yaşamın kendisi olur. Çok açık ki böylesi yaşamlardan vazgeçeceğiz. Bize dünyayı zindan eden ve yer bırakmayan düşmandır. Yaşamak için yer arayan ve buna mecbur olan biziz, haklı olan da biziz, bunun büyük susuzluğu ve açlığı içinde olan da biziz. O halde, doğru yolda, cesur ve haklı bir yapıda kazanmak için savaşımdan bizi kim alıkoyabilir? Bunu gereklerini yerine getiremeyeceğimiz hangi durumdan bahsedilebilir? Hayır! Tam da bize yaraşan, hakkımız olan, halkımıza layık bir öncü olmaktır, bunun gereklerini canımız pahasına ve muazzam bir çabayla yerine getirmektir.

Gün, partimize layık olmak için, başaran bir önder, bir militan olma günüdür. Şahitlerimizin anısına verilecek tek doğru karşılık, partiyi her yerde militanca temsil etmektir. Verilen bütün sözler de, ancak bu temelde militanca savaşarak yerine getirilebilir. Eğer halkımız da, bugün biraz inandığına yarın daha çok inanacaksa, bizimle birlikte ayağa kalkarak savaşırsa, bu da bu temelde olacak ve bizi böyle tanıyacaktır. Dostlar da, şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da bizi bu temelde kavrayacaklar ve buna göre dostluklarının gereklerini yerine getireceklerdir. Hem tarihin bir kader olarak ve bu sefer iyi bir fırsat olarak önümüze sürdüğü, hem de bizim soylu çabalarımızla bizzat hazırladığımız bu dönemin üzerine böyle yürüyeceğiz ve mutlaka kazanacağız.

TC’NİN 67. YIL GERÇEĞİ VE ÖZEL SAVAŞ CEPHESİNİ YÖNETİMİ ÜZERİNE(*)

Bugün TC denilen olgunu resmen ilan edilışinin üzerinden 67 yıl geçmiştir. Bu olgunun düzeni, ortaçağın dinsel görüntülü resmi ideolojilerinin bile çok ötesinde bir ekil almış ve çağımızın beyin yıkamalıkta oldukça gelişmiş teknikleriyle de yoğunca işlenmiştir. Adına TC’nin resmi ideolojisi dediğimiz, Kemalizm dediğimiz bu ideoloji, yoğun tarihi saptırma, ulusal ve toplumsal gerçekliğı saptırma olayından başka bir şey değildir. Baştan beri kendini saklamaya ve maskelemeye, kendi iç yüzünün olduğı gibi kavranılmasını önlemeye çalışmaktadır. Kendisine yönelik olası eleştirileri, muhalefeti geliştirmemeye ya da çarpık geliştirmeye çalışmış, tutarlı bir karşı hareketin, devrimci bir hareketin gelişmesini engellemek için hayli çaba harcamıştır.

Adına cumhuriyetin zinde güçleri denilen ordu ve üniversiteleri, gereğı saptıran sokak takımı ve papazlardan daha çağdışı ve onca geliştirilen ortaçağ ulemasından daha gericidirler. Yine, bunu basın-yayın kurumları denilen vaazcılar, her gün kulakları sağır edercesine, gözleri kör edercesine gerçeklerle oynarken ortaçağ kurumlarını vaazcılarının bin kat daha gericisi ve tehlikelidirler. Bunlar, alt ve üstyapısıyla son tahlilde suç olgusu olarak ele alınmaktan kurtulamayacak olan TC olgusunu, başka türlü göstermeye ve yaşatmaya çalışıyorlar. TC

(*)Bu değerlendirme daha önce Serxwebûn’un Kasım 1990 tarihli sayısında da yayınlanmıştır. (W.S.)

olgusunu, doğru kavramak, bizim için, Türk halkı için ve hatta bütün halklar için hayati önemdedir. Aynı zamanda bu gerçekliğin içinde ölüm-kalım hikayemiz gizlidir. “ok ötemizdedir, yaşamımızda fazla etkisi yoktur ve hatta biz ona karşı savaşıyoruz, dolayısıyla onu öyle çok derin, çok yönlü ele almamıza o kadar gerek yoktur” görüşü yüzeyseldir, yetersizdir. Bilakis iliklerimize kadar bizi etkiler, bütün ulusal ve toplumsal varlığımız üzerinde her türlü bitirici çabayı amansızsa sergilerken, kişilik olarak da bizi nefes alamaz duruma getiren bu olgudur. Kaderimizi çizmiştir; tarih ve insanlıkla olan bağımızı ve de insan adına yaşanılacak bütün değerlerden ilişkimizi kesmiştir. Ulusal gerçekliğimiz, toplumsal geleneklerimiz ve kültürümüz adına ne varsa hepsini ya bozmuş, ya çalıp-çırpılmış ya da yasaklamıştır. Böylece bunlardan ilgimizi keserek, elimizden almıştır. Geriye neyi yaşayacaksınız? Neyimiz kaldı? Onun sahte yaşam tarzından başka ne var?

Tüketen, düşüren, her türlü sömürüye, baskıya hazır hale getiren ve belki de dünyada hiç görölmemiş bir rahatlıkla faşist bir rejimin üzerimizde sürdürölmesini mümkün kılan TC olgusu, insanlık potasında, en zayıf hale getirdiğı düşünemez, toparlanamaz, örgütlenemez, eyleme geçemez insanlardan başka ne bırakmıştır?

Unutmayın ki, ne kadar genç de olsanız, hatta adına “,Cumhuriyet çocuğı” denilen çocuklar da olsanız, yine de bu büyük sahtekarlığın, ikiyüzlölüğün, eli kanlı faşizm olgusunun ve onun özel savaş gelişmenin içinde yaşamak zorunda bırakılmışsınız. Ve artık kendimizi doğru tanıyacaksak, neyin nasıl olması gerektiğine karar vereceksek, tercihimizi bu konular dahilinde yapmak zorundayız.

Cumhuriyetin çağdışı temeli Ve kişiliksizleştirme politikası

Bu cumhuriyet üzerine çok şeyler söylenebilir. Bazı şeyler söylenmiştir de, fakat bunların büyük bir kısmı yalan, sahte ve saptırma temelindedir. Doğrular çok az söylenmiştir. Ve işte bu nedenle, bir anlamda PKK’nin yapmak istediğı de, TC olgusunu gerçeğe yakın bir biçimde ifade etmektir. TC gerçeğini doğru ifade ettiğimiz oranda kendimizi de doğru ifade etmiş olacağız. Onu bütünüyle tanıyıp teşhis ettiğimizde, kendimizi de tanıyıp teşhis etmiş olacağız, yaramızı daha iyi anlayacağız ve bu da daha iyi tedavi olmamıza yol açacaktır. TC’yi tanımak demek, her türlü

hastalığımızı tanımak demektir. Aksi taktirde, tedavi imkanından mahrum kalırız ki, bu da ölüm demektir. Çünkü en ince hareketlerimize kadar, duygu, düşünce, tutum dediğimiz bütün etkinliklerimiz üzerinde rol oynayan bu olgudur; yani belirleyen, sürdüren, denetleyen budur.

Ne görüyoruz sonuçta? Bitmiş bir tarih, cehenneme çevrilen bir günlük yaşam dünyası, hiç umut vermeyen, doğru-dürüst ne hayli kurulan, ne de gerçekleştirilen tıpkı bir dolap beygiri gibi tek bir kuyunun etrafında dönen, ama yine de su çıkaramayan bir yaşam tarzından başka dayatılan, yaşatılan nedir? Yaşam gibi çok soylu bir olgu TC tarafından katledilmiştir. Güzel umutlar yok; olanaklar, fırsatlar yok. Bakın, her gün acı, işkence, yokluk, yoksulluk, işsizlik, hastalık, dışa el açma, ülkesini talan ettirmeden başka, yalan-dolandan başka, bir avuç çetenin her türlü vurgunundan başka, bir avuç eli kanlı yöneticinin, generallerin gerçeğinden başka ne var? TC'nin egemenlik sahası olan topraklarda, insanlığın yıllık en zengin kültüründen, yaşamından geriye ne kaldı? Hele hele Kürdistan'da insanlıktan geriye ne kaldı? O insanlığın beşiğinden, birçok uygarlığı tanımış, özümsemiş, bura insanından şimdi geriye ne kaldı? Tartışmamıza bakalım, PKK'de çözümlenene bakalım! Bir anlamda kurtarılacak bir şey varsa, onu bulmak için bunca büyük çabaya rağmen ne kadar bulabiliyoruz? Bir "cumhuriyet çocuğu" olarak elimize verilmişsiniz. Bu çocuk ne kadar yaramaz, ne kadar iş yürütemez, ne kadar yeteneksiz, ne kadar kendini anlamaktan aciz, ülkesine, halkına, soyuna-sopuna, her şeyine ne kadar ters düşmüş, ne kadar çaresiz, hastalıkları hemen kapmaya ne kadar yatkın! Kendi gerçeğimizi değerlendirirken bunu çok iyi görüyoruz. İşte bu, cumhuriyetin yarattıklarının ne anlama geldiğini görmektir. İyi yargılamayı bilmek gerekiyor. Bizim açımızdan özellikle tam bir katliam tarihi olan bu cumhuriyet tarihini iyi anlamak gerekir. Biz anlatmaya çalıştık, çeşitli değerlendirmelerde oldukça işlemeye çalıştık. Çok özce de olsa, yine de değinmemizin nedenleri var.

Bugün bu gerçek, bir özel savaş çetesi biçiminde hüküm icra etmektedir. En tepesindeki bakalım: "Cumhurbaşkanı", kabul görmeyen, her bakımdan şaibeli, şüpheli, tartışmalı Özal! Kimdir bu adam? Bir kişilik tanımlamasını yapalım. Osmanlı geleneğinden gelme küçük memur bir baba ile büyük ihtimalle zor durumda kalmış bir alevi dönme anadan doğmuş, bir Malatyalı. Malatya denince akla hemen ne gelir? Ben böyle değerlendirmelerden pek hoşlanamam ama, Malatya'nın Türk kapitalizmini, özellikle cumhuriyetin gelişimi içinde bir yeri var. Hani "İnönü'mün memleketi" denilir, biraz da cumhuriyette kendisi özel bir yer verilmek istenir. Türk-Kürt, alevi-Sünni diye tabir edilen karışımlara sahnedir. Yine sağ-sol, faşist-devrimci karışıklığına sahne olmuştur. Son derece üçkağıtçı, günümüze doğru geldiğimizde hayali ihracat şampiyonların, mafyanın elebaşlarının çıktığı ve denilebilir ki Türk kapitalizminin en gözü pek veya sahtekar tiplerini boy verdiği bir alan. Malatya, gerek cumhuriyetin kuruluşu ve gelişimi sürecinde, gerekse (daha çok da) günümüzde aslında bir makettir. Akıncı Türk çabaları, Battal Gazi hikayesinde olduğu gibi, burada geliştirilmek istenir. Günümüzde özellikle de faşistlerin buradan ve yakın yörelerden katliam çetelerini örgütlemeleri tesadüf değildir. (ve hatta sanırım burada tarihte yaygın bir akıncılar grubu varmış.) Akıncılar demek, halkların üzerinde vurgunculuk yapan, terör estiren, egemenlik kuran hareket demektir. İster Türklük adına, ister İslamlık adına olsun, özü budur ve bu halen güçlü bir akımdır. Bu yöre, Anadolu ve Kürdistan'ın Türkleştirilmesi tarihinde merkezi bir rol oynuyor. Böylelikle, akıncıların oldukça etkili olmaya çalıştıkları bir alan oluyor. Battal Gazi hikayesinden tutalım, günümüzün sözüm ona faşist-İslamcı, akıncılarına kadar bu böyledir. Yakın yörelere, Elazığ'a açılma, Adıyaman'a açılma, Maraş'a açılma, hatta Türkiye'nin orta kesimlerine açılma açısından buranın böylesine bir konumu olmuştur. Günümüzde de Türk ordusunun merkezi durumundadır. Türleşmenin ideolojik, siyasal ve kültürel olarak en çok geliştiği sahadır. Yine asimilasyonun en çok geliştiği bir alan olarak, denilebilir ki; Kürtlük olgusunu neredeyse özden boşaltıldığı, tüketildiği bir Kürt bölgesidir. Yani en çok buradaki Kürtlük asimilasyonla bitirilmenin eşiğine getirilmiştir. Hem manevi açıdan ve hem de maddi açıdan böyledir. Maddi açıdan kitleye beş metelik değer verilmemiş, güçsüz düşürülmüştür. Manevi açıdan da Kürt dili, Kürt kültürünün en zayıf ve nefes alamaz duruma getirildiği yer burasıdır. Çünkü, Türk egemenliği burada merkezileştiriliyor. Merkezileştirilen, alt ve üstyapısını oldukça şoven, faşist bir temelde örüyor.

İşte son yılların faşist çabalarının burada bu kadar gelişkin olmasının nedeni budur. Yine İslamcılık adı altında o akıncı rolü hortlatmanı nedeni budur. “Türk-İslam sentezi”nin en çok yoğunlaşması burada ifade buluyor; bunun çapulcu, talancı yanı da tarihi bir özellik arz ediyor. Malatya’dan çıkanlar mafyanın önderliğini yapıyorlar, hayali ihracatın önderliğini yapıyorlar. Yer altı dünyasının ipleri önemli oranda bunların elinde. Aynı zamanda bunlara “ülkücü mafya” da deniliyor. Geçmişte “Malatya kurnazları” denilirdi, hepsi buradan çıkıyor. Dilenciler çoğunlukla buradan çıkıyor. Bunların hepsi çalıp-çırpma sanatının ileri, uç örnekleridir. Kısaca, gerek tarihi ve gerekse güncel gelişimi içerisinde bu yöre, etkisine aldığı yakın alanlarla ortak değerlendirildiğinde, işgal, katliam, talan, çalıp-çırpma, dilenme, özden boşaltmada merkezi bir rol oynuyor. Bu temelde bir kültür oluşturulmuş, bir yaşam tarzı geliştirilmiş ve buna uygun insan tipleri ortaya çıkarılmıştır.

İşte, bu “Özal Ailesi” denilen ailenin içinde şekillendiği alanın tarihi ve toplumsal özellikleri çok kısaca böyledir. Hiç şüphesiz, burada sadece Osmanlı feodal işgal ve istila geleneğini değil, Türk kapitalizminin talancı, hırsız ve gerçekten çarpık özelliklerini de daha somut olarak ifade etmek gerekir. Yani bir anlamda Osmanlı geleneği ile TC geleneği veya Osmanlının resmi-gerici sultanlık düzeni ile cumhuriyetin Kemalist-İnönücü sentezi maketini en iyi burada oluşturmuştur. Türk kapitalizminin çapulcu niteliğini en çok burada görmek gerekiyor. Nitekim, belirttiğimiz gibi, hayali ihracatçı ve her türlü talancı tipler İstanbul’da konumlanıp neredeyse Türk kapitalizminin genelini kargaşaya götüren tipler daha çok buradan çıkıyor.

Mevcut kapitalizmin, Özal yönetimi altındaki çapulcu, vurguncu, hırsız karakteri dünya çapında bir hal almıştır. En son örneği olan Asil Nadir olayını da buraya bağlamak gerekir. Asil Nadir ve uzantıları, Özal’la birlikte vurgun amacıyla bir uluslar arası şirket kurdular. O Polly Peck denilen şirketle dünyayı aldatmak istediler. Ancak, İngilizler, kapitalizmin kurallarında çok ustadırlar; kolay kolay gerçeğin saptırılmasına izin vermezler. İngiltere kapitalizmin beşiğidir; İngilizler kapitalizmin kurallarını, ahlakını uygulamayı çok iyi bilirler. Özal ve Asil Nadir, gerçekten bu on yılda mafya yolu ile, afyon yolu ile, hayali ihracat vb gibi Batı kapitalizminin kolay kolay kabul etmeyeceği her türlü kanunsuz yöntemle vurgun vurdular. Adına “liberal kapitalizm” denilen Özal kapitalizmi, kapitalizmin de özüne ters, onun en çapulcu, en vurguncu, karakterini temsil eden, ama adına sermaye de diyemeyeceğimiz, sadece oynamaktan ibaret olan tam Malatyalının (halk için değil, egemen-işbirlikçi kesim için söylüyorum) becerebileceği bir sanat! Eğer Türkiye’de kapitalizmin bugün bu kadar eleştirisi yapılıyorsa, “hiçbir değer bırakmadı” deniliyorsa, nedeni aslında bu tutumda aranmalıdır. Evet, bunlar Türkiye’yi dolandırdılar. Son on yılda Türkiye ve Kürdistan’ı tanınmaz hale getirdiler. On yıl içinde hızla ve yüzlerce milyarlar yetiştirdiler; çoğu da Malatyalı ve çoğu da kendi yakın çevrelerinden. İşte bunlardan bir tanesini, “yeğen” Hüsnü Doğan’ı Savunma Bakanı yaptılar. Yine o çevreden yıldırım Akbulut benzer karaktere sahiptir. T. Özal’ın bir kardeşi sakallı İslamcıdır. Bir diğeri Batı kapitalizmine göre kendini ayarlamış, onlardan bir de kadın almış; oradan kültür alıyor, orada yaşıyor. İslamcı kardeşi Amerika’da Yahudilerle ortak tarikat kuruyor. Oysa birbirleriyle uzlaşmayacak iki kesim varsa, onlar da Müslümanlarla Yahudilerdir. Bu aile, “Müslüman” ve “Yahudi” tarikatını da birleştirmiştir. Aslında böyle bir tarikatı Türkiye’de geliştirme çabalarına giriyorlar. Bunlar tarikatçıdırlar ve aynı zamanda kapitalizmin bile yasalarında olmayan yasalarla icad etmişlerdir. Türkiye’yi aldatmaları yetmiyormuş gibi, İngiltere’yi de aldatmak istediler. Asil Nadir’in Amerika’da Özal’a, “İngilizler açığı yakaladı” demesi tesadüf değildir, çünkü ikisi suç ortağıdır. “Polly Peck batıyor, Asil Nadir çöküyor, Özal çöküyor”; işte basın olayı bu şekilde yansıtıyor. Öyle anlaşılıyor ki, bunlar dünyayı da aldatmaya çalıştılar. Malatya dilencisi ve kurnazı dünyayı da aldatmaya çalıştı. Fakat arada Asil Nadir’i de, Denктаş’ı da harcayacaklar; çünkü hepsi suç ortağıdır. Ve Özal şimdi kendisini sıyırmaya çalışıyor. Olayın büyüklüğüne hayret ediyor insan. Bunlar Türkiye’yi nasıl ele geçirdiler? Adına her ne kadar “hanedan” deniliyorsa da bunlar dünyanın bütün pisliklerinin bileşimidir. Fakat egemendirler, nasıl egemen oldular? Dayandıkları zemini biraz anlatmaya çalışıyoruz. Hiç şüphesiz, bunların oluşum hikayesini daha kapsamlı ele almak lazım.

Türk basını ikiyüzlülük ediyor. Gerçeğin kendisiyle değil, görüntüsü ile uğraşıyor. Ve bu anlamda da gerçeği örtbas ediyor. Çünkü, doğrusunu yansıtsa kendisini ele verir. Onun için, doğrulara yanaşmıyor.

Bu yıllarda özellikle bu tip, Türkiye'nin başına cumhurbaşkanı diye neden kondu? Bunları, hem TC'yi ve hem de onun bugünkü başını anlamak için söylüyoruz. Hani "böyle başa, böyle tarak" deyimi vardır ya; işte TC ve cumhurbaşkanı için de söylenebilecek bir deyimdir bu. TC'nin kendisi nedir ki, cumhurbaşkanı nasıl olsun! Aslında TC ve onun yönetimi birbirini tamamlıyor. TC denilen olgu bu tarağa uygun bir baş olmasıydı, herhalde bu adam da ona göre bir tarak olmazdı. Demek ki, TC'nin karakterinde bunun özellikleri var. Tarihi böyledir; kapitalizme yaklaşımı böyledir. Bu noktada da Osmanlı geleneğini en iyi temsil ediyor; baş denilene cübbe giydirip kendisine de "Sultan" diyorlar. Bunlar Osmanlı'nın gerici kalıntıları esas alıyorlar.

Turgut Özal ve ailesini dinciliğinden, tarikatçılığından bahsedilir. Bunlara, "Nakşibendi tarikatındandır" deniliyor. Nakşibendilik, İslamlık içinde en geri kolu temsil eder ve Kürdistan'daki en gerici ve din görüntülü bir ideolojidir. Bu tarikatın buradaki işlevi, İdris-i Bitlisi döneminden bu yana ajanlıktır. Osmanlı Sünniciliğinin ajan tarikatı durumundadır. Nakşiciliğin işbirlikçileri, aslında Türk egemenliğinin Kürdistan'daki ajanlarıdır. Bu ajanlık, İdris-i Bitlisi'den başlar ve Özal'a kadar böyle devam eder. Özal'ın annesinin Süleymaniye'deki Nakşibendi şeyhinin kabri dibinde yatması, bunların nakşı ajanlığını nereye kadar götürdüklerini biraz daha net gösteriyor. Bunun ideolojik görüntüsü ve izahı biraz böyledir. Bunlar, her türlü feodal kalıntılarla haşır-neşirdir. Örneğin Karman İnan bu geleneğin (yani nakşiciliğin) en önde gelen simalarındandır. Nakşicilik, en çok dayandığı bir güç durumundadır. Kendi etrafında, nakşı görüntülü, İslam maskeli birçok gericiyi örgütlemiş durumdadır. Koruculuk daha çok buradan pompalanır, MİT ajanları böyle geliştirilir. Yine diğer dinci tarikatların gelişimi, tamamen bu tarihi saptırma ile bağlantılıdır. Ve günümüzde de bu geleneğin temsilcilerinin özel savaşı yürüttüğünü çok iyi biliyoruz. İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'nu durumu da aynıdır. Tarihi, bu gerici tarikattan(bey olsun, efendi olsun, şeyh olsun) gelenlerle şekilleniyor. Ve bunların hepsi şimdi ANAP içinde en tehlikeli özel savaş yürütme organını temsil ediyorlar. Kapitalizmi de kendilerine eğer en utanmaz bir biçimde uyguladılar. Hayali ihracatçılık, her türlü vurgunculuk, mafya yöntemleri, afyon ticareti alabildiğine geliştirildi. Tamamen yer altı dünyası ile el ele çalışıldı. En son, ortaya çıkan uluslar arası sahtekarlıktan dolayı yakayı ele verdiler. Yine Ortadoğu'da şeyh, melik vb ile düzenlenen kirli ilişkiler söz konusudur. Bu temelde onların dolarlarını çekmek için, neredeyse Türkiye'yi parselleme durumu var. Aynı şekilde bunlar Türkiye'yi Amerika'ya satarak, yaşamı pahalılaştırarak, böylece en ucuzundan bir vurgunculukla bir yönetim oluşturdular. Kapitalizmi böyle uyguladılar. Buna da, "arabesk kapitalizmi" deniliyor, "liberal kapitalizm" deniliyor. Gerçekten kapitalizmin kurallarını en çok uygulanması gerken yönünü bile uygulamadılar. Kapitalizmde oportünizmden bahsedecek olursak, en oportünist adamlar bunlar oluyor. Kapitalizmi en kirli kullananlar bunlardır, bu yönetimdir. Mükemmel bir kapitalizm ustası olarak gösterilen Özal, tarihte belki de kapitalizmin en oportünistidir. Hem de en aşağılık, en kirli, en vurguncu, en kanunsuzudur. Bu anlamıyla kapitalizmin de dışına düşecektir. Kapitalizm ne kadar düşmüşse, o da o kadar düşecektir. Kapitalizmin günümüzdeki vurgunculuğunu, günümüzdeki kali-sermaye oyunlarını, insanlığı nasıl soyup-soğana çevirdiğini göz önüne getirdiğimizde, onun en gelişmiş biçimine bunlarda tanık oluruz. Bu konuda "Thatcher çok görkemlidir, güçlüdür" denilir. Sözüm ona Özal da Thatcher'i takip ediyor! İşte, "liberal kapitalizm denilen akımın temsilcileri ile aynı politikayı yürütüyor" deniliyor. Ama bu işte, insanlığın başına bela olan kapitalist sistemin en düzenbazı olan Malatyalı, aslında korkunç oynuyor. Sömürünün ulusal ve uluslar arası boyutunu çok geliştiriyor. Onun kapitalizmin içindeki yeri böyledir.

Cumhuriyetin şekillendirdiği Özal kişiliği Ve ANAP yönetimi

Biraz da bunların bağımlı, siyasi-askeri yönünün görmek gerekiyor. Özal kişiye çok dikkat ediyor. Bir yandan politika yürütürken ve kendi fonksiyonunu belirlerken, diğer yandan dünyanın egemen güç kaynakları ile ilişkiyi ayarlıyor. En başta ABD, Japonya, Almanya, İngiltere vb güç kaynaklarına tam bir bukalemun gibi adapte olma yeteneğine sahiptir. Bu çok önemli bir husus oluyor. Uluslar arası mihraklara tam bir Malatya dilencisi gibi yaltaklanması, onu ayakta tutan önemli bir özelliğidir. Aslında onun deneyimi, daha planlama dairesinde müsteşar yardımcısıyken oluşmuş ve bütün hayatı da böyledir. Güç odaklarına, kapitalizmi geliştirmek isteyenlerin hepsine oldukça adapte olan bir tiptir. Bir ara MASS başkanıydı; bu, Türkiye'nin en gözde sermaye kesimlerini sendikasıdır. Onu yönetiyor ve müthiş iyi geçiniyor, bukalemun gibi adapte oluyor. Bu özelliğini uluslar arası alana taşıyarak, en önemli güç odaklarına nasıl yaltaklanılır, nasıl göze girilir, neyi istiyorlar, tüm bunları tespit ediyor ve "istediğinizi ben yaparım" diyor. Böylelikle onların desteğini sağlıyor.

Birincisi, gücünü buradan alıyor. İkincisi, en önemli güç kaynağı ordudur. Türkiye'de özellikle 80'ler sonrasında politikanın üzerinde temel ağırlık gücünü ordu oluşturdu. Zaten ordunun sözünü kim iyi yerine getirirse ona yol vardır. İşte bu tipin büyük bir ustalığı da ordunun gücünü çok iyi görmesi ve onunla en iyi anlaşılan adam olmasıdır. Bu konuda Demirel'de bile kısmen onur vardır ve ordunun her şeyine "eyvallah" demedi. Bu ise biçilmiş kaftan, ordunun eğilimini biliyor, onun ihtiyacını tespit ediyor ve "hepsini ben yaparım" diyor. Böylelikle ordunun da desteğini baştan itibaren alıyor.

Yukarıda değinildi; sermayedarların, en çapulcu kapitalizmin, bu son holdingcilerin, tekellilerin, yeni yetme bir sürü milyarderin ortaya çıkışında zaten onun çalışması, irtibatı vardır. Onların desteğini alabiliyor. Diğer faşist, gerici çetelerin, (MHP'dir, MSP'dir) daha öne oralarda türeyen ve yine o "dört görüşün sentezi" dediği ilkede olanların hepsinin oportünistlerini alıyor. Yani, ilkelere ne kadar ihanet eden politikacı varsa, oportünist varsa, hepsini "dört görüş" adı altında bir yerde birleştiriyor. Buna da "dört görüşün sentezi" deniliyor. Aslında öyle olmamalıydı, çünkü birbirleriyle çelişik şeylerdir. Fakat hepsini işbirlikçilerini, oportünistlerini, ilkesizlerini ANAP'ta birleştiriyor. ANAP denilen hikaye de böyle doğuyor. Nedir ANAP gerçeği? bu şahsın topolojisinin örgütlemeye dönüştürülmesidir, genelleştirilmesidir. ANAP, özellikleri böyle şekillenen birisinin, kendisini partileştirmesidir. Yani ordunun bütün beklentilerine evet diyerek, onu her türlü politika üzerinde, demokrasi üzerinde, insan hakları üzerinde, bütün uygulamalarıyla canı-gönülden kabul eder. hatta bunu teşvik eder. yine en yetme, en vurguncu, en kural-kaide tanımayan, buna karşın bir çırpıda milyarder olmak isteyen ne kadar gözü açık, eli çabuk, sahtekar, soysuz, dilenci, hırsız tip varsa onlara da "gelin" diyor; "şebeke hepinizi besler, kuracağımız şebeke tüm özlemlerinize uygundur" diyor. ABD, Almanya, Japonya, İngiltere, hepsini ayarlamış durumdadır. Hata Sovyet oportünizmi olan bütün anlayışlara, "benden daha iyisini bulamazsınız" diyor. Ve böylece ANAP denilen olay şekilleniyor.

İç ve dış politikada hemen şu ilave yapılabilir: Bu yıllarda Türk ordusunun eğilimi ve ona hakim olan güç Özel Savaş Dairesi'dir, onun özel savaş koludur. Yani, klasik Türk ordusu bu yıllarda hızla özel savaş ordusuna dönüştü. Akbulut'un Başbakanlığı, Özal'ın cumhurbaşkanlığı, Abdülkadir Aksu'nun İçişleri Bakanlığı, Hüsnü Doğan'ın Savunma Bakanlığı; işte bütün bunlar son yılda oldu. Bunlar özel savaşın gelişiminde rol oynayanlardır ve özel savaş ihtiyaçlarını ANAP tarafından nasıl karşılandığını en iyi ortaya koyan örneklerdir. Ne oluyor? Özel savaş aygıtı, ordu içinde gelişiyor. Evren, Özel Savaş Dairesi'nden geldi. En baştaki bütün o sıkıyönetim komutanlıkları Özel Savaş Dairesi'nin hakimiyeti altında en açık ifadesini buldu. Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanı olan Kemal Yamak ve daha sonrakilerin örneğinde olduğu gibi (ki, bunlar en tehlikeli özel savaş generalleridir), bu yıllarda sıkıyönetim, yani faşist askeri yönetim egemendi ve bunlara sivil kılıklı bir görünüm gerekiyordu. Veya onlara dış politikada, iç politikada, ekonomide ve kültürde işlerini yürütecek adamlar gerekiyordu. işte bu adamların durumlarına en müsait parti ANAP'tır. Kendileri için en ehlileştirilmiş, bir demeden iki duyan, istedikleri yasayı parlamentodan çıkaran, istediklerini iç politikaya hemen uygulayan, dış politikaya hemen yansıtan, bir alettir

ANAP. Burada, her boydan ve renkten insan var. Özel savaş için tam bir maskedir. Bundan daha iyi ehlileştirilmiş bir alet bulunamaz.

Özel savaş generallerinin durumunu biraz daha yakından görmek gerekir. Ki, cumhuriyetin durumunu anlatmaya, bunun özel savaş çetesi haline gelmesini değerlendirmeye çalışıyoruz. Açıkça görülüyor ki, özel savaşın tam bir yönetim biçimi haline gelmesinde, Özal kuruculuğunun çok belirgin bir yeri vardır. Partisi bütün kadrolarını sağlıyor, her türlü sivil ihtiyacını gideriyor. Bu kadar özel savaşın hizmetinde olan bir parti veya bir kişinin partileşmesi, özel savaşın ihtiyaçlarını karşılaması demektir. ANAP demek Özal demektir, bunu herkes biliyor. O giderse ANAP da gider. Böylelikle özel savaşın bütün ihtiyaçlarını karşılayan kişinin partileşmesi, o partinin parlamento işgal etmesi (parlamento eşittir ANAP grubu), o partide en gericilerin hükümet olması, bir de en üstte Özal'ın Cumhuriyet Başkanı olması, durumu biraz daha da anlaşılır kılmakta ve açığa kavuşturmaktadır. Özel sava, uluslar arası gericiliğin kanlı rejimidir. Sınır, kural tanımayan savaşın rejimidir, onun temsilcisidir. Tarihi temeli gericidir, cumhuriyetin bütün gerici özelliklerini esas alıyor. İşte ANAP, işte "Özal Hanedanı", işte Özal Cumhurbaşkanlığı kendini böyle tanımlıyor. Üzerine çok kitap yazılmıştır, fakat çok azı gerçekçidir. Gerçeğin sadece görüntüleriyle uğraşıyorlar. Bu temelde, bu gerçeği biraz daha derinliğine kavramak gerekiyor.

Özal olgusunu kavramak demek, TC olgusunu ve onun özel savaş organına dönüşüm tarzını anlamak demektir. Türkiye'nin özel savaş yönetimi altına girmesi, uluslar arası sermayeye en çok satıldığı bir dönemi yaşaması demektir; Türkiye halklarının tarihlerinde en acımasız baskı ve sömürü dönemine girmeleri demektir. Bugün Türkiye'yi en çok beğenene uluslararası sermayedir; Türkiye'yi dış sermaye olarak kullanmak isteyenlerdir; turistlerin keyif merkezi haline getirmek isteyenlerdir. Türk insanı inim inim inlerken, bütün kıyı alanları, tarihi ve doğal güzellikleri, zenginlikleri turistlerin keyfine peşkeş çekilmiş ve Türk halkı hem ülke içinde, hem de ülke dışında hizmetçi durumuna düşürülmüştür. Kürdistan halkı batıya sürülüyor, onların ayak takımını teşkil ediyor.

Gerçekten görülüyor ki, şu son on yılda TC iktidarını böyle şekillenmesi, sadece bir kişinin kazara başa geçmesinden dolayı değildir. Bu, tam da TC'nin tarihine en layık olanın başa geçmesidir. "Çelişkileridir, çatışmalıdır, kabul edilmez yanları geliyor" sözleri oldukça anlamlıdır. Hem başa geçmesi, hem de bunun tartışılması, kolay kolay sineye oturtulamaması, "alışamadım" deyiminde ifadesini bulduğu gibi toplumun bir türlü alışamaması da oldukça anlamlıdır. Nedeni, bir anlamda toplumda soykırımı yürüten bu önderliğin, toplumun bütün tarihsel, güncel yaşam değerleriyle alay eden, çürüten, insanlık adına saygıdeğer hiçbir şey bırakamayan bir önderlik olmasıdır. Buna alışılır mı? Elbette ki, büyük itirazlarla karşılanacaktır. Her ne kadar onun suç ortakları olan bazı burjuva partileri "gayri-meşru" diyorlarsa da, gayri-meşruluk Demirel ve İnönü'nü ifade ettiği biçimde değildir. Onlar üzerinde anlaşmışlardır. Çankaya zirvesinde buluştuklarında bunlar tarihi bir mutabakat oluşturdular. Nedir bu? Bu, Kürdistan'ın soykırımını tamamlama işlemidir. Bugün Kürdistan'ın boşaltılmasının temelinde de bu mutabakat rol oynuyor. Yani, bunların iktidarı meşru görmemeleri oldukça tutarsızdır. Bu politikalar Türkiye'de de olduğu gibi uygulanacaktır. Çünkü, sansür-sürgün kararnameleleri bütün Türkiye için de geçerlidir. Dolayısıyla, bunların "meşru görmüyoruz" demeleri sahte bir muhalefet olmalarından veya cumhuriyetin sahte bir muhalefetle kurtarma ihtiyacından ileri gelmektedir. Fakat toplum özünde buna alışmak şurada kalsın, büyük oyuna gelmiş, bunların tasarrufuna, tecavüzüne uğramıştır. Kitleler bırakalım alışmayı, başlarına örülen çorabı daha anlayamadıkları gibi, içine düşürüldükleri kargaşayı da tam kestirememişlerdir. Ve şimdi herkes, "bir başka olduk" diyor.

Biz ilgili bazı değerlendirmelerde toplumun tümünün baştan çıkarılmasına değindik. Bu önemli bir deyimdir. Bir söz vardır: Napolyon Fransızları kendine minnettar bırakmak için bütün Fransa'yı çaldı, daha sonra da onu azar azar herkese verdi ve "Bakın ben sizin minnettar olmanız gereken velinimetinizim, büyüğünüzüm, her şeyi ben size veriyorum" dedi. İşte 12 Eylül rejimi ve Özal kliği Türkiye'yi böyle çaldılar. Önce açıkça el koydular, daha sonra da bir sürü fon kurdular. O fonlar nedir? Bu deyim Fransa için neden uygun görüldüğünü en iyi anlatan nokta burasıdır. Bütün o fon sistemi, aslında bu düzeni normal bütçe düzeninden kurtarıp, muazzam bir para

meblağına konmak içindir; trilyonları bütçeden daha fazla koparıp, bunları kendi tekellerine almak içindir. Tüm bu özel savaşın finansmanı, ajanlarının finansmanı hep buradan geliyor. Bu maske altında Türkiye'yi çalmışlardır. Kürdistan'a da toptan el koymuşlardır. En son, Kürdistan için doksan bin kadroyu görevlendirdiler. Zaten işçilere, memurlara kurş kurş veriyorlar ve verdiklerini de ajanlaştırıyorlar. Evet, bütün bunlar ne anlama geliyor? "Biz velinimetiniziz, bize şükran duyguları ile bağlanmalısınız!" İşte, aşevleri kurmuşlar, herkese aş veriyorlar! Bir hırsızlık faaliyeti ile karşı karşıya olduğumuz çok açık. Bir ülkeyi çalıp çırpılmışlar, halkın her şeyini elinden almışlar, sonra da ajanlık temelinde, bağlanma temelinde azar azar satıyorlar. Tamamen böyle bir rejimdir, bugünkü rejim. Gerçekten de bu, büyük bir ustalık, büyük bir sahtekarlıktır. Bazı kabadayılar vardır; önce el koyarlar, sonra da yarenlerine dağıtırlar. Bundan daha kabadayısı da, işte Özal kapitalizmidir. Gerçekten Zati-Sungur'un oyunlarının bile bu kadar yutturmacıya gücü yetmez. Bunun arkasında özel savaş var. Toplumun, ülkenin bütün değerlerini çaldı. Şimdi de herkese satıyor ve herkes de minnettar(!) kendisine. Dayandığı ideolojisi, kendisi, partisi hep böyledir.

M. Kemal'in ikiyüzlülüğü, cumhuriyetin İlanındaki ilkesizlik ve kısaca gelişim tarihi

Peki, Özal'ın cumhuriyet'le bağlantısı nedir? Niye bu son on yılda Özal cumhuriyetin başına geldi? Bu sorulara cevap vermek gerekmektedir. Cumhuriyet, daha kuruluşunda buna benzer bir özelliği yaşamıştır. Evren-Özal kliği pratiğini, Atatürk-İnönü pratiğinin farklı bir biçimidir. Farkı şuradadır: Türkiye biraz da gelişti, emekçileri biraz daha çalıştı, değerlerin üretilmesi arttı, Türkiye'nin daha fazla pazarlanma imkanı oluştu. Daha fazla Pazar, daha fazla değer üretimi, farkı meydana getirdi. 1930'lara kadar Türkiye'nin, üzerinde öyle fazla tepişilecek bir pazarı yoktur. Dolayısıyla Atatürk, İnönü, Bayar suçludur. Yani, birer çalıp-çırpın Napolyon da onlardır. Zaten bunapartist rejimler deniliyor bunların rejimlerine. Bunlar, hem biraz Napolyon Bonapart, hem de biraz faşist Mussolini'dir, Hitler'dir. Onların sistemlerini Türkiye'ye aldılar, bunapartçılık olarak yaşattılar ve zaten hepsi de askerdir. 1920'lerde kurdukları cumhuriyet ise gerçekten tepeden inmedir. Bir günde ilan ediliyor. Dünyayı hiçbir yerinde öyle bir cumhuriyet ilanı görülmemiştir. Cumhuriyet ilanı, partilerin programında olur, uğrunda yılarca savaşılır ve gerçekten demokratik bir temelde geliştirilir. Fakat, TC'de ne demokrasi, ne önceden ilkeler ve ne de bunlar uğruna mücadele vardır. Zaten cumhuriyetin ilanından kimsenin haberi yoktur. M. Kemal bir gün açıklıyor, ertesi gün ise yirmi bir pare top atışı ile ilan ediliyor. Biz Kürdistan'da kurulacak sisteme şimdiden halk cumhuriyeti diyorsak, bunun partisini, programını oluşturduğumuz içindir. Savaşını çok yoğun bir biçimde, çok uzun süredir verdiğimiz içindir. Halen de çok uzağımızdadır diyoruz. Bunlar ise bir günde ilan ediyorlar. Sahtekarlığa bakın. Böylesine büyük bir ülke içinde, bir kişinin bir günde cumhuriyeti ilan etmesi, üçkağıtçılık değil de nedir? Hani partisi, hani programı, hani bunun mücadelesi, hani temel değer yargıları, hani ilkeleri? Hangi ilkelerin uğruna kimler savaştı? Biliyoruz ki, bir tek kadroları bile yoktu.

M. Kemal, Anadolu'da hareketi geliştirirken gücünü nereden alıyor? Ayrılırken Vahdettin'in yanına gidiyor. Vahdettin ondan, "en iyi generalim" diye söz ediyor ve "Generalim bu devleti sen kurtarabilirsin" diyor. İşte yetkiyi, daha sonradan kovduğu Vahdettin'den alıyor. Yani güç kaynağı Vahdettin'dir; partisi, Vahdettin'in partisidir; ve kendisi de Vahdettin'in paşasıdır. Korkunç ikiyüzlülük etmiştir. Rauf Orbay kendisine karşı çıkan; "Biz bunlara dayanarak paşa olduk, sen, seni yetiştiren ocağa ihanet ediyorsun, sen devrimci değilsin" der. Aralarındaki ayrılığın nedeni de budur ve biraz da haklılık payı vardır. Yanına git, süklüm-püklüm ol, yetkiyi al, sonra da komploculukla adamı devir. Bu, bizim içimizdeki komploculara benziyor. Bizim içimizdeki komplocular da tüm yetki ve olanaklarını bizden alıyor, fırsat bulunca da ihanete yöneliyorlar. İşte Atatürk de böyle bir paşadır. Kendisini yetiştiren, Osmanlı kurumudur. İlkokuldan paşa olmasına kadar, bütün kültürünü, gücünü Osmanlı sultanlarından almış, daha sonra da onlara ihanet etmiştir. Öyle devrim falan yapmamıştır. Zaten TC'nin Osmanlı kalıntılarına dayanması, TC sıfatını bir

maske olması bu nedenledir. Osmanlı değer yargıları, Osmanlı iktidarı, Osmanlı gerçeğiyle savaşılmadı, tam tersine onların üstünde ve onlara dayanılarak cumhuriyet kuruldu. Padişahı kovmak devrim değildir, tam tersine ihanettir. Çünkü devrim mücadeleyi esasları. Rus devrimcileri Çarlıkla mücadele ettiler, Fransız cumhuriyetçileri krallıkla mücadele ettiler, hem de amasızca. Yıllarca parti mücadelesi verdiler. O kadar kelle kestiler, astılar. Ya Mustafa Kemal ne yaptı? Yetkisini Osmanlı sultanlarından aldı. Böyle cumhuriyetçi görülmüş müdür? Rus Çarından yetki alan bir generalin cumhuriyet kurduğunu veya Fransız kralından yetki alan bir generalin cumhuriyet kurduğu hiç görülmüş müdür? Bir defa generaller cumhuriyet kuramaz, hepsi anti-cumhuriyetçidir. Tabii ki bunu da örtbas ediyorlar. “M. Kemal bir güneş gibi doğdu”, “Samsun’a şöyle ayak bastı” vb tüm bunlar sahtekarlıktır. Onun gerçek partisi Osmanlı partisidir, ordusu Osmanlı ordusudur. Memurları, bürokratları hep Osmanlı memurları ve bürokratlarıdır. Sultan İstanbul’da zor durumda kaldığında kendisi Anadolu’daki gücün başına geçmiş ve bağlı olduğu sultana ihanet etmiştir. Bunu adını da cumhuriyet koymuştur.

Eğer Osmanlı sultanları olsaydı, bugün Türkiye’de cumhuriyetten daha iyi bir rejimi rahatlıkla sürdürebilirlerdi. Belki de Türkiye daha çok gelişebilirdi, biraz insani olabilirdi. M. Kemal’in çılgınlığı biraz da burada yatar. Aşırı şoven ve milliyetçi bir tutum almıştır. Neden? Çünkü, Osmanlı ideolojisinden kurtulmak istiyordu. Bir ihanetçi ideoloji üretmez ve dayandığı değerlere ihanet etmişse onu da savunamaz. Sözüm ona anti-dincidir. Aslında İslam’ı bu kadar kullanması boşuna değildir; çünkü ihanet etmiştir. Diyelim ki, Osmanlı ideolojisi İslamın gerici yönüdür, Sünniciliğe dayanır. Fakat bunu anti-İslamcı kesilmesi ihanet ettiğinden dolayıdır. Yani bugün çok tartışılan, normal bir Batı laisizmi değil, bir inkarcılıktır. Diğer yandan bunun bir demokratizmi yoktur; sosyalizmi ise zaten yoktur, ona düşmandır. Liberalizmi de yoktur, tekelcidir. Baştan itibaren devlet tekelciliğini esas alır. Kapitalizmin herhangi bir kuralını da esas almaz. Tekelci devlet kapitalizmi deneyimi de fazla gelişkin değildir. Liberal kapitalizmi de uygulama durumunda değildir. Yani kısacası, Özal’ın gelişmemiş bir tipidir. Dış basın da, Atatürk’ten sonra en güçlü cumhurbaşkanı ve Atatürk’e en benzeyeni, Evren-Özal’dır diyor. Bu boşa söylenilmiyor. Doğruluk yanları var. Atatürk’ün geleneği de, oluşumu da böyledir. Kapitalizmi, doğru-dürüst bir ideolojik programa, politik programa sahip değildir. Anti-sosyalist ve anti-İslamcıdır. Yani buraya karşı da ihanetçidir. Geriye tehlikeli ve ancak bir Türk faşist milliyetçiliğine dayanma durumu vardır. Ruh, şoven bir milliyetçi ideolojiye dayanıyor. Yani aşiret şovenizminden daha tehlikeli bir şovenizme bağlı kalma durumu ortaya çıkıyor. İşte “Ne mutlu Türküm diyene”, “Bir Türk dünyaya bedeldir”, “Türk şöyledir, Türk böyledir” hikayeleri böyle ortaya çıkıyor. Adam insanlığa dayanmıyor; tarihe düşman, insanlığa düşman, dine düşmandır. Evet onun anti-kapitalistliği de Özal’ın anti-kapitaliği gibidir. Yani, kapitalizmin bile çok gerisindedir. Onun bile kurallarını zorlayan bir kapitalizmdir. Yani olumlu anlamda, kapitalizmin olumluluklarını alan, olumsuzluklarını ise karışına alan bir kapitalizm değildir. Veya kapitalizme bağlılıkları, kapitalizmin olumlu değerlerine ve en azından üretimi geliştiren, siyaseti geliştiren değerlerine bağlılık temelinde değildir. Özellikle en çapulcu, en hırsızlama yönlerini alıyorlar. Karşı oldukları yanlar, olumlu yanlardır; bunlar normal kapitalizmini işlevleridir. Evet, M. Kemal hem sosyalizme, hem de İslam’ı harekete düşman. Bugün Özal da düşmandır. Onların tarikatı mormon mudur, nedir? Yahudi sermayedarların tarikatı olabilir ancak. Onlar için Müslümanlık maskedir. Kesinlikle Müslümanlıkla alakaları yok. Bu kadar ideolojisiz, bu kadar politikasız bir önder ne olur? Korkunç ikiyüzlü, despot bir faşist olur. Zaten M. Kemal bir ön faşisttir. Hitler’in, onun için, “benim öğretmenim demesi ne demektir? Daha yakın dönemde bir katliamı başarmışlar; Rumları sürmüşler, Ermenileri yok etmişler, Kürtlerin üzerinde imha planlanmaktadır. Oluşumunda ve daha sonraki uygulamalarında bile bu böyle; işçi-köylü düşmanı, ucube bir rejim.

Cumhuriyetin kuruluşu, kurucuları böyledir. Biz daha önceleri biraz kapsamlı değerlendirmiştik. Kurulan cumhuriyette gerçek anlamda partiler de yoktur. Daha sonra CHP kurulur, ama CHP’nin de neme nem bir parti olduğunu biliyoruz; bir devlet örgütüdür. Oysa parti devlet örgütü değildir, daha çok iktidarlara karşı muhalefet örgütü olarak kurulur. Ama bu parti öyle kurulmamıştır. Bir Bolşevik Partisi de vardır; hata Hitler’in de bir partisi vardır. Birçok muhalefet

partileri savaşarak bu duruma gelmişlerdir. Fakat bununki bir ihanet temelinde, devleti komplo ile ele geçirir. Ki, komployu geliştirirken en yakın çalışma arkadaşlarını da imha etti. Bugün eğer adına ulusal kurtuluşçuluk denilebilecek çabalardan bahsedeceksek ve en azından Türk ulusu için bunu syleyebileceksek görülecektir ki, Kazım Karabekir en büyük güvencesi olmasaydı, M. Kemal adım dahi atamazdı. Çerkez Ethem, gerilla hareketini ilk geliştiren ve ayaklanmaları bastıran kişidir. O da daha sonra komplo ile boğduruldu ve “hain” durumuna düşürüldü. Aslında Kazım karabekir, M. Kemal’e her bakımdan oldukça olanak sundu. Çerkez Ethem ve oluşturduğu kuvvetler, bütünüyle i ayaklanmaları ezdi. Diğer bazı İttihat ve Terakki kadroları da vardı, hepsi Anadolu’ya gelmişlerdi, Kuvvayı Milliye teşkilatını kurmuşlardı. M. Kemal, onların da hepsini 1926’larda idam ettirdi. Yani işin gerçek kurucularını devreden çıkardı. Mesela, Rauf Orbay bu işte en önde gelen bir kurtuluşçu rolü oynar. O da devreden çıkarılır. Gerçekten eğer Türkiye cumhuriyeti bir olgu olarak ele alınacaksa, onun kuruluşunda yer alanlar imha edildi. Geriye kalanlar entrikacı, komplocu, despot, faşist, gerçekten nazist diyebileceğimiz kendini tamamen beğenen tipler ve ciddi bir ideolojik-politik hazırlığı, partisi olmayan, partisi kendisi, kendisi de neredeyse parti ve devlet olan M. Kemal’dir. Böyle adamlardan korkulur. Çünkü yılarca uğruna mücadele ettiği bir ilkesi, bir çalışması yok; “hepsi içimde gizli” diyor. Seni içinde kim bilir ne var? Pratik beli eder ama onun pratiği de belli değil. Örneğin, “Müslümanlığa bağlıyım” diyor, ama gerçekte Müslümanlığın canına okuyor. Lenin’e de, “Bolşevikliğe saygım vardır” diyor, ama Bolşevik Devrimin daha o ilk yıllarında, Mustafa Suphi’lere karşı katliam geliştiriyor. Komployu atlan alta o örgütlemiştir. Liberaller vardır, Terakki ve Cumhuriyet Fırkası; onları bitirir, canına okur. O Fethi Bey denemesi Serbest Fırka vardır, hiçbirisine hayat hakkı tanımadı. En yakın çalışma arkadaşları, gerçekten emek harcamış komutanlar vardır, onları da harcar, hepsini tasfiye eder. sadece kendisine dalkavukluk eden, son derece kukla da diyebileceğimiz kendi benzerlerinden teşekkül eden bir erevesi kalır. Hükümet, kula parlamento, kula paşalar veya tamamen İnönü gibi (ki, bu da son derece kişiliksizdir) şahıslardan oluşur. Evet aynen bugünkü Evren-zal kliğinde gerçekleştiği gibi, o zaman da cumhuriyetin kurmuşunun çözümlenmesi kısaca böyledir.

Evren-zal kliği, son 80-90 arası yılların yönetimini bu şekilde götürdü. Ki, bu süreci 70’li yıllardan başlatabiliriz. Atatürk-İnönü yönetimi de 20’lerden 40’lara kadar böyledir. Aslında bunlar bir rejimdir. 50-70’ler arası bir 20 yıllık süreci kapsar. O yıllarda bir şeyler oldu, bir kapitalizmi geliştirme süreci yaşandı. Bu gelişen kapitalizmin aralığında, işçi sınıfını biraz gelişmesi, pazara açılma söz konusu oldu. Feodalite biraz kırıldı. Yani bürokrasinin dayanakları biraz daha daraldı. Sermayedarlar, işçiler, aydınlar, gençler, ortaya ıktı. Kemalist ereve biraz yırtılmaya başlandı. O bildiğimiz bazı hareketler ve bu arada biraz da devrimci düşünce, sosyalizm, liberalizm, demokratizm gibi bazı gelişmeler yaşandı. Özellikle 60’lardan sonra bu gelişme görüldü. Ancak 12 Mart’la birlikte tekrar Kemalist yönetenler toplumu sıkmaya başladı. “Ekonomik gelişme sosyal gelişmeyi, sosyal gelişme siyasal gelişmeyi aşmıştır” adı altında, aslında tekrar eski cendereye sıkıştırdılar. 12 Eylül’e birlikte toplumu tam bir zırh içine ekme, Kemalist diktatörlüğü veya tam faşist bir diktatörlüğü oturtma gündeme geldi. 20’lerde biraz prototipi olan, ön koşul biçiminde oluşan, 80-90 arasında tam bir oluşuma dönüştü. Yani TC’nin oluşumunun ana özellikleri, asıl ürünlerini 12 Eylül faşizmi döneminde verdi. Aradaki bazı yıllar, sistem dışına taşma idi. Daha sonra 12 Mart’la bu sistem dışına taşma çabaları da bastırıldı. Cumhuriyet denilen olgu budur. Gerçekten kapitalist sistem içinde tam bir ucube rneği. Kapitalizmin aslında uç noktası, kapitalizmin dünya egemenliğindeki jandarması deniliyor buna. Kapitalizmin, zellikle Ortadoğu halklarına karşı ve yine reel sosyalizme karşı korunmasında tam bir uç noktasını oluşturdular. Bunların ataları aynı zamanda Selçuklu-Osmanlı döneminde de İslam’ın uç noktasıydılar. Aslında İslim’i değillerdi. Araplar bunu çok iyi bilirler. Fakat İslamlık maskesi altında uç noktalarıydılar. Ta Avrupa’ya kadar saldırı düzenlediler. Türklerin, özelikle egemen kesimi, İslamlığı aslında bir maske olarak kullandı; saldırı ve barbar talanlar için bu ideolojiye sarıldı. Batı kapitalizmi yükseldiğinde, hakim sistem haline geldiğinde ise bu sefer Batı’nın Doğu halklarına karşı bir uç

noktası oldular. NATO'daki en uç nokta deniliyor TC için. Bu sefer sahte kapitalistler, sahte İslamcılar türedi. Sahte kapitalist veya sahte İslamcı TC bu kez karşımıza çıktı.

Kapitalist sistemin bile benimsemediği, İslam'ın hiç benimsemediği Türk egemen sistemi biçiminde şekillenme oluyor bu. Osmanlıcılık böyledir, TC böyledir. Yürürlükte olan, ne kapitalizmin yasalarıdır, ne de İslam'ın yasalarıdır. Peki bunlar neyin yasalarıdır? Çapulu mümkün kılacak, işgali, imhayı mümkün kılacak ne varsa onu alıyorlar. Yani bu, vurguncu, açgözlü bir kapitalizmdir. Açgözlü Osmanlı sultanlarına bakın! İktidar için 18 kardeşini öldürenler vardır. Sırf sultanlar rahat hükmetsin, rahat uyusun diye, 18 şehzade öldürülüyor, kafeslere kapatılıyor. Çünkü onların bir kuralı vardır; biri sultan oldu mu tüm kardeşlerini öldürebilir. Aslında böyle bir ilke dünyada yoktur, bu canavarlıktır. M. Kemal de böyle yapmadı mı? Sırf kendi diktatörlüğü için en çok hizmeti, emeği geçenleri katletti. Bu da bir Osmanlı ilkesidir. Buna "Osmanlı kanunu" diyorlar. Bu kanun değil, vahşettir. Bir de katliam vardır. Yani, kendi yakınlarını bile bu kadar katleden bir sultanlık geleneği, en yakın emek sahiplerini bile rahatlıkla canına okuyan bir sistem, katliamları da mümkün kılar. Nitekim ilk katliam denemesini, Osmanlı sultanları yapmıştır. Ardından Atatürk de yapmıştır. Katliam öyle sadece başka halklara yönelik değildir; en yakınlarına da yöneliktir. Eli kanlı olması, Hitler'in örnek alması, cesaret alması bundan kaynaklanır. Türkiye'de niye insanlar gelişmiyor? Türkiye solu niye hastalıklı? Bugün çok sefil olmuşlar; sağı da solu da çare bulamıyor Türkiye'ye. Bunu nedenleri TC gerçeğinde gizlidir. Gerçekten Osmanlı çetesi öyle bir oluşum ki, tarihte barbarlıkta nam salmış bir çetedir. Osmanlı sultanlarını çapulculuğu çok açık söylenir. Yani, savaşlarla yaşayan sultanların, savaş durdu mu geliri kesilir. Savaş bir gelir aracı olarak kullanılıyor. Yani insan kesme, bunlar için bir üretim biçimi oluyor; bunların üretimi ekonomiye dayanmıyor, savaşa dayanıyor; yani insanları haksız yere topraklarından sürmeye, kesmeye dayanıyor. Osmanlı saraylarının dayandığı temel bu oluyor ve böyle bir idare bu temel üzerinde şekilleniyor. Bunu İslam adına yapıyorlar, gerçekte ise İslam böyle değildir. İslamlığı tanınmaz hale getirenler kendileri oldu. İslam çıkarken şiddete dayanmıştır ama, gerçekte bir devrimci şiddet vardır. Daha sonra çok büyük bir uygarlığı geliştirebilmiştir. Uyguladığı şiddet o kadar uç noktalara ulaşmamıştır. Türk sisteminde ise şiddet bir üretim biçimine dönüşmüştür. Osmanlı imparatorluğu, yıkılışına kadar ekonomik bir gelişmeye yol açmamıştır. Dayandığı kökler normal bir ekonomik gelişmeyle değil, talanla, savaşla bağlantılıdır. Yani Osmanlı örgütlenmesi bir savaş örgütlenmesi, bir talan örgütlenmesidir. Sultanları böyle, paşaları böyledir. El koyarken, asar-keserken korkunçturlar! Bunların ekonomiyle, kültürle fazla alakaları olmaz, daha çok kendilerini maskelemek için cami yaparlar, vakıf kurarlar. M. Kemal'in cumhuriyet kurumları da böyle değil miydi? Astı, kesti, katletti; ve cumhuriyet kurumları da onu maskeleydi. Mesela üniversiteler, basın-yayın organları TC'yi maskeleyen organlardır. Gerçeği daima saklarlar. TC'nin üniversitelerinde hiçbir zaman TC gerçeği değerlendirilmemiştir. Hep yamalı bohça gibi örtbas etme, maskeleye faaliyetleri gerçekleştirilir.

İsmail Beşikçinin başına gelenleri değerlendirirsek TC gerçeğini daha iyi kavrarız. İsmail Beşikçinin bütün erdemi nedir? Aslında büyük bir buluş yapmış da değildir. Her namuslu-onurlu adamın yapabileceği tespitleri yapmıştır. TC'nin resmi ideolojisinin kiliseden bile daha bağınaz olduğunu, Osmanlı Sünni gericiliğinden bile daha bağınaz olduğunu tespit etmiştir. Bir bilim adamının namusluluğuyla, "ben alet olmam" demiştir, o kadar. Örgüt kurmamıştır, savaş örgütü kurmamıştır, TC'ye bile saldırmamıştır. Ama bir doğru söyledi diye 15 yıl zindana kapattılar ve daha da başına ne geleceği belli değildir. Yine biraz bilime bağlılığın gereği, gerçeğe saygı temelinde gösterdiği tutum sonucu Türk bilim adamı Doç. Dr. Yalçın Küçük'ün de TC, Kemalizm, aydın ve Türk-Kürt gerçeğine ilişkin çözümlmeleri; resmi ideolojiyi yırtan, tarihsel, güncel, toplumsal ve siyasal gerçekleri tespiti yönelik teorik çabaları yeni ve olumludur. Ne yazık ki, birkaç dürüst bilim adamının, sınırlı olan bu çabaları ortaçağ benzeri aforozlara uğrama ve yılarca zindanlarda çürümelerine yol açmıştır. Zaten TC üniversite ve basını, kiliseden daha bağınaz bir tutumla resmi ideolojinin papağanca tekrarlayıcısı olmaktan öteye gidememiş ve papazca savunucusu olmaktan geri durmamıştır. İslam'da büyük tartışmalar vardır. Böyle dogmalara resmiyet kazandırma yoktur. Demek ki ortaçağdan daha tehlikelidir bu durum. Resmi ideoloji ve

onun yayıncısı üniversite, basın-yayın kuruluşlarıyla karşı karşıyayız. Okul sistemi tamamen böyledir.

Bütün bunların dayandığı nokta, bir özel savaş yöntemidir. Özel savaşın maskeli cumhurbaşkanlığı belî, altında yatan gerçeğe de belli. İdare eden kimdir? Bir generaldir. Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanı, cellat, en büyük işkenceyi uygulayan kemal Yamak, cumhurbaşkanı Genel sekreteri olmuştur. Aslında işleri alttan örgütleyen, genelkurmaya bağlı, MİT'e bağlı bir kişidir. Aldığı direktifleri günlük olarak Özal'a iletiyor. Özal da papağan gibî tekrarlıyor, yani iğrenç kişiliğiyle "tamam" diyor cumhurbaşkanlığı kurumu.

Genel Sekreter, özel savaş en çok yürüten generaldir. Gerçek budur; özel savaş yürüten kurum ve kuvvettir. Altında bakanlar kurulu vardır. Durumlarına bakalım! Akbulut, İçişleri Bakanlığını 4 yıl yaptı, PKK'ye karşı özel savaş, sivil düzeyde yürüten birisiydi. Onu da Bakanlar Kurulu başkanı yaptılar. Bu ne anlama gelir? Özel savaşa çok hizmet ettiği için, özel savaşın hizmetini en iyi götürenlerden birisi olduğu için Bakanlar Kurulu başkanlığını da ona verdiler. Yerine gelenler de aynı karakterdedirler. Yani o Bakanlar Kurulu tahlil edildiğinde, hepsinin Kürdistan'da özel savaş yürütmeye en yatkın tipler olduğu görülür. Türkiye'de özel savaşın ihtiyacını "leb demeden leblebi diyen" tipler karşılıyor. Parlamento ANAP grubudur deniliyor. ANAP grubu da Özal'ın iki dudağı arasındaki sözünü, parlamentoda ele kaldırtarak onaylattığı topluluktur. Dolayısıyla, yasa yapan parlamento ya da otorite kaynağı parlamentodan bahsedemeyiz. Aslında öyle bir Bakanlar Kurulu da, öyle bir cumhurbaşkanlığı da yoktur.

Daha önce de açıklamıştık; bir özel savaş kliği vardır. Basın-yayın biraz dik başlılık etti, ancak özel savaş generali Sabri Yirmibeşoğlu hemen gündemi çarpıttı. Özal'ı dinlemediler; çünkü, Özal'ın ne mal olduğunu biraz biliyorlardı. Fakat özel savaş generali devreye girdi, SS yasalarından dolayı onları çağırdı ve "uyacaksınız" dedi. ertesi gün de basın süt-liman kesildi. Ne dediyse, hangi talimat geldiyse günlük olarak onu uyguladılar. Sabri Yirmibeşoğlu 12 mart'tan beri özel savaş en çok geliştirenlerden biri; zaten o dairenin de başında bulunuyor. Ordunun tüm önemli kademeleri, özel savaşın yürütücülerini eline geçirildi. Jandarma Genel komutanlığı Kürdistan'da, Kolordu komutanları, namılı özel savaş generalleri olağanüstü hal yönetimine verildi. Olağanüstü hal yönetimi de, sıkıyönetime ilave olarak daha sıkı bir sıkıyönetimin oluşumudur. Kürdistan'da onun için, kraldan daha etkili bir vali denilir. Bütün veriler ortaya koyuyor ki, TC'nin şu son on yıllık yönetimi bir çete yönetimidir, bir özel savaş çetesinin yönetimidir. Çete yönetimi ile normal burjuva yönetimleri arasında fark vardır. Normal burjuva yönetimi, örneğin bir Fransa'da, bir İngiltere'de, hatta ABD'de değişik, Sovyetlerde değişik işler. Bütün kuvvetlerin bir ağırlığı vardır. Bir ABD generali, ABD yasama meclisi veya senatosuna kafa tutsun, "yapmam" desin, ya da küfredsin, hakkında hemen işlem yapılır. Birisi yalnızca bir demeç verdi; "Biz" dedi, "Saddam Hüseyin'i evinde vuracağız." Hava Kuvvetleri komutanıydı ve hemen ertesi gün emekliye ayırdılar; yersiz bir demeç vermesi onun emekliye ayrılması için yeterli oldu. Bu, orada parlamentonun ne kadar güçlü olduğunu gösterir. Bir İngiltere'de, asla bir general parlamentoyu, kraliçeyi, hükümeti aşacak tek bir laf bile edemez. Sovyetlerde de öyledir. Bir Sovyet generalinin Sovyet parlamentosuna dayatmada bulunması, muhtıra vermesi görülmemiştir. Hiç beğenmediğimiz diğer ülkelere de bakalım. Türk örneği hiçbir ülkede yok; Türk örneğinde generaller asıl etkileyen kuvvettir. Ordu, yine özeldir üst tabakayı ve bütün politikayı yönlendiren kuvvettir. Kimi zaman muhtıralarla, kimi zaman darbelerle, kimi zaman alttan dış göstererek, kimi zaman name yazarak sürekli varlıklarını gösterirler. Atatürk'ten Evren'e kadar, hep iktidar üzerinde böyle etkili olurlar. Bizzat kendilerini cumhurbaşkanı ilan ettirirler, bazen de en ehlileştirilmiş bazı sivilleri, Bayar örneğinde olduğu gibi, bu göreve getirirler. Biraz orduyu dinlememek durumunda kalan Menderes'i idam ettiler. Orduyu anlamak istemedi, ciddiye almadı ve idam edildi. Bayar müebbetle cezalandırıldı, idamdan kıl payı kurtuldu. Özal, yüzde yüz ordunun uşağı olduğu için veya bukalemun gibi suç ortağı olmayı kabul ettiği için cumhurbaşkanıdır. Ordunun ağırlığı olmazsa iki saat bile orada kalamaz. Ordu, politikanın altındaki temel yürütücü kuvvettir. Ordunun içinde gelişen, özel savaş kuvvetidir. Şu anda her şeyi yürütüyor. Onu için normal parlamento, hükümet, cumhurbaşkanlığı kurumlarının bir kukla kadar bile değerleri yoktur.

Özel savaş çetesini istihbarat örgütü vardır. MİT bütün istihbarat örgütlerini idare eder. resmi kurumlara, bütün bürokrasiye, basın-yayına kadar sızmıştır. TRT Genel Müdürü MİT ajanıdır; bunu herkes bilir. Basının o bütün kalemşorları MİT elemanlarıdır. Köşe yazarlarını büyük bir kısmı (sağcısı da, solcusu da), bütün o ileri gelen bakanlıklar MİT'ten onay alarak geliyorlar. Sanırım büyük oranda parlamentonu kuruluşunda rol o-alan Danışma Meclisi MİT'in hizmetini en iyi görenlerden oluşturuldu ve bu temelde parlamento kuruluşuna geçildi. Tüm kültürel-sportif-sosyal kurumların başı MİT tarafından tutulmuştur. MİT, en süte kadar istihbaratla bir çete yürütme kuvveti durumundadır. Aslında bunun yürütücüleri son derece gizlidirler. Hiç açık olamazlar; yetkileri sınırı, sahipleri belli değildir; beli olsalar hedef olurlar. Türkiye'de gerçek iktidar kimdir? Kararlar nasıl oluşur? Pek belli değildir. Çünkü TC, başından beri komplocu temelde gizli kurulmuştur, gizli işlev görmüştür. Halkından gizlidir, insanlıktan gizlidir. Ve bir de birbirlerinden korktukları için gizlidirler. Demirel, "Ben bu kadar yıl başbakandım, bana doğru dürüst bilgi getirmiyorlardı, benden gizliyorlardı" der. Bu bir ispattır. "İşte şöyle altımızı oyduklar da biz farkına varamadık" diyor. Türk sistemi bu kadar ikiyüzlü, bu kadar sahtekardır.

Demek ki, cumhuriyet büyük bir yanıltma, gerçeği gizleme, yüzeyde görüldüğü gibi olmamadır. Gerçek iktidar organları, gerçek kaynağı anlaşılamamış, oldukça maskelenmiştir. Bunu ancak kendisinden kuşkusu olanlar, toplumu aldatmaya çalışanlar, insanlık dışı bir rejimi sürdürmek isteyenler yapabilir. Bu önemlidir ve bunların elinde oluşan bir toplum, baştan beri aldatılmış, saptırılmıştır. Onun için Türkiye insanı doğru dürüst düşünemez. Onun için Türkiye insanı üzerinde, Afrika halklarına bile uygulanmayan daha fazla baskı ve sömürü uygulanır ama buna karşı ses çıkarılmaz. Krallık rejimlerinde yüzde on fiyat artışı oldu mu, halk isyan eder. doğu'da da böyle, batı'da da böyle, Afrika'da da böyledir. Cumhuriyetlerde de, krallıklarda da hep böyledir, ama Türkiye'de günde yüzde on zam yapılır, yine de hiç kimse sesini çıkarmaz. Demek ki, Türk sitemindeki özel savaş dünyanın hiçbir ülkesinde görülmediği kadar örgütlü ve güçlüdür. Toplumun en ücra hücrelerine kadar nüfuz edilmiştir. Yani anlayış olarak, uygulama olarak toplumu kişilikten çıkarmıştır. Dünyada en kişiliksiz toplum, aslında Türkiye'de şekillendirilen toplumdur. İnsan hakları, bugün Türkiye kadar hiçbir ülkede çiğnenmez; baskı, sömürü, dünyada hiçbir ülkede görülmediği kadar Türkiye'de gerçekleştirilir, ama ses çıkarılamaz. Her şey gayri-meşrudur, ama bir meşruluk maskesi altında rahatlıkla gizlenmiştir. Herkes sessiz-sedasız yaşamak zorundadır. Buna fazla ses çıkarılamaz.

Bu sistemde resmi muhalefetin de, suç ortağı olmama, temiz olma gibi bir durumu yoktur. Tam tersine suç ortağıdır. Her şeyi bilir ama ses çıkarmaz. Bir evden bir eve gitse, bunu bile gizler. İktidar yıpranır, fazla kuvvet ister, fakat o muhalefet, alavere-dalavere devam eder. onun için SHP muhalefeti Demirel muhalefeti şimdi tam bir boşluk ifade ediyor. Devrimci gelişmeler bu durumu ortaya çıkardı, bu gelişmeler olmasaydı birbirlerini rahatlıkla devireceklerdi. "Ben yaptım, sen devam ettir; benim maskem düşmek üzere, sen yeni maske tak; ben tecrit oldum, sen kendini kitleye kabul ettir; sen de dört-beş muhalefetle devam et; sen de açığa çıkınca biz yenisini kurarız"; işte sistemdeki partilerin hikayesi böyledir. Hep halkı aldatıyorlar, fakat halk da bu sistemin iç yüzünü biliyor artık ve "gelen gideni aratıyor" diyor. Hikayeni özünü biraz koyduk. Bu partiler birer maske örgütüdür aslında. Devleti halktan gizlemeye ve böylece devleti örtbas edilmiş bir biçimde bir gizli örgüt olarak yürütmeye hizmet eden araçlardır. Türkiye'de muhalefet partilerini ne cumhuriyetin kuruluşunda, ne de günümüzde görebiliyoruz. Bunlar devlet partileridir; birsi toplumu aldatır, teşhir, tecrit olunca diğerine devreder. O da birkaç yıl yapar, diğeri gelir onun yerini alır, böylece sürüp gider.

Din kurumu da, devletin tamamen sahtekarca bir biçimde kullandığı bir kurumdur. Hele son zamanlardaki tarikat enflasyonu (diğer enflasyonlarda olduğundan daha fazla), dini ne derece kullandıklarını gösterir. Yani ne kadar toplumsal değer varsa, kurum varsa, hepsini böyle iğdiş etmişlerdir, işe yaramaz hale getirmişlerdir, kendi çıkarları doğrultusunda kullanmışlardır. Kapitalizmi de böyle yaptılar, dini de böyle yaptılar.

Sosyalizme göz atarken, Türk sol örgütlerini durumuna bakalım. İğdiş edilmiş sol, kırk parçaya bölünmüş sol, işe yaramaz sahte sol (aslında sağ da böyledir) günümüze kadar, özellikle 12

Eylül'ün özel savaşında ne duruma getirildi, nasıl bitirildi? En ufak bir muhalefeti örgütleyebildi mi? En ufak bir hak arama savaşımında bir adım yol alabildi mi? Hayır! Sol bugün, en dağınık, en örgütsüz, en geveze, en sonuç alamaz, en ölgün ve yıpranan, hiçbir şeye gücü yetmeyen avare takımı durumundadır. TC'nin bir de sağına bakalım: En sağ dediğimiz akıncı-tarikatçı güçler de, (Malatya somutunda ifade edildiği gibi) sahtekar bir konumu yaşıyorlar. Cumhuriyetin gerçek yüzünü saklamaya, örtbas etmeye hizmet ediyorlar.

Belki de bu sözlerimiz bazılarına çok ağır gelebilir, bazılarına biraz haksızlık etmiş olabiliriz, ama bu sorunun özünü değiştirmez. Biraz daha kendilerine eğilsinler. "Cumhuriyet" denilen olgu tanısinlar. Nerede, ne için, nasıl hizmet ettiklerini bilsinler. En sağcı bir parti cumhuriyet tarihinde nasıl bir yere sahiptir, en solcu parti cumhuriyet tarihinde nasıl bir tarihe sahiptir? CHP solcu parti olarak geçinirdi. Hayır, aslında o da bir merkez partisidir. Onun sağında AP-DYP doğru, solunda TKP. TKP'nin de nasıl bir sol parti olduğunu biliyoruz. DYP'nin yine nasıl bir sağ parti olduğunu gördük. Hepsi de TC'yi yaşatma partileridir. 60 yıldır sol, komünist partiyim diyeceksin, devlete tek bir fiske bile vurmamış olacaksın! Böylesi bir solculuğa kim inanabilir, kimi inandırabilirler? Bazı adamları işkence görmüş olabilir. Solcularda da, sağcılarda da bu tür kurbanlar çok olur. Ama hepsi de sisteme hizmet ettirilmekten kurtulamamışlardır.

Aşırı diye tabir edilen Türkiye solu ve sağının, cumhuriyetin resmi ideolojisine yönelik eleştiri ve alternatif olma çabaları da hayli geri. Bir türlü cumhuriyet ideolojisinin kuyrukçusu, icazetçisi konumundan kurtulamayan, ya sosyal-şovenizm biçiminde (sol için), ya da şoven-milliyetçilik biçiminde (sağ için) bu ideolojiye hizmet etmekten ve hatta onu uzun ömürlü kılmaktan öteye bir rol oynamamışlardır. Aynı tutum örgütlenme ve siyasi faaliyetlerinde de sürdürülmüştür. Gerçekten, cumhuriyetin ideolojik perdesinde bir delik açamadıkları gibi, kültürel, siyasal dokusunda da bir aşındırma, dönüştürme, hele hele yıkma-parçalama (tüm iddialarına rağmen) konumuna asla ulaşamamışlardır. Bazı soylu, ilerici çıkışlar olmuşsa da, ezilmekten kurtulamamışlardır. Bu istisnalar genel özelliği şimdiye kadar değiştirememişlerdir. Dolayısıyla, resmi ideolojiye ve politik yapıya yönelik eleştiri, aşındırma ve yerine alternatiflerini koymada gerçekçi olamamış, bunu başaramamış, tersine kendilerini bu ideoloji ve politikayı içinde eritmekten kurtaramamışlardır. Ancak, PKK çıkışı, ideolojik-politik yapısıyla militan kişilik ve eylemle, yaşam tarzıyla TC'nin bu ideolojik-politik-kültürel çerçevesini kırmış, askeri-faşist çehresini ortaya çıkarmış, zorlamış ve nasıl alternatif olunabileceğini Kürdistan ve Türkiye halklarına gösterebilmiştir.

Kısacası mevcut solun veya sağın cumhuriyetten kopuşması fazla yaşanmamıştır. Cumhuriyet yaşamından, cumhuriyet kişiliğinden, cumhuriyet tıkanmasından fazla kopmuş degillerdir. Adeta ona, biraz daha modern ideolojiler adına; sağ ve milliyetçilik adına, sol ve sosyalizm adına, demokrasi adına maskelik yapmaktadırlar. Ve böylece daha fazla gizlenmesine çalışmaktadırlar. Sonuç, cumhuriyet çocukluğu, "şöyle yaman bir ırkın ahfadıyız, şöyle saldırır, böyle bastırırız; eskiden yeniçeri olarak bastırırdık, şimdi şanlı Türk işçileri olarak bastırırız, Kore'ye gittik, Körfez'e de gideriz, saldırırız, bastırırız" teraneleri. Bundan öteye gitmemiş bir sistem, insanını da bundan öteye götürememiş bir sistemdir. Ne kapitalizmi, ne sosyalizmi, ne de demokrasiyi kurmuştur. Kurduğu faşizm de en kötü faşizmdir.

Denilebilir ki, insanlık, Türk sistemi altında en belalı bir konumdadır. Eskiden ise, Osmanlı sisteminde bu böyleydi. Yani kendi halkına da büyük baskı ve zulüm uygulamışlardır. Türkmen'e ettiğini Türkmen şairlerinden, Pir Sultan'lardan öğrenebiliriz; "Şaha gidelim" diye kaçmışlardır. Bu durum Anadolu'da yüzyıllarca sürmüştür.

Cumhuriyet daha kurulurken ondan kaçan solcular olmuştur. Kuruluş sürecinden günümüze kadar, Ermeniler, Rumlar, onların ardından komünistler sürekli bir kaçış ve imha dönemini yaşadılar. Günümüzde yaşanan o büyük ilticalar da buna dahildir. Milyonlarca ilticacı, nereden nereye kaçıyor. Hepsi bu cumhuriyet olgusundan kaçıyor. Kaçış, sadece fiziki anlamda değildir; ruhsal anlamdadır da. İnsanların ruhu kalmamış. Türkiye toplumu için şimdi ne deniliyor? Türkiye toplumu nasıl bir durumdadır? Din kullanıldı, tüketiliyor, din adına hiçbir şey kalmadı. Aile kullanılıyor, ailelerin üçte biri sokağa düşmüş, düşürülmüş. Ekonominin başına neler getirildiğini

ortaya koyduk. Sosyal yaşam tarzı mar edilmiştir. Siyasi yaşamın durumunu, muhalefetiyle, iktidar partileriyle, sağıyla, soluyla ortaya koyduk. Ve şimdi neden yaşayamıyoruz? Hastalıklar neden bu kadar kapsamlıdır? Türk insanı hasta; eskiden “Boğaz içindeki hasta adam” derlerdi, Osmanlı için. Şimdi TC, sadece boğaz içinde değil, bütün Anadolu’da hasta. Ve Kürdistan hastası.

PKK, TC’nin düşürdüğü kişiliğe alternatif insan tipini yaratıyor

Son yıllarda yaptığımız çözümlemeleri, kişilikleri aydınlatmak, biraz daha netleştirmek için yaptık. Fakat eşeledikçe kir-pas, TC’nin yaratmaları, türetmeleri ortaya çıkıyor. Kemalizm’in etkileri ile ortaçağ etkileri kaynaşmış, birleşmiş, daha da hastalıklı yapılar yaratmış. Halen bununla uğraşıyoruz. PKK, TC’nin alternatifi olmak istiyor. PKK, tarih boyunca uygarlıklarda olumlu ne varsa, ona ulaşmaya çalışıyor. Kapitalizmde olumlu bir şey kalmışsa, onu da değerlendirmeye çalışıyor. Reel sosyalizm olsun, bilimsel sosyalizm olsun, bunların olumlu yanlarını almaya çalışıyor. Dinin halen insanı biraz yararlı kılabilircek özü varsa, onu da tutmaya çalışıyor. Milliyetçiliğin, burjuva milliyetçiliğinin varsa olumlu bir yanı, onu da değerlendirmeye çalışır. Reel sosyalizmin bütün bu iğdiş edilmiş, işe yaramaz duruma gelmesini biz, TC gerçeğine benzettik. Şovenizmi, sosyal-şovenizmi, Kemalizm gerçeğiyle açıkladık ve etkisizleştirmeye çalışıyoruz. Dini, TC’nin tanınmaz hale getirmesi ortamında tanımaya çalıştık. Oradan da bir şeyler kurtarmaya çalışıyoruz. Milliyetçilik için de durum aynı. Öyle bir işbirlikçilik geliştirilmiş ki, hem Türk milliyetçiliği, hem Kürt milliyetçiliği tanınmaz halde birbirine karıştırılmış; öyle bir hale sokulmuş ki, elle tutulur hiçbir yanı kalmamıştır. Türk milliyetçiliği, Türk ulusçuluğu gelişsin diyoruz. Türk milliyetçiliğinde de bir şey varsa, hani kapitalizmin bir ideolojik türevi olarak oradan da bir şeyler kurtarılmalı. Veya varsa bazı olumlu yanları temel eden tipler, onları da tutalım, değerlendirelim diyoruz. TC’nin elinden insanlık adına bir şey kalmış mıdır? Kalmışsa nasıl kurtaracağız? Son tahlilde kişilikleri nasıl çözümleyip kurtarılacak yanlar varsa, nasıl kurtarabiliriz? PKK’nı oluşumu, PKK topolojisini yapılanması, tipinin şekillenmesi, militanın ortaya çıkışı, işte bu çabaların bir sonucu olarak geliyor. İnsanlık adına bir şeyler varsa onlar tutuluyor, çözümlenmeye çalışılıyor. Olumsuzluklar atılıyor; yerine demokrasi, yurtseverlik, emeğe dayalı hak arama, emeğe saygınlık, vatana saygınlık ve bağlılık, insani değerlere ve tarihe saygınlık temelinde doğru bakma gibi özellikler verilmeye çalışılıyor. Ne kadar verebildik? Hiç şüphesiz bu alanda büyük bir mücadele verildi. Bu mücadele ideolojik-politik, örgütsel olduğu gibi, savaş durumuna da yükseltildi; tiplerle savaşıma kadar yaygınlaştırıldı. Bunu sonucunda birtakım kazanımlar ortaya çıkarıldı. Gerçekten PKK tipi, şu anda TC’ye en karşı olan tiptir. Sadece karşı olan değil, onunla savaşan tiptir. Hem ideolojik düzeyde, hem de bugün savaşım düzeyinde karşı koyan tiptir. Tam şekillendi mi, tam ifadesine kavuştu mu? Henüz çok erken ama, ciddi bir karşı koyuşun olduğu ve bunu oldukça kapsamlı, gelişkin bir duruma getirildiği de söylenebilir. PKK tipinin oldukça gelişmesi için büyük çaba vardır.

TC olgusu kabul edilmiyor. Öncelikle ideolojik tutum alınmıyor, sonra siyasi tutum ve bugün de savaş tutumuna kadar yönel iniyor. TC’nin dayattığı yaşam biçimi ve yarattığı kişilik kabul edilmiyor. Bu yaşam ve kişilik biçimi ile savaşıyor. Onun yerine, daha doğru-dürüst, tarihi temellerine kavuşmuş, insanlıkla köprü kurmuş, çağdaş insanın özellikleri olan demokrat, sosyalist özelliklere sahip, doğru tarih kavrayışına ulaşmış ve geleceği bu temelde kavrayışla birleştirilmiş bir kişiliğe ulaşmak isteniliyor. Bu savaş yürütülürken gerçekten büyük çaba harcanıyor. Son derece özeleştirisel davranılmaya çalışılıyor. Eleştirisel olunuyor. Başka türlü yeni insanı ortaya çıkarmak mümkün değildir. Bin yılların köle, gerici özellikleri TC gibi bir zamlarla yapılandırılmış, her şey nefes alamaz duruma getirilmiştir. Biraz eleştiri, biraz savaş, sonuçta çözüyoruz ve içinden de böylesine bazı değerler çıkarmaya çalışıyoruz. Bunlar işte PKK militanlığı, savaşçılığı biçiminde şekilleniyor. Ve daha fazla mücadele, bizi gerçeklere yaklaştırıyor. Pratik daha fazla doğru teoriye yol açıyor. Teori biraz daha gelişkin pratiğe yol gösteriyor. En somut ifadesini de (cumhuriyetin bu

son yıllardaki özel savaş çetesinin yönetimine karşı), PKK öderliğinde devrimci bir savaşın içine girilmesinde buluyor.

TC terörist ve çetedir

Bize “çete”, “terörist” deniliyor ama, gerçekte terörist ve çete, mevcut özel savaş, mevcut özel savaş yönetimidir. Bu iki terim de ona çok uygundur. Oldukça teröristtir. Çünkü her şeyi şiddetle yok etmek istiyor. Aynı şekilde çetedir de. Çetelerin bir özelliği vardır; ilkelere, kanunlara öyle fazla bağlı değildirler. Bunların da ilkesi, kanunu fazla yoktur. Kendi parlamentolarını bir günde askıya alırlar. Cumhurbaşkanlığının yasal yetkileri vardır, ama daha şimdiden bu yasalar bir kenara atılmıştır. Bakanların yetkileri belli değildir. Kimi, kim adına yetki kullandığı belli değildir. Bu, bir çetenin, bir çeteleşmenin oldukça gelişmesi demektir. Çete derken, sadece bir propaganda lafını ifade etmiyoruz burada. Kendi yasalarını çiğneme anlamında (ki, bu çeteciliğin tanımına girer) bir çetecilikle karşı karşıyayız. Kendi kanununa hukukuna, ilke ve kurallarına uymayan, bunu dilediğinde kullanan, çiğneyen bir yönetim söz konusudur. Özel savaş yönetimiyle ve onun şekillenen çetesiyle karşı karşıyayız. Bu yönetim teröristtir. Terörizm nedir? Terörizm eğer gerçek, doğru bir anlam verilerek değerlendirilirse, haksızca, hiç çaba harcamadan el koymaya ve zorbaca uygulamalara verilen addır. Gerici bir politikanın (ki, bu artık günümüzde katliama kadar vardırılmıştır) hiç hakkı olmadığı halde halklara uygulanmasıyla halklar binlerce yıllık topraklarından boşaltılıyor. Halklar dil gibi, yani hayvanların bile alıkonulamayacağı bir ses çıkarma düzenlerinden bile koparılıyor. Kültür namına, ekonomi namına ellerinde bir şey bırakılmıyor. En büyük teröristin, karşımızda amansız bir terörizmle politika yürüten özel savaş çetesi olduğu kesinleşiyor. Her ne kadar sayıları kalabalık da olsa, cübbeli, sırmalı ve rütbeli de olsalar, onlar yine bir çetedir. Kıyafete, yaşa-başa aldanmamak gerekir; öze bakmak gerekir. Zaten çapulcular sürüsü fazla olur. Yani rütbeleri çok oldu mu, yaşamları çok ilerledi mi, vurguncusu, talancısı çok oldu mu, orada çetenin büyüğünden ve tehlikeli hal aldığından bahsedilir ki, gerçekten TC ordusu da böyle bir çeteleşme olayıdır. Sayıları artmış, yöntemleri son derece tehlikeli hal almış, toplumun başına bela kesilmişlerdir. Toplumun böylece el atmadıkları, düşürmedikleri hiçbir değerini bırakmamışlardır. Bu, çete işi değil de, ne işidir?

PKK insanlığı kurtarma hareketidir

Bu çetenin tehlikeli özel savaşımını nasıl durdurabiliriz? İşte PKK’nin de gelişim tarihçesi bunu ifade etmeye çalışıyor. PKK, bu anlamda gerçekten kuralı, kanunlu yaşama başlama hareketidir. İnsanlık tarihine, uygarlığına doğru anlam verme, günümüzü ve çağı doğru kavrama, bu konuda TC olgusu tarafından baştan çıkarılmış her şeyi yerli yerine oturtmadır. Özellikle düşürdüğü insanı ayağa kaldırma, onu kendi gerçekliğine, ulusal ve toplumsal gerçekliğine sahip kılmadır.

Tabii ki buna karşı da bir terör uygulanıyor. Başından beri TC bir terörist teşkilattır. M. Kemal’in ve 12 Eylül faşizminin terörizminden, özel savaş çetelerinin amansız teröründen bahsettik. Bunun kökenleri Osmanlıya dayanır. Osmanlı devleti de tam bir terörist devletti. TC’nin terörünün başlangıcı, ta oraya kadar gidiyor. Evet, bu kadar köklü bir terör organına karşı insanlığı savunmadır bizim hareketimiz. Bu terör organları halkları ortadan kaldırdılar. En ufak bir insani yöne, demokratik, sosyalist gelişmeye imkan vermediler. Hatta normal kapitalist gelişmeye bile aman vermediler. Mevcut TC terörizminin neyi imha ettiğini, neyi ortaya çıkardığını iyi bilelim. DP dönemine normal bir kapitalist gelişme dersek, onu bile terörle susturdu. Peki, geriye kalan nedir? Ordunun terörist faaliyetler, onun istediği doğrultuda bir çetenin oluşumu, buna göz yumulmasıdır; işte kabul edilen ve yapılan budur.

Demek ki oldukça terörist bir uygulamayla, bir çapulcu çetenin amansız saldırılarıyla karşı karşıyayız. Çok iyi örgütlenmişlerdir. Kendilerine göre bir tarihi temelleri vardır. Bağlaşıklar

kurmuşlardır. Kendi halkları üzerinde kurdukları düzenle onları dünyaya pazarlıyorlar; Türkiye'yi, Kürdistan'ı yok pahasına pazarlıyorlar. Vurgun vuruyorlar, çete işleri yapıyorlar. Yani, sonuçta yağma edilmeyen hiçbir şey kalmamıştır. Kim yapabilir bunu? Ancak çeteler yapar. Kendi halkı yararlanıyor mu? Hayır; yararlanan bir avuç eşkıya ve vurguncudur. PKK'nin ortaya çıkarmak istediği, işte bu gerçektir. Diğer bütün sol güçlerden önemli bir farkı da buradadır. Bu anlamda PKK'yi, TC'nin sağıyla, soluyla karıştırmamak gerekir. PKK, TC sağıyla da, soluyla da amansız savaşım durumundadır. Bu savaşımının ideolojik-politik yanları şu veya bu biçimde ağırlık kazanabilir ama, TC'yi yaşatan, maskeleyen ne varsa onu karşısına alır. Tarihi temellerini karşısına alır. Gelişimini, güncelini ve geleceğini karşısına alır. Ne kadar zayıf da olsa bunu böyle kavrar, böyle ele alır, kendi gelişimine böyle bağlamak ister. Bu anlamda PKK'yi, bir TC alternatifi olarak düşünmek veya alternatiften de öteye bir karşı koyma, bu temelde insanlığı kurtarma hareketi olarak düşünmek gerekir. Kurtarılan sadece Kürdistan halkı değil, Türkiye halkı da oluyor. İnsanlık bir bütün olarak kurtarılıyor. Dolayısıyla PKK'nin önderlik ettiği, sadece bir ulusal kurtuluş hareketi değil, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizmden de öteye (ki bunlar da insanlığını oldukça geliştirdiği kurumlar, değerler oluyor), bir bütün olarak insanı kurtarma hareketidir. TC bu kadar küfür düzeni ise, bu kadar terörist ise, bu kadar soyguncu, talancı ise, bunun elinden alınan kurtuluşa, biz sadece demokrasi dersek bu doğru olur mu? Açık ki, yetersizdir. Gerçekten bütün yönleriyle bir insanlığın kurtarılması oluyor bu. Hani bazı ırkçı rejimlerin elinden kurtarılmaya, örneğin bugün Filistinliler için, insanın kurtuluşu deniliyor ya, bizimki ondan daha fazla insanın kurtuluşu hareketi anlamına geliyor. Zaten, TC'nin bizi insandan saymadığını biliyoruz. Açık ki, TC her türlü insani özellikleri yitiren bir rejim ve onun temsilcilerinin hepsi de insanlık düşmanıdır. Kendi halkına en büyük (yüzyıllardan beri katliamlar da dahil) işkenceyi, baskıyı, diğer halklara katliamı reva gören bir rejim insanlık dışıdır. Günümüz temsilcilerine kalan tarihi temeller hep böyledir. İşte, bu nedenle diyoruz ki, sadece bir demokratik ulusal kurtuluşçuluk değildir bizim yaptığımız, insanlığını kurtuluşudur.

İnsanlık, Hitler'den çok çekti dedik. Ancak o daha çok 1935-45 yılları arasında bir hüküm icra etti. Ve egemen de olamadan yıkıldı gitti. Dolayısıyla, insanlık üzerindeki etkisi sınırlıdır, ama TC öyle değildir. Hem süre itibarıyla, hem kapsam itibarıyla, insanlık üzerindeki en büyük tehlikeyi, Hitler'den de, Mussolini'den de daha fazla TC, Kemalizm halefleri ve çetesi sürdürmektedir. Dolayısıyla insanlığı TC belasından kurtarmak soylu bir devrim hareketidir.

Militanlarımız TC gerçeğini doğru kavramalı Ve onun etkilemelerini yerle bir etmelidir

Denilebilir ki, günümüzün en çok insanlığı tehdit eden rejimlerinin başında gelen TC, insanın yüzkarası, insanın en hastalıklı yanı, insanın en kural tanımaz yanı şeklinde biçimlenmiştir. O halde, bizim yürüttüğümüz kurtuluş hareketinin bu insani boyutunu, onun tam bir kurtuluşçu temelde olması gerektiğini iyi anlayacağız. Demokrasi hiç şüphesiz ancak insani temelde gelişebilir. İnsanlığı kazanamayan, demokrasiyi kuramaz. Hele hele sosyalizmi hiç kuramaz. Görülüyor ki, PKK'nin ortaya çıkışı, gelişimi, öyle sizleri, hatta diğer dışımızdaki güçlerin anlamak istediği kadar dar, sığ ve yüzeysel ele alınamaz. PKK, önemli oranda bilinçli olarak temeli geliştirilmeye çalışılırken, giderek bir gelenek olarak da, kendiliğinden gelişme olarak da şekillenen, çoğunuzun daha kavramakta güçlük çektiği bir oluşumun adıdır. Sadece savaşma tarzı değil, bir yaşam tarzıdır. Duyuş, düşünce tarzıdır. İnsanların birbirini tanıma, anlama, sayma, sevme tarzıdır. Kopuk ilişkileri onarma tarzıdır. Siz bu yönleriyle PKK olgusunu anlayacaksınız. Dost güçler de, özellikle PKK gerçeğini böyle kapsamlı bir biçimde anlamaya çalışmalıdırlar. PKK sadece bir Kürt-Kürdistan hareketi değil, tersine tüm bir insanlık hareketidir. Belki de Türk halkı söz konusu olduğunda, ona en büyük kurtuluş katkısını sunabilecek bir hareket olarak değerlendirilmek durumundadır. Bu, hem sübjektif anlamda, yani bilinçli hazırlama anlamında böyledir, hem de objektif bir olgu olarak, Türk zorbalığına, Özal çetesine karşı olduğundan Türk halkı için tam bir kurtuluş aracı oluyor. Tabii ki, TC insanlığın en tehlikeli bir ürünü, bir kanser hastalığını temsil ettiği için, bu olguyu, insanlık

gövdesinde işleyen uru çekip çıkarmakla PKK, insanın da kurtuluşuna büyük bir katkı sunuyor. Görülüyor ki, kendi gerçeğimizi doğru kavramak (hele hele çoğunuzun da 12 eylül çetesinin elinde, bütün olarak da cumhuriyetin çocukları olarak yetiştirildiğinizi, onun gericiliğinin, bağlaşıklarının etkisi altında ortaya çıktığınızı göz önüne getirirsek) kişilik eğitiminizi, yeniden dönüşümünüzü çok yönlü yapmak ve bu konuda sizleri temsil edilmek istenen yaşam tarzımıza uydurmak çok önemlidir. Biz, gerçekleri olanca yönüyle açmaya çalışıyoruz. Hiç olmazsa üzerinde tartışmasını bilin, kavramayı geliştirin ve yapabileceğiniz işler varsa yapın.

İşte size savaştığınız gerçeğin bir kez daha tanıtımı, işte bizim oluşturmak istediğimiz gerçeğin tanıtımı. Hangisinde yer almak istiyorsunuz? Hangisinin etkileri egemendir? Hele bir de savaşılcılığı tercih ediyorsanız, omzunuza silahı alıp “savaşa varız” diyorsanız, “Partiye, Parti Önderliğine, şehitlere, dağ ve zindan direnişçilerine bağlıyız” diyorsanız, cevabı doğru vereceksiniz. Söylediğiniz sözlerin altını biraz eşeleyin, ona göre sözleri ucuz laflar olmaktan çıkarın. Ne sanıyorsunuz savaşılcılığı? Hiç şüphesiz, bunu yalnız PKK’lileşme için söylemiyorum, yalnızca PKK’lileşmeyi yaşayanlara yönelik de bu değerlendirmeleri yapmıyoruz. Dışımızdaki, özellikle TC eleştirisini geliştirenlere, hele hele demokratik, sosyalist bir yaşam arayışı içerisinde olanlara da, bu temelde söylediklerimizin iyi anlaşılması gerektiğini belirtiyoruz.

Radikal olmak zorundayız. TC etkilemeleri kesinlikle iflah etmiyor. TC etkilemesini doğru kavrayalım. TC etkilemesi derken, Türk halkını, Türk ulusunu biz karşımıza almıyoruz. Bilakis, bu ulusun üzerindeki bir çetenin durumundan bahsediyoruz. Yine, o çetenin etkisi altındaki Kürdistan derken, bir avuç işbirlikçisinden bahsediyoruz. Yayıdığı bazı ahlaki, kültürel özellikler vardır, onlardan bahsediyoruz. Karşı olduklarımız bunlar. Bunların aşılması halinde dipdiri, oldukça kardeşçe yaşanılabilir bir Türk halkından bahsetmek mümkündür. Yine arasında yaşamaktan onur duyabileceğimiz bir Kürdistan halkının varlığından bahsetmek mümkündür. Ama, halihazırdaki durum, tam bir çetenin elinde oyuncak değildir. Ve çoğunuzun durumu böyledir. Onurlu yaşamak için, çetenin elinden sizi kurtarmaya çalışıyoruz. Vurgun yemişsiniz. Kendinize gelemiyorsunuz. Doğru-dürüst söz anlamıyorsunuz. Çarpık bir yaşamın sahiplerisiniz. Pratiğiniz doğru gelişmiyor. Bir de kolay düşünüyorsunuz, yani bu çete zayıf kılmış sizi. Özel savaş uygulamasının karşısında yenik bir durumu yaşıyorsunuz. Herhalde özel savaş çetesine karşı böyle olmak, sağlıklı bir kaşı koyuş durumunda olmak demek değildir. Bütün eğitici çabalarımızın özgülünde, devrimci tecrübemizi size ders olarak belirtmek, karşısında savaşılan hedefi çok yönlü olarak böyle kavramak, kendi oluşumunun dayanaklarını, gelişimini bütün yönleriyle kavramak ve kavrandığı oranda yer tutmak, yer tutarken iyi savaşım vermek vardır. İşte bu bizim çıkış, kurtuluş yolumuz oluyor. Ve eğer bu yolun öncü gücü isek, kurtuluşçulara yaraşır bir savaşın her düzeyde düzenleyicisi, yürütücüsü olmamız gerekiyor.

İşte, cumhuriyetin kuruluşunun 67. yıldönümüne ve ona yol açan 19 Mayıs’ların, 23 nisan’ların, 30 Ağustos’ların vs yıldönümlerine ilişkin, TC denilen olguyu anma adı altında onu yutturma çabalarına ilişkin, bunları belirtiyoruz. Bu vesileyle, bu bayram maskesi adı altında sunulmak istenilen nisanlık dışı oluşumun nasıl ortaya çıktığını, neye dayandığını ve bize nasıl gelecek biçtiğini göstermeye çalışıyoruz. Cesur yaklaşmak,net görmek ve yapılması gerekeni çok iyi yapmak, bu yıldönümlerine verilecek en iyi karşılık oluyor. Halkların gerçek cumhuriyeti kurma yıldönümleri gelecektir. Türkiye halkının da bir cumhuriyeti kurulacaktır ve asla TC’nin kuruluşu gibi olmayacaktır. Kürdistan halkının da bir cumhuriyetsel gelişimi olacaktır. Fakat asla TC gibi cumhuriyet kuruluşları, onun yıldönümleri gibi olmayacaktır. Anmalar, kuruluş yılları çok dayatılır. Yüzyılda, bin yıldan beri içinde hayırla anılması gerekenler vardır, saygı gösterilmesi gerekenler vardır. Bir de son derece öze indirilmiş bir darbe olarak görülmesi gerekenler vardır. Kürdistan’ın birçok illeri için halen kurtuluşun 60.,65.vs yıldönümlerinden söz edilir. Bunlar işgalin yıldönümleridir. Bu temelde nesil yetiştiriyorlar. Bu temelde daha beşikten itibaren insanları çarpıtıyorlar. Tam tersine bizim, bu yıldönümlerinde saldırılar geliştirmemiz, bu günleri kutlama değil, amansız karşı koyma günleri, eylem günleri haline getirmemiz, bu aldatmacaya vereceğimiz en iyi karşılıktır. Onların yapmak istediklerine meydan vermemek, gerçek kurtuluş değerlerini ve onun eylemlerini ortaya koymak doğru karşılık oluyor.

Bu vesileyle, dayatılan sahte kuruluşun resmi, gayri-resmi yıldönümlerine cevap vermiş oluyoruz. Haklıların bu tip olgular tarafından, bu olguların oluşum yıldönümlerinde, kuruluş yıldönümlerinde aldatılmaması için, gerçek çıkarlarının nasıl ele alınması gerektiğini, nasıl savunulup korunması gerektiğini gösteriyoruz. Gerçeğe ve insanlığa saygı budur. Kendi ulusal-toplumsal değerlerimize saygı budur. Ancak, bu konuda doğru konuşup, doğru yaptığımız oranda, kendinize bu değerlere layık biri diyebilirsiniz. Dolayısıyla her zamankinden daha fazla bu değerlere layık olmanın savaşımını güçlü bir şekilde götürebilmeliyiz. Siz insanlığınızı böyle yakalayabilir, böyle değişebilir ve böyle kazanabilirsiniz.

Ekim 1990

arka sayfa yazısıdır

“Bu cumhuriyet üzerine çok şey söylenebilir. Bazı şeyler söylenmiştir de, fakat bunların büyük kısmı yalan, sahte ve saptırma temelindedir. Doğrular çok az söylenmiştir...”

“Tarihin en unutulmuş halkı ve en çok inkar edilen ülkesi olmamız bizi korkutmamalıdır. Doğru bir siyasal çizgi temelinde eylem düzenleniyor ve eğer kendine güven de esas alınıyorsa, insanlığın ilerleme tutkularının başında yer alınabilir. Bu da bir gerçektir ve böyle olmaya çalışalım. Özgürlüğün temsilcisi olmak da, tarihin lanetlisi olmak da kendi elimizdedir... Tarihte düşmeyi kabul edenler hep lanetli olurlar ve bir daha akla gelmemecesine unutulup giderler...Soylu çabalarımızla yürüyeceğiz ve mutlaka kazanacağız...”